

Received in Edinburgh,

INTRODUCTIONS AND DEDICATIONS

Treasurer, Robert Paul, Esq. Commercial Bank
Many's Office, and by the following Gentleman:

wn, Mherison & Co. Lothian Street; Alexander Crumickshank, Nic
son St., Manners and Miller, Cross; W. Oliphant, South Bridge
Wauchope, Hunter's Square; Robert Blendieath, North Bridge
William Wyte, St Andrew's Street; and at the Depository of the Socie
N. G. Soil Bird, Street.

hq 'u

Lombard Street; Messrs William Williams,
35, Cheurch Street; Richard Phillips, Esq.
Jos. Heyner, Esq. No. 50, Mark Lane
Street. Mr Tarn, Esq. Spa-Fields; Re-
tisbys; Mr James Nisbet, Books-

TIOMNADH NUADH

AR

W. D. Donald
Edinburgh

TIGHEARNA AGUS AR SLANUIGHIR;

IOSA CRIOSD;

EADAR-THEANGAICHTE

O'N GHREUGAIS CHUM GAEPLIC ALBANNAICH.

London:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,

Instituted in the Year 1804;

FROM THE LAST CORRECTED EDITION OF THE SOCIETY IN
SCOTLAND FOR PROPAGATING CHRISTIAN KNOWLEDGE.

1821.

NE. 719. d. 11.

July 1917 261

Leabhraichean an Tiomnaidh Nuaidh.

	<i>Caib.</i>		<i>Caib.</i>
S OISGEUL Mhata, anns am bheil	28	2 Tesalonianach	3
Soisgeul Mharcuis	16	1 Timoteuis	6
Soisgeul Lucais	24	2 Timoteuis	4
Soisgeul Eoin	21	Tituis	3
Gniomhara nan Abstol	28	Philemoin	1
Litir Phoil chum nan Romh-anach	16	Eabhruidheach	13
1 Coriatianach	16	Litir Sheumais	5
2 Corintianach	13	Litir 1 Pheadair	5
Galatianach	6	Litir 2 Pheadair	3
Ephesianach	6	Litir 1 Eoin	5
Philipianach	4	Litir 2 Eoin	1
Colosianach	4	Litir 3 Eoin	1
1 Litir Phoil chum nan Tesalonianach	4	Litir Iudais	1
	5	Taisbeanadh Eoin	22

James Tait.

Given him by Donald Frazer, a small
farmer near Strathpeffer, Rossshire,
who had been in America.

Date Sept. 1880.

— " —

M H A T A.

CAIB. I.

LEABHAR gifealaich Iosa Criosc, mhic Dhaibhi, mhic Abrahim.

2 Agus ghin Abrahim Isaac, agus ghin Isaac Iacob, agus ghin Iacob Iudas agus a bhráithrean.

3 Agus ghin Iudas Phares agus Sara o Thamar, agus ghin Phares Esrom, agus ghin Esrom Aram.

4 Agus ghin Aram Aminadab, agus ghin Aminadab Naason, agus ghin Naason Salmon.

5 Agus ghin Salmon Boos o Rachab, agus ghin Boos Obed o Rut, agus ghin Obed Iese.

6 Agus ghin Iese Daibhi an righ, agus ghin Daibhi an righ Solomon o'n mhnaoi a bha aig Urias.

7 Agus ghin Solomon Roboam, agus ghin Roboam Abia, agus ghin Abia Asa.

8 Agus ghin Asa Iosaphat, agus ghin Iosaphat Ioram, agus ghin Ioram Osias.

9 Agus ghin Osias Ioatam, agus ghin Ioatam Achas, agus ghin Achas Esecias.

10 Agus ghin Esecias Manases, agus ghin Manases Amon, agus ghin Amon Iosias.

11 Agus ghin Iosias Iechonias agus a bhráithre, mu am an giùlain do Bhabilon.

12 Agus an déigh an toirt do Bhabilon, ghin Iechonias Salatiel, agus ghin Salatiel Serobabel.

13 Agus ghin Serobabel Abiud, agus ghin Abiud Eliacim, agus ghin Eliacim Asor.

14 Agus ghin Asor Sadoc, agus ghin Sadoc Achim, agus ghin Achim Eliud.

15 Agus ghin Eliud Eleasar, agus ghin Eleasar Matan, agus ghin Matan Iacob.

16 Agus ghin Iacob Ioseph fear Mhuire, o'n d'rugadh Iosa, d'an goirear Criosc.

17 Uime sin na h-uile ghinealaich o Abraham gu Daibhi, is ceithir ginealaich deug iad; agus o Dhaibhi gu bruid Bhabiloine, ceithir ginealaich

deug; agus o bhruid Bhabiloine gu Criosc, ceithir ginealaich deug.

18 Agus mar so bha breith Iosa Criosc: oir an déigh do cheangal pósaidh bhi air a dheanamh eadar a mhàthair Muire agus Joseph, roimh dhoibh teachd cuideachd, fhuaradh torrach i o'n Spiorad Naomh.

19 Ach air bhi do Ioseph a fear 'na dhuine cothromach, agus gun toil aige ball-sampuill a dheanamh dh'i, bu mhiann leis a cur uaith os iosal-

20 Ach ag smuaineachadh nan nithese dha, feuch, dh'fhoillsich aingeal an Tighearna e fein da am bruadar, ag radh, A Ioseph, a mhic Dhaibhi, na biodh eagal ort do bhean Muire a ghabhail ad'ionnsuidh: oir an ni a ta air a ghineamhuin intte, is ann o'n Spiorad Naomh e.

21 Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa dh'ainm air; oir saoraidh a se a phobull fein o'm peacaibh.

22 (Agus rinneadh so uile, chum gu coimhliontadh an ni a thubhaint an Tighearna leis an fhàidh, ag radh,

23 Feuch, bitidh maighdean torrach, agus beiridh i mac, agus bheir iad Emanuel a dh'ainm air, 's ionann sin r'a radh, air eadar-theangachadh, Dia maille ruinn.)

24 Agus air mosgladh do Ioseph as a chodal, rinn e mar a dh'iarain aingeal an Tighearn air, agus ghabh e d'a ionnsuidh a bhean:

25 Agus cha d'ainthich e i gus an d'rug i a ceud-ghin mic; agus thug e Iosa dh'ainm air.

CAIB. II.

AGUS an uair a rugadh Iosa am Betlehem Iudea, an laithibh Heroid an righ, feuch, thainig druidhean^b o'n aird an ear gu Hierusalem,

2 Ag radh, C'ait am bheil righ sin nan Iudhach a ta air a bhreith? oir chunnaic sinne a reult san aird an ear, agus a ta sinn air teachd a thabhairt aoraidh^c dha.

3 An uair a chual Herod an righ

^a slànuichidh. ^b dasine glic.
^c onoir.

sin, bha e fuidh thrioblaid^a, agus Hierusalem uile maille ris.

2 Agus air cruinneachadh nan ard shagart uile dha, agus scriobhui-chean a' phobuill, dh' fheòraich e dhiubh c'ait an robh Criosd gu bhi air a bhreith.

5 Agus thubhairt iad ris, Am Bet-lehem Iudea: oir mar so scriobhadh leis an fhàidh;

6 Agus thusa Bhetlehem an tìr Iuda, cha tu idir is lugha am measg phrionnsadh^b Iuda: oir asadsa thig Uachdaran a stiùras mo phobull Israel.

7 An sin air do Herod na druidhean a ghairm os losal d'a ionnsuidh, gheur-fhiosruich e diubh cia an t-àm an d'fhoillsicheadh an reult.

8 Agus chuir e iad gu Bhetlehem, agus thubhairte, Imichibh agus iarruibh gu dichiollach tìrnaoidh-ean, agus an dé i g-rnaotainn^c dhubh, innisibh dhomhsa e, chum gu rach-ámsa fein, agus gu deaham aoradh dha.

9 Agus an uair a chual iad an righ, dh'imech iad; agus feuch, chaidh an reult a chumnaic iad san aird an ear rompa, gus an d'thainig i agus gu'n do stad i os cionn an ionaid an robh an naoidhean.

10 Agus an uair a chunnaic iad an reult, rinniad gairdeachas le h-aoibheas ro mhòr.

11 Agus air dol a stéach dhoibh do'n tigh, fhuair iad an naoidhean am fochaird a mhàthar Mhire, agus thuit iad sios, agus rinn iad aoradh dha: agus air fosgladh an ionmhlas dhoibh, thug iad dha tiadhlaican; òr, agus túis, agus mirr.

12 Agus air faotainn rabhaidh^d Dhia am bruadar, gun iad a philltinn a dh'ionnsuidh Heroid, chaidh iad d'an dùthaich fein ait slighe eile.

13 Agus an uair a dh'imech iad air an ais, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna do Joseph ann am bruadar, ag radh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a' mhàthair, agus teich do'n Eiphit, agus bi an sin gus an labhair mise ruit: oir iarruidh Hérod an naoidhean g'a mhilleadh.

14 Agus dh'érich e, agus ghabh e d'a ionnsuidh an naoidhean agus a mhàthair san oïdhche, agus dh'imech e do'n Eiphit.

15 Agus bha e an sin gu bàs Heroid: a chum gu coimhliontadh an nt a labhair an Tighearna leis an fhàidh, ag radh, A mach as an Eiphit ghoir mi mo Mhac.

^a air a bhuaireadh. ^b cheannard.
^c faghail. ^d maille ri.

16 An sin an uair a chunnaic Herod gu'n d'rinn na druidhean fanoideire, las e le feirg ro mhòir, agus chuir e luchd-millidh uaith, agus mharbh e na bha do leanabaibh mac am Betlehem, agus 'na criochaibh uile, o aois d'hà bhliadhna agus fuidh, a réir na h-aimsire a dh'fhoghluim e gu dichiollach o na druidhibh.

17 An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag radh,

18 Chualas guth an Rama, eaoi, agus gul, agus bròn tò mhòr, Rachel a' caoineadh a cloinne, agus chalb' àill leatha sòlas a ghabhail, a' chiomh nach 'eil iad beo.

19 Ach an uair a dh'eug Herod, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna am bruadar do Joseph san Eiphit,

20 Ag radh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus imich gu talamh Israel: oir fhuair an dream a bha 'g iarraidh anama an leimibh bàs.

21 Agus dh'érich esan, agus ghabh e an tèanabh agus a mhàthair d'a ionnsuidh, agus thaimig e gu talamh Israel.

22 Ach an uair a chual e Archelaus a bhi 'na righ an tìr Iudea an ionad Heroid 'athar, bha eagal air dol an sin: ach, air faotainn da rabhaidh o Dhia am bruadar, thionndaidh e gu criochaibh Ghalile:

23 Agus thainig e agus ghabh e còmhnuidh am baile d'an goirear Nasaret, a chum gu coimhliontadh an ni a thubhradh leis na fàidhibh, Gu goirear Nasardha dheth.

CAIB. III.

A GUS anns na laithibh sin thai-nig Eoin Baiste, a' searmonach am fàsach Iudea,

2 Agus ag radh, Gabhajibh aithreachas: oir a ta rioghachd nèimhe am fogus.

3 Oir is e so an ti ud mu'n do labhair Esaias am fàidh, ag radh, Guth an ti a ghlaodhas anns an fàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanuibh a cheumanna dir-each.

4 Agus bha a chulaidh aig Eoin do fhionna chàmhail, agus crios leathairage timchioll a leasraidi; agus is e bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

5 Chaidh Hierusalem a mach d'a ionnsuidh an sin agus Iudea uile, agus luchd aiteachaich na d'ucha timchioll Iordan uile.

6 Agus bhaisteadh iad leis an ann an Iordan, ag aidmheil am peatachna,

e gu'n do mheall na druidhean e.

7 Ach an uair a chunnaic e mòran do na Phairisich, agus do na Sadu-saich a' teachd a chum a bhaistidh-san, thubhairt e riu, A shiol nan nathraiche nimhe, cò a thug rabhadh dhuibhse teicheadh o'n fheirg a ta ri a teachd?

8 Air an aobhar sin thugaibh a mach toradh iomchuidh do'n aith-reachas.

9 Agus na smuainichibh a radh annaibh fein, A ta Abraham 'na athair againn: oir a ta mi 'g radh ribh, gur comasach Dia air clann a thogail suas a dh' Abraham do na clochaibh sin.

10 Agus a nis a ta an tuadh air a cur ri freumh nan crann: air an aobhar sin, ge b'e crann nach toir a mach toradh maith, gearrar e, agus tilgear san teine e.

11 Gu deimhin ataimse 'gar bainteadh le h-uise chum aithreachais; ach an ti a thig a'm' dhéigh, is cumhachdaich e na mi, agus cha'n fhiu mise a bhrógan iomchar: baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomh, agus le teine :

12 Aig am bheil a ghuit 'na laimh, agus glanaidh e gu ro bhaileach ?ùrlar bualaidh, agus cruinnichidh e a chruineachd d'a thaigh-thigh; ach loisgidh e am moll le teine nach feudar a mhùchadh.

13 An sin thainig Iosa o Ghalile gu Iordan a dh'ionnsuidh Eoin, chum gu'm biodh e air a bhaisteadh leis.

14 Ach bhac Eoin e, ag radh, A ta feum agamsa bhi air mo bhaisteadh leatasa, agus am bheil thusa a' teachd do m' ionnsuidhse?

15 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Leig do'n chùis a bhi mar so a nis: oir mar so is iomchuidh dhuinn gach uile fhir-eantachd a choimhlionadh. An sin dh'fhuilaing e dha.

16 Agus an uair a bhaisteadh Iosa, chaidh e air ball suas as an uisge; agus feuch, dh'fhosgladh nèamh dha, agus chunnaic e Spiorad Dè a' tuirling b' mar choluman, agus a' teachd airson :

17 Agus feuch, guth o nèamh, ag radh, Is e so mo Mhac gràdhach, am bheil mo mhòr thlachd.

CAIB. IV.

AN sin threòruicheadh Iosa leis an Spiorad do'n fhàsach, chum gu'm biodh e air a bhuaireadh leis an diabhol.

2 Agus an uair a throisg e dà fhich-ead là, agus dà fhichhead oidhche, an déigh sin bha ocras air.

3 Agus air teachd do'n bhuaireadair d'a ionnsuidh thubhairt e, Ma's tu Mac Dhé, thoir aithne do na clochaibh so a bhi 'nan aran.

4 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Ata e scriobhta, Cha'n ann le h-aran ambain a bheathuicheadh duine, ach leis gach uile fhocail a thig o bheul Dé.

5 An sin thug an diabhol e do'n bhaille naomha, agus chuir e air binnein an teampull e.

6 Agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu fein slos: oir a ta e scriobhta, gu toir e aithne d'a ain-glibh ad'thimchioll, agus togaidh iad suas thu 'nan lamhaibh, chum as nach buail thu uair air bith do chos air cloich.

7 Thubhairt Iosa ris a ris, Ata e scriobhta, Cha bhuaireachd thu an Tighearna do Dha.

8 Thug an diabhol e a ris chum beinne ro aird, agus nochd e dha uile rioghachdan an domhain, agus an glòir :

9 Agus thubhairt e ris, Iad so uile bheir mise dhuit, ma's e air tuiteam dhuit slos gu'n dean thu aoradh dmhosa.

10 An sin thubhairt Iosa ris, Imich uam, a Shatain: oir ata e scriobhta, Bheir thu aoradh do'n Tighearna do Dha, agus dhasan 'na aonar ni thu seirbhis.

11 An sin dh'fhág an diabhol e, agus feuch, thainig aingil agus fhrithéal iad da.

12 Ach an uair a chual Iosa gu'n do chuireadh Eoin an laimh, dh'imich e do Ghalile.

13 Agus air fágail Nasaret da, thainig e agus riinn e còmhnuidh ann an Capernaum, a ta chois na fairge, ann an leth-iomall Shabuloin agus Nephtalim :

14 A chum gu'n coimhliontadh an ni a thubhradh le Esaias am fàidh, ag radh,

15 Talamh Shabuloin, agus talamh Nephtalim, slighe na fairge air an taobh thall do Iordan, Galile nan Cinneach :

16 Am pobull a bha 'nan suidhe an dorchedas, chunnaic iad solus mòr; agus a ta solus air éirigh do na daoinibh a bha 'nan suidhe an tir agus an sgàil a' bhàis.

17 O sin a mach thòisich Iosa searmoim a dheanamh, agus a radh, Gabhaibh aithreachas, oir a tar ioghachd nèimhe am fogus.

18 Agus agimeachd do Iosa ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e

dithis bhràithre, Simon d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lin san fhairge : (oir b'iasgairean iad.)

19 Agus thubhaint e riu, Leanaibh mise, agus ni mi iasgairean air daoinibh dhibh.

20 Agus air ball dh'fhàg iad na lionta, agus lean iad esan.

21 Agus air triall da sa sin, chunnaic e dithis eile bhràithre. Seumas mac Shebede, agus Eoin a bhràthair, ann an luing maille r'an athair Sebede, a' càradh an lion : agus ghairm e iad.

22 Agus air ball dh'fhàg iad an long agus an athair, agus lean iad e.

23 Agus dh'imir Iosa timchioll Ghàilie uile, a' teagasc 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil narioghachd, agus a' slànuchadh gàch gnè thinnis, agus gach gnè eu-cail am measg an t-slaugh.

24 Agus chaidh a chliu feadh Shíria uile : agus thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus a bha air an cuibhreachadh le galaruibh, agus iomadh gnè phiantuibh, agus iadsan aig an robh deamhain anna, agus air an robh an tuiteamach^a, agus luchd pairilise^b; agus shlànuich e iad.

25 Agus lean cuideachd mhòr e o Ghalile, agus o Dhecapolis, agus o Hierusalem, agus o Iudea, agus o na criochainn a ta do'n taobh thall do Jordain.

CAIB. V.

AGUS an uair a chunnaic Iosa an sluagh, chaidh e suas air beinn. agus air suidhe dha, thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh.

2 Agus dh'fhsogail e a bheul, agus theagaisg e iad, ag radh,

3 Is beannuicht' iadsan a ta bochd 'nan spiorad: oir is leo rioghachd néimhe.

4 Is beannuicht' iadsan a ta ri bròn: oir gheibh iad sólas.

5 Is beannuichte na daoine macanta^c, oir sealbhuchidh iad an talamh mar oighreachd.

6 Is beannuicht' an dream air am bheil ocras agus tart na còrach d: oir sàsuichear iad.

7 Is beannuichte na daoine tròcaireach: oir gheibh iad tròcair.

8 Is beannuichte na daoine a ta glan 'nan cridhe: oir chi iad Dia.

9 Is beannuichte luchd dheanamh na sith: oir goirear clann Dé dhiubh.

10 Is beannuicht' an dream a ta

^a tinneas na gealaich.   ^b crith-ghalair,   ^c ciuin, ceannsaich.   ^d n'cheartais, na fìreantachd.

fulang geur-leanmuinn air son na còrach: oir is leo-san rioghachd néimhe.

11 Is beannuichte bhitheas sibh an uair a bheir daoine anacainnt dhuibh, agus a ni iad geur-leanmuinn *oirbh*, agus a labhras iad gach uile dhroch fhocal ribh gu breugach air mo sgàthsa.

12 Deanuibh gairdeachas, agus bithibh ro shubhach: oir is mòr bhùr duais air neamh: oir mar sin rinn iad geur-leanmuinn air na fàidhbih a bha romhibh.

13 Is sibhse salann na talmhainn: gidheadh ma chailleas an salaun a bhlas, ciod leis an saillear e? cha 'n 'eil feum ann o sin suas, ach a thileadh mach, agus a shaltairt fa chos-aibh dhaoinne.

14 Is sibhse solus an t-saoghal. Cha'n sheudar baile a ta air a shuidheachadh air sliabh fholach.

15 Agus cha las daoine coinneal, chum as gu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann an coinnleir, agus ni i solus do na'm bheil a stigh.

16 Gu ma h-ann mar sin a dhearruicheas bhur solus an làthair dhaoine, chum as gu faic iad bhur deadh oibre, agus gu toir iad glòir do bhur n-Athair a ta air néamh.

17 Na measaibh gu'n d'thainig mise a sgaoileadh an lagha no nam fàidh; ni h-anne a sgaoileadh a thainig mi, ach a choimhlionadh.

18 Oir a deirim^f ribh gu firinneach, Gus an d'theid^g néamh agus talamh thairis, cha d'theid aon lide^h no aon phunc do'n lagh thairis, gus an coimhlionar gach aon ni.

19 Air an aoibhar sin ge b'e neach a sgaoileas aon do na h-àitheantaibh so a's lugha, agus a theagaisgeas daoine mar sin, goirear an duine is lugha dbeth ann an rioghachd néimhe: ach ge air bith neach a ni, agus a theagaisgeas *iad*, goirear duine mòr dbeth ann an rioghachd néimhe.

20 Oir a deirim ribh, Mur toir bhur fireantachds a barrachd air fireantachd nan scriobhuiche agus nam Phairiseach, nach d'theid sibh air chor air bith a steach do rioghachd néimhe.

21 Chuala sibh, gu'n dubhradh ris na sinnisiribh, Na dean mortadh; agus ge b'e neach a ni mortadh; bithidh se an cunnart a' bhréitheanais.

22 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach aig am bi fearg r'a bhràthair gun aoibhar, gu'm bi e an cunnart a'

^e cha'n ann.   ^f ta mi 'g radh, theiream.   ^g an téid.   ^h aon iota.

bhreith eanais : agus ge b'e neach a their r'a bhràthair, Raca, gu'm bi e an cunnart na comhairle : ach ge b'e neach a their, Amadaín, gu'm bi e an cunnart teine ifrim.

23 Uime sin ma bheir thu do thabhartas^a chum na h-altaire, agus gu'n cuimhnich thu an sin gu bheil ni air bith aig do bhràthair a'd' aghaidh ;

24 Fag do thabhartas an sin an làthair na h-altaire, agus imich, agus dean réite air tús ri d'bhràthair, agus an déigh sin thig agus tabhair uait do thiadhlacadh.

25 Bi réidh rid' eascaraig gu luath, am feadh a bhios tu maille ris san t-slige ; air eagal gu'n toir an t-eas-caradh thairis thu do'n bhreitheamh, agus gu 'n toir am breitheamh thu do'n mhaor, agus gu tilgear am priosun thu.

26 A deirim riut gu firinneach nach téid thu mach as sin, gus an ioc thu an fheoirling dhei'reannach.

27 Chuala sibh gu'n dubhradh ris^b na sinnseiribh, Na dean adhaltrannas.

28 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a dh'amhairceas air mnaoi chum a, miannachadh, gu'n d'rinn e adhaltrannas leatha cheana 'na chridhe.

29 Agus ma bheir do shùl dheas aobhar tuisliadh dhuit, spion a mach i, agus tilg uait i : oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifriun.

30 Agus ma bheir do lamh dheas oilbheum dhuit, gearr dhiot i, agus tilg uait i : oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifriun.

31 Agus thubhradh, Ge b'e chuir-eas a bhean phòsda air falbh, thugadh e litir dhealaich dh'i.

32 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean phòsda fein, ach a mhàin air son striopachais, gu bheil e toirt oirre adhaltrannas a dheannamh : agus an ti a phòsas a' bhean sin a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

33 Mar an ceudna, chuala sibh gu'n dubhradh ris na sinnseiribh, Na tabhair mionnan eitheich, ach coimhlichion do mhionna do'n Tighearna.

34 Ach a deirimse ribh, Na tugaibh mionnan idir : na tugaibh air néamh, oir is e righ-chaithir Dhé e.

35 Na tugaibh air an talamh, oir is e stòl a chos e : na tugaibh air Hie-rusalem, oir is e baile an righ mhòire e.

36 Na tabhair mionnan air do cheann, oir cha'n urrainn thu aon foiltean a dheanamh geal no dubh.

37 Ach gu ma h-e a's comhradh dhuibh, 'Seadh, 'seadh. Ni h-eadh, ni h-eadh ; oir ge b'e ni a bhios os ciorn so, is ann o'n olc a ta e.

38 Chuala sibh gu'n dubhradh, Sùil air son sùla, agus fiacail air son fiacula.

39 Ach a deirimse ribh, Na cuiribh an aghaidh an uilc : ach ge b'e neach a bhuaileas tu air do ghial deas, tionndaidh chuige an gial eile mar an ceudna.

40 Agus an ti le'm b'àill thusa a thagradh san lagh, agus do chòta a bhuin diot, leig leis t'fballuing mar an ceudna.

41 Agus ge b'e bheir leis air feadh mile a dhaindeoin thu, imich leis air feadh dhà mhìle.

42 Tabhair do'n ti a dh'iarraas ort, agus uaithsan le'm bu mhiauin iasachd fhaotainn uait, na pill air falbh.

43 Chnala sibh gu'n dubhradh, Gràdhachidh tu do choimhearsnach, agus bitlidh fuath agad do d'nàmhaid.

44 Ach a deirimse ribh, Biodh gràdh agaibh do bhur naimhdibh, beannaichibh an droing a mhallaicheas sibh, deanaibh maith do na daoineibh air am beag sibh, agus deanaibh ùrnigh air son na muinnitir a ta buntuinn ribh gu naimhdeil, agus a ta 'g ar geur-leanmuinn :

45 A chum gu'm bi sibh 'n ar cloinn aig bhur n-Athair a ta air néamh, oir a ta esan a' tabhairt air a ghréin fein éirigh air na droch dhaoinibh, agus air na deadh dhaoinibh, agus a' cur uisce air na fíreann-aibh agus air na neo-fhìreanaibh.

46 Oir ma bhios gràdh agaibh do'n muinnitir aig am bheil gràdh dhuibh, ciod an duais a gheibh sibh ? nach 'eil eadhon na cùs-mhaoir 'a deanamh an ni cendna ?

47 Agus ma chuireas sibh fàilte air bhur bràithribh fein a mhàin, ciod a' tha sibh a' deanamh thar chàch ? nach 'eil na cùs-mhaoir fein a' deanamh an ni ceudna ?

48 Air an aobhar sin bitibhse coimhlichiontac mar a ta bhur n-Athair a ta air néamh coimhlichionta.

CAIB. VI.

THUGAIBH an aire d nach toir sibh bhur déirc am fianuis dhaoine, chum gu 'm faicear leo sibh : no cha 'n fhaigh sibh tuarasdal o bhur n-Athair a ta air néamh.

2 Uime sin, an uair a bheir thu do

^a thiadhlacadh.

^b leis.

^c fairfe, diongmhalta.

^d dean.

dhéirc, na toir fa'near galltromp a shéideadh romhad, mar a ni na cealgairean, anns na sionagogaibh, agus anns na sràidibh, chum as gu faigh iad glòir o dhaoinibh. Gu firinneach a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

3 Ach an uair a bheir thusa déirc, na biadh fios aig do laimh chli ciod a ta do lamh dheas a' deanamh:

4 Chum gu'm bi do dhéire am folach: agus bheir t'Athair a chi am folach, duais dhuitse os aird.

5 Agus an uair a ni thu ùrnuigh, na bimar luchd an fhuar-chràbhaidh; oir is ionmhuinn leo ùrnuigh a dheanamh sna sionagogaibh agus ann an coinneachadh nan sràid 'nan seasamh, chum gu faicear le daoinibh iad. Gu deimhn a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

6 Ach thusa, an uair a ni thu ùrnuigh, imich a steach do d'sheomar, agus air dùnadh do dhoruis duit, dean ùrnuigh ri t'Athair a ta an uaignidheas, agus bheir t'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

7 Ach ag deanamh ùrnuigh dhuibh, na gnàthaichibh ath-iarrtais dhiomhain, mar na Cinnich: oir saoilidh iadsan gu'n éisdear riu air son liomhoireachd am focla.

8 Uime sin na bitibhse cosmhuil riu: oir a ta fios aig bhur n-Athair cia iad na nithe a ta dh'uireasbhuidh oirbh, mun iarr sibh air iad.

9 Air an aobhar sin deanaibhse ùrnuigh air a' mhodh so: Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaicheadh t'ainm.

10 Thigeadh do rioghachd. Deanar do thoil air an talamh, mar a nitheair air nèamh.

11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran laitheil.

12 Agus maith dhuinn ar fiacha, amhul mar a mhaiteas sinne d'ar luchd-fiach.

13 Agus na leig am buaireadh sinn, ach saor sinn o olc: Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumbachd, agus a' ghloir, gu siorruidh. Amen.

14 Oirma mhaiteas sibh an cionta do dhaoinibh, maithidh bhur n-Athair nèamhaidh dhuibhse mar an ceudan.

15 Ach mur maith sibh an cionta do dhaoinibh, cha mhò a' mhaiteas bhur n-Athair dhuibhse bhur cionta.

16 Agus an uair a ni sibh trosgadh, na bitheadh gruaim air bhur gnùis, mar luchd an fhuar-chràbhaidh: oir euiridh iadsan mi-dhreachair an agh-

aidh ehum gu faicear le daoinibh iad a bhi trosgadh. Deirim ribh gu firinneach gu bheil an tuarasdal aca:

17 Ach thusa, an uair a ni thu trosgadh, cuir ola air do cheann, agus ionnail t'aghaidh b:

18 Chum nach faicear le daoinibh gu bheil thu a' deanamh trosgaith, ach le t' Athair a ta an uaignidheas: agus bheir t' Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

19 Na taisgibh dhuibh fein ionmhas air an talamh, far an truall an leomannd agus a' mheirg e, agus far an cladhach na meirlich a stigh agus an goid iad.

20 Ach taisgibh ionmhas dhuibh fein air nèamh, far nach truall an leoman no a' mheirg, agus nach cladhach agus nach goid na meirlich.

21 Oir ge b'e ball am bheil bhur n-ionmhas, is ann an sin a bhios bhur cridhe mar an ceudna.

22 Is i an t-sìl solus a' chuirp: uime sin ma' bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile làn soluis.

23 Ach ma' bhios do shùil gu h-olc, bithidh do chorp uile dorchair. Air an aobhar sin ma' ta an solus a ta annad 'n a dorchadas, cia mòr an dorchadas sin?

24 Cha'n urrainn neach air bith seirbhis a dheanamh do dhà Thighearna: oir an dara cuid bithidh fuath aige 'do neach aca, agus gràdh do neach eile; no gabhuidh e le neach aca, agus ni e tair air neach eile. Cha'n urrainn sibh seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

25 Uime sin a deirimse ribh, Na biadh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas no dh'òlas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh: an e nach mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na'n t-eudach?

26 Amhaircibh air eunlaith an athair: oir oha chuir iad siol, agus cha bhuan iad, agus cha chruinnich iad an saibhlibh: gidheadh a ta bhur n-Athair nèamhaidhse 'g am beathachadh; an e nach fearr sibhse gu mòr na iadsan?

27 Agus cia agaibh le mòr chùram a dh'fheudas aon lamh-choille e a chur r'a airde fein?

28 Agus c'ar son a ta sibh ro chùramach mu thimchioll bhur culaidh? fòghlumaibh cionnus a ta na lilighean a' fàs sa' mhachair; cha saothraich iad, agus cha sniomh iad.

29 Gidheadh a deirimse ribh, Nach

b t'eudan. c mill. d an reudan.
a' mhiol chrion. e bhann-lamh.

robh Solamh fein 'n a uile ghlóir, air eudachadh mar aon diubh so.

30 Air an aobhar sin, ma ta Dia mar sin a'sgeadachadh feoir na machaire, a ta an diugh ann, agus am mairreach air a thilgeadh san amhuinn, an e nach mò na sin a sgeadaicheas e sibhse a dhaoine air bheag creidimh?

31 Uime sin na bitibh làn do chùram; ag radh, Ciod a dh'itheas sinn? no ciod a dh'olas sinn? no ciod a chuireas sinn umainn?

32 (Oir iad so uile iarraidh na Cinnich) oir a ta fios aig bhur n-Athair néamhaidh gu bheil feum a-gaibhse air na nitibh so uile.

33 Ach iarraibh air tùs rioghachd Dhé, agus fhireantachdsan, agus cuirear na nithe so uile ribh.

34 Uime sin na bitheadh-ro-chùram oirbh mu thimchioll an la màireach: oir bitidh a làn do chùram air an la màireach mu thimchioll a nithe fein; is leor do 'n là 'olc fein.

CAIB. VII.

NA tugaibh breth, chum nach toir-near breth oirbh:

2 Oir a réir na breth a, bheir sibh, bheirear breth oirbh: agus leis an tomhas le 'n tomhais sibh, tomhaisear dhuibh a ris.

3 Agus c'ar son a ta thu a' faicinn an smùirnein a ta an sùil do bhràthar, ach nach 'eil' thu tabhairt fa'near an t-sail a ta ann do shùil fein?

4 No cionnus a their thu ri d'bhràthair, Fulaing dhomh an smùirnein a spionadh as do shùil; agus feuch, an t-sail ann do shùil fein?

5 A chealgair, buin air tùs an t-sail as do shùil fein; agus an sin is léir dhuit gu maith au smùirnein a bhuntuinn a sùil do bhràthar.

6 Na tabhraibh an ni naomha do na madraibh, agus na tilgibh bhur neamhnuide am fianuis nam muc, air eagal gu saltair iad orra le 'n cosaibh, agus air pilltinn doibh gu reub iad sibh fein as a chéile.

7 Iarruibh, agus bheirear dhuibh: sibh ^c agus gheibh sibh: buailibh an dorus, agus fosgailear dhuibh.

8 Oir gach uile neach a dh'iarras, glucuidh e: agus ge b'e a shireas, gheibh e: agus do 'n ti a bhuaileas an dorus, fosgailear.

9 Oir cò an duine agaibhse, ma's e 's gu'n iarr a mhac aran, a bheir cloch dha?

10 Agus ma's iasg a dh'iarras e, an tabhair e nathair dha?

11 Air an aobhar sin ma's aithne dhuibhse a ta olc, tiodhlacan maithe a thabhairt do bhur cloinn, nach mò

^a caimein.   ^b no.   ^c lorgaichibh.

na sin a bheir bhur n-Athair a ta air néamh nithe maithe dhoibhsan a dh'iarras air iad?

12 Uime sin gach uile ni bu mhiann leibh daoine a dheanamh dhuibhse, deanaibhse a leithid dhoibhsan mar an ceudnà: oir is e so an lagh agus na faidhean.

13 Imichibh a steach air an dorus chumhann; oir is farsaing an dorus, agus is leathan an t-slighe a ta treor-uchadh chum sgrios, agus is lion-mhor iad a ta dol a steach oirre:

14 Ach isd cumhann an dorus, agus is aimhléathan an t-slighe a ta treor-uchadh chum na beatha, agus is tearc iad a ta 'g amas oirre.

15 Coimhidibh sibh fein o-nà faidh-ibh bréige, a thig d'ar n-ionnsuidh ann an culaidhbih chaorach, ach a ta o 'n leth a stigh 'nam madraibh allta.

16 Air an toraihb aithnidh sibh iad; an tionail daoine dearcan-flona do dhrisibh, no figean do na foghan-naibh e?

17 Agus mar sin bheir gach uile chrran maith toradh maith; ach bheir an droch chrran droch thoradh.

18 Cha'n fhéud a' chraobh mhajth droch thoradh ionchar, no an droch chraobh toradh maith a thabhairt.

19 Gach uile chrann nach ionchar toradh maith, gearrar sios e, agus tilgear san teine e.

20 Air an aobhar sin is ann air an toraihb a dh'aithnidheas sibh iad.

21 Ni h-e gach uile neach a their riomsa, A Thighearna, a Thighearna, a theid a steach do rioghachd néimh: ach an ti a ni toil m'Atharsa a ta air néamh.

22 Is iomadh iad a their riomsa san là ud, A Thighearna, a Thighearna, nach d'rinn sinn a' t'ainmse faidhheadaireachd? agus a' t'ainmse nach do thilg sinn a mach deamhain? agus a' t'ainmse nach d'rinn sinn iomadh miorbhuile?

23 Agus an sin aidichidh mise os aird dhoibh, Cha b'aithne dhomh riamh sibh: imichibh uam, a luchd deamhna na h-eucorach.

24 Air an aobhar sin, gach uile neach a chluinneas na briathrasa agamsa, agus a ni iad, samhluchidh mi e ri duine glic, a thog a thigh air carraig.

25 Agus thuirling ^f an t-uisge, agus thainig na tuilte, agus shéid na gaotha, agus bhual iad air na tigh sin: agus cha do thuit e, oir bha a bhunadh suidhichte air carraig.

^d do bhrigh gur.   ^e cluaranaibh
^f thainig a nuas.

26 Agus gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus nach coimhlion iad, samhluicheadh e ri duine amaideach a thog a thigh air a' ghaineamh:

27 Agus thuirling an t-uisge, agus thainig na tuilte, agus shéid na gaotha, agus bhual iad air an tigh sin: agus thuit e, agus bu mhòr a thuiteam.

28 Agus tharladh a an uair a chriochnaich Iosa na briathrasa, gu'n do'ghabh am pobull iongantas r'a theagascan:

29 Oir theagaing e iad mar neach aig an robh cumhachd^b, agus ni h-ann mar na scrlobhuichean.

CAIB. VIII.

AGUS air teachd a nuas o'n bheinn dha, lean cuideachd mhòr e.

2 Agus feuch, thainig lobhar agus thug e urram dha, ag radh, A Thighearna ma's àill leat, is comasach thu air mise a għlanadħi.

3 Agus shin Iosa mach a lambh, agus bhean e ris, ag radh, Is àill leam; bi thusa glan. Agus air ball bha a loibhre air a glanadħ.

4 Agus thubhairt Iosa ris, Feuch nach innis thu do dhuine sam bith, ach imich, taisbein thu fein do'n t-sagart, agus beir chuiġe^c an tiodh-lacadha dha d'āithn Maois, mar f'hianus dhojibh.

5 Agus air dol do Iosa steach do Chaper-naum, thainig d'a ionnsuidh Caip-tin-ceed, a' guidhe air.

6 Agus ag radh, A Thighearna, tha m'ōglach 'na luidhe a stigh am pairilis, agus air a phianadh gu h-an-abarrach.

7 Agus thubhairt Iosa ris, Théid mise, agus slànuichidh mi e.

8 Agus air freagairt do'n Chaip-tin-ceed, thubhairt e, A Thighearna, cha'n f'hiu mise thusa a theachd a steach fa m' chleith: ach a mhàin abair am focal, agus slànuicheadh m'ōglach.

9 Oir is duine mise fein a ta fuidh ûghdarras, aig am bheil saighdeara fum: agus a deirim ris an fhear so, Imich, agus imichidh e: agus ris an shear so eile, Thig, agus thig e: agus ri m'shearbhant, Dean so, agus ni se e.

10 'Nuair a chual Iosa so, għabb e iongantas, agus thubhairt e ris a' mhuiġiñi a lean e, Gu firinneach a deirim ribb, ann an Israel fein nach d'fhuair mi' creidimh co mòr as so.

11 Agus a deirim ribb, gu'n d'thig mòran o'n àird an ear, agus o'n àird

an ar, agus gu'n suidh iad maille rī Abraham, agus Isaac, agus Jacob, ann an rioghachd nèimhe;

12 Ach gu'n tilgear clann na rioghachd ann an dorchadas a ta'n leth a muigh: bithidh an sin gul agus giogsand fhiacal.

13 Agusthubhairt Iosa ris a' chaip-tin-ceed, Imich romhad, agus birodh dhuit a réir mar a chreid thu. Agus slànuicheadh 'òglach air an uair sin fein.

14 Agus an uair a thainig Iosa gu tigh Pheadair, chunnaic e māthair a mhà 'na luidhe, agus i ann am fiabhruse.

15 Agus bhean e r'a laimh, agus dh'fhàg am fiabhrus i: agus dh'ēirich i, agus rinn i frithelialadh dhaf.

16 Agus an uair a bha am feasgar air teachd, thug iad d'a ionnsuidh mòran anns an robh deamhain: agus thilg e na spioraid a mach le fhocal, agus slànuich e iad uile a bha eu-slán:

17 A chum gu'n coimhliontadh g an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag radh, Għabb esan ar n-anmhuijnneachdan air fein, agus dh'iomchair e ar n-euslaintean.

18 Agus an uair a chunnaic Iosa sluagh mòr m'a thimchioll, dh'āithn e dol a sin do'n taobh eile.

19 Agus thainig scriobhuiche ār-aidd, agus thubhairt e ris, A mhaigh-stir, leanuidh mise thu, ge b'e taobh a théid thu.

20 Agus thubhairt Iosa ris, Ata tuill aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athairh; ach cha'n'eil aig Mac an duine ionad anns an cuir e a cheann fuidh.

21 Agus thubhairt fear eile d'a dħeisciobluiħis ris, A Thighearn, leig dhomhsa imeachd air tús agus m'a-thair adħlacadħ.

22 Ach thubhairt Iosa ris, Lean mise, agus leig leis na mairħi am mairħi fein adħlacadħ.

23 Agus air dol dhasan a steach do luuŋ, lean a dħeisciobu l-c.

24 Agus feuch, dh'ēirich stoirm mhòr air an fhaireg, ionnus gu'n d'fħolaich na tuuñn an long: ach bħa esan 'na chodal.

25 Agus thainig a dħeisciobu l-d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag radh, A Thighearn, teasaig sinn: a ta sinn caillite.

26 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh eagħalach, sibħse air bheag creidimh? An sin dh'ēirich e, agus

^d snagardaich. ^e an teasach.
^f doibh. ^g Air chor as gu'n do
choimhlionadh. ^h aidheir.

chronuich e na gaothan agus an fhairge; agus bha ciuine mhòr ann.

27 Ach ghabh na daoine iongantas, ag radh, Creud^a e ghnè dhuine so, gu bheil na gaotha fein agus an fhairge ùmhail dha?

28 Agus air teachd dha do'n taobb eile, gu tir na Gergeseneach^b, thachair dithis do dhaoinibh air, anns an robh deamhain, a' teachd a mach as na tuamaibh, agus iad ro gharg, ionnus nach feudadh duine sam bith an t-slighe sin a ghabhai.

29 Agus feuch, għlaodh iad, ag radh, Ciod e ar gnothuchne riut, Iosa a Mhic Dhé? An d'thainig thu an so g'ar pianadh roimh an àm?

30 Agus bha treud mòr mhuc am fad uatha, ag ionaltradh.

31 Agus dh'iarr na deamhain a dh'athchuinge aīrsan, ag radh, Ma thilgeas tu mach sinn, leig dhuinn dol san treud mhuc ud.

32 Agus thubhairte riu, Imichibh. Agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad anns an treud mhuc: agus feuch, ruith an treud mhuc uile gu dian siðs air ionad corrach^c, do'n chuan; agus chailleadh sna h-uisgibh iad.

33 Agus theich na buachaillean, agus chaidh iad do'n bhaile, agus dh'innis iad na nitheese uile, agus na thachair dhoibhsan anns an robh na deamhain.

34 Agus feuch, chaidh am bail' uile a mach a choinneachadh Iosa, agus an uair a chunnaic iad e, għuidh iad airimeachd as an crioch-aibhsan.

CAIB. IX.

A GUS air dol an luing dha, chaidh e thar an uisge, agus thainig e d'a bhaile fein.

2 Agus feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine air an robh am pairilis, 'na luidhe air leabaidh: agus an uair a chunnaic Iosa an creidimh, thubhairt e ri fear na pairilis, Biodeh deadh mhisneach agad, a mhic, a ta do pheacaiddh air am maitheadh dhuit.

3 Agus feuch, thubhairt dream à-raidh do na scriobhuichibh annta fein, A ta am fear so a labhairt toibheimd.

4 Agus air do Iosa an smuaintean fhaicinn, thubhairt e, C'ar son a ta sibh a' smuaineachadh uile ann bhur cridhibh?

5 Oir cia is usadh a radh, A ta do pheacaiddh air am maitheadh dhuit? e no a radh, Eirich agus imich?

6 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine

peacaiddh a mhaiteadh air an talamh thubhairt e an sin ri fear na pairilis Eirich, tog do leabaidh, agus imich do d' thigh.

7 Agus air éirigh dhasan, chaidh e d'a thigh fein.

8 Ach an uair a chunnaic am po-bull^d so, għabbi iad iongantas, agus thug iad glóir do Dħia, a thug a leithid so a chumhachd do dhaoinibh.

9 Agus ag dol do Iosa as an àite sin, chunnaic e duine 'na shuidhe aig bòrd na cise, d'am b'ainm Mata; agus thubhairt e ris. Lean mise. Agus air éirigh dhasan, leau se e.

10 Agus tharladh, air suidhe do Iosa aig biadh san tigh, feuch, thainig mòran chis-mhaor agus pheacach, agus shuidh iad sios, maille ris-san agus r'a dheisciobluihb.

11 Agus an uair a chunnaic nà Phairisich so, thubhairt iad r'a dheisciobluihb, C'ar son a dh'i theas bhur maighstirse maille ri cis-mhaoraibh agus peacachaibh?

12 Ach an uair a chual Iosa so, thubhairt e riu, Cha'n ann aig a' mhuinntir a ta slàn a ta feum air an-léigh, ach aig a' mhuinntir a ta eu-slan.

13 Ach imichibh agus fòghlumaibl-cioc is ciall da so, Tröcair is aill leáin, agus cha'n iobairt: oir cha'd-thainig mise a ghairm nam fireanach, ach nam peacach chum aithreachais.

14 An sin thainig deisciobuil Eoim d'a ionnsuidh, ag radh, C'ar son a tas-sinne agus na Phairisich a' trosgadh gu minic, ach ni 'm bheil do dheisciobuil a' trosgadh?

15 Agus thubhairt Iosa riū, Am feud clann seomair an shir-nuadhbhōsdae bhi brònach, am feadh a' bhitheas am fear-nuadh-pòsda 'n am fochair? Ach thig na laithean anns an tiubhrar am fear-nuadh-posda uatha, agus an sin ni iad trosgadh.

16 Cha chuir duine sam bith mìr do eudach nuadh air sean eudach: oir bunidh an ni a chuireadh g'a lionadh suas as an eudach, agus nithear an reubadlu ni's measa.

17 Cha mhò a chuireas daidē fion nuadh atm an seann searragaibh^e; no brisear na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach cuiridh iad fion nuadh ann an searragaibh nuadha, agus bithidh iad araoen slàn.

18 'Nuair a bha e a' labbajiet nan nitheese riu, feuch, thainig uachdar-an-àraidh, agus thug e 'onoir dha, ag radh, Fhuair mo nighean bàs air

^a Ciod.

^b Gadareneach.
^c cas.

^d dia-mhaslachaidh.
^e fħir-na-bainnse. ^f bħixideilibh.

balla: ach thigsa agus cuir do lamh oirre, agus bithidh si beo.

19 Agus dh' éirich Iosa, agus lean e fein agus a dheisciobuil e.

20 (Agus feuch, thainig bean, air an robh doradh fola ré dhà bhliadhna deug, air a chùlaobh, agus bhean i ri ionmali eudaich.

21 Oir thubhairt i innte fein, Ma bheanas mi ach ri eudach, bithidh mi slàn.

22 Ach air tionndadh do Iosa m'an cuairt, chunnaic se i, agus thubhairt e, A nighean, biodh deadh mhisneach agad; shlànuiich do chreidimh thu. Agus bha a' bhean slàn o'n uair sin.)

23 Agus an uair a thainig Iosa gu tigh an uachdarain, agus a chunnaic e an luchd ciuil, agus a' chuideachd a' deanamh toirm bhròin.

24 Thubhairt e riu, Imichibh roimhibh, eir cha'n 'eil an nionag b' marbh, ach 'na codal. Agus rinn iad gáire fochoaidh ris.

25 Ach an uair a chuireadh a' chuideachd a mach, chaidh e a steach, agus rug e air laimh oirre, agus dh' éirich an nionag.

26 Agus chaidh iomradh sin a mach air feadh na tire sin uile.

27 Agus an uair a dh'imich Iosa as sin, lean dithis dhall e, ag éigh-each, agus ag radh, A Mhic Dhaibhi, dean trocair oirnne.

28 Agus ann uair a thainig e steach de'n tigh, thainig na doill d'a ionnsuidh: agus thubhairt Iosa riu, Am bheil sibh a' creidsinn gur comasach mise so a deanamh? Thubhairt iad ris, Ata, a Thighearn.

29 An sin bhean e r'an sùilibh, ag radh, Biodh e dhuibh a réir bhur creidimh.

30 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus bhagair Iosa gu geur iad, ag radh, Faicibh nach faigh neach air bith fios air so:

31 Ach an uair a dh'imich iad a mach, sgaoil iad a chliù air feadh na ducha sin uile.

32 Agus ag dol dhoibhsan a mach, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine balbhanns an robh deamhan.

33 Agus an déigh do'n deamhan a bhi air a thilgeadh a mach, labhair am balbhann: agus ghabh an sluagh iongantas, ag radh, Cha'n fhacas a leithid so ann an Israel riamh.

34 Ach thubhairt na Phairisch, Trid phrionnsaideh nan deamhan a ta se a' tilgeadh a mach dheamhan.

35 Agus ghabh Iosa mu chuairt

nan uile chathraiche agus bhailte d'a teasgasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rioghachd agus a' slànuachadh gach uile euslaint agus eucaill am measg a' phobnill.

36 Ach an uair a chunnaic e an sluagh, ghabh e truas diubb, air son gu'n robh iad air fannuchadh, agus air an sgapadh o chéile, mar chaoraich aig nach 'eil buachaille e.

37 An sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Gu deimhin is mor am foghara, ach is tearc an luchd oibre.

38 Uime sin guidhíbhse air Tigh-earn an fhogharaidh, luchd oibre chur a mach chum fhogharaidh fein.

CAIB. X.

A GUS air gairm a dhà dheisciobul deng d'a ionnsuidh, thug e cumhachd dhoibh an aghaidh nan spiorad neoghlan, gu'n tilgeadh a mach, agus a shlànuchadh gach gnè euslante, agus gach gnè eucaill.

2 Agus is iad so ainmean an dà Abstol deug: an ceud *fhear*, Simon d'an geirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, Seumas mac Shebede, agus Eoin a bhràthair.

3 Philip agus Bartolomeu, Tomas, agus Mata an cis-mhaor, Seumas mac Alpheuis, agus Lebeus d'an comhaimm Tadeus,

4 Simon an Canaanach, agus Iudas Iscariot, an ti fos a bhrath e-sanf.

5 Chuir Iosa an dà fhear dheug so a mach, a' tabhairt àithne dhoibh, ag radh, Na gabhaibh gu slighe nan Cinneach, agus na rachaibh a steach a dh'aon bhaile a bhuiteas do na Samaraichs :

6 Ach gu ma fearr leibh dol a dh'ionnsuidh chaorach chailte Tighe Israel.

7 Agus airimeachd dhuibh, searmonuichibh, ag radh, A ta rioghachd nèimhe am fagus.

8 Leighisibh an droing a ta tinn, glanuibh na lobhair, [dùisgibh na mairbh,] tilgibh amach na deamhain: a nasgaidh fhuaire sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh.

9 Na solairibh òr, no airgiod, no umha ann bhur sporanaibh;

10 No mala chum bhur turuis, no dà chòta, no brògan, no bataichean-(oir is fiu am fear oibre a lòn. i)

11 Agus ge b'e air bith cathair no baile d'an d'theid sibh a steach, feor-aichibh cia a ta 'na dheadh airidh

^a dhailtemòr agus beag. ^b aodhaire, f an ti a thug esan thairis. ^c Samaritans. ^d Sæg. ^e criosaibh. ^f a bhiadh.

^a a nis. ^b cailin. ^c thug Iosa sparadh geur drìbh.

inntz; agus fanaibh an sin gus am fag sibh an t-àite sin.

12 Agus air dol a steach do thigh dhuibh, beannuichibh dha.

13 Agus ma's fiu an tigh sin e, thigeadh bhur siothchaint air; ach mur fiu e, pilleadh bhur siothchaint chugaibh fein a ris.

14 Agus ge b'e neach nach gabh ribh, agus nach eisd' ri'r briathraighe; air dol a mach as an tigh, no as a' bhaile sin dhuibh, crathaibh dhibh deslach bhur eos.

15 Gu deimhin a deirim ribh, gur so-iomchair'a bhitheas staid fearainn Shodoim agus Ghomorra an là a' breitheanais, na staid a' bhaile sin.

16 Feuch, cuireamsa sibhse mach mar chaoraidh am measg mhadradh allta: air an aobhar sin bithibhse glic mar na nathraiche, agus neochronail mar na columain.

17 Ach bithibh air bhur faicill o-dhaoinibh, oir bheir iad an laimh sibh do chombhairlibh, agus sguìursaigh iad sibh'nan sionagegaibh.

18 Agus bheirear sibh an lathair uacádaran agus righ air mo sgàthsas, mar fhanuis doibhsan agus do na Cinnich a.

19 Ach un-uair a bheir iad an laimh sibh, na biodh e 'na ro-chàs oirbh cionnus no ciod a labhras sibh; oir bheirear dhuibh san uair sin fein an ni a labhras sibh.

20 Oir cha sibhse a labhras, ach Spiorad bhur n-Athar fein a labhras annaibh.

21 Agus bheir am bràthair a bhràthair fein suas chum bàis, agus an t-athair am mac': agus éiridh a' chlarsa an aghaidh am párantan, agus bheir iad fa'near gu cuirear gu bàs iad.

22 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoinibh dhuibh air son m'ainmese: ach geb'e-bhuanachieas gus a' chrioch, is e so a shlànúichear.

23 Agus an uair a ni iad geur-leannmuinn oirbh sa' bhaile so, teichibh gu baile eile; oir gu deimhin a deirim ribh, Nach imich sibh air feadh bhailtean Israel mun d'thig Mac an duine.

24 Cha'n-eil an deisciobul os cionn a' mhaighstir, no an seirbhiseach os cionn a thighearna.

25 Is leòr do'n deisciobul abhi mar a' mhaighstir, agus do'n t-seirbhiseach a' bhi mar a thighearn: ma ghoir iad Beelzebub do fhear an tighe,

^a 'nan aghaidhsan agus nan Geintileach.

nach mò na sin a ghoireas iad e d'a muinntir?

26 Uime sin na biodh eagal oirbh rompa: oir cha 'n-eil ni sam bith fo-laichte, nach foillsichear; agus an ceilt, nach aithnichear.

27 An ni a dh'innseas mise dhuibh san dorchadas, labhruibh e sant-solus: agus an ni a chluinneas sibh sa chluais, searmonuichibh e air mullach nan tighean.

28 Agus na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh: ach gu ma mò bhitheas eagal an Ti sin oirbh, a's urrainn an corp agus an t-anam a mhilleadh araoen an ifrin.

29 Nach 'eil dà ghealbhonn air an reiceadhl air fheoirling? agus cha tuit a h-aon dinbh air an talamh as eugmhais freasdail bhur n-Atharsa.

30 Ach a ta eadhon fulteine bhur cinn uile air an àireamh.

31 Air an aobhar sin na biodh eagal oirbh, is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

32 Uime sin ge b'e dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

33 Ach ge b'e dh'àiheadhas mise am fianuis dhaoine, àiheadhaidh mise esan am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

34 Na measuibh gu'n d'thainig mise a chur siothchaint air an talamh: cha'n ann a chur siothchaint a thainig mi, ach a chur claidheimh.

35 Oir thainig mi a chur duine an aghaidh 'athar, agus na h-inghim an aghaidh a màthar, agus bean 'a mhic an aghaidh a màthar-chéile.

36 Agus is iad muinntir a theaghlaich fein a bhitheas 'nan naimhdibh do dhuine.

37 An ti a ghràdhuischeas athair no màthair ni's mò na mise, cha'n airidh orm e b: agus an ti a ghràdhuischeas mac no nighean os mo chionnsa, cha'n airidh orm e:

38 Agus an ti nach glac a chrann-ceusaibh, agus nach lean mise, cha'n fhùi e mise.

39 An ti a gheibh anam, caillidi se e: ach an ti a chailleas 'anam air mo shonsa, gheibh se e.

40 An ti a ghabhas ribhse, gabhadh e riomsa; agus an ti a ghabhas riomsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi;

41 An ti a ghabhas ri fàidh an ainm fàidh, gheibh e duais fàidh;

^b cha'n fhùi e mise.

agus an ti a ghabhas ri firean an ainm firein, gheibh e duais firein.

42 Agus ge b'e bheir cupan a dh'uisge fuar a mhàin r'a ol dh'aon neach do na daoinibh beaga so, an ainm deisciobuil, gu deimhin a deirim ribh, nach caill e air chor sam bith a dhuais.

CAIB. XI.

A GUS tharladh, an uair a chrioch-
airt nuich Iosa àitheantan a thabhairt
d'a dhà dheisciobul deug, gu'n
d'imich e as sin a theagast agus a
shearmonuchadh 'nam bailtibh.

2 A nis an uair a chual Eoin sa phriosun gniomhara Chriosc, chuir e dithis d'a dheisciobluibh d'a ionnsuidh,

3 Agus thubhairt e ris, An tusa an ti ud a bha ri teachd, no am bi sùil aguinn ri neach eile?

4 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Imichibh agus innisibh do Eoin na nithean a ta sibh a' cluinnntinn agus a' faicinn:

5 A ta na doill a faghail a an radhairc, agus na bacailch ag imeachd, a ta na lobhair air an glanadh, agus na bothair a' cluaintinn, a ta na mairbh air an dùsgadh, agus an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaihh.

6 Agus is beannuichte an ti nach faigh oilbheum annamsa.

7 Agus airimeachd dhoibhsan air falbh, thòisich Iosa air labhairtris an t-slugh mu thimchioll Eoin, ag radh, Ciod e an ni a chaith sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith?

8 Ach ciod e an ni a chaith sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeaduchadh ann an eudach min? feuch, a' mhuinntir a chaitheas eudach min, is ann an tighibh nan righ a ta iad.

9 Ach ciod e an ni a chaith sihh a mach a dh'fhaicinn? An e fàidh? seadh, a deirim ribh, agus ni's mò na fàidh.

10 Oir is e so an ti mu'm bheil e scriobhta, Feuch, cuireamsa mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlige romhad.

11 Gu deimhin a deirim ribh, 'nam meagsan a rugadh le mnaibh, nach d'éirich neach a's mò na Eoin Baiste: gidheadh, an ti sia a's lugha an rioghachd nèimhe, is mò e na esan.

12 Agus o laithibh Eoin Baiste gus a nis, a ta rioghachd nèimhe a' fulang ainneart, agus luchd na hainneart 'ga glacadh le lamhachas-làidir.

13 Oir rinn na fàidhean uile, agus an lagh fàidheadaireachd gu dm Eoin.

14 Agus ma's toil leibh a ghabhail, is e so Elias a bha ri teachd.

15 Ge b'e aig am bheil cluasan chum éisdeachd, éisdeadh e.

16 Ach cia ris a shamhluicheas-mise an ginealach so? Is cosmhul e ri cloinn a shuidheas anns a' mhargadh b, agus ag eigeach r'an companachaibh,

17 Agus ag radh, Rinn sinne piobaireachd dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse gul.

18 Oir thainig Eoin ni h-ann ag itheadh no 'g ol, agus tha iad ag radh, A ta deamhan aige.

19 Thainig Mac an duine ag itheadh agus ag ol, agus tha iad ag radh, Feuch, duine gedach agus pòiteir fiona, caraid chis-mhaor agus pheacach: ach a ta gliocas air a fireanachadh leis a cloinn.

20 An sin thòisich e air achmhasan a thabhairt do na bailtibh anns am mò a rinneadh d'a oibrigh cumhachdacha, air son nach d'rinn iad aithreachas.

21 Is anaoihinn duit, a Chorasin; is anaoibhinn duit, a Bhetsaida: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh annuibhse, air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fada o'n a dheanadh iad aithreachas ann an saic-eudach agus an luath.

22 Ach a deirim ribb, Gu'm bi staidh Thiruis agus Shidoine's soiomchair' ann an là a' bhreitheanais, na bhithreas bhur staidse.

23 Agus thusa, a Chapernaum, a ta air do thogail suas gu nèamh, tilgear sios gu h-ifrin: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh annadsa, air an deanamh ann an Sodom, dh'fhanadh e gun a sgrios gus an diugh.

24 Ach a deirim ribb, gur so-iomchair' a bhithreas e do fhearrann Shodoim ann an là a bhreitheanais, na dhuitse.

25 Anns an àm sin fhreagair Josa agus thubhairt e, Bheiream huidheachas dhuit, o Athair, a Thighearna nèimhe agus na talmhainn, air son gu d'fholuich thu na nithe so o dhaoinibh eagnuidh agus tuigseach, agus gu d'fhoillsich thu iad do leanabaibh.

26 A seadh, Athair, do bhrigh gu'm h'ann mar sin a bha do dheadh thoilsa.

27 A ta na h-uile nithe air an

tabhairt thairis dhomhsa o m'Athair: agus cha 'n aithne do neach air bith am Mac, ach do'n Athair: ni mò is aithne do neach air bith an t-Athair, ach do'n Mhac, agus do gach aon d'an àilleis a' Mhac fhoillseachadh.

28 Thigibh a m'ionnsuidhse, sibh-se uile a ta ri saothair, agus fuidh throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas a dhuibh.

29 Gabhuibh mo chuinge oirbh, agus foghlumaibh uam, oir a ta mise macant' agus iriosal b' an cridhe: agus gheibh sibh fois d'ar n ana-maibh.

30 Oir a ta mo chuingse so-iom-chair, agus a ta m'uallach eutrom.

CAIB. XII.

CHAIÐH Iosa san àm sin air là na sabaid troimh' na h-achaibh arbhair, agus bha ocras air a dheisciobuil, agus thòisich iad air diasan arbhair a bhuan, agus itheadh.

2 Ach an uair a chunnaic na Phairisich so, thubhairt iad ris, Feuch, a ta do dheisciobuil a' deanamh an ni nach còir a dheanamh air là na sàbaid.

3 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibh ciod a rinn Daibhi an uair a bha ocras air fein, agus air a muinntir a bha maille ris?

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a dh'ith e aran na fianuis d', nach robh ceaduichte dha fein itheadh, no dhoibhsan a bha maille ris, ach do na sagartaibh a mhàin?

5 No nach do leugh sibh san lagh, gu bheil na sagairt anns an teampull air laithibh na sàbaid a' briseadh na sàbaid, agus iad neo-chiontach?

6 Ach a deirimse ribh, gu bheil san ionad so neach a's mò na'n teampull.

7 Agus nam biodh fhios agaibh ciod is ciall da so, Trocair is àll leam agus cha 'n lobairt, cha diteadh sibh an dream a ta neo-chiontach.

8 Oir is e Mac an duine Tighearna na sàbaide.

9 Agus air dhaimeachd as sin, chaidh e steach d'an sionagog.

10 Agus feuch, bha duine ann, aig an robh laml sheargta: agus dh'fheòruich iad dheth, ag radh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air laithibh na sàbaid? chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca dha.

11 Agus thubhairt esan riu, Cia agaibhs' an duine, aig am bi aon chaora, agus ma thuiteas i ann an

a fois.   b ùmhail.   c tre, trid.
d an t-aran taisbeanta.

slochd air là na sàbaid, nach beireoirre, agus nach tog e nios i?

12 Nach mòr ma ta is fearr duine na caora? Uime sin ata e ceaduichte maith a dheanaanh air laithibh na sàbaid.

13 An sin thubhairt e ris an duine, Sin a mach do lamh: agus shin e mach i; agus bha i air a h-aiseag slàn, mar an lamh eile.

14 Ach chaidh na Phairisich a mach, agus chum iad comhairle 'na aghaidh, cionnus a dh'fheudadh iad a mhilleadh.

15 Ach an uair a thuig Iosa so, dli' imich e as sin: agus lean slòigh mhòr e, agus leighis e iad uile.

16 Agus thug e sparradh dhoibh chum nach deanadh iad follus e:

17 A chum gu coimhliontadh an a labhradh le Esaias am fàidh, ag radh,

18 Feuch, mo sheirbhiseach fein a-thagh mi, m'aon gràdhach anns am bheil tlachd aig m'anam: cuiridh mì mo Spiorad fein air, agus nochdaidh e breitheanas do na Cinneachaibh.

19 Cha dean e stri, agus cha ghlaodh e, ni mò a chluinneas neach air bith a ghuth air na sràidibh.

20 Cha bhris e a' chuile bhruite, agus cha mhùch e an lion as am bi deatach, gus: an tabhair e mach breitheanas chum buaidh.

21 Agus is ann a ainmsan abhiseas muinighin aig na Cinneachaibh.

22 An sin thugadh d'a ionnsuidh duine anns an robh deamhan, dall agus balbh: agus shlànuich se e, ionnus gu'n do labhair am balbhain agus gu'n robh an dall a' faicinn.

23 Agus ghabh am pobull uile iongantas, agus thubhairt iad, An ee so Mac Dhaibhi?

24 Ach an uair a chuala na Phairisich so, thubhairt iad, Cha'n'eil am fear so a' tilgeadh a mach dheamhan, ach trid Bheelseub prionnsadh nan deamhan...

25 Agus thuig Iosa an smuaintean, agus thubhairt e riu, Gach rioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh fein, nithear 'na fàsach i: agus gach uile bhaile no tigh a ta roinnte 'na aghaidh fein, cha seas e.

26 Agus ma thilgeas Satan a mach Satan, a ta e roinnte 'na aghaidh fein; air an aobhar sin cionnus a sheasas a rioghachd?

27 Agus ma taimse trid Bheelseub a' tilgeadh a mach dheamhan, trid cò am bheil bhur cluinsa 'gan tilgeadh a mach? Uime sin bithidh iad 'nam breitheanaibh oirbh :

e Nach e.

28 Ach ma's ann le Spiorad Dhé a ta mise a' tilgeadh a mach dheamhan, thainig rioghachd Dhé chugaibhse^a.

29 No cionnus is urrainn neach dol do thigh duine làdir, agus airneis a thighe a chreachadh, mur ceangail e air tús an duine làdir? agus an sin creachaideh e a thigh.

30 An ti nach 'eil leam, a ta se a'm' aghaidh: agus an tinach cruinnich leam, sgapuidh e.

31 Air an aobbar sin a deirim ribh, Gu maitheargach peacadh agus gach toibheum do dhaoinibh: gidheadh cha mhaitear toibheum *an aghaidh* an Spioraid Naoimh do dhaoinibh.

32 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithearr dha e: ach ge b'e neach a labhras an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha mhaitear dha e, anns an t-saoghal so, no anns an t-saoghal a ta riteachd.

33 An dara cuid deanuibh a' chraobh maith, agus a toradh maith; no deanuibh a' chraobh truaillidh, agus a toradh truaillidh: oir is ann air a toradh a dh'aithnichear a' chraobh.

34 A shliochd nan nathraighe nimhie, cionnus a dh'fheudas sibh nithe maithe a labhairt, o ata sibh fein olc? oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras am beul.

35 Bheir duine maith a mach nithe maithe as a dheadh ionmhas^b: agus bheir an droch dhuine mach droch nithe as a dhroch ionmhas.

36 Ach a deirim ribh, Gu'n tabhair daoine cunnas ann an là a' bhreitheanais air son gach focail dhiomhain a labhras iad.

37 Oir is ann as t'fhoclaibh a shaorarthu, agus is ann as t'fhoclaibh a dhítear thu.

38 An sin fhreagair dream àraidih do na scriobhuithean agus do na Phairisich, ag radh, A mhaighstir, bu mhiann leinn comhara fhaicinn uait.

39 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, A ta ginealach olc agus adhaltrannach ag iarruidh comharaidh, agus cha tiubhrar comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Iona.

40 Oir mar a bha Iona am broinn na muice-mara tri laithean agus tri oideachean; is ann mar sin a bhitheas Mac an duine ann an eirdhe na talmhainn tri laithean agus tri oideachean.

41 Eiridh muinntir Ninebhe sa*

bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus ditidh iad e; oir rinn iad aithreachas aig searmoin Iona, agus feuch, a ta ni's mò na Iona an so.

42 Eiridh ban-righinn na h-àirde deas sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus ditidh si e: oir thainig i o na h-aitibh a's ionmhaich do'n talamh a dh'éisdeachd glicais Sholaimh, agus feuch, a ta ni's mò na Solamh an so.

43 An déigh do'n spiorad neoghlán dol a mach a duine, imichidh se troimh ionadaibh tiorna, ag iarruidh fois, agus cha 'n fhaigh e.

44 An sin their e, Pillidh mi do m' thigh as an d'thainig mi; agus air teachd dha, gheibh e falamh, sguabta, agus deadh-mhaiseach e.

45 Imichidh e an sin, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na fein, agus theid iad a steach agus gabhuidh iad còmhnuidh an sin: agus bitheidh staidh dheireannach an duine sin ni's measa na a thoiseach. Is ann eadhon mar sin a thachaireas do'n ghinealach aingidh so.

46 Agus air dha bhi fathast a labhairt ris a' phobull, feuch, sheas a mhàthair agus a bhràithrean a muigh, ag iarruidh labhairt ris.

47 An sin thubhairt neach eigin ris, Feuch, a ta do mhàthair, agus do bhràithrean 'nan seasamh a muigh, ag iarruidh labhairt riut.

48 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris an ti a dh'innis so-dha, Cò i mo mhàthair? agus cò iad mo bhràithrean?

49 Agus air sineadh a laimhe chum a dh'isciobul, thubhairt e, Feuch me-mhàthair, agus mo bhràithrean.

50 Oir ge b'e neach a ni toil m'A-thars' a ta air nèamh, is e sin fein mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. XIII.

A IR an là sin fein chaidh Iosa mach as an tigh, agus shuidh e ri taobh na fairge.

2 Agus chrúinnich sluagh mòr d'ainnsuidh, air chor as air dol a steach do luing dha, gu'n do shuidh e, agus sheas an sluagh uile air an tràigh.

3 Agus labhair e mòran do nitibh riù ann an cosamhlachdaibh^c, ag radh, Feuch, chaidh sòladair a mach a chur sìl.

4 Agus ag cur an t-sìl da, thait euid dheth ri taobh an ròid, agus thainig na h-eunlaith agus dh'ith, iad e.

^a thugaibhse. ^b a deadh ionmhas a' chridhe.

5 Thuit cuid air ionadaibh creagach, far nach robh mòran talmhainn aige: agus air ball dh'fhas e suas, do bhrigh nach robh doimhneachd talmhainn aige.

6 Ach air éirigh do'n ghréin dhothadh e, agus do bhrigh nach robh freumh aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid am measg droighinn: agus dh'fhas an droighionn suas, agus mhùch se e.

8 Ach thuit cuid eile am fearann maith, agus thug e toradh a mach, cuid a cheud uiread, cuid a thri fishead, cuid a dheich thar fhichead uiread 's a chuireadh.

9 Geb'e neach aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus thainig na deisciobuil, agus thubhairt iad ris, C'ar son a ta thu a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e riu, Do bhrigh gu'n d'thugadh dhuibhse eòlas a bhi agaibh air rùndiomhair rioghachd nèimhe, ach dheibhsan ni 'm bheil so air a thabhairt.

12 Oir ge b'e neach aig am bheil, dhasan bheirear, agus bitdh aige an tuilleadh pailteis: ach ge b'e neach aig nach 'eil, uaithsan bheirear eadhon an ni a ta aige.

13 Uime sin ataims' a' labhairt riu an cosamhlachdaibh, do bhrigh air dhoibh faicinn nach faic iad, agus a' cluinnint nach cluinn iad, agus nach tuig iad.

14 Agus anntasan a ta fàidheoideareachd Esaias air a coimhlionadh, a ta 'g radh, Le h-éisdeachd cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le h-amharc chi sibh, agus cha 'n aithnich sibh.

15 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus an cluasan mall chum éisdeachd, agus dhruid iad an sùilean; air eagal uair air bith gu'm faiceadh iad le'n sùilibh, agus gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le 'n cridhe, agus gu'm biodh iad air an iompochadh, agus gu'n slànuichinnis' iad.

16 Ach is beannuichte bhur sàilese, oir a ta iad a' faicinn; agus bhur cluasa, oir a ta iad a' cluinniant.

17 Oir a deirim ribh gu firinneach, Gu'n b'iomadh fàidh, agus firean leis am bu mhiann na nitheese fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac siad iad: agus na nitheese chluinnint a ta sibhse a' cluinnint, agus nach eual iad.

18 Eisdibh air an aobhar sin ri cosamhlachd an t-sioladair.

19 An uair a chluinneas neach air

bith focal na rioghachda, agus nach teir e fa'near e^a, thig an droch spiorad, agus bheir e air falbh an ni a chuireadh 'na chridhe: is e so esan anns an do chuireadh an siol ri-taobh an ròid.

20 Ach esan a fhuair siol ann an àitibh creagach^b, is e so an ti a chluinneas am focal, agus a ghabhas e air ball le gairdeachas;

21 Gidheadh cha 'n-eil freumh aige ann fein, ach fanuidh se rè tamuill: agus an uair a thig trioblaid no geurnamhuinn air son an fhocail, air ball gheibh e oilbheum.

22 Esan mar an ceudna a ghabh siol am measg an droighinn, is e so an ti a ta cluinnint an fhocail: agus a ta ro-chùram an t-saoghalise, agus mealltaireachd beartais a' mùchadh an fhocail, agus bithidh e gun toradh.

23 Ach an ti ud a ghabh siol ann an deadh fhearrann, is e sin an neach a ta cluinnint an fhocail, agus 'ga thoirt fa'near, neach mar an ceudna ta giulan toraidh, agus a ta tabhairt a mach cuid a cheud uiread, cuid a thri fishead, agus cuid eile a dheich-thar fhichead uiread 's a chuireadh.

24 Chuir e cosamhlachdeile mach dhoibh, ag radh, Is cosmhul rioghachd nèimhe ri duine a chuir siol maith 'na fhearrann:

25 Agus an uair a bha daoine 'nan codal, thainig a nàmhaid agus chuir e cogal am measg a' chruineachd, agus dh'imich e roimhe.

26 Ach an uair a thainig an t-arrbhar fuidh dhéis, agus a thug e mach a thoradh, dh'fhoillsich an cogal e fein mar an ceudna.

27 Agus air teachd do sheirbhisich fhir-an-tighe thubhairt iad ris, A Thighearna, nach do chuir thusa siol maith ann a t' fhearrann? e'aité ma seadh as an d'fhuair e an cogal?

28 Thubhairt esan riu, Rinn nàmhaid éigin so. Agus thubhairt na seirbhisich ris, Ann àill leat uime sin gu'n teid sinne agus gu'n cruinnich sinn r'a chéile iad?

29 Ach thubhairt esan, Cha'n àill; air eagal ag cruinneachadh a' chogail duibh, gu spion sibh an croin eachd maille ris.

30 Leigibh leo fàs araon gus an d'thig am foghara: agus an àm an fhegharaidh their mise ris an luchdbuanaidh, Cruinnichibh air tùs an cogal, agus ceangluibh e 'na chean-glachanaibh chum a losgaidh: ach cruinnichibh an cruinneachd do m'shahhal.

^a nach tuig se e.
^c thrusaichibh.

^b clochach.

31 Chuire mach cosamlachd eile dhoibh, ag radh, A ta rioghachd nèimhe cosmhul ri gràinne do shiòl mustaird, a ghabh neach agus a chuir e 'na fhearann.

32 Ni gun amharus a's lugha do gach uile phòr: gidheadh air fàs da, 'se a's mò do na luibheanaibh, agus fàsuidh e 'na chramh: ionnus gu'n d'thig eunlaith an athair, agus gu'n dean iad nid 'na gheugaibh.

33 Cosamlachd eile labhair e riu: Is cosmhul rioghachd nèimhe ri taois ghoirt, a ghabh bean agus a dh'fholaidh i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

34 Na nithe sin uile labhair Iosa ris a' phobull an cosamlachdaibh, agus gun chosamlachd cha do labhair e riu:

35 A chnam gu coimhliontadh an ni a' thubhradh leis an fhàidh, ag radh, Fosglaidh mi mo bheul an cosamlachdaibh, cuiridh mi 'n céill nithe a bha folaithe o thoiseach an t-saoghalc.

36 An sin chuir Iosa am pobull air falbh, agus chaidh e steach do'n tigh: agus thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, Minich dhuinne cosamlachd cogail an fhearainn.

37 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti a chuireas an siol maith is e Mac an duine e:

38 'S e 'm fearann an domhan: agus is e an siol maith clann na rioghachd: ach 's e an cogal clann an droch spioraid:

39 'S e an nàmhaid a chuir iad an diabhol: 's e am foghara deireadh an t-saoghal: agus is iad na buan-aichean na h-aingil.

40 Agus amhul mar a chruinni-cheart an cogal, agus a loisgear le teine e, is ann mar sin a bhithreas ann an deireadh an t-saoghal so.

41 Cuiridh Mac an duine aingil uauth, agus tionailidh iad as a rioghachd na h-uile nithe a bheiroilbheum, agus iadsan a ta deanamh aingidh-eachd;

42 Agus tilgidh siad iad anns an àmhuinn air dearg-lasad: an sin bithidh gul agus giogsan fhiacal.

43 An sin dealruichidh na fireana mar a' ghrian, ann an rioghachd an Athar fein. Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd éisdeadh e.

44 A ris, a ta rioghachd nèimhe cosmhul ri ionmhas air fholach am fearann: ni an déigh fhaotainn, a dh'fholaidh duine, agus air sgàth a ghairdeachais air a shon, dh'imich e

a ros.   b laibhin.   c o leagadh
bunaite an domhain.

16

agus reic e na bha aige uile, agus cheannuich e am fearann sinn.

45 A ris, is cosmhul rioghachd nèimhe ri ceannuiche àraidih ag iarruidh neamhnuide maiseach:

46 Agus air amas d' da air aon neamhnuidro luachmhoir, dh'imiche agus reic e na bha aige, agus cheannuich e i.

47 A ris, a ta rioghachd neimhe cosmhul ri lion air a thilgeadh san fhaighe, agus a chruinnich do gach uile sheòrta éisg:

48 Agus air dha bhi làn, tharruing na h-iasgairean e chum na tràighe, agus air suidhe dhoibh, chruinnich iad na h-éisg mhaithie ann an soithichibh, ach thilg iad na droch éisg amach.

49 Is ann mar sin a bhithreas ann an deireadh an t-saoghal: theid na h-aingil a mach, agus dealuichidh iad na droch dhaoine a measg nam fireanach;

50 Agus tilgidh siad iad san àmhunnin theintich: an sin bithidh gul agus giogsan fhiacal.

51 Thubhairt Iosa riu, An do thug sibh na nithe so uile? thubhairt iad ris, Thuig, a Thighearna.

52 Agus thubhairt esan riu, Air an aobhar sin gach uile scriobh-uiche a ta foghlumta chum rioghachd nèimhe, is cosmhul e ri feartighe, a bheir a mach as ionmhas nithe nuadh agus sean.

53 Agus thachair an uair a chrioch-nuiche Iosa na cosamlachda so, gu'n d'imich e as sin,

54 Agus an uair a thainig e d'a dhùthaich fein, theagaisg e iad 'nan sionagog, ionnus gu'n do ghabh iad ionantas, agus gu'n dubhaint iad, C'ait an d'fhuair am fear so an gliccas so, agus na feartan ud?

55 Nach e so mac an t-saoir? nach e ainm a mhàthar Muire? nach iad a bhràithre, Seumas, agus Ioses, agus Simon, agus Judas?

56 Agus a pheathraiche, nach 'eil iad uile maille ruinn? c'ait uime sin an d'fhuair an duine so na nithe ud uile?

57 Agus fhuair iad oilbheum ann. Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich fein, agus 'na thigh fein.

58 Agus cha d'rinn e mòran do oibríbhe cumhachdach an sin, air son am mi-chreidimh.

CAIB. XIV.

FÀ'N àm sin chual Herod an Te-trach cliu Iosa,

2 Agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Is e so Eoin Baiste, dh'éirich

d armseachd.

e o na marbhuiibh, is uime sin a ta
feartan air an oibreachadh leis.

3 Oir air glacadh Eoin do Herod,
cheangail se e, agus thilg e am pri-
sun e air son Herodiais, mnà Philip
a bhràthar fein.

4 Oir thubhairt Eoin ris, Cha 'n'
'eil e dligheach dhuit a bi agad.

5 Agus an uair bu mhiann leis a
chur gu bàs, bha eagal a phobuill
air, oir bha meas fàidh aca air.

6 Ach an uair a bha comhainm
la-breithe Heroid air a chumail, rinn
níghean Herodiais danasa 'nan làth-
air, agus thaitinn i ri Herod :

7 Ionnus gu'n do gheall e le mion-
naibh, gu tiubhradh e dh'i ge b'e
air bith ni a dh'iarradh i.

8 Agus air dh'ise bhi air a teagast
leis a màthair roimh laimb, thubhairt
i, Tabhair dhomh an so ceann Eoin
Baiste air meis.

9 Agus bha 'n righ doilich : ach
air son a mhionnan, agus na muinntir
a bha 'nan suidhe aig biadh maille
ris, dh'áithn e a thabhairt d'i.

10 Agus air cur fir-marbhaidh
uaith, bhuin e a cheann a dh'Eoin
anns a phriosun.

11 Agus thogadh a cheann air
meis, agus thugadh do'n chailin e :
agus thug ise d'a màthair e.

12 Agus thainig a dheisciobuil, a-
gus thug iad an corp leo, agus
dh'adhlaic iad e, agus thainig iad
agus dh'innis iad sin do Iosa.

13 An uair a chual Iosa so, chaidh
e as sin air luing gu ionad fàsail air
leth : agus an uair a chual am pobull
sin, lean iad d'an cois e as na bailtibh.

14 Agus air dol a mach do Iosa,
chunnaic e coimhthional mòr, agus
ghabh e truas mòr dhiubh, agus shlàn-
uich e an droing aca bba euslan.

15 Agus an uair a b'fheasgar e,
thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh,
ag radh, Is àite fasail so, agus a ta
an t-àm a nis air dol seachad ; cuir
an sluagh air falbh, chum as gu'n
teid iad do na bailtibh, agus gu'n
ceannuich iad biadh dhoibh fein.

16 Ach thubhairt Iosa riu, Cha
ruig iad a leas falbh; thugaibhse
dhoibh r'a iteadh.

17 Agus thubhairt iad ris, Cha
'n'eil againn an so ach cùig arainn,
agus dà iasg.

18 Thubhairt esan riu, Thugaibh
an so iad do m' ionnsuidhs.'

19 Agus dh'áithn e do'n t-sluagh
suidhe sios air an fheur, agus għlac
e na cùig arain, agus an dà iasg, a-
gus air amharc dha suas gu nèamh,
bheannuich agus bhris e, agus thug

e na h-arain d'a dheisciobluibh, a-
gus thug na deisciobuil do'n t-sluagh
iad.

20 Agus dh'ith iad uile, agus shàs-
uicheadh iad : agus thog iad làn dà
chliabh dheug do'n bhiadh bhriste, a
bha dh'shuighealach aca.

21 Agus bha iadsan a dh'ith mu-
thimchioll cùig mile fear, thuilleadh
air mnaibh agus air cloinn.

22 Agus air ball choimhéignich
Iosa a dheisciobuil gu dol an luing,
agus dol roimhe do'n taobh eile, gus
an cuireadh esan an sluagh air falbh.

23 Agus an uair a leig e an sluagh
uaith, chaidh e suas air beinn 'na ao-
nar a dheanamh ùrnuigh : agus an
uair a bha am feasgar air teachd, bha
e an sin 'na aonar.

24 Ach bha an long fa 'n' àm sin
am meadhon na fairge, air a tilgeadh
a null agus a nall leis na tonnaibh z-
oir bha' a ghaoth 'nan aghaidh.

25 Agus anns a cheathramh faire
do'n oidhche, chaidh Iosa d'an ionn-
suidh, agimeachd air an fhairge.

26 Agus an uair a chunnaic na-
deisciobuil e 'g imeachd air an
fhairge, bha iad fa bhuaireas, ag
radh, Is spiorad a ta ann : agus
ghlaodh b' iad a mach le h-eagal.

27 Ach labhair Iosa riu air ball,
ag radh, Biodh misneach mhaith ag-
aibh, is mise a ta ann, na biodh eagal
oirbh.

28 Agus fhreagair Peadar e agus
thubhairt e, A Thighearna, ma's tu a
ta ann, iarr ormsa teachd a d'ionn-
suidh air na h-uisgeachaibh.

29 Agus thubhairt esan, Thig-
Agus an uair a bha Peadar air teachd
a nuas as an luing, db'imich e air na
h-uisgeachaibh, chum teachd gu
h-Iosa.

30 Ach an uair a chunnaic e a'
ghaoth làdir, ghabh e eagal : agus
an uair a thòisich e air dol fuidh,
ghlaodh e, ag radh, A Thighearna,
fóir orm.

31 Agus air ball shin Iosa mach a-
lámh, agus rug e air, agus thubhairt
e ris, O thusa air bheag creidimh,
c'ar son a bha thu fuidh amharus?

32 Agus an uair a chaidh iad a-
steach do'n luing, choisg a' ghaoth.

33 An sin thainig iadsan a bha san
luing, agus rinn iad aoradh dha, ag
radh, Gu firinneach is tu Mac Dhé.

34 Agus an uair a chaidh iad do'n
taobh eile, thainig, iad gu talamh
Ghenesaret.

35 Agus an uair a shuair luchd
an aite sin fiosrachadh uime, chuir
iad fios air seadh na tire sin uile air

gæh taobh dhiubbh, agus thug iad d'a ionnsuidh an droing sin uile a bha euslan.

36 Agus ghuaidh iad air, gu feudadh iad beantuin ri h-iomall 'eu-daich a mhàin: agus a mhèud dhiubbh 's a bhean, shlànuicheadh gu h-iom-lan iad.

CAIB. XV.

A N sin thainig scriobhuichean a-gus Phairisich o Hierusalem gu h-Iosa, ag radh,

2 C'ar son a ta do dheisciobuil a dol an aghaidh gnàthuchaidh nan sinnsear? oir cha'n ionnlaid iad an lamhan an uair a dh'itheas iad aran.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibhse a' briseadh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein?

4 Oir thug Dia àithne, ag radh, Tabhair onoir do t'athair agus do d'mhàthair: agus ge b'e mhallaicheas a' athair no mhàthair, cuirear gu bàs e.

5 Ach their sibhse, Ge b'e neach a their'r a' athair no r'a mhàthair, Biadh e ina thiodhlacadh do'n teampull gach ni leis am feudadh tu buan-nachd fhaotainn uamsa,

6 Nach feum e' athair no mhàthair onoruchadh. Mar sin chuir sibhse an neo-brigh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein.

7 A chealgairean, is maith a rinn Esaias^b fàidheadaireachd mu'r tim-chioll, ag radh,

8 A ta am pobull so a' dlùthachadh riumsa le'm beul, agus à' tabhairt onoir dhomh le'm bilibh: ach a ta an cridhe fada uam.

9 Ach is ann an diomhanas a ta iad a' deanamh aoraidh dhomhsa, a' teagasc àitheanta dhaoine mar theagasc.

10 Agus air gairm an t-sloigh dha, thubhairt e riu, Eisdibh agus tuigibh.

11 Cha'n e an ni a theid a steach sa' bheul a shaluicheas an duine: ach an ni a thig a mach as a' bheul, is e so a shaluicheas an duine.

12 An sin thainig a dheisciobuil, agus thubhairtiad ris, Am bheilfios agad gu'n do ghabh na Phairisich oilbheum, an déagh dhoibh na briathran ud a chluinninn?

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gach uile luibh nach do shuidhich m'Athair nèamhaidh se, splonar a bhun e.

14 Leigibh leo: is cinn-iuil dhallan dall iad. Agus ma threòruieas dall dall eile, tuitidh iad ar aon anns a chlais.

15 Agus fhreagair Peadar agus

thubhairt e ris, Mlinich dhuinn an cosamhlachd sin.

16 Agus thubhairt Iosa, Am bheil sibhse fathast mar an ceudna gun tuigse?

17 Nach 'eil sibh a' tuigsinn fathast, ge b'e ni a theid a steach sa' bheul, gu'n d'theid e sa' bhoirinn, agus gu'n tilgear a mach do'n t-slochd shalchair e?

18 Ach na nithe sin a thig a mach as a' bheul, a ta iad a' teachd o'n chridhe, agus is iad sin a shaluicheas an duine.

19 Oir is ann as a' chridhe thig droch smuainte, mortadh, adhal-trannas, strìopachas, gaduigheachd, fianuis bhréige, toibheum.

20 Is iad so na nithe a shaluicheas an duine: ach itheadh le lamhaibh gun ionnlad, cha saluich sin an duine.

21 Agus air dol do Iosa as sin, chaidh e gu crlochuibh Thiruis agus Shidoine.

22 Agus feuch, thainig bean do-mkuinnntir Chanaain o na crlochuibh sin, agus ghlaedh i ris, ag radh, Dean tròcair orm, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi; a ta mo nighean air a buaireadh gu truagh le deamhan.

23 Ach cha d'thug esan freagradh sam bith dh'i. Agus thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dh'iarr iad air, ag radh, Cuir air falbh i, oir tha i glaodhaich 'nar déigh.

24 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha do chuireadh mise, ach a chum chaorach chailte thighe Israeil.

25 An sin thainig ise agus rinn i aoradh dha, ag radh, A Thighearna, cuiidich leam.

26 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha chòir aran ne cloinne a' għlacadh, agus a thilgeadh chum nan con.

27 Agus thubhairt ise, Is fior, a Thighearna: ach ithidh na coin do'n sbruleach a' thuiteas o bhord am maighstirean.

28 An sin fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, O bhean, is mòr do chreidimh: biodh dhuit mar is toil leat. Agus rinneadh a h-inghean slàn o'n uair sin a mach.

29 Agus airimeachd do Iosa as sin thainig e laimh re fairge Ghalile, agus an uair a chaidh e suas air beinn, shuidh e sios an sin.

30 Agus thainig mòr shluagh d'a ionnsuidh, agus aca maille riu bac-aich, doill, balbhain, daoine ciurmach, agus mòran eile agus thilg

^a chàineas.

^b Isaiah.

^c fòir orm.

iad slos aig cosaibh Iosa iad, agus shlánach iad.

31 Ionnuis gu'n do ghabh an sluagh iongantás 'nuair a chunnaic iad na balbhain a' labhairt, na *daoine* ciurramach slán, na bacaich ag imeachd, agus na doill a' faicinn: agus thug iad glór do Dhia Israel.

32 An sin ghairm Iosa a dheiscio-buile d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, A taim a' gabhail truais do 'n t-sluagh, oirdh'fhan iad maille riùm a nis ré triu lathean, agus cha 'n'eil ni air bith acar r'a itheadh: agus cha chuir mi uam 'nan trosg iad, air eagal gu fannuich iad air an t-sligh.

33 Agus thubhairt a dheiscio-buile ris, Cia as a gheilbeamaid na h-uireadadh'aran san fhàsach, as bu leoir a shàsúchadh sloigh co mhòr?

34 Agus thubhairt Iosa riu, Cia lion aran a ta agaibh? agus thubhairt iadsan, Seachd, agus beagan a dh'iasgaibh beaga.

35 Agus dh'áithne do'n t-sluagh suidhe slos air an lár.

36 Agus air glacadh nan seachd aran agus nan iasg dha, agus air breith buidheachais, bhris e iad, agus thug e d'a dheiscio-bluibh, agus thug na deisciobuile do'n t-sluagh iad.

37 Agus dh'ith iad uile, agus shàsúicheadh iad: agus thog iad do'n bhiadh bhriste a dh'fhágadh làn sheachd bascaid.

38 Agus bha a' mhuimntir a dh'ith, ceithir mile fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

39 Agus air dha an sluagh a leigeadh uaith, chaidh e air luing, agus thainig e gu críocheabhaibh Mhagdala.

CAIB. XVI.

A GUS air teachd do na Phairisich agus do na Sadusaich 'g a dhearbhadh a, dh'iarriad air comhar a nochadh dhoibh o nèamh.

2 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, An uair is feasgar e, their sibh, *Bithidh* deadh aimsir ann; oir a ta an t-athar dearg.

3 Agus aimaduinn, *Bithidh* droch aimsir ann an diugh; oir a ta an t-athar dearg agus dorcha. Is aithne dhuibh breth a thoirt air gnùis an athair, agus nach 'eil e'n comas dhuibh comharan nan aimsir a thug-sinn?

4 A ta ginealach aingidh agus adhaltrannach ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comharan f'hàidh Ionais. Agus air dha am fàgail, dh'imich e as sin.

5 Agus an uair a thainig a dheis, ciobuil a dh'ionnsuidh na taoibh eile, dhi-chuimhnich iad aran a thabhairt leo.

6 Agus thubhairt Iosa riu, Thug-albh an aire, agus gleidhibh sibh fein o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

7 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, *Is ann air son nach d'thug sinn aran leinn.*

8 Agus air tuigsinn sin do Iosa, thubhairt e riu, O sibhse air bheag creidimh, c'ar son a ta sibh a' reusonachadh eadruibh fein, *gur ann a chionn nach d'thug sibh aran leibh?*

9 Nach 'eil sibh fathast a' tuigsinn, no cuimhneachadh nan cùig aran nan eilig mile, agus cia lion cliabh a thog sibh?

10 No nan seachd aran nan ceithir mille, agus cia lion bascaid a thog sibh?

11 Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn, nach ann mu aran a thubhairt mi ribh, sibh a bhi air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach?

12 An sin thuig iad cionnus nach d'iarri e orraibh air am faicill o thaois ghoirt an arain, ach o theagast nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

13 Agus air teachd do Iosa gu críocheabhaibh Che'sarea Philipi, dh'fheadh raich e d'a dheiscio-bluibh, ag radh, Cò a tha daoine ag radh is e Mac an duine?

14 Agus thubhairt iadsan, *Tha cuid ag radh Eoin Baiste, cuid Elias, agus cuid eile Ieremias, no aon do na fàidhibh.*

15 Thubhairt esan riu, Ach cò tha sibhse ag radh is mi?

16 Agus fhreagair Simon Peadar agus thubhairt e, Is tusa Criod, Mac an Dé bheo.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Is beannuicht' thusa, a Shiomoin Bhar-Iona; oir cha d'fhoillsich ful is feoil sin duitse, ach m'Athairs' a ta air nèamh.

18 Agus a deirimse riut, Gur tusa Peadar, agus air a' charraig b so togaidh mise m'eaglais: agus cha tabhairt geatan ifrinн buaidh oirre.

19 Agus bheir mi dhuitiuchraiche rioghachd nèimhe: agus ge h'e ni a cheanglas tusa air talamh, bithidh e ceangailte air nèamh; agus ge b'e ni a dh'fhuasglas tusa air talamh, bithidh e fuasgailte air nèamh.

20 An sin dh'áithne do'n dheiscio-bluibh gun iad a dh'innseadh do

^a 'ga fheuchainn, 'ga bhuaireadh.

^b petra, Gr.

neach air bith, gu'm b'esan Iosa an Criosd.

21 O'n àm sin a mach thòisich Iosa air nochdadh d'a dheisciobluibh, gu'm b' éigin dasan dol suas gu Hie-rusalem, agus mòran do'nithibh shu-lang o na seanairibh, agus na h-ard shagartaibh, agus na scriobhuichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus a bhì air a thogail suas air an treas là.

22 Agus ghabh Peadar e, agus thòisich e air achmhasan a thubhairt dha, ag radh, Gu ma fada sin uaitse, a Thighearna; cha tachair sin duitse.

23 Ach air tionndadh dhasan, thubhairt e ri Peadar, Imich air mo chùl, a Shatain, is oilbheum dhomh thu : oir cha'n'eil spéis agad do nithibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.

24 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéighse, aicheadhadh se e fein, agus togadh e air a chrann-ceusaидh, agus leanadh e mise.

25 Oir ge b'e neach le'm b'áill anam a ghleidheadh, caillidh se e ; agus ge b'e neach a chailleas anam air mo sgàthsa, gheibh se e.

26 Oir ciod an tairbhe a ta ann do dhuiine, ge do chosnad e an saoghal uile, agus anam fein a chall? no ciod i a' mhalaire a bheir duine air son 'anama?

27 Oir thig Mac an duine ann an glòir 'Athar, maille r'a ainglibh ; agus an sin bheir e do gach neach a reir a ghnjomhara.

28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu bheil cuid do'n droing a ta 'nan seas-amh an so, nach blais bàs, gus am faic iad Mac an duine a' teachd 'na rioghachd fein.

CAIB. XVII.

AGUS an déigh shea laithean, aghabh Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin a bhràthair, agus threòruich e iad air leth gu beinn ard,

2 Agus dh'atharraicheadh a chruth 'nan làthair, agus dhealraich aghaidh mar a' ghrian, agus rinneadh eudach geal mar an solus.

3 Agus feuch, chunncas leo b Maois agus Elias a' comhradh ris.

4 An sin fhreagair Peadar, agus thubhairt e ri h-Iosa, A Thighearna, is maith dhuinne bhi 'n so : ma's àill leatsa, deanamaid tri bothainc an so ; aon duitse, aon do Maois, agus aon do Elias.

5 Air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thilg neul soilseach sgàile orra : agus feuch, guth as an neul, ag

radh, Is e so mo Mhac gràdhachsa, anns am bheil mo mhòr thlachd, éisdeibh ris.

6 Agus an uair a chuala na deisciobuil so, thuit iad air an aghaidh, agus ghabh iad eagal ro mhòr.

7 Águs thainig Iosa agus bhean e riu, agus thubhairt e, Eiribh, agus na biodh eagal oirbh.

8 Agus an uair a thog iad suas am suilean, cha 'n fhac iad neach air bith, ach Iosa 'na aonar.

9 Agus an àm dhoibh teachd a nuas o'n bheinn, thug Iosa àithne dhoibh, ag radh, Na-innsibh do neach air bith an ni a chunnaic sibh, gus an éirich Mac an duine o na marbhaibh.

10 Agus dh'fèoraich a dheisciobuil dheth, ag radh, C'ar son ma seadh a their na scriobhuichean, gur éigin Elias a theachd air tùs?

11 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Thig Elias gu firinneach air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe :

12 Ach a deirimse ribh Gu'n d'thainig Elias a cheana, agus cha d'aithнич iad e, ach rinn iad gach ni bu toil leo ris : is ann mar sin mar an cendna a dh'fhuilangeas Mac an duine uatha.

13 An sin thuig na deisciobuil gu'm b'ann mu Eoin Baiste a labhairt e riu.

14 Agus an uair a thainig iad chum an t-sluagh, thainig duine àraighe d'a ionnsuidh, a' tuiteam air a ghlùinibh dha, agus ag radh,

15 A Thighearna, dean tròcair air mo mhac, oir a ta e gu tinn leis an tuiteamachd, agus is mòr an cràdh a ta e a' fulang : oir a ta e gu minic a' tuiteam san teine, agus gu tric san uisge.

16 Agus thug mi e dh'ionnsuidh do dheisciobul, agus cha b'urrainn iad a leigheas.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, A ghinealaich neo-chreidich, agus choirbte, cia fhad a bhithas mi maille ribh? cia fhad dh'fhuilangeas mi sibh? thugaibh am' ionnsuidhs' an so e.

18 Agus chronuich Iosa an deamhan, agus dh'imich e as : agus shlànnicheadh an leanabh o'n uair sin a mach.

19 An sin an uair a thainig na deisciobuil chum Iosa a leth, thubhairt iad, C'ar son nach b'urradh sinne a thilgeadh a mach?

20 Agus thubhairt Iosa riu, Air son bhur mi-chreidimh: oir gu fir-

^a iomlait, ^b dh'fhoillsicheadh doibh. ^c pàilliuna.

^d tuiteamas, guin na ré, tinneas na gealaich.

neach a deirim ribh, Nam biodh aguibus creidimh mar ghráinne mustaird, theireadhbh sibh ris a' bheinn so, Atharruich as so an sud, agus dh'atharruicheadh i; agus cha bhiodh ni air bith eucomasach dhuibh.

21 Gidheadh, cha d'theid a' ghéine so mach, ach le h-ùrnuigh agus le trosgadh.

22 Agus am feadh a bha iad a' fantuinn ann an Galile, thubhairt Iosa riù, Bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do lamhaibh éaoine :

23 Agus marbhaidh siad e, ach an treas là éiridh e : Agus bha iadsan ro bhronach.

24 Agus air teachd dhoibh do Chaperamaum, thainig luchd togail na cise gu Peadar, agus thubhairt iad *ris*, Nach 'eil bhur maighstirse 'g locadh na cise?

25 Thubhairt esan, A ta. Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, labhair Iosa ris air tùs, ag radh, Ciod i do bharails', a Shimoin? cia uaith a ta righre na talmhainn a' togail caine no cise? 'N ann o'n cloinn fein, no o choigreachaibh?

26 Thubhairt Peadar ris, O choigreachaibh. Thubhairt Iosa ris-san, Air an aobhar sin a ta a' chlann saor.

27 Gidheadh chum nach tugamaid eilbheum dhoibh, imichsa chum na faire, agus tilg dubhan *innte*, agus tog an ceud iasg a thig a nios : agus air fosgladh a bheoil duit, gheibh thu bonn airgid; sin gabh, agus tabhair dhoibh air mo shonsa, agus air do shon fein.

CAIB. XVIII.

A NNS an àm sin fein thainig na Deisciobuil chum Iosa, ag radh, Cò'a's mò ann an rioghachd nèimhe?

2 Agus air do Iosa leanabh beag a ghairm chuige, chuir e 'nam meadhon e.

3 Agus thubhairt e, Gu firinneach a deirim ribh, Mur iompoichear sibh, agus mur bisibh mar leanabana, nach d'theid sibh a steach do rioghachd nèimhe.

4 Air an aobhar sin ge b'e dh'islicheas e fein mar an leanabana so, 'se sin fein a's mò ann an rioghachd nèimhe.

5 Agus ge b'e ghabhas aon leanabhan d'a leithid so ann am ainmse, gabhuidh e mise :

6 Ach ge b'e neach a bheir oilbheum dh'aon neach do'n mhuiantir bhig so a ta creidsinn annamsa, b'thearr dha gu'm biodh cloch-mhui-

^a gearraidh no duilinne.

liann air a crochadh r'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a bhàthadh ann an doimhne na faire.

7 Is anaoibhinn do'n t-saoghal air son oilbheuman : oir is eigin do oilbheumaibh teachd; ach is anaoibhinn do'n duine sin tríd an d'thig an t-oilbheum.

8 Uime sin ma bheir do lamh no dochos aobhar oilbheim^b dhuit, gearr dhiot iad, agus tilg uait *iad* : is fearr dhuit dol a steach do'n bneatha air leth chois no air leth laimh, na dà laimh no dà chois a bhi agad, is tu bhi air do thilgeadh anns an teine shiorruidh.

9 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spion asad i, agus tilg uait *i*: is fearr dhuit dol a steach chum na beatha air leth shùil, na dà shùil a bhi agad agus thu bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn.

10 Thugaibh an aire nach dean sibh tarcuis air aon neach do'n mhuianntir bhig so ; oir a deirimse ribh, gu bheil an aingilson air nèamh a' faicinn a ghnàth gnuis m'Atharsa, a ta air nèamh.

11 Oir thainig Mac an duine a shaoradh an ni sin a bha caillte.

12 Ciod is barail dhuibhse? ma bhitheas aig duine ceud caora, agus gu'n d'theid aon diuh air seacharan, nach fág e na naoi caoraich dheug agus ceithir fichead air na beanntaibh, agus nach d'theid e dh'iarruidh *na caorach* a chaidh air seacharan?

13 Agus ma tharlas da gu'm faigh e i, gu deimhin a deirim ribh, Gu'n dean e tuilleadh gairdeachais air son *na caorach sin*, na air son nan naoi caorach dheug agus ceithir fichead, nach deachaidh air seacharan.

14 Mar so cha'n e toil bhur n-Athars' a ta air nèamh, gu'n rachadh aon neach do'n mhuianntir bhig so a chall.

15 Uime sin ma pheacuicheas do bhràthair a'd' aghaidh, imich agus innis a lochd dhac eadar thu fein agus esan a mhàin : ma dh'éisdeas e riut, choisinn thu do bhràthair.

16 Ach mur éisd e *riut*, tabhair leat aon no dithis eile, chum gu'm bi gach ni air a dheanamh^c seasmach am beul dithis no triuir a dh'fhanuisibh.

17 Agus ma dhìultas e iadsan éisdeachd, innis do'n eaglais e : ach ma dhìultas e'n eaglais éisdeachd, biodh e dhuit mar Gheintileach, agus mar chis-mhaor.

18 Gu deimhin a deirim ribh, Ge

^b tuislidh. ^c spreig, tagair ris.
^d a' chùis uile air a deanamh.

b'e air bith nithe a cheanglas sibhse air talamh, bithidh iad ceangailte air nèamh: agus ge b'e air bith nithe a dh'fhuasglas sibhse air talamh, bithidh iad fuasgailte air nèamh.

19 A ris a deirim ribh, Ma choird-eas dithis agnibh air talamh mu thimchioll aon ni a dh'iaras iad, nitheas so dhoibh le m'Athairs' a ta air nèamh.

20 Oir ge b'e àit am bheil dithis no triuir air an cruinneachadh an ceann a chéile a'm' ainmse, a ta mise an sin 'nam meadhon.

21 Air dol do Pheadar d'a ionnsuidh san àm sin, thubhairt e, A Thighearna, ciamic a phéacuicheas mo bhràthair a'm' aghaidh, agus a mbaiteas mi dha? An ann gu ruig an seachdhamh uair?

22 Thubhairt Iosa ris, Ni abram riut, gus an seachdhamh uair, ach gu deich agus tri ficead seachd uaire.

23 Air an aobhar sin is cosmuil rioghachd nèimhe ri righ àraidh le'm b'aill cunntas a dheanamh r'a sheirbhisich.

24 Agus an uair a thòisich e air cunntas a dheanamh, thugadh aon d'a ionnsuidh air an robh aige deich mile talann.

25 Ach do brigh nach robh aige ni leis an dioladh e, dh'aithn a thighearn e fein, agus a bhean, agus a chlann, agus na h-uile nithe a bha aige a reiceadh, agus dioladh a dheanamh.

26 Air an aobhar sin thuit an seirbhiseach sin sios, agus rinn e umhlachd dha, agradh, A Thighearn, dean foighidin rium, agus locaidh mi dhuit an t-iomlan.

27 An sin air do thighearn an òglaich sin truas mòr a ghabhail dheth, leig e a chead da, agus mhaith e na flacha dha.

28 Ach an uair a chaidh an seirbhiseach sin fein a mach, fhuair e aon d'a choimh-sheirbhisich air an robh aige ceud peghinn: agus chuir e lamh ann, agus rug e air sgoran air, ag radh, loc dhomh na bheil agam ort.

29 Agus thuit a choimh-sheirbhiseach sios aig a chosaibh, agus ghuidh o air, ag radh, Dean foighidin rium, agus locaidh mi dhuit an t-iomlan.

30 Agus cha b'aill leis-san sin: ach dh'imich e agus thilg e am priosun e, gus an locadh e na fiacha.

31 Agus an uair a chunuaic a choimh-sheirbhisich na nithe a rinn-eadh, bha iad ro dhoilich, agus thainig iad, agus dh'fhoillich iad d'an tighearn gach ni a rinneadh.

32 An sin air d'a thighearn aghairm,

thubhairt e ris, A dhroch sheirbhisich, mhaith mi dhuit na fìachan ud uile, do bhrigh gu'n do chuir thu impidh orm.

33 Nach bu choir dhuitse mar an ceudna tròcair a dheanamh air do choimh-sheirbhiseach fein, amhul mar a rinn mise tròcair ortsá?

34 Agus air gabhail feirge d'a thighearn, thug e do na ceasadairibh e, gus an iocadh e fhiachan uile dha.

35 Agus mar sin ni m'Athair nèamhuidh ribhse, mur maith gach aon agaibh o bhur cridhibh d'a bhràthair an cionta.

CAIB. XIX.

A GUS tharladh^a, an uair a chriochnuich Iosa na briathrasa, gu'n d'imich e o Ghalile, agus thainig e gu criochaibh Iudea, air an taobh thall do Iordan:

2 Agus lean sluagh mòr e, agus shlàuich e iad an sin.

3 Thainig na Phairisich mar an ceudna d'a ionnsuidh 'ga dhearbhadh b, agus ag radh ris, Am bheil e ceuduichte do dhuine a bhean a chur uait air gach uile aobhar?

4 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Nach do leugh sibh, An ti a rinn air tùs iad, gu'n d'rinn e iad fear agus bean?

5 Agus thubhairt e, Air an aobhar so fàgaidh duine athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanuidh e r'a mhnaoi; agus bithidh iad ar aon 'nan aon fheoil.

6 Air an aobhar sin cha dithis iad ni's mò, ach aon fheoil. Uime sin an ni a cheangail Dia, na sgaoileadh duine.

7 Thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a dh'aithn Maois litir-dhealaich a thabhairt dh'i, agus a cur air falbh?

8 Thubhairt esan riu, Dh'fhuilaing Maois dhuibhse air son cruais bhur cridhe, bhur mnái a chur uaibh: ach cha robh e mar sin o thùs.

9 Agus a deirimse ribh, Ge b'e chuireas uaith a bhean, ach air son stròpacachais, agus a phòsas bean eile, a ta e 'a deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas ise a chuireadh air falbh, e ta e 'a deanamh adhaltrannais.

10 Thubhairt a dheisciobuil ris, Ma's e sin cor an fir r'a mhnaoi, cha 'n'eil am pòsadh maith r'a dheanamh.

11 Ach thubhairt esan riu, Cha 'n'eil na h-uile dhaoine comasach air

^a thachair.   ^b 'ga fheuchainn,
'ga bhuaireadh.

a' chainnt so a ghabhail, ach iad san d'an d'thugadh e.

12 Oir a ta cuid 'nan caillteanaich, a rugadh mar sin o bhoirinn am māthar: agus a ta cuid do chailleanaich ann, a rinneadh 'nan caillteanaich le daoinibh: agus ata cailleanaich ann, a rinn iad fein 'nan caillteanaich air son rioghachd nēimhe. Ge b'e neach a ta comasach air a ghabhail chuige, gabhadh se e.

13 An sin thugadh clann bheag d'a ionnsuidh, chum gu cuireadh e a lamhan' orra, agus gu'n deanadh e ûrnuigh: agus chronuich na deiscobuiliad.

14 Ach thubhairt Iosa, Fulaingibh do na leanabaibh, agus na bacaiibh dhoibh teachd a m' ionnsuidh: oir is ann d'an leithidibh sin a ta rioghachd nēimhe.

15 Agus an déigh dha a lamhan a chur orra, dh'imich e as sin.

16 Agus feuch, thainig neach agus thubhairt e ris, A mhaighstir mhaith, ciad am maith a dheanam chum gu faigh mi a' bheatha mhaireannach?

17 Agus thubhairt esan ris, C'ar son a ghoireadh tu maith dhiomsa? cha 'n'eil aon neach maith ach a h-aon, eadhon Dia: ach ma's àill leat dol a steach chum na beatha coimhid a na h-àitheanta.

18 Thubhairt esan ris, Cia iad? agus thubhairt Iosa, Na dean mortadh. Na dean adhaltrannas. Na goid. Na toir fianuis bhréige.

19 Tabhair onoir do t'athair, agus do d' mhàthair: agus, Gràdhach do choimhearsnach mar thu fein.

20 Thubhairt an t-òganach ris, Choimhid mi iad sin uile o m'dioige: ciad a ta dh'uireashbuidh orm faithast?

21 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill leat bhi coimhlionta, imich, reie na bheil agad, agus tabhair do na bochd-aibh, agus gheibh thu onmhais air nèamh: agus thig, agus lean mise.

22 Agus an uair a chual an t-òganach na briathra sin, dh'fhalbh e gu brònach: oir bha mòr shaibhreas aige.

23 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Gu firinneach a deirim ribh, gu bheil e cruaidh air duine saibhir dol a steach do rioghachd nēimhe.

24 Agus a ris a deirim ribh, Gur usadh do chàmhàl dol treb chrò snàthuide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

25 Agus air cluinniinn so d'a dheisciobluibh, ghabh iad iongantas

mòr, ag radh, Cia ma seadh an neach a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

26 Ach air amharc do Iosa orra, thubhairt e riu, Do dhaoinibh a ta so eu-comasach, ach do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

27 An sin shreagair Peadar, agus thubhairt e ris, Feuch, thréig sinne nah-uile nithe, agus lean sinn thusa; air an aobhar sin ciad a gheibh sinn?

28 Agus thubhairt Iosa riu, Gu deimhin a deirim ribh, sibhse a lean mise, anns an ath-ghineamhunc, an trà shuidheas Mac an duine air caithir a ghòdire fein, gu'n suidh sibhse mar an ceudna air dà chaithir dheug, a' tabhairt breth air dà threibr dheug Israel.

29 Agus ge b'e neach a thréig Tighean, no bràithrean, no peathraichean, no athair, no māthair, no bean phosda, no clann, no fearann air sgàth m'ainmese, gheibh e a' cheud uiread, agus a' bheatha mhaireannach mar oighreachd.

30 Ach a ta mòran air thoiseach a bhitheas air dheireadh; agus ait dheireadh, a bhitheas air thoiseach.

CAIB. XX.

OIR is cosmuil rioghachd nēimhe ri fear-tighe, a chaidh a mach moch air mhaduinn a thuarasdala-chadh luchd oibre d'a ghàradh fionad.

2 Agus an déigh dha cordadh ris an luchd oibre air pheghinn Romhainach san là, chuir e g'a ghàradh fiona iad.

3 Agus an uair a chaidh e mach timchioll na treas uaire, chunnaic e droig eile 'nan seasamh diomhanach air a' mhargadh.

4 Agus thubhairt e riu, Imichibhse mar an ceudna do'n ghàradh fhiona, agus ge b'e ni a bhitheas ceart, bheir mi dhuibh e. Agus dh'imich iad.

5 An uair a chaidh e mach a ris timchioll na seathadh agus na nao-thadh uaire, rinn e mar an ceudna.

6 Agus an uair a chaidh e mach mu thimchioll na h-aon uair deug, fhuair e dream eile 'nan seasamh diomhanach, agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nar seasamh an so feadh an là diomhanach?

7 Thubhairt iad ris, A chionn nach do thuarasdalanich duine air bith sinn. Thubhairt esan riu, Imichibhse mar an ceudna do'n ghàradh fhiona, agus ge b'e ni a ta ceart, gheibh sibh e.

8 Agus air teachd do'n shéasgar, thubhairt tighearna a'aghàridh fhiona sin r'a stiùbhard, Gairm an luchd

gibre, agus tabhair dhoibh an tuaras-dal, a' tòiseachadh o 'n droing a thainig fa dheireadh gu ruig na ceud daoine.

9 Agus an uair a thainig iadsan a thuarasdal uicheadhl mu thimchioll na h-aon uair deug, fhuair gach duine dhiubh peghinn.

10 Ach an uair a thainig an ceud dream, shaoil iadsan gu'm faigheadh iad ni bn mhò; ach fhuair gach aon duibh mar an ceudna pegninn.

11 Agus air dhoibh fhaotainn, rinn iad gearan an aghaidh thir-an-tighe.

12 Ag radh, An dream sin a thainig fa dheireadh, cha d'rinn iad obair ach aon uair, agus riun thu iad ionann agus sinne, a dh'iomchair uallach a agus teas an là.

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ri fear dhiubh, A charaid, cha 'n'eil mi a deanamh eucoir ort: nach do choird thu rium air pheghinn?

14 Tog leat do chuid fein, agus imich romhad: 's i mo thoilis' a thabhairt do'n ti so a thainig fa dheireadh, mar a thug mi dhuitse.

15 Nach 'eil e ceaduicte dhomhsa an ni a's toil leam a dheanamh ri m' chuid fein? am bheil do shùils' olc, air son gu bheil mise maith?

16 Mar sin bithidh an droing dhei-reannach air thoiseach, agus an droing a ta air thoiseach air dheireadh: oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

17 Agus ag dol do Iosa suas gu Hierusalem, thug e andà dheisciobul deug leis fa leth anns an t-slighe, agus thubhairt e riu.

18 Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do na h-ard shagartaibh, agus do na scriobhuich-ibh, agus ditidh iad chum bàis e.

19 Agus bheir iad thairis e do'na Cinnich chum fanoid a dheanamh air, agus chum a sgiursadh, agus a cheusadh: ach an treas là éiridh e a ris.

20 An sin thainig d'a ionnsuidh màthair cloinne Shebede, maille r'a mic, a' tabhairt onoir dha, agus ag iarruidh ni àraidh air.

21 Agus thubhairt esanrithe, Ciod a b'aille leat? Thubhairt i ris, Abair b' gu'n suidh iad so mo dhithis mbac, fear aca air do laimh dheis, agus fear eile air do laimh chli, a d'rioghachd.

22 Ach fhreagair Iosa agus thubhairt, e Cha 'n'eil fhios agaibh ciod a ta sibh ag iarruidh. Am bheil sibh comasach air a' chupan sin òl a

dh'olás mise, agus a bhi air bhur baisteadh leis a bhaisteadh leis am baistear mise? Thubhairt iad ris, A ta sinn comasach.

23 Agus thubhairt esan riu, Oluidh sibh gu deimhin do m' chupansa, agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise: ach suidh air mo laimh dheis agus chli, cha leamsa sin a thabhairt, ach dhoibhsan d' am bheil e air ulluchadh le m'Athair-se.

24 Agus air cluinnntinn deichnear, bha iad diombach air an dithis bhràithre.

25 Ach ghairm Iosa iad d'a ionnsuidh agus thubhairt e, A ta fhios agaibh gu bheil aig prionnsaibh nan Cinneach tighearnas orra, agus gu bhéil aig an daoinibh mòra smachd orra.

26 Ach mar sin cha bhi e 'nar measgsa: ach ge b'e neach le'm b'aille a bhi mòr 'nar measg, biadh e dhuibh 'na fhear-frithealaidh.

27 Agus ge air bith le'm b'aille toiseach a bhi aige ann bhur measg, biadh esan 'na sheirbhiseach dhuibh:

28 Amhul mar nach d'thainig Mac an duine chum gu'n deantadh frith-ealadh dla, ach a dheanamh frith-ealaidh, agus a thabhairt anama fein mar éirc air son mhòrain.

29 Agus ag dol a mach dhoibh a Iericho lean sluagh mòr e.

30 Agus feuch, dithis do dhaoinibh dalla, a bha 'nan suidhe ri taobh na slighe, 'nuair a chual iad gu'n robh Iosa a' dol seachad, ghlaodh iad, ag radh, Dean tròcair oirne, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.

31 Agus chronuich an sluagh iad, chum gu'm biadh iad 'nan tosd: ach is mòid a ghlaodh iadsan, ag radh, Dean tròcair oirnu, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.

32 Agus sheas Iosa, agus ghairm e iad, agus thubhairt e, Ciod is aill leibh mise a dheanamh dhuibh?

33 Thubhairt iadsan ris. A Thighearn, ar sùilean a bhi air am fosgladh.

34 Agus ghabh Iosa truas dhuibh, agus bhean e r'an sùilidh: agus air ballc thainig radharc d'an sùilibh, agus lean iad e.

CAIB. XXI.

A GUS an uair a dhruid iad ri Hierusalem, agus a thainig iad gu Betphage, gu'sliabh nan crann-ola, an sin chuir Iosa, dithis d'a dheisciobhuiibh uaith,

2 Ag radh riu, Ràchaibh do'n bhaile a ta thall fa'r comhair agus air ball gheibh sibh asal ceangailte ann,

agus loth maille rithe^a : fuasglaibh,
agus thugaibh a m'ionnsuidhs' iad.
3 Agus ma labhras aon duine ri
air bith ribh, abraibh, Gu bheil feum
aig an Tighearn orra; agus cuiridh
e uath air ball iad.

4 Rinneadh na nithe so uile, chum
gu 'n coimhliontadh an ni a thubh-
radh leis an fhàidh, ag radh,

5 Innsibh do nighean Shioin,
Feuch, a ta do Righ a teachd a d'
ionnsuidh gu ciuin, is e 'n a shuidhe
air asail, agus air loth^b mac na
h-asail.

6 Agus dh'imirich na deisciobnìl,
agus rinn iad mar a dh'áithn Iosa
dhoibh,

7 Agus thug iad an asal agus an
loth leo, agus chuir iad am falluing-
ean^c orra, agus chuir iad esan 'na
shuidhe air am muin.

8 Agus sgaoil mòr shluagh am
falluingean air an t-slighe; agns
ghearr droing eile geuga do na
crannaibh, agus leag iad air an
t-slighe iad.

9 Agus thog an sluagh a bha
roimhe agus 'na dhéigh iolach, ag
radh, Hosanna do Mhac Dhaibhi:
beannuicte gu robh an Ti a thig
ann an ainm an Tighearna; hosanna
anns na h-ardaibh.

10 Agus air dol dhasan a steach
do Hiernsalem, ghluaiseadh am
baile^d nile, ag radh, Cò e so?

11 Agus thubhaint an sluagh, Is e
so losa am fàidh o Nasaret Ghalile.

12 Agns chaithd Iosa a steach do
theampull Dé, agus thilg e mach iad-
san uile a bha reic agns a ceannach
anns an teampull, agus thilg e buird
luchd malairte an airgid thairis, agus
caithriche luchd reicidh nan colu-
man.

13 Agns thubhaint e riu, A ta e
scriobhita, Goirear tigh ùrnuigh do
m' thigh-sa ach rinn sibhse 'na
gharaidh luchd-reubainn e f.

14 Agns thainig na doill agus na
bacach d'a ionnsuidh anns an team-
pull, agus shlànnich e iad.

15 Agus an uair a chunnaic na
h-ard shagairt agus na scriobhni-
ean na gniomharan iongantach a rinn
e, agus a chlann a glaoilhaich san
teampull, agus ag radh, Hosanna do
Mhac Dhaibhi, bha corruiach mhòr
orra.

16 Agus thubhaint iad ris, An
sluinn thu ciod a ta a mhuinnitir sin
ag radh? Agus thubhaint Iosa riu,

A ta mi cluinnntinn; nach do leugh
sibhse riamh, As beul nan naoiðh a-
gus nan cloc'hran choimhlion thu
moladh?

17 Agus an uair a dh'fhàg e iad,
chaidh e mach as a bhaile gn Betani,
agus dh'fhan e an sin.

18 Agus ag pilleadh dha chum a
bhaile air mbaduinn, bha ocras air.

19 Agus air dha crann-fige fhaicinn
air an t-slighe, thainig e d'a ionn-
suidh, agus cha d'fhnaidh e ni air bith
air, ach duilleach a mhàin; agus
thubhaint e ris, Nar fhasadh toradh
o so suas gu bràth ort. Agus chrion
an crann-fige air ball.

20 Agus an uair a chunnaic na
deisciobuile, ghabh iad iongantas, ag
radh, Cia luath a shearg an crann-
fige es?

21 Agus fhreagair Iosa agus thub-
haint e riu, Gu deimhinn a deirim
ribh, ma bhithreas creidimh agaibh,
agus nach bi sibh fuidh amharus, cha
'n e mhàin gu'n dean sibh an ni a
rinneadh do'n chrann-fige, ach mar
an ceudna ma their sibh ris a bheinn
so, Togartru, agus tilgear san fhairge
thu, bithidh e deanta:

22 Agns ge b'e air bith nithe a
dh'iarras sibh ann bhur n-ùrnuigh,
ma chreideas sibh, gheibh sibh iad.

23 Agus an nair a thainig e do'n
teampull, thainig na h-ard shagairt
agus seanairean a phobuill d'a ionn-
suidh, agus e a teagasc, ag radh ris,
Ciòd e an t-ùghdarras trid am bheil
thusa a deanamh nan nithe? agus
cò thug an cumhachd so dhuit?

24 Agus fhreagair Iosa agus thub-
haint e riu, Feòruichidh mise mar
an ceudna aon ni dhibhse, agus ma
dh'innseas sibh dhomh e, innseidh
mise dhuibhse air mhodh ceudna cia
an t-ùghdarras trid an deanam na
nithe.

25 Baisteadh Eoin, cia as a thainig
e? O néamh, no o dhaoinibh? Ach
reusonuich iadsan 'nam measg
fein, ag radh, Ma their sinn, O néamh,
their esan ruinn, C'ar son ma seadh
nach do chreid sibh e?

26 Ach ma their sinn, O dhaoinibh,
a ta eagal a phobuill oirnn;
oir a ta meas fàidh aig gach uile
dhuine air Ecín.

27 Agus fhreagair iad Iosa, agus
thubhaint iad, Cha'n'eil fhios againn.
Agus thubhaint esan riu, Ni mò
dh'innseas mise dhuibhse cia an
t-ùghdarras trid an deanam na nithe
so.

28 Ach ciod i bhur barailse? Bha
aig duine àraighe dithis mhac, agus
thainig e dh'ionnsuidh a' cheudmhic,
agus thubhaint e, A mbic, imich,

^a na fochair.   ^b bioraiche.
^c eudach-uachdair.   ^d a chathair.
^e iomlait.   ^f 'na uaimh chreachad-
airean, 'na shlochd mheirleach.

dean obair an diugh a'm' ghàradh siona.

29 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, Cha dean: ach 'na dhéigh sin, ghabh e aithreachas agus dh'i-mich e.

30 Agus thainig e gus an dara mac, agus thubhairt e mar an ceudna. Agus fhreagair esan agus thubhairt e, Théid, a Thighearn; gidheadh eha deachaidh e.

31 Cia do'n dithis a rinn toil a-thar? Thubhairt iadsan ris, An ceud fhearr. Thubhairt Iosa riu, Gu firinneach a deirimse ribh, gu'n dthéid na cùs-mhaoir agus na striopaichean do rioghacbd Dhé roimhibh-se.

32 Oir thainig Eoin d'ar ionnsuidh an slighe na fireantachd, agus cha do chreid sibh e: ach chreid na cùs-mhaoir agus na striopaichean e. Agus ged a chunnaic sibhse so, cha do ghabh sibh aithreachias 'na dhéigh sin, a chum gu'n creideadh sibh e.

33 Eisdibh ri cosamhlachd eile: Bha fear-tighe àraidih ann, a phlann-duich fion-lios, agus chair e gàradh a m'a thimchioll, agus chladhaich e ionad bruthaidh an fhiona ann, agus thog e tûr, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e fein air choigrich.

34 Agus an trà dhruid riu àm an toraidh, chuir e a sheirbhisich a dh'ionnsuidh na tuatha, a dh'fhaonta a thoraidh.

35 Agus rug an tuath air a sheirbhisich, agus ghabh iad air fear dhùibh, agus mharbh iad fear eile, agus chlach iad fear eile.

36 A ris, chuir e seirbhisich eile uaithe, tuilleadh na sa' cheud chuid-eachd: agus rinn iad orrasan mar an ceudna.

37 Ach fa dheireadh, chuir e a mhac fein d'an ionnsuidh, ag radh, Bheir iad urram do m' mhac.

38 Ach an uair a chunnaic an tuath am mac, thubhairt iad eatorra fein, 'S e so an t-Oighre, thigibh, marbhamaid e, agus glacaimid oighreachd-san *dhuinn fein*.

39 Agus rug iad air, agus thilg iad a mach as an fhion-lios e, agus mharbh iad e.

40 Air an aobhar sin an uair a thig Tighearn an fhion-lios sin, ciod a n'e ris an tuath sin?

41 Thubhairt iad ris, sgriosaidh e gu truagh na droch dhaoine sin, agus suidhichidh e am fion-lios air tuath eile, a bheir a thoraidh dha'n aimsiribh fein.

42 Thubhairt Iosa riu, Nach do leugh sibh riabh anns na scriobtuir-

ibh, A chlach a dhìult na clachairean, rinneadh i 'na cloich-chinn na h-oisinn: 's e an Tighearn a rinn so, agus a tae iongantach 'nar sùilbhne?

43 Uime sin a deirim ribh, Gu'n toirear rioghachd Dhé uaibhse, agus gu'n toirear do chinneach eile i, a bheir a toraidh uatha.

44 Agus ge b'e neach a thuiteas air a cloich so, brisear e; ach ge b'e air an tuit i, ni i min' luathre dheth.

45 Agus an uair a chuala na h-ard shagairt agus na Phairisich a chosamhlachda-san, thuig iad gu'n b'ann umpa fein a labhair e.

46 Ach an uair bu mhiann leo breith air b, bha eagal a phobuill orra, oir bha meas fàidh ac' airson.

CAIB. XXII.

A GUS fhreagair Iosa, agus labh-air e riu a ris an cosamhlachdaibh, ag radh,

2 Is cosmhul rioghachd nèimhe ri righ àraidih, a rinn banais phòsaidh d'a mhac fein.

3 Agus chuir e a sheirbhisich a ghairm na muinntir a fhuaircuireadh chum na bainnse: ach cha b'áill leo-san teachd.

4 A ris chuir e d'an ionnsuidh seirbhisich eile, ag radh, Abruibhse ris a' muinntir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasúich mi mo dhìnneir: at amo dhaimh agus mo spréidh bhiadhta air am marbhadh, agus a tu na h-uile nithe ullamh: thigibh chum na bainnse.

5 Ach chuir iadsan an suarachas e, agus dh'imich iad rompa, fear dhiubh a shearann, agus fear eile chum a cheannachd:

6 Agus rug a chuid eile dhiubh air a sheirbhisich, agus thug iad mas-ladh *dhoibh*, agus mharbh siad iad.

7 Ach an uair a chual an righ so ghabh e fearg; agus chuir e armait-ean uaithe, agus sgrios e an luchd mortaidh sin, agus loisg e am baile-san.

8 An sin thubhairt e r'a sheirbhisich, Gu firinneach a ta a bhanais ullamh, gidheadh an dream a fhuaircuireadh cha b'fhiu iad e.

9 Air an aobhar sin imichibhse gus na rathaidibh mòra, agus a llon daoine 's a gheibh sibh, cuiribh iad chum na bainnse.

10 Agus chaidh na seirbhisich sin a mach air na rathaidibh, agus chruinnich iad gach uile neach a fhuair iad; eadar olc agus mhaith: agus llonadh tigh na bainnse le muinntir a shuidh chum bldh.

b'áill leo lamh a chur ann.

a dìgc, callaid.

11 Agus air dol a steach do'n righ
a dh'fhaicinn nan aoidhean, chunnaic
e an sin duine aig nach robh truscan
na bainse uime :

12 Agus thubhairt e ris, A cha-
raid, cionnus a thainig thusa steach
an so, gun truscan na bainse umad?
Ach dh'fhan esan 'na thosd.

13 An sin thubhairt an righ ris
na seirbhisich, Air a cheangal duibh
eadar chosan agus lamhan, togairh
libh e, agus tilgibh e anns an dorcha-
das iomallach: an sin bithidl gu
agus giosgan fhiacal.

14 Oir a ta mòran air an' gairm,
ach beagan air an taghadh.

15 An sin dh'imich na Phairisich,
agus ghabh iad comhairle cionnus a
dh'fheudadh iad esan a ribeachd a' na
chainnt.

16 Agus chuir iad d'a ionnsuidh
an deisciobuil fein, maille ri luchd-
leanmuinn Heroid, ag radh, A
mhaighstir, a ta fhios aguinn gu bheil
thusa fior, agus gu hheil thu teagast
slighe Dhé ann am firinn, agus nach
'eil suim agad do dhuine sam bith:
oir cha'n'eil thu ag amharc air pear-
saibh b' dhaoine.

17 Uime sin innis dhuinne do
bharail, Am bheil e ceaduichte cis a
thubhairt de Cheasar, no nach 'eil?

18 Ach air tuiginn am mioruin a
dh' Iosa, thubhairt e, C'ar son a ta
sibh ga m' bhuaireadh, a chealgair-
ean?

19 Nochduibh dhomh-sa airgiot
na cise. Agus thug iad d'a ionn-
suidh peaghinn c.

20 Agus thubhairt e riu, Cia dha
a bhuiteas an dealbh so, agus an
scriobhadh a ta m'a thimchioll?

21 Thubhairt iadsan ris, Do Chea-
sar. An sin thubhairt esan riu, Thug-
aibh uime sin do Cheasar na nithe
a's le Ceasar; agus do Dha, na nithe
a's le Dia.

22 Agus an uair a chual iad so,
ghabh iad iongantas, agus dh'fhág
iad e, agus dh'imich iad rompa.

23 Air an là sin fein thainig d'a
ionnsuidh na Sadusaich, a their nach
'eil aiseirigh ann, agus chuir iad ceisid
air,

24 Ag radh, A mhaighstir, thub-
hairt Maois, Ma gheibh duine bàs gun
chlann aige, gur còir d'a bhràthair
a bhean-san a phòsadh a dhlighe
dàimhe, agus sliochd a thogail d'a
bhràthair.

25 A nis bha seachdnar bhràithre
'nar measg-ne, agus air do'n cheud

fhear dhiubh bean a phòsadh, fhuair
e bàs, agus do bhrigh nach robh
sliochd aige, dh'fhág e a bhean d'a
bhràthair.

26 Agus thachair mar an cendna
do'n dara, agus do'n treas bràthair,
gu ruig an seachdamh.

27 Agus 'nan déigh uile fhuair a
bhean bàs mar an ceudna.

28 Air an aobhar sin anns an ais-
eirigh, cia do'n t-seachdnar d'am
bean i? Oir bha i ac' uile.

29 Agus fheagair Iosa agus thu-
bhairt e riu, A ta sibh air seacharan d,
gun edlas agaibh air na scriobtuiribh,
no air cumhachd Dhé :

30 Oir anns an aiseirigh ni'n dean
iad pòsadh, ni mò a bheirear am
pòsadh iad; ach a ta iad mat aingil
Dhé air néamh.

31 Ach mu thimchioll aiseirigh
nam marbh, nach do leugh sibh an
ni sin a labhradh ribh le Dia, ag
radh,

32 Is mise Dia Abrahaim, agus
Dia Isaac, agus Dia Iacoib? cha'n
e Dia, Dia nam marbh, ach nam beo.

33 Agus an uair a chual am pobull
so, ghabh iad iongantas r'a theagast
san.

34 Ach an uair a chuala na Phair-
isich gu'n do chuir e na Sadusaich
'nan tosd, chruinnicheadh iad an
ceann-a chéile.

35 An sin chuir neach àraidi
dhiubh, a b'fhear teagaisg an lagha,
ceisd air, 'ga dhearbhadh, agus ag
radh,

36 A mhaighstir, cia i an àithne
a's mó san lagh?

37 Thubhairt Iosa ris, Gràdhui-
chidh tu an Tighearn do Dha le d'uil
chrhidhe, agus le d'uile anam, agu
le d'uil' inntinn.

38 'Si so a cheud àithne agus an
àithne mhòr.

39 Agus is cosmhul an dara rithe
so, Gràdhuichidh tu do choimhers-
nach mar thu fein.

40 Air an dà àithne so tha'n lagh
uile, agus na fàidhean an crochadh.

41 Ach air do na Phairisich bhi
cruinn an ceann a chéile, dh'fheòr-
aich Iosa dhiubh,

42 Ag radh, Ciod i blur barailse
mu thimchioll Chriosd? cò d'ana
mac e? thubhairt iadsan ris, Do
Dhaibhi.

43 Thubhairt esan riu, Cionnus
ma seadh a ghoireas Daibhi san
spiorad a Thighearna dheth, ag
radh,

44 Thubhairt an Tighearn ri m'
Thighearn, Suidh air molaimb òtheis,

^a ghlacadh. ^b gnùis Gr.
^c b'ionam a pheaghinn Romhanach
agus 7½d.

d iomroll,

gus an cur mi do naimhde 'nan stòl fuidh d' chosaibh?

45 Air an aobhar sin ma ghoireas Deibhi a Thighearn dheth, cionnus is mac dha e?

46 Agus cha b'urrainn aon neach freagradh sam bith a thabhairt air; ni mò a bha chridh' aig aon neach o'n là sin suas ni air bith fheòraich dheth.

CAIB. XXIII.

A N sinlabhair Iosaris an t-sluagh, agus r'a dheisciobluibh fein,

2 Ag radh, Ata na scriobhuicéan agus na Phairisich 'nan suidhe ann an caithir Mhaois.

3 Air an aobharsin na h-uile nithe dh'iaras iad oirbhs' a choimhead a, coimhidibh agus deanuibh iad; ach na deanuibh a réir an oibre: oir their iad, agus cha dean iad.

4 Oir ceanglaidh iad uallaiche b'troma, agus do-iomechar, agus cuiridh siad iad air guailníbh dhaoine, githeadh cha charuich iad fein iad le h-aon d'am meuraibh.

5 Ach an oibre uile a ta iad a deanamh, chum am bi air am faicinn le daoinibh: ni iad am philacteridh leathan, agus iomall an eudaich mòr;

6 Agus is ionmhuinn leo na ceud ionada-suidhe anns na féisdibh, agus na ceud chaithríche anns na coimhthionailibh.

7 Agus failte *fhaghail* air na margainibh, agus daoine a ghairm Rabbi, Rabbi dhiubh.

8 Ach na goirear Rabbi dhibhse: oir is aon ard mhaighstir a ta aguibh, Criod; agus is bràithre sibh fein uile.

9 Agus na goiribh blur n-athair do dhuine sam bith air talamh: oir is aon Athair a ta aguibh, a ta air nèamh.

10 Cha mhò ghoirear ard mhaighstirean dhibh: oir is aon ard mhaighstir a ta agnibh, Criod.

11 Ach an ti a's mò 'nar measg, bithidh e 'na òglach agnibh.

12 Agus ge b'e neach a dh'ar-dhùicheas e fein, islichear e; agus ge b'e neach a dh'islicheas e fein, ar-dhùichear e.

13 Ach is anaoibhinn dhuibhse, a scriobhuicéan agus Phairiseacha, a chealgairean, do blrig gu bheil sibh a druideadh rioghachd nèimhe an aghaidh dhaoine: oir cha dtéid sibh fein a steach, agus cha'n fhulaing sibh do'n dream a ta dol a stigh dol ann.

14 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-

^a ghleidheadh.

^b callacha.

nichean agus Phairiseacha, a chealgairean; oir a ta sibh ag itheadh snas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a deanamh ùrnuiugh-ean fàda; uime sin gheibh sibh an damnadhbh a's mò.

15 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-uicéan agus Phairiseacha, a chealgairean; oir cnairtichidh sibh muir agus tir chinn aon duine a dheanamh d'ar creidimh fein, agus an uair a bhitheas e deanta, ni sibh mac ifrinn dheth dà uair ni's mò na sibh fein.

16 Is anaoibhinn dhuibh, a chinniuil c' dhalla, a their, Ge b'e duine a bheir mionnan air an teampull, cha ni air bith sin: ach ge b'e bheir mionnan air òr an teampuill, a ta e ceangailte^d.

17 Amadana, agus a dhaoine dalla! oir cò ac' is mò an t-òr, no an teampull a ta naomhachadh an oir?

18 Agus, ge b'e bheir mionnan air an altair, cha'n 'eil suim ann: ach ge b'e bheir mionnan air an tiodhlac a ta oirre, a ta e ceangailte.

19 Amadana, agus a dhaoine dalla; oir cò ac' is mò an tiodhlac, no'n altair a ta naomhachadh an tiodhlac?

20 Air an aobhar sin ge b'e mhionnuicéas air an altair, a ta e a mionnachadh oirre fein, agus air gach ni a ta oirre.

21 Agus ge b'e mhionnuicéas air an teampull, a ta e a' mionnachadh airson, agus air an Ti a ta 'na chòmluindh ann.

22 Agus ge b'e neach a mhionnuicéas air nèamh, a ta e a mionnachadh air righ-chaithir Dhé, agus airson a ta 'na shuidhe oirre.

23 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-uicéan agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh a tabhairt an deachaimh as a mbionnt, agus an anise, agus a chuimin, agus dhlobair sibh nithe cuithromach an lagha, cothrom, tròcair, agus firinn: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sùd fhàgail gun deanamh.

24 A chinn-inil dhalla, a shioldaidheas e a' mhion-chuileag, agus a shluigeas an càmhla.

25 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-uicéan agus Phairiseacha, a chealgairean; oir glanuidh sibh an taobh a muigh do'n chupan, agus do'n mhèis, ach a ta iad an taobh a stigh làn do reubainn, agus do eucoirf.

26 Phairisich dhoill, glan air tùs an taobh stigh do'n chupan agus

^c a luchd-sèòluidh, a thredraicéan.
^d fuidh fhiachaibh. ^e syagas.
^f dh'anabhar.

do'n mhèis, cbumas gu'm bi an taobh a muigh dhiubh glan mar an cendna.

27 Is anaobhinn dhuibh, a scriobh-uichead agus Phairiseacha, a chealgairean; oir is cosmhul sibh ri uaighibh gealuchte, ata deadh-mbaiseach air an taobh a muigh, ach air aa taobh a stigh a ta làn do chnàmhaibh dhaoine marbha, agus do'n uile shalachar.

28 Mar an ceudna a ta sibhse an leth a muigh am fianuis dhaoine an coslas fhireana, ach san taobh a stigh làn ceilg, agus eusaontais.

29 Is anaobhinn dhuibh, a scriobh-uichead agus Phairiseacha, a chealgairean; oir a ta sibh a togail àiteauadhlaicadh nam fàidh, agus a deamh leac-lithidh nam firean deadhmhaiseach,

30 Agus ag radh, Nam bitheamaid ann an laithibh ar n-aithriche, cha bhitheamaid compàirteach riu am fuil nam fàidh.

31 Mar sin a ta sibh 'nar fianuisibh 'nar n-agaidh fein, gur sibh clann na muinntir a mharbh na fàidhean.

32 Mar sin lionnibhse suas tomhas bhur n-aithriche.

33 A nathraiche, a shiol nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheadar leibh dol as o dhamnadhl ifrinn?

34 Air an aobhar sin feuch, cuireamsa d'ar ionnsuidh fàidhean, agus daoine glice, agus scriobh-uichead; agus *cuid* dhiubh marbhaidh agus ceusuidh sibh, agus *cuid* dhiubh sgiursaidh sibh ann bhur sionagogaibh, agus ni sibh geur-leanmuinn erra o bhaile gu baile:

35 Chum as gu'n d'thig oirbh gach uile fhuil fhireanta, a dhoirteadh air an talamh, o fhuil Abeil fhireanta, gu fuil Shachariais, mhic Bharachais, a mharbh sibh eadar an teampull agus an altair.

36 Gu firinneach a deirim ribh, Gu'n d'thig na nithe seile air a ghinealach so.

37 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a ghabhas do chlacaibh air an droing a chuirear a t'ionnsuidh, cia minic a b'aill leam dochlann a chruinneachadh r'a chéile mar a chruinnicheas cearc a h-eoin fuidh a sgiathaibh, agus cha b'aill leibh!

38 Feuch, fàgar bbur tigh aguibh 'na fhàsach.

39 Oir a deirimse ribh, nach faic sibh mise o so suas, gus an abair sibh, Is beannuichte an Ti a thig ann an ainm an Tighearna.

CAIB. XXIV.

A GUS chaideh Iosa mach, agus dh'imirich e o'n teampull; agus

thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, a nochdadh dha aitreach an teampuill.

2 Agus thubhairt Iosa riu, Nach faic sibh iad so uile? gu firinneach a deirim ribh, Nach fàgar clach air muin cloiche an so, nach tilgear sios.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-ola, thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh os iosal^a, ag radh, Innis dhuinne, c'uin a thig na nithe se *gu crich?* agus ciod e comhara do theachd-sa, agus deiridh an t-saoghal?

4 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt, e riu, Thugaibh an aire nach meal aon neach sibh:

5 Oir thig mòran a'm' ainmse, ag radh, Is mise Criod; agus meallaidh iad moran.

6 Agus cluinnidh sibh coganna, agus tuirisgeul^b choganna: tbugaibh an aire nach bi sibh fa amhluadh^c: oir is éigin do na nithe seile teachd gu crich^d, ach cha 'n'eil an deireadh ann fathast.

7 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh riogbachd: agus bithidh gorta agus plaignean agus criothana talmhainn am mòran a dh'aitibh.

8 Agus cha 'n'eil annta so uile ach toiseach thruaighean.

9 An sin bheir iad thairis sibh chum àmhaghair, agus marbhaidh iad sibh: agus bithidh fuath aig gach uile chinneach dhuibh air sgàth m'ainmese.

10 Agus an sin gabhaidh mòran oilbheum, agus brathaidd iad a chéile, agus bithidh fuath aea d'a chéile.

11 Agus éiridh mòran a dh'fhàidh-ibh bréige, agus mealluidh iad mòran.

12 Agus do blàrigh gu'm bi an eucoir air a meudachadh, fuaruichidh gràdh mhòrain.

13 Ach ge b'e bhitbeas seasmbach chum na crìche, s'e so a shlànuich-ean.

14 Agus bithidh soisgeul so na rioghachd air a shearmonachadh air feadh an domhain uile, mar fhanuis do na h-uile chinneachaidh; agus an sin thig an deireadh.

15 Air an aobhar so air uair a chi sibhse gràinealachd an Téir-sgríos, air an do labhair Daniel am fàidh, 'na seasamh ann an ionad naomha, (tuigeadh an ti a leughas)

16 An sin teicheadh iadsan a ta ann an Iudea, chum nam beann-

^a an uaign'dheas.

^b ionradh.
^c bhuaireas.

^d tachairt.

17 An ti a ta air mullach an tighe, na d' thigeadh e nuas a thabhairt ni sam bith leis as a thigh :

18 Agus an ti a ta air a mhachair, na pilleadh e air ais a thogail fhalainge leis.

19 Agus is an-aoibhinn do na mnaibh torrach, agus dhoibhsan a bheir cioc uatha sna laithibh sin.

20 Ach guidhibhse gün bhurteich-eadh a bhi sa' gheamhradh, no air an t-sàbaid :

21 Oir anns an àm sin bithidh àmhgar mòr ann, amhuil nach robh ann o thus an domhain gus a nis, agus nach mò a bhitheas a choidhch.

22 Agus mur biadh na laithean sin air an giorrhachadh, cha bhiodh feoil sam bith air a tearnadh : ach air son nan daoine taghta bithidh na laithean sin air an giorrhachadh.

23 An sin ma their aon duine ribh, Feuch, a ta Criod an so, no an sud ; na creidibh e :

24 Oir éridh Criodan bréige, agus fáidhean bréige, agus ni iad comharan agus miorbhulean mòra, ionnus gu mealladh iad, nam feudadh e bi, na daoine taghta fein.

25 Feuch, dh'innis mi dhuibh e roimh-laimh.

26 Uime sin ma their iad ribh, Feuch, a ta e san f'hàsach, na rach-airbh a mach : feuch, a ta e sna seomraichibh uaigheach, na creidibh sin.

27 Oir a réir mar a thig an deal-anach o'n aird an ear, agus a dheal-ruicheas i gus an aird an iar ; mar sin mar an ceudna bhitheas teachd Mhic an duine.

28 Oir ge b'e ballam bi a chairbh a, is ann an sin a chruinnicheadh na h-iolairean.

29 Air ball an déigh trioblaid nan là ud, dorchuicheadh a ghrian, agus eha tabhair a ghealach a solus, agus tuitidh na reultan o'n èamh, agus bithidh camhachda nan èamh air an crathadh.

30 Agus an sin foillsichear comhara Mhic an duine an èamhl : agus an sin ni uile threubha na talmhainn bròn, agus chi iad Mac an duine a teachd air neulaibh èamh, le cumhachd agus glòir ro mhòir.

31 Agus cuiridh e mach aingil le fuaim mhòir na galltruimp, agus cruinichidh iad a shluagh taghta o na ceithir gaoltaibh, o leth-iomall èamh gus an leth-iomall eile.

32 Ach fòghlumuibh cosamhlachd o'n chrann-fhighe : an uair a bhitheas a gheug a nis maoth, agus a dh'fhas-

as an duilleac, aithneadh sibh gur fagus an samhradh :

33 Agus mar an ceudna, an uair a chi sibhse na nithe uile, biadh fios agaibh gu bheil e am fagus, eadhon aig na dorsaibh.

34 Gu deimhin a deirim ribh, Nach d'theid an ginealach so fein thairis, gus an tachair na nithe uile.

35 Theid neamh agus talamh thairis, ach cha d'theid mo bhriath-rasa thairis a choidhch.

36 Ach cha 'n'eil fios an là no na h-uaire sin aig duine air bith, no fios aig ainglibh èamh, ach aig m'Athairs' a mhàin.

37 Ach amhuil a bha laithean Noe, mar sin mår an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

38 Oir mar a bha iad anns na laithibh roimh 'n tuil ag itheadh agus ag ol, a pòsadh agus a tabhairt am pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a steach san àirc,

39 Agus nach robh fhios aca gus an d'thainig an tuil, agus an do thog i leatha iad uile ; mar sin mar an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

40 An sin bithidh dithis air a mhachair ; gabhar fear aca, agus fàgar am fear eile.

41 Bithidh dithis bhan a meileadh b anns a mhuileann ; gabhar a h-aon aca, agus fàgar an aon eile.

42 Uime sin deanuibhse faire, oir cha 'n'eil fhios agaibh cia an uair an d'thig blur Tighearna.

43 Ach a ta fhios so agaibh, nam b'fhiosrach fear an tighe cia an uair an d'thigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fulaingeadh e gu 'm bristeadh a thigh trid.

44 Uime sin bithibhse ullamh mar an ceudna : oir is ami an uair nach saoil sibh, a thig Mac an duine.

45 Cò e ma seadh a ta 'na oglach firinneach agus glic, a chuir a Thighearna os cionn a mhuintire, a thakh-airt bìdh dhoibh 'na àm fein ?

46 Is beannuichte an t-òglach sin, a gheibh a Thighearna ri àm dha teachd, a deanamh mar sin.

47 Gu deimhin a deirim ribh, gu'n cuir se e os cionn a mhaoingu h-iom-lan.

48 Ach ma their an drosh sheirbhiseach ud 'na chridhe, A ta mo Thighearn a cur dàil 'na theachd,

49 Agus ma thòisicheas e air a choimh-sheirbhisich a bhualadh, agus air itheadh agus ol maille ri luchd misge ;

50 Thig Tighearn am òglach sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fiòs da,

51 Agus gearraidh e 'na bhloigh-dibh e, agus bheir e a chuibhrionn da maille ris na cealgairibh: an sin bithidh gul agus giøsan fhiacal.

CAIB. XXV.

A N sin samhlúichear rioghachd A néimhe ri deich òighibh, a thug leo an lòchrain, agus a chaidh a mach an còdhail an fhìr nuadh-phòsda^a.

2 Agus bha cùigear dhiubh glic, agus cùigear amaideach.

3 Thug iadsan a bha amaideach an lòchrain leo, ach cha d'fhuig iad ola leo.

4 Ach iadsan a bha glic, thug iad ola leo 'nan soithichibh maille r'an lòchranaiibh.

5 Agus air deanamh moille do'n fhear nuadh-phòsda, thuit clò codail orra uile, agus suain^b.

6 Ach anns a mheadhon-oidhche rinneadh glaodh, Feuch, a ta 'm fear nuadh-pòsda a teachd, rachaibh a mach g' a choinneachadh.

7 An sin dh' eirich na h-òighean ud uile, agus dheasuish iad an lòchrain.

8 Agus thubhairt na h-òighean amaideach riusan a bha glic, Tabhruiibh dhuinne *cuid* do bhur n-ola; oir a ta ar lòchrain a dol as.

9 Ach fhreagair iadsan a bha glic, ag radh, Air eagal nach bi na 's leoir ann dhuinn fein agus dhuibhse, gu ma fearr leibh dol a chum an luchd-reicidh, agus ceannuichibh dhuibh fein.

10 Agus am seadh a bha iad a dol a cheannach, thainig ann fear nuadh-pòsda, agus chaidh iadsan a bha ullamh a steach leis chum a phòsaidh, agus dhruideadh an dorus.

11 'Na dheigh sin thainig mar an ceudna na h-òighean eile, ag radh, A Thighearn, a Thighearn, fogail dhuine.

12 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, nach aithne dhomh sibh.

13 Deanaibh faire air an aobhar sin, do blrig nach aithne dhuibh an la no an uair, air an d'thig Mac an duine.

14 Oir is cosmhuil ec ri duine a dol air choigrich, a gohir a sheirbhisi, agus a thug dhoibh a mhaoin:

15 Agus do h-aon diubh thug e cùig talanna, agus do neach eile a dhà, agus do neach eile a h-aon; do

^a *fhir-na-bainnse*.   ^b *rinn iad dùsal uile*, agus *choidil iad*.

^c is *cosmhuil* rioghachd néimhe.

gach aon fa leth a réir a chomais; agus air ball ghabh e a thurus.

16 Agus dh'imich esan a fhuair na cùig talanna, agus rinn e ceannachd leo, agus bhuannuich e cùig talanna eile.

17 Agus mar an ceudna esan a fhuair a dhà, bhuannuich e dithis eile.

18 Ach an ti a fhuair a h-aon, dh'imich e agus chladhaich e san talamh, agus dh'fholach e airgiot a mhaighstir.

19 An déigh aimsir fhada thainig Tighearna nam seirbhiseach sin, agus rinn e cunntas riu.

20 Agus thainig esan a fhuair na cùig talanna, agus thug e *leis* cùig talanna eile, ag radh, A Thighearn, thug thu dhomh-sa cùig talanna: feuch, bhuannuich mi cùig talanna eile thuilleadh orra.

21 Agus thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhirinnich; bha thusa firinneach ann am beagan, cuiridh mise os ciomhainn thu; imich a steach do aoibhneas do Thighearna.

22 Agus air teachd dhasan a fhuair an dà thalann, thubhairt e, A Thighearn, thug thu dhomhsa dà thalann: feuch, bhuannuich mi dà thalamh eile thuilleadh orra.

23 Thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhirinnich; bha thusa firinneach ann am beagan do *nithibh*, cuiridh mise os ciomhainn-mòrain do *nithibh* thu: imich a steach do aoibhneas do Thighearna.

24 Ach an uair a thainig esan a fhuair an t-aon talann, thubhairt e, A Thighearn, bha fhios agam gur duine cruaidh thu, a bhuaineas san àite nach do chuir thu, agus a thion-alas san ionad anas nach do sgooil thu:

25 Agus air dhomh bhi fuidh eagal, chaidh mi agus dh'fholach mi do thalann san talamh: feuch, sin agad do chuid fein.

26 Fhreagair a Thighearn agus thubhairt e ris, A sheirbhisich uilc agus leisg, bha fhios agad gu buain-imse san àit anns nach do chuir mi, agus gu tionalam as an ionad anns nach do sgooil mi;

27 Bu chòir dhuit uime sin m'airgid a thabhairt do'n luchd malairt, agus air dhomh teachd gheibhinn mo chuid fein maille r'a riadh.

28 Buinibh uaith uime sin an talann, agus thugaibh dhasan e, aig am bheil na deich talanna.

29 (Oir do gach neach aig am bheil bleirear, agus bithidh aige gu paitl: ach naith-san aig nach

'eil, bheirear eadhon an ni sin a ta aige :)

30 Agus tilgibh an seirbhiseach mi-tharbhach so do dhorchadas iomallach : an sin bitidh gul agus giosgan fhiacal.

31 An uair a thig Mac an duine 'na ghlòir, agus na h-aingil naomha uile maille ris, an sin suidhidh e air caithir rioghail a ghlòire.

32 Agus cruinnichear 'na làthair na h-uile chinnich ; agus sgaraidh e iad o chéile, amhuila sgaras^a buachaill na caoraich o na gabhraibh :

33 Agus curidh e na caoraich air a laimh dheis, ach na gabhair air a laimh chli.

34 An sin their an Righ riusan air a dheis, Thigibh, a dhaoine bean-nuichte m' Atharsa, sealbhnuichibh mar oighreachd an rioghachd a ta air a deasachadh dhuibh o leagadh bunaitean an domhain :

35 Oir bha mi ocrach, agus thug sibh dhomh biadh : bha mi tartmhob^b, agus thug sibh dhomh deoch : bha mi a'm' choigreach, agus thug sibh aoidheachd dhomh :

36 Lomnochd, agus dh'eudaich sibh mi : bha mi euslan, agus thainig sibh g'am amharc : bha mi am priosun, agus thainig sibh a m'ionnsuidh.

37 An sin freagraidh na fireana e, ag radh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinn ocrach thu, agus a bheathaich sinn thu ? no tartmhobh, agus a thug sinn deoch dhuit ?

38 No c'uin a chunnaic sinn a'd' choigreach thu, agus a thug sinn aoidheachd dhuit ? no lomnochd, agus a dh'eudaich sinn thu ?

39 No c'uin a chunnaic sinn euslan thu, no am priosun, agus a thainig sinn a t' ionnsuidh ?

40 Agus freagraidh an Righ, agus their e riu, Gu deimhin a deirim ribh, à mheud 's gu'n do rinn sibh e dò a-aon do na bràithribh a's lugha agamsa, rinn sibh dhomh-sa e.

41 An sin their e mar an ceudna riu-san air an laimh chli, Imichibh nam, a shluagh malluichte, dh'ionnsuidh an teine shiorruidh, a dh'ul-luicheadh do'n diabhol agus d'a ainglibh :

42 Oir bha mi ocrach, agus cha d'thug sibh dhomh biadh : bha mi tartmhobh, agus cha d'thug sibh dhomh deoch :

43 Bha mi a'm' choigreach, agus cha d'thug sibh aoidheachd dhoinh : lomnochd, agus cha d'eudaich sibh mi : euslan, agus am priosun, agus cha d'thainig sibh g'am amharc.

44 An sin freagraidh iadsan mar an ceudna e, ag radh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinne thu ocrach, no tartmhobh, no d' choigreach, no lomnochd, no euslan, no am priosun, agus nach do fhritheil sinn dhuit ?

45 An sin freagraidh esan iad, ag radh, Gu deimhin a deirim ribh, a mheud 's nach d'rinn sibh e do'n neach a's lugha dhiubh so, cha d'rinn sibh dhomhsa e.

46 Agus imichidh iadsan chum peanais shiorruidh ; ach na fireana chum na beatha maireannaich.

CAIB. XXVI.

A GUS tharladh, 'nnair a chriochan naich Iosa na briathra so uile, gu'n dubhaint e r'a dheisciobluibh,

2 A ta flios agaibh gu'm bheil a chàisg an déigh dà latha, agus a ta Mac an duine air a bhrath chum a cheusadh c.

3 An sin chruinnich uachdarain nan sagart, agus na scriobhuichean, agus seanairean a phobuill, gu talla an ard shagairt, d'an goirear Caiphas.

4 Agus ghabh iad comhairle le chéile chum Iosa a ghlacadh le feall, agus a chur gu bàs.

5 Ach thubhaint iad, Na deanam-aid e san fléist, air eagal gu'm bi buaireas am measg a phobuill.

6 Agus air do Iosa a bhi ann am Beànn, ann an tigh Shimoin an lobhair.

7 Thainig bean d'a ionnsuidh aig an robh bocsa alabastair làn a dh'ola ro luach-mhoir, agus dhòirt i air a cheann e, agus e 'na shuidhe aig biadh.

8 Ach an uair a chunnaic a dheisciobuil sin, bha fearg orra, ag radh, Ciod is ciall do'n ana-caitheadh so ?

9 Oir dh'fheudadh an ola so bhi air a reiceadh air mhòran, asus a bhi air a tabhairt do na bochdaibh.

10 Ach air aithneachadh so do Iosa, thubhaint e riu, C'ar son a ta sibh a cur dragha air a' mhnaoi ? oir riun i deadh obair dhomh-sa.

11 Oir a ta na bochdan agaibh a ghnàth maille ribh, ach cha 'n'eil misé agaibh a ghnàth.

12 Oir air dòrtadh na h-olasa dh'air mo chorpsa, is ann fa chomhair m'adhlaid a rinn i e.

13 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e ait am bi an soisgeuls' air a shearmonachadh air feadh an t-saoghal gu h-iomlan, aithrisear an ni a rinn a bhean so, mar chuimhne oirre.

14 An sin dh'imich aon do'n dà

^c bheirear thairis Mac an duine gu bhi air a cheusadh.

^a thearbaidheas. ^b lotmhobh, pàiteach.

flear dheug, d'am b'ainm Iudas Is-cariot, chum nam ard shagart.

15 Agus thubhairt e, Ciod a bheir sibh dhomh-sa, agus brathaид mi dhuibh e? Agus choirid iad ris air dheich buinn fhichead airtgid.

16 Agus o'n àm sin a mach dh'iarr e fàth² air esan a bhrath.

17 Agus air a cheud *là dh'fheist* an arain neo-ghoirtichte, thainig na deisciobuil chum Iosa, ag radh ris, C'ait an àill leat sinne a dh'ulluchadh dhuit, chum as gu'n ith thu a chaisg?

18 Agus thubhairt esan, Rachaibh do'n bhaile gu leithid so do dhuine, agus abraibh ris, Tha am maighstirag radh, A ta m'äm am fagus, cumaidh mi a chaisg aig do thigh-sa maille ri m' dheisciobluibh.

19 Agus rinn na deisciobuil mar a dh'orduich Iosa dhoibh, agus dheas-úich iad a chaisg.

20 Agus an uair a thainig am feasgar, shuidh e maille ris an dà flear dheug.

21 Agus ag itheadh dhoibh, thubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, gu' m brath fear dhíbh mise.

22 Agus air dhoibh bhi ro bhrònach, thòisich gach aon aca fa leth air a radh ris, Am mise e, a Thighearna?

23 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, An ti a thumas a lamh sa' mheis maille rium-sa, brathaيد esan mi.

24 Gu deimhin a ta Mac an duine ag imeachd, a réir mar a ta e scriobhta m'a thimchíoll: ach is an-aoibhinn do'n duine sin, le 'm brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin, mur beirte riagh e.

25 An sin fhreagair Iudas a bhrath e, Agus thubhairt, e, A mhaighstir, am mise e? Thubhairt esan ris, Thubhairt thu.

26 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus air tabhairt buidheachais, bhris se e^b, agus thug e do na deisciobluibh e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh; 's e so mo chorp-sa.

27 Agus air glacadh a chupain, agus air tabhairt buidheachais, thug e dhoibh e, ag radh, Oluibh uile dheth:

28 Oír is i so m'fhuilse na tiomna c nuaidh, a dhòirtear airson mhòrain chum maitheanais pheacanna.

29 Ach a deirim ribh, Nach òl mi a so suas do thoradh so na fionaind, gus an la sin an òl mi e nuadh

^a cothrom. ^b agus bheannuich, agus bhris se e. ^c a'choimhcheangail. ^d fineamhain. Eir.

maille ribh ann an rioghachd m'Athair.

30 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaithd iad a mach gu sliabh nan crann-ola.

31 An sin thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annans' an nochd; oir at a scriobhta, Buailidh mi am buachaille, agus sgapar caoraich an treuda.

32 Ach an déigh dhomh-sa éirigh a ris, theid mi roimhlibh do Ghalile.

33 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Ged gheibh gach uile dhaoine oilbheum annad, cha'n fháigh mise oilbheum gu bráth,

34 Thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a deirim riut, air an oidech so fein mu'n goir an coileach, gu'n aiceheadh thu mi tri uairean.

35 Thubhairt Peadar ris, Ged a b'éigin dhomh bàsachadh mailleriut, cha'n aiceheadh mi thu. Agus thubhairt na deisciobuil uile mar an ceudana.

36 An sin thainig Iosa maille riu gu ionad d'an goirear Getsemane, agus thubhairt e ris na deisciobluibh, Suidhibhs' an so, gus an d'theid mise a dheauamh ùrnuigh an sud.

37 Agus thug e Peadar leis, agus dithis mhac Shebede, agus thòisich e air a bhi ro bhrònach, agus ro dhoilgeasach.

38 An sin thubhairt e riu, A ta m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanuibhs' an so, agus deanaibh faire maille rium-sa.

39 Agus dh'imich e beagan air adharte, agus thuit e air aghaidh, a deanamh ùrnuigh, agus ag radh, O m' Athair, ma dh'fheudas e bhi, rachadh an cupan-sa seachad orm: gidheadh, na biodh e mar is aill leamsa, ach mar is toil leatsa.

40 Agus thainig e chum nan deisciobuil, agus fhuaire e 'nan codal iad, agus thubhairt e ri Peadar, An ann mar sin, nach b' urradh sibh faire a deeanamh aon uair a mhàin maille rium-sa?

41 Deanaibh faire agus ùrnuigh, chum as nach tuit sibh am baireadh: a ta gun amharus an spiorad togarach; ach a ta 'n fheoil annhunn f.

42 A ris an dara uair, dh'imich e agus rinn e ùrnuigh, ag radh, O m' Athair, mur feadar gu'n d'theid an cupan so seachad orm, gun mi 'ga òl, do thoilsa gu robh deanta.

43 Agus thainig e agus fhuaire e iad a ris 'nan codal: oir bha an sùilean trom.

^e air aghaidh. ^f lag.

M A T A.

44 Agus dh'fhàg e iad, agus dh'imich e a ris, agus rinn e ùrnuigh an treas uair, ag radh nam briathra ceudna.

45 An sin thainig e chum a dheis-eiobuil, agus thubhairteriu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois; feuch, a ta 'n uair air druidealbh, agus a ta Mac an duine air a bhrath thairis do lamhaibh pheacach.

46 Eiribh, imicheamaid: feuch, a ta 'n ti a bhrathas mise 'm fagus.

47 Agus air dha bhi fathast a labhairt, feuch, thainig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus maille ris cuideachd mhòr le cloidhibh agus bataibh o na h-ard shagartaibh agus o sheanairibh a phobuill.

48 A nis bha an ti a bhrath esan air tabhairt comharaidh dhoibh, ag radh, Ge b'e neach a phògas mise, 's e sin e; deanaibh greim air.

49 Agus air ball thainig e chum Iosa, agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

50 Ach thubhairt Iosa ris, A charaid, c'ar son a thainig thu? An sin thainig iad, agus chuir iad lamh ann an Iosa, agus ghlac iad e.

51 Agus feuch, shin a h-aon diubhsan a bha maille ri Iosa a lamh, agus tharruing e a chlaidheamh, agus air dha seirbhiseach an ard shagairt a bhualadh, ghearr e a chluas dheth.

52 An sin thubhairt Iosa ris, Cuir a'ris do chlaidheamh air ais 'na ionad fein: oir iadsan uile a għlacas an claidheamh tuitidhiad leis a' chlaidheamh.

53 An saoil thusa nach feud mise a nis m'Athair a ghuidheadh, agus bheir e dhomh tuilleadh is dà legion deug a dh'ainglibh?

54 Ach cionn an sin bhiodh na scriobtuirean air an coimhlionadh, a tha 'g radh gur ann mar so is éigin tachairt?

55 Annan uair sin fein thubhairt Iosa ris an t-sluagh, An d'thainig sibh a mach mar gu b'ann an aghaidh gaduiche le cloidhibh agus bataibh chum mise a għlacadh? Bha mi għach la a'm shuidhe maille ribh san team-pull a teagħiġ, agus cha do chuir sibh lamh annam.

56 Ach thachair so uile, chum gu'm biodeh scriobtuire nam faidh air an coimhlionadh. An sin thréig na deisceobuil uil' e, agus theich iad.

57 Agus air dhoibh-san Iosa a għlacadh, thug iad leo e gu Caiaphas an t-ard shagart, far an robb na scriobhuichean agus na seanairean air cruinneachadh.

58 Ach lean Peadar e fad uatha, eadhom gu' talla an ard shagairt, agus

chaidh e steach, agus shuidh emaille ris na seirbhisicħ a dh'fhaicinn na cricke.

59 Agus dh'iarr na h-ard shagartan agus na seanairean, agus a chomhairle ule, flanuis bħréige an aghaidh Iosa, chum a chur gu bäs.

60 Ach cha d' fhuair iad: seadh, ged a thainig mōran a dh'fhanu isibh bréige, cha d' fhuair iad. Fa dheoidh thainig dà fhanu isibh bréige,

61 Agus thubhairt iad, Thubhairt am fear so, Is urradh mise teampull Dé a leagadh, agus a thogail a'ris an tri laithibh.

62 Agus air do'n ard shagairt éirigh, thubhairt e ris, Nach freagair thu bheag? Ciod e a ta iad sin a fianuiseadh a'd aghaidh?

63 Ach dh'fhan Iosa 'na thosd. Agus fhreagair an t-ard shagart agus thubhairt e ris, A ta mi ga d' mhion-nachadh air an Dia bheo, gu'n innseadh tu dhuinn, an tu Criod Mac Dhé.

64 Thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu: gidheadh a deirim ribh, 'Na dhéigh so chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas laimh cumhachd Dhé agus a teachd air neulaibh nèimhe.

65 An sin reub an t-ard shagart eudach, ag radh, Gu 'n do labhair e toibheum; ciod am feum tuilleadh a ta agaġġ air fianu isibh? feuch, a nis chuala sibh a thoibheum.

66 Ciġid i bhur barails? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, A ta e toillteanach air a bhàs.

67 An sin thilg iad smugaid 'na eudan, agus bhuaile iad le 'm basaibh e; agus għabb cuiġi eile air le slataibh,

68 Ag radh, Dean fàidheadoir-eachda dhuinn, a Chriod, cò e a bhuaile thu?

69 Agus shuidh Peadar a mach annan tallà: agus thainig cailin à-raidiħ d'a ionnsuidh, ag radh, Bha thusa mar an ceudna maille ri h-Iosa o Għalile.

70 Ach dh'aicheadħ esan 'nau lāthair uile, ag radh, Cha'n-eil fħios agam ciġid a ta thu 'g radh.

71 Agus air dol a mach dha do'n fhor-dħorus, chunnaic cailin éile e, agus thubhairt i rjusan a bha 'n sin, Bha 'm fear so mar an ceudna maille ri h-Iosa o Nasaret.

72 Agus dh'aicheadħ e a ris le mionnaibh, ag radh, Cha'n aithue dhomh an duine.

73 Agus tamull beag 'na dhéigh sin thainig an dream a bha 'nan seas-

amli a làthair, agus thubhairt iad ri Peadar, Gu firinneach is ann diu碌 sud fein thusa : oir a ta do chainnt ga d' bhrath.

74 An sin thòisich e ri mallachadh agus mionnachadh, *ag radh*, Cha'n aithne dhomh an duine. Agus air ball ghoir an coileach.

75 Agus chuinmhnich Peadar briathran Iosa, a thubhairt ris, Mu'n goir an coileach, aicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus air dol a mach dha, ghuil e gu geur a.

CAIB. XXVII.

AIR teachid do'n mbaduinn, ghabh nachdarain nan sagartuile, agus seanairean a phobuill, comhairle le chéile an aghaidh Iosa, chum a chur gu b s.

2 Agus air dhoibh esan a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Phontius Pilat an t-uachdaran.

3 An sin an uair a chunnaic Iudas a bhrath e, gu'n do dh iteadh e, ghabh e aithreachas, agus thug e air an ais na deich buinn fhichead airgid do na h-ard shagartaibh, agus do na seanairibh,

4 Ag radh, Pheacuich mi, ann am brath na fola neo-chiontaich. Ach thubhairt iadsan, Cioc e sin duinne? amhairc thusa *air sin*.

5 Agus air tilgeadh uaithe nam bonn airgid anns an teampull, dh'imirch e roimhe, agus chaidh e agus chroch b  se e fein.

6 Agus ghlac na h-ard sh gairt na buinn airgid, agus thubhairt iad, Cha ch oir an eur san ionmhas, oiris luach fola iad.

7 Agus air gabhair c omhairle dhoibh, cheannuich iad leo fearann a chriadhadaire, chum a bhi 'na ait-adhalic do choigreachaibh.

8 Air an aobhar sin goirear do'n shearann sin, Fearann na fola, gus an la'n diugh.

9 (An sin choimhlionadh an ni a thubhradh le Ieremias am f idh, ag radh, Agus ghabh iad na deich buinn fhichead airgid, luach an ti a mheasadh, neach a mheas iadsan a b  do chloinn Israeil :

10 Agus thug siad iad air son fearainn a chriadhadair, mar a dh'orduch an Tighearna dhomhsa.)

11 Agus sheas Iosa an l thair an uachdarain : agus dh'fiosruich an t-uachdaran dheth, ag radh, An tusa Righ nan Iudhach? Agus thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu.

12 Agus an uair a chuir na h-ard

a goirt. b thachd. c fhir deanamh snuitheche creuana.

sh gairt agus na seanairean cionta as a leth, cha do f reagair e ni sam bith.

13 An sin thubbairt Pilat ris, Nach cluinn thu cia llon nithe air am bheil iad a toirt fianuis a'd' aghaidh?

14 Agus cha d'thug e freagradh dha air aon fhocal, ionnus gu'n do ghabh an t-uachdaran iongantas ro mh r.

15 A nis ri am na f eisde ch leachd an t-uachdaran aon phriosunnach a b ill leo chur fa sgaoil do'n phobull.

16 Agus bha aca san am sin priosunach ro chomharaichte, d'am b'aimh Barabas.

17 Air an aobhar sin an uair a bha iad cruinn an ceann a ch ile, thubbairt Pilat riu, C o is aill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Barabas, no Iosa, d'an goirear Criod?

18 Oir bha fhios aige gu'm b'ann o pharmad, a thug iad thairis e.

19 Agus an uair a bha e 'na shuidhe air caithir a bh reitheanais, chuir a bhean *teachdaireachd* d'a ionnsuadh, ag radh, Na biadh agad-sa gnothuch sam bith ris an fh rean d sin: oir is m r a dh'fhuilaing mise an diugh ann am bruadar, air a shon-san.

20 Ach chuir na h-ard sh gairt agus na seanairean impidh air a phobull gu'n iarradh iad Barabas, agus gu milleadh iad Iosa.

21 Agus f reagair an t-uachdaran agus thubhairt e riu, C o do'n dithis is aill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Thubhairt iadsan, Barabas.

22 Thubhairt Pilat riu, Cioc ma seadh a ni mi ri h-Iosa, d'an goirear Criod? Thubhairt iad ris uile, Ceasar e.

23 Agus thubhairt an t-uachdaran, C ar son? cioc an t-olc a rinn e? ach is m r gu m r a ghlaoth iadsan, ag radh, Ceasar e.

24 Agus an uair a chunnaic Pilat nach do bhuadhuich e bheag sam bith, ach gu'n d' irich an tuilleadh buaireis, air dha uisge a ghabhail, dh'ionnlaid e a lamhan am fianuis an t-sluaign, ag radh, A ta mise neo-chiontach a dh'fhuil an fh rein so: faicibh-se sin.

25 Agus f reagair am pobull uile, agus thubhairt iad, Biadh fhuil oirnne, agus air ar cloinn.

26 An sin leig e fa sgaoil Barabas dhoibh: ach air dha Iosaa sgursadh, thug e thairis e chum a cheusadh.

27 An sin thug saighdearan an uachdarain leo Iosa do thalla a

M A T A.

bhreitheanais, agus chruinnich iad a bhuidheann uile m'a thimchioll.

28 Agus air dhoibh a rùsgadh ^a, chuir iad uime falluing scarlaid.

29 Agus air dhoibh crùn dhroighinn fligheadh, chuir iad m'a cheann e, agus slat chvíilce 'na laimh dheis: agus a lùbadh an glùin 'na láthair, rinn iad fanoid air, ag radh, Gu'm beannuichear thu, a Righ nan Iudhach.

30 Agus thilg iad smugaid air, agus ghlac iad an t-slat chvíilce, agus bhùil iad sa cheann e.

31 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad an fhalluing dheth, agus chuir iad endach fein uime, agus thug iad leo e chum a cheusadh.

32 Agus an uair a chaidh iad a mach, fhuair iad duine o Chirene, d'am b'ainm Simon: esan dh'éignich iad chum a chrann-ceusaith-san a ghiùlan.

33 Agus an uair a thainig iad gu ionad d'an ainn Golgota, sin r'a radh, àite cloiginn.

34 Thug iad dha r'a òl fion geur, measgta le domblas: agus air dha a bhlasadh, cha'n òladh se e.

35 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thruscan eatorra, a tilgeadh crànnachuir: chum gu'n coimhlichiantadh an ni a thubhradh leis an fhàidh, Roinn iad m'eudach eatorra, agus chuir iad crannchur air mo bhrat.

36 Agus air suidhe dhoibh, rinn iad faire an sin:

37 Agus chuir iad a chùis-dhitidh scriobhta os a chionn, IS E SO IO-SA RIGH NAN IUDHACH.

38 An sin cheusadh maille ris dà ghaduiche ^b; fear air a laimh dheis, agus fear eile air a laimh chli.

39 Agus thug iadsan a bha dol seachad toibheum dha, a crathadh an ceann.

40 Agus ag radh, Thusa a leagas an teampull, agus a chuireas suas an tri laithibh e, fòir ort fein: ma's tu Mac Dhé, thig a nuas o'n chranncheusaidh.

41 Mar an ceudna thubhairt na h-ard shagairt, maille ris na scriobh-uinchibh, agus na seanairibh, a fanoid air.

42 Shaor e daoin' eile, e fein a shaoradh ni'n comasach e: ma's e Righ Israel, thigeadh e nis a nnas o'n chrann-cheusaidh, agus creididh sinn e.

43 Chuir e dhòigh an Dia; saor-

adh e a nis e, ma ta tol aige dha: oir thubhairt e, Is mise Mac Dhè.

44 Agus thug na gaduichean, a chensadh maille ris, am beum ceudna dha.

45 A nis o'n t-seathadh uair bha dorchedas air an tìr uile gus an naothadh uair.

46 Agus mu thimchioll na naothadh uaire dh'éigh Iosa le guth ard, ag radh, Eli, eli, lama sabachtani? 's e sin r'a radh, Mo Dhia, mo Dhia, car son a thréig thu mi?

47 Agus air cluinnitian sin dø chuid diubhsan a bha 'nan seasamh an sin, thubhairt iad, A ta 'm fear so glaochdaich air Elias.

48 Agus air ball ruith a h-aon diubh, agus ghabh e spong, agus lion e do fhion genr i, agus air dha a cur air slait chvíilce, thug e dha r'a òl.

49 Ach thubhairt càch, Leig dha, faiceamaid an d'thig Elias g'a thearnadh.

50 Agus an uair a dh'éigh Iosa a ris le glaodh mòr, thug e suas a spiorad.

51 Agus feuch, reubadh brat-roinn an teampuill 'na dhà chuid, o mhullach gu iochdar; agus chriothnuich an talamh, agus sgoilteadh na creagan.

52 Agus dh'fhosgladh na h-uaigh-ean, agus dh'éirich mòran do chorpaibh nan naomh, a bha 'nan codal.

53 Agus chaidh iad a mach as na h-uaighibh an déigh aiseirigh-san, agus chaidh iad a steach do'n bhaile naomha, agus nochdadh iad do mhòran.

54 A nis an uair a chunnaic an ceannard-ceud, agus iadsan, a bha maille ris a coimhead ^c Iosa, a chrith-thalmbainn, agus na nithe eile a rinneadh, ghabh iad eagail mòr, ag radh, Gu'n firinneach b'e so Mac Dhé.

55 Agus bha an sin mòran bhan (ag amhare am fad,) a lean Iosa o Ghalile, a frithealadh dha:

56 Am measg an robh Muire Magdalén, agus Muire màthair Sheumais agus Ioses, agus màthair cloinne Shehede.

57 Agus air teachd do'n fheasgar, thainig duine saibhir o Arimatea, d'am b'ainm Joseph, a bha e fein 'na dheisciobulaig Iosa mar an ceudna:

58 Chaidh esan gn Pilat, agus dh'iarr e corp Iosa: an sin dh'áithn Pilat an corp a thabhairt da.

59 Agus ghlac Joseph an corp, agus phaisg e ann an lìon-eudach flor-għlan e.

^a eudach a thoirt dheth.   ^b dà fhear-reubainn, dà chreachadair.

^c glidheadh.

60 Agus chuir se e 'na uaigh nuadh fein, a chladhaich e ann an carraig : Agus charuich e clach mhòr gu dorus na h-uaighe, agus dh'imir e roimhe.

61 Agus bha Muire Magdalen, agus a Mhuire eile 'nan suidhe fa chomhair na h-uaighe.

62 A nis air an la màireach, an la'n déigh an ulluchaidh, chruinnich-eadh na h-ard shagairt agus na Phairisich gu Pilat,

63 Ag radh, A thighearn, is cuimhne leinn an uair a bha am mealltair ud fathast beo, gu'n dubhaint e, Eiribh mi'n déigh thrí laithean.

64 Orduich uime sin an uaigh a bhi air a coimhead gu cinnteach gus an treas la, air eagal gu'n d'thig a dheisciobuil san oidhche, agus gu'n goid iad leo e, agus gu'n abair iad ris an t-sluagh, Dh'éirich e o na marbhaibh : agus mar sin bithidh am mearchadh deireannach ni's miosa na'n ceud *mhearachd*.

65 Thùbhaint Pilat riu, Tha faire agaibh ; imichibh, deanaibh *an uaigh* co tearuinte 's is aithne dhuibh.

66 Agus dh'imir iad agus rinn iad an uaigh cinnteach, a cur seula air a' chloich, maille ri faire. -

CAIB. XXVIII.

AN déigh na sàbaid, aig briseadh na faire air a cheud *lì* do'n t-seachduin, thainig Muire Magdalen agus a' Mhuire eile, a dh'fhaicinn na h-uaighe.

2 Agus feuch, bha crith-thalmhainn mhòr ann : oir thainig aingeal an Tighearna nuas o' nèamhl, agus air teachd dha charuich e a chlach o'n dorus, agus shuidh e oirre.

3 Agus bha a ghnùis mar dhealanach, agus eudach geal mar shneachda.

4 Agus air eagal roimhe chriothuinch an luchd coimhidh^a, agus chaidh iad an riocdh mairbh.

5 Ach fhreagair an t-aingeal agus thùbhaint e ris na mnaibh, Na biodh eagal oirbhise : oir a ta fhios agam gu bleil sibh ag iarruidh Iosa, a chaidh cheusadh.

6 Cha'n-eil e 'n so ; oir dh'éirich e, mar a thùbhaint e : thigibh, faicibh an t-ait an robh an Tighearna 'na luidhe.

7 Agus imichibh gu luath, agus inn-sibh d'a dheisciobluibh gu'n d'éirich e o na marbhaibh : agus feuch, tha

^a luchd faire.

e dol roimhibh do Ghalile, an sin chi sibh e, feuch, thùbhaint mise ribh e.

8 Agus dh'imir iad gu luath o'n uaigh, le h-eagal agus mòr ghairdeachas, agus ruith iad a dh'innseadh d'a dheisciobluibh.

9 Agus ag imeachd dhoibh-san a dh'innseadh d'a dheisciobluibh, feuch, thachair Iosa fein orra, ag radh, Fàilte dhuibh. Agus thainig iad am fagus da, agus rug iad air a chosaibh, agus thug iad urram dha^b.

10 An sin thùbhaint Iosa riu, Nà biodh eagal oirbh : imichibh, abraibh ri m' blàraithribh iadsan a dhol do Ghalile, agus an sin chi iad mi.

11 Agus an uair a bha iadsan agimeachd, feuch, thainig cuid do'n luchd faire do'n bhaile, agus nochd iad do na h-ard shagartaibh gach ni a thachair.

12 Agus air cruinneachadh dhoibh-san an ceann a chéile maille ris na seanairibh, agus air gabhail comhairle dhoibh, thug iad mòran airgid do na saighdearaibh,

13 Ag radh, Abraibhse gu'n d'thainig a dheisciobuil anns an oidhche, agus gu'n do ghoid iad e, an uair a bha sinne 'nar codal.

14 Agus ma chluinneas an t-uachdaran so, cuiridh sinne impidh air, agus ni sinn sibhse tearuinte.

15 Agus ghabh iad an t-airgiot, agus rinn iad mar a theagaisgeadh dhoibh : agus a ta a chainnt so air a li-athris am measg nan Iudhach gus an là'n diugh.

16 An sin chaidh an t-aon deisciobuil deug do Ghalile, do'n bheinn far an d'orduich Iosa dhoibh.

17 Agus an uair a chunnaic iad e, thug iad urram dha^b : ach bha cuid aca fa amharus.

18 Thainig Iosa, agus labhair e riu, ag radh, Thugadh dhomhsa gach uile-chumhachd air nèamhl agus air talamh.

19 Uime sin imichibhse, agus deanaibh deisciobuil do^c gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainnm an Athar, agus a Mhic, agus an Spioraid naoimh :

20 A teagasc dhoibh gach uile nithe a dh'èithin mise dhuibh a choimhead : Agus feuch, a ta mise maille ribh a ghnàth, gu deireadh an t-saoghal. Amen.

^b rinn iad aoradh dha.
^c iom-poichibh, teagaisgibh.

AN SOISGEUL A REIR MHARCUIS.

TOISEACH Soisgeil Iosa Criod

Mhic Dhé :

2 A réir mar a ta e scriobhta anns na fáidhlibh, Feuch, cuiream mo theachdaire roimh do ghmúis, a dh'all-úicheas do shlighe romhad.

3 Guth an ti a' dh'éigheas anns an fhásach, Ulluichibh slighe an Tigh-earna, deanaibh a cheumanna díreach.

4 Bba Eoin a baisteadh anns an fhásach, agus a searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maiteanais pheacanna.

5 Agus chaidh a mach d'a ionn-suidh tir Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh^a Ierusalaim, agus bhaisteadh leis iad uile ann an amháin Iordain, ag aideachadh am peacanna.

6 Agus bha Eoin air eudachadh b le fionna chàmhail, agus erios leathair m'a leasruidh : agus bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhuiach.

7 Agus shearmonaich e, ag radh, A ta neach a teachd a'm dhéigh a's cumhachdaiche na mise, neach nach airidh mise air cromadh sios agus barr-iall a bhròg fhuasgladh.

8 Bhaist mise gu dearbh sibh le h-uisge : ach baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomha.

9 Agus tharladh anns na laithibh sin, gu'n d'thainig Iosa o Nasaret Ghalile, agus bhaisteadh e le h-Eoin ann an Iordan.

10 Agus air ball an uair a chaidh e suas as an uisge, chunnaicean nèamh-an air am fosgladh, agus an Spiorad mar choluman a teachd a nuas air.

11 Agus thainig guth o nèamh, ag radh, Is tusa mo Mhae gràdhach, am bheil mo mhòr thlachd.

12 Agus air ball tharrning an Spiorad e do'n fhásach.

13 Agus bha e'n sin san fhásach dà fhichead laiba air a bhuaireadh le Satan, agus bha e maille ris na fiadh bheathaichibh, agus fhritheil na h-aingil dha.

14 Agus an déigh Eoin a chur am priosun, thainig Iosa do Ghalile, a searmonachadh soisgeil rioghachd Dhé.

15 Agus ag radh, Choimhlionadh an aimsir, agus a ta rioghachd Dhé am fagus : deanoibh-se aithreachas, agus creidibh an soisgeul.

16 Agus air dha bhi 'g imeachd ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e Si-

mon, agus Aindreas a bhràthair, a tilgeadh lìn san fhairge : (oir b'ias-gairean iad.)

17 Agus thubhaint Iosa riù, Thigibh a'm dhéighse, agus ni mi 'nar ias-gairibh air daoinibh sibh.

18 Agus air ball dh'fhàg iad an lionta, agus lean iad esan.

19 Agus an uair a chaidh e beagan air aghaidhas sin, chunnaic e Seumas, mac Shebede, agus Eoin a bhràthair, agus iad san luing a càradh an lionta.

20 Agus air ball ghoir e iad, agus dh'fhàg iad Sebede an athair san luing maille ris an luchd tuarasdail, agus lean iad esan.

21 Agus chaidh iad a steach do Chapernaum, agus air ball air dha dol a stigh do'n t-sionagog^c air an t-sàbaid, theagaing e.

22 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasc : oir bha e 'gan teagasc mar neach aig an reòbh ùghdarras, agus cha b'ann mar na scriobhuichein.

23 Agus bha 'nan sionagog-san neach anns an robh spiorad neo-ghlan, agus ghlaodh e,

24 Ag radh, Leig leinn; ciod ar gnothuch-ne riut, Iosa o'd Nasaret? an d'thaing thu g'ar sgrios-ne? Is aithne dhomh eò thu, aon naomha Dhe.

25 Agus chronuich Iosa e, ag radh, Bi d' thosd, agus thig a mach as.

26 Agus an uair a reub'an spiorad neo-ghlan e, agus a ghlaodh e le guth ard, thainig e mach as.

27 Agus ghabh iad mòr iongantas uile, ionnuis gu 'n robh iad a cur na ceiste so air a chéile, ag radh, Ciod e so? Ciod e an teagasc nuadh so? oir le h-ùghdarras à ta e toirt orduigh eadhon do na spioradaibh neo-ghlana, agus tha iad ùmhal dha.

28 Agus chaidh a chliu air ball a mach air feadh na tire uile timchioll Ghalile.

29 Agus gun dàil, air dhoibh dol a mach as an t-sionagog, chaidh iad a steach do thigh Shimoin agus Aindreas, maille ri Seumas agus Eoin.

30 Ach bha màthair-chéile Shimoin 'na luidhe ann am fiabhrus; agus ghrad labhair iad ris uimpe.

31 Agus thainig esan agus thog e i, a breith air laimh oirre; agus air

^a luchd-àitich. ^b air a chòmhachach

^c tigh an t-sionagog

^d òro, a.

ball dh'fhág am fiabhrus i, agus fhritheil i dhoibh.

32 Agus am uair a bha 'm feasgar ann, air do'n ghréin dol fuidhe, thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus iadsan anns an robh deamhain.

33 Agus bha 'm baile uile air a chruinneachadh chum an doruis.

34 Agus leighis e mòran air 'an robh iomadh gné eucale, agus thilg e mach mòran dheimhan, agus cha d'fhuilaing e do na deamhnaibh labhairt, airson gu'm b'aithne dhoibh ^a e.

35 Agus air dha éirigh sa' mhàd-niùim, fada roimh là, chaidh e mach, agus dh'imirich e gu àite fàsail ^b, agus rinn e ùrnugh an sin.

36 Agus lean Simon, agus an dream a bha maille ris e.

37 Agus air fhaotainn dhoibh thubhairt iad ris, A ta gach uile neach ga d'iaraidh.

38 Agus thubhairt esan riu, Rachamaid ^c a dh'ionnsuidh nam bailte eile laimh ruinn, chum as gu'n searmonaich mi'an sin mar an ceudna: oir is ann a chum na criche so thainig mise mach.

39 Agus shearmonaich e 'nan sion-agogaibh air feadh Ghalile uile, agus thilg e mach na deamhain.

40 Agus thainig lobhar d'a iomnsuidh, a guidhe air, agus a'lùbadh a ghlùn da, agus ag radh ris, Ma's àill leat, tha thu comasach air mise a dheanamh glan.

41 Agus ghabh Iosa truas mòr dhethrd, agus air sineadh a mach a laimhe, bhean e ris, agus thubhairt e ris, Is àill leam, bi-sa glan.

42 Agus co luath 's a labhair e, air ball dh'fhalbh an loibhre e uaith, agus rinneadh glan e.

43 Agus thug e geur ordugh dha, agus air ball chuir e air falbh e;

44 Agus thubhairt e ris, Feuch nach innis thu bheag do neach air bith: ach imich, nochd thu fein do'n t-sagart, agus tabhair mar lobairt air son do ghlanaidh na nithe a dh'áith Maois, mar fhanuis dhoibh.

45 Agus air dhasan dol a mach, thòisich e air imseadh gu ro fhollais-each, agus air a thùis a sgaoileadh m'an cuairt, air chor as nach feudadh Iosa dol tuilleadh gu follaiseach a steach do'n bhaile; ach bha e mach ann an àitibh uaigheach: agus thainig iad d'a ionnsuidh as gach aird.

^a dhaibh.

^b dòmhair, uaig-neach.

^c imicheamaid, theirig-eamaid.

^d ris.

^e muirc.

CAIB. II.

A GUS an déigh laithean àraidih, A chaidh e a ris a steach do Chaperneau; agus chualas esan a bhi san tigh.

2 Agus air ball chruinnicheadh mòran an ceann a chéile, air chor as nach robh àit a chumadh *iad*, eadhen timchioll an doruis: agus labhair e am focal riu.

3 Agus thainig iad, a tabhairt d'a ionnsuidh neach air an robh am pairilis, air a ghiùlan le ceathrar.

4 Agus a chionn nach b'urrainn iad teachd am 'fagus' da leis an t-sluagh, rùisg iad mullach an tighe, anns an robh e: agus air dhoibh a tholladh, leig iad sios an leabadh air an robh an neach, a bha tinn leis a phairilis 'na luidhe.

5 Air do Iosa an creidimh-san fhaicinn, thubhairt e ris an neach air an robh am pairilis, A mhic, tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

6 Ach bha droing àraidih ^f do na scriobhuitibh 'nan suidhe an sin, agus iad a reusonachadh 'nan cridhibh fein:

7 C'arson a ta am fear so a labhairt toibheam mar so? Cò dh'fheudas peacaidh a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

8 Agus air ball air aithneachadh do Iosa 'na spiorad fein gu'n robh iadsan a reusonachadh mar sin ionnta fein, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a reusonachadh 'nan nithe sin ann bhur cridhibh?

9 Co aca is usadh a radh ris an neach air am bheil am pairilis, Tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit, no a radh, Eirich, agus tog do leabhadh, agus imich?

10 Ach a chum as gu'm bi flos agaibh gu bheil òghdarras aig Mac an duine peacaidh a mhaitheadh air talamh, (thubhairt e ris an fhear air an robh am pairilis,)

11 A deirim riut, Eirich, agus tog do leabhadh, agus imich do d'thighe.

12 Agus dh'èirich esan air ball, agus thog e an leabhadh, agus chaidh e mach 'nam fianuis uile, ionnsu gu'n robh mòr iongantas orra uile, agus gu'n do ghlòruich iad Dia, ag radh, Cha'n fhaca sinne riamh a leithid so.

13 Agus chaidh e mach a ris ri taobh na mara, agus thainig an sluagh uile d'a ionnsuidh, agus theagaisg e iad.

14 Agus ag dol seachad da, chunnainc e Lebbi mac Alpheus 'na shuidhle aig àite togail na cise, agus

^f àraidi.

thubhairt e ris, Lean mise. Agus dh' eirich e, agus lean se e.

15 Agus tharladh, 'nuair a shuidh Iosa chum bìdh 'na thigh-san, gu'n do shuidh mòran chis-mhaor agus pheacach maille ri Iosa agus r'a dheisciobluibh: oir bha mòran ann, agus lean iad e.

16 Agus an uair a chunnaic na scriobhuichean agus na Phairisich esan ag itheadh maille ri cis-mhaor-aibh agus ri peacachaibh, thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a ta e ag itheadh agus ag òl maille ri cis-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

17 Agus an uair a chuala Iosa so, thubhairt e riu, Cha 'n eil feum acasau a ta slàn air an léigh, ach acasan a ta tinn: cha d'thainig mise aghairm nam firean, ach nam peacock chum aithreachais.

18 Agus bu ghnàth le deisciobluibh Eoin, agus nam Phairiseach a bhi trosgadh^a: agus thainig iad, agus thubhairt iad ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin, agus nam Phairiseach ri trosgadh, agus nach 'eil do dheisciobuils' a' trosgadh?

19 Agus thubhairt losa riu, Am bheil clann seomair an fhir nuadh-phòsda comasach air trosgadh a dheanamh, am feadh a bhitheas am fear nuadh-pòsda 'nam fochair^b? am feadh a ta am fear nuadh-pòsda aca maille riu, cha'n fheud iad trosgadh a dheanamh:

20 Ach thig na laithean anns an d'thoirear am fear nuadh-pòsda uatha: agus an sin ni iad trosgadh sna laithibh sin.

21 Agus cha 'n eil duine sam bith a dh'fhuaigneachas mir do eudach nuadh air sean eudach: no ma dh'fhuaigneachas, buinidh am mir nuadh, a chuir-eadh g'a lionadh suas, as an t-sean eudach, agus nithean reubadh ni's miosa.

22 Agus cha chuir duine air bith fion ùr ann an seann searragaibh^c; no brisidh am fion nuadh na searragan, agus dobrítear am fion, agus caillear na searragan: ach is eòir fion nuadh a chur ann an searragaibh nuadha.

23 Agus tharladh gu'n deachaidh e troimhd' na h-achaibh arbhair air latha na sàbaid, agus thòisich a dheisciobuil, agimeachd dhoibh, ris na diasan arbhair a spionadh,

24 Agus thubhairt na Phairisich ris, Feuch c'ar son a ta iad a deanamh an ni nach 'eil ceuduichite air latha na sàbaid?

25 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibhse riámh ciod a rinn Daibhidh, 'n uair a bha uireasbhuidh air, agus ocras air fein agus orrasan a bha maille ris?

26 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé ann an laithibh Abiatair an ard shagairt, agus a dh'ith e aran na fianaise, nach 'eil ceuduichite do neach air bith itheadh, ach do na sagartaibh, agus a thug e mar an ceudna do'n dream a bha maille ris?

27 Agus thubhairt e riu, Dh'orduicheadh an t-sàbaid air son an duine, cha 'n e an duine air son na sàbaid:

28 Air an aobhar sin is Tighearna f Mac an duine air an t-sàbaid fein.

CAIB. III.

A GUS chaidh e ris a steach do'n A t-sionagog, agus bha an sin duine aig an robh làmh sheargta.

2 Agus rinn iad faire air, a dh'fheuchainn an Leighiseadh se e air latha na sàbaid, chum's gu'm biodh cùis dhitidh aca dha.

3 Agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh sheargta, Eirich sa'mheadhon.

4 Agus thubhairt e riu, Am bheil e ceuduichite maith a dheanamh air laithibh na sàbaid, no olc? anam a thearnadh, no a sgrios? ach dh'han iadsan 'nan tosd.

5 Agus an uair a dh'amhairc e m'an cuairt orra le feirg^g, air dha bhi doillich air son cruais an cridhe, thubhairt e ris an duine, Sin a mach do làmh. Agus shin e m'ach i: agus rinneadh slán i mar an làmh eile.

6 Agus chaidh na Phairisich a mach, agus ghabh iad comhairle air ball maille ri luchd-leamhuinn Heroid 'na aghaidh-san, cionnus a dh'fheudadh iad a sgrios^h.

7 Ach chaidh Iosa maille r'a dheisciobluibh a leth chum na mara: agus lean sluagh mòr e o Ghalile, agus o i Iudea,

8 Agus o Ierusalem, agus o Idumea, agus o thaobh thall Jordain, agus iadsan a bha timchioll Thiruis agus Shidoine, thainig cuideachd mhòr dhiubh d'a ionnsuidh, 'nuair a chual iad cia mòr na nithe a rinn e.

9 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, long bheag a bhi feitheamhlair, air son an t-sluagh, chum nach domhluicheadh iad e.

10 Oir leighis e mòran, ionnas

^a trasgadh. ^b maille riu.
^c leathar-bhuidc'aibh. ^d tri'd, air feadh.

^e an t-aran taisbeanta. ^f Maigh-stir. ^g diomb. ^h mhilleadh. ^{bhò, ua.}

gu'n do dhlu-theann iad ris, a mheud
's air an robh plàighean, chum as
gu'm beanadh iad ris.

11 Agus na spiorada neo-ghlan, an
uair a chunnait iad e, shleuchd iad
da, agus ghlaodh iad, ag radh, Is
tusa Mac Dhé.

12 Agus thug e sparradh teamn a
dhoibh, nach deanadh iad aith-
nicht'e?

13 Agus chaith e suas gu beinn,
agus ghairm e iadsan a b'áill leis :
agus thainig iad d'a ionnsuidh.

14 Agus dh'orduich e dà fhear
dheug, chum 's gu'm biodhiad maille
ris, agus gu'n cuireadh e mach iad a
shearmonachadh :

15 Agus gu'n biodh aca cumhachd
a leigeas euslainte, agus a thilgeadh
a mach dheamhan.

16 Agus air Simon thug e Peadar
mar chomh-ainm :

17 Agus Seumas *mac* Shebede,
agus Eoin bràthair Sheumais, (agus
orra-san thug e Boanerges mar
chomh-ainm, 's e sin re radh, Clann
na tairneanaich.)

18 Agus Aindreas, agus Philip,
agus Bartolomeus, agus Mata, agus
Tomas, agus Seumas *mac* Alpheus,
agus Tadeus, agus Simon an Canaan-
ach,

19 Agus Iudas Iscariot, an neach
sin a bhrath e : Agus chaith iad do
thigh.

20 Agus chruinnicheadh an sluagh
a ris, ionnus nach robh e 'n comas
doibh uiread agus aran itheadh.

21 Agus an uair a chual a chairdean
so, thainig iad a mach a bhreith
air : oir thubhairt iad, Tha e air mhi-
chéill.

22 Agus thubhairt na scriobhuichean
a thainig a nuas o Ierusalem, A
ta Beelsebub aige, agus is ann tríd
phrionnsaidh nan deamhan a ta e
tilgeadh a mach dheamhan.

23 Agus air dha 'n gairm d'a ionn-
suidh, thubhairt e riu ann an cosamh-
lachdaibh, Cionnus a dh'fheudas
Satan Satan a thilgeadh a mach ?

24 Agus ma bhitheas rioghachd
roinnte 'na h-aghaidh fein, cha'n
urrainn an rioghachd sin seasamh.

25 Agus ma blitheas tigh air a
roinn 'na aghaidh fein, cha'n urrainn
an tigh sin seasamh.

26 Agus ma dh'éireas Satan 'na
aghaidh fein, agus gu'm bi e roinnte,
cha'n urrainn e seasamh, ach a ta
crioch aige.

27 Cha'n urradh neach air bith
dol a steach do thighe duine làidir,
agus 'airneis a thogail leis, murceang-

ail e 'n duine làidir an toiseach ; agus
an sin creachaidh e a thigh.

28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu
maitear na h-uile pheacanna dò
chloinn nan daoine, agus gach toi-
bheum a labhras iad.

29 Ach ge b'e labhras toibheum
an aghaidh an Spioraid Naoimh,
cha'n fhaigh e maiteanas a
choidhch, ach a ta e an cunnart
peanais^b shiorruidh.

30 Air son gu'n dubhaint iad,
Tha spiorad neo-ghlan aige.

31 An sin thainig a bhràithrean
agus a mhàthair, agus air dhoibh
seasamh a mnigh, chuir iad fios d'a
ionnsuidh, a gairm air.

32 Agus bha 'n sluagh 'nan suidhe
m'a thimchioll, agus thubhairt iad
ris, Feuch, ata do mhàthair agus do
bhràithrean a muigh ga d' iarraidh.

33 Agus fhreagair e iad, ag radh,
Co i mo mhàthair, no mo bhràith-
rean ?

34 Agus sheall e m'an cuairt orra-
san a bha 'nan suidhe m'a thimchioll,
agus thubhairte, Feuch mo mhàthair
agus mo bhràithrean.

35 Oir ge b'e neach a ni toil Dé,
is esan mo bhràthair, agus mo phiuthar,
agus mo mhàthair.

CAIB. IV.

A GUS thòisich e air teagast a ris
à láimh ris a mhuiir, agus chruinn-
icheadh sluagli mòr d'a ionnsuidh,
ionnus gu'n deachaidh e steach do
luing, agus gu'n do shuidh e air a
mhuiir ; agus bha 'n sluagh uile ri
taobh na mara air tir.

2 Agus theagaisg e dhoibh mòran
do nithibh ann an cosamh-lachdaibh,
agus thubhairt e riu 'na theagast,

3 Eisdibh, Feuch, chaidh fear-
cuir^c e mach a chur sli :

4 Agus tharladh ag cur an t-sil
da, gu'n do thuit euid deth ri taoblà
an rathaid, agus thainig eunlaith an
athair, agus dh'ith iad suas e.

5 Agus thuit eile dheth air
fearann creagach, far nach robh mòr
thalamh aige, agus air ball dh'fhas e
suas, do bhrigh nach robh doimhne
talmhainn aige.

6 Ach air do'n ghréin éirigh, loisg
eadh e ; agus a chionn nach robh
freumh^d aige, shearg e as.

7 Agus thuit eile am measg
droighinn, agus dh'fhas an droighinn
suas, agus thachd se e, agus cha
d'thug e toradh uaith.

8 Agus thuit eile air talamh
maith^e, agus thug e toradh uaith a
fàs suas agus a nieudachadh ; agus

^a geur àithne.

^b *damnaidh, breitheanas.*
^c *sioladair.* ^d *freumhach.* ^e *math.*

thug e mach, cuid a dheich uiread fhichead, agus cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread 's a chuireadh.

9 Agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus an uair a bba e 'na aonar, dh'fhiorsach iadsan, a bha 'na f hoch-air maille ris an dà fhear dheug, an cosamhlachd deth.

11 Agus thubhairt e riu, Dhuibhse thugadh eòlas a ghabhail air nitibh diomhair rioghachd Dhé: ach dhoibhsan a ta 'n leth muigh nithearr gach ni an cosamhlachdaibh :

12 Chum as ag faicinn doibh gu'm faic iad, agus nach aithnich iad, agus ag cluinnntinn dhoibh gu'n cluinn iad, agus nach tuig iad; air eagal àm airbith gu'm pilleadh iad, agus gu'm biadh an peacaidh air am maitheadh dhoibh.

13 Agus thubhairt e riu, Nach aithne dhuibh an cosamhlachd so? agus cionnus ma ta a thuigeas sibh gach uile chosamhlachd?

14 Tha 'm fearr-cuir a cur an fhocail,

15 Agus is iad so iadsan ri taobh an rathaid anns an cuirear am focal, an déigh dhoibh a chluinnntinn, air ball a ta Satan a teachd, agus a togail leis an fhocail, a shiol-chuir-eadh 'nan cridhíbh.

16 Agus is iad so iadsan mar an ceudna a chuireadh air fearann creagach; muinntir, an uair a chluinneas iad am focal, a ghabhas e air ball le gairdeachas:

17 Agus cha 'n'eil freumh aca ionta fein, ach mairidh iad rè sealain; 'na dhéigh sin 'nuair a dh'Éireas amighar a no geur-leanmuinn air son an fhocail, air ball a ta iad a ghabhail oilbheim.

18 Agus is iad so iadsan a chuir-eadh am measg an droighinn, an dream a dh'éisdeas ris an fhocal;

19 Agus a ta ro chùram an tsaoighail so, agus mealltaireachd saibhreis, agus ana-mhianna nithe eile teachd a steach, agus a tachdadh an fhocail, agus nithearr neo-thorach e.

20 Agus is iad so iadsan a chuir-eadh ann an talamh maith, an dream a chluinneas am focal, agus a ghabhas e, agus a bheir a mach toradh, cuid a dheich uiread fhichead, cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread 's a chuireadh.

21 Agus thubhairt e riu, An d'thoirear coinneal chum gu'n cuir-

ear i fuidh bheul soithich, no fuidh leabaidh? nach ann a chum a our ann an coinnleir?

22 Oircha'n-eil ni air bith foluchte, nach foillsichear; agus cha robh ni air bith an cleith, nach d'thig os aird.

23 Ma ta cluasa chum éisdeachd aig neach air bith, éisdeadh e.

24 Agus thubhairt e riu, Thugaibh fa'near cioda chluinneas sibh: leis an tomhas a thomhaiseas sibh, tomhaisear dhuibh fein; agus bheirear tuilleadh dhuibhse ta 'g éisdeachd.

25 Oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha: agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith an ni sin fein a ta aige.

26 Agus thubhairt e, Is amhuil rioghachd Dhé, mar gu'n cuireadh duine siol anns an talamh,

27 Agus gu'n coidleadh e, agus gu'n éireadh e a dh'oidehch, agus a là, agus gu'n gineadh an siol, agus gu'm fásadh e suas, air dòigh nach fhios da.

28 Oir bheir an talamh a mach toradh uaith fein, air tùs am fochann, a ris an dias, an déigh sin an làn arbhar anns an déis.

29 Ach an uair a ta 'n toradh ab-aich, air ball cuiridh e an corran ann, a chionn gu bheil am fogharadh air teachd.

30 Agus thubhairt e, Ciod an ni ri 'n samhlúich sinn rioghachd Dhé? no ciod e an cosamhlachd leis an coimhmeas sinn i b?

31 Is cosmhul i ri gràinne mustaird, ni, 'nuair a chuirear san talamh e, is lughad do na h-uile phòraibh a ta air talamh.

32 Ach an déigh a chur, fásaidh e suas, agus cinnidh e ni 's mò na luibh sam bith eile, agus fásaidh geugan mòra air, ionnus gu'm feud eunlaith an athair nid a dheananamh fuidh a sgàile.

33 Agus le iomadh d'a leithidibh sin do chosamhlachdaibh labhair e 'm focal riu, a réir mar a b'urrainn iad a chluinnntinn.

34 Ach gun chosamhlachd cha do labhair e riu: Agus mhìnich e na h-uile nithe d'a dheisciobluibh fein air leth.

35 Agus thubhairt e riu air an là sin fein, air teachd do'n fheasgar, Rachamaid thairis do'n taobh eile.

36 Agus an uair a sgaoil iad an coimhthional, thug iad leo esan anns an luing mar a bha e, agus bha longa beaga eile 'na fhochair mar an ceudna.

b an coibhearta ris an coibheartaich sinn i?

37 Agus dh'éirich stoirm mhòr ghaioth ann, agus leum na tonna a steach do'n luing, air chor as gu'n robh i nis làn.

38 Agus bha esan ann an deireadh na luinge, 'na chodal air cluasaig^a : agus dh'uisg iad e, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, nach 'eil suim agad gu'n caillear sinn?

39 Agus dh'éirich e, agus chronuich e ghaoth, agus thubhairt e ris an fhairge, Tosc, bi sàmhach. An sin luidh a ghaoth, agus bha feath b'mòr ann.

40 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh co eagalach? cionnus nach 'eil creidimh agaibh?

41 Agus ghabh iad eagal ro mhòr, agus thubhairt iad r'a chéile, Ciad e an duine so, gu bheil a ghaoth, agus an fhairge fèin dùmhal da?

CAIB. V.

AGUS thainig iad gu taobh eile A na mara, gu dùthaich nan Gàdrenach.

2 Agus an uair a chaith e mach as an luing, air ball thachair air as na h-àitibh-adhlaic, duine anns an robh spiorad neo-ghlan,

3 Aig an robh a chòmhnuidh sna h-àitibh-adhlaic, agus cha b'urrainn neach air bith a cheangal, eadhon le slabhraaidh :

4 Oir chaith a cheangal gu tric le geimhlibh agus le slabhraaidh, agus tharruing e na slabhraidean as a chéile, agus mhìn-bhris e na geimhlean: Agus cha b'urrainn duine sam bith a cheannsachadh.

5 Agus bha e ghnàth, a là agus a dh'oidhche, 'sna beanntaibh, agus 'sna h-ionadaibh-adhlaic, a glaoadhach, agus ga ghearradh fein le clachaibh.

6 Ach an uair a chunnaic e Iosa fada uaith, ruith e agus shleuchd e dha,

7 Agus ghlaodh e le guth mòr agus thubhairte, Ciad mo gnothuch-sa riut, Iosa, a Mhic an Dé is ro airde? cuiream ort a h-uchd Dé, gun mo phianadh.

8 (Oirthubhairt e ris, Thig a mach as an duine, a spioraid neo-ghloin)

9 Agus dh'fhiorsuich e dheth, Ciad is ainm dhuit? Agus fhreagair esan, ag radh, Legion is ainm dhomh: oir a ta sinn mòran ann.

10 Agus ghuidh e gu ro gheur air, gun e g'an cur a mach as an dùthaich sin.

11 Agus bha treud mòr mhuc an

sin, ag ionaltradh am fagus do'n bheinn^c.

12 Agus ghuidh na deamhain uile air, ag radh, Cuir sinne dh'ionnsuidh nam muc, chum as gu'n rachamaid a steach ionnta.

13 Agus air ball thug Iosa cead doibh; agus air dol a mach do na spioradaibh neo-ghlana, chaith iad a stigh anns na mucaibh, agus ruith an treud sìos gu dian le àite cas do'n fhairge, (bha iad mu thimchioll dà mhlile) agus thachdadh iad san fhairge.

14 Agus theich iadsan a bha 'g ionaltradh nam muc, agus dh'ianis iad sin, araon anns a' bhaile, agus anns an tìr. Agus chaith iad a mach a dh'fhaicinn ciad e an ni ud a thaeh-air.

15 Agus thainig iad chum Iosa, agus chunnaic iad an ti anns an robh an deamhan, agus aig an robh an legioin, 'na shuidhe, agus eudach uime, agus a chiall aige; agus ghabh iad eagal.

16 Agus dh'innis iadsan a chunnaic e dhoibh, cionnus a thachair do'n ti anns an robh an deamhan, agus mu thimchioll nam muc.

17 Agus thòisich iad ri guidhe air imeachd a mach as an crlochaibh.

18 Agus air dha dol a stigh san luing, ghuidh an ti anns an robh an deamhan air, gu'm feudadh e bhi maille ris.

19 Gidheadh cha do leig Iosa leis, ach thubhairt e ris, Imich dhachaidh dh'ionnsuidh do mhuinnitir, agus innis dhoibh meud nan nithe a rinn an Tighearna dhuit, agus gu'n d'rinn e tròcair ort.

20 Agus dh'imich esan, agus thòisich e ri chur an céill ann an Decapolis meud nan nithe a rinn Iosa dha: agus ghabh iad iongantas uile.

21 Agus air dol do Iosa a ris thairis anns an luing do'n taibh eile, chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh; agus bha e láimh ris a mhuiir.

22 Agus feuch, thainig aon do uachdaranaibh nan sionagog, d'am b'ainm Iairus, agus an uair a chunnaic e esan, leig se e fein sios aig a chosaibh.

23 Agus ghuidh e gu dùrachdach air, ag radh, A ta mo nighean bheag ann an cunnart grad bhais; thig, guidheam ort, agus leag do lamhan oirre chum as gu'n slànuichear i, agus mairidh i beo.

24 Agus dh'imich Iosa maille ris,

^a udhartan. ^b ciuine.

^c do na sleibhtibh.

agus lean sluagh mòr e, agus dhòmh-luich iad e.

25 (Agus bha bean àraidh *an sin*, air an robh dòrtadh folà rè dhà bhliadhna dheug,

26 Agus dh'fhuilaing i mòran o lomadh léigh, agus chaith i na bha aice, agus cha b'fheaird i bheag e, ach gu'n bu mheisd;

27 'Nuair a chual i iomradh air Iosa, thainig i am measg an t-sluaign o chùlaobh, agus bhean i r'a eudach :

28 Oir thubhairt i, Ma dh'fleudas mi beantuinn ach r'a eudach, slànuicheadar mi.

29 Agus air ball thiorncailleadh tobar a folà : agus dh'aithnich i air a corp fein, gu'n do leighiseadh i o'n phàigh sin.

30 Agus dh'aithnich Iosa air ball ann fein gu'n deachaidh cumhachd a mach as, agus, air dha tionndadh sànt-sluagh, thubhairt e, Cò a bhean ri m'eudach ?

31 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, A ta thu faicinn gu 'm bheil an sluagh ga d' dhòmhachadh, agus an abair thu, Cò a bhean rium ?

32 Agus dh'amhairc e m'an cuairt g'a faicinns' a rinn so.

33 Ach air do'n mhaoi bhi fa eag-al agus air chrith, air aithneachadh an ni a rinneadh innse, thainig i, agus leig si i fein sìos 'na làthair, agus dh'innis i 'n fhàrrinn uile dha.

34 Agus thubhairt e rithe, A nigh-ean, shlànuich do chreidimh thu ; imich an sith, agus bi slàn o d'phàigh.)

35 Am feadh a bha e fathast a labhairt, thainig *droing o thigh* uachdarain na sionagoige, ag radh, Fhuair do nighean bàs, c'ar son a chuireadh tu tuilleadh dragha air a mhaighstir ?

36 Co luath 's a chual Iosa an comhradh so a labhradh, thubhairt e ri uachdaran na sionagoige, Na biodh eagal ort, a mhàin creid.

37 Agus cha d'fhuilaing e do neach air bith a leantuinn, ach Peadar, agus Seumas, agus Eoin bràth-air Sheumais.

38 Agus thainig e gu tigh nachdarain na sionagoige, agus chunnaic e 'n iomairt a agus iadsan a bha gul, agus a caoineadh gu mòr.

39 Agus air teachd a steach dha, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ris an iomairt so, agus ri bròn ? cha 'n'eil an sionag marbh, ach 'na codal.

40 Agus riunn iadsan gàire fochaidh ris : ach air dhasan an cur uile mach,

thug e leis athair agus màthair na h-inghin, agus iadsan a bha maille ris, agus chaith e steacl far an robh an nionag 'na luidhe.

41 Agus air dha breith air an nìon-aig air laimh, thubhairt e rithe, Talitha cumi, 's e sin, air eadar-mhineachadh, A chailiu, (a déirim riut) éirich.

42 Agus air ball dh'éirich an nìon-ag, agus dh'imich i ; oir bha i dà bhliadhna dheug a *dh'aois* : agus ghabh iad iongantas anabarrach.

43 Agus thug e ordugh teann doibh, nach faigheadh duin' air bith fios air so ; agus dh'áithn e *càileigin* a thoirt di r'a iteadh.

CAIB. VI.

A GUS chaith e mach as sin, agus A thainig e d'a dhùthaich fein, agus lean a dheisciobuil e.

2 Agus an uair a thainig an t-sà-baid, thòisich e air teagasc annus an t-sionagog : agus air do mhòran a chluinntinn, ghabh iad iongantas, ag radh, Cia uaith a ta na nithe aig an fhear so ? Agus ciod e an glicas so do fheartaibh air an deanamh le lamh-aibh-san ?

3 Nach e so an saor, mac Mhuire, bràthair Sheumais agus Ioseis, agus Iudais, agus Shimoin ? Agus nach 'eil a pheathraiche an so 'nar fochar ? Agus fhuair iad oilbheum ann b

4 Ach thubhairt Iosa, riu, Cha 'n'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich fein, agus am measg a chairdean, agus 'na thigh fein.

5 Agus cha robh e 'n comas da miorbhuil air bith a dheanamh an sin, saor o gu 'n do chuir e a làmhan air beagan do mhuinntira bha tinn, agus gu'n do leighis e *iad*.

6 Agus bha iongantas air, air son am mi-chreidimh. Agus chaith e timchioll nam bailte, a teagasc.

7 Agus ghairm e cluige an dà fhear dheug, agus thòisich e air an cur a mach dithis agus dithis, agus thug e dhoibh cumhachd air spiorad-abhl neo-ghlanach,

8 Agus dh'aithn e dhoibh gun ni air bith thoirt leo air son na slighe, ach lorg a mhàin ; gun mhàla, gun aran, gun airgiad 'nan sporan :

9 Ach bonn-bhròga c bhi air an cosalbh, agus gun dà chòta bhi umpsa.

10 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ionad air bith anns an d'theid sibh a steach do thigh, an sin fanaihb gus am falbh sibh as an àite sin.'

11 Agus cò air bith iad nach gabh ribh, agus nach eisd ribh, air dhuibhimeachd as an àite sin, crathaibh an duslach a bhitheas f'ar cosaibh mar fhianuis 'nan aghaidh. Gu deimhin a deirim ribh, Gur so-iomchair a bhitheas e do Shiodom agus do Ghomorra ann an là a bhreitheanais, na do'n bhaile sin.

12 Agus chaidh iad a mach, agus shearmonaich iad gu'n deanadh daoine aithreachas.

13 Agus thilg iad a mach moran dheamhan, agus dh'ung iad le h-ola mòran a bha tinn, agus leighis siad iad.

14 Agus chual Herod an righ uime, (oir chaidh ainm am follus) agus thubhairte, A ta Eoin Bhaiste air éirigh o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

15 Thubhairt cuid eile, Gur e Elias a t'ann. Agus thubhairt cuid eile, Gur fàidh a t'ann, no mar aon do na fàidhbh.

16 Ach an uair a chual Herod so, thubhairt e, 'S e Eoin d'an do chuir mise an ceann, a th'ann; dh'éirich e o'na marbhaibh.

17 Oir chuir Herod fein a mach, agus għlaċ e Eoin, agus cheangail e ann am priosun e, air son Herodjais bean phòsda Philip, a bhràthar fein, do bhrigh gu'n do phòs e i.

18 Oir thubhairt Eoin ri Herod, Cha 'n'eil e ceaduicte dhuit bean do bhràthar a bhi agad.

19 Uime sin bha diom^b mòr aig Herodias ris, agus bu mhiann leatha a chur gu bàs, ach cha b'urrainn i.

20 Oir bha eagal Eoin air Herod, air dha fios a bhi aige gu'm bu duine ceartagus naomh e, agus thug e fa'n-eare^c e, agus air dha a chluinntinn, rinn e mòran do nithibh air a chomh-airle, agus dh'éisd e ris gu toileach.

21 Agus air teachd do là iomchuidh, rinn Herod, air comh-ainm an là an d'rughadh e, suipeir d'a uaislibh, agus d'a ard cheannardaibh, agus do mbaithibh Ghalile :

22 Agus an uair a chaidh nighean Herodias so steach, agus a rinn i damnsa, thatinn i ri Herod agus riusan a shuidh maille ris, agus thubhairt an righ ris a chailin, Iarr ormsa ge b'e ni is àill leat, agus bheir mi dhuit e.

23 Agus thug e mioiman di, Ge b'e ni dh'iarras tu orm, bheir mi dhuit e, gu leth mo rioghachd.

24 Agus an uair a chaidh i mach

thubhairti r'a màthair, Ciod a dh'iarras mi? Agus thubhairt ise, Ceann Eoin Bhaiste.

25 Agus chaidh i air ball le cabliaig a steach a dh'ionnsuidh an righ, agus dh'iarr i, ag radh, Is àill team gu'n d'thugadh tu dhomh gun dàil ceann Eoin Bhaiste air mèis.

26 Agus bha 'n righ ro dhoilich; gidheadh air son a mhionnan, agus an dream a bha 'nan suidhe maille ris, cba robh toil aige a diultadh.

27 Agus air ball chuir an righ a mach fear-millidh, agus dh'áithn e a cheann a thoirt a steach : agus dh'imich esan agus thug e 'n ceann deth anns a phriosun.

28 Agus thug e cheann leis air meis, agus thug e do'n chailind e : agus thug an cailin d'a màthair e.

29 Agus an uair a chual a dheisciobuil sin, thainig iad agus thog iad a chorp, agus chuir iad ann an uaighe.

30 Agus chruinnicheadh na h-Abstoir chum Iosa, agus dh'innis iad da na h-uile nithe, araoñ gach ni a rinn iad, agus gach ni a theagaing iad.

31 Agus thubhairt e riu, Thigibhs' air leth do àit uaigueach, agus gabh-aibh fois car tamuill bhig: Oir bha mòran a teachd agus a dol, agus cha robh dùine aca uiread as biadh itheadh.

32 Agus chaidl iad gu àite fàsail ann an luing air leth.

33 Agus chunnaic an sluagh iadsan a falbh, agus dh'áithnich mòran e, agus ruith iad d'an cois as na bailtibh uile an sin, agus bha iad rompa, agus chruinnicheadh iad d'a ionnsuidh.

34 Agus an uair a chaidh Iosa mach, chunnaic e sluagh mòr, agus għabli e truas mòr dħiubah, a chionn gu'n robb iad mar chaoraich gun bluachaille aca: agus thòisich e air mòran do nithibh a theagħas dhoibh.

35 Agus an uair a bha nis mòran do'n là air dol seachad^e, thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, A ta 'n t-àite so fàs, agus a ta mis mòran do'n là air dol thairis:

36 Leig air falbh iad, chum gu d'theid iad d'on tîr m' an cuairt, agus do na bailtibh, agus gu' ceanaich iad biadh dhoibh fein: oir cha 'n'eil ni air bith aca r'a itheadh.

37 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e riu, Thugaibhse dhoibh r'a itheddh, Agus thubhairt iadsan ris, An d'theid sinn agus an ceannaich sinn luach dhà cheud pegħiġi a dh'aran,

^a so-fħulaing.
^b diomb.
^c choimhid se.

^d ghruagaich, nlonaq.
^e air a chaitheadk.

chum gu d' thugamaid dhoiħħ ni r'a itheadh?

38 Ach thubhairt esan riu, Cia lion builinn a ta agaibh? rachaibh agus faicibh. Agus air faotainn flos doibh, thubhairt iad, Cùig, agus dà iasg.

39 Agus dh' àithin e dhoibh a thoirt orra uile suidhe slos 'nan cuideachdaibh air an s̄heur uaine.

40 Agus shuidh iad slos, 'nan buiðhnibh fa leth, 'nan ceudaibh, agus 'nan leth-cheudaibh.

41 Agus air dha na cùig builinnean agus an dà iasg a ghabhail, agus amharc suas gu néamh, bheannuich, agus bhrise na h uilinnean, agus thug e d'a dheisciohluibh iad, chum gu'n cuireadh iad rompa iad; agus roinn e 'n dà iasg orra uile.

42 Agus dh' ith iad uile, agus shàs-uicheadh iad.

43 Agus thog iad dà chliakh dhleug làn do'n bhiadh bhriste, agus do na h-iasgaibh.

44 Agus h'iad an dream a dh'ith do na builinnibh cùig mile fear.

45 Agus air hall choimh-eignich e a dheisciobuil gu dol anns an luing, agus dol roimhe dh'ionnsuidh na taoihh thall gu Betsaida, gus an cuireadh e an sluagh air falhh.

46 Agus an uair a chuir e air falbh iad, chaighd e gu beinn a dheanamh ðrnuijh.

47 Agus an uair a hha 'n t-anmoch ann, hha 'n long am meadhon na mara, agus esan 'na aonar air tir.

48 Agus chunnaic e iadsan air am pianadh ag ionramh; oir hha ghaoth 'nan agbaidh: agus thainig e d'an ionnsuidh mu thimchioll na ceathramh faire do'n oidliche, ag imeachd air a mhuij, agus b'aill leis dol seachad orra.

49 Ach an uair a chunnaic iadsan e 'g imeachd air a mhuij, shaoil iad gu 'm tu tannasg a' bh'ann; agus għlaodh iad.

50 (Oir chunnaic iad uile e, agus hha iad fa hhuaireas) Agus air hall lahhair e riu, agus thubhairt e riu, Biode misneach mhaith agaibh, is mise ta ann, na biode eagħi oribli.

51 Agus chaighd e suas d'an ionnsuidh do'n luing, agus luidh a għaġoħ: agus hha uambas mōr tha' tomħas orra, agus għabbi iad ion-għantas.

52 Oir cha d' thug iad fa' near mlorbhuil nam builin; oir bha 'n cridhe air a chruadħbħachad.

53 Agus an uair a chaighd iad

thairis, thainig iad gu talamh Ghene-saret, agus tharruing iad gu tir.

54 Agus an uair a thainig iad a mach as an luing, air ball dh' aithnich iad e.

55 Agus ruith iad air feadh na tire sin uile m'an cuairt, agus thoisich iad air an droing a bha tinn a għiulan m'an cuairt air leapaichibh, ge b'e ait an eual iad esan a bhi.

56 Agus ge b'e air bith bailte, no cathraiche, no dūthaich, an deachaidh e steach, chuir iad na daoine tinn air na srāidibh, agus ghuidh iad air gu'm feudadh iad beantqinn a mhàin ri jomall eudaich: agus a mheud 's a bhean ris, leighiseadh iad.

CAIB. VII.

A GUS chruinnicheadh na Phair-isich d'a ionnsuidh, agus dream àrajdha dona scriobhuichibh a thainig o Jerusalem.

2 Agus an uair a chunnaic iad cu'd d'a dheisciobluibh ag itheadh arain le làmhaibh salacha ('sin r'a radh neo-ionnlaidte,) f'huair iad cron doibh.

3 Oir cha 'n ith na Phairisich, agus na h-Iudhaich uile, biadh, mur ionnlaid iad an làmha gu minic, a' coimhead heul-aithris nan seanair.

4 Agus air dhoibh teachd o'n mhargadh, mur tum b' siad iad, cha 'n ith iad. Agus a ta mōran do nithibh eile a għabb iad orra a choimhead, mar a ta nigheadh chupan, agus phota, agus shoitħiċe umha^c, agus leapaichean^d.

5 An sin dh'fheðraich na Phairisich agus na scriobhuichean dheth, C'ar son nach 'eil do dheisciobuil ag imeachd a réir beul-aithris nan seanair, ach a ta iad ag itheadh arain le làmhaibh neo-ionnlaidte?

6 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, Is maith a rinn Esaias fäidheadaireachd mu'r timchiolls, a chealgarean, aréim mar a ta e scriobha, A ta am pobull so toirt onoir dhomh-sa le m'bilħib, ach a ta an cridhe fada nam.

7 Ach is ann gu diomhanach a ta iad a toirt aoraidh dhomhsa, a teagħ-asg a ħiġeanta dħaoine mar theagħ-asg.

8 Oir air dbujbh àithne Dhé a thréigsinn, a ta sibha cumail ordueħ-aidh dħaoine, mar a ta nigheadh phota agus chupan: agus mōran eile d'an leithidih sin a ta sibha dean-amh.

9 Agus thuhħairt e riu, Is maith a ta sibha a cur air cul àithne Dhé,

^b ionnlaid.

^c prais.

^d diteacha-suidhe.

C A I B . VIII.

chum gu'n coimhid sibh bhur ord-uchadh fein.

10 Oir thubhairt Maois, Thoir on-oir do t'athair, agus do d' mhàthair : agus, Ge b'e neach a mhalluicheas athair no mhàthair, cuirear gu cinnt-each gu bàs e.

11 Ach their sibhse, Ma their neach r'a athair, no r'a mhàthair, Biadh e 'na Chorban, sin r'a radh, na thiodhlacadh *do'n teampull*, ge b'e ni leis am faigheadh tu tairbhe uam-sa;

12 Nach leig sibh dha as sin suas ni sam bith a dheanamh air son aثار, no a mhàthar;

13 A cur focail Dé an neo-bhrigh le bhur beul-aithris fein, a dh'aithris sibh : agus mòran d'an leithidibh sin do nithibh a ta sibh a deanamh.

14 Agus air gairm an t-sluagh uile d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Eisdibh riums' uile, agus tuigibh.

15 Cha'n-eil ni sam bith o'n taobh a muigh do'n duine, a theid a steach ann, d'am bheil e 'n comas a shalachadh ; ach na nithe ta teachd a mach as, is iad sin a ta salachadh an duine.

16 Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd éisdeadh e.

17 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh o'n t-sluagh, chuir a dheisciobuil ceisd air mu thimchioll a chosamlachd.

18 Agus thubhairt e riu, Am bheil sibhse mar so fathast gun tuigse ? Nach 'eil fhios agaibh, ge b'e ni air bith a theid a steach 'san duine o'n leth a muigh nach 'eil e n comas da esan a shalachadh ?

19 Do bhrigh nach d'theide steach d'a chridhe, ach do'n bhroinn, is theide mach do'n t-slochd shalchair, a glanadh gach uile bhidh.

20 Agus thubhairt e. Is e an ni a thig a mach as an duine, a shaluich-eas an duine.

21 Oir is ann o'n taobh a stigh, a cridhe dhaoine, a thig a mach droch smuaintean, adhaltrannas, striopachas, mortadh,

22 Goid, sannt, aingidheachd, mealltaireachd, macnus^a, droch shùil, toibheum, uabhar, amaid-eachd :

23 A ta na h-uilc so uile a teachd a mach o'n taobh a stigh, agus a salachadh an duine.

24 Agus air dha éirigh as sin, chaidh e gu criochaibh Thiruis agus Shidoen : agus an uair a chaidh e steach do thig; cha b'aill leis fiòs a bhi aig neach sam bith *air* : gidheachd cha'n fheudadh e bhi'm folach.

25 Oir chuala bean nime, aig an robh nighean bheag, anns an robh spiorad neo-ghlan, agus thanig i a-gus thuít i aig a chiosaibh :

26 (Agus bu Ghreugach a bhean, Ban-shiropheniseach a taobh cinnich) agus ghuidh i air gu 'n tilgeadh e an deamhan a mach as a h-inghin.

27 Ach thubhairt Iosa rithe, Fulaing do'n chloinn air tús a bhi air an sásuchadh : oir cha 'n-eil e iom-chuidh aran na cloinne a ghabhail, agus a thilgeadh chum nan con.

28 Agus fhreagair ise agus thubhairt i ris, Is fior sin, a Thighearn : gidheadh ithidh na coin fuidh 'n bhorod do sruileach na cloinne.

29 Agus thubhairt esan rithe, Air son na cainnte so fein, imich romhad, a ta an deamhan air dol a mach a d' nighinn.

30 Agus an uair a bha ise air teachd a dh'ionnsuidh a tighe, fhuair i an deamhan air dol a mach, agus a h-inghean air a cur 'na luidhe air an leabaidh.

31 Agus a ris air dha imeachd o chríochaibh Thiruis agus Shidoen, thaning e gu muir Ghaliile, troimh mheadhon chríoch Dhecapolis.

32 Agus thug iad d'a ionnsuidh duine bothar, aig an robh stadtich 'na chainnt : agus ghuidh iad air gu'n cuireadh e a lámh air.

33 Agus thug e a leth o'n t-sluagh e, agus chuir e a mheoir 'na chluas-aibh, agus shil e b, agus bhean e r'a theangaidh.

34 Agus air dha amharc suas gu'n èamh, rinn e osna, agus thubhart e ris, Ephphata, 'se sin r'a radh, Bi fosgalte.

35 Agus air ball dh'fhosgladh a chluasan, agus dh'fhuasgladh ceangal a theanga, agus labhair e gu ceart.

36 Agus dh'áithn e dhoibh gun iad a dh'innseadh sin do neach air bith : ach mar is mò a thoirmisg esan doibh, bu mhòid gu ro mhòr a chuir iadsan *an gnionh* os aird ;

37 Agus bba iad gu ro mhòr air an lionadh le li-iongantas, ag radh, Rinn e na h-uile nithe gu maith : tha e faraon a tabhairt air na bothair g'un cluinn iad, agus air na bailbh gu'n labhair iad.

CAIB. VIII.

A NNS na laithibh sint ir do shluagh ro mhòr a bhi ann, agus gun ni air bith aca r'a itheadh, ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu,

2 A ta truas mòr agam do'n t-

^a amaisceachd.

b sheil.

sluagh, do bhrigh gu'n d'fhan iad a nis tri laithean maille rium, agus nach 'eil ni air bith aca r'a itheadh;

3 Agus ma leigeas mi d'an tighibh fein 'nan trosga iad, fannuichidh iad air an t-slighe : oir thainig cuid aca am fad.

4 Agus fhreagair a dheisciobuil e, Cia as a dh'fheudas neach iad so a shàsachadh le h-aran an so 'san fhàsach ?

5 Agus dh'fhiorsaich e dhiubh, Cia lion builinn a ta agaibh ? Agus thubbait iadsan, Seachd.

6 Agus thug e ordugh do'nt-sluagh suidhe sios air an lár : agus ghlac e na seachd builinnean, agus air tabk-airt buidheachais, bhris e, agus thug e iad d'a dheisciobluibh, chum gu'n euireadh iad 'nan làthair iad : agus chuir iad sios an làthair an t-sluagh iad.

7 Agus bha aca beagan a dh'iag-aibh beaga : agus bheanuich e iad, agus dh'aithn e 'n cur sios 'nan làthair mar an ceudna.

8 Agus dh'ith iad, agus shàsuich-eadh iad : agus thog iad lùn sheachd bascaid do'n bhiadh bhriste, a bha dh'fhuighleach aca.

9 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cheithir mile ; agus leig e air falbh iad.

10 Agus air ball chaith e steach an luing maille r'a dheisciobluibh, agus thainig e gu crìochaibh Dhalmanuta.

11 Agus thainig na Phairisich a mach ; agus thòisich iad ri ceisdean a chur air, ag iarruidh comharaidh uaith o néamh, 'ga dhearbhadh.

12 Agus air deanamh osna dhasan 'na spioraid, thubbait e, C'ar son a ta an ginealach so ag iarruidh comharaidh ? gu deimhin a deirin ribh nach d'thoirear comhara do'n ghinealach so.

13 Agus dh'fhàg e iad, agus air dha dol a steach do'n luing a ris, chaith e do'n taobh eile.

14 Agus dhi-chuimhnich na deisciobuil aran a thoirt leo ; agus cha robh aca ach aon bhliulinub maille riu 'san luing.

15 Agus dh'aithn e dhoibh, ag radh, Thugaibh an aire, bithibh air bhur faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach, agus taois ghoirt Heroid.

16 Agus bha iadsan a reusonachadh 'nam measg fein, ag radh, Is ann air son nach 'eil aran againn a ta e.

17 Agus air aithneachadh sin do Iosa, thubbait e riu, C'ar son a ta sibh a reusonachadh do blurigh nach

'eil aran agaibh ? Nach 'eil flios agaibh fathast, agus nach 'eil sibh a tuiginn ? am bheil bhur cridhe fathast air a chruadhachadh ?

18 Air dhuibh sùilean a bhi agaibh, nach faic sibh ? agus air dhuibh cluasan a bhi agaibh, nach cluinn sibh ? agus nach 'eil sibh a cuimhneachadh ?

19 An uair a bhris mi na cùig builinnean am measg nan cùig mile, cia lion cliabh làn do bhiadh briste a thog sibh ? Thubbait iadsan ris, A dha-dheung.

20 Agus an uair a bhris mi na seachd am measg nan ceit'ir mile, cia lion bascaid làn do bhiadh briste thog sibh ? Agus thubbait iadsan, Seachd.

21 Agus thubbait e riu, Cionnus nach 'eil sibh a tuiginn ?

22 Agus thainig e gu Betsaida, agus thug iad d'a ionnsuidh duine dall, agus ghuidh iad air gu'm beanadh e ris.

23 Agus rug e air laimh an doill agus threòruich e mach as a bhaile e ; agus air dha a shileadh a chur air a shùilibh, agus a làmhan a chur air, dh'fheòruich e dheth, an robh e faicinn ni air bith ?

24 Agus dh'amhairc esan suas, agus thubbait e, A ta mi faicinn dhaoine mar chraobhan agimeachd.

25 'Nadhéigh sin, chuir e a làmhan a ris air a shùilibh, agus thug e air amharc snas : agus dh'aisigeadh a radharc dha, agus chunnaic e gach uile dhuine gu soilleir.

26 Agus chuir e dh'ionnsuidh a thighe fein e, ag radh, Na rach a steach do'n bhaile, agus na h-innis do neach air bith anns a bhaile e.

27 Agus chaithd Iosa agus a dheisciobuil a mach gu baitibh Chesarea Philipi : agus air an t-slighe chuir e ceisd air a dheisciobluibh, ag radh riu, Co a tha daoine ag radh is mise ?

28 Agus fhreagair iadsan, Eoin Baiste ; agus cuid eile, Elias ; agus cuid eile, Aon do na fàidhbh.

29 Agus thubbait esan riu, Ach cò a tha sibhse ag radh is mi ? Fhreagair Peadar agus thubbait e ris, Is tu Criod.

30 Agus thug e sparradh, dhoibh gun iad a dh'innseadh so uime do neach sam bith.

31 Agus thòisich e r'an teagasg, gur éigin do Mhac an duine mòr a do nitibh fhlang, agus a bhi air a dhivultadh leis na seanairibh, agus na h-ard-shagartaibh agus na scriobhuihibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus éirigh a ris an déagh thà laithean.

32 Agus labhair e a' chainnt so os àird. Agus rug Peadar air, agus thòisich e r'a chronuchadh.

33 Ach air dhasan tionndadh m'an cnaicht, agus amharc air a dheisciohluibh, chronuch e Peadar, ag radh, Imich air mo chùlaohh, a Shatain: oir cha'n'eil spéis agad do nithihh Dhé^a, ach do nithibh dhaoine.

34 Agus air gairm an t-sluagh, agus a dheisciobuil d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Ge h'e neach leis an àill teachd a'm' dhéighse, àicheadh-adh se e fein, agus tegadh e a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

35 Oir ge h'e neach leis an àill an-am fein a choimhead, caillidh se e: ach ge b'e neach a chailleas anam air mo shonsa agus air son ant-soisgeil, coimhididh esan e.

36 Oir ciode e an tairbhe do dhuine, ge do chosnadh e an saoghal gu h-iomlan, agus anam a chall?

37 No ciod a bheir dhuine an éiric anama?

38 Oir ge b'e neach a gbabbas näire dhiomsa, agus do m' fhoclaidh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc-sa, dhet-h-san gabhuidh Mac an duine näire, nuair a thig e an gloir Athar, maille ris na h-ainglibh naomha.

CAIB. IX.

AGUS thubhairt e riu, Gu deimh-in a deirim ribh, gu'm bheil cuid diuhhsan a ta 'nan seasamh an so, nach hlais bäs, gus am faic iad rioghachd Dhé a' teachd le cumhachd.

2 Agus an ceann shea làithean, thug Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin leis, agus threöruch e iad leo féin air leth gu beinn aird: agus dh'atharruicheadh a chruth 'nam fianuis.

3 Agus rinneadh eudach dealrach, ro gheal mar an sneachda; air mhodh nach rohh e 'n comas do għlanadair-eudaich sam bith air talamh a ghealachadh.

4 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh Elias maille re Maois: agus hha iad a' còmhradh ri h-Iosa.

5 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e re h-Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi 'n so: air an aohhar sin deanamaid tri bothaia; aonduitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias.

6 Oir cha rohh fhios aige ciod a theireadh e: oir hha iad fuldh eagalo mhòr.

7 Agus thainig neul a chuir sgàile orra, agus thainig guth as an neul,

^a cha'n'eil d'aire air nithibh Dhé.

ag radh, Is e so mo Mhac gràdhach sa, éisdihh ris.

8 Agus air ball an uair a dh'amh-airc iad mu'n timchioll, cha'n fhac iad neach air bith as sin suas, ach Iosa 'na aonar maille riu.

9 Agus ag teachd dhoibh a nuas o'n hbeinn, dh'aithn e dhoibh gun na nithe a chunnaic iad innseadh do neach sam bith, gus an éireadh Mac an duine a ris o na marhbaih.

10 Agus għleidh iad a' chainnt so aca fein, a' fiosrachadh d'a chéile ciod hu chiall do'n aiserigh o na markhaibh.

11 Agus dh'fhebraich iad deth, ag radh, C'ar son a deir na scriohh-uichean gur éigin Elias a theachd air tús?

12 Agus fhreagairesan agus thuhh-airt e riu, Thig Elias gu deimh-in air tús, agus aisiġidh e na h-uile nithe, agus mar a ta e scriobhta mu Mhac an duine, gu'm hbeil e gu moran do nithihh fħulang, agus a bhi air a chur an dīmeas.

13 Ach a deirim ribb, gu hbeil Elias d'a rireadh air teachd, agus rinn iad ris gach ni a thogair iad, a réir mar a ta e scriobhta uime.

14 Agus air dha teachd cbum a dheisciobuil, chunnaic e sluagh mōr m'an timchioll, agus na scriohhuichean a' deashoireachd riu.

15 Agus air hall bha'n sluagh uile, 'nuair a chunnaic iade, fauamhas mōr, agus air dhoibh ruith d'a ionnsuidh, chuir iad fält' air.

16 Agus dh'fhirosruich e do na scriobhuichibh, Ciad e mu'm hbeil sihb a' deasboireachd riu?

17 Agus air freagairt do neach do'n t-sluagh, thubhairte, A mhaighstir, thug mi mo mhac a't ionnsuidh, anns am bheil spiorad balbh:

18 Agus ge b'e ionad sam hith an glac se e, a ta e 'ga tharruing as a chéile; agus a ta e cur cobhair as a bheul, agus a' giosgarnuich le fħiacaħlaibh, agus a ta e a' seargad as: agus thubhairt mi re d'dheiscioblubh, iad g'a chur a mach, agus cha'b' urradh iad.

19 Ach fhreagairesan, agus thuhh-airt e ris, O chinnich gun chreidimh, cia fhad a dh'fħil geas mi sibh? thugaibh e m' ionnsuidh.

20 Agus thug iad d'a ionnsuidh e: agus an uair a chunnaic se e, renb an spiorad air ball e, agus thuit e air an talamh, agus bha e 'ga aoirneagan b'fein, agus a' cur cohair as a bheul.

21 Agus dh'fhirosruich e d'a athair,

^b aoineagan, aonairt.

Cia fhad an aimsir o thainig so air?
agus thubhairt e, O bha e 'na leanabh.

22 Agus gu minic thilg e san teine e, agus anns an uisge, chum gu milleadh se e: ach ma ta thusa comasach air ni sam bith a dheanamh, gabb truas dinn, agus cuidich leinn.

23 Ach thubbairt Iosa ris, Ma's turrainn thusa creidsinn, a ta gach aon ni comasach do'n neach a chreideas.

24 Agus ghlaodh athair an leinibh a mach air ball, agus thubbairt e le deuraibh, A ta mi creidsinn, a Thighearn; cuidichthusale m'mhi-chreidimh.

25 Agus an uair a chunnaic Losa an sluagh a' ruith cuideachd, chronich e an spiorad neo-ghlan, ag radh ris, A spioraid bhailebagus brothair, a ta mi 'g orduchadh dhuit, Thig a mach as, agus na rach a steach ann ni s' mò.

26 Agus ghlaodh *an spiorad*, agus reub e gu ro chràiteach e, agus chaidh e mach as: agus bha e 'n riocdh mairbh, ionnus gu'n dabhairt mòran, Tha e marbh.

27 Ach air do Iosa a ghlacadh air làimh, thog e suas e, agus dh'Éirich e.

28 Agus an uair a chaidh e stéach do'n tigh, dh'fhiorsruich a dheisciobail deth os iosal, C'ar son nach b' urradh sinne an thilgeadh mach?

29 Agus thubhairt esan riu. Cha'n 'eil e comasach gu'n d'theid a' ghnè so mach le ni air bith, ach le h-ùrnuigh agus trosgadh.

30 Agus dh'imich iad as sin, agus chaidh iad tre Ghalile; agus cha b'aill leis fhiös so bhi aig aon neach.

31 Oir theagaisg e a dheisciobuil fein, agus thubhairt e riu, A ta mac an duine air a thabhairt thairis do làmhaibh dhaoine, agus curridh iad gu bàs e, agus an déigb a chur gu bàs, éiridh e ris an treas là.

32 Ach cha do thuig iad a' chainnt so, agus bha eagal orra fheòraich dheth.

33 Agus thainig e gu Capernaum, agus air bhi san tigh dha, dh'fhiorsruich e dhiubh, Ciòd e mu 'n robb sibh a deasboireachd eadruibh fein, air an t-slighe?

34 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd: oir air an t-slighe bba iad a' reusonachadh eatorra fein, co aca bu mhò a bhiodh.

35 Agus air suidhe dha, ghairm e'n dà fhear dheug *d'a ionnsuidh*, agus thubhairte riu, Ge b'e neach leis am miann a bhi air thoiseach, bitheidh

esan air dheireadh air chàch uile, agus 'na sheirbhiseach do na h-uile.

36 Agus ghabh e leanabh, agus chuir e 'nam meadhon e: agus an uair a thog e suas 'na uchd e, thubhairt e riu.

37 Ge b'e neach a ghabhas ri h-aon d'an leithidibh so do leanabaibh a'm ainmse, a ta se a' gabhail riumsa: agus ge b'e neach a ghabhas riumsa, cha mhise ris am bheil e a' gabhail ach an Ti a chuir uauth mi.

38 Agus fhreagair Eoin e, ag radh, A mhaighstir, cbunnait sinne neach nach 'eil 'garleanmhuiinn, a' tilgeadh a mach dheamhan a'd'ainmse; agus bhac b sinn e, chionn nach 'eil e 'garleantuinn fén.

39 Ach thubhairt Iosa, Na bacaibh e; oir cha 'n'eil neach sam bith a ni mierbhui a'm ainmse, d'am bheil e'n comas olc a labhairt gu h-ealamh umam.

40 Oir ge b'e neach nach 'eil 'nar n-aghaidh, a ta e leibh.

41 Oir ge b'e neach a bheir cupan uisge dhuibhse r'a òl a'm ainmse, chionn gur le Criodsbh, gu deimhin a deirim ribh, nach caill e a dhuais.

42 Agus ge b'e bheir aobhar oilbheim dh'aon neach do na h-aonaibh beaga so, a ta creidsinu annamsa, b'fhearr dha gu'm biadh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu 'm biadh e air a thilgeadh san fhaighe.

43 Agus ma bheir do làmh aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is fearr dhuit dol do'n bheatba air leth làimh, na dà làimh a bhi agad, agus dol gu h-ifrinn, do'n teine nach mùchar a choidbh;

44 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach d'théid an teine as.

45 Agus ma bheir do chos aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is fearr dbuit dol a steach do'n bheatba air leth chois, na dà chois a bbi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an ifrinn, do'n teine nach mùchar a choidhch;

46 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach d'théid an teine as.

47 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, splonasad i: is fearr dhuit dol a steach do rioghachd Dhé air aon sùil, na dà shùil a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn:

48 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach d'théid an teine as.

49 Oir saillear gach aon neach le teine, agus saillear gach aon iebairt le salann.

50 Is maith an salann : ach ma chailleas an salann a shailteachd, ciode leis an dean sibh deadhbhsa e? Biodh agaibh salann amaiibh fein, agus bithibh siocail r'a cheile.

CAIB. X.

A GUS air éirigh dha as sin, thainig e gu críochuibh Judea tre 'n dùthach a ta air an taobh thall-do Iordan : agus thainig slóigh d'a ionnsuidh a ris ; agus mar bu ghmàth leis, theagaisg e iad a ris.

2 Agus air teachd do na Phairisich d'a ionnsuidh, dh'fhiorsruich iad deth, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur air falbh ? ga dhearbhadh.

3 Ach fhreagair esan agus thubhaint e riu, Ciad a dh'áithn Maois dhuibh ?

4 Agus thubhaint iadsan, Thug Maois cead duinn litir-dhealaich a scriobhadh, agus a cur air falbh.

5 Agus fhreagair Iosa agus thubhaint e riu, Air son cruais bhur eridhe, scriobh e 'n áithne so dhuibh.

6 Gidheadh o thoiseach na cruitheachd, rinn Dia iad fear agus bean.

7 Air an aobhar so fàguidh duine athair agus a mhàthair, agus dlùleanaith e r'a mhnaoi phòsda;

8 Agus bithidh iad arao'n nan aon fheoil : ionnus nach dithis iad o sin suas, ach aon fheoil.

9 Air an aobhar sin an ni a chuir Dia cuideachd, na cuireadh duine o'cheile.

10 Agus anns an tigh dh'fheòraich a dheisciobuil deth a ris mu thim-chliadh an ni cheudna.

11 Agus thubhaint e riu, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean féin, agus a phòsas bean eile, a ta e a' deananamh adhaltrannais 'na h-aghaidh :

12 Agus ma chuireas bean air falbh a fear fein, agus ma bhitheas i air a pòsadh ri fear eile, a ta i a' deananamh adhaltrannais.

13 Agus thug iad leanabana d'a ionnsuidh, chum as gu'm beanadh e riu ; agus chronuich a dheisciobuil a' mhuinntir a thug leo iad.

14 Ach an uair a chunnaic Iosa sin, bha e ro dhiombach, agus thubhaint e riu, Leigibh do na leanabaniubh teachd a m'ionnsuidh, agus na bacuibh iad : oir is ann d'an leithidibh a ta rioghachd Dhé.

15 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e neach nach gabh rioghachd Dhé mar leanabh beag, nach d'théid e gu bràth a steach innse.

16 Agus ghlac e 'na uchd iad, agus chuir e a lamhan orra, agus bheannuich e iad.

17 Agus an uair a chaidh e mach air an t-slighe, thainig neach 'na ruith, agus leig se e feinair a ghlùinibh dha, agus dh'fheòraich e dheth, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach ?

18 Agus thubhaint Iosa ris; C'ar son a ghoireas a tu maith dhiomsa ? cha 'n'eil neach sam bith maith, ach a h-aon, is e sin Dia.

19 Is aithne dhuit na h-àitheanta Na deanadhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Na dean eucoir b, Thoir onoir do t'athair, agus do d' mhàthair.

20 Ach fhreagair esan agus thubhaint e ris, A mhaighstir, choimhid mi iad so uile o m'oise.

21 Agus air amharc do Iosa air, ghràdhaich se e, agus thubhaint e ris, A ta aon ni dh'uireasbhuidh ort : imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh ; agus thig, tog an crann-cèusaидh, agus lean mise.

22 Agus bha doilghios air-san air son nam briathra sin, agus dh'fhalbh e gu tuirseach ; oir bha mòran saibhris aige.

23 Agus air amharc do Iosa m'an cuairt, thubhaint e r'a dheisciobluibh, Cia deacaire do'n mhuinntir sin aig am bheil mòr shaibhreas dol a steach do rioghachd Dhé !

24 Agus bha mòr uamhas air na deisciobluibh air son abhriathra. Ach fhreagair Iosa a ris, agus thubhaint e riu, A chlann, cia deacaire dhoibh-san a chuireas an dòigh ann an saibhreas, dol a steach do rioghachd Dhé !

25 Is usadh do chàmhail dol tre-chrò nasnàthaide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

26 Ach bha uamhas orrasan thar tomhas, ag radh eatorra fein, Cò ma seadh a dh'fheudas a bhi air a shaoradh ?

27 Agus air do Iosa amharc orra, thubhaint e, Do dhaoinibh à ta so eu-comasach, ach cha 'n'eil e do Dhia : oir do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

28 Agus thòisich Peadar air a radh ris, Feuch thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Ach fhreagair Iosa, agus thubhaint e, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil neach sam bith a dh'fhàtigh tigh, no bràthre, no peathraighe, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann, air mo shonsa agus air son an t-soisgeil.

a ghairmeas,

b mealltaireachd.

c doilich.

30 Nach faigh a cheud uiread san aimsir so féin, tighean agus bràth-rean, agus peathraichean, agus màth-raichean, agus clann, agus fearann, maille ri geur-leanmuinn; agus anns an t-saothal a ta ri teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Ach a ta mòran air thùs, a bhithreas air dheireadh; agus air dheireadh, a bhithreas air thùs.

32 Agus bha iad air an t-slige a' dol suas gu Hierusalem: agus bha Iosa agimeachd rompa; agus ghabh uamhas iad, agus ag dhoibh esan a leanantuinn bha eagal orra. Agus thug e an dà fhear dheug air leth a ris, agus thòisich e air na nithe a bha gu tachairt dà innseadh dhoibh,

33 Ag radh, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a thoirt thairis do na h-ard shaghartaibh^a, agus do na scriobhuichibh: agus ditidhiad chum báis e, agus bheir iad thairis e do na Cinnich;

34 Agus ni iad fanoid air, agus sgiùrsaidh iad e, agus tilgidh iad smugaid air, agus cuiridh iad gu bàs e: agus air an treas la éiridh e ris.

35 Agus thainig d'a ionnsuidh Seumas agus Eoin, mic Shebede, ag ràdh, A mhaighstir, is àill leinn gu'n dean tuin dhuiinne ge b'e ni a dh'iaras sinn.

36 Agus thubhairt esan riu, Ciòd is àill libh mise a dheanamh dhuibh?

37 Agus thubhairt iadsan ris, Deònuich dhuiinne gu'n suidheamaid, a h-aon air do laimh dheis, agus am fear eile air do laimh chli ann do ghàir.

38 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n aithne dhuibh ciod a ta sibh ag iarruidh: am bheil sibh comasach air a' chupan òl a dh'olas mise? agus abhi air bhùr baisteadh leis a' bhaisteadh, leis am baistear mise?

39 Thubhairt iadsan ris, A ta sinn comasach. Ach thubhairt Iosa riu, Oluidh sibhse gu deimhnin an cupan a dh'olas mise; agus baistear sibh leis a' bhaisteadh, leis am baistear mise:

40 Ach suidhe air mo laimh dheis, agus air mo làimh chli, cha leamsa sin r'a thabhairt, ach dhoibhsan d'an d'ulluicheadh e.

41 Agus air cluinntinn so do'n deichnear, thòisich iad air mòr chorruich a gabhail re Seumas agus Eoin.

42 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, A ta fhios agaibh gu bheil aca-san, a ta air am meas mar uachdarain air na Cinnich, àrd thighearnas orra; agus gu bheil

aig an daoinibh mòra làn ughdarras orra.

43 Ach cha bhi e mar sin 'nar measg-sa: ach ge b'e neach le'n àill a bhi mòr 'nar measg, bithidh e 'na óglach aguibh.

44 Agus ge b'e neach agaibh le'n àill toiseach a bhi aige, bithidh e 'na sheirbhiseach do na h-uile.

45 Oir cha d'thainig eadhon Mac an duine chum gu'n deantadh frith-ealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thoirt anama fein mar éiric air son mhòrain.

46 Agus thainig iad gu Iericho: agus air imeachd dhasan agus d'a dheisciobluibh, agus do shluagh mòr, a mach a Iericho, bha Bartimeus an dall, mac Thimeuis, 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

47 Agus air cluinntinn da gu'm b'e Iosa o Nasaret a bh'ann, thòisich e ri glaothaich, agus a ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

48 Agus chronuich mòran e, chum's gu'm biodh e 'na thosd: ach bu ro mhòid a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

49 Agus sheas Iosa, agus dh'áithn e esan a ghairm d'a ionnsuidh: agus ghairm iad an dall, ag'ràdh ris, Biodh misneach agad, éirich, tha e ga d'ghairm.

50 Agus air dhasan fhalluing b a thilgeadh uaithe, dh'éirich e, agus thainig e gu h-Iosa.

51 Agus threagair Iosa, agus thubhairt e ris, Ciòd is àill leat mise a dheanamh dhuit? Thubhairt an dall ris, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc,

52 Agus thubhairt Iosa ris, Imich; shlànúich do chreidimh thu. Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean e Iosa san t-slige.

CAIB. XI.

A GUS an uair a thainig iad am fagus do Hierusalem, gu Betphage, agus Betani, aig liabh nan crann-ola, chuir e uaithe dithis d'a dheisciobluibh.

2 Agus thubhairt e riu, Rachairb do'n bhaile ud thall fa'r comhair; agus air ball an uair a théid sibh a steach ann, gheibh sibh searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riagh; fuasglaibh e, agus thugaibh leibh e.

3 Agus ma their neach air bith ribh, C'ar son a ta sibh a' deanamh so? abraibh, Gu'm bheil feum aig an Tighearn air; agus air ball cuiridh e'n so e.

4 Agus dh'imich iad, agus fhuair

^a pròomh shagartaibh.

b eudach-uachdair.

iad an searrach ceangailt a muigh aig an dorus, aig coinneachadh da sblighe ; agus dh'f huasgail iade.

5 Agus thubhairt cuid dhiubh-san, a bha 'nan seasamh an sin, riu C'ar son a ta sibb a' fuasgladh an t-searraich ?

6 Agus thubhairt iadsan riu mar a dh'áithn Iosa dhoibh : agus leig iad uatba iad.

7 Agus thug iad an searrach chum Iosa, agus chuir iad ám falluingean air ; agus shuidh esan air.

8 Agus sgaoil mòran am falluingean fèin air an t-slighe : agus ghearr cuid eile geusan do na craobhaibh, agus sgaoil iad air an t-slighe iad.

9 Agus ghlaodh iadsan a bha g'imeachd roimbe, agus iadsan a bha 'ga leantuinn, ag radh, Hosana, is beannuichte an ti a ta teachd ann an ainm an Tigbearna.

10 Is beannuichte rioghachd ar n-Athar Daibhidb, a ta teachd ann an ainm an Tigbearna ; Hosana anns na h-àrdaibh.

11 Agus chaithd Iosa a steach do Hierusalem, agus do'n teampull; agus an uair a dh'amhairc e air gach ni m'an cuairt, agus a bha 'm feasgar a nis air teachd, chaithd e mach gu Betani maille ris an dà fhéar dbeug.

12 Agus air an là màireach, 'nuair a chaithd iad a mach a Betani, dh'f bàs e ocrach.

13 Agus air faicinn craibh-fhige fada uaith, air an robh duilleach, thainig e, dh'fheuchainn am faigh-eadh e ni sam bith oirre : agus air dha teachd d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair e ni sam bith ach duilleach ; oir cha robh àm *tionail* nam fige fashast ann.

14 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nar itheadh neach sam bith toradh dhiotsa o so suas a choidhcb. Agus chual a dheisciobuil e.

15 Agus thainig iad gu Hierusalem : agus air do Iosa dol a steach do'n teampull, thòisiche airan dream a bha reiceadh agus a' ceannach san teampull a chur a mach, agus thilg e thairis bùird luchd malairt an airgid, agus caithriche na muinntir a bba reiceadh choluman :

16 Agus cha'n fhuilgeadh e gu 'n ionchraigeadh neach sam bith soitheach triomh a an teampull.

17 Agus theagaig e, ag radh riu, Nach 'eil e scriobhta, Goirear tigh ùrnuigh do m' thighsa do b' na h-uile chinneachaibh ? Ach rinn sibhse 'na gharaidh lucbd-reubainn e.

18 Agus chuala na scriobhuicéan

agus na h-àrd shagairt c so, agus db' iarr iad cionnus a dh'fheudadh iad esan a mbilleadb : oir bha eagal-san orra, do bhrigh gu'n robh an sluagh uile fa iongantas mor r'a theagasc.

19 Agus an uair a bba 'm feasgar air teachd, cbaidh e mach as a' chathair d.

20 Agus air mhaduinn, ag gabhail seachad dboibh, chunnaic iad an crann-fige air crionadh o fhereumh-aibh.

21 Agus air cuimhneachadh do Pheadar, thubhairt e ris, A mhaighstir, feuch, a ta chraobh-fhige, a mhalluich thu, air crionadh.

22 Agus f-breagair Iosa, agus thubhairt e riu, Biobh creidimh Dhé agaibh.

23 Oir gu deimhin a deirim ribh, ge b'e neach a their ris a' bbeinn so, Togar tubu, agus tilgear san fhaighe thu, agus nach bi fa amharus 'na chridhe, ach a chreideas gu'n tachair na nitbe a their e, thig gach ni a their e gu crich dba.

24 Air an aobhar sin a deirim ribh, Ge b'e nithe air bith a dh'iarras sibh ann an ùrnuigh, creidibh gu'm faigh sibh, agus gheibh sibh.

25 Agus an uair a sheasas sibh a' dheanamh ùrnuigh, maithibh, ma ta ni air bith agaibh an agbaidh aon duine, chum gu maith bhur n-Athair a ta air néamh bhur peacaidh fèin dhuibhse.

26 Ach mur maith sibhse, cha mhò a mhaiteas bbur n-Athair a ta air néamh bhur peacaidh fèin dhuibhse.

27 Agus thainig iad a ris gu Hierusalem : agus air bbi dhasan a' spaisdeireachde anns an teampull, thainig d'a ionnsuidh na h-àrd sbagairt f agus na scriobhuicéan, agus na seanairean.

28 Agus a deir iad ris, Ciòd e an t-ùghdarris le'm bheil thu a' deanamh nan nithe so ? Agus cò thng dhuit an t-ùghdarris so chum na nithease dheanamh ?

29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus freagraibh mi, agus innisidh mise dhuibhse ciòd e an t-ùghdarris le'n deanam na nithease.

30 An ann o neamh, no o dhaoinibh, ibh a thainig baisteadh Eoin ? freagraibh mi.

31 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, Ma their sin, O néamh, their esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e ?

32 Ach ma their sinn, O dhaoinibh ;

c priomh shagairt. d a' bhaile.
e sràideis. f prìomh shagairt.

bha eagal an t-sluaign orra, oir b'e meas gach uile air Eoin gu'm b'fhaidh e gu firinneach.

33 Agus air freagairt dhoibh, thubhairt iad re h-Iosa, Cha 'n' eil fhios aguinn. Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha mhò a dh'innseas mise dhuiblise ciod e an t-ugdarras le'n deanam na nithe.

CAIB. XII.

AGUS thoisich e air labhairt Riu ann an cosamhlachdaibh. Shuidhich duine *áraidh* fion-lios, agus chuir e gàradh m'an cuairt air, agus chladhaich e ionad bruthaidh nam fion-dhearc agus thog e túr, agus shuidhich e air tuath e, agus ghabh e thurus as a dhùthaich.

2 Agus san àm-dhligheach chuir e seirbhiseach chum na tuatha, chum's gu'm faigheadh e do thoradh an t-hion-lios o 'n tuath.

3 Ach air dhoibh-san esan a ghla-
adh, bhual iad e, agus chuir iad uatha falambh e.

4 Agus a ris chuir e seirbhiseach eile d'an ionnsuidh; agus chlach iad e, agus reub iad a cheann, agus chuir iad uatha e le h-eas-urram.

5 Agus a ris chuir e neach eile d'an ionnsuidh; agus esan mharbh iad; agus mòran eile, a' bualadh cuid diubh, agus a' marbhadh cuid eile.

6 Fathast uime sin air dha aon Mhac a bhi aige, a b'ionmhuiinn leis, chuir e esan maranceudna fa dheoidh d'an ionnsuidh, ag radh, Bheir iad urram do m' Mhac.

7 Ach thubhairt an tuath sin 'nam measg fein, Is e so an t-oighre; thigibh, marbhamaid e, agus bithidh an oighreachd aguinn fein.

8 Agus rug iad air, agus mharbh iad e, agus thilg iad a mach as an fhion-lios e.

9 Ciod e uime sin a ni Tighearn an fhion-lios? Thig e agus sgriosuidh e 'n tuath sin, agus bheir e 'm fion-lios do dhaoinibh eile.

10 Nach do leagh sibh an scriob-
tuir so? A' chlach a dhiliut na clach-
airean, rinneadh ceann na h-oisinn
dith.

11 Rinneadh so leis an Tighearn,
agus is iongantach e 'nar suilibhne.

12 Agus dh'iar iad breith air, ach bha eagal an t-sluaign orra; oir thug iad gu'm b'ann 'nan aghaidh fein a labhair e an cosamhlachd; agus air fhàgail doibh, dh'imirch iad rompa.

13 Agus chuir iad d'a ionnsuidh dream áraidh do na Phairisich, agus doluchd-leanmhuiinn Heroid, chum's gu'n glacadh iad e 'na chainnt.

14 Agus air dhoibh-san teachd,
thubhairt iad ris, A mhaighstir a ta

fhios aguinn gu bheil thusa firinn-each, agus nach 'eil suim agad do neach air bith: oir cha 'n' eil thu ag amharc air gnuis dhaoine, acha 'teag-
asg slighe Dhè ann am firinn. Am bheil e ceaduicte, cis a thoirt do Cheasar, no nach 'eil? an tabhair, no nach tabhair sinn i?

15 Ach air dhasan an cealg a thug-
sinn, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga 'm bhuaireadh? thugailh peghinn a m'ionnsuidh, chum's gu'm faiceam i.

16 Agus thug iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, Cò d'an iomh-
aigh so, agus cò d' am buin an scriobhadh so? Agus thubhairt iadsau ris, Do Cheasar.

17 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Thugaibh do Cheasar na nithe a's le Ceasar; agus do Dha na nithe a's le Dia. Agus ghabh iad iongantas ris.

18 An sin thainig na Sadusaich d'a ionnsuidh, a deir nach 'eil aiseirigh ann; agus dh'fheadraich iad deth, ag radh,

19 A mhaighstir, scriobh Maois dhuinne, Nam faigheadh bràthair duine air bith bàs, agus gu m' fàgadh e bean, agus nach fàgadh e clann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean d'a ionnsuidh, agus gu 'n togadh e sliochd d'a bhràthair.

20 A nis bha seachdnar bhràith-
rean ann: agus ghabh au ceud fhear
dhiubh bean, agus an uair a dh'eug
e, cha d'fhàg e sliochd.

21 Agus ghabh an dara fear i, agus fhuir esan bàs, agus cha mhò a dh'fhàg esan sliochd: agus an treas fear mar an ceudna.

22 Agus ghabh an t-seachdnar i,
agus cha d'fhàg iad sliochd: 'nan
déigh uile, chaочail a' bhean mar
an ceudna.

23 Anns an aiseirigh uime sin, an
uair a dh'éireas iad, cò dhiubh d'am
bean i? oir bha i aig an t-seachdnar
'na mnaoi.

24 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Nach 'eil sibh uime
sin ann am mearachd, do bhrigh nach
'eileolas agaibh air na scriobtuiribh,
no air cumhachd Dhé?

25 Oir an uair a dh'éireas iad o na
marbhaibh, ni 'm pòs iad, ni mò a
bheirear am pòsadh iad: ach a ta iad
mar na h-aingil a ta air néamh.

26 Ach mu thimchioll nam marbh,
gn 'n éirich iad, nach do leagh sibh
ann an leabhar Mhaois, cionnus a
labhair Dia ris anns a' phreas, ag
radh, Is mise Dia Abrahaim, agus
Dia Isaac, agus Dia Iacoib?

27 Cha 'n e Dia nam marbh e,

ach Dia nam beo : tha sibhse uime sin ann am mearahd mòr.

28 Agus thainig neach do na scriobhuichibh, agus an uair a' chual e iadsan a' deasboireachd r'a chéile, agus a thuig e gu'n do fhreagair e gu maith iad, chuir e ceist air, C'i a' cheud àithne do na h-àitheantaibh uile?

29 Agus fhreagair Iosa e, 'S i so a' cheud àithne do na h-àitheantaibh uile, Eisd, O Israel, an Tighearna ar Dia-ne, is aon Tighearn e;

30 Agus gràdhachidh tu an Tigh-earn do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uile inntinn, agus le d'uile neart: 's i so a' cheud àithne,

31 Agus is cosmhul an dara àithne rithe so, Gràdhachidh tu do choimhearsnach mar thu fèin: cha 'n'eil àithne eile ann a's mò na iad so.

32 Agus thubhairt an scriobhuiche ris, Is maith, gu firinneach, a Mhaighstir, a thubhairt thu: oir a ta aon Dia ann, agus cha 'n'eil atharrach ann ach e fèin.

33 Agus esan a ghràdhachadh leis an uile chridhe, agus leis an uile thuigse, agus leis an uile anam, agus leis an uile neart, agus neach a ghràdhachadh a choimhearsnach mar e fèin, is mò sin na na h-uile làn iobairte-loisgte, agus thabhartsa-sa.

34 Agus air faicinn do Iosa gu 'n do fhreagair e gu tuigseach, thubhairt e ris, Cha 'n'eil thu fada o rioghachd Dhé. Agus cha robh a mhinnich aig neach air bith o sin suas ceist a chur air.

35 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, a' teagasc anns an team-pull, Cionnus a tha na scriobhuichean ag radh gur e Criod Mac Dhaibhidh?

36 Oir thubhairt Daibhidh fèin tre 'n Spiorad naomh, Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn-sa, Suidh air mo làimh dheis, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fa d' chosaibh,

37 Air an aobhar sin a ta Daibhidh fèin a' gairm a Thighearna dheth; cionnus ma seadh is e mhac e? Agus dh'éisd am mòr shluagh ris gu taitneach.

38 Agus thubhairt e riu 'na theagasc, Bithibh air bhur faicill o na scriobhuichibh, leis an ionmluinnimeachd ann an culaidhish fada, agus failte fhaotainn air na margailibh,

39 Agus na ceud chaithricle anns na sionagogaibh, agus na ceud àiteacha-suidhe aig na féisdibh:

40 A dh'itheas suas tighean bhan-trach, agus air sgàth deadh choslaist a ni ùrmughean fada; gheibh iad sin

an diteadh a a's mò.

41 Agus air do Iosa suidhe fa chomhair àite-coimhid an ionmhais, thug e fa'near ciomhus a'bha 'm pobull a' cur an airgid ann san ionmhais: agus chuir mòran do dhaonibh saibhre mòran ann.

42 Agus air teachd do bhantraich bhochd, thilg i dà bhonn bheaga ann, a ni feoirlin.

43 Agus air dha a dheisciobuil a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairte riu, Gu deimhin a deirim ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bhochd so tuilleadh 'san ionmhais, na iadsan uile a thilg ann.

44 Oir thilg iadsan uile ann d'am mòr phailteas; ach thilg ise as a gainne na bha aice uile, eadhon a beatachadh gu h-iomlan.

CAIB. XIII.

A GUS an uair a bha e dol a mach **A** as an teampuil, thubhairt neach d'a dheisciobluibh ris, A Mhaighstir, feuch ciod e a' ghnè chlach so, agus ciod e a' ghnè aitreibh so.

2 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am faic thu 'n aitreabh inbòr so? cha'n fhàgar clach air muin cloiche, nach sgarar o chéile.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-ola, fa chomhair an teampuill, dh'fheobraich Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas os iosal deth.

4 Innis duinne c'uin a bhitheas na nithe sinn, agus ciod e 'n comhara 'nuair a bhitheas na nithe sin gu léir air an coimhlionadh.

5 Agus fhreagair Iosa iad, agus thòisich e air a radh, Thugaibh an aire nach meal aon neach sibh.

6 Oir thig mòran ann am aimse, ag radh, Is mis e: agus meallaidh iad mòran.

7 Agus an uair a chluinneas sibh coganna, agus tuairisgeul^b choganna, na biodh buaireas oirbh: oir is eigin iad so a theachd; ach cha 'n'eil an deireadh ann fathast.

8 Oir éirídh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd: agus bithidh critheanna, talmhainn ann an ionadh àit, agus bithidh gorta agus triobláidean ann: 's iad sin toiseach dhòruinnean^c.

9 Ach thugaibh an aire dhuibh fèin: oir bleir iad thairis sibh do chomhairlibh: agus anns na sionagogaibh sgiùrsar sibh, agus cuirear sibh an làthair uachdarana agus righrean air mo shonsa, mar fhiannuis dhoibhisan^d.

^a peanas, damnad. ^b iomraighean. ^c amhghara. ^d 'nan aghaidhsan.

10 Agus is éigin air tùs an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do na h-nile chinneachaibh.

11 Ach an uair a bheir iad leo sibh, 'gar tabhairt thairis, na biodh e na ro-chùram oirbh ciod e a labhras sibh, agus na smuainichibh roimh-laimh *air*: ach ge b'e ni a bheirear dhuibh 'san uair sin féin, abraibh e: oir cha sibhse ta labhairt, ach an Spiorad naomh.

12 Agus bheir am bràthair a bhràthair thairis chum bàis, agus an t-athair a mhac: agus éiridh a' chlann suas an aghaidh *am* páronta, agus bheir iad fa'near an cur gu bàs.

13 Agus bithidh sibh air bhur fuathachadh leis na h-uile dhaoinibh air sgàth m'ainmese: ach an ti a bhuanacheas chum na criche, 's e so a shaorar.

14 Ach an uair a chi sibh gràinealachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'n a seasamh anns an ionad nach bu chòir dh'i (tuigeadh an ti a leugh-as) an sin teicheadh iadsan, a *ta* ann an *tìr* Judea, chum nam beann:

15 Agus na d'thigeadh esan a ta air mullach antighe, a nuas do'n tigh, agus na rachadh e steach, a thoirt nì air bith as a thigh.

16 Agus an ti 'ta sa' mhachair, na pileadh e air ais a thogail fhalluinge leis.

17 Ach mo thruaigh iad na mnài sin a ta torrach, agus iadsan a ta toirt cùche 'sna làithibh sin!

18 Agus guidhighbhse gun bhur teicheadh a bli sa' gheamhradh.

19 Oir bithidh àmhgar anns na làithibh sin, ambuil nach robh a leithid ann o thoiseach na cruth-eachd a chruthaich Dia, gus a nis, agus nach mò a bhitheas.

20 Agus mur giorraicheadh an Tighearn na làithean ud, charachadh feoil air bith as: ach air son an t-sluaign thaghta, a thagh e féin, ghiorraich e na làithean ud.

21 Agus an sin ma their neach air bith ribh, Feuch, a ta Criod an so, no, Feuch, a *ta* e 'n sin, na creidibh e.

22 Oir éiridh Criodan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan, agus miorbhulean, chum, nam bu chosamach e, na daoine taghta fein a mhealladh.

23 Ach thugaibhs' an aire: feuch, roimh-innis mi dhuibh na h-uile nithe.

24 Ach anns na làithibh sin, an déigh an àmhghair ud, bithidh a'

ghrian air a dorchachadh, agus cha toir a' ghealach a solus uaipe^a:

25 Agus tuitidh reulta nèimhe, agus bithidh na cumhachdan a *ta* 'sna néamhaibh air an crathadh.

26 Agus an sin chi iad Mac an duine a' teachd anns na neulaibh, maille ri mòr chumhachd, agus glòir.

27 Agus an sin cuiridh e aingil a mach, agus cruinnichidh e r'a chíle a d'haoine taghta féin o na ceithir gaoltaibh, o leth-iomall na talmhainn gu leth iomall nèimhe.

28 An nis foghlumaibh cosamhlachd o'n chraoibh-fhige: an uair a bhith-eas a geug a nis maoth, agus a chuireas i mach a duilleach, a ta fhios agaibh gu bheil an samhradh am fagus:

29 Agus maran ceudna sibhse, an uair a chi sibh na nithe tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil e 'm fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

30 Gu deimhin a deirim ribh, nach d' theid an linn^b so thairis, gus an coimhlionar na nithe uile.

31 Theid nèamh agus talamh seach: ach cha d' theid m'f hocailse seach a choidhch.

32 Ach cha 'n'eil fios an là no na h-uaire sin aig neach air bith, cha 'n'eil aig na h-ainglibh a ta air nèamh, no aig a' Mhac, ach aig an Athair.

33 Thugaibh fa'near, deanaibh faire agus ùrnuigh: oir cha 'n'eil f'hiös agaibh c'uin a thig an t'am.

34 *Oir a ta Mac an duine* mar dhuine a chaidh air thurus, agus a dh'fhàg a thigh fein, agus a thug d'a sheirbhisich cumhachd, agus obair féin do gach neach, agus a thug aithne do'n dorsair faire a dheanamh.

35 Uime sin deanaibhse faire, (oir cha 'n'eil f'hiös agaibh c'uin a thig maighstir an tighe; an ann air feasgar, no air mheadhon-oidhche, no aig gairm-choileach, no anns a' mhaduinn,)

36 An t-eagal air teachd dha gu h-obann, gu'm faigh e sibh'nar codal.

37 Agus na nithe a deirim ribhse, a deirim ris na h-uile dhaoinibh, Deanaibh faire.

CAIB. XIV.

A GUS bha a' chàisg, agus féisd an arain neo-ghoirtichte an déigh dà latha: agus dh'iarr na h-àrd shagairt agus na scriobhuicean, cionnus a ghlacadh iad esan le feill, agus a chuireadh iad gu bàs e.

2 Ach thubhairt iad, Cha 'n ann air an fhéisd, air eagal gu'n éirich buaireas am measg an t-sluaign.

^a uaithe.

^b ginealach.

3 Agus air bhi dha ann am Betani, ann an tig Shimoin an lobhair, an uair a bha e 'na shuidhe air bòrd, thainig bean, aig an robb bocsa alabastair do ola spicnaird, ro luach-mhoir; agus bhris i 'm bocsa, agus dhòirt i air a cheann e.

4 Agus bha cuid diuhb diombach anta fein, agus ag radh, C'ar son a rinneadh an t-ana-caitheadh so air an ola?

5 Oir dh'fheudadh i bhi air a reiceadh air son tuilleadh 'stricheud peghinn, agus air a toirt do na bochd-aibh. Agus rinn iad gearan 'na h-aghaidh.

6 Ach thubhairt Iosa, Leigibh leatha; c'ar son a ta sibh cur dragha oirre? rinn i obair mhaith ormsa.

7 Oir a ta na bochdan a ghnàth maille ribh, agus ge b'e uair is àill libh, feudaidh sibh maith a dheanamh dhoibh: ach cha 'n-eil mise a ghnàth agaibh.

8 Rinn i na dh'fheudadh i: thainig i roimh-laimh a dh'ùngadh mo chuirp chum adhlaic.

9 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e ball air bith air feadh an domhain uile am bi an soisgeul so air a shear-monachadh, bitheidh mar an ceudna an ni so a rinn i air innseadh, mar chuirhne oirre.

10 Agus dh'imirich Iudas Iscariot, aon do'n dà fear dheug, chum nan àrd shagart, gu esan a bhrath dhoibh.

11 Agus air dhoibhsan so a chluinn-tinn, bha iad aoibhneach, agus gheall iad airgoid a thoirt da. Agus dh'iarr e cionnus a dh'fheudadh e gu h-iom-chuidh esan a bhrath.

12 Agus air a' cheud là do f'héisd an arain neo-ghoirtichte, an uair bu ghnàth leo an t-uam càise a mharbh-adh, a deir a dheisciobuil ris, C'ait an toil leat sinne dhol a dh'ulluch-adh, chum's gu'n itheadh tu chàisg?

13 Agus chuir e dithis d'a dheisciobluibh, agus a deir e riu, Rachairbh a steach do'n bhaile, agus coinnichidh duine sibh a' giulan soithich uisge: leanaibh e.

14 Agus ge b'e àit an d' theid e stigh, abraibhse ri fear-an-tighe, A deir am Maighstir, C'ait am bheil an seomar aoidheachd, anns an ith mi a' chàisg maille re m' dheisciobluibh?

15 Agus nochdaidh esan dhuibh seomar àrd, farsaing, na làn uidheam agus deasuitche: an sin ulluichibh dhuinn.

16 Agus chaideh a dheisciobuil a mach, agus thainig iad do'n bhaile, agus fhuair iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

17 Agus air teachd do'n fheasgar, thainig esan maille ris an dà fhear dheug.

18 Agus an uair a bha iad 'nan sudhe, agus ag itheadh, thubhairt Iosa, Gu deimhin a deirim ribh gu'm brath aon agaibh-se, a ta 'g itheadh maille riùm, misé.

19 Agus thòisich iad air a bhi dubhach, agus a radh ris an déigh a chéile, Am mise e? agus fear eile, Am mise e?

20 Agus air freagairt dha-san thubhairt e riu, Is fear do'n dà fhear dheug e, a ta tumadh maraon riomsa sa' mhèis.

21 A ta Mac an duine gu deimhin ag imeachd, mar a ta e scriobhta uime, ach is an-aoibhinn do'n fhear sin le m' brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirte riámh e.

22 Agus ag itheadh dhoibh, ghlaic Iosa aran, agus an déigh a bheannachadh, bhris e, agus thug e dhoibhsan e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh: is e so mo chorp-sa.

23 Agus air glacadh a' chupain, agus air breith buidheachais, thug e dhoibhsan e: agus dh'ol iad uile as.

24 Agus thubhairt e riu, Is i so m'fhuilse na Tiomna-nuaidh, a dhòirtear air son mhòrain.

25 Gu deimhin a deirim ribh, Nach òl mi ni's mò do thoradh na fionain^a gus an là sin an òl mi nuadh e ann an rioghachd Dhè.

26 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaideh iad a mach gu sliabh nan crann-ola.

27 Agus thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annams' an nochd: oir a ta e scriobhta, Buailidh mi am buachaille, agus sgapar na caoraich.

28 Ach an déigh dhomh éirigh, théid mi roimhibh do Ghalile.

29 Ach thubhairt Peadar ris, Ge do gheibh iadsan uile oilbheum annad, gidheadh cha 'n fhaigh mise e.

30 Agus thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a deirim riut, an diugh, air an oidhche so féin, mu'n goir an coileach dà uair, gu'n àicheadh thusa mi tri uairean.

31 Ach is ro mhòid a thubhairtesan, Ge do 's éigin domh am bàs fhulang maille riut, cha'n àicheadh mi choihch thu. Agus mar sin thubhairt càch uile mar an ceudna.

32 Agus thainig iad gu ionad d'am b'ainm Getsemane; agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Suidhbh's an so, gus an dean mise ùrnraig.

33 Agus thug e leis Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus thòisich e air a bhi fuidh uamh-chrith, agus fuidh auabarra bròin.

34 Agus thubhairt e riu, Tha m'aman ro bhrònach, eadhon gu bàs : faintibh's an so, agus deanaibh faire.

35 Agus air dol beagan air aghaidh dba, thuite e air an talamh, agus rinn e ùrnuigh, nam bu chomasach e, gu'n rachadh an uair thairis air.

36 Agus thubhairt e, Abba, Athair, a ta gach ni so dheanta dhuitse, cuir an cupan so seachad orm : gidheadh, nior b'e an ni a b'aill leamsa, ach an ni a's toil leatsa.

37 Agus thainig e, agus fhuair e iadsan 'nan codal, agus thubhairt e ri Peadar, A Shimoine, am bheil thu a'd' chodal? nach b'urrainn thu faire a dheanamh aon uair?

38 Deanaibh faire agus ùrnuigh, chum nach tuit sibh am buaireadh : a ta 'n spiorad gu deimhin togarrach, ach a ta 'n fheoil anmhunn a.

39 Agus air dhaimeachd a ris, rinn e ùrnuigh, ag radh nam briathar ceudna.

40 Agus air pilltinn dha, fhuair e iad a ris 'nan codal, (oir bha 'n suilean trom) agus cha robh fhios aca cionnus a bheireadh iad freagradh air.

41 Agus thainig e 'n treas uair, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimh-ibh a nis, agus gabhaibh fois : is leor e, thainig an uair ; feuch, a ta Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh nam peacach.

42 Eiribh, imicheamaid ; feuch, a ta 'n ti a bhrathas mise am fagus.

43 Agus air ball, air dha bhi fathast a' labhairt, thainig Iudas, aon do'n dà fhearr dheug, agus sluagh mòr maille ris le cloidhibh agus bataibh, o na h-àrd shagartaibh, agus na scriobhuiuibh, agus na seanairibh.

44 Agus bha 'n ti a bhrath esan air toirt comharaidh dhoibh, ag radh, Ge b'e neach d'an d'thoir mise pòg is e sin e ; glacaibh e, agus thugaibh libh e gu tèaruinte.

45 Agus air teachd dha, chaideh e air ball d'a ionnsuidhs', agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir ; agus phòg se e.

46 Agus chuir iadsan làmlì ann, agus ghlac iad e.

47 Agus air tarruing claidheimh a dh'fhear do na bha làthair, bhuaileòglach an àrd shagart, agus ghearr e chluas deth.

48 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, An d'thainig sibh a mach

gu m' għalacadh-sa, mar gu b'annan aghaidh fir-reubainn le cloidhibh agus le bataibh?

49 Bha mi gach là maille ribh 'san teampull, a' teagasg, agus cha do għlak sibh mi : ach a ta so chum gnibodh na scriobtuirean air an coimhlinnadh.

50 Agus air do na h-uile a thréig-sinn, theich iad.

51 Agus lean ḥġanach àraidi e, aig an robh lion-eudach air a churm'a chorp lomnochd ; agus rug na h-ċċaġa.

52 Ach air dhasan an lion-eudach fhàgail, theich e lomnochd uatha.

53 Agus thug iad leo Iosa chum an ard shagart : agus chruinnich-eadh maraon ris na h-àrd shagart uile, agus na seanairean, agus na scriobhuiichean.

54 Agus lean Peadar e fada uatha, gus an deachaидh e steach do thalla an àrd shagart : agus bha e 'na shuidhe maille ris ua seirbhisich, 'ga għaradha ris an teine.

55 Agus dh'iarr na h-àrd shagart, agus a' chomhaire uile fianuis an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs ; agus cha d'fhuair iad.

56 Oir rinn mòran dhaoine fianuis bħréige 'na aghaidh, ach cha do chöird am fianuis r'a chéile^b.

57 Agus air do dhream àraidih éirigh, thug iad fianuis bħréige 'na aghaidh, ag radh,

58 Ħuala sinne e 'g radh, Leagaidh mi sios an teampull so, a rinn-eadh le làmhaibh, agus an tri làithibh, togaidh mi teampulleile, neo-dheanta le làmhaibh.

59 Agus mar sin fein cha robh am fianuis a' teachd r'a chéile.

60 Agus air éirigh suas do'n ard shagart sa' mheadhon, chuir e ceisd air Iosa, ag radh, Nach d'thoir thu freagradh air bith uait ? ciod sin mu bheil iad so a' toirt fianuis a'd' aghaidh ?

61 Ach d'fhan esan' na thosd, agus cha do fhreagair e ni sam bith. A ris dh'fheōraichi ant-ard shagart deth agus thubhairt e ris, An tu Criosc, Mac an Ti bheannuicħte?

62 Agus thubhairt Iosa, Is mi : agus chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhaclu Dħé, agus a' teachd le neulaibh nèimhe.

63 An sin reub an t-àrd shagart eudach, agus thubhairt e, Ciod am feum a ta againn tu'leadh air fianuisibh?

^b cha robh m' fianuis ionann, cha d'fhogħainn am fianuis.

64 Chuala sibh an toibheum: ciod i bhur barails? Agus thug iad uile breith 'na aghaidh gu'n do thoill e 'm báis.

65 Agus thòisich cuid diubh air smugaidh a thilgeadh air, agus aghaidh fholach, agus a bhualadh le 'n dorn-aibh, agus a radh ris, Dean fàidh-eadaireachd: agus ghabh na seirbhisich le 'm basaibh air.

66 Agus air do Pheadar a bhi shios anns an talla, thainig aon do bhan-oglachaibh an àrd shagairt:

67 Agus air faicinn Pheadair 'ga gharadh, agus air db'i beachdachadh air, thubhairt i ris, Bha thusa cuid-eachd maille ri h-Iosa o Nasaret.

68 Ach dh'ài cheadh esan, ag ràdh, Cha'n àithne dhomh, agus cha 'n'eil mi tuigsinn ciod a ta thu 'g ràdh. Agus chaidh esan a mach do'n fhordhorus^a; agus ghoir an coileach.

69 Agus air do bhan-oglach shaicinn a ris, thòisich i air a ràdh riu-san a bha 'nan seasamh a làthair, Is ann diubh a ta 'm fear so.

70 Agus db'ài cheadh e ris. Agus an ceann beagain 'na dhéigh sin, thubhairt iadsan a bha 'nan seasamh a làthair a ris ri Peadar, Gu firinneach 's ann diubh sud thu: oir is Galiléach thu, agus is cosmhuil do chainnrit riu.

71 Ach thèisich esan air mallachadh agus miönachadh, ag radh, Cha'n àithne dhomh an duine so, mu 'm bheil sibh a' labhairt.

72 Agus ghoir an coileach an dara uair. Agus chuimhnich Peadar am focal a thubhairt Iosa ris, Mu 'n goir an coileach dà uair, àicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus an uair a smuinich e air, ghuil e.

CAIB. XV.

AGUS air ball sa' mhaduinn a chum na h-àrd shagairt maille ris na seanairibh, agus na scriobh-uinchibh, agus a' chomhairle gu h-iomlan, comhairle, agus air dhoibh Iosa a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Philat.

2 Agus dh'fheòraich Pilat deth, An tusa righ nan Iudhach? Agus air freagairt dha, thubhairt e ris, Thubhairt thu e.

3 Agus chuir na h-àrd shagairt mòran do nthibh as a leth: ach cha do fhreagair esan aon ni.

4 Agus chuir Pilat a ris ceist air, ag radh, Nach freagair thu ni sam bith? feuch cia lion nithe air am bheil iad sin a' toirt fianuis a'd' aghaidh.

5 Ach cha do fhreagair Iosa ni

sam bith tuilleadh; air chor as gu'n do ghabh Pilat iongantas.

6 A nis eir an fhéisd bu ghnàth leis aon phriosunach, ge b'e air bith a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.

7 Agus bha neach àraidih d'am b'ainm Barabas, ceangailte maille r'a chompanachaibh ceannairce, muinntir a bha air deanamh mortaidh anns a' cheannairce.

8 Agus air glaodhach gu h-àrd do n't-sluagh, thòisich iad air iarraidh air, a dheanamh dhoibh mar a rinn e 'n còmhnuidh.

9 Ach fhreagair Pilat iad, ag radh, An àill libh gu'n cuir mi righ nan Iudhach fa sgooil duibh?

10 (Oir bha fhios aige gu'm b'ann tre fhamrad a thug na h-àrd shagairt thairis e;)

11 Ach bhosnaich na h-àrd shagairt an sluagh, chum as gu'm b'fhearr leis Barabas a chur fa sgooil doibh.

12 Agus fhreagair Pilat, agus thubhairt e riu a ris, Ciod ma seadh is àill libh mi a dheanamh ris an duine sin, d' an goir sibh Righ nan Iudhach?

13 Agus ghlaodh iad a ris, Ceus e;

14 An sin thubhairt Pilat riu, C'ar son, ciod e'n t-olc a rinn e? Ach bu ro mhoid a ghlaodh iadsan, Ceus e.

15 Agus air do Philat bhi toileach gniomh taitneach a dheanamh do'n't-sluagh, dh'shuasgail e Barabas dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an déigh dha a sgìùrsadh, chum a cheusaidh.

16 Agus thug na saighdearan leo e steach do'n talla, eadhon cuirt an uachdarain^b: agus ghairm iad a' chuideachd uile an ceann a chéile.

17 Agus chuir iad uime eudach purpuir^c, agus air dhoibh coron droighinn fhigheadh, chur iad air e.

18 Agus thòisich iad air beannachadh dha, ag radh, Fàilte dhuit, a Righ nan Iudhach.

19 Agus bhuailean iad sa' cheann e le slait chuilce, agus thilg iad smugaid air, agus a' lùbadh an glùn, thug iad urram dha.

20 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad deth an t-eudach purpuir, agus chuir iad eudach fein uime, agus thug iad a mach e chum's gu'n ceusadh iad e.

21 Agus dh'éignich iad duine àraidih bha dol seachad, Simon o Chirene (athair Alecsandeir agus Rufuis, a bha teachd as a' mhachair,) chum a chrann-ceusaidh a ghiùlan,

22 Agus thug iad e gu ionad d'am

^a ugh-dorus, sgàth-thigh.

^b pretorium.

^c corcur.

b'ainm Golgota, 's e sin air eadar-theangachadh, àite cloiginn.

23 Agus thug iad da r'a òl, fion air a mheasgadh le mirr: ach cha do ghabh esan e.

24 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thruscan, a' tilgeadh croinn air, ciod a' chuid a bhiodh aig gach duine dheth.

25 Agus bha 'n treas uair ann, agus cheus iad e.

26 Agus bha scriobhadh a chùis-dhitidh air a scrilobhadh os a cheann RIGH NAN IUDHACH.

27 Agus cheus iad maille ris dà ghaduiche a; fear air a làimh dheis, agus fear air a làimh chli.

28 An sin choimhlionadh an scriobtuir, a thubhairt, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach.

29 Agus thug iadsan a bha dol seachadan-acainnt dà, a' crathadh an ceann, agus ag radh, O thusa a leagas an teampull, agus a thogas e ann an tri làithibh,

30 Fòir ort fein, agus tár^b a nuas o'n chrann-cheusaiddh.

31 Agus mar an ceudna thubbairt na h-àrd shagairt agus na scriobh-uichean r'a chéile, a' fanoid air, Shaor e daoin' eile, cha 'n eil e comasach air e fein a shaoradh.

32 Thigeadh a nis Criod Righ Israeil a nuas o'n chrann-cheusaiddh, chum's gu'm faic agus gu'n creid sinn. Agus thug iadsan a chaidh cheusadh maille ris, an-acainnt da.

33 Agus an uair a thainig an seathadh uair, bha dorchadas air an talamh uile, gu ruig an naothadh uair.

34 Agus air an naothadh uair dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh Eloi, Eloi, lama sebachtani; is e sin, air eadar-theangachadh, Mo Dhia, Mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?

35 Agus air cluinntinn sin do chuid diubhsan a bha'nan seasamh a làthair, thubbairt iad, Feuch a ta e gairm Eliais.

36 Agus ruith fear diubh, agus air dha spòng a lìonadh do fhion geur agus a cur air slait chuilce, thug e deoch dha, ag ràdh, Leigibh *leis*; faiceamaid an d' thig Elias g'a thoirt a nuas.

37 Agus air do Iosa éigheach le guth àrd, thug e suas an deo.

38 Agus bha brat-roinn an team-puill air a reubadh 'na dhà chuid o mhullach gu iochdar.

39 Agus an uair a chunnaic an

ceannard-ceud, a bha 'na sheasamh fa chomhair, gu'n d'thug e suas an deo, a' glaoedhaich mar sin, thubhairt e, Gu firinpeach b'e 'n duine so Mac Dhé.

40 Agus bha mar an ceudna mnài am fad uatha ag amharc: 'nam measg sin bha Muire Magdalen, agus Muire màthair Sheumais bu lugha, agus Ioseis, agus Salome;

41 Muinnit lean e mar an ceudna, an uair a bha e an Galile, agus a bba frithealadh dha; agus mòran eile domhnaibh a chaidh suas maille ris gu Hierusalem.

42 Agus a nis air teachd do'n fheasgar, (do bhrigh gu'm b'e là an ulluchaiddh e, eadhon an là roimh 'n t-sàbaid,)

43 Thainig Joseph o Arimatea, còimhairleach urramach, aig an robh mar an ceudna sùil ri rioghachd Dhé, agus chaidh e steach gu dàna dh'ionnsuidh Philait, agus dh iarr e corp Iosa.

44 Agus b'ioghnadh le Pilat ma bha e cheana marbh: Agus air dha an ceannard-ceud a ghairm, dh'fheòrach e dheth, An robh fad o fhuair e bàs.

45 Agus air dha fios fhaotainn o'n cheannard-ceud, thug e 'n corp do Joseph.

46 Agus cheannaich esan lion-eudach grinn, agus thug e nuas e, agus phaisg e 'san lion-eudach e, agus chuir se e ann an uaighe^c, a chladh-aicheadh a carraig, agus charuich e clach gu dorus na h-uaighe.

47 Agus dh' amhairc Muire Magdalen, agus Muire màthair Ioseis, air an àit an do chuireadh e.

CAIB. XVI.

A GUS air dol do'n t-sàbaid seach-ad, cheannaich Muire Magdalen, agus Muire màthair Sheumais, agus Salome, spòsraidh deadh bholuidh^d, chum's air dhoibh teachd gu'n àngadh iad e.

2 Agus thainig iad gu ro mhoch air maduinn a' cheud là do'n t-seachduin chum na h-uaighe, aig éirigh na gréine.

3 Agus thubbairt iad eatorra féin, Cò a charuicheas duinn a' chlach o dhorus na h-uaighe?

4 (Agus air doibh amharc, chunn-aic iad gu'n robh a' chlach air a b-atharrachadh air falbh) oir bha i ro mhòr.

5 Agus air dhoibh dol a stigh do 'n àit-adhlacaiddh, chunnnaic iad òganach 'na shuidhe air an làimh dheis,

^a dà chreachadair, dà fhears-reubainn.

^b thig.

^c àit-adhlacaiddh.

^d luibhean cùbhraidh.

uim' an robh truscan fada geal ;
agus bha eagal orra.

6 Agus thubhairt esan riu, Na
biadh eagal oirbh : a ta sibh ag iarr-
aidh Iosa o Nasaret, a chéusadh :
dh'éirich e, cha'n'eil e 'n so : faicibh
an t-ait anns an do chuir iad e.

7 Ach imichibh, innisibh d'a dheis-
ciobluiibh agus do Pheadar, gu 'm
bheil e dol roimhibh do Ghalile :
chi sibh an sin e, mar thubhairt e
ribh.

8 Agus air dol a mach dhoibh,
theich iad o'n uaigh; oir bha ball-
chrith agus uamhunn orra: agus cha
dabhairt iad ni sam bith ri neach air
bith ; oir bha eagal orra.

9 Agus air éirigh do Iosa sa'
mbaduinn air a' cleud là do'n
t-seachduinn nochdadh e air tús do
Mhuire Magdalen, as an do thilg e
seachd deamhain.

10 Agus airimeachd dh'ise, dh'innis
i sin dhoibh-san a bha maille ris,
agus iad ri brón agus gul.

11 Agus iadsan, an uair a chual
iad gu'n robh e beo, agus gu 'm fac-
adh leatha-san e, cha do chreid
iad.

12 'Na dhéigh sin, nochdadh e do
dhithis diubah ann an cruth eile, ag
imeachd dhoibh, agus iad a' dol do'n
dúthaich.

13 Agus dh'imich iadsan agus

dh'innis iad e do chàch: agus cha
mhò a chreid iad iadsan,

14 An déigh sin nochdadh e do 'n
aon fhear deug, agus iad 'nan suidhe
aig biadh, agus thilg e orra am mi-
chreidimh, agus an cruas-cridhe,
chionn nach do chreid iad iadsan a
chunnaic e an déigh dha éirigh.

15 Agus thubhairt e riu, Imichibh
air feadh an t-saoghail uile, agus
searmonaichibh an soisgeul do gach
dùila.

16 Ge b'e chreideas agus a bhaist-
ear, saorar e, ach ge b'e nach creid,
ditear e.

17 Agus leanaидh na comharas
so'n dream a chreideas: Ann am
ainmse tilgidh iad a mach deamhain,
labhraidh iad le'b teangaibh nuadhá.

18 Togaidh siad nathraiche nimhe,
agus ma dh'olas iad ni air bith marbh-
tach, cha cíùrr e iad; cuiridh iad an
lámhan air daoinibh tinne, agus bith-
idh iad gu maith.

19 Mar sin an déigh do 'n Tighe-
earna labhairt riu, ghabbadh suas gu
néamh e, agus shuidh e air deas
láimh Dhé.

20 Agus air dhoibhsan dol a mach,
shearmonaich iad anns gach-ait, air
bhi do 'n Tighearna' comh-oibreachadh
leo, agus a' daingneachadh an
fhocail leis na comharaiibh a lean e,
Amen.

^a creutair.

^b ann an-

AN SOISGEUL A REIR LUCAIS.

CAIB. I.

D O bhrigh gu'n do ghabh mòran
os laimh eachdraidh scriobhadh
ann an ordugh air na nitibh sin
a ta air an coimhlionadh c 'nar
measgne.

2 A réirmar a dh'aithris na daoine
sin dhuiinne iad, a chunnaic iad o
thús le 'n sùilibh, agus a bha 'nan
luclid frithealadh an fhocal :

3 Chunneas domhsa mar an ceud-
na, a Theophilus ro bìrdheirc, air
faotainn dearbh fhios nan uile nithe
dhomh o'n fhior thoiseach, scriobhadh
a'd ionnsuidhs' an ordugh.

4 Chum's gu'm biadh fios agad
air cinniteachd nan nithe anns an
deacheadh do theagast.

5 B HA ann an láithibh Heroid
B righ Iudea, sagart àraigdh d'am

c le lùn dearbhadh air an creidsinn.

b'ainm Sacharias, do sheald Abia
agus bha a bhean do nigheanaibh
Aaroin, agus b'ainm dh'i Elisabet.

6 Agus bha iad faraon ionraic
am fianuis Dé, ag imeachd ann an
uile àitheantaibh agus ordughibh an
Tighearna, gu neo-lochdach.

7 Agus cha robh duine cloinne
aca, do bhrigh gu'n robh Elisabet
neo-thorach e, agus bha iad araois
aosmhor.

8 Agus tharladh am feadh a bha
esan a' frithealadh mar shagart an
làthair Dhé ann an ordugh a
sheala,

9 A réir gnàtha na sagartachd,
b'e a chrannchur tuis a losgadh, air
dha dol a steach do theampull an
Tighearna.

10 Agus bha coimh-thional an

d'chùrsa, roinn. e gun sliochd.

t-sluaigne aile a' deanamh ùrnuigh a muigh, ré am na tùise.

11 Agus chunncas leis-san aingeal an Tighearna 'na sheasamh air taobh deas altaire na tùise.

12 Agus an uair a chunnaic Sacharias e, bha e fuidh thrioblaid, agus thuit eagal air.

13 Ach thubhairt an t-aingeal ris, Na gabh eagal, a Shachariais; oir fhuaire t-ùrnuigh éisdeachd, agus beiridh do bhean Elisabet mac dhuit, agus bheir thu Eoin mar ainm air.

14 Agus bitidh aoibhneas agus subhachas ort, agus ni mòran gairdeachas r'a bbreith.

15 Oir bitidh e mòr an làthair an Tighearna, agus cha'n dl e fion nè deoch làdir; agus bitidh e air a lionadh leis an Spiorad naomha, eadhon o bhroinn a mhàthar.

16 Agus pillidh e mòran do chloinn Israel chum an Tighearna an Dé.

17 Agus théid e roimhe-san ann an spiorad agus ann an cumhachd Eliais, a thionndadh eridhe nau aithriché-chum na cloinne, agus nan eas-umhal gu gliccas nam firean, a dh'ulluchadh pobuill deas do 'n Tighearn.

18 Agus thubhairt Sacharias ris an aingeal, Cionnus a bhios fhios so agam? oir is seann duine mise, agus a ta mo bhean aosmhòr.

19 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e ris, Is mise Gabriel a sheas an làthair Dhé: agus chuireadh mi a labhairt riutsa, agus a db'innseadh an naidbeachd a mhaith so dhuit.

20 Agus feuch, bitidh tu balbh agus gun chomas labhairt, gus an là anis an d'thig na nithean gu crich, chionn nach do chreid thu mo bhriathra-sa, a bhitheas air an coimhionadh 'nan àm féin.

21 Agus bha 'm phobull a' feith-eamh ri Sacharias, agus b'iongantach leo a' mhoille a rinn e san teampull.

22 Agus air teachd a mach dha, cha b'urrainn e labhairt riù: agus thuig iad gu 'm fac e sealladh b' nèamhaidh san teampull: oir bha e sméideadh orra, agus dh'fhan e 'na thosd.

23 Agus tharladh, an uair a choimhlionadh làithean a fhrithearaidh, gu 'n deachaidh e d'a thigh féin.

24 Agus an déigh nan là sin dh'fhàs a bhean Elisabet torrach

agus dh'fholaidh si i féin rè chàig mios, ag rádh,

25 Is ann mar so a rinn an Tighearna dhomh anns na làithibh an d'amhairec e orm, a thogail diom mo mhaslaidh am measg dhaoine.

26 Agus anns an t-seathadh mios, chuireadh an t-aingeal Gabriel o Dhia, gu cathair do Ghalile, d'am b'aimm Nasaret,

27 Dh'ionnsuidh òigh a bha fa cheangal pòsaidh aig fear d'am b'aimm Joseph, do thigh Dhaibhidh; agus b'e aimm na h-oigh Muire.

28 Agus air dol a steach do 'n aingeal d'a h-ionnsuidh, thubhairte, Fàilte dhuit, o thusa d'an do nochdadh mòr dheadh-ghean, a ta'n Tighearna maille riut: is beannuichte thu am measg bhan.

29 Agus an uair a chunnaic i e, bha i fa thrioblaid innseach air son a chainnte, agus a' reusonachadh ciod a' ghnè altacha-beatha dh'fheudadh bhi 'n so.

30 Agus thubhairt an t-aingeal rithe, Na biodh eagal ort, a Mhuire: oir fhuaire thu deadh-ghean o Dhia.

31 Agus feuch, gabhaidh tu a'd bhroinn, agus beiridh tu mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air.

32 Bitidh e mòr, agus goirear Mac an Ti a's ro àirdé dheth; agus bheir an Tighearna Dia dha righ-chaitir athar féin Dhaibhidh.

33 Agus bitidh e 'na Righ air tigh Iacoib gu bràth, agus cha bhi crioch air a rioghachd.

34 Agus thubhairt Muire ris an aingeal, Cionnus a bhitheas so, do bhrigh nach 'eil aithne agam-sa air duine?

35 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e rithe, Thig an Spiorad naomh ort, agus curidh cumhachd an Ti a's àirdé sgàil ort: uime sin an ni naonha sin a bheirear leat, goirear Mac Dé dheth.

36 Agus feuch, do bhan-charaid Elisabet, a ta ise fein torrachair mac 'na sean aois; agus 's e so an seathadh mios dh'ise d'an goirteadh bean neo-thorach;

37 Oir cha 'n'eil ni sam bith do-dheanta do Dhia.

38 Agus thubhairt Muire, Feuch ban-oglach an Tighearna, biodh e dhomhsa réir t-shocail. Agus dh'fhalbh an t-aingeal uaipe c.

39 Agus air éirigh do Mhuire 'sna làithibh sin, chaidh i le cabhaig do dhùthaich nam beann, gu baile do Iuda.

40 Agus chaidh i steach do thigh

^a nuaidheachd, noimheachd.

^b taisbean.

^c uaithe.

Shachariais, agus chuir i fàilte air Elisabet.

41 Agus tharladh an uair a chual Elisabet beannachadh Mhuire, gu'n do leum an naoidhean 'na broinn: agus lioradh Elisabet leis an Spiorad naomha.

42 Agus ghlaodh i mach le guth àrd, agus thubhairt i, *Is beannuicht' thu am measg bhan, agus is beannuichte toradh do bhronn.*

43 Agus cionnus a dh' éirich so dhomhsa, gu'n d'thigeadh màthair mo Thighearna a'm' ionnsuidh?

44 Oir feuch, co luath 's a thainig fuaim do bheannachaidh a'm' chluasaibh, bhriosg an naoidhean le h-aoibhneas ann mo bhoirinn.

45 Agus is beannuicht' ise a chreid: oir coimhlionar^a na nithe a lalhradh rithe leis an Tighearna.

46 Agus thuhairt Muire, A ta m'anam ag àrd-mholadh an Tighearna,

47 Agus a ta mo spiorad a' deanamh gairdeachais ann an Dia mo Shlaniughear:

48 Do bhrigh gu'n d'amhairec e air staid iosail a bhan-oglaich: oir feuch, o so suas goiridh gach linn beannuichte dhiom.

49 Do bhrigh gu'n d'rinn an Ti a ta cumhachdach nithe mòra dhomh, agus is naemha ainm.

50 Agus a ta a thròcair-san o linn gu linn, do'n droing d'an eagal e.

51 Nochd e neart le ghairdean, sgap e na h-uaibhrich ann an smuaintibh an cridhe fein.

52 Thug e nuas na daoine cumhachdach o'n caithrichibh rioghaill, agus dh' àrdwicheadh e iadsan a bha losal.

53 Lion e'n droing a bha ocrach le nitibh maithe, agus chuir e uaith na daoine saibhre falambh.

54 Rinn e còmhnadh^b ri Israel òglach fein, ann an cu'mhneachadh a thròcair.

55 Mar a lalhair e'r ar n-aithrichibh, do Abraham agus d'a shliochd gu bràth.

56 Agus dh'fhan Muire maille rithe mu thimchioll thri mìos, agus phill i d'a tigh féin.

57 A nis thainig làn inbhe Elisabet, gu'm hiodh i air a h-aisead; agus rug i mac.

58 Agus chual a coimhairsnaich agus a càirde mar a nochd an Tighearna mòr thròcair dh'i: agus rinn iad gairdeachas maille rithe.

59 Agus tharladh air an ochdamh

là gu'n d'thainig iad a thimchioll-ghearradh an naoidhein; agus ghoir iad Sacharias deth, a réir ainme athar.

60 Agus fhreagair a mbàthair, agus thubhairt i, Ni h-eadh; ach goirear Eoin deth.

61 Agus thubhairt iad rithe, Cha'n-eil aon neach do d' chàirdibh d'an goirear an t-ainm so.

62 Agus sméid iad air athair, ciod an t-ainm a b' àill leis thoirt air.

63 Agus air iarraidh clàir-scriobhaidh dhasan, scrioibh e, ag ràdh, 'Se Eoin is ainm dha. Agus ghahh iad iongantas uile.

64 Agus air hall dh'fhosgladh a hheul, agus dh' fhuasgladh atheanga, agus labhair e, a' moladh Dhé.

65 Agus thainig eagal air an coimhairsnaich uile: agus dh' aithriseadh na nithe sin gu léir feadh dhùthaich àrd Iudea uile.

66 Agus iadsan uile a chuala na nithe sin, thaig iad 'nan cridhe iad, ag ràdh, Ciod à' ghnè leinibh a bhitheas an so? Agus bha làmh an Tighearna maille ris.

67 Agus bha Sacharias athair air a lionadh leis an Spiorad naomh, agus rinn e fàidheadaireachd, ag ràdh,

68 Gu ma beannuicht' an Tighearna Dia Israel, air son gu'n d'fhiorsaich e, agus gun d'thug e saorsa d'a phobull,

69 Agus gu'n do thog e suas dhuinne adharc slàinte, ann an tigh Dhaibhidh òglaich séin;

70 A réir mar a labhair e le heul fhàidhean naomha séin, a bha ann o thoisearch an t-saoghail;

71 A thabhairt saorsa dhuinn o ar naimhdibh, agus o làimh na muintir sin uile le'm fuathach sinn:

72 A choimhlionadh na tròcair a gheall e d'ar n-aithrichibh, agus a chuimhneachadh a choimhcheangail naomha séin :

73 Na mionnan a mhionnaich e d'ar n-athair Abraham,

74 Gu'n d'thugadh e dhuinn, air bhi dhuinn air ar saoradh o làimh ar naimhde, gu'n deanamaid seirbhis dha as eugmhais eagail,

75 Ann an naomhachd agus an am fireantachd 'na làthair séin, uile làithean ar heatha.

76 Agus thusa, a leinihh, goirear dhiot Fàidh an Ti a's àirde: oir théid thu roimh aghaidh an Tighearna, a dh' ulluchadh a shlighe;

77 A thabhairt edlais na slàinte d'a phobull, ann am maitheanas am peacanna,

78 Tre thròcair ro mhòir ar Dé-

^a a chreid gu'n coimhlionar.

^b congnamh. Eir.

ne, leis an d'fhiosraich an ùr-mhad-uinn o'n ionad a's àirde sinn,

79 A thoirt soluis dhoibh-san a ta'nan suidhe ann an sgàil a' bhàis, a threòrachadh ar cos air slighe na sith.

80 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh an spiorad e, agus bha e san fhàsach gu là fhoillseachaidh do Israel.

CAIB. II.

A GUS tharladh 'sna làithibh sin, A gu'n deachuidh ordugh a mach o Cheasar Augustus, an domhan uile a mheas a.^a

2 (Agus rinneadh an ceud mheas so 'nuair a bha Cirenius 'na uachdar-an air Siria;)

3 Agus chaidh jad uile chum a bhi air am meas, gach aon fa leth d'a-bhaile féin.

4 Agus chaidh Ioseph mar an ceudna suas o Ghàilie, a baile Nasaret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh, d'an goirear Betlehem, (do bhrigh gu'n robh e do thigh agus do shliochd Dhaibhidh,)

5 Chum gu biodh e air a mheas maille re Muire a bha fa cheangal pòsaidh dha, agus i mòr-thorrach.

6 Agus tharladh, am seadh a bha iad an sin, gu'n do choimhlionadh làithean a h-inbhlé, chum i bhi air a h-aisead.

7 Agus rug i a ceud għin mic, agus phaisg i e am brat-speilidh, agus chuir i 'na luidhe am prasaich e, do bhrigh nach robh àit aca san tigh-ðsda.

8 Agus bha anns an dùthaich sin buachaillean a' fantuinn a muigh, agus a' deanamh faire-oidhche air an treud.

9 Agus feuch, thainig aingeal an Tighearn' orra, agus dhealraich glòir an Tighearna m'an timchioll; agus għabb iad eagal mòr.

10 Agus thubhairt an t-aingeal riu, Na biodh eagal oirbh: oir feuch, a ta mi 'g innseadh dhuibh death sgéil mhòir aoibhneis, a bhitheas do'n uile shluagh:

11 Oir rugadh dhuibh an diugh Slànuighear, ann an cathair Dhaibhidh^b, neach is e Criod an Tighearna.

12 Agus bithidh so 'na chomhara dhuibh: Għeibh sibh an naoidean paisgte ann am brat-speilidh, 'na luidhe am prasaich.

13 Agus air ball bha maille ris an aingeal cuideachd mhòr do armaitibh

^a an impireachd uile a scriobh-adh an c̄ls-chlār.   ^b am baile Dhaibhidh.

nèimhe, a' moladh Dhé, agus a gràdh.

14 Glòir do Dhia anns na h-àrd-aibh, agus air talamh sith, deadh għeant do dhaoinibh.

15 Agus tharladh, 'nuair a dh'fhalbh na h-aingil uatha do néamh, gu'n dubhairt na buachaill-ean r'a chèile, Rachamaid a nis eadhom do Bhetlehem, agus faiceam-aid an ni so a rinneadh, a dh'tħoill-sich an Tighearna dhuinne.

16 Agus thainig iad gu grad, agus f'huair iad Muire agus Ioseph, agus an leanabh 'na luidhe sa' phrasaich.

17 Agus an uair a chunnaic iad sin, dh'aithris iad an ni a dh'innseadh dhoibh mu thimchioll an leinib so.

18 Agus għabb għach neach a chuala so, iongantas ris na nithibh sin a dh'innseadh dhoibh leis na buachaillib.

19 Ach għleidh Muire na nithe sin uile, a'beachd-smuaineachadh orra^c 'na cridhe.

20 Agus phill na buachaillean, a' tabhairt glòir' agus molaidh do Dhia air son nan nithe sin uile a chual agus a chunnaic iad, a réir mar a dubhradli riu.

21 Agus an uair a choimhlionadh ochd làithean chum an leanabh a thimchioll-għearradh, thugadħ IOSA mar ainnm air, eadhom an t-taimm a għoir an t-aingeal deth mun do għabbaħħadha sa' bħroinn e.

22 Agus an uair a choimhlionadli làithean ad glanaidh, a réir lagħa Mħaois, thug iad esan gu Hierusalem, chum a thaisbeanadħ do'n Tighearna,

23 (Mar a ta e scriobhta ann an lagħ an Tighearna, Gach ceud-ghin mic a dh'fosglas a' bħrū, gairmear naomha do'n Tighearn e,)

24 Agus a thabhairt iobairt a réir mar a deirear ann an lagħ an Tighearna, Paidhir^d thurture, no dà choluman òga.

25 Agus feuch, bha duine ann an Hierusalem d'am b'ainn Simeon; agus bha'n duine so ionraic agus diadhaidh, agus bha dùil aige re sòlas Israeil: agus bha'n Spiorad naomh air.

26 Agus dh'fhoillsicheadh dha leis an Spiorad naomh, nach faiceadh e bäs gus am faiceadh e Criod an Tighearna.

27 Agus thainig e le treorachadh an Spiorad do'n teampull: Agus an uair a thug na pàrantan an leanabh Iosa a stigh, chum's gu'n deanadh

^c 'gan tomhas. Gr.   ^d an. e Ċāraid.

iad air a shon a réir gnàthuchaidh an lagha,

28 An sin ghlac esan 'na uchd a e, agus bheannuich e Dia, agus thubhairt e,

29 A nis, a Thighearn, a ta thu leigeadh do d'sheirbhiseach siubhal an sith, a réir t'fhocail;

30 Oir chunnaic mo shùile do shláinte,

31 A dh'ulluich thu roimh ghnùis nan uile shluagh:

32 Solus a shoillseachadh nan Cinneach, agus glòir do phobuill Israeil.

33 Agus ghabh Ioseph agus a mhàthair iongantas mu na nithibh a labhradh uime.

34 Agus bheannuich Simeon iad, agus thubhairt e ri Muire a mhàthair, Feuch, chuireadh an *leanabh* so chum tuiteam agus aiseirigh mhòrain ann an Israel, agus 'na chomhar an aghaidh an labhrar:

35 (Agus théid claidheamh tre d' anam-sa fein) chum's gu'm foillsichear smuainte cridheacha mhòrain.

36 Agus bha Anna ban-fhàidh, nighean Phanueil, do thréibh Aseir; bha i ro aosmhòr, agus chaith i seachd bliadhna maille ri fear o àm dh'i bhi 'na h-òigh.

37 Agus bu bhantrach i mu thimchioll ceithir bliadhna agus ceithir ficead a dh'aois, nach deachaidh o'n teampull, a' deanamh seirbhis do *Dhia* a là agus a dh'oidhche le trosgadh agus le h-ùrnuigh.

38 Agus air teachd dh'ise a stigh 'san uair sin fein, thug i moladh do'n Tighearn, agus labhair i m'a thimchioll riusan uile aig an robh sùil ri saorsa ann an Ierusalem.

39 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe a réir lagha an Tighearna, phil iad do Ghalile, d'am baile fein Nasaret.

40 Agus dh'fhas an leanabh, agus neartuicheadh an spiorad e, air a lionadh le gliocas; agus bha gràsa Dhé air.

41 Agus chaith a phàrranta gach bliadhna gu Hierusalem, aig féisd na càiise.

42 Agus air bhi dha da bhliadhna dheug a dh'aois, chaith iad suas gu Hierusalem, a réir gnàtha na féisde.

43 Agus air coimhlionadh nan là sin doibh, 'nuair a phil iadsan, dh'fan an leanabh Iosa 'nan déigh ann an Hierusalem; agus cha robh fios aig Ioseph no aig a mhàthair air sin.

44 Ach air dhoibh a shaoilsinn gu'n robh e sa'chuideachd, dh'imich iad astar là; agus dh'iarr iad e measg an càirdean, agus an luchd eòlais.

45 Agus an uair nach d'fhuair iad e, phil iad gu Hierusalem, 'ga iarruidh.

46 Agus tharladh 'n déigh thri là, gu'n d'fhuair iad e 'san teampull, 'na shuidhe am meadhon an luchd-teagaisg, arao'n 'gan éisdeachd, agus a' cur cheist orra.

47 Agus ghabh a' mhuinnitir a chual e uile iongantas r'a thugse agus r'a flireagraibh.

48 Agus air dhoibh fhaicinn, ghlac uamhas iad: agus thubhairt a mhàthair ris, A mhic, c'ar son a rinn thu mar so oirnn? feuch, bha t'athair agus mise gu brònach ga d'iarroindh.

49 Agus thubhairt esan riu, C'ar son a bha sibh ga m'iarroindh? nach robh fhios agaibh gu'm bu chòir dhomsa bhi ann an tigh m' Athar?

50 Agus cha do thug iadsan an ni a labhair e riu.

51 Agus chaith e sios maille riu, agus thainig e gu Nasaret, agus bha e ùmhail doibh: ach gheleidh a mhàthair na nithe sin uile 'na cridhe.

52 Agus thainig Iosa air aghaidh ann an gliocas agus am meudachd, agus ann an deadh-ghean aig Dia, agus aig daoinibh.

CAIB. III.

A NIS anns a' chùigeadh bliadhna Deug do impireachd Thiberius Cheasair, air bhi do Phontius Pilat 'na uachdar air Iudea, agus Herod 'na Thetrarch air Galile, agus Philip a bhràthair 'na Thetrarch air Iturea agus dùthach Thrachonitis, agus Lisanias 'na Thetrarch air Abilene.

2 An uair a bha Annas agus Caiphas 'nan àrd shagartaibh, thainig focal Dé chum Eoin mhìz Shachariais anns an fhàsach.

3 Agus thainig e do'n dùthach uile timchioll Iordan, a' sea'mon-achadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna;

4 Mar a ta e scriobhlita ann an leabhar bhriathar an fhàidh Esaialis, ag ràdh, Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

5 Bithidh gach gleann air a lionadh, agus gach beinn agus cnoc air an isleachadh: agus bithidh na nithe cama air an deanamh dìreach, agus na slighean garbha air an deanamh-reidh;

6 Agus chi gach uile fheoil sláinte Dhé.

7 Uime sin thubhairt e ris an t-sluagh a thainig a maesh chum bhi air am baisteadh leis, A shiol nan nathraiche nimhe, cò thug rabhadh dhuibhse teieheadh o'n fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin thugaibh a mach toradh iomchuidh an àithreachais, agus na tòisichibh air a ràdh ann-aibh fein; A ta Abraham 'na Athair againn: oir a deirim ribh, gur com-asach Dia do na clachaibh so air clann a thogail suas do Abraham.

9 Agus a nis féin a ta 'n tuagh air a cur ri bun nan craobh: air an aobhar sin gach craobh nach toir a mach toradh maith, gearrarr sios i, agus tilgear 'san teine i.

10 Agus dh'fheòdruch an sluagh dheth, ag radh, Ciod uime sin a ni sinne?

11 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil dà chòta, roinneadh e ris an ti aig nach 'eil; agus an ti aig am bheil biadh, deanadh e mar an ceudna.

12 Agus thainig mar an ceudna eis-mhaoir gu bhi air am baisteadh, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, ciod a ni sinne?

13 Agus thubhairt esan riu, Na deanaibh^a ni air bith os ciomh na dh'orduicheadh dhuibh.

14 Agus dh'fheòdruch na saighdearan mar an ceudna dheth, ag ràdh, Agus ciod a ni sinne? Agus thubhairt e riu, Na deanaibh foirneart air neach sam bith, no casaid-bhréige, agus bithibh toilichte le'r tuarasdal.

15 Agus air bhi do'n phobull a' feitheamh, agus na h-uile dhaoine a' reusonachadh 'nan cridheachaibh féin mu thimchioll Eoin, am b'e Criosd a bh'ann;

16 Fhreagair Eoin, ag ràdh riu uile, Tha mise gu dearbh 'gar baisteadh le h-uisge; ach a ta neach a' teachd is cumhachdaiche na mise, agus cha'n airidh mise air barr-iall a bhròg fhuasgladh: baistidh esan sibh leis an Spiorad naomh, agus le teine.

17 Aig am bheil a ghuit^b 'na làimh, agus ro-ghlanaidh e ùrlar, agus cruinnichidh e 'n cruineachd d'a thaosg-thigh; ach loisgidh e am moll le teine nach fheudar a mhùchadh.

18 Agus ag earalachadh mòrain do nitibh eile, shearmonaich e do'n t-sluagh.

^a togaibh. ^b inneal-fascnaidh.

19 Ach air do Herod an Tetrarch bhi air a chronachadh leis air son Herodiais bean a bhràthar (Philip), agus air son gach olc a rinn Herod,

20 Chuir e so ris gach olc eile, gu'n do dhruide Eoin am priosun.

21 Agus tharladh, 'nuair a bha 'n sluagh uile air am baisteadh, air do Iosa mar an ceudna bhi air a bhaisteadh, agus e ri ùrnuigh, gu'n d'fhosgladh nèamh:

22 Agus gu'n d'thainig an Spiorad naomh a nuas air an coslas corporra, mar choluman, agus gu'n d'thainig gu o nèamh, ag ràdh, Is tusa mo Mhac gràdhach, am bheil mo mhòr thlachd c.

23 Agus thòisich Iosa féin air a bhi mu thimchioll deich bliadhna fichead a dh'aois, air dha bhi (réir barail *dhaoine*) 'na mhac do Joseph, mac Heli,

24 *Mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi, *mhic* Mhelchi, *mhic* Ianna, *mhic* Ioseiph.

25 *Mhic* Mhatatias, *mhic* Amois,

mhic Nauim, *mhic* Esli, *mhic* Nage,

26 *Mhic* Mhaait, *mhic* Mhattatias, *mhic* Shemei, *mhic* Ioseiph, *mhic* Indah,

27 *Mhic* Ioanna, *mhic* Rhesa, *mhic* Shorobabeil, *mhic* Shalatiel, *mhic* Neri,

28 *Mhic* Mhelchi, *mhic* Adi, *mhic* Choosaim, *mhic* Elmodaim, *mhic* Er,

29 *Mhic* Iose, *mhic* Elieseir, *mhic* Ioreim, *mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi,

30 *Mhic* Shimeoin, *mhic* Iudajh, *mhic* Ioseiph, *mhic* Ionain, *mhic* Eliacim,

31 *Mhic* Mhelea, *mhic* Mhainain, *mhic* Mhatata, *mhic* Natain, *mhic* Dhaibhidh,

32 *Mhic* Iese, *mhic* Obeid, *mhic* Bhoois, *mhic* Shalmoïn, *mhic* Naasoin,

33 *Mhic* Aminadaib, *mhic* Araim, *mhic* Esroim, *mhic* Phareis, *mhic* Iudaib,

34 *Mhic* Iacoib, *mhic* Isaacic, *mhic* Abrahaim, *mhic* Thara, *mhic* Nachoir,

35 *Mhic* Sharuich *mhic* Ragau, *mhic* Phaleic, *mhic* Ebeir, *mhic* Shala,

36 *Mhic* Chainain, *mhic* Arphac-said, *mhic* Shem, *mhic* Noe, *mhic* Lameich,

37 *Mhic* Mhatusala, *mhic* Enoich, *mhic* Iareid, *mhic* Mhaleeiel, *mhic* Chainain,

38 *Mhic* Enois, *mhic* Shet, *mhic* Adhaimh, *mhic* Dhé.

^c annadsa tha mi län-toilichte.

CAIB. IV.

A GUS air de Iosa bhi làn do'n Spiorad naomh, phill e air ais o-Iordan, agus threòraicheadh e leis an Spiorad do'n fhàsach,

2 Agus bha e air a bhuaireadh rè dhà fhichead là leis an diabhol; agus eha d'ith e ni sam bith anns na làithibh sin: agus air dhoibh bhi air an críochnachadh, an sin dh'fhàs e ochrach.

3 Agus thubhairt an diabhol ris, Ma's tu Mac Dhé, abair ris a' chloich so 'bhi 'na h-aran.

4 Agus fhreagair Iosa e, ag ràdh, A ta e scriobhta, nach ann le h-aran a mhàin a thig duine beo, ach le gach uile fhocal Dé.

5 Agus air do'n diabhol a thabhairt gu beins àrd, nochd e dha uile rioghachdan an domhain ann am mionaid aimsire.

6 Agus thubhairt an diabhol ris, Bheir mise an cumhachd so uile dhuit, agus an glòir; oir thugadh dhomh-sa sin, agus bheir mi e do neach air bith is toil leam.

7 Uime sin ma ni thu aoradh dhomh-sa, is leat iad uile.

8 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Tàr air mo chùlaobh, a Shatain: oir a ta e scriobhta, Ni thu aoradh do'n Tighearn do Dha, agus dha-san 'na aonar ni thu seirbhisi.

9 Agus thug iad uile fiantis da, agus ghabh iad iongantas ris na briathraibh gràs-mhòr a thainig a mach as a bheul. Agus thubhairt iad, Nach e so mac Ioseiph?

10 Oir a ta e scriobhta, Bheir e àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll, thusa a choimhead.

11 Agus togaidh iad suas thu 'nan làmhaibh, air eagal gu'm buail thu uair air bith do chos air cloich.

12 Agus air freagairt do Iosa, thubhairt e ris, A dubbradh, Na buair^a thusa an Tighearna do Dha.

13 Agus an uair a chriochnuich an diabhol am buaireadh uile, dh'imir e uaith ré tamuill.

14 Agus phill Iosa ann an cumhachd an Spioraid chum Ghalile; agus chaidh iomradhsan air feadh na ducha m'an cuairt gu h-iomlan.

15 Agus theagaitsg e 'nan sionagogaibh, a' faghail glòir o na h-uile dhaoinibh.

16 Agus thainig e gu Nasaret, far an d'araicheadh e: agus chaidh e steach, mar bu ghnàth leis, air latha na sàbaid do'n t-sionagog, agus dh'éirich e 'na sheasamh chum leughaidh.

17 Agus thugadh dha leabhar an fhàidh Èsaiais; agus air fosgladh an leabhair dhe, shuair e 'n t-àit anns an robh e scriobhta,

18 Tha Spiorad an Tighearna orm, do bhrigh gu'n d'ùng e mi a shearmonachadh an t-soisgeil do na bochdaibh; chuir e mi a slànanuchadh na muinntir aig am bheil an eridhe briste, a ghairm^b fuasglaidh do na braighdibh, agus aiseag an radhaire do na dallaibh, a thoirt saorsa do'n mhuinntir a ta brùite,

19 A shearmonachadh bliadhna thaitnich an Tighearna.

20 Agus air dùnadh an leabhair dha, thug e do'n fhear-frithealaiddh e, agus shuidh e: agus bha sùile na bha san t-sionagog uile a' geur-amharc airdsan.

21 Agus thòisich e air a ràdh riu, An diugh a ta 'n scriobtar so air a choimhlionadh ann bhur cluasaibh-se.

22 Agus thug iad uile fiantis da, agus ghabh iad iongantas ris na briathraibh gràs-mhòr a thainig a mach as a bheul. Agus thubhairt iad, Nach e so mac Ioseiph?

23 Agus thubhairt e riu, Gun amharus thubhairt sibh rium an gnàth-fhocal so, A léigh, leighis thu féin: ge b'e air bith iad na nithe a chuala sinn a rinneadh *leat* an Caper-naum, dean mar an ceudua iad an so a'd' dhùthaich féin. »

24 Agus thubhairt e, Gu deimhin-a deirim ribh, nach 'eil faidh air bith taitneach 'na dhùthaich féin.

25 Ach gu firinneach a deirimse ribh, gu'n robh mòran bhantrach ann an Israel an làithibh Eliais, an uair a dhruideadh nèamh rè thrì bliadhna agus shea mios, agus a bha gorta mhòr air feadh na tire uile:

26 Ach cha do chuireadh Elias dh'ionnsuidh aon diubh, ach gu Sa-repta Shioidin, chum mnà a bha 'na bantraich,

27 Agus bha mòran lobhar ann an Israel ri linn Eliseuis an fhàidh; agus cha do għlanadh a h-aon aca, ach Naaman an Sirianach.

28 Agus lionadh iadsan uile a bha san t-sionagog le feirg, an uair a chual iad na nithe sin,

29 Agus air éirigh suas doibh, thilg iad a mach as a bhaile e, agus thug iad leo e gu maluividh a' chnoic^c (air an robh am baile togta) chum a thilgeadh sios an coinneamh a chinn.

30 Ach air għabbail dhasan trid am meadhom, dh'thalbh e:

^a Na dearbh.

^b a shearmonachadh.
^c beul-bħruach a' chnoic.

31 Agus chaidh e sios gu Caper-naum, baile do Ghalile, agus bha e 'gan teagasc air laithibh na sàbaid:

32 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasc; do bhrigh gu'n robh fhéachal le cumhachd.

33 Agus bha anns an t-sionagog duine anns an robh spiorad deamhain neo-ghloin, agus ghlaodh e le guth mòr.

34 Ag ràdh, Leig leinn; ciod e ar gnothuchne riut, Iosa o Nasaret? an d'thainig thu g'ar sgrios? a ta fhios agam cò thu, Aon naomha Dhé,

35 Agus chronaich Iosa e, ag radh, Bi d' thosd, agus thig a mach as, Agus air do'n deamhan esan a thilgeadh sìos 'nam meadhon, thainig e mach as, gun chiurradh sam bith a dheanamh air.

36 Agus thainig uamhas orra uile, agus lathair iad r'a chéile, ag ràdh, Ciod a' ghnè cainnte so? oir le h-ùghdarras agus cumhachd a ta e toirt ordugh do na spioradaibh neoghlana, agus tha iad a' teachd a mach.

37 Agus chaidh iomradh airson a mach feadh gach àite do'n dùthach m'an cuairt.

38 Agus dh'éirich e as an t-sionagog, agus chaidh e steach do thigh Shimoin: agus bha fiabhrus mòr air màthair chéile Shimoin: agus ghuindh iad air as a leth.

39 Agus air dha seasamh os a ceanna, chronaich e'm fiabhrus, agus dh'fhág e i. Agus air éirigh dh'ise air ball, rinn i frithealadh dboibh.

40 Agus ag dol fuidhe na gréine, iadsan uile aig an robh daoine euslan le iomadh gnè tannis, thug iad d'a ionnsuidh iad: agus air dha-san a làmhan a chuir air gach aon diubh, leighis e iad.

41 Agus chaidh mar an ceudna deamhain a mach a mòran, a' glaodh-aich agus ag ràdh, Is tu Criod Mac Dhé. Agus chronuich e iad, agus cha d'fhualaing e dhoibh labhairt: oir bha fhios aca gu'm b'esan Criod.

42 Agus air teachd do'n là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail: agus bha'n sluagh 'ga iarruidh, agus thainig iad d'a ionnsuidh, agus b'àiil leo a chumail, chum's nach rachadh e uatha.

43 Ach thubhairt esan riu, Is éigin domhsa rioghachd Dhe a shearmonachadh do bhailtibh eile mar an ceudna: oir is an chum so a chuir-eadh mi.

44 Agus shearmonaich e ann an sionagogaibh Ghalile.

CAIB. V.

A pobull a dlù-theannadh air, chum focal Dé éisdeachd, gu'n do sheas e làimh ri Loch Ghenesaret,

2 Agus chunnaic e dà luing 'nan seasamh ri taobh an locha: ach bha na h-iascairean air dol a mach asda, agus a' nigheadh an lonta.

3 Agus air dha dol a steach do aon do na longaibh bu le Simon, dh'iar e air dol a mach beagan o thir: agus air suidhe dha, theagaing e 'n sluagh as an luing.

4 Anis an uair a sgur e do labhairt, thubhairt e ri Simon, Cuir a mach chum na doimhne, agus leigibh sios bhur lonta chum tarruing.

5 Agus fhreagair Simon agus thubhairt e ris, A mhaighstir, shaothraich sinn feadh na h-oidhche uile, agus cha do ghlac sim ni sam bith: ach air t'fhocal-sa leigidh mislos an lion.

6 Agus an uair a rinn iad so, chuairtich iad tachdarc mòr éisg; ionnus gu'n do bhriseadh an lion.

7 Agus smèid iad air an companachaibh, a bha 'san luing eile, teachd agus còmhnhad a dheanamh leo. Agus thainig iad, agus lion iad an dà luing, ionnus gu'n robh iad an inbhe dol fuidhe.

8 'Nuair a chunnaic Simon Peadar so, thuit e sios aig glùinibh Iosa, ag ràdh, Imich uamsa, a Thighearn, oir is duine peacach mi.

9 Oir ghlac uamhas e fén agus iadsan uile bha maille ris, air son an tarruing éisg a ghlac iad:

10 Agus mar an ceudna Seumas agus Eoin, mic Shebede, a bha 'nan companachaibh aig Simon. Agus thubhairt Iosa ri Simon, Na biodh eagal ort; as so suas glacaidh tu daoine.

11 Agus an uair a thug iad an longa gu tir, air fágail nan uile nithe dhoibh, lean iad esan.

12 Agus an uair a bha esan ann am baile àraidh, feuch, duine làn do loibhre: agus air dha Iosa fhaicinn, thuit e sìos air aghaidh, agus ghuindh e air, ag ràdh, A Thighearn, ma's toil leat, tha thu comasach air mise a ghlanadh.

13 Agus shin e a làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is toil leam; bi glan. Agus air ball dh'fhág an loibhre e.

14 Agus dh'áithn e dha, gun innseadh do neach air bith: Ach imich,

^a làimh rithe.

^b bhàrc.   ^c àireamh.

agus nochd thu féin do'n t-sagart, agus tabhair seachad air son do ghlanaidh, mar a dh'áithn Maois, mar fhianuis doibh.

15 Ach bu mhòid a sgaoileadh iomradh-san: agus thainig sluagh mòr an ceann a' chéile chum éisdeachd, agus a bhi air an slànuchadh leis o'n euailibh.

16 Agus chaidh e air leth chum an fhàsaich, agus rinn e ùrnuiigh.

17 Agus tharladh air latha àraighe, 'nuair a bha e a' teagast, gu'n robh 'nan suidhe *an sin* Phairisich agus luchd-teagaisg an lagha, a thainig as gach uile bhaile do Ghalile, agus do Iudea, agus o Ierusalem; agus bha cumhachd an Tighearn 'a làthair chum an slànuchadh.

18 Agus feuch, dh'iomchair daoine air leabaidd duine air an robh am pairilis: agus dh'iarr iad a thubhairt a steach, agus a chur 'na làithairsan.

19 Agus an uair nach d'iuhair iad seòl air am feudadh iad a thoirt a steach, le meud na cuideachd, chaithd iad suas air an tigh, agus leig iad sios tre mhullach an tigh e fein agus aleaba, anns a' mheadhon an làthair Iosa.

20 Agus an uair a chunnaic e an creidimh, thubhairt e ris, A dhuine, tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

21 Agus thòisich na scriobhuichein agus na Phairisich air reusonachadh, ag radh, Cò e so a ta labhairt toibheam? cò dh'fheudas peacaidh a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

22 Ach air aithneachadh an smuainte do Iosa, fhreagair e agus thubhairt e riu, Ciod a ta sibh a' reusonachadh 'nar eridheachaibh?

23 Cò aca's usadh a ràdh, Tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit, no ràdh, Eirich agus imich?

24 Ach a chum's gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine peacaidh a mhaitheadh air talamh, (thubhairt e ri fear na pairilis) A deirim riut, eirich, agus tog do leaba, agus imich do d' thigh.

25 Agus dh'éirich e air ball 'nan làthair, agus thog e *an leaba* air an robh e 'na luidhe, agus chaithd e d'a thigh féin, a' tabhairt glòir do Dhia.

26 Agus ghlaic uamhas iad uile, agus thug iad glòir do Dhia, agus lionadh le h-eagal iad, ag ràdh, Chunnaic sinne nithe do-chreidsinn a an diugh.

27 Agus an déigh nan nithe sin, chaithd e mach, agus chunnaic e cùs-mhaor d'am b'ainm Lebhi, 'na

shuidhe aig àite togail na cise: agus thubhairt e ris, Lean mise.

28 Agns air fàgail nan uile nithe dha, dh'éirich e, agus lean so e.

29 Agus rinn Lebhi fèisd mhòr dha 'na thigh fein: agus bha cuid-eachd mhòr do chìs-mhaoraibh, agus do mhuinntir eile a shuidh maille riu.

30 Agus rinn an scriobhuichein agus am Phairisich gearan anaghaidh a dheisciobul-san, ag ràdh, C'ar son a ta sibh ag itheadh, agus ag òl maille ri cis-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

31 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha'n 'eil feum acasan a ta slàn air an léigh ach acasan a ta tinn.

32 Cha d'thainig mise a ghairm nam firean, ach nam peacach chum aithreachais.

33 Agus thubhairt iadsan ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin gu tric ri trosgadh^b agus a' deanamh ùrnuiigh, agus mar an ceudna *deisciobuil* nam Phairiseach; ach a ta do dheisciobuil-se 'g itheadh agus ag òl?

34 Agus thubhairt esan riu, Am feud sibh a thoirt air cloinn seomair an fhir nuadh-phòsda trosgadh a dheanamh, am feadh a ta 'm fear nuadh-phòsda maille riu?

35 Ach thig na laithean an uair a bheirear am fear nuadh-phòsda uatha: an sin ni iad trosgadh anns na làithibh sin.

36 Agus labhair e mar an ceudna cosamhlachd riu, Cha chuir neach air bith mìr a dh'eudach nuadh air sean eudach: no, reubaithd an t-eudach nuadh e, agus cha d'thig am mìr do'n eudach nuadh ris an t-sean eudach.

37 Agus cha chuir duine sam bith fion nuadh ann an seann searragaibh; no, brisidh am fion nuadh na searragan, agus dòirtear e féin, agus caillear na searragan.

38 Ach is còir fion nuadh a chur ann an searragaibh nuadha; agus bithidh iad araoна tèaruinte.

39 Agus cha 'n'eil duine sam bith air dha sean *fhlòn* òl, a dh'iarras air ball fion nuadh: oir a deir é, 'Se 'n sean *fhlòn* is fearr.

CAIB. VI.

A GUS tharladh air a' cheud latha A sàbaid an déigh an dara la *do fhéisd na cùisgec*, gu'n deachaidh e trìd na h-achaibh arbhair: agus spion a dheisciobuil na diasan arbh-

^b *trasgadh.*

^c *air an dara latha sàbaid an déigh na ceud sàbaid.*

air, agus dh'ith iad, an déigh am bruathadh le'n làmhaibh.

2 Agus thubhairt cuid do na Phairisich riu, C'ar son a ta sibh a' deanamh an ni nach 'eil ceaduicte r'a dheanamh air laithibh na sàbaid?

3 Agus fhreagair Iosa iad, agus thubhairte, Nach do leugh sibhse an ni so rinn Daibhidh, nuair a bha ocras air fein, agus orra-san a bha maille ris:

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a ghabh e aran na fianuis^a, agus a dh'ith e fein, agus a thug e mar an ceudna dhoibh-san a bha maille ris, ni nach 'eil ceaduicte itheadh, ach do na sagartaibh a mhàin?

5 Agus thubhairt e riu, Is Tigh-earna Mac an duine air an t-sàbaid fein.

6 Tharladh mar an ceudna air sàbaid eile, gu 'n deachaidh e steach do'n t-sionagog, agus gu'n do theagaisg e; agus bha an sin duine, aig an robh a làmh dheas air seargadh.

7 Agus rin na scriobhuichean agus na Phairisich faire a dh'fheuchainn an Leighiseadh e air an t-sàbaid, chum's gu'm faigheadh iad cùis-dhitidh b' na aghaidh.

8 Ach thuig esan an smuaintean, agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh sheartga, Eirich, agus seas a mach sa' mheadhon. Agus dh' eirich esan agus sheas e.

9 An sin thubhairt Iosa riu, Fèoruichidh mise aon ni dhibh, Am bheil e ceaduicte air laithibh na sàbaid maith a dheanamh, no olc? anam a shaoradh, no a sgrios?

10 Agus air a dha a mharc m'an cuairt orra uile, thubhairt e ris an duine, Sim a mach do làmh. Agus rinn e sin: agus dh'aisigeadh a làmh slán da mar an làmh eile.

11 Agus liónadh iadsan do chuthach agus labhair iad r'a chéile, ciod a dheanadh iad ri h-Iosa.

12 Agus anns na laithibh sin chaidh esan gu beinn a dheanamh ùrnuigh agus bhuanach e rè na h-oidhche ann an ùrnuigh ri Dia c.

13 Agus air teachd do'n là, ghairm e d'a ionnsuidh a dheisciobuil: agus thagh e dà fhear dheug asda, d'an do ghoir e Abstoil:

14 Simon (a dh'ainmich e mar an ceudna Peadar) agus Aindreas a bhràthair, Seumas agus Eoin, Philip agus Bartolomeus,

15 Mata agus Tomas, Seumas mac

Alpheuis, agus Simon d'an goirear Selotes,

16 Iudas bràthair Sheumais, agus Iudas Iscariot, esan a bha 'na fhearrathaidh.

17 Agus thainig e nuas leo, agus sheas e air ionad còmhnaid, agus coimhthional a dheisciobul, agus buidheann mhòr shluaign o Iudea uile agus o Hierusalem, agus o chois fairge Thirus agus Shidoin, muinntir a thainig g'a éisdeachd, agus gu bhi air an leigheas o'n euslaintibh;

18 Agus iadsan a bha air am pianadh le spioradaibh neo-ghlana: agus Leighiseadh iad.

19 Agus dh'iarr an sluagh uile beantuinn ris: oir chaidh cumhachd a mach as, agus shlànuih e iad uile.

20 Agus thog e suas a shùilean air a dheisciobluibh, agus thubhairt e, Is beannuichte sibhse ta bochd: oir is libh riogachd Dhé.

21 Is beannuichte sibhse ta ocrach a nis: oir sàsuicheadh sibh. Is beannuichte sibhse ta caoidh a nis: oir gairidh sibh.

22 Is beannuichte sibh 'nuair a bheir daoine fuath dhubh, agus a chuireas iad as an cuideachd sibh, agus a bheir iad cainnt mhaslach dhubh, agus a thilgeas iad a mach bhur n-ainm mar olc, air son Mhic an duine.

23 Deanaibhse gairdeachas, san làsin, agus leumaibh le h-aoibhneas: oir feuch, is mòr bhur duais air néamh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche air na fàidhbih.

24 Ach is an-aoibhinn duibhse ta saibhir: oir fhuair sibh bhur sólas.

25 Is an-aoibhinn duibhse ta sàitheach: oir bitidh ocras oirbh. Is anaoibhinn duibhse ta gàireachdaich a nis: oir ni sibh bròn agus gul.

26 Is anaoibhinn duibhse 'nuair a labhras daoined maith umaibh: oir is ann mar sinn a rinn an aithriche ris na fàidhbih bréige.

27 Ach a deirim ribhse ta 'g éisdeachd, Gràdhachibh bhur naimhde, deanaibhmaith orra-sanle'mfuathach sibh:

28 Beannuichibh iadsan a ta 'gar mallachadh, agus deanaibh ùrnuigh air son na muinntir a ta buntuinn gu'naimhdeil ribh.

29 Ris an ti a bhuaileas tu air aon ghial, cum an gial eile: agus do'n ti a bheir t'fhalluing dhiot, na bac do chòta mar an ceudna:

30 Tabhair do gach neach a

^a an t-aran taisbeanta. ^b cùis-chasaid. ^c tigh ùrnuigh Dhè.

^d na h-uile dhaoine.

dh'iaras ort, agus o'n neach a bheir uait do mhaoin, na iarr air ais i.

31 Agus mar a b'aill libh daoine dheanamh dhuibh, deanaibhse mar an ceudna dhoibh-san.

32 Oir ma ghràdhaicheas sibh iad-san aig am bheil gràdh dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir gràdhaichidh peacaich fein an droing aig am bheil gràdh dhoibh.

33 Agus ma ni sibh maith do'n mhuinnit a ni maith dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir ni peacaich an ni so fein mar an ceudna.

34 Agus ma bheir sibh iasachd a dhoibh-san o'm bheil dùil agaibh ri fhaotainn a ris, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir bheir peacaich féin iasachd do pheacachaibh, chum's gu'm faigh iad uiread a ris.

35 Ach gràdhaichibh-se bhur naimhde, agus deanaibh maith, agus thugaibh iasachd, gun dùil a bhi agaibh ri ni sam bith 'na éiric b: agus bithidh bhur duais mòr, agus bithidh sibh 'nar cloinn do'n Ti a's airde: oir a ta esan tabhartach dhoibh-san a ta mi-thaingeal agus olc.

36 Bithibh-se uime sin tròcaireach, mar a ta bhurn-Athair tròcaireach.

37 Agus na tugaibh breth, agus cha toиреар breth orbh: na ditibh, agus cha ditear sibh: thugaibh maitheanas, agus bheirear maith-eanas dhuibh.

38 Thugaibh uaibh, agus bheirear dhuibh; deadh thomhas, air a gheinneadh, agus air a chrathadh ri chéile, agus a' cur thairis, bheir daoine ann bhur n-uchd; oir leis an tomhas le'n tomhais sibh, toimhaisear dhuibh a ris.

39 Agus labhair e cosamblachd riu, Am feud an dall dall a threorachadh? nach tuit iad araon ann an slochd?

40 Cha 'n-eil an deisciobul os ceann a mhaighstir: ach ge b'e neach a ta coimhlionta, bithidh e mar a mhaighstir.

41 Agus c'ar son a ta thu faicinn an smùirnein a ta an sùil do bhràthar, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil féin?

42 No cionnus a dh'fheudas tu ràdh ri d'bhràthair, A bhràthair, leig dhomh an smùirnein a thoirt a d'shùil, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil féin? A

^a coingheall. ^b gun bhur dòchas a chall,

chealgair, tilg a mach air tùs an t-sail as do shùil féin, agus an sin is léir dhuit gu soillear an smùirnein a ta ann an sùil do bhràthar thoirt aside.

43 Oir cha deadh chraobh a bheir a mach droch thoradh: agus cha droch chraobh a bheir a mach deadh thoradh.

44 Oir aithnichear gach craobh air a toradh: oir cha tionail daoine fígean do dhroighinn, no caoran Fiona do'n fhearr-dhrys.

45 Bheir duine maith ni maith a mach a deadh ionmhas a chridhe: agus bheir droch dhuine ni olc a mach a droch ionmhas a chridhe: oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras a bheul.

46 Agus ca'r son a ghoireas sibh a Thighearn, a Thighearn, dhiom sa, agus nach dean sibh na nithe a déirim?

47 Gach neach a thig a m' ionnsuidh-se, agus a chluinneas mo bhriathra, agus a ni iad, feuchaidh mi dhuibh cia ris is cosmuil e.

48 Is cosmuill e ri duine a thog tigh, agus a chladhaich domhain, agus a chuir a bhunait air carraig: agus an uair a thainig an tuil, bhuailean sruth gu dian air an tigh sin, agus cha b'urrainn e charachadh; oir bha e air a shuidheachadh^c air carraig.

49 Ach an ti a chluinneas, agus nach dean, is cosmuil e ri duine a thog tigh air an talamh gun bhunait, air an do bhuailean sruth gu dian, agus air ball thuit e; agus bu mhòr tuiteam an tigh sin.

CAIB. VII.

A NIS an uair a chriochnaich e a bhriathra-san uile ann an éisdeachd an t-sluaigh, chaith e steach do Chaperenaum.

2 Agus bhaiseirbhiseach ceannairde-ceilidh aráidh, a b'ionmhuin leis, ga tinn, agus ri h-uchd bàis.

3 Agus air cluimintin mu Iosa dha, chuir e seanairean nan Iudachd'a ionnsuidh, a' cur impidh air gu'n d'thigeadh e, agus gu'n Leighiseadh e a sheirbhiseach.

4 Agus an uair a thainig iad gu h-Iosa, ghuidh iad air gu dùrachadhach, ag ràdh, Gu'm b'airidh e gu'n deanadh esan so dha:

5 Oir is toigh leis ar cinneach-ne, agus thog esan dhuinn sionagog^d.

6 Agus chaith Iosa maille riu. Ach air dha bhi nis fagus do'n tigh, chuir an ceannard-ceilidh càirde d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, A Thighearn,

^c stéidheachadh. ^d thog esan ar sionagog.

na cuir dragh ort féin, oir cha'n airidh mise gu'n rachadh tu steach fa m' chleith

7 Uime sin cha mhò a mheas mi gu'm b'airidh mi féin air teachd a t'ionnsuidh: ach a mhàin abair am focal, agus slànuichead m' òglach.

8 Oir is duine mise féin air mo chur fa ùghdarras, aig am bheil saighdeara fum, agus a deirim ris an fhear so, Imich, agus imichidh e: agus ri fear eile, Thig, agus thig e: agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

9 Agus air cluinnntinn nan nithe so do Iosa, ghabh e iongantas ris, agus air tionndadh dba, thubbait e ris an t-sluagh a lean e, A deirim ribh, nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so, ann an Israel féin.

10 Agus air pilltinn air an ais do'n tigh do na teachdairibh a chuireadh d'a ionnsuidh, fhuair iad an seirbhiseach a bha tinn, slàn.

11 Agus tharladh an là 'na dhéigh sin, gu 'n deachaidh e chum baile d'an goirear Nain; agus chaidh a dheisciobuil^a maille ris, agus sluagh mòr.

12 A nis an nair a thainig e 'm fagus do gheatadh a' bhaile, feuch, ghiùlaineadh a mach duine marbh, aon mhad a mhàthar, agus bu bhan-trach i: agus bha sluagh mór do mhuinntir a' bhaile maille rithe.

13 Agus an uair a chunnaic an Tighearn i, ghabh e truas dith, agus thubbait e rithe, Na guil.

14 Agus thainig e agus bhean e ris a' ghiùlan^b, (agus sheas iadsan a bha 'ga ionchar), agus thubbait e, Oganaich, a deirim riut, éirich.

15 Agus dh'éirich an duine bha marbh 'na shuidhe, agus thòisich e air labhairt: agus thug e d'a mhàthair e.

16 Agus ghlac eagal iad uile: agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Dh'éirich fàidh mòr 'nar measg-ne; agus Dh'amhairc Dia air a shluagh féin.

17 Agus chaidh an t-icmradh so mach airson air feadh Iudea uile, agus na dùcha m'an cuairt uile.

18 Agus dh'innis a dheisciobuil do, Eoin mu thimchioll nan nithe sin uile.

19 Agus ghairm Eoin d'a ionnsuidh dithis àraighe d'a dheisciobluibh, agus chuir e iad gu h-Iosa, ag ràdh, An tusa esan a bha ri teachd, no'm bi sùil againn ri neach eile?

20 Agus air teachd do na daoinibh

d'a ionnsuidh, thubbait iad, Chuir Eoin Baiste sinne a'd' ionnsuidh, ag ràdh, An tusa 'n ti a bha ri teachd, no'm bi sùil againn ri neach eile?

21 Agns anns an uair sin féin leighis e mòran o 'n euslaintibh agus o'm plàighibh, agus o dhoibh spioradibh, agus thug e'n radharc do mhòran a bha dall.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubbait e riu, Imichibh-se agus innisibh do Eoin na nithe a chunnaic agus a chuala sibh, gu'm bheil na doill a' faicinn, na bacaich agimeachd, na lobhair air an glanadh, na bodhair a' cluinnntinn, na mairbh air an dùsgadh, an soisgeul air a shearmanachadh do na bochdaibh.

23 Agus is beanicht' esan nach faigh oilbheum anram sa c.

24 Agus an uair a dh'fhalbh teachdairean Eoin, thòisich e air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, Ciod an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuile air a crathadh le gaoith?

25 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, iadsan a tasgeadaichte le eudach riomhach, agus a' caitheadh am beatha gu sòghail, is am an cùirtibh nan righ a ta iad.

26 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e fàidh? seadh, a deirim ribh, agus ni's mòd na fàidh.

27 Is e so an ti mu'm bheil e scriobhta, Feuch, cuiream mo theachdaire roimh dò ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

28 Oir a deirim ribh, 'Nam measg-san a rugadh le mnaibh, cha 'n'eil fàidh a's mò na Eoin Baiste: gidheadh an ti a's lugha ann an rioghachd Dhé, is mò e na esan.

29 Agus dh'fhìreanaich am pobull uile a chual e, agus na cùs-mhaoir Dia, air dhoibh bhi air am baisteadh le baisteadh Eoin.

30 Ach chuir na Phairisich agus an luchd-lagha cùl ri comhairle Dhé d'an taobh féin, am feadh nach do bhaisteadh iad leis.

31 Agus thubbait an Tighearna, Cò ris uime sin a shamhlaicheas mi daoine a' ghinealaich so? agus cò ris a ta iad cosmhul?

32 A ta iad cosmhul ri cloinn a ta 'nan suidhe sa' mhargadh, agus a dh'éigheas r'a chéile, ag ràdh, Rinn sinne piobaireachd dhuibh-se, agus cha d'rinn sibhse dapnsa: rinn sinne

^a mòran d'a dheisciobluibh.

^b chiste mhairbh.

C A I B. VIII.

t'aireadhl dhuibhse, agus cha d'rinn sibhse gul.

33 Oir thainig Eóin Baiste, cha'n ann ag itheadh arain, no 'g òl fiona; agus their sibh, A ta deamhan aige.

34 Thainig Mac an duine ag itheadh 's ag òl; agus their sibh, Feuch duine geòcach agus pòitear-fiona, caraid chis-mhaor agus pheacach.

35 Ach a ta gliocas air a firean-achadh leis a cloinn uile.

36 Agus dh'iarr duine àraidh do na Phairisich air, gu'n itheadh e biadh maille ris. Agus chaidh e steach do thigh an Phairisich, agus shuidh a, e sios chum bìdh.

37 Agus feuch, an uair a fhuair bean anns a bhaile, a bha 'na peacach, fios gu 'n robh e 'na shuidhe aig biadh ann an tigh an Phairisich, thug i featha bocsa alabastair làn do ola chùbhraidi.

38 Agus sheas i aig a chosaibh air a chùlaobh a' gul, agus thòisich i air a chosan a fhliuchadh leis a deuraibh, agus thiormaich i iad le gruaig a cinn, agus phòg i a chosa, agus dh'ùng i leis an ola iad.

39 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach, a thug cuireadh dha, so, labhair e ann féin, ag ràdh, Nam b'fhaidh an duine so, bhiodh flios aige cò i a' bhean so ta beantuinns ris, agus ciod is gné dh'i; oir is peacach i.

40 Agus fhreagair Iosa, agus thubhainte e ris, A Shimoin, a ta ni agam ri ràdh riut. Agus thubhaint esan, A mhaighstir, abair e.

41 Bha aig fear-fiacha àraidh dithis do fhéichneinibh: bha aige air aon shear cùig ceud peghinn, agus air an shear eile leth-cheud.

42 Agus do bhrigh nach robh aca ni leis an dioladh iad, mhaith e gu saor dhoibh araon. Innis domhsa uime sin, cò aca 's mò a ghràdh-aicheas e?

43 Agus fhreagair Simon agus thubhaint e, 'S i mo bharail gur e an neach is mò d'an do mhaith e. Agus thubhaint e ris, Is ceart a thug thu breith.

44 Agus air tionndadh ris a' mhaoi, thubhaint e ri Simon, Am faic thu blean so? thainig mi steach do d' thigh, cha d'thug thu dhomh uisge chum mo chos; ach dh'ionnlaid ise mo chosa le deuraibh, agus thiormaich i iad le folt a cinn.

45 Cha d'thug thusa dhomh pòg: ach o thainig ise b' stigh, cha do sguir i a phògadh mo chos.

46 Cha d'ùng thusa mo cheann le h-ola: ach dh'ùng ise mo chosa le h-ola chùbhraidi.

47 Uime sin a deirim riut, Gu'm bheil a peacaidh a ta lion:hor, air am maitheadh; air au aobhar sin c ghràdhach i gu mòr: ach ge b'e neach d'am maithear beagan, bithidh a ghràdh beag.

48 Agus thubhaint e rithe, Tha do pheacaidh air am maitheadh.

49 Agus thòisich iadsan a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, air a ràdh annta fein, Cò e so a ta eadhon a' maitheadh pheacanna?

50 Agus thubhaint e ris a' mhaoi; Shlànúich do chreidimh thu; imich an sith.

CAIB. VIII.

A G U S tharladh an déigh sin, **A** gu'n d'imich esan trid gach cathair agus baile, a' searmonachadh, agus a' cur an céill soisgeil rioghachd Dhé, agus an dà shear dlieug 'na fhochair.

2 Agus mnài àraidh a leighiseadh o dhoch spioradaibh agus o euslaintibh, Muire d'an goirear Magdalén, as an deachaidh seachd deamhain,

3 Agus Ioanna bean Chusastiùbh-aird Heroid, agus Susanna, agus mòrav eile, a bha frithealadh dha le am maoin.

4 Agus an uair a chruinnich sluagh mòr, agus a thainig iad as gach baile d'a ionnsuidh, labhair e ann an cosamhlachd:

5 Chaidh fear-cuir amach a chur a shil: agus ag cur da, thuit cuid ri taobh an rathaid, agus shaltradh sios e, agus dh'ith eunlaith an athair suas e.

6 Agus thuit cuid eile air carraig, agus air fàs da, shear e, do bhrigh nach robh sùgh aige.

7 Agus thuit cuid eile am measg droighinn, agus air fàs do 'n droighinn maille ris, thachd se e.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith, agus dh'fhàs e suas, agus thug e toradh uaith a cheud uiread 's a chuireadh. Agus air dha na nithe sin a ràdh, ghlaodh e, Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeachd e.

9 Agus dh'fhiorsraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, Ciod e an cosamhlachd so?

10 Agus thubhaint esan, Thugadh dhuibhse eòlas shaotainn air rùn diòmhair rioghachd Dhé; ach do chàch an cosamhlachdaibh, ionnu ag faicinn doibh nach faiceadh iad,

agus ag cluinntinn doibh nach tuig-eadh iad.

11 Ach is e so an cosamhlachd : Is e 'n siol focal Dé.

12 Iadsan ri taobh an rathaid, is iad sin a dh'éisdeas : 'na dhéigh sin a ta 'n diabhol a' teachd, agus a' togail air falbh an fhocail as an cridh-eachaibh, air eagal gu'n creideadh iad agus gu'm bioc'h iad air an saoradh.

13 An dream air a' charraig, is iad sin iadsan, an uair a dh'éisdeas iad, a ghabhias am focal d'an ionnsuidh le gairdeachas ; ach cha 'n'eil aca so freumh, muinntir a chreideas rè tamuill, agus an àm buairidh a ta tuiteam air falbh.

14 Agus an ni a thuit am measg droighinn, is iad sin an dream a dh'éisdeas, agus air dhoibh dol a mach, a ta iad air an tachdadh le cùram, agus le saibhreas, agus le sàimhe na beatha so, agus cha 'n'eil iad a' toirt toraidh uatha chum foirfeachd.

15 Agus an ni a thuit san talamh mhaith, is iad sin iadsan, air dhoibh am focal éisdeachd, a ta 'ga choimhead ann an cridhe treibh-dhireach agus maith, agus a' toirt toraidh uatha le foighidin a.

16 Cha' n'eil neach air bith, air dha coinneal a lasadh, a dh'fholuicheas fa shoitheach i, no chuireas fa leabaidh i : ach cuiridh e ann an coinnleir i, chun's gu'm faic iadsan a thig a stigh an solus.

17 Oir cha' n'eil ni sam bith folaithe, nach deantar follaiseach ; no uaigneach, nach aithuichead, agus nach d'fhig os àird.

18 Air an aobhar sin thugaibh fa'near cionnusadh'éisdeas sibh : oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha ; agus ge b'e neach aig nach'eil, bheirear uaith eadhon an ni sin a shaolear a bhi aige.

19 An sin thainig d'a ionnsuidh a mhàthair agus a bhràithre, agus cha b'urrainn iad teachd am fagus da leis an dòmhlas.

20 Agus dh'innseadh dha le *dream àraidh*, a thubhairt, Thado mhàthair agus do bhràithre 'nau seasamh a muigh, ag jarraidh t'fhaicinn.

21 Agus fhreegairesan agus thubhairt e ri. Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a ni e.

22 Agus tharladh air là àraidh, gu'n deachaidh e féin agus a dheiscioibh a stigh do luing : agus thubhairter iu, Rachamaid thairis gu taobh

thall an locha. Agus chuir iad a mach o thlir.

23 Ach ag seòladh dhoibh, thuit codal airson : agus thainig ànradh b' gaoith an uasair an loch, agus lìonadh iad le *h-uisge*, agus bha iad ann an gàbhadh.

24 Agus thainig iad d'a ionnsuidh, agus dh'uisig iad e, ag ràdh, A mhaighstir, a mhaighstir, tha sinn caillte, An sin dh'érich esan, agus chronuich e ghaoth, agus onfa an uisge : agus sguir iad, agus thainig feàth c ann.

25 Agus thubhairt e riu, C'ait am bheil bhur creidimh ? agus air dhoibh bhi fa eagal, ghabh iad iongantas, ag ràdh, r'a cheile, Ciad a' ghnè dhuine so ? oir a ta e toirt àithne do na gaothaibh, agus do'n uisge féin, agus a ta iad ùmhail dha.

26 Agus thainig iad air tir aig dùthlaich nan Gadareneach, a ta thall fa chombhair Ghalile.

27 Agus an uair a chaidh e mach air tir, choinnich duine àraidh as a' bhaile e, anns an robb deamhain rè aimsir fhada, agus aig nach biodh eudach uime, agus nach fanadh ann an tigh, ach anns na h-àtitibh-adhalaic.

28 An uair a chunnaic e Iosa, għlaodh e mach, agus thnit e sios 'na lāthair, agus thubhairt e le guth àrd, Ciad e mo ghnothukhsa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde ? guidheam ort, na pian mi.

29 (Oir bha e air toirt àithne do'n spiorad neo-ghlan dol a mach as an duine. Oir bu tric a rug e gu naimhdeil air : agus cheangladh e le slabhruidhibh, agus choimhdeadhan geomhlibh e ; agus air briseadh a chuibhreacha dha, dh'iomaineadh e leis an deamhan do'n fħasach.)

30 Agus dh'ihedraich Iosa dheth, ag ràdh, Ciad is ainm dhuit ? agus thubhairt esan, Legion : do bhrigh gu'n deachaidli mòran dheimhan a steach ann.

31 Agus ghuidh iad air, gun àithne thoirt doibh dol sios do'n doimhneachid d.

32 Agus bha treud lion-mhor mhuc an sin, ag ionaltradh air an t-sliabh : agus ghuidh iad air cead a thoirt doibh dol a steach anna. Agus thug e cead doibh.

33 An sin air dol do na deamlinaibh a mach as an duine, chaidh iad anns na mucaibh : agus ruith an trend mhuc gu dian sios le bruthach e do'n loch, agus thachdadh f iad.

b doininn, stoirm. c ciuine.

d dubh-aigean. e leathad, aite corrach. f bhàthadh.

34 Agus an uair a chunnaic an dream a bha 'gam biadhadh an ni a rinneadh, theich iad, agus dh'innis a iad e anns a' bhaile agus anns an dùthaich.

35 Agus chaidh iadsan a mach a dh'fhaicinn an ni a rinneadh; agus thainig iad gu h-Iosa, agus fhuair iad an duine as an deachaidh na deamhain, 'na shuidhe aig cosaint Iosa, air eudachadh, agus e 'na chéill: agus ghabh iad eagal.

36 Agus dh'innis an dream a chunnaic e dhoibh, cionnus a shlànuicheadh an duine san robh na deamhain.

37 An sin dh'iarr muinntir dùcha nan Gàdareneach uile aircsan, imeachd uatha; oir ghlacadh le h-eagal mòr iad: agus chaidh e san luing, agus phill e air ais a ris.

38 A nis ghuidh an duine, as an deachaidh na deamhain air, e fein a bhi maille ris: ach chuir Iosa uaithe, ag ràdh,

39 Pill do d' thigh fein, agus cuir an céil meud nan nithe a rinn Dia dhuit. Agus dh'imich e roimhle, ag innseadh gu follaiseach air féadach a' bhaile uile, meud nan nithe a rinn Iosa dha.

40 Agus tharladh, an uair a phill Iosa air ais, gu'n do ghabh an sluagh *gu toileach* ris; oir bha iad uile 'ga fheitheambh.

41 Agus feuch, thainig duine da'm b'ainm Iairus, a bha 'na uachdaran air an t-sionagog: agus thuit e aig cosaint Iosa, agus ghuindh e air gu'n d'thigeadh e d'a thigh:

42 Do bhrigh gu'n robh aon-ghin nighinn aige, mu thimchioli dà bhliadhna dheug, agus i faotainn a' bhàis. (Ach air dha bhi 'g imeachd, bha'n sluagh 'ga theannadh.)

43 Agus thainig bean air an robh dòrtadh folà dà bhliadhna dheug, agus a chaith a beathachadh uile ri lèighibh, agus nach b'urradh bhi air a leigheas le neach air bith.

44 Thainig *ise* air a chùlaobh, agus bhean i ri h-iomall euðaich: agus sguir a dòrtadh folà air ball.

45 Agus thubhairt Iosa, Cò bhean rium? Air àicheadh do na h-uile, thubhairt Peadar, agus iadsan a bha 'na fhochair, ris, A mhaighstir, thà'n sluagh ga d' dhòmhlichadh, agus ga d' theannadh, agus an abair thu, Cò bhean rium?

46 Agus thubhairt Iosa, Bhean neach éigin rium: oir mhothaich mi eumhachd a' dol asam.

a theich iad, (agus chaidh iad,) agus dh'innis.

47 Agus an uair a chunnaic a' bhean nach robh i'n ain-fhios b, thainig i air chrith, agus a' sleuchadh dha, chuir i'n ceill da c'ar son a bhéan i ris, an làthair an t-sluagh uile, agus mar a shlànnicheadh i gu gràd.

48 Agus thubhairt esan rithe, A nighean, biodh misneach agad: shlànuich do chreidimh thu; imich an sith.)

49 Am seadh 's a bha e fathast a' labhairt, thainig neach o *thigh* Uachdarain na sionagoige, ag ràdh ris, Tha do nighean marbh; na cuir dragh air a' mhaighstir.

50 Ach air cluinniun so do Iosa, fhreagair se e, ag ràdh, Na biodh eagal ort: a mhàin creid, agus bithidh i air a slànuachadh.

51 Agus an uair a chaidh e do 'n tigh, cha do leig e le neach air bith dol a stigh, ach Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus athair agus màthair na h-inghin.

52 Agus bha iad uile a' gul, agus a' deanaimh caidh air a son: ach thubhairt esan, Na guilibh: cha 'n'eil i marbh, ach 'na codal.

53 Agus rinn iad gàire fanoid ris, do bhrigh gu'n robh fhios aca gu'n robh i marbh.

54 Agus air dha an cur a mach uile, ghlac e air làimh i, agus għlaodh e, ag ràdh, A nighean, éirich.

55 Agus thainig a spiorad air ais, agus dh'éirich i air ball: agus dh'áithn e biadh a thoirt d'i.

56 Agus għabb uamhas mòr a pàrrantanc: ach thug esan àithne dhoibh gun an ni a riuneadh innseadh do neach air bith.

CAIB IX.

A GUS ghairm e an dà shear dheng'd an ceann a chéile, agus thug e cumhachd agus ùghdarris doibh air na h-uile dheamhnaibh, agus a chum euslaintean a leigheas.

2 Agus chuir e mach iad a shear-monachadh rioghachd Dhé, agus a shlànuachadh nan euslan.

3 Agus thubhairt e riu, Na tugaibh ni air bith leibh clum na slighe, bat-aiche, no màla, no aran, no airgiòd; ni mò bhios dà chòta aig gach fear agaibh.

4 Agus ge b'e air bith tigh d'an d'théid sibh a steach, fanaibh an sin, agus as sin rachaibh a mach e.

5 Agus cò air bith iad nach gabh ribh, air dhuibh dol a mach as a'

b am folach. c a ginteirean.

d a dhà dheisciobul deug.

e fanaibh an sin gus am "dg sibh n t-a-it.

bhaile sin, crathaibh dhibh eadhon an duslach o bhur cosaibh mar fhianuis 'nan aghaibh.

6 Agus chaith iadsan a mach, agus ghabh iad tre na baintibh, a' searmonachadh an t-soisgeil, agus a' leigheas anns gach ait.

7 Agus chual Herod an Tetrarch na h-uile nithe a rinneadh leis : agus bha e an imcheist, do bhrigh gu'n dubhradh le cuid, gu'n robh Eoin air éirigh o na marbháibh :

8 Agus le cuid, gu'n d'fhoillsieadh Elias : agus le cuid eile, gu'n robh aon do na sean f'kàidhíbh air éirigh a ys.

9 Agus thubhairt Herod, Thug mis' an ceann a dh'Eoin : ach cò e 'm fear so mu'n cluinneam a leithid so do nithibh? Agus dh'iarr e fhaicinn.

10 Agus air pilltinn do na h-abstolaibh, dh'innis iad dha gach ni a rinn iad. Agus thug e leis iad, agus chaith e fa leth gu àite fàsail a bhuineadh do'n bhaile d'an goirear Betsaida.

11 Agus an uair a fhuair an sluagh lios air, lean iad e : agus ghabh e d'aionnsuidh iad, agus labhair e riu mu thimchioll rioghachd Dhé, agus léigbhis e iadsan aig an robh feum air leigheas.

12 Agus an uair a thòisich an là air teireachdainn thanig an dà fhear dheug, agus thubhairt iad ris, Cuir air falbh an sluagh, chum 's gu'n d'thèid iad do na baintibh agus do'n tir m'an cuairt, agus gu'n gabh iad tàmh agus gu'm faigh iad biadh : oir tha sinn an so an aite fàsail.

13 Ach thubhairt esan riu, Thug-aibhse dhoibh ni r'a itheadh. Agus thubhairt iadsan, Cha 'n'eil againn tuilleadh na cùig builinnean agus dà iasg : mur d'thèid sinn agus biadh a cheannach do'n t-sluagh so uile.

14 Oir bha iad mu thimchioll cùig mile fear. Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cuiribh nan suidhe iad, leth-cheud anns gach crideachd.

15 Agus rinn iad mar sin, agus chuir iad 'nan suidhe iad uile.

16 Agus ghabh e na cùig builinnean agus an dà iasg, agus air amhare suas gu nèamh, bheannuich e iad, agus bhris e, agus thug e d'a dheisciobluibh iad gu'n cur an lathair an t-sluagh.

17 Agus dh'ith iad, agus shàs-uicheadh iad uile ; agus thogadh dà ehliahdh dheug do bhiadh briste, a bha dh'f huighleach aca.

18 Agus tharladh, air dha bhi ri ùrnuigh fa leth, gu'n robh a dheisciobuil maille ris : agus dh'f hedraich

e dhinibh, ag ràdh, Cò their an sluagh is mise?

19 Fhreagair iadsan agus thàhh-airt iad, Eoin Baiste : ach their cuiid, Elias : agus euid éile, gu bheil aon do na sean f'hàidhíbh air éirigh a ris.

20 Thubhairt e riu, Ach cò their sibhse is mi? Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e, Criod Dhe.

21 Agus air dha sparradh teann a thoirt doibh, dh'aithn e gun iad a dh'innseadh so do neach sam bith,

22 Ag ràdh, Gur éigin do Mhac an duine mòran fhlolang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanaibh, agus na h-àrd shagartaibh, agus na scriobhuichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus air a thogail suas air an treas là.

23 Agus thubhairt e riu uile, Ma's àill le neach air bith teachd a'm, dhéighse, aicheadadh se e séin, agus togadh e chramm-ceusaidd gach là, agus leanadh e mise.

24 Oir ge b'e neach le'm b'áill anam a thearnadh, caillidh se e : ach ge b'e neach a chailleas anam air mo sgàthsá, saoraidh esan e.

25 Oir ciod e an tarbhe do dhuine, ge do chosnadh e 'n saoghal gu h-iomlan, agus e séin a chall, no bhi air a sgrios ?

26 Oir ge b'e neach a ghabhas näire dhiomsa agus do m' b'hriathraibh, gabhaidh Mac an duine näire dheth-san, an uair a thig e 'na ghloir séin, agus an glòir Athar, agus nan aingeal naomha.

27 Ach a deirimse ribh gu firinn-each, gu bheil cuid 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rioghachd Dhé.

28 Agus tharladh mu thimchioll ochd làithean an déigh nam briathar soa, gu'n d'thug e leis Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus gu'n deachaidh e suas gu beinn a dheanamh ùrnuigh.

29 Agus an uair a bha e ri ùrnuigh, bha dreach a ghnùise air atharrachadh, agus rinneadh eudach geal agus dealrach.

30 Agus feuch, bha dithis fear a' còmhchradh ris, eadhon Maois agus Elias,

31 A nocbdadh ann an giòir, agus a bha labhairt m'a bhas b, a bha esan gu choimhlionadh ann an Ierusalem.

32 Ach bha Peadar, agus iadsan a bha maille ris, trom 'nan codal : agus an uair a dhùisg iad, chunnaic iad a ghloir, agus an dithis fear a bha 'nan seasamh maille ris.

33 Agus an uair a bha iadsan a' nan nithe so.   b m'a shiubhal.

dealachadh ris, thubhairt Peadar ri h-Iosa, A mhaighstir, is maith dhuiinne bhi 'n so, agus deanamaid tri bothain, aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias; gun fhios aige ciod a bha e 'g ràdh.

34 Am feadh a bha e ag ràdh so, thainig neul, agus chuir e sgàile orra: agus ghabh iad eagal an uair a bha iad a dol a stigh san neul.

35 Agus thainig guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhae gràdhachsa, èisdibh ris.

36 Agus an uair a rinneadh an guth so, fhuaradh Iosa 'na aonar: agus dh'fhan iadsan 'nan tosd, agus cha d'innis iad do neach air bith anns na làithibh sin aon ni do na chunnaic iad.

37 Agus tharladh, an là 'na dhéigh sin, an uair a thainig iad a nuas o'n bheinn, gu'n do thachair sluagh mòr air.

38 Agus feuch, għlaodh duine àráidh do'n t-sluagh, ag ràdh, A mhaighstir, guidheam ort, amharc air mo mhac, oir is e m'aon duine cloinne e a.

39 Agus feuch, a ta spiorad a' breith air, agus a ta e gu h-obann ag éigheach, agus a ta e 'ga tharruing as a chéile air chor's gu bhe le cur cobhair a mach, agus an déigh a chomh-bhruthadh is gann a dh'fhág-as se e.

40 Agus ghuidh mi air do dheisciobluibh gu'n cuireadh iad a mach e, agus cha b'urrain iad.

41 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, O ghinealaich mhi-chreidich agus fħairb, cia fhad a bhios mi maille ribl, agus a dh'fhuilgeas mi sibb? Thoir an so do mhac.

42. Agus am feadh a bha e fathast a' teachd, thilg an deamhan sios e, agus reub se e: agus chrónuich Iosa an spiorad neo-ghlan, agus shlànuich e 'n leanabh, agus thug e d'a athair e.

43 Agus għabb iad uamħas uile ri mor chumhachd Dhé. Aeh air dhoibh uile bhi gabħail iongantais ris na h-uile nithibh a rinn Iosa, thubhairt e r'a dheisciobluibh,

44 Taisgħib na briathrasa ann bhur cluasaibh: oir tha Mac an duine gu bhi air a thoirt thairis do lāmhaibh dħaoine.

45 Ach cha do thuig iadsan an cōmradh so, agus bha e folaithe uatha, air chor as nach b'aithne dhoibh ec; agus b'eagalach leo

ceisd a chur air mu thimchioll a' chòmhraidaid so.

46 An sin dh'éirich deasboireachd eatorra, eð aca bu mhò a bhiththeadh.

47 Agus air do Iosa smuaintean an cridhe fhaicinn, għabb e leanabh, agus chuir e laimh ris féin e,

48 Agus thubhairt e riu, Ge b'e għabbas ris an leanabh so ann am ainmse, tha e a' għabail riumsa: agus ge b'e neach a għabbas riumsa, tha e għabail ris an ti a chuir uath mi: oir an neach a's lugha 'nar meaġsa uile, bithidh esan mōr.

49 Agus fhreagair Eoin, agus thubhairt e, A mhaighstir, chunwaic sinne duine àraidiħ a' tilgeadħ mach dħeamħan a' t'ainmse; agus bhac simm e, chion nach 'eil e 'gar lean-tuġġi-ne.

50 Agus thubhairt Iosa ris, Na bacaħħeb e: oir ge b'e nach 'eil 'nar n-aghaidh, tha e leinn.

51 A nis an uair a choimhliżiñ laithean a għabail suas, shuidhix e a għnū ħiġi dol gu Hierusalem,

52 Agus chuir e teachdairean roimh a għliniż: agus dh'imich iad, agus chaidh iad a steach do bħaile leis na Samaritanaich, a dh'ullu chadha air a shonsan.

53 Agus cha do għabb iadsan ris, a chionn gu'n robh aghaidh mar gu'm biodeh e dol gu Hierusalem.

54 Agus an uair a chunnaic a dheisciobuil Seumas agus Eoin so, thubhairt aid, A Thigħearn, an aill leat gu'n abramaid teine a theachd a nuas o nèamħ, agus an losgħad, eadhom mar a rinn Elias?

55 Ach thionndaidh esan agus chrónuich e iad, agus thubhairt e, Cha 'n'eil fbiex agħiġi ciod a' għnej spioraid d'am bheil sibb:

56 Oir cha d'tħainig Mac an duine a sgrios anama dħaoine, ach g'an saoradħ. Agus chaidh iad gu baile eile.

57 Agus tharladh, an uair a bha iad ag imēachd air an t-slige, gu'n dubħairt duine àraidiħ ris, A Thigħearn, leanaidħ mise thu, ge b'e ait an d'tħeid thu.

58 Agus thubhairt Iosa ris, Tha tuill e aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair, ach cha 'n'eil ait aig Mac an duine anns an cuir e cheann fuidhe.

59 Agus thubhairt e ri duine eile, Lean mise: ach thubhairt esan, A Thigħearn, leig dhomh dol air tús agus m'athair adħlak.

^a is e m'aon għin e.   ^b choirbte.

^c chum nach mothäicheadħ iad e.

^d ordueċċeamaid.

^e garaidh, brocluidh.

60 Ach thubhairt Iosa ris, Leig lèis na mairbh am mairbh fén adh-lac ; ach imich thusa agus searmon-aich rioghachd Dhé.

61 Agus thubhairt neach eile mar an ceudna, A Thighearn, leanaidh mise thu : ach leig dhomh air tús mo chead a ghabhail diubhsan a ta aig mo thigh.

62 Ach thubhairt Iosa ris, Cha 'n-eil neach air bith, a chuireas a làmh ris a' chrann-araidh, agus a sheallas 'na dhéigh, iomchuidh air son rioghachd Dhé.

CAIB. X.

AN déigh nan nithe sin, dh'ord-uich an Tighearna mar an ceudna deichnear agus tri fishead eile, agus chuir e lion dithis is dithis roimh a glinùis iad, do gach baile, agus aít, anns an robh e fén gu teachd.

2 Air an aobhar sin thubhairt e riu, *Tha 'm foghara gu firinneach mòr*, ach a ta an luchd oibre tearc : guidhribh uime sin air Tighearn an fhogharaidh, luchd oibre chur a mach chum i hogharaidh fén.

3 Imichibh : feuch, a ta mise 'gar cur a mach mar uain am measg mhadradh alluidh.

4 Na iomchairibh sporan, nò mala, no brògan; agus na beannuichibh do neach air bith sán t-slighe.

5 Agus ge b'e tigh d'an d'héid sibh a steach, abraibh air tús, Sith do'n tigh so.

6 Agus ma bhios mac na sith an sin, gabhaidh bhur sith còmlimidh air : ach mur bi, pillidh *bhur sith* chugaibh a fén a ris.

7 Agus fanaibh anns an tigh sin, ag itheadh agus ag òl nan nithe a bheirear dhuibh : oir is fiu an t-oibrache a thuarasdal. Na rachaibh o thigh gu tigh.

8 Agus ge b'e baile d'an d'héid sibh a steach, agus san gabh iad ribh, ithibh na nithe sin a chuireas iad 'nar làthair.

9 Agus leighisibh a' muinntir a ta euslan ann, agus abraibh riu, Tha rioghachd Dhé air teachd am fagus duibh.

10 Ach ge b'e baile d'an d'héid sibh a steach, agus nach gabh iad ribh, air dhuibh dol a mach air a shràidibh, abraibh,

11 Eadhon duslach bhur baile a lean ruinn, tha sinne a' glanadh dhinn 'nar n-aghaidhse : gidheadh, biodh shios so agaibh gu'n do dhruid rioghachd Dhé ribh.

12 Ach a deirimse ribh, gur so-

iomchair' a bhitheas e do Shodom san là ud, na do'n bhaile sin.

13 Is anaoibhinn duit, a Chorasin, is annoibhinn duit, a Bhetsaida ; oir nam bitheadh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annaibhse air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fad o'n a dheanadh iad aithreachas, 'nan suidhe ann an saic eudach agus ann an luathre.

14 Ach bithidh e ni's so-iomchaireb do Thirus agus do Shidon anns a' bhereitheanas, na dhuibhse.

15 Agus thusa, a Chapernaum, a ta air t'àrdachadh gu nèamh, tilgear sios gu h-ifriinn thu.

16 Esan a dh'éisdeas ribhse, éisidh e riumsa : agus esan a dhìultas sibhse, tha e ga m' dhìultadhsa : agus an neach a dhìultas mise, tha e a' diultadh an ti a chuir uaithe mi.

17 Agus phill an deichnear agus an tri fishead le gairdeachas, ag rádh, a Thighearn, a ta na deamhain fein fa smachd againne trid tainmsa.

18 Agus thubhairt e riu, Chunnaic mi Satan, mar dhealanach, a' tuiteam o nèamh.

19 Fench, a ta mi tabhairt dhuibh cumhachd saltairt air nathraigibh agus air scorpionaibh agus air uile neart an nàmhaid ; agus cha ghoirtich ni air bith air aon dòigh sibh.

20 Gidheadh na deanaibh gairdeachas air son gu bheil na spioraid fa'r smachd ; ach deanaibh gairdeachas air son gu bheil bhurn-n-ainmeanna scriobhta anns na nèamhaibh.

21 Anns an uair sin fén rinn Iosa gairdeachas 'na spiorad, agus thubhairt e, *Tha mi toirt buidheachais duit, O Athair, a Thighearna nèimhe agus talmhainn, air son gu'n d'fholairt thu na nitheese o dhaoinibh glice agus tuigseach, agus gu'n d'fhoillsich thu iad do naoidheanaibh : seadh, Athair, oir is ann mar sin bu toil leatsa.*

22 Tha na h-uile nithe air an tabhairt domhsa le m' Athair : agus cha'n aithne do neach air bith cò e am Mac, ach do'n Athair ; no cò e an t-Athair, ach do'n Mhac, agus an neach d'an àill leis a' Mhac fhòillseachadh.

23 Agus air tionndach r'a dheis-cioibluibh, thubhairt e riu os iosal, Is beannuicthe na sùilean a chi na nithe ta sibhse a' faicinn.

24 Oir a deirim ribh, Gu'm b'iomadh fàidh agus righ, le'm bu mhiann na nithe fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac iad ; agus na

a thugaibh.

b so-fhulainge.

nithe a' chluinntinn, ta sibhse a' chluinntinn, agus nach cuaid iad.

25 Agus feuch, sheas fear-lagha àraigdhus, 'ga dhearbhadh², agus ag ràdh, A mhaighastir, ciad a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

26 Agus thubhairt e ris, Ciad a tha scriobhta san làgh? cionnus a leughas tu?

27 Agus ag freagairt dasan, thubhairt e, Gràdhachidh tu an Tighearna do Dha le d' uile chridhe, agus le d' uile anam, agus le d' uile neart, agus le d' uil innntinn, agus do choimhairsnach mar thu fein.

28 Agus thubhairt esan ris, Is ceart a shreagair thu: deansa so, agus bithidh tu beo.

29 Ach air dhasan toil a bhi aige e fein shireanachadh, thubhairt e ri h-Iosa, Agus cò e mo choimhairsnach?

30 Agus shreagair Iosa, agus thubhairt e, Chaidh duine àraigdhus o Hierusalem gu Iericho, agus thuit e am measg luchd-reubainn^b, agus air dhoibh a rùsgadh agus a lotadh, dh'imir iad rompa, air fhágail-san doibh leth-mharbh.

31 Agus tharladh gu'n d'imir sagart àraigdhus air an t-slighe sin: agus an uair a chunnaic se e, ghabh e seachad air an taobh eile.

32 Agus mar an ceudna air do Leibhitheach bhi dlùth do'n ionad sin, thainig e agus dh'amhairc e air, agus ghabh e seachad air an taobh eile.

33 Ach air do Shamaritanach àr-abh bhi gabhair an rathaid, thainig e far an robh esan: agus an uair a chunnaic se e, ghabh e truas mòr deth,

34 Agus thainig e d'a ionnsuidh, agus cheangail e suas a chreuchdan, a' dortadh ola agus fiona anna, agus chuir e air ainmhidh fein e, agus thug e gu tigh òsda e, agus ghabh e curam dheth.

35 Agus air an là màireach, 'nuair a dh'fhalbhe, thug e mach dà pheighinn Romhanach, agus thug e do-fhearr an tigh òsda iad, agus thubhairt e ris, Gabh càram dheth; agus ge b'e ni tuilleadh a chaiteas tu, an tràth philleas mise air m'ais, diolaidh mi dhuit e.

36 Cò a nis do'n triur so, a shaoileas tu, bu choimhairsnach dhasan, a thuit am measg an luchd reubainn?

37 Agus thubhairt esan, An ti a rinn trocair air. An sin thubhairt Iosa ris, Imich thusa, agus dean mar an ceudna.

38 Agus ag imeachd dhoibh, chaidh e steach do bhaile àraigd; agus ghabh bean àraigd, d'am b'ainm Marta, d'a tigh fein e.

39 Agus b'ha piuthar aice d'an goirte Muire, a suidh aig cosaint Iosa, agus a bha 'g eisdeachd fhocail.

40 Ach bha Marta air a ro chùradh le mòran frithealaidh, agus air seas-anndh dhi 'na làthair, thubhairt, i, A Thighearna, nach 'eil suim agad gu'n d'fhág mo phiuthar mise a'm' aonar ri frithealadh? uime sin abair rithe cuideachadh leam.

41 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e rithe, a Mharta, a Mharta tha thusa lan càraim, agus dragha mu thimchioll mòrain do nthibh:

42 Ach a ta aon ni feumail. Agus rinn Muire roghainn do'n chuid mhaith sin, nach d'hoirear uaipe.

CAIB. XI.

A GUS tharladh air dha bhi ann an ionad àraigd ri h-Ùrnuaigh, 'nuair a sguire, gu'n dubhaint neach àraigd d'a dheisciobluibh ris, A Thighearna, teagaing dhuinne Ùrnuaigh dheanamh, mar a theagaisg Eoin d'a dheisciobluibh fein.

2 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a ni sibh Ùrnuaigh, abraibh, Ar n-Athair a ta air neamh, Gu naomhaichear tainm. Thigeadh do rioghachd. Deanar do thoil, mar air néamh, gu mu h-awhluidh sin air thalamh.

3 Tabhair dhuinn o là gu là ar naran lathail.

4 Agus maith dhuinn ar peacaidh: oir a ta sinne fein a' maitheadh do gach aon air am bheil fìachan againn. Agus na leig ann am buaireadh sinn, ach saor sinn o'n ole.

5 Agus thubhairt e riu, Cò agaibh-se aig am bi caraid, agus a théid d'a ionnsuidh air mheadhon-oidhche, agus a their ris, A charaid, thoir dhomh tri builinnean air iasachd;

6 Oir thainig caraid dhomh a' m' ionnsuidh as a shlighe, agus cha'n eil ni agam a chuireas mi 'na làthair.

7 Agus gu'm freagair esan o'n taobh a stigh agus gu'n abair e, Na euir dragh orm: tha 'n dorus a nis air a dhùnadh, agus tha mo chlann maille rium san leabaibh; cha'n fhàigh mi éirigh agus an toirt duit.

8 A deirim ribh, Ge nach éirich e agus nach toir e dha, air son gur e charaid e; gidheadh air son a liosdachd^c, éiridh e agus bheir e dha mheud 's a ta dh'uireasbhidh air

^a ga bhuaireadh. ^b ghaduichean.

^c dhian iarrtachd.

9 Agus a deirimse ribh, Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh, agus gheibh sibh: buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh.

10 Oir gach neach a dh'iaras, glacaidh e: agus an ti a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas, fosgailear.

11 Ma dh'iaras mac aran air aon neach agaibhse ta 'na athair, an toir e dha clach? no ma *dh'iaras* e iasg, an toire nathair dha an àit éisg?

12 No ma dh'iaras e ubh, an toir e scorpion da?

13 Air an aobhar sin ma 's aithne dhuibhse a ta olc, toidhlacan maithe a thoirt d'ar cloinn, nach mòr is mò na sin a bheir bhur n-Athair nèamhaidh an Spiorad naomh dhoibhsan a dh'iaras air e?

14 Agus bha e tilgeadh a mach deamhain, agus bha e balbh. Agus airdol do'n deamhan, a mach, labhair am balbhan; agus ghabh an sluagh ionantas.

15 Ach thubhairt cuid diubh, Is ann trid Bheelsebub prionnsadh a' nan deamhan a ta e tilgeadh mach dheimhan.

16 Agus dh'iar dream eile dhiubh, 'ga dhearbhadh, comhar air o nèamh.

17 Ach air dhasan an smuaintean a thuigisinn, thubhairt e riu, Gach nioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh féin, fàsaichear i; agus gach tigh a' *ta ròinnt* 'na aghaidh féin, tuitidh e.

18 Agus ma ta Satan mar an ceudna air a roinn 'na aghaidh féin, cionnus a sheasas a rioghachd? oir tha sibhse ag ràdh, gu bheil mise trid Bheelsebub a' tilgeadh mach dheimhan.

19 Agus ma 's ann tre Bheelsebub ataimse tilgeadh mach dheimhan, cò e trid am bheil bhur clann-sa 'gan tilgeadh mach? uime sin bithidh iadsan 'nam breitheanajbh oirbh.

20 Ach ma 's ann le mèur Dhe ataimse a' tilgeadh mach dheimhan, tha rioghachd Dhé, gun teagamh, air teachd oirbhse.

21 'Nuair a ghleidheas duine làidir fa armaibh a thallab féin, tha na bluineas da ann an sith.

22 Ach an uair a thig duine a's treise na e, agus a bheir e buaidh air, bheir e uaith armachd uile anns an robh a dhòigh, agus roimnidh e a chreach.

23 An neach nach 'eil leamsa, tha e a'm' aghaidh, agus an neach nach 'eil a' cruinneachadh leamsa, sgapaidh e.

^a ceannard, ceann-feadhna.   ^b a chuireart.

24 'Nuair a théid an spiorad neoghlán a mach a duine, imichidh e tre ionadaibh tiorma, 'g iarraidh fois: agus an uair nach faigh e sin, their e, Pillidh mi dh'ionnsuidh mo thighe as an d'thainig mi.

25 Agus air dha teachd, gheibh se e air a sguabadh agus air a deanamh maiseach.

26 An sin imichidh e, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na e féin, agas air dhoibh dol a steach, gabhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh deireadh an duine sin ni 's measa na a thoiseach.

27 Agts an uair a bha e labhairt nan nithe so, thog bean àraidh do'n t-sluagh a guth, agus thubhairt i ris, Is beannuicht' a' bhrù a ghiùlain thu, agus na ciocan a dheoghaill thu.

28 Ach thubhairt esan, Is mò gur beannuicht' iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a choimhideas e.

29 Agus an uair a chruinnich an sluagh gu tiugh *d'a ionnsuidh*, thòisich e air a ràdh, Is droch ghinealach so: tha iad ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhara Ionais an fhàidh.

30 Oir mar a bha Ionas 'na chomhara do mhuinnitir Ninebhebh, is ann mar sin mar an ceudna bhios Mac an dtuine do'n ghinealach so.

31 Eiridh ban-righinn na h-àirde deas suas anns a' blreitheanas maille ri daoinibh a' ghinealaich so, agus dìtidh si iad: oir thainig ise o iomall-aibh na talmhainn, a dh'éisdeachid ri glicias Sholaimh; agus feuch, a ta ni's mò na So'anbh an so.

32 Eiridh muinntir Ninebhebh suas anns a' blreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus ditidh iad e: oir rinn iadsan aithreachas le searmoin Ionais: agus feuch, a ta ni's mò na Ionas an so.

33 Cha 'n'eil neach sam bith, air dha coinneal a lasadh, a chuireas am folach i, no suidh shoitheach; ach ann an coinnleir, chum 's gu 'm faic an dream a thig a stigh an solus.

34 'S i an t-sùil solus a' chuirp: uime sin an uair a bhios do shùil glan bithidh do chorp uile làn soluis: ach an uair a bhios do shùil gu h-ole, bithidh do chorp mar an ceudna dorcha.

35 Uime sin thoir an aire, nach bi 'n solus a ta annad 'na dhorchadas.

36 Air an aobhar sin ma bhitheas do chorp uile soillseach, gun chuid sam bith dheth dorcha, bithidh e soillseach gu h-ionlan, mar an uair

a shoillsicheas coinneal thu le dealradh.

37 Agus ag labhairt dhasan, dh'farr Phairiseach áraidh air a dhinneir a ghabhail maille ris: agus chaidh e stigh, agus shuidh e chum bidh.

38 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach sin, b'ioghnadh leis nach d'ionnlaid se e féin roimh a dhinneir.

39 Agus thubhaint an Tighearna ris, A nis, Phairiseacha, glanaidh sibhse antaobh a muigh do'n chupan agus do'n mhéis: ach a ta 'n taobh a stigh dhibhl làn do reubainn agus a dli'aingidheachd.

40 Amadana, an ti a rinn an ni a ta 'n taobh a muigh, nach do rinn e an ni a ta 'n taobh a stigh mar an ceudna?

41 Ach thugaibh uaibh déirc do na nithibh a ta agaibh: agus feuch, a ta na h-uile nithe glan duibh.

42 Ach is anaoibhinn duibh, Phairiseacha: oir a ta sibh a' toirt deachaimh a moinnt, agus a rù, agus as gach nile ghné lnibheanna, agus a' gabhail thairis air breith-eanas agus air gràdh Dhé: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad snd fhàgail gun deanamh.

43 Is anaoibhinn duibh, Phairiseacha: oir is ionmhuinn libh na ceud àiteacha-suidhe anns na sion-agogaibh, agus fàilte *fhaotainn* air na margaibh.

44 Is anaoibhinn duibh, a scriobh-uicheadh agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh mar uaighean nach faicear, agus do nach toir na daoine a ta 'gimeachd thairis orra, an aire.

45 Agus fhreagair duine áraidh do'n luchd lagha, agus thubhaint e ris, A mhaighstir, le so a labhairt, tha thu toirt maslaidh dhuinne mar an ceudna.

46 Agus thubhaint esan, Is anaoibhinn duibhse mar an cendna a luchd-lagha: oir a ta sibh a' cur uallachad tromad ghiùlan air daoinibh, agus cha bhean sibh féin ris na h-ullaichibh le h-aon d'ar mèuraibh.

47 Is anaoibhinn duibh: oir a ta sibh a' togail àitean-adhlaic nam fàidh, agus is iad bhur n-aithriche a mharbh iad.

48 Gu deimhin a ta sibh a' toirt fianuis gu bheil sibh ag aontachadh le gniomharaibh bhur n-aithriche: oir mharbh iadsan gu deimhin iad, agus a ta sibhse a' togail an àitean-adhlaic.

49 Air an aobhar sin thubhaint glicas Dé, Cuiridh mise fàidhean, agus abstoil d'an ionnsuidh, agus

cuid diubh marbhaidh iad, agus *cuid eile* geur-leanaidh iad:

50 Chum gu'n agrar air a' ghinealach so fuil nam fàidh uile, a dhòirt-eadh o thoiseach an domhain;

51 O fhuil Abeil gu fuil Shachariais, a mhilleadh eadar an altair agus an teampull: gu deimhin a deirim ribh gu'n agrar i air a' ghinealach so.

52 Is anaoibhinn duibh, a luchd-lagha: oir thug sibh air falbh iuchair an èolais: cha deachaidh sibh féin a steach, agus an dream a bha dol a steach, bhac sibh iad.

53 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so riu, thòisich na scriobh-uicheadh agus na Phairisich air a chluige gu dian, agus a tharruing gu labhairt air mòran do nithibh:

54 A deanamli feall-airde air, agus ag iarraidh ni eigin a ghlacadh as a bheul, chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca 'na aghaidh.

CAIB. XII.

A NNS an àm sin, an uair a bha sluagh gun àireamh air cruinn-eachadh, ionnus gu 'n robh iad a' saltairt air a chéile, thòisich e air a ràdh r'a dheisciobluibh féin, Roimh gach ni bithibh air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, eadhon cealgaireachd.

2 Oir cha 'n'eil ni air bith solnichte, nach foillsichear; no uaigneach, air nach faighean fios.

3 Air an aobhar sin ge b'e ni a labhair sibh san dorchadas, cluinnear e san t-solus: agus an ni a labhair sibh 'sa chluais an seomraichibh uaigneach, gairmear e air mullach nan tighean.

4 Agus a deirim ribhse, mo chàirde, Na biodh eagal oirbh roimh 'n mhuinnfir sin a mharbhias an corp, agus 'na dhéigh sin a'g nach 'eil ni tuilleadh dh'fheudas iad a dheanamh.

5 Ach nochdaidh mi dhuibh cò e roimh aa còir dhuibh eagal a bhi oirbh: Biodh eagal an Ti ud oirbh, aig am bheil cumhachd, an déigil neach a mharbhadh, a thilgeadh do ifrinn; seadh, a deirim ribh, Biodh eagal an Ti so oirbh.

6 Nach 'eil cùig gealbhoinn air an reiceadh air dhà fheoirling, agus cha 'n'eil aon diubh air dhearmad am fianuis Dé?

7 Ach a ta eadhon fuitheine bhur cinn uile air an àireamh. Uime sin na biodh eagal oirbh: is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

8 Agus a deirimse ribh, Ge b'e neach a dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh Mac an duine

esan mar an ceudna an làthair aingle Dhé.

9 Ach ge b'e neach a dh'aicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhar esan am fianuis aingle Dhé.

10 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maitheal dha e: ach do'n ti a labhras toibheum an aghaidh an Spioraid naoimh, cha toirear maithseanas.

11 Agus an uair a bheir iad sibh chum nan sionagog, agus nan uachdarán, agus nan daoine cumhachdach, na biodh e 'na ro-chùram oirbh eionnus no ciod a fhreagras sibh, no ciod a their sibh:

12 Oir teagaisgidh an Spiorad naomha dhuibh anns an uair sin fein na nithe 's còir dhuibh a ràdh.

13 Agus thubhairt neach àraidh do'n t-sluagh ris, A mbaighstir, abair re m' hbràthair an oighreachd a roinn rium.

14 Agus thubhairt e ris, A dhuine, cò a chuir mise a'm' bhreitheamh, no a'm' fhear-roinn os bhur cionn?

15 Agus thubhairt e riù, Thugaihh an aire, agus gleidhibh sibh féin o shant: oir cha 'n ann am mòr phailteas nan nithe tae sealbhachadh tha beatha an duine.

16 Agus labhair e cosamhlachd riù, ag ràdh, Thug seannan duine shaibhir àraidh bàrr pailte uaith.

17 Agus smauinich e ann féin, ag ràdh, Ciod a ni mi, chionn nach 'eil agam àit anns an cruinnich mi mo thoraidh?

18 Agus thubhairt e, Ni mi so: leagaidh mi mòr shaibhlean, agus togaidh mi saibhlean a's mò; agus cruinnichidh mi anna sin mo thoraidh uile, agus mo mhaoin.

19 Agus their mi ri m' anam, Anam, a ta agad mòran do nithibh maithe air an tasgaidh fa chomhair mòrain bhliadhna; gabb fois, ith, ol, is hi subhach.

20 Ach thubhairt Dia ris, Amadain, air an oideach so féin iarrar t'anars uait: an sin cò dha a bhuinneadh na nithe sin a dh'uliuich thu?

21 Is ann mar sin a ta 'n ti a thaisgeas ionmhas dha féin, agus nach 'eil saishir a thaobh Dhé.

22 Agus thubhairt e r'a dheis-ciobluibh, Uime sin a deirimse ribh, na hiodh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciód a dh'itheas sihb; no mu thimchioll bhur curip, ciód a chuireas sihb umaibh.

23 Is mò a' bheatha na 'm hiadh, a gus an corp na 'n t-eudach.

24 Thugaihh fanear na fithich: oir cha 'n'ell iadsan a' cur no buain;

cha 'n'ell aca taisg-thigh no sabhal; agus a ta Dia 'gam beathachadh: Cia mòr is fearr sihhse na 'n eunlaith?

25 Agus cò agaibhse le ro-chùram is urrainn aon làmh-choille a chur r'a àirde féin?

26 Mur 'eil sibh uime sin comasach air an ni a's lugha a dheanamh, c'ar son a ta sibh ro-chùramach mu nithibh eile?

27 Thugaihh fanear na lilighean, cionnus a ta iad a' fàs: cha 'n'eil iad a'saoirthreachadh, no a'sniomh: gidleadh a deirim ribh, nach robh Solamh féin 'na ghlòir uile, air a sgeadachadh mar aon diuhb so.

28 Agus ma ta Dia mar sin a sgeadachadh an fheoir, a ta 'n diugh sa' mhachair, agus am màireach air a thilgeadh san àmhuinn; nach mòr is mò a sgeadaicheas e sibhse, O dhaoine air hheag creidimh?

29 Uime sin na iarraibhse ciód a dh'itheas sibh, na ciód a dh'olas sihb, agus na hithibh amharsach.

30 Oir na nithe so uile ta Cinnich an t-saoghal ag iarraidh: ach a ta fhios aig bhur n-Athairse gu bheil feum agaibh air na nithibh sin.

31 Ach iarraibhse rioghachd Dhé, agus cuirear na nithe so uile ribh.

32 Na biodh eagal ort, a threud bhig; oir is e deadh thoilbhurn-n-Athair an rioghachd a thoirt duibh.

33 Reicibh na bheil agaibh, agus thugaibh déirc uaibh: deanaibh dhuibh féin sporain nach fàs sean, ionmhas nach teirig anns na nèamh-aibh, far nach d'thig gaduiche am fagus, agus nach truaill an reudan b.

34 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, an sin bitidh bhur cridhe mar an ceudna.

35 Biodh bhur leasruidh criosraichte m'an cuairt, agus bhur lochlain air an lasadh;

36 Agus sibh féin cosmuil rí daoinibh a ta feitheamh an Tighearna, 'nuair a philleas e o'n phòsadh, chum air dha teachd agus hualadh, gu'n grad-fhosgail iad dha.

37 Is beannuichte na seirbhisich sin, a gheibh an Tighearna, 'nuair a thig e, ri faire; gu deimhin a deirim ribh gu 'n criosraich se e féin m'an cuairt, agus gu'n eur e 'nan suidhe iad chum bidh, agus gu'n d' thig e mach agus gu'n dean e frithdealadh dhoibh.

38 Agus ma thig e san dara faire, no ma thig e san treas faire, agus gu'm faigh e iad mar sin, is beannuichte na seirbhisich sin.

39 Agus biodh cinnt agaibh air so,

nam biodh fhiqs aig fear an tighe
cia an uair anns an d'fhigeadh an
gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus
nach fuilgeadh e a thigh a bhi air a
tholladh trid.

40 Bithibhse uime sin deas mar an
ceudna: cir thig Mac an duine 'nuair
nach saoil sibh.

41 Agus thubhairt Peadar ris, A
Thighearn, an ann ruinne ta thu
labhairt, a' chosamchlachda so, no
ris gach uile?

42 Agus thubhairt an Tighearn,
Cò e uime sin an stiùbhard firinneach
agus glic sin, a chuireas a Thighearn
os cionn a theagblach, a thoirt doibh
an cuibhrinn bidh 'na àm fein?

43 Is beannuichte an seirbhiseach
sin, a gheibh a Thighearn an uair a
thig e, a' deanamb mar sin.

44 Gu firinneach a deirim ribh,
gu 'n cuir se e os cionn na bheil
aige.

45 Ach ma their an seirbhiseach
sin 'na chridhe, Tha mo Thighearn
a' cur dàil 'na theachd; agus ma
thòisicheas e air na h-òglaich agus na
ban-òglaich a bhualadh, agus iteadh,
agus ol, agus a bhi air mbisg:

46 Thig Tighearn an t-seirbhiseach
sin ann an là nach 'eil sùil aige ris,
agus ann an uair nach fios da, agus
gearraidh e 'na bhloighdibh e^a, agus
bheir e a chuibhrionn da maille ris
na mi-chreidich.

47 Agus an seirbhiseach sin d'am
b'aithne toil a mhaighstir, agus nach
d'ulluch e féin, agus nach d'rinn a
réir a thoile, buailear e le mòran
bhuilliean.

48 Ach an ti da nach b'aithne,
agus a rinn nithe a b'airidh air buillibh,
buailear esan le beagan do
bhuillibh. Oir gach neach d'an
d'thugadh mòraniarrar mòran uaith:
agus ge b'e ri 'n d'earbadh mòran,
iarrar an tuilleadh air.

49 Thainig mise a chur teine air
an talamh, agus eiod is àill leam, ma
ta e cheana air fhadaidh.

50 Ach a ta baisteadh agam ri bhi
air mo bhaisteadh leis, agus cionnus
a ta mi air mo theannadh gus an
coimhlionar e!

51 Am bheil sibh a' saoilsinn gu'n
d' thainig mise a thoirt sith air an
talámh? ni h-eadh, a deirim ribh,
ach aimh-reit.

52 Oir bithidh a so suas cùigear
an aon tigh air an roinn, triuir an
aghaidh dithis, agus dithis an aghaidh
triuir.

53 Bithidh an t-athair air a roinn
an aghaidh a' mhic, agus am mac

an aghaidh an athar; a' mhàthair an
aghaidh na h-inghin, agus an nigh-
ean an aghaidh na màthar; a' mhàth-
air-chéile an aghaidh mnà a mic,
agus bean a' mhic an agbaidh a màth-
ar-chéile.

54 Agus thubhairt e mar an ceud-
na ris an t-sluagh, 'Nuair a chi sibh
neul ag éirigh san àirde 'n iar, air
ball their sibh, a ta fras a' teachd;
agus a ta e mar sin

55 Agus an uair a chi sibh a'
ghaoth a deas a' séideadh, their
sibh, Bithidh teas ann; agus a ta e
tachairt.

56 A chealgairean, is aithne dhuibh
breth a thoirt air aghaidh nan speur,
agus na talmhainn: ach cionnus
nach 'eil sibh a toirt breth air an
aimsir so?

57 Agus c'ar son nach 'eil sibh
eadbon uaibh féin a' breithneachadh
an ni sin a ta ceart?

58 'Nuair a théid thu maille ri d'
eascaraid chum an uachdarain, dean
dichioll san t-slighe air bhi air do
shaoradh uaith^b; air eagal gu'n tar-
ruing e chum a' blreitheimh thu,
agus gu'n tabhair am breitheamh
thairis do'n mhaor thu, agus gu'n
tilg am maor am priosun thu.

59 A deirim riut, nach d'théid thu
mach as sin, gus an ioc thu eadhon
a' pheighinn dheireannach.

CAIB. XIII.

A GUS bha làthair san àm sin
daoine àraidh ag innseadh dha
mu tbimchioll nan Galiléach, muinn-
tir a mheasg Pilat am fuli maille r'an
iobairtibh.

2 Agus fhreagair Iosa agus thub-
airt e riu, Am bheil sibh a' saoilsinn
gu'n robh na Galiléach sin 'nam
peacachaibh ni'smò na na Galiléach
uile, air son gu'n d' fhuilaing iad a
leitbid so?

3 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach
mur dean sibh aithreachas, sgriosar
sibh uile mar an ceudna.

4 No na h-ochd fir dheug sin air
an do thuit an tùr ann an Siloam,
agus a mharbh iad, an saoil sibh gu'n
robh iadsan 'nam peacachaibh^c os
cionn nan uile dhaoine a bha 'nan
còmhnuidh an Ierusalem?

5 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach
mur dean sibh aithreachas, sgriosar
sibh uile mar an ceudna.

6 Labhair e mar an ceudna an
cosamhlachd so: Bha aig duine àr-
aidh crann-fige suidhichte 'na ghàr-
adh fiona^d: agus thainig e'g iarraidh
toraidh air, agus cha d'fhuair e.

^a sgaraidh e uaith e. ^b air a bhi rèidh ris. ^c feichnein-
^d fhlon-lios.

7 An sin thubhairt e ris a' ghàrdair^a, Feuch, a ta mi rè thri bliadhna a' teachd a' dh'iarraidh toraidh air a' chrrann-fhige so, agus cha 'n'eil mi faotainn a bheag: gearr sios e, c'ar son a ta e fàsachadh an talmhainn?

8 Agus fhreagair esan agus thubhairt e ris, A Thigbearna, leig leis air a' bhliadhna so mar an ceudna, gus an cladhach mi ma thimchioll, agus gu'n cuir mi aolach^b m'a bhun:

9 Agus ma gliùlaineas e toradh, is maith sin: ach mur giùlain, 'na dhéigh sin gearraidh tu sios e.

10 Agus bha e a' teagascg an aon do na sionagogaibh air an t-sàbaid.

11 Agus feuch, bha bean àraigheach a' làthair aig an robh spiorad an-mhuinneachd rè oichd bliadhna deug, agus bha i air a cromadli ri chéile, agus gun chomas aice air chor sam bith i fíein a dhireachadh.

12 Agus an uair a chunnaic Iosa i, ghairm e d'a ionnsuidh i, agus thubhairt e rithe, A bhean, tha thu air d' fhuasgladh^c o d' anmuinn-eachd.

13 Agus chuir e a làmhan oirre: agus air ball^d rinneadh direach i, agus thug i glòir do Dhia.

14 Agus fhreagair uachdaran na sionagoige, agus e làn do fheirg air son gu'n d' rinn Iosa leigheas air latha na sàbaid, agus thubhairt e ris an t-slugh, Tha sea làithean anns an còir obair a dheanamh: orra so air an aobhar sin thigibh, agus bithibh air bhur leigheas, agus na b'ann air latha na sàbaid.

15 An sin fhreagair an Tighearn e, agus thubhairt e, A chealgaire, nach fuasgail gach aon agaibh a dhamh no asal o'n phrasaich, agus nach toir e gu uisge e air latha na sàbaid?

16 Agus nach bu chòir a' bhean so a ta 'na h-inghin do Ahrabam, a cheangail Satana nis rè oichd bliadhna deug, a bhi air a fuasgladh o'n chuibhreach so air latha na sàbaid?

17 Agus an uair thubhairt e na nithe sin, chuireadh a naimhdean uile gu näire: ach rinn an sluagh uile gairdeachas, air son nan uile nithe glòrmhor a rinneadh leis.

18 An sin thubhairt e, Cia ris a ta rioghachd Dhé cosmhul? agus cia ris a shamhlachaes mi i?

19 Tha i cosmhul ri gràinne do shiol mustaird, a ghabh duine, agus a chuir e 'na ghàradh, agus dh'fhàs-

e, agus rinneadh cràbh mhòr dheth: agus rinn eunlaith an athair nid 'na geugaibh.

20 Agus thubhairt e a ris, Cò ris a shamhlachaes mi rioghachd Dhé?

21 Tha i cosmhul ri taois ghoirtf, a ghabh bean agus a dh'fholach i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

22 Agus chaidh e tre^g gach cathair agus baile beag, a' teagascg, agus a' gabhail na slighe gu Hierusalem.

23 An sin thubhairt neach àraigheach, A Thighearn, an tearc iad a shaorar? Agus thubhairt esan riu,

24 Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a deirinn ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad.

25 O'n uair a dh'éireas fear an tighe, agus a dhùineas e 'n dorus, agus a thòisicheas sibhse air seasamh a muigh, agus an dorus a bhualadh, ag radh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail duinn; agus airdhasan freagairt their e ribh, Cha'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh:

26 An sin tòisichidh sibh air a ràdh, Dh' ith sinn agus dh'òl sinn a'd' làthair, agus theagaing thu 'nar sràidibh.

27 Ach their esan, A deirim ribh, cha 'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh; imichibh uile uile, a luchd deanamh na h-eucorach.

28 An sin bithidh gul agus gios-gan fhiacal, an uair a chi sibh Abraham, agus Isaac, agus Jacob, agus na fàidhean uile ann an rioghachd Dhé, agus sibh fíein air bhur tilgeadh a mach.

29 Agus thig iad o'n àird an ear, agus o'n àirde 'n iar, agus o'n àirde tuath agus deas, agus suidhidh iad ann an rioghachd Dhé.

30 Agus feuch, a ta daoine air dbeireadh a bhitheas air thoiseach, agus air thoiseach a bhitheas air dbeireadh.

31 Air an là sin féin thainig Phairisich àraigheach d'a ionnsuidh, ag radh ris, Gabh i a mach, agus imich as so: oir tha toil aig Herod do mharbhadh.

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh agus innisibh do'n t-sionnach sm, Feuch, a ta mi tilgeadh mach dheamhan, agus a ta mi deanamh leigheas an dingh, agus am màireach, agus air an treas là bitbidh mi air mo dheanamh foirfe.

33 Gidheadh, is éigin domh imeachd an diugh agus am màireach,

^a glairdinair.   ^b inneir..
^c air do shaoradh.   ^d san uair sin
 fín.   ^e A chealgairean.

^f laibhin.   ^g troimh, trid.
^h àraighe.   ⁱ Theirig, Rach.

agus an là 'na dhéigh sin : oir cha'n fheud e bhi gu'n cuirear fàidh gu bàs a mach a Ierusalem.

34 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d'ionnsuidh: cia minic a b' àill leam do chlann a chruinneackadh, mar a chruinnicheas cearc a h-àlach suidh a sgiathairibh, agus cha b' àll libh?

35 Feuch, dh'fhàgadh bhur tigh fàs agaibh : agus gu deimhin a deirim ribh, nach faic sibh mise, gus an d'thig an t-àm, anns an abair sibh, Is beannuict' an ti a thig an ainm an Tighearna.

CAIB. XIV.

A GUS tharladh, an tràth chaidh e gu tigh uachdaraín àraighe do na Phairisich a dh'itheadh bidh air latha na sàbaid, gu'n robh iad a' deanamh geur fhaire air.

2 Agus feuch, bha duine àraighe 'na làthair air an robh a' mheud-bhronn^a.

3 Agus fhreagair Iosa, agus labhair e ris an luchd-lagha, agus ris na Phairisich, ag ràdh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air latha na sàbaid?

4 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd, Agus air dha breith air, leighis se e, agus leig e uauth e:

5 Agus fhreagair e iadsan^b, ag ràdh, Cò agaibhise, ma thuiteas asal no a dhamh ann an slochd, nach tarruig a mach gu grad e air latha na sàbaid?

6 Agus cha b'urrainn iad a fhreagairt a ris anns na nithibh sin.

7 Agus labhair e cosamhlachd^c riusan a fhuair cuireadh, 'nuair a thug e fanear mar a thagh iad na ceud àiteacha-suidhe, ag ràdh riu,

8 'Nuair a gheibh thu cuireadh o neach air bith chum bainnse, na suidh anns a' cheud àit: air eagal gu'n d'fhuair duine a's urramaiche na thusa cuireadh uauth;

9 Agus gn'n d'thig an ti a thug cuireadh dhuitse agus dhasan, agus gu'n abair e riut, Thoir àit do'n duine so; agus gu'n tòisich thusa an sin le näire air suidhe anus an àit a's Isle.

10 Ach an nair a gheibh thu cuireadh, imich agus suidh anns an àit a's Isle; chum, 'nuair a thig esan a thug cuireadh dhuit, gu'n abair e riut, A charaid, suidh suas ni's àird: an sin gheibh thu urram an làthair na muinntir a ta 'nan suidhe air bord maille riut.

11 Oir ge b'e neach a dh'àrdach-

eas e fèin, islichear e; agus ge b'e neach a dh'islicheas e fèin, àrdaicheadh e.

12 An sin thubhaint e ris an ti mar an ceudna a thug cuireadh dha, 'N uair a ni thu dinneir no suipeir, na gairm do chàirde, no do bhràithe; no do luchd-dàimh, no do choimbearsnaich shaibhre; air eagal gu'n toir iadsan mar an ceudna cuireadh dhuitse a ris, agus gu'm faigh thu chomain cheudna.

13 Ach an uair a ni thu cuirm^d, gairm na bochdan, na daoine ciurramach, na bacailch, na doill:

14 Agus bithidh tu beannuicht, chioan nach urrainn iad a' chomain cheudna thoirt duit: oir gheibh thu comain ann an aiseirigh nam firean.

15 Agus an uair a chual aon do na shuidh maille ris air bord na nithe sin, thubhaint e ris, Is beannuict' an ti sin a dh'itheas aran ann an rioghachd Dh'.

16 Ach thubhaint e an ris, Rinn duine àraighe suipeir mhòr, agus thug e cuireadh do mhòran:

17 Agus chuir e sheirbhiseach uaithe an àm na suipeire a ràdh ris a' mhuinnitir a fhuair cuireadh, Thigibh, oir a ta na h-uile nithe a'nis ullamh.

18 Agus thòisich iad uile a dh'aon ghuth air an leith-sgeul a ghabhail. Thubhaint an ceud fharris, Cheann-aich mi fearann, agus is éigin domh dol a mach agus fhaicinn: guidheamort, gabh mo leith-sgeul.

19 Agus thubhaint fear eile, Cheannaich mi cùig cuing' dhainh, agus a ta mi dol g'an dearbhadh: guidheamort, gabh mo leith-sgeul.

20 Agus thubhaint fear eile, Phòs mi bean, agus air an aobhar sin cha'n eil e 'n comes domh teachd.

21 Agus thainig an seirbhiseach sin, agus dh'innis e na nithe sin d'a thighearn. An sin air ghabhail feirge do shear an tighe, thubhaint e r' a sheirbhiseach, Gabh a mach gu grad gu sràidibh agus gu caol-shràidibh a' bhaile, agus thoir a stigh an so na bochdan, agus na daoine ciurramach, agus na bacailch, agus na doill.

22 Agus thubhaint an seirbhiseach, A Thighearn, rinneadh mar a dh'òrdúich thu, gidheadh tha àite faladh ann fathast.

23 Agus thubhaint an Tighearn, ris an t-seirbhiseach, Gabh a mach gu gus na rathaidibh mòra agus na gàrachaibh, agus coimh-eignich iad gu teachd a steach, chum's gu 'm bi mo thigh air a liouadh.

^a dropsy. Sasg.   ^b labhair e riut a ris.

^c comhad, parabal.

^d feisd.

24 Oir a deirim ribh, nach blais aon do na daoinibh ud, a fhuaire cuireadh, do m' shuipeirse.

25 Agus bha sluagh mòr agimeachd maille ris: agus air dha tionndadh, thubhairt e riu,

26 Ma thig neach air bith do m' ionnsuidhse, agus nach fuathaich e athair, agus a mhàthair, agus a bhean-phòsda, agus a chlann, agus a bhràithrean, agus a pheathraichean, seadh, agus a bheatha maran ceudna, cha 'n'eil e 'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

27 Agus ge b'e neach nach giùlain a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha 'n'eil e 'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

28 Oir cò am fear agnibhse leis am miann tùr a thogail, nach suidh sios air tùs, agus nach meas an costus, a dh'i heuchainn am bheil aige na chuireas crioch air?

29 Air eagal an déigh dha a bhunadh a leagadh, agus gun bli comas-ach air crioch a chur air, gu'n tòisich na h-uile a chi e ri fanoid air,

30 Ag ràdh, Thòisich an duine so air tigh a thogail, agus cha b'urrainn e a chriochnachadh.

31 No cò an righ, ag dha dol a mach gu cogadh an aghaidh righ eile, nach suidh sios air tùs, agus nachi gabh comhairle, a dh'fheuchainn an urrainn e le deich mile coinneamh a thoirt dasan a ta teachd le fichead mile 'n a aghaidh?

32 No air bhi dhasan fathast fad uaith, cuiridh e teachdaireachd a dh'iarraidh cumhachan sith.

33 Mar sin mar an ceudna, gach neach agaibhse, nach tréig na h-uile nithe a ta aige, cha 'n'eil e 'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

34 Tha 'n salann maith: ach ma chailleas an salann a bhlas, ciod e leis an deanar deadh-bhlasda e?

35 Cha 'n'eil e iomchuidh chum na talmhainn, no chum an dùnain a; ach tilgidh daoine mach e. An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

CAIB. XV.

A N sin thainig na cùs-mhaoir uile agus na peacaich am fagus da, chum éisdeachd ris.

2 Agus rinn na Phairisich agus na scriobhuitchean gearan, ag ràdh, Tha 'm fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag itheadh maille riu.

3 Agus labhair esan an cosamh-lachd so riu, ag ràdh,

4 Cò an duine dhibhse aig am

^a òtraich.

bheil ceud caora, ma chailleas e aon diubh, nach fág an naoi deug agus an ceithir fichead anns an fhásach, agus nach d'fhéid an déigh na caorach a chailleadh, gus am faigh e i?

5 Agus air dha a faotainn, cuiridh e air a ghuaillich i le gairdeachas.

6 Agus an uair a thig e dhachaidh, gairmidh e a chàirdean agus a choimhearsnaich an ceann a chéife, ag ràdh riu, Deanaibh gairdeachas maille riumsa, chionn gu'n d'fhuaír mi mo chaora bha cailte.

7 Mar sin, a deirim ribh, gu'n bì aoibhneas air nèamh air son aon pheacaich a ni aithreachas, ni's mò na air son uaoi deug agus ceithir fichead firean, aig nach 'eil feum air aithreachas.

8 No cò a' bhean aig am bhetò deich buinn airgid, ma chailleas i aon bhonn diubh, nach las coinneal, agus nach sgub an tigh, agus nach iarr gu dichiollach gus am faigh i e?

9 Agus air dh'i fhaotainn, gairmidh i a ban-chairdean agus a ban-choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh, Deanaibh gairdeachas leamsa, oir fhuaír mi m' bonn a chaill mi.

10 Mar an ceudna a deirim ribh, A ta gairdeachas an làthair aingle Dhè, air son aon pheacaich a ni aithreachas.

11 Agus thubhairt e, Bha aig duine àraidh dithis mhac:

12 Agus thubhairt am mac b'òige dhiubh r'a athair, Athair, thoir domhsa a' chuid-roinn a thig orm do d' mhaoin. Agus roinn e eatorra a bheathachadh.

13 Agus an déigh beagain do làithibh, chruinnich am mac a b'dige a chuid uile, agus ghabh e a thurus de dhùthaich fad air astar, agus an sin chaith e a mhaoin le beatha struidheasach b.

14 Agus an uair a chaith e a chuid uile, dh'érich gorta ro mhòr san tòsin; agus thòisich e ri bhi ann an uireasbhuidh.

15 Agus chaidh e agus cheangail se e féin ri aon do shaor-dhaoinibh na dùcha sin: agus chuir e d'a fhearann e, a bhiadhadh c mhuc.

16 Agus bu mhiann leis a bhrù a llionadh do na plaosgaibh d a bha na mucan ag itheadh; oir cha d'thug neach air bith dha.

17 Agus an uair a thainig e chuige c féin, thubhairt e, Cia lion do luchd tuarasdail m'atharsa aig am bheil aran gu leoif agus r'a sheachnad,

^b anacaithtich. ^c bhuaileachd-d' cochallaibh. ^c thuige, d'a ionnsuidh. ^d leòr.

'nuair a ta mise a' bàsachadh le gorta?

18 Eiridh mi, agus théid mi dh'ionnsuidh m'athar, agus their mi ris, Athair, pheacaich mi 'n aghaidh fhlaiteanais, agus a'd' lâthairsa.

19 Agus cha'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhacs dhiom: dean mi mar aon do d' luchd tuarasdail.

20 Agus dlh' éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh athar. Ach air dha bhi fathast fad uaithe, chunnaic athair e, agus ghabh e truas mòr dheth^a, agus ruith e, agus thuite air amhuineal, agus phòg se e.

21 Agus thubhairt am mac ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaiteanais, agus a'd' lâthairsa, agus cha'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhac dhiom.

22 Ach thubhairt an t-athair r'a sheirbhisich, Thugaibh a mach a' chulaidh a's fearr, agus cuiribh uime i, agus cuiribh fainne air a làimh, agus brògan air a chosaibh.

23 Agus thugaibh an so an laogh biadhta, agus marbhaibh e; agus itheamaid agus biomaid subhach:

24 Oir bha mo mhac so marbh, agus tha e beo a ris; bha e caillte, agus fhuaradh e. Agus thoisich iad air bhi subhach.

25 A nis bha a mhac bu shine mach san fhearrann: agus an nair a thainig e, agus a thàr^b e 'm fagus do'n tigh, chual e 'n ceòl agus an damnsa.

26 Agus ghairm e chuige aon do na h-òglachairb, agus dh'fheòraich e ciod bu chiall do na nithibh sin.

27 Agus thubhairt esan ris, Thainig do bhràthair; agus mharbh t-athair an laogh biadhta, chionn gu'n d'fhuaire e ris e slàn fallain.

28 Agus ghabh esan fearg, agus cha b' àill leis dol a stigh: air an aobhar sin thainig athair a mach, agus chuir e impidh air.

29 Ach fhreagairesan agus thubhairt e r'a athair, Feuch, a taims' a' deanamh seirbhis duit an uiread so do bhliadhnaibh, agus uair air bith cha do bhris mi t' aithne, gidheadh cha d'thug thu meann riann dhomh, chum gu'm bithinn subhach maille ri m' chàirdibh.

30 Ach an uair a thainig do mhac so, a dh'ith suas do bheathachadh maille ri striopaichibh, mharbh thu'n laogh biadhta dha.

31 Agus thubhairt e ris, A mhic, tha thusa a ghnàth maille rium, agus na h-uile nithe a's leamsa, is leatsa iad.

32 Bu chòir dhuinn a bhi subh-

^a ris.

^b tharruing.

ach, agus aoibhneach: oir bha do bhrathair so mharbh, agus tha e bed a ris; agus bha e caillte, agus fhuaradh e.

CAIB. XVI.

A GUS thubhairt e mar an ceudna r'a dheisciobluibh, Bha duine saibhir àraidih ann aig an robh stiùbhard: agus chasaideadh ris e, mar neach a bha deanamh anacaithidh air a mhaoin.

2 Agus ghairm se e, agus thubhairt e ris, Ciad so a ta mi cluinniun a d' thimchioll, thoir cunnnts air do stiùbhardachd: oir cha'n sheud thru bhi ni 's faide a'd' stiùbhard.

3 An sin thubhairt an stiùbhard ann féin, Ciad a ni mi? oir a ta mo mhaighstir a' toirt na stiùbhardachd uam: cha'n urradh mi ruamhar a deanamh, is nàr leam déirc iarraidh.

4 A ta fhios agam ciod a ni mi, chum 'nuair a chuirear as an stiùbhardachd mi, gu'n gabh iad a steach d'an tighibh mi.

5 Agus air dha gach aon diubhsan air an robh fiachan aig a Thighearn a ghairm d'a ionnsnidh, thubhairt e ris a' cheud shear, Cia meud a ta aig mo Thighearn ortsa?

6 Agus thubhairt esan; Ceud tomhas^c ola. Agus thubhairt e ris, Gabh do scriobhadh, agus suidh sios gu h-ealamh, agus scriobh leth cheud.

7 An sin thubhairt e ri fear eile, Agus cia meud a ta aig orts? Agus thubhairt esan, Ceud tomhas^d cruinieachd. Agus thubhairt e ris, Gabh do scriobhadh, agus scriobh ceithir fichead.

8 Agus mhol an Tighearn an stiùbhard eucorach, do bhrigh gu'n d'rinn e gu glic: oir a ta clann an t-saoghal^e so'n nan ginealach féin ni's glice na clann an t-soluis.

9 Agus a deirimse ribh, Deanaibh dhuibh féin càirdean le Mamon na h-eucorach; chum 'nuair a shiubhlas sibh e, gu'n gabhar sibh do àitibh-còmhnuidh siorruidh

10 An ti a ta firinneach anns an ni a's Ingha, tha e firinneach mar an ceudna ann am mòran: agus an ti a ta eucorach anns an ni a's lagha, tha e eucorach ann am mòran mar an ceudna.

11 Air an aobhar sin mur robh sibh firinneach anns an t-saibhreas eucorach, cò a dh'earbas ribh an saibhreas fior?

12 Agus mur robh sibh firinneach

^c bat.

^d omer.

^e 'nuair is bàs duibh.'

ann an cui'd durne eile, cò a bheir
dhuibh an ni a's libh fèin?

13 Cha'n'eil seirbhiseach sam bith
comasach air seirbhise a dheanamh
do dhà thighearn : oir an dara cui'd
fuathaichidh e aon diubh, agus bheir
e gràdh do'n shear eile ; nò gabh-
aidh e le aon diubh agus ni e tair air
an shear uile. Cha'n'eil sibh comas-
ach air seirbhise a dheanamh do Dha
agus do Mhamon.

14 Agus chuala na Phairisich, a
bha sanntach, na nithe sin uile : agus
rinn iad fanoid air.

15 Agus thubhairt e riu, Is sibhise
an dream a ta 'gar fireanachadh fèin
am fianuis dhaoine ; ach is aithne do
Dha bhur cridheacha : oir an ni sin
a ta ro mheasail aig daoinibh, is
gràineileachd e'm fianuis Dé.

16 Bha'n' lagh agus na fàidhean
ann gu teachd Eoin : o sin tha riogha-
achd Dhé air a searmachadh a,
agus a ta gach duine a' dol le dian
stri a steach innte.

17 Agus is usadh do nèamh agus
do'n' talamh dol thairis, na do aon
lide do'n' lagh tuiteam.

18 Gach neach a chuireas uaith a
bhean, agus a phòsas bean eile, tha e
deanamh adhaltrannais : agus ge b'e
neach a phosas a'bhean a chuireadh
air salbh o a fear, tha e deanamh
adhaltrannais.

19 Bha duine saibhir àraidih ann,
a bha air a sgeadachadh le purpur^b
agus lion-eudach grinn, agus bha e
oaitheadh a bheatha gach là gu sògh-
ail le mòr ghreadhnàchas.

20 Agus bha duine bochd àraidih
ann, d'am b'ainm Lasarus, a chuir-
ann luidhe aig a dhorus, làn do
chreuchdaibh,

21 Agus bu mhiann leis bhi air a
shàsuchadh leis an sbruileach a bha
tuitem o bhord an duine shaibhir :
seadh, agus thainig na madraidih
agus dh'imirlich iad a chreuchda.

22 Agus tharladh gu'n d'fhuair
an duine bochd bàs, agus gu'n do
ghiùlaineadh leis na h-ainglibh e gu
uchd Abrahaim ; fhuair an duine
saibhir bàs mar an ceudna, agus
dh'adhlaiceadh e.

23 Agus ann an ifrinn thog e suas
a shùilean, air dha bhi ann am piant-
aibh, agus chunnait e Abrahaim-fad
uaith, agus Lasarus 'na uchd.

24 Agus ghlaodh e, agus thubhairt
e, Athair Abrahaim, dean tròcair orm,
agus cuir Lasarus, chum's gn'n tum
e barr a mhaoir ann an uisce, agus
gu'm fuarach e mo theanga ; oir a

ta mi air mo ro-phianadh san lasair
so.

25 Ach thubhairt Abraham, A
mhic, cuimhnich gu'n d'fhuair thusa
do nithe maithe ri àm dhuit bhi beo
agus Lasarus mar an ceudna droch
nithe ; ach a nis a ta esan a' faotainn
sòlais agus a ta thusa air do phianadh.

26 Agus a bhàrr air so uile, tha
doimhne mhòr air a cur eadar sinne
agus sibhse, air chor agus iadsan leis
am b'aill dol as so d'ar ionnsuidhse,
nach 'eil e'n comas doibh, agus nach
mò tha e'n comas do non neach
teachd as sin d'ar n-ionnsuidhne.

27 An sin thubhairt e, Uime sin
guidheam ort, athair, gu'n cuireadla
tu e gu tigh m'athar :

28 Oir a ta cùigear bhràithrean
agam ; chum's gu'n d'thoir e fianuis
doibh, air eagal gu'n d'thig iadsan
mar an ceudna do'n ionad ro phian-
tach so.

29 A deir Abraham ris, Tha Maois
agus na fàidhean aca, éisdeadh iad
riu-san.

30 Agus thubhairt esan, Nih-eadh,
Athair Abraham ; ach ma théid
neach d'an ionnsuidh o na marbh-
aibh, ni iad aithreachas.

31 Agus thubhairt e ris, Mur éisd
iad ri Maois agus ris na fàidhibh, cha
mhò a chreideas iad, ge d'éireadh
neach o na marbhaibh.

CAIB. XVII.

A N sin thubhairt e r'a dheiscioibh
luibh, Cha'n' fheudar nach
d'thig oilbheuman : ach is anaoibh-
inn dasan tre 'n d'thig iad.

2 B'fhearr dha gu'm biodh clach-
mhulinn air a crochadh m'a mhuineal,
agus gu'm biodh e aira thilgeadh
san fhairge, na gu'n d'thugadh e
oilbheum^c dh'aon neach do'n
mhuinnitir bhig so.

3 Thugaibh an aire dhuibh fèin :
ma pheacaicheas do bhrathair a'
aghaidh cronaich e ; agus ma ghabh-
as e aithreachas, thoir maitheanas da.

4 Agus ma pheacaicheas e a'
aghaidh seachd uairean san là, agus
gu'm pill e riut, seachd uairean san
là, ag ràdh, Tha aithreachas orm ;
thoir maitheanas da.

5 Agus thubhairt na h-abstoil ris
an Tighearn, Meudaich ar creidimh.

6 Agus thubhairt an Tighearn,
Nam biodh agaibh creidimh mar
ghràinne do shiòl mustair, theireadla
sibh ris a' chraobh Shicamin so, Bi
air do spionadh as do fhreumhaibh,
agus bi air do shuidheachadh sa'
chuan : agus bhitheadh i ùmhail
dhuibh.

^a soisgeulachadh.   ^b gorm-dhearg,
concur.

^c aobhar tuislidh.

7 Ach cia agaibhse aig am bheil seirbhiseach a' treabhadh, no ri buachaillleachd, a deir ris, an déigh dha teachd a steach ó'n fhearann, Thig air ball, agus suidh sios chum bidh?

8 Agus nach dòchadh e ràdh ris, Ulluch ni a ghabhas mise gu m' shuipeir, agus criosaich thu fein, a-gùs frithileil domh, gus an ith agus an ol mi: agus 'na dhéigh sin ithidh a-gus olaidh tusa?

9 An tabhair e buidheachas do'n t-seirbhiseach sin do bhrigh gu'n d'rinn e na nithe a dh'orduicheadh dha? ni'n saoileam gu 'n tabhair.

10 Mar sin sibhse, 'nuair a ni sibh na h-uile nithe a dh'áithneadh dhuibh, abraibh. Is seirbhisich neotharbhach sinn: oir rinn sinn a mhàin an ni bu dligheach dhuinn a dheanamh.

11 A nis, ag dol suas da gu Hierusalem, chaidh e tre mheadhon Shamaia agus Ghalilea.

12 Agus an uair a bha e dol a stigh do bhaile áraidh, thachair deichnear dhaoine air a bha 'nan lobhair, a sheas fad uaith:

13 Agus thog iad suas an guth, ag ràdh, Iosa, a mhaighstir, dean trócair oirnn.

14 Agus an uair a chunnaic e iad, thubhairt e riu, Imichibh, nochdaibh sibh fein do na sagartaibh. Agus ag imeachd dhoibh, għlanadh iad.

15 Agus an uair a chunnaic aon diuh gu'n do leighiseadh e, phill e air ais, a 'toirt gloire do Dhia le guth ard,

16 Agus thuit e air aghaidh aig a chosaibh-san, a' toirt buidheachais da: agus bu Shamaritanach e.

17 Agus fħreagair Iosa agus thubhairt e, Nach do għlanadh deichnear? ach an naoinear, c'ait am bheil iad?

18 Cha d'fħuaradħ a phill a thoirt glòire da Dhia, ach an coigreach so.

19 Agus thubhairt e ris, Eirich, imich; shlànuiċċi do chreidimh thu.

20 Agus an uair a dh'fħedraich na Phairisich dheth, c'uin a thigeadh, rioghachd Dhé, fħreagair e iad agus thubhairt e, Cha d'thig rioghachd Dhé air chorgu mothāicħear dh'i.

21 Cha mhō a their iad, Feuch an so, no, Feuch an sin: oir feuch, a ta rioghachd Dhé an taobh a stigh dhibb.

22 Agus thubhairt e ris na deisioblūibh, Thig na lāithean anns am miannach libh aon do lāithibh Mhic

an duine fhaicinn, agus cha'n fhaic sibh e.

23 Agus their iad ribh Feuch an so, no, Feuch an sin: na rachaibh, agus na leanaibh iad.

24 Oir mar a ta 'n dealanach a dħealraicheas o aon ionad fa néamh, a' soillseachadh gus an ionad eile fa néamh, mar sin a bhiteas Mac an duine mar an ceudna 'na là fein.

25 Ach is éigin da air tús mōran do nthibh flulang, agus a bhi air a dhiltadh leis a' ghinealach so.

26 Agus mar a bha e ann an lāithibh Noe, mar sin maran ceudna bithidh e ann an lāithibh Mhic an duine.

27 Bha iad ag ittheadh agus ag ol, a' pòsadh agus air an tabhairt am pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a steach do'n àire: agus thainig andilec, agus sgrios i iad uile.

28 Ambuil fós mar a thachair ann an lāithibh Lot: bha iad ag ittheadh agus ag ol, a' ceannach agus a' reieadh, a' planndachadh agus a' togail aitreabh:

29 Ach air an là sin fein anns an deachaidh Lot a mach a Sodom, fħrasadħ teine agus pronnasc o' néamh, agus sgrios e iad uile:

30 Is ann mar sin a bhiteas anns an là am foillsichear Mac an duine.

31 Ann an là sin, an ti bħios air-mullach an tigħe, agus airneis anns an tigħi, na d'thigeadh e nuas' gus a toirt leis: agus an ti a ta sa' mhach-air, na pilleadħ esan air ais mar an ceudna.

32 Cuimlniċċibh bean Lot.

33 Ge b'e neach a dh'iarraġ a bheatha fein a thearnadħ, caillidha i; agus ge b'e neach a chailleas a bheatha, gleidħidħ esan i.

34 A deirim ribb, anns an oidhċe sin bithidh dīthis dhaoine san aon leabaidh; gabbar aon diuh, agus fägar am fear eile.

35 Bithidh dīthis bhan a' bleath & cuideachd; gabbar aon diuh agus fägar a'bhean eile.

36 Bithidh dīthis dhaoine anns a' mhachair; gabbar aon diuh agus fägar am fear eile.

37 Agus fħreagair iadsan agus thubhairt iad ris, C'ait, a Thighearn? agus thubhairt esan riu, Ge b'e ball am bi'n sorp, an sin crūnnicħear na h-iolairean.

CAIB. XVIII.

A GUS labhair e cosamlilachd riu, A a' nochdadħ gur cōr īrnuiġi a dħeanamh a għnà, agus gun f'hannachadħ e.

c tuil.

d meileadh.

e sgħitheachak.

2 Ag ràdh, Bha breitheamh ann am baile àraidh, air nach robh eagal Dé, agus aig nach robh urram do dhuine.

3 Agus bha bantrach àraidh sa' bhaile sin, agus thainig i d'a ionnsuidh, ag ràdh, Cum còir rium an aghaidh mo namaidh.

4 Agus cha b' aill leis rè tamuill : ach 'na dhléigh sin thubhairt e ann fèin, Ge nach 'eil eagal Dé orm, no urram agam do dhuine ;

5 Gidheadh air son gu bheil a' bhántrach so cur dragha orm, cumaidh mi coir rith, air eagal leis a sìr-theachd gu'n sgithich i rai.

6 Agus thubhairt an Tighearn, Eisdibh ciod a deir am breitheamh eucorach.

7 Agus nach dean Dia dioghaltas air son a dhaoine taghta féin, a ta' g éigheach ris a là agus a dh' oidhche, ge ta e sad-fhulangach mu'n timgchioll?

8 A deirim ribh gu'n dean e dioghaltas air an son gu luath. Gidheadh, an uair a thig Mac an duine, am faigh e creidimh air an talamh ?

9 Agus labhair e 'n cosamlachd so ri dream àraidh bha 'g earbsadh asda féin gu'n robh iad 'nam fireanajibh, agus a bha deanamh tair air dream eile :

10 Chaidh dithis dhaoine suas do'n teampull a dheanamh ùrnuigh ; fear diubb 'na Phairiseach, agus am fear eile 'na chis-mhaer.

11 Sheas am Phairiseach leis féin, agus rinn e ùrnuigh mar so, A Dhé, tha mi toirt buidheachais duit nach 'eil mi mar a ta daoin' eile, 'nan luchd-foireigin, eucorach, adhaltrannach, no eadhon mar an cis-mhaor so.

12 Tha mi a' trosgadh à dà uair san t-seachduin, tha mi toirt deachaimh as na h-uile nitibh a ta mi sealbhachadh.

13 Agus air seasamh do'n chìsmhaor fad air a's, cha b' aill leis fiu a shùl a thogail suas gu nèambh, ach bhual e uchd, ag ràdh, A Dhia, dean tròcair ormsa ta'm pheacach.

14 A deirim ribh gu'n deachaidh am fear so sios d'a thigh air fhireanachadh ni's mò na'm fear ud eile : oir ge b'e neach a dh'ardaicheas e féin, islichear e ; agus ge b'e a dh'islicheas e féin, àrdacheart e.

15 Agus thug iad d'a ionnsuidh mar an ceudna naoideana, chum's gu'm beanadh e riu : agus an uair a chunnaithe na deisciobuil so, chronaich siad iad.

16 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e, Fuilgibh do na leanabaibh teachd a'm ionnsuidhse, agus na bacabhb iad ; oir is ann d'an leithidibh so ta rioghachd Dhé.

17 Gu deimhin a deirim ribh, ge b'e nach gabh rioghachd Dhé mar leanabh beag, nach d'théid e air chor sam bith a steach innte.

18 Agus dà'fheòraich uachdaran àraidh dheth, ag ràdh, A mhaighstir mhaibh, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mì a' bheatha mhaireannach ?

19 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhiomsa' cha'n'eil neach sam bith maith ach a h-aon, eadhon Dia.

20 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhreige, Thoir onoir b do t'athair agus do d' mhàthair.

21 Agus thubhairt esan, Choimhid mi iad sin uile o m' òige.

22 Agus air cluinnntinn so do Iosa, thubhairt e ris, Tha aon ni fathast a dh'uireasbhuidh ort: reic na h-uile nithe ta agad, agus roinn air na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh agus thig, agus lean mise.

23 Agus an uair a chual e so, bha e ro dhoilich : oir bha mòr bheartas aige.

24 Agus an uair a chunnaic Iosa gu'n robh e lan tuirse, thubhairt e, Cia deacair dhoibhsan^c, aig am bheil saibhreas, dol a steach do rioghachd Dhé !

25 Oir is usadh do chàmhla dol tre chòr snàthaide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

26 Agus thubhairt iadsan a chuala so, Cò ma seadh a dh'fheudas bhi air a shaoradh ?

27 Ach thubhairt esan, Na nithe a ta eucomasach do dhaoinibh, tha iad comasach do Dhia.

28 An sin thubhairt Peadar, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus leau sinn thusa.

29 Agus thubhairt esan riu, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil aon neach a thréig tigh, no párrantan, no bràithrean, no bean phòsda, no clann air son rioghachd Dhé,

30 Nach faigh mòran ni's mò anns an aimsir so ta làthair, agus anns an t-saoghal a ta ri teachd a' bheatha mhaireanneach.

31. Agus ghabh e 'n dà fhear

dheug d'a ionnsuidh, agus thubhairt e-riu, Feuch, a ta sinn a'dol suas gu Hierusalem, agus bithidh na h-uile nithe a ta scriobhtha leis na fàidhbh miu Mhac an dnine, air aon coimhlion-adh.

32 Oir bheirear tha'r's e do na Cinnich agus théid fanoid a dheanamh air, agus masluiclear e, agus tilgear smugaid air;

33 Agus sgiùrsaidh agus marbhaidh iad e: agus air an treas la éiridh e rìs.

34 Agus cha do thuig iadsan aon mi dhiubh so: agus bha na briathra so solaichte orra, agus cha b'aitheadh dhoibh na nithe a dubhradh.

35 Agus tharladh, nuair a dhruid e ri Ierichò, gu'n robh dall' àraidih 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

36 Agus air cluinntinn an t-sluaigh a'dol seachad, dh'fheòraich e ciod e so.

37 Agus dh'innis iad da, gu'm b'e Iosa o Nasaret a bha gabhair seachad.

38 Agus ghlaodh e, ag ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

39 Agus chronaich iadsan a bha air thoiseach e, chum's gu'm biadh e 'na thosd: ach bu mhòid gu mòr a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

40 Agus air seasamh do Iosa, dh'aithn e a thoirt d'a ionnsuidh: agus an uair a thainig e 'm fagus da, dh'fheòraich e dheth,

41 Ag ràdh, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? agus thubhairt esan, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

42 Agus thubhairt Iosa ris, Gabh do radharc: shlànuich do chreidimh thu.

43 Agus air ball fhuaire a radhar arc agus lean se e, a' toirt glòire do Dhia: agus thug an sluagh uile cliu do Dhia, 'nuair a chunnaic iad so.

CAIB. XIX.

AGUS air do Iosa dol a steach, A chaidh e tre Iericho.

2 Agus feuch, bha duine ann d'am b'ainm Sacheus, agus b'àrd chis-mhaor esan, agus bha e saibhir:

3 Agus bha déidh aige air Iosa fhacicinn, cò e, agus cha b'urrainn e air son an t-sluaigh, chionn gu'n robh e iosal 'na phearsa.

4 Agus ruith e roimhe, agus stread e suas ann an craobh Shicamoir, chum gu faiceadh se e; oir bha e gus an t-slighe sin a ghabhail.

5 Agus an uair a thainig Iosa chum an àite sin, air dha amharc suas, chunnaic se e, agus thubhairt

e ris, A Shacheus, thig a nuas gràd; oir is éigin domhsa stad an diugh aig do thigh.

6 Agus thainig e nuas le cabhaig, agus ghabh e ris gu subhach.

7 Agus an uair a chunnaic iad so, rinn iad uile gearan, ag ràdh, Gu'n deachaidh e steach air aoidheachd gu duine a ta 'na pheacach.

8 Agus sheas Sachus agus thubhairt e ris an Tighearn, Feuch, a Thighearn, a ta mi toirt leth mo mhaoin do na hochdaibh: agus ma thug mi aon ni o neach air bith le casaid bhréige^a, bheiream dha a cheithir uiread.

9 Agus thubhairt Icsaris^b, Thainig slàint' an diugh a dh'ionnsuidh an tighe so, do bhrigh gur mac do Abraham esan mar an ceudna.

10 Oir thainig Mac an duine dh'iarraidh agus a thearnadh an nì sin a bha callte.

11 Agus ag cluinntinn nan nithe sin dhoibh, chuir e ris, agus labhair e cosàmhilachd, do bhrigh gu'n robh e 'm fagus do Hierusalem, agus gu'n do shaoil iadsan gu'm biadh rioghachd Dhé air a grad fhoillseachadhi.

12 Air an aobhar sin thubhairt e, Chaidh duin' uasal àraidih do dhùthach fad as a dh'fhaotainn rioghachd dha féin, agus a philltinn air ais.

13 Ach ghairm e a dheich seirbhisich^c, agus thug e dhoibh deich puind, agus thubhairt e riu, Cuiribh gu buil iad, gus an d'thig mise.

14 Ach bha fuath aig muinntir a dhùcha dha, agus chuir iad teachd-aireachd' na dhéigh, ag ràdh, Cha'n àill leinn an duine so bhi 'na righeoirnn.

15 A nis an uair a phill e air ais, an déigh dha an rioghachd fhaotainn, an sin db'orduich e na seirbhisich ud bhi air an gairm d'a ionnsuidh, d'an d'thug e 'n t-airgiot, chum's gu'm biadh fios aige ciod a bhuanachach gach aon diabhleis a bhualeachadh.

16 An sin thainig an ceud *fhear*, ag ràdh, A Thighearn, bhuidhinn do phund deich puind.

17 Agus thubhairt e ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich: do bhrigh gu'n robh thusa firinneach ann an ro-bheagan, biadh agadsa uachdarachd air deich baitibh.

18 Agus thainig an dara *fear*, ag ràdh, A Thighearn, rinn do phund cuig puind.

19 Agus thubhairt e risean, Bi-sa

^a gu h-eucorach. ^b m'a thimchiubh.

^c deichnear d'a sheirbhisich.

mar an ceudna os cionn chùig
bailte.

20 Agus thainig *fear* eile, ag ràdh,
a Thighearn, feuch, do phund, a bha
agamsa taisgte ann an neapaicin:

21 Oir bha eagal orm romhad, do
bhrigh gur duine geur-theann thu :
tha thu a' togail an ni nach do leag
thu, agus a' buain an ni nach do
chuir thu.

22 Agus thubhairt e ris, As do
bheul fèin bheiream breth ort, a
dhroch sheirbhisich. Bha fhios agad
gu'm bu duine geur-theann mi, a'
togail an ni nach do leag mi, agus a'
buain an ni nach do chuir mi:

23 Air an aobhar sin c'ar son nach
do chuir thu m' airgiot do'n bhanc,
agus air teachd dhomhsa thogainn e
le riadh?

24 Agus thubhairt e riusan a bha
'nan seasamh a làthair, Thugaibh
uaith am pund, agus thoiribh dhasan
e aig am bheil na deich puind.

25 Agus thubhairt iad ris, A
Thighearn, tha deich puind aige.

26 Oir a deirim ribh, Gu'n d'thoir-
ear do gach neach aig am bheil :
ach uaithsan aig nach 'eil, bheirear
eadhon an ni sin a ta aige.

27 Ach thugaibh an so na naimh-
dean udagamsa, leis nach b'aili mise
bhi 'm righ os an ceann, agus marbh-
aibh a'm' fhianuis iad.

28 Agus air dha so a ràdh, dh'im-
ich e rompa, a' dol suas gu Hierusa-
lem.

29 A nis an uair a dhruid e ri
Betphage agus Betani, làimh ris an
t-sliabh d'an goirearc *sliabh* nan
crann-ola, chuir e dithis d'a dheis-
cioibh uauth.

30 Ag ràdh, Imichibh do'n bhaile
ta fa'r comhair; anns am faigh sibh,
air dol dhuibh a steach, searrach
ceangailte, air nach do shuidh aon
duine riagh: fuasglaibh, agus thug-
aibh an so e.

31 Agus ma dh'fheòraicheas neach
air bitb dhuibh, C'ar son a ta sibh 'g a
fhuasgladh? mar so a their sibh ris,
A ta feum aig an Tighearn air.

32 Agus airimeachd dhoibhsan a
chuireadh air falbh, fhuair iad mar
thubhairt e riu.

33 Agus an uair a bha iad a' fuasg-
ladh an t-searraich, thubhairt a
shealbhadairean riu, C'ar son a ta
sibh a' fuasgladh an t-searraich?

34 Agus thubhairt iadsan, Thia
feum aig an Tighearn air.

a bréid, lamh-anart.   b nach
d'thug thu m'airgiot do'n luchd-
malairt.   c d'an gairmear, ris
an abrar.

92

35 Agus thug iad gu h-Iosa e:
agus thilg iad am falluingean air an
t-searraich, agus chuir iad Iosa air.

36 Agus agimeachd dhasan, sgoil
iad am falluingean fuidhe air an
t-slighe.

37 Agus an uair a thainig e 'm
fagus, eadhon gu dol sios sléibh nan
crann-ola, thoisich mòr chuideachd
nan deisciobul uile ri gairdeachas a
dheanamh, agus moladh a thoirt do
Dhia le guth àrd, air son nan uile
oibre cumhachdach a chunnaic iad,

38 Ag ràdh, Ga ma beannuicht
an righ a ta teachd an ainm an Tighe-
earna: sith air nèamh, agus glòir-
anns na h-àrdaibh.

39 Agus thubhairt cuid do na
Phairisich o mheasg an t-sluaigh ris,
A mhaighstir, cronaich do dheisciob-
uil.

40 Agus fhreagair esan, agus thub-
hairt e riu, A deirim ribh, nam fanadh-
iad sin 'nan tosd gu'n glaodhadh na
clacha fèin.

41 Agus an uair a thainig e 'm
fagus, chunnaic e 'm baile, agus
ghuil e air a shon,

42 Ag ràdh, O gu'm b'aithne
dhuit, eadhon dhuitse, air bheag
sam bith ann ad latha so fèin, na
nithe a bhuineas do d' shith! ach a
nis a ta iad folaithe o d' shùilibh.

43 Oir thig na làithean ort, anns
an tilg do naimhde dig mu d' thim-
chioll, agus an iadh iad umad m'an
cuairt, agus an druid iad a stigh air
gach taobh thu,

44 Agus an leag iad eo iosal ris
an lär thu, agus do chlann annad,
agus nach fág iad annad clach air
muin cloiche; do bhrigh nach b'aith-
ne dhuit aimsir t'fhiosrachaidh.

45 Agus chaithd e steach do'n
teampull, agus thoisich e air an
dream a bha reiceadh, agus a'
ceannach ann a thilgeadh mach,

46 Ag ràdh riu, Tha e scriobhta,
Is tigh ùrnugli mo thighsa; ach
rinn sibhse 'na għaraidh luchd-
reubainn e.

47 Agus bha e gach là a' teagasc
san teampull. Ach dh'iarr na h-àrd
shagairt agus na scriobhuicéan, a-
gus ceannardan a' phobuill esan a
mhilleadh,

48 Gidheadh cha robh fhios aca-
ciot a dheanadh iad: oir bha 'm
pobul uile ag éisdeachd ris le ro-
aire.

CAIB. XX.

A GUS tharladh air aon do na
làithibh sin, an uair a bha e
teagasc a' phobuill san teampull,

d Nam b'aithne dhuit.

agus a' searmonachadh an t-soisgeil, gu'n d'thainig na h-àrd shagairt agus na scriobhuichean air, maille ris na seanairibh.

2 Agus labhair iad ris, ag ràdh, Innis duinn ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? no còesan a thug an t-ùghdarras so dhuit?

3 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse; agus freagair mi:

4 Baisteadh Eoin, an ann o nèamh a bha e, no o dhaoinibh?

5 Agus reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh, their esan, C'ar son ma ta nach do chreid sibh e?

6 Ach ma their sinn, O dhaoinibh, clachuidh an sluagh uile sinn; oir is deimhin leo gu'm b'fhaidh Eoin.

7 Agus fhreagair iadsan, Nach robb fhios aca cia uaith a bha e.

8 Agus thubhairt Iosa riu, Ni mò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras tre 'n deanam na nithe so.

9 An sin thòisich e air a' chosamlachd so a labhairt ris an t-sluagh: Phlannduich duine àraidh fion-lios, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e air choigrich rè aimsir fhada.

10 Agus anns an àm dhligheach chuir e seirbhiseach dh'ionnsuidh na tuatha, chum gu'n d'thugadh iad da do thoradh an fhion-lios: ach gbabh an tuath air, agus chuir iad uatha falamh e.

11 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile uaith; agus ghabh iad airsan mar an ceudna agus mhaslaich iad e, agus chuir iad uatba falamh e.

12 Agus a thuilleadh air sin chuir e 'n treas seirbhiseach uaith; agus lot iad esan mar an ceudna, agus thilg iad a mach e.

13 An sin thubhairt Tighearn an fhion-lios, Ciod a ni mi? curidh mi mho Mhac gràdhach d'an ionnsuidh: feudaidh e bi, air fhaicinn doibh, gu'n d'thoir iad urram dha.

14 Ach an uair a chunnait an tuath e, reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Is e so an t-oighre: thigibh, marbhamaid e, chum's gu'm bi 'n oighreachd againn féin.

15 Agus thilg iad a mach as an fhion-lios e, agus mharbh iad e. Ciod uime sin a ni Tighearn an fhion-lios riu?

16 Thig e agus sgriosaidh e an tuath ud, agus bheir e 'm fion-lios do dhaoinibh eile. Agus an uair a

chual iad so, thubhairt iad, Nar leig-eadh Dia.

17 Agus air ehasan amharc orra, thubhairt e, Ciad e so ma seadh a ta scriobhuichean, A' chlach a dhult na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinn dith?

18 Ge b'e neach a thuiteas air a' chloich sin, brisear e: ach ge b'e neach air an tuit i, pronnaidh i gu luathreadh e.

19 Agus anns an uair sin fèin dh'iarr na h-àrd shagairt agus ne scriobhuichean làmh a chur ann; ach bha eagal an t-sluaign orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh féin a labhair e'n cosamhlachd so.

20 Agus rinn iad geur fhaire air, agus chuir iad a mach luchd-feill, a leigeadh orra fèin a bhi 'nam firean-aibh, chum's gu'n deanadh iad greim air fhoclaibh, air chor's gu'n d'thugadh iad thairis e do chumhachd agus do ùghdarras an uachdarain.

21 Agus dh'fheòrach iad deth, ag ràdh, A mhaighstir, tha fhios agaun gu bheil thu a' labhairt agus a' teagast gu ceart, agus nach 'eil suim agad do phearsa duine sam bith, ach gu bheil thu teagass slighe Dhé a réir na firinn.

22 Am bheil e ceaduichte dhuinn cis a thoirt do Cheasar, no nach 'eil?

23 Ach thuig esan an cuilheartachd, agus thubhairt e riu C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh?

24 Nochdaibh dhomh peghinn: cialeis an dealbh agus an scriobhadh a ta oirre? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Le Ceasar.

25 Agus thubhairt esan riu, Thug-aibhse, air an aobhar sin, do Cheasar na nithe 's le Ceasar, agus do Dhíana nithe 's le Dia.

26 Agus cha b'urrainn iad greim a dheanamh air fhoclaibh am fianuis an t-sluaign: agus ghabh iad iongantas r'a fhreagrachd, agus dh'fhan id 'nan tosd.

27 An sin thaining d'a ionnsuidh dream àraidh do na Sadusaich (a ta 'g àicheadh gu bheil aiseirigh ann) agus dh'fheòrach iad deth,

28 Ag ràdh, A mhaighstir, scriobh Maois dhuinn, Nam faigheadh bràth-air duin' air bith bàs, agus bean-phòsda aige, agus gu'm faigheadh e bàs gun chlann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean, agus gu'n togadh e suas sliochd d'a bhràthair.

29 Air an aobhar sin, bha seachd-nar bhràithrean ann: agus ghabh an ceud flear bean, agus fhuair e bàs gun chlann.

30 Agus ghabh an dara fear i mar

mhnaoi, agus fhuair esan bàs gun chlann.

31 Agus ghabh an treas fear i; agus mar an ceudna an t-seachdnar. Agus cha d'fhàg iad clànn, agus fhuair iad bàs.

32 Fa dheireadh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

33 Anns an aiseirigh uime sin, co dhiubh d'am bean i? oir bha i aig an t-seachdnar 'na mnaoi.

34 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairteriu, Tha clann ant-saoghal so a' pòsadh, agus air: i tabhairt am pòsadh:

35 Ach an droing sin a mheasair gur airidh iad air an t-saoghal ud f'haghail, agus an aiseirigh o na marbhaibh, cha 'n'eil iad a pòsadh, no air an tabhairt am pòsadh.

36 Agus cha'n urrainn iad bàs fhaghail ni's mó; oir tha iad an coimh-inbhe ris na h-ainglibh, agus is iad clann Dé iad, air bhi dhoibh 'nan cloinn de'n aiseirigh.

37 Ach gu'n éirich na mairbh, nochd Maois fein aig a' phreas, an uair a ta e gairm dò'n Tighearn, Dia Abrahaim, agus Dia Isaac, agus Dia Iacoib.

38 A nis cha'n e Dia nam marbh e, ach nam beo: oir a ta iad uile beo dhasan.

39 An sin fhreagair dream àraidih do na scriobhuichibh, agus thubhairt iad, A mhaighstir, is maith a labhair fhu.

40 Agus cha robb chridh' aca tuilleadh ni sam bith fheòraich dheth.

41 Agus thubhairt e riu, Cionnus a deir iad gur e Criod mac Dhaibhidh?

42 Agus a deir Daibhidh féin ann an leabhar nan Salm, Thubhairt an Tighearn re m' Thighearn Suidh air mo làimh dheis,

43 Gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fuidh d' chosaibh.

44 Tha Daibhidh air an aobhar sin a' gairm a Thighearna dheth, cionnus ma seadh is e a mhac e?

45 An sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, ann an éisdeachd an t-slúagh uile,

46 Thugaibh an aire dhuibh féin o na scriobhuichibh, leis am miannimeachd ann an culaidhibh fada, agus leis an ionmluinn failte *fhaotainn* air na margreibh, agus na caithrichean a's àirde anns na sionagogaibh, agus na ceud àiteacha-suidhe aig séis dibh;

47 A shluigeas suas tighean bhant-rach, agus air sgàth deadh choslaist a ni ùrnuighean fada: gheibh iad sin an diteadh a's mó.

CAIB. XXI.

A G U S air dha amharc suas, a' chunnaic e na daoine saibhre a' tilgeadh an tiodhlacan ann an àite coimhead an ionmhais.

2 Agus chunnaic e mar an ceudna bantrach bhochd àraidih a' tilgeadh dà leth-fheoirling an sin.

3 Agus thubhairt e, Gu firinneach a deirim ribh gu'n do chuir a' bhant-rach bhochd so ni's mó ann na iad uile.

4 Oir thilg iad so uile d'am paitteas a steach do thiodhlacaibh Dhé: ach thilg ise d'a h-uireasbhuidh séin am beatachadh uile a bha aice.

5 Agus air do chuid diuhb bhi labhairt mu'n teampull, mar a bha e air a dheananamh maiseach le clach-aibh sgiamhach, agus le tiodhlacaibh, thubhairt e,

6 A thaobh nan nithe so a chi sibh, thig na làithean, anns nach fàgar clach air muin cloiche *dhiubh* nach tilgear sios.

7 Agus dh'fheòraich iadsan deth, ag ràdh, A mhaighstir, c'uin ma ta bhitheas na nithe so? agus ciod e an comhara 'nuair a bhios na nithe so gu teachd gu crich?

8 Agus thubhairt esan, Feuchairbh nach meallar sibh; oir thig mòran ann am aimse, ag ràdh, Is mise Criod; agus a ta'n t-àm am fagus: uime sin na leanaibh iad.

9 Ach an uair a chluinneas sibh mu chogannaibh, agus mu cheannaireibh^a, na biodh mòr gheilt oirbh: oir is éigin do na nitibh so tachairt air tùs, ach cha 'n'eil a' chrioch air bàll.

10 An sin thubhairt e riu, Eiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd:

11 Agus bithidh criothanna mòra talmhainn ann an iomadh àit, agus gortaoidh, agus plàighean, agus nithe uamhasach, agus comharan mòra o nèamh.

12 Ach rompa so uile cuiridh iad làmh annaibhise, agus geür-leanaидh iad sibh, 'gar tabhairt thairis do choimh-thionalaibh^b agus do phriosunaibh, 'gar tabhairt chum righean agus uachdarana air sgàth m'aimmese.

13 Agus tachraigd so dhuibhse mar fhianuis.

14 Air an aobhar sin daingnichibh ann bhur cridhibh, gun smuaineachadh roimh làimh, ciod a fhreagras sibh air bhur son féin:

15 Oir bheir mise dhuibh beul agus gliocas, nach bi bhur naimhdean

^a *bhuaireas, éirigh-mach.*

^b *shionagogaibh.*

uile eomasach air lahhairt no cur' na aghaidh.

16 Agus brathar sibh le'r páram-
aibh agus le'r bráithribh, agus le'r
luchd dàimh agus le'r cairdibh ;
agus bheir iad fainear *cuid* dhibh a
e虎 gu bàs.

17 Agus bitidh fuath aig na
h-uile dhaoinibh dhuibh air son
m'almese.

18 Ach cha chaillear fuitlein a do
ghruaig bhur cinn.

19 Ann bhur foighidin sealbhaich-
ibh bhur n-anama féin.

20 Agus an uair a chi sihh Ierusa-
lem air a cuairteachadh le armait-
ibh, an sin biodh fhiros agaibh gu
bheil a fasachadh am fagus.

21 An sin teicheadh iadsan a ta
ann Iudea chum nam beann, agus
imicheadh iadsan a ta'na meadhonsa
mach aisde ; agus na rachadh iadsan
a ta sa' mhachair, a steach innte.

22 Oiris iad sinn làithean an diogh-
altais, chum gu'n coimhlionar na
h-uile nithe a ta scriobhta.

23 Ach mo thruaigh na mnái a
bhios torrach, agus iadsan a bhios a'
toirt ciche anns na làithíh sin : oir
bitidh teanntachd b' mhòr san dùth-
aich, agus fearg air a' phobull so.

24 Agus tuitidh iad le faohbar a'
chlaideimh, agus bheirear iad am
braighdeanas chum nan uile chinn-
each : agus bitidh Ierusalem air a
saltairt sios fuidh na Cinnich, gus an
coimhlionar aimsire nan Cinneach.

25 Agus bitidh combaran anns a'
gheiréin, agus anns a' ghealaich, agus
anns na reultaibh ; agus air an tal-
amh airc nan cinneach, ann an
iomachomhairle, an cuan agus na
tonnan a' beuchdaich ;

26 Cridhe dhaoine 'gan tréiginn
tríd eagal, agus feitheamh nan nithe
sin a ta teachid air an domhan ; oir
bitidh cumhachda nan nèamh air an
crathadh.

27 Agus an sin chi iad Mac an
duine a' teachd annan neul, le cumh-
achd agus mòr ghlòir.

28 Agus an uair a thòisicheas na
nithe so air tachairt, an sin amhaire-
ibh suas, agus togaibh bhur cinn ;
oir a ta bhur saorsa am fagus.

29 Agus labhair e cosamhachd
riù, Amhaircibh air a' chraoibh-
fhighe, agus na craobhan uile :

30 'Nuair a bhios iad a cheana a'
eur a mach *an duillich*, air fhaicinn
duihh, aithnidh sibh uaibh féin,
gu bheil an samhradh a nis am
fagus.

31 Agus mar an ceudna sibhse,
^a r'dinneag.   ^b cruaidh-chàs.

'nuair a chi sibh na nithe so a' tach-
airst, biodh fhiros agaibh gu bheil
rioghachd Diaé fagus do làimh.

32 Gu deimhin a deirim ribh, nach
d'théid an linn e so thairis, gus an
coimhlionar na nithe so uile.

33 Théid nèamh agus talamh
thairis : ach cha d'théid mo bhri-
athrasa thairis a choidhch.

34 Agus thugaibh an aire dhuilh
fén, ais eagal uair air bith gu'm bi
bhur cridhe fuidh uallaich le gedcair-
eachdd, agus le misge, agus le ro-
chùram mu nithibh na beatha so,
agus gu'n d'thig an là sin oirbh gu
h-obann.

35 Oir mar rihe thig e air na
h-uile dhaòinibh a ta 'g àiteachadh
aghaidh na talmhainn uile.

36 Deanaibhse air an aobhar sin
faire, a deanamh ùrnuigh gach àm,
chum's gu measar gur airidh sibh
air dol as o na nithibh sin uile a ta
gu teachd, agus seasamh an làthair
Mhic an duine.

37 Agus bha e san là a' teagasc
san teampull, agus san oidhche
chaidh e mach, agus dh'fhan e air
an t-sliabh, d'an goirear *sliabh* nan
crann-ola.

38 Agus thainig an sluagh uile gu
moch d'a ionnsuidh sau teampull, a
dh'eisdeachd ris.

CAIB. XXII.

A NIS dhruid *riù* féisdf an arain
A neo-ghoirtichte, d'an goirearg
a' chaisg.

2 Agus bha na h-àrd shaghairt
agus na scriohluichean ag iarraidh
cionnus a dh'fheudadh iad esan a
chur gu bàs ; oir bha eagal an
t-sluagh orra.

3 An sin chaidh Satan ann an
Iudas d'an eorach-ainm Iscariot, a
bha do àireamh an dà fhir dheug.

4 Agus dh'imich e agus labhair e
ris na h-àrd shagartaibh agus ri
ceannardairbh *an teampuill*, cionnus
a bhrathadh se esan doibh.

5 Agus bha iad subhach, agus
rinn iad coimhcheangal airgiod a
thabhairt da.

6 Agus gheall esan, agus dh'iarr e
àm ionchuidd air a bhrath dhoiħh
gu'n sluagh a bhi làthair.

7 An sin thainig là an arain neo-
ghoirtichte, anns'am b'éginn an t-
uan-càisge a mbaradh.

8 Agus chuir e uaith Peadar agus
Eoin, ag ràdh, Imichibh, agus
ulluichibh dhuinn a' chàisg, chum
gu'n ith sinn i.

^c ginealach.   ^d craos.   ^e meisg ,
^f feill.   ^g gairmeas.
^h priomh shagairt.

9 Agus thubhairt iadsan ris, C'ait an aill leat siinn a dh'ulluchadh?

10 Agus thubhairt e riu, Feuch, air dhuibh dol a steach do'n bhaile, tachraidh oirbh duine, a giulan soithich uisge; leanaibh e dò'n tigh anns an d'théid e steach.

11 Agus abruibh ri fear an tighe, A deir am maighstir riut, C'ait am bheil an seòmar aoidheachd anns an ìth mi a' chàisg maille ri m' dheiscioiblubh?

12 Agus feuchaidh e dhuibh àrd sheomar farsaing uìdhimichte: ulluchibh an sin.

13 Agus dh'imich iad agus fhuair iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

14 Agus an tràth thainig an uair, shuidh e sios, agus an dà abstol deug maille ris.

15 Agus thubhairt e riu, Le mòr thogadh mhiannaich mi a' chàisg so ìtheadh maille ribh roimh dhomh fulang:

16 Oir a deirim ribh, nach ith mi dhith tuilleadh, gus an coimhlionar i ann an rioghachd Dhé.

17 Agus ghlac e cupan, agus air dha buidheachas a thabhairt, thubhairt e, Gabhaibh so, agus roinnibh eadruibh séin e.

18 Oir a deirim ribh, nach òl mi do thoradh na fionain, gus an d'thig rioghachd Dhé.

19 Agus ghlac e aran, agus an déigh buidheachas a thabhairt, bhris e, agus thug e dhoibhsan e, ag ràdh, 'Se so mo chorpsa a ta air a thoirt air air bhur sonsa: deanuibh so mar chuimhneachan ormsa.

20 Agus mar an ceudan an cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e'n cupan so an tiomnadu nuadh ann am fhuilse, a dhòirteadh air bhur sonsa.

21 Ach feuch, làmh an ti a bhrathas mise maille rium air a' bhòrd.

22 Agus gu firinneach a ta Mac an duine agimeachd a réir mar a dh'orduicheadh: ach is anaobhinn do'n duine sin leis am brathare e.

23 Agus thòisich iadsan air fiosrachadh eatorra féin, co aca bha gus an ni so a dheanamh.

24 Agus bha mar an ceudna comh-stri eatorra, eo aca bu mhò a bhiodh.

25 Ach thubhairt esan riu, A ta aig righribh nan Cinneach tighearnas orra; agus goirear daoine fial dhiubhsan, aig am bheil ùghdarras a orra.

26 Ach na bithibhse mar sin: ach

^a smachd, cumhachd.

an neach a's mó 'nar measg, biodh e mar an neach a's big^b: agus an ti a' àird, mar esan a ta ri frithealadh.

27 Oir co aca 's mó, an ti a shuidheas air bòrd, no esan a fhritheileas? nach e 'n ti a shuidheas; ach a ta mise 'nar measgsa mar shearfrithealaidh.

28 Is sibhse iadsan a dh'fhan maille riumsa ann am dheuchainnibh,

29 Agus a ta mise 'g orduchadh dhuibh rioghachd, mar a' dh'orduich m'Athair dhomhsa:

30 Chum's gu'n ith agus gu'n òl sibh air mo bhordsa ann am rioghachd, agus gu'n suidh sibh air caithrichibh rioghail, a' toirt breth air dà threibh dheug Israeil.

31 Agus thubhairt an Tighearn, A Shimoin, a Shimoin, feuch, dh'iarr Satan sibhse, chum bhur criaradh mar chruineachd:

32 Ach ghuidh mise air do shonsa, nach diobradh do chreidimh thu: agus an uair a dh'iompochear thu^c, neartuich do bhràithre.

33 Agus thubhairt esan ris, A Thighearn, tha mise ullamh gu dol maille riut araon chum priosuin, agus chum bàis.

34 Agus thubhairt esan, A deirim riut, a Pheadair, nach goir an coilceach an diugh, gus an àiceadh thu tri uairean gur aithne dhuit mi.

35 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a chuir mi uam sibh gun sporan, agus gun mhàla, agus gum bhrògan, an robh wireashbhidh nisam bith oirbh? Agus thubhairt iad, Cha robh.

36 An sin thubhairt e riu, Ach a nis ge b'e aig am bheil sporan, togadh se e, agus mar an ceudna a mhàla: agus an ti aig nach 'eil claidheamh, reiceadh e fhalluing, agus ceannachadh e aon.

37 Oir a deirim ribh, gur éigin fathastanniso ta scriobhta achoimhlichianadh annamsa. Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach: oir a ta crioch aig na nithibh ud, a ta mu m' thimchiolla.

38 Agus thubhairt iadsan, A Thighearn, feuch, a ta dà chlaideamh an so. Agus thubhairt esan riu, Is leoир e.

39 Agus air dha dol a mach chaidh e, mar bu ghnàth leis, gu sliabh nan crann-ola; agus lean a dheisciobuil e.

40 Agus an uair a thainig e do'n àit, thubhairt e riu, Deanaibh ùr-

^b a's lugha. ^c bhuaireibh.

^d bhios tu air tionndadh.

nuigh, chum's nach tuit sibh ann am buaireadh.

41 Agus thairngeadh esan uatha mu thimchioll urchuirchloiche, agus leig se e fein air a ghlùinibh, agus rinn e ùrnuigh,

42 Ag ràdh, Athair, ma's toil leat cuir an cupan so tharum: gidheadh, na b'i mo thoilse, ach do thoilse gu roba deanta.

43 Agus dh'fhoillsicheadh dha aingeal o néamhl, 'ga neartachadh.

44 Agus air bhi dha ann an cruaidh ghleachd anama, rinn e ùrnuigh ni bu dùrachdaiche: agus bha fhallas mar bhraona mòra fola a' tuiteam sios air an talamh.

45 Agus air dha éirigh o ùrnuigh, thainig e chum a dheisciobul, agus fhuar e 'nan codaliad tre thuirse.

46 Agus thubhairte riu, C'ar son a ta sibh 'nar codal? éiribh, agus deanaibh ùrnuigh, chum's nach tuit sibh ann am buaireadh.

47 Agus an uair a bha e fathast a' labhairt, feuch sluagh, agus dh'imich esan d'am b'ainm ludas, aon do'n dà fhear dheug, rompa, agus dhruid e ri h-Iosa, chum a phògadh.

48 Ach thubhairt Iosa ris, A Iudas, am bheil thu le pòig a' brath Mhic an duine?

49 Agus an uair a chunnaic iadsan a bha mu thimchioll-san an ni a bha gu tachairt, thubhairt iad ris, A Thighearn, am buail sinn leis a' chlaidheamh?

50 Agus bhualil aon diuhb seirbhiseach an àrd shagairt, agus ghearr e dheth a chluas dehas.

51 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Fulaingibh gu so. Agus bhean e r'a chluais, agus shlànuich e i.

52 An sin thnbhairt Iosa ris na h-àrd shagartaibh agus ceannardaibh an teampuill, agus na seanairibh, a thainig d'a ionnsuidh, An d' thainig sibh a mach le cloidhibh agus le bat-aibh, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn?

53 'Nuair a bha mi gach là maille ribh san teampull, cha do shin sibh a mach bhur làmhan a'm' aghaidh: ach 's ioso bhur n-uairse, agus cumhachd an dorchadair.

54 An sin rug iad air, agus thug iad leo e b' do thigh an àrd shagairt. Agus lean Peadar am fad uaith e.

55 Agus air dhoibh teine fhadadh ann am meadhon an talla, agus suidhe sios am fochair a chéile, shuidh Peadar 'nam meadhon.

^a creachadair, meirlich.
^b agus thug iad e.

56 Ach chunnaic cailin àraidh e 'na shuidhe aig an teine, agus air dh'i amharc gu geur air, thubhairt i, Bha'm fear so mar an ceudna maille ris.

57 Agus dh'ài cheadh esan e, ag ràdh, A bhean, cha'n aithne dhomh e.

58 Agus beagan 'na dhéigh sin chunnaic neach eile e, agus thubhairt e, 'S ann diuhb thusa mar an ceudna. Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha'n ann.

59 Agus mu thimchioll ùine aon uaire 'na dhéigh sin, chathaich neach eile air, ag ràdh, Gu firinneach bha'm fear so mar an ceudna maille ris; oir is Galiléach e.

60 Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha'n aithne dhomh ciod a ta thu 'g ràdh. Agus air ball am feadh a bha e fathasta' labhairt, ghoir an coileach.

61 Agus air tionndadh do'n Tigh-earn, dh'amhairs e air Peadar; agus chuimhnich Peadar focal an Tigh-earna, mar thubhairt e ris, Mun goir an coileach, àicheadh tu mi tri uair-ean.

62 Agus chaidh Peadar a mach agus ghul e gu goirt.

63 Agus riom na daoine, a chum Iosa, fanoid air, 'ga bhualadh.

64 Agus an uair a dh'fholuich iad a shùilean, bhuail iad e san aghaidh, agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, Dean fàidheadaireachd cò e a bhuail thu?

65 Agus labhair iad mòran do nthibh eile gu toibheumach 'na aghaidh.

66 Agus an uair a bha 'n là air teachd, chruinnich seanaidh an t-sluagh, agus na h-àrd shagairt agus na scriobhuicéan an ceann a chéile, agus thug iad esan chum an comhairle,

67 Ag ràdh, An tusa Criod? innis dhuinn. Agus thubhairt e riu, Ma dh'innseas mi dhuibh, cha chreid sibh.

68 Agus ma dh'fheòraicheas mi ni air bith, cha toir sibh freagradh dhomh, agus cha leig sibh as mi.

69 O'n àm so bitidh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhachd Dhé.

70 An sin thubhairt iad uile. An tusa mi seadh Mac Dhé? Agus thubhairt e riu, A deir sibhse gur mi.

71 Agus thubhairt iad, Ciad tuill-eadh am feum a ta agaunn air fianuis? oir chuala sinn fein i as a bheul féin.

c chòmhdaich.

CAIB. XXIII.

A GUS air eirigh d'an cuideachd uile, thug iad e gu Pilat.

2 Agus thoisich iad air a chasaid, ag ràdh, Fhuair sinn am fear so a' claoadh a' chinnich, agus a' bacadh cis a thoirt do Cheasar, ag ràdh, Gur e féin Criod an righ.

3 Agus dh'fheòraich Pilat leth, ag ràdh, An tusa righ nan Iudhach? agus shreagair esan agus thubhairt e, A deirtu e.

4 An sin thubhairt Pilat ris na h-àrd shagartaibh agus ris an t-sluagh, Cha 'n'eil mi faotainn coire air bith san duine so.

5 Agus bha iadsan ni bu ro dhéine, ag ràdh, Tha e buaireadh an t-sluagh, a' teagast tre Iudea uile, a' tòiseachadh o Ghalile gus an àit so.

6 'Nuair a chuala Pilat mu Ghalile, dh'fheòraich e'm bu Ghaliléach an duine.

7 Agus an uair a chual e gu'm b'ann fo nachdaranachd a Heroid a bha e, chuir se e gu Herod, a bha e féin an Ierusalem sna làithibh sin.

8 Agus an uair a chunnaic Herod Iosa, bha aoibhneas mòr air: oir bha déidh aige rè ùine fhada air esan fhaicinn, do bhrigh gu'n cual e mòran uime; agus bha dùil^b aige gu'm faiceadh e mìorbhui lèigin air a dheanamh leis.

9 An sin dh'fheòraich e mòran do cheisidibh dheth; ach cha d'fhig e freagradh sam bith air.

10 Agus sheas na h-àrd shagairt agus na scriobhuithean 'ga chasaid gu dian.

11 Ach chuir Herod agus a luchd-cogaich an neo-mheas e, agus rinn iad fanoid air, agus an déigh a sgead-achadh an eudach dealrach^c chuir e air ais gu Pilat e.

12 Agus rinneadh Pilat agus Herod 'nan cairdibh d'a chéile san là sin; oir bha iad roimhe sin an naimh-deas r'a chéile.

13 Agus an uair a ghairm Pilat an ceann a chéile na h-àrd shagairt, agus na h-uachdarain, agus an sluagh,

14 Thubhairt e riu, Thug sibh a'm ionnsuidhs an duine so, mar neach a ta tiomndadh an t-sluagh a thaobh; agus feuch, air dhomh a cheasnachadh ann bhur làthair, cha d'fhuaire mi coire air bith san duine so, thaobh nan nithe sin mu'm bheil sibh a' deanamh casaid air;

15 No mar an ceudna Herod; oir

chuir mi d'a ionnsuidh sibh, agus feuch, cha d'rinneadh niair bith leis d toilltinneach air bàs.

16 Uime sin, air dhomhsa a smachd-achadh, leigidh mi as e.

17 Oir b'èigin da aon a leigeadh as doibh air an fhéisd.

18 Agus ghlaodh iad a mach dh'aon ghuth, ag ràdh, Beir uainn am fear so, agus leig air a chomas duinne Barabas:

19 (Neach, air son ceannairce àrainn a rinneadh anns a' bhaile, agus air son mortaibh, a thilgeadh am priosun.)

20 Air an aobhar sin labhair Pilat riu a rìs, air dha bhi toileach Iosa a chur fa sgoail.

21 Ach ghlaodh iadsan, ag ràdh, Ceus e, ceus e.

22 Agus thubhairt e riu an treas uair, C'ar son, ciod an cron a rinn e? cha d'thnair mise cùis bhàis air bith ann: uime sin, an déigh dhomh a smachdachadh, leigidh mi as e.

23 Agus luidh iadsan air le guthaibh mòra, ag iarraidh esan a cheusadh; agus bluadbaich an guthannasan, agus guthannu nan àrd shagart.

24 Agus thug Pilat breth gu'n deanta na dh'iarr iad.

25 Agus leig e mach dhoibh esan a thilgeadh am priosun air son ceannairce agus mortaibh, an neach a dh'iarr iad; ach thug e thairis Iosa d'an toil.

26 Agus an tràth thug iad leo e, rug iad air Sìmon, duine àraidi o Chirene, a bha teachd o'n dùthaich, agus chuir iad an crann-ceusaидh air, g'a ionchar an déigh Iosa.

27 Agus lean cuideachd mhòr e do'n t-siuagh, agus do mhnaibh, a bha mar an ceudna ri bròn e agus 'ga chaoineadhans.

28 Ach air tionndadh do Iosa riu, thubhairt e, A nigheana Ierusalim, na guilibh air mo shonsa, ach guilibh air bhur son féin, agus air son bhur cloinne:

29 Oir feuch, a ta na làithean a' teachd, anns an abair iad, Is beannuichte na mná^f sheasga^g, agus na bronna nach do ghiùlain clann, agus ná clocha nach d'fhig bainne.

30 An sin thoisichidh iad air a ràdh ris na beanntaibh, Tuitibh oirme; agus ris na cnocainibh, Folaichibh sinn.

31 Oir ma ni iad na nithe so ris a' chrann ùr, ciod a ni iad ris a' chrion-ach?

32 Agus thugadh mar an ceudna

^a fo chumhachd, fa riaghlaadh.
^b dòchas. ^c ro gheal.

^d dha. ^e bas-bhualadh.
^f neo-thorach, gun sliochd.

dithis eile a bha 'nan luchd droch-bheirt, chum bhi air an ceusadh maille ris.

33 Agus au uair a thainig iad do'n ait d'an goirear Calbhari^a, an sin cheus iad e féin, agus na droch dhaoine; fear dhiubh air a láimh dheis, agus am fear eile air a láimh chli.

34 An sin thubhairt Iosa, Athair, maith dhoibh; oir cha 'n'eil fhios aca ciod a ta iad a' deanamh. Agus ag roinn eudaich dhoibh, thilg iad crannchur air.

35 Agus sheas an sluagh ag amharc: agus rinn na h-uachdarain fanoid air-maille riusan, ag ràdh, Shaor e daoin' eile; saoradh se e féin, ma's e so Criosc, aon taghta Dhé.

36 Agus rinn na saighdearan mar an ceudna fanoid air, a' teachd d'a ionnsuidh, agus a' taingseadh sion geur dha,

37 Agus ag ràdh, Ma's tu righ nan Iudhach, teasaig thu féin.

38 Agus bha scriobhadh mar an ceudna air a scriobhadh os a cheann, ann an litrichibh Gréigis, agus Laidin, agus Eabhra, IS E SO RIGH NAN IUDHACH.

39 Agus thug aon do na droch dhaoinibh a chrochadh, toibheum dha, ag ràdh, Ma's tu Criosc, saor thu féin agus sinne.

40 Ach fhreagair am fear eile, a: gus chronáich se e, ag ràdh, Nach 'eil eagal Dé ort, agus gu bheil thu fuidh 'n aon diteadh *ris*?

41 Agus sinne da rireadh an ceartas: oir a ta sinn a' faotainn nan nithe sin a thoill ar gniomharan: ach cha d'rim an duine so cron air bith.

42 Agus thubhairt e ri h-losa, A Thighearn, cuimhnich ormsa 'nuair a thig thu do d' rioghachd.

43 Agus thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a deirim riut, gu'm bi' thu maille riumsa 'n diugh ann am parras.

44 Agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire, agus bha dorchaðas air an talamh uile gus an naothadh uair.

45 Agus dhorchaicheadh a' ghrian, agus reubadh brat-roinn an teampuill 'na mheadhon.

46 Agus an uair a ghlaodh Iosa le guth mòr, thubhairte, Athair, a ta mi tiomnidh mo spioraid a'd' láimh-aibhsa: agus an uair thubhairt e so, thug e snas an deo.

47 A uis an uair a chunnaic an ceannard-ceud ann a rinneadh, thug e glòr do Dhia, ag ràdh, Gu firinn-each b'ionracan an duine so.

48 Agus an sluagh uile a chiuinnich dh'ionusuidh an t-seallaidh sin, an uair a chunnaic iad na nithe a rinneadh, phill iad air anais, a' buadh an uchd.

49 Agus sheas a luchd eòlais uile, agus na mnài a lean e o Ghalile, am fad uaith, ag amharc air na nithibh sin.

50 Agus feuch, duine draidh d'am b'ainm Joseph, comhairleach, a bha 'na dhuine maith, agus 'na fhìrean.

51 (Cha d'aontaich an duine so d'an comhairle no d'an gniomh) O Arimatea, baile leis na h-Iùdhach-aibh, (neach mar an ceudna aig an robh sùil ri rioghachd Dhé.)

52 Chaidh esan gu Pilat, agus dh'iar e corp losa.

53 Agus air dha a thoirt a nuas, phaisg e ann an lion-eudach e, agus chuir e ann uaigh e a chladhaich-eadh a carraig, anns nach do chuir-eadh aon duine rianh roimhe.

54 Agus b'e sin là an ulluchaideh, agus bha 'n t-sàbaid am fagus.

55 Agus lean na mnài a thaining maille ris o Ghalile, agus chunnaic iad an uaigh agus cionnus a chuir-eadh a chorpa.

56 Agus phill iad, agus dh'ulluich iad spiosraidh b, agus ola deadh bholaidh; agus ghabh iad támh air là na sàbaid, a réir na h-àithne.

CAIB. XXIV.

A N I S air a' cheud là do'n t-seachduin, gu ro mhoch air mhaduinn, thainig iad chum na h-uaighe, a' toirt leo nan spiosraidh a dh'ulluich iad, agus mnài àraidh eile maille riu.

2 Agus fhuair iad a' chlach air a caruchadh o'n uaigh.

3 Agus air dhoibh dol a steach, cha d'fhuair iad corp an Tighearna Iosa.

4 Agus am feadh a bha iad an iomacheist fa'n ni so, feuch, sheas dithis dhaoiné láimh riu ann an endaichibh dealrach.

5 Agus air bhi dhoibh fuidh eagal, agus a' cromadh an aghaidh chum na talmhainn, thubhairt iad riu, C'ar son a ta sibh ag iarraidh an ti a ta beo am measg nam marbh?

6 Cha 'n'eil e 'n so, ach dh'éirich e: cuimhnichibh mar a labhair e ribh air dha bhi fathastann an Galile,

7 Ag ràdh, Is éigin do Mhac an duine bhi air a thabhairt thairis do láimhaibh dhaoine peacach, agus a bhi air a cheusadh, agus éirigh a ris an treas là.

8 Agus chuimhnich iad a bhriathran.

9 Agus air dhoibh pilltinn o'n uaigh, dh'innis iad na nithe so uile do'n aon fhear deug, agus do chàch uile.

10 Agus b'i Muire Magdalen, agus Ioanna, agus Muire màthair Sheumais, agus minnì i eile maille riu, a dh'innis na nithe so do na h-abstolabhl.

11 Agus mheasadh am briathra leo-san mar sgeula faoin, agus cha do chreid siad iad.

12 An sin air éirigh do Pheadar, ruith e chum na h-uaighe, agus air dha cromadh sios, chunnaic e'n lion-eudach 'na luidhe leis féin, agus dh'fhalbh e, a' gabhail iongantais leis féin mu'n ni so a rinneadh.

13 Agus feuch, bha dithis diubh a' dol air an là sin féin gu baile d'am b'ainm Emaus, a bha tri fishead stàid o Hierusalem.

14 Agus bha iad a' labhairt eatorra féin mu thimchioll nan nithe ud uile a thachair.

15 Agus an uair a bha iad a' còmhchradh, agus a' coimh-reusonachadh, thainig Iosa e féin am fagus, agus dh'imich e maille riu.

16 Ach bha'n sùilean air an cumail, air chor as nach d'aithnich iad e.

17 Agus thubhairt e riu, Ciòd e an còmhchradh so air am bheil sibh a' teachd eadruibh féin, ag imeachd dhluibh, agus sibh dubhach?

18 Agus f'hreagair fear diubh d'am b'ainm Cleopas, agus thubhairt e ris, Am bheil thus' a mhàin a' d'choigreach an Ierusalem, agus gun fhios agad air na nitibhl a rimmeadh innse anns na làithibh so?

19 Agus thubhairt e riu, Ciòd na nithe? Agus thubhairt iadsan ris, Na nithe a thaobh Iosa o Nasaret, a bka 'na shàidh cumhachdach ann an gniomh agus ann am focal am fianuis Dé, agus an t-sluaign uile:

20 Agus cionnus a thug na h-àrd shagaирт agus ar n-uachdarain thairis chum ditidh bàis e, agus a cheus iad e.

21 Ach bha dùil againne gu'm b'esan an ti a bha gu Israel a shaoradh; agus a thuilleadh air so uile, 's e 'n diugh an treas là o rinneadh na nithe so.

22 Agus mar an ceudna, chuir manài àraighe dhinn féin, a chaidh gu moch a dh'ioannsuidh na h-naighe, mòr loghnadh a' oirnn:

23 Agus an uair nach d'fhuair iad a chorpa, thainig iad, ag ràdh, gu'm

fac iad sealladh do ainglibh, a thubh-airt gu bheile beo.

24 Agus chaith dream àraidi dhiubhsan a bha maille ruinn féin, chum na h-uaighe, agus fhuair iad eadhon mar thubhairt na mnài; ach cha'n fhac iad esan.

25 An sin thubhairt e riu, O dhaoine amaideach b, agus mall-chridheach a chreidsinn nan nithe sin uile a labhair na fàidhean!

26 Nach b'éigin do Chriosd na nithe so fhlang, agus dol a steach d'a ghàlair?

27 Agus air dha tòiseachadh o Mhaois, agus o na fàidhibh uile dh'eadar-mhìnich e dhoibh anns na scriobtuiribh uile na nithe m'a thimchioll féin.

28 Agus dhruid iad ris a' bhaile, d'an robh iad a' dol: agus leig esan air gu'n rachadh e ni b'fhaide.

29 Ach choimhéignich iadsan e, ag ràdh, Fan maille ruinne, oir a ta e dlùth do'n fheasgar, agus thia deireadh an là ann. Agus chaith e steach a dh'fhuireach maille riu.

30 Agus an uair a shuidh e gu biadh maille riu, air dha aran a ghlacadh, bheannuich se e, agus bhris se e, agus thug e dhoibh e.

31 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus dh'aithnich iad e; agus chaith e as an t-sealladh.

32 Agus thubhairt iad r'a chéile, Nach robh ar eridhe a' lasadh ann-ainn, am feadh a bha e a' labhairt ruinne air an t-slighe, agus an uair a dh'fhosgail e dhuinn na scriobtuirean?

33 Agus dh'éirich iad air an uair sin féin, agus phill iad gu Hierusalem, agus fhuair iad an t-aon fhear deug cruinn an ceann a chéile, agus an dream a bha maille riu,

34 Ag ràdh, Dh'éirich an Tighearn darireadh, agus chunnucas le Simon e.

35 Agus dh'innis iad na nithe a' rinneadh air an t-slighe, agus mar a dh'aithnicheadh leo e ann am briseadh an arain.

36 Agus ag labhairt nan nithe so dhoibh, sheas Iosa féin 'nam meadhon, agus a deir e riu, Sìth maille ribh.

37 Ach bha iadsan fuidh gheilt-chirith agus fuidh eagal, agus shaoil iad gur spiorad a chunnaic iad.

38 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh fuidh bhuaireas, agus c'ar son a ta smuaintean ag éirigh suas ann bhur eridhibh?

39 Feuchaibh mo làmhan agus mo chosan, gur mi féin a th'ann: laimh-

sichibh mi, agus faicibh, oir cha 'n'eil aig spiorad feoil agus cnàmha, mar a chì sibh agamsa.

40 Agus an uair a thubhairt e so, nochd e dhoibh a làmhan agus a chosan.

41 Agus air bhi dhoibh fathast mi-chreideach tre aoibhneas, agus iad fuidh iongantas, thubhairt e riu, Am bheil biadh sam bith agaibh an so?

42 Agus thug iad da mìr do iasg ròiste, agus do chìr-mheala.

43 Agus ghlac se e, agus dh'ith e 'nam fianuis.

44 Agus thubhairt e riu, 'S iad so na briathran a labhair mi ribh, 'nuair a bha mi fathast maille ribh, gur éigin do na h-uile nithibh a ta scriobhta ann an lagh Mhaois, agus anns na fàidhibh, agus anns na salmaibh am thimchiolla, bhi air an coimhlionadh.

45 An sin dh'fhsogail e an tuigse, chum gu'n tuigeadh iad na scriobtuircean.

46 Agus thubhairt e riu, Mar so a

ta e scriobhta, agus mar so b'éigin do Chriosd fulang, agus éirigh o na marbhaibh an treas là:

47 Agus aithreachas agus maithanas peacaidh bhi air an searmonachadh 'na ainmsan, do na h-uile chimeachaibh, a' tòiseachadh aig Ierusalem.

48 Agus is fianuisean sibhse air na nithibh so.

49 Agus feuch, cuireamsa gealladh m' Athar oirbhà: ach fanaibhse ann am baile Ierusalem, gus an sgeadaichead le cumhachd o na h-àrdaibh sibh.

50 Agus thug e mach iad eo fhad as Betani: agus thog e suas a làmhan, agus bheannuich e iad.

51 Agus am feadh a bha e 'gam beannuchadh, dhealaicheadh riu e, agus thogadh suas gu nèamhl e.

52 Agus rinn iad aoradh dha, agus philliad gu Hierusalem le gairdeach-as mòr :

53 Agus bha iad a ghnàth anns an teampull, a' moladh agus a' beannuchadh Dhé. Amen.

AN SOISGEUL A REIR EOIN.

CAIB. I.

A NNS an toiseach bhaam Focal, agus bha 'm Focal maille ri Dia, agus b'e 'm Focal Dia.

2 Bha e so air tùs maille ri Dia.

3 Rinneadh na h-uile nithe leis; agus as eugmhais cha d'rinneadh aon ni a rinneadh.

4 Annasan bha beatha, agus b'i a bheatha solus dhaoine.

5 Agus tha 'n solus a' soillseachadh anns an dorchadas, agus cha dò ghabh an dorchadas e.

6 Chuireadh duine o Dia, d'am b'ainm Eoin.

7 Thainig esan mar fhianuis, chum fianuis a thoirt mu'n t-solus, chum gu'n creideadh na h-uile dhaoine tridsan.

8 Cha b'esan an solus sin, achi chuireadh e chum gu d'thugadh e fianuis mu'n t-solus.

9 B'e so an solus fior a ta soillseachadh gach uile dhuine tha teachd chum an t-saoghal.

10 Bha e anns an t-saoghal, agus rinneadh an saoghal leis, agus cha d'ainnich an saoghal e.

11 Thainig e dh'ionnsuidh a

dhùcha fein, agus cha do ghabh a mhuianntir fein ris.

12 Ach a mheud 's a ghabh ris, thug e dhoibh cumhachd a bhi 'nan cloinn do Dia, eadhon dhoibhsan a ta creidsinn 'na ainm :

13 A bha air an gineamhuin, cha'n ann o fhuil, no o thoil na fèola, no o thoil duine, ack o Dia,

14 Agus rinneadh b'am Focal 'na fheoil, agus ghabh e còmhnuidh 'nar measgne, (agus chunnaic sinn a ghloir, mar ghloir aoin-ghin Mhic an Athar) lan gràis agus firinn.

15 (Thug Eoin fianuis uime, agus ghlaodh e, ag rádh, 'S e so an ti mu'n dolabhair mi, An ti a ta teachd a'm' dhéigh, tha toiseach aig orm : oir bha e romham).

16 Agus as a làn-san fhuair sinne uile, agus gràs air son gràis.

17 Oir thugadh an lagh le Maois, ach thainig an gràs agus an fhirinn le Iosa Criosc.

18 Cha'n fhaca neach air bith Dia riagh ; an t-aonghain Mic, a ta ann

^a cuiridh mise na gheall m' Athair chugaibh. ^b dh'fhàs.

an uchdan Athar, is esan a dh'fhoill-sich e.

19 Agus is i so fianuis Eoin : An uair a chuir ná h-ludhaich sagairt agus Leblithich o Hierusalem, shum gu'm séadairbeadh iad deth, Co thusa?

20 Dh'aidich esan, agus cha d'áiceadh e; ach dh' aidich e, Cha mhi Criosd.

21 Agus dh'fheòraich iad deth, Ciod ma seadh? An tu Elias? Agus a deir e, Cha mhi. An tu am fàidh? Agus fhreagair e, Cha mhi.

22 An sin thubhairt iad ris, Cò thu? chum gu'n tabhair sinn freagrach dhoibh san a chuir *untha* sinn: ciod a tha thu 'g ràdh ad thimchioll féin?

23 Thubhairt e, *Is* mise guth an ti a ghlaodhas a anns an fhàsach, Deanaibh direach slighe an Tighcarna, mar thubhairt am fàidh Esaias.

24 Agus an dream a chuireadh leis an teachdaireachd, b'ann do na Phairisich iad.

25 Agus dh'fheòraich iad deth, agus thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a ta thu a' baisteadh, mur tu Criosd, no Elias, no 'm fàidh?

26 Fhreagair Eoin iad, ag ràdh, Ataims' a' baisteadh le h-uisge; ach a ta neach 'na sheasamh 'nar measg, nach aithne dhuibh.

27 'S e so an ti, a ta teachd a'm dhéighe, aig am bheil toiseach orm, neach nach airidh mise air barr-iall a bhòrige fhuasgladh.

28 Rinneadh na nithe so ann am Betani b' air an taobh thall do Iordan, far an robh Eoin à' baisteadh.

29 Air an là màireach Chunnaic Eoin Iosa a' teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e, Feuch Uan Dé, a ta toirt air falbh peacaidh ant-saoghal!

30 Is e so an ti mu'n dubhaint mi, Tha fear a' teachd a'm dhéigh, aig am bheil barrachd orm; oir bha e romham.

31 Agus cha robh aithne agamsa air: ach a chum gu'm bitheadh e air fhoillseachadh do Israel, uime sin thainig mi a' baisteadh le h-uisge.

32 Agus thug Eoin fianuis, ag ràdh, Chunnaic mi 'n Spiorad a' teachd a nuas mar choluman o néamhl, agus ghabh e còmhnuaidh air.

33 Agus cha b'aithne dhomhsa e: ach an ti a chuir mi a bhaisleadh le h-uisge, thubhairt esan riùm, *Ge b'e*

^a *Is* mise esan aig am bheil a ghuth ag éigheach.

^b *Betabara.*

air am faic thu an Spiorad a' teachd a nuas agus a' gabhail còmhnuaidh air, 's e sin an ti a bhaisleadh leis an Spiorad naomh.

34 Agus chunnaic mi, agus rinn mi fianuis, gur e so Mac Dhé.

35 Air an là màireach a ris sheas Eoin, agus dithis d'a dheisciobluibh:

36 Agus air dha ambarc air Iosa agus e ag imeachde, a deir e, Feuch Uan Dhé!

37 Agus chual an dithis dheisciobul e a' labhairt, agus lean iad Iosa.

38 Agus air tionndadh do Iosa, chunnaic e iad 'ga leantuinn, agus a deir e riu, Ciod a tha sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan ris, Rabbi, (se sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, A mhaighstir) c'ait am bheil thu gabhail còmhnuaidh?

39 A doir e riu, Thigibh agus faicibh. Thainig iad agus chunnaic iad c'ait an robh e gabhail còmhnuaidh, agus dh'han iad maille ris an là sin: oir bha e mu thimchioll na deicheamh uaire.

40 B'e Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, aon do 'n dithis a chual Eoin a' labhairt, agus a lean esan.

41 Fhuair esan air tùs a bhràthair féin Simon, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne am Mesias, is e sin, air eadar-theangachadh, Criosd.

42 Agus thug e chum Iosa e, Agus an uair a dh'amhairc Iosa air, thubhairt e, *Is* tusa Simon mac Iona: goiread Cephas dhiot, is e sin air eadar-theangachadh, Peadare.

43 Air an là 'na dhéigh sin, bu toil le Iosa dol a mach do Ghalile, agus fhuair e Philip, agus a deir e ris, Lean mise.

44 A nis bha Philip o Bhetsaida, baile Aindreas agus Pheadair.

45 Fhuair Philip Natanael agus a deir e ris, Fhuair sinne an ti mu'n do scriobh Maois anns an lagh, agus na fàidhean, Iosa o Nasaret, mac Ioseiph.

46 Agus thubhairt Natanael, ris, Am feud ni maith air bith teachd a Nasaret? Thubhairt Philip ris, Thig agus faic.

47 Chunnaic Iosa Natanael a' teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e uime, Feuch Israeleach da rìreadh, anns nach 'eil cealg.

48 A deir Natanael ris, Ciomus is aithne dhuit mi? Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Mun do ghairm Philip thu, 'nuair a bha thu fuidh 'n

^c a' sràid-imeachd.

^d Christos

Gr. i. e. Aon ungtia.

^e Petros

Gr. i. e. carraig.

chrann-fhige, chunnaic mise thu.

49 Fhreagair Natanael agus thubhairt e ris, Rabbi, is tua Mac Dhé, is tu Rígh Israeil.

50 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, A chionn gu'n dubhaint mi riut Chunnaic mi thu fuidh 'n chrann-fhige, am bheil thu creidsinn? chi thu-nithe a's mó na iad so.

51 Agus thubhairt e ris, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, 'Na dhéigh so chi sibh néamh fosgailte, agus aingil Dhé a' dol suas agus a' teachd a nuas air Mac an duine.

CAIB. II.

A GUS air an treas là bba pòsadh ann an Cana Ghalile; agus bba màthair Iosa an sin.

2 Agus fhuaire Iosa mar an ceudna agus a dheisciobuil cuireadh chum a' phòsaidh.

3 Agus air teireachdáinn do'n fhion, thubhairt màthair Iosa ris, Cha'n-eil fion aca.

4 Thubhairt Iosa rithe, Ciod e mo ghnothuchsa riut, a bhean? cha d'thainig m'uairse fathast.

5 Thubhairt a mhàthair ris an luchd frithelaidh, Ge b'e ni a their e ribh, deanaibh e.

6 Agus bha sea soithichean uisge do chloich air an cur an sin, a réir guàtha glanaidh nan Iudhach, a ghabhdh dà fheircin no tri gach aon diabh.

7 Thubhairt Iosa riu, Lionaibhna soithiche le uisge. Agus lion siad iad gus am beul.

8 Agus thubhairt e riu, Tàirngibh a'nis, agus thugaibh chum uachdarain na cuirme. Agus thug iad ann e.

9 'Nuair a bhlaibh uachdaran na cuirme an t-uisge a rinneadh 'na fhion, (agus cha robh fhios aige cia as a thainig e; ach bha fhios aig an luchd frithelaidh a tharruing an t-uisge) ghoir uachdaran na cuirme am fear nuadh-pòsda b,

10 Agus thubhairt e ris, Cuiridh gach duine fion maith a láthair air túis; agus an uair a dh'olás daoine gu leoир, an sin *am fion a's measa*: ach ghleidh thus' am fion maith gus a nis.

11 An toiseach so do mliorbhuiibh rinn Iosa ann an Cana Ghalile, agus dh'fhoillisch e a ghlór; agus chread a dheisciobuil ann.

12 An déigh so chaith e sìos do Chapernaum, e féin, agus a mhàthair, agus a bhràithrean, agus a dheisciobuil, agus cha d'fhan iad ann mòran do làithibh.

13 Agus bha càisg nan Iudhach am sagus, agus chaithd Iosa suas gu Hierusalem.

14 Agus fhuaire e 'nan suidhe anns an teampull luchd reicidh cruidh c, agus chaorach, agus choluman, agus luchd malairt an airgid :

15 Agus air deanamh sgiùrsaird dha do chordaibh caola, dh'luadaich e mach as an teampull iad uile, agus na caoraich agus an crobh; agus, dhòirt e mach airgiod an luchd malairt, agus thilg e na buird thairis;

16 Agus thubhairt e riusan a bha reiceadh choluman, Togaibh iad sin as so; na deanaibh tigh m'Atharsa 'na thigh marsandachd.

17 Agus chuimhnich a dheisciobuil gu'n robh e scriobhta, Dh'ith eud e do thighe suas mi.

18 An sin i'hreagair na h-Iudhach, agus thubhairt iad ris, Ciod an comhara nochdas tu dhuinne, do bhrigh gu bheil thu deanamh nan nithe sin?

19 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Leagaibh sios an teampull so, agus an tri làithibh curidh mise suas e.

20 An sin thubhairt na h-Iudhach, Sea bliadhna agus dà f' hichead bha 'n teampull so 'ga thogail, agus an cuir thusa suas an tri làithibh e?

21 Ach labhair esan mu theampull a chuirp.

22 Uime sin an uair bha e air éirigh o na marbhaibh, chuimhnich a dheisciobuil gu'n dubhaint e so: agus chreibid iad an scriobtuir, agus am focal a thubhairt Iosa.

23 A nis an uair a bha e an Jerusalem aig a' chàisg, air an fhéisidh, chreid mòran 'na ainm, an uair a chunnaic iad na mliorbhilean a rinn e.

24 Ach cha d'earb Iosa e féin riu, do bhrigh gu'm b'aithe dha na h-uile dhaoine,

25 Agus nach robh feum aige neach air bith a dheanamh fianuis air duine: oir bha fhios aige ciod a bha anns an duine.

CAIB. III.

A GUS bha duine do na Phairis-ich, d'am b'ainm Nicodemus, a bha 'na uachdaran air na h-Iudhachaibh:

2 Thainig esan chum Iosa san oidhche, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, tha fhios againn gur fear-teagaisg thu a thainig o Dha: oir cha'n urradh duin' air bith na mliorbhile so dheanamh a ta thusa

a féisde.

b fear na bainnse.

c dhamh.

c ro-thùram.

d cuipe.

f an àm na flisde.

a' deanamh, mur bi Dia maille ris.

3 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris. Gu deimhin deimhin a deirim riut, mur beirear duine a risa, nach feud e rioghachd Dhé fhaicinn.

4 Thubhairt Nicodemus ris, Cionnus a dh'fheandas duine bhi air a bhreith 'nuair a ta e aosda? am bheil e comasach air dol a stigh an dara uair do bhoirinn a mháthar, agus a bhi air a bhreith?

5 Fhreagair Iosa, Gu deimhin deimhin a deirim riut, mur bi duine air a bhreith o uisge, agus o'n Spiorad, cha'n urraisen e dol a steach do rioghachd Dhé.

6 An ni sin a ta air a bhreith o'n sheoil, is feoile e; agus an ni sin a ta air a bhreith o'n Spiorad, is spiorad e.

7 Na gabh iongantas gu'n dubh-airt mi riut, Is éigin duibh bhi air bhur breith a ris.

8 Tha ghaoth a' séideadh far an aill leatha, agus tha thu a' cluinntin a fuaim ach cha'n-eil fhios agad cia as a tha i teachd, no c' ait a tha i del: is ann mar sin a tha gach neach a tha air a bhreith o'n Spiorad.

9 Fhreagair Nicodemus agus thubhairt e ris, Cionnus a dh'fheudas na nithe so bhi?

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am bheil thusa a'd' fhearr-teagaisg Israeil, agus nach aithne dhuit na nithe so?

11 Gu deimhin deimhin a deirim riut, gu bheil sinne a' labhairt an ni a's fios duinn, agus a' toirt fianuis air an ni sin a chunnaic sinn; agus cha ghabh sibhse ar fianuis.

12 Ma dh'innis mi dhuibh nithe talmhaidh, agus nach creid sibh, cionnus a chreideas sibh ma dh'ians-eas mi dhuibh nithe nèamhaidh?

13 Agus cha deachaidh aon neach suas do nèamh, ach an ti a thainig a nuas o nèamhl, Mac an duine a ta air nèamh.

14 Agus mar a thog Maois suas an nathair san fhàsach, is ann mar sin is éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas:

15 Chum's ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e b, ach gu'm bi a' bheatha mhaireannach aige.

16 Oir is ann mar sin a ghràdh-aich Dia an saoghal, gu'n d'thug e aon-ghin Mhic féin, chum's ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh aige.

17 Oir cha do chuir Dia a Mhac

do'n t-saoghal, chum gu'n diteadh e' n saoghal, ach a chum gu'm biodh an saoghal air a shaoradh tridsan.

18 An ti a chreideas ann, cha ditear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhíeadh cheana, chionn uacht do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic Dhé.

19 Agus is e so an diteadh, gu'n d'thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghràdh-aich daoine an dorchedas ni's mó na'n solus, a chionn gu'n robh an gniomharan ocl.

20 Oir gach neach a ta deanamh uilc, tha e toirt fuath do'n t-solus, agus cha'n-eil e teachd chum an t-solus, air eagal gu'm biodh oibre air an cronachadh.

21 Ach an ti a ni'n fhìrinn, thig e chum an t-solus, chum's gu'm bì oibre follaiseach, gur ann an Dia a rinneadh iad.

22 An déigh sin thainig Iosa agus a dheisciobuil do thir Iudea, agus dh'han e'n sin maille riu, agus bhaist e.

23 Agus bha Eoin mar an ceudna a' baisteadh ann an Enon, làimh ri Salim, do bhrigh gu'n robh mòran-uisgeachan an sin: agus thainig iad, agus bhaisteadh iad.

24 Oir cha robh Eoin fathast air a thilgeadh am priosun.

25 An sin dh'éirich ceist eadar deisciobuil Eoin agus nah-Iudhaich, mu thimchioll glanaidh.

26 Agus thainig iad chum Eoin, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, an ti a bha maille riut an taobh thall do Iordan, d'ap d'thug thu fianuis, feuch, tha esan a' baisteadh, agus tha na h-uile dhaoine a' teachd d'a ionnsuidh.

27 Flireagair Eoin agus thubhairt e, Cha'n-eil duine comasach air ni sam bith a ghabhail, mur bi e air a thoirt da o nèamh.

28 Tha sibhse féin a' toirt fianuis domhsa, gu'n dubhairy mi, Cha mhi Criod, ach gu'n do chuireadh roimhe mi.

29 An ti aig am bheil a' bhean nuadh-phòsda, 'se 'm fear nuadh-phòsda e: ach caraid an fhir nuadh-phòsda, a ta 'na sheasamh agus ag éisdeachd ris, tha e a' deanamh gairdeachais mhòir air son guth an fhir nuadh-phòsda: uime sin tha mo ghairdeachas so air a choimhlionadh.

30 Is éigin dasan fàs, ach dhomhsa bhi air mo lughdachadh.

31 An ti a thig a nuas, tha e os ceann nan uile: an ti a tha o'n talmhaidh, agus labh-

raidh e air mhodh talmhaidh : an ti a thig o nèamh, tha e os ceann nan uile.

32 Agus an ni a chunnaic agus a chual e, air sin tha e toirt fianuis ; agus cha 'n'eil aon duine a' gabhail r'a fhianuis.

33 An ti a ghabh r'a fhianuis-san, chuir e a sheula ris, gu bheil Dia fior.

34 Oir an ti a chuir Dia uauth, tha e a' labhairt bhriathar Dhé : oir cha'n ann a réir tomhais a tha Dia a' toirt an Spioraid da.

35 Is toigh leis an Athair am Mac, agus thug e na h-uile nithe 'na làimh.

36 An ti a chreideas anns a Mhac, tha bheatha mhaireannach aige : ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic e beatha ; ach a ta feart Dhé a' gabhail còmhnuidh air,

CAIB. IV.

A IR an aobhar sin an uair a thuig Iosa gu'n cuala na Phairisich gu'n robh e a' deanamh agus a' baisteadh tuilleadh dheisciobul na Eoin,

2 (Ge nach do bhaist Iosa féin iad, ach a dheisciobuil)

3 Dh'fhàg e Iudea, agus chaidh e ris do Ghalile.

4 Agus b'èigin da dol tre Shamaria.

5 An sin thainig e gu baile a bhuiheadh do Shamaria, d'an goirear Sichar, fagus do'n fhearrann a thug Iacob d'a mhac Joseph.

6 A nis bha tobar Iacoib an sin. Uime sin air do Iosa bhi sgìth leis a thuris, shuidh e mar sin làimh ris an tobar : agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire.

7 Thainig bean o Shamaria a thar-ruing uisce : a deir Iosa rithe, Thoir dhomhsa deoch.

8 Oir bha a dheisciobuil air dol do'n bhaile a cheannach bidh.

9 An sin thubhairt a' bhean o Shamaria ris, Cionnus a ta thusa agus gur Indhach thu, ag iarraidh deoch uamsa, a ta a'm' Bhan-samaritan-aich ? oir cha 'n'eil comunn aig na h-Iudhaich ris na Samaritanaich.

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe. Nam b'aithne dhuit tioldh-lacadh Dhé, agus cò e a ta 'g ràdh riut, Thoir dhomh-deoch, dh'iarradh tu airson, agus bheireadh e uisce beo dhuit.

11 A deir a' bhean ris, A Thighearn, cha 'n'eil inneal tarruing agad, agus tha 'n tobar domhain : uime sin cia as a ta 'n t-uisce beo sin agad ?

12 Am mó thusa na ar n-athair Jacob, a thug dhuinne an tobar so, agus a dh'ol as e féin, agus a chlann, agus a spréide?

13 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Ge b'e neach a dh'olas do'n uisce so, bithidh tart b air a ris :

14 Ach ge b'e neach a dh'olas do'n uisce a bheir mise dha, cha bhi tart gu bràth air : ach an t-uisce a bheir mise dha, bithidh e 'na thobar uisce ann, a' sruthadh suas chum na beatha maireannach.

15 A deir a' bhean ris, A Thighearn, thoir dhomhsa an t-uisce so, chum's nach bi tart orm, agus nach d'thig mi an so a thàrruing.

16 A deir Iosa rithe, Imich, gairm t'fhear-pòsda, agus thig an so.

17 Fhreagair a' bhean agus thubhairt i, Cha 'n'eil fear agam. Thubhairt Iosa rithe, Is maith a thubhairt thu, Cha 'n'eil fear agam :

18 Oir bha cùigearf hearagad, agus esan a ta agad a nis, cha'n e t'fhear féin e : thubhairt thu so gu fior.

19 A deir a' bhean ris, A Thighearn, tha mi faicinn gur fàidh thu.

20 Rinn ar n-aithrichie aoradh san t-sliabh so ; agus a deir sibhise, gur ann an Jerusalem a ta 'n t-ionad anns an coir aoradh a dheanamh.

21 A deir Iosa rithe, A bhean, creid mise, gu bheil anuair a' teachd, anns nach dean sibh aoradh do'u Athair aon chuid san t-sliabh so, no ann an Jerusalem.

22 Tha sibh a' deanamh aoraidh do'a ni nach aithne dhuibh : tha sinne a' deanamh aoraidh do'n ni a's aithne dhuinn : oir is ann o na h-Iudhachabhaibh a ta slàinte.

23 Ach a ta 'n uair a' teachd, agus a ta i nis ann, anns an dean am flor luchd-aoraidh aoradh do'n Athair ann an spiorad agus ann am firinn : oir a ta an t-Athair ag iarraidh an leithide so do luchd aoraidh.

24 Is Spiorad Dia, agus is éigin d'a luchd-aoraidh, aoradh a dheanamh dha an spiorad agus am firinn.

25 A deir a' bhean ris, Tha fhios agam gu bheil am Mesias a' teachd, d'an goirear Criost : 'nuair a thig esan, iansidh e na h-uile nithe dhuinn.

26 A deir Iosa rithe, Is mise e, a ta labhairt riut.

27 Agus air a so thainig a dheisciobuil, agus b'iongantach leo gu'n robh e labhairt ri mnaoi : ach cha dubhairt aon neach, Ciòd a tha thu 'g iarraidh ? no c'ar son a tha thu labhairt rithe ?

28 An sin dh'fhàg a' bhean a soitheach uisce, agus dh'fhalbh i do'n bhaile, agus a deir i ris na daonibh,

29 Thigibh, faicibh duine a dh'innis dhomhsa na h-uile nithe a rinn mi riabh : an e so Criosd ?

30 An sin chaidh iad a mach as a' bhaile, agus thainig iad d'a ionnsuidhsan.

31 San am sin féin ghuidh a deis-ciobuil air, ag ràdh, A mhaighstir, iith.

32 Ach thubhairt esan riu, Tha agamsa biadh r'a itheadh air nach 'eil fhios agaibhse.

33 Uime sin thubhairt na deis-ciobuil r'a chéile, An d'thug neach air bith ni d'a ionnsuidh r'a itheadh ?

34 Thubhairt Iosa riu, Is e mo bhiadhsa toil an ti a chuir uaith mi a dheanamh, agus obair a chrioch-nachadh.

35 Nach abair sibhse, A ta àine cheithir mios ann fathast, agus an sin thig am fogharadh ? feuch, a deirim ribh, Togaibh suas bhur sùilean, agus sealáibh air na h-achaibh ; oir a ta iad a cheana geal chum an fhoghar-aidh.

36 Agus an ti a bhuaineas tha e faotainn tuarasdail, agus a' cruinn-eachadh toraidh chum na beatha maireannaich ; chum's gu'n dean an ti a chuireas, agus an ti a bhuaineas, gairdeachas maraona.

37 Agus an so tha'n ràdh b ud flor, Gu bheil neach a' cur, agus neacl'eile a' buain.

38 Chuir mise sibhse a bhuaian an ni sin nach do shaothraich sibh : shaothraich daoin'eile, agus chaidh sibhse steach 'nan saothair.

39 Agus chreid mòran do Samaritanaich a bhaile sin ann, air son cainnte na mnà, a thug fianuis ag ràdh, Dh'innis e dhomh na h-uile nithe a rinn mi riabh.

40 Uime sin an uair a thainig na Samaritanaich d'aionnsuidh, ghuidh iad air fantuinn maille riu : agus dh'fhuirich e 'n sin dà latha.

41 Agus chreid mòran tuilleadh air son shocail féin :

42 Agus thubhairt iad ris a' mhnaoi, Tha sinn a' creidsinn, cha'n ann a so suas air son do chòmhraidaidh-sa : oir chuala sinn féin e, agus a ta fhios againn gur e so da rìreadh Criosd, Slànuighear an t-saoghail.

43 Agus an déigh dà latha dh'fhalbh e as sin, agus chaidh e do Ghalile :

44 Oir thug Iosa féin fianuis, nach 'eil urram aig fàidh 'na thàr féin.

45 Uime sin an uair a thainig e do Ghalile, ghabh na Galiléach ris, air dhoibh na nithe sin uile fhaicinn a rinn e ann an Ierusalém air an fhéisd : oir chaidh iadsan mar an ceudna chum na féisde.

46 An sin thaining Iosa a ris do Chana Ghalile, far an d'rinn e fion do'n uisce. Agus bha duine cumhachdachc àraidh, aig an robh a mhac gu tinn ann an Capernaum.

47 'Nuail a chual esan gu'n robh Iosa air teachd a Iudea do Ghalile, chaidh e d'a ionnsuidh, agus ghuidh e air gu'n rachadh e sios, agus gun slànuicheadh e a mhac : oir bha e ri h-uchd bàis.

48 An sin thubhairt Iosa ris, Murfaic sibh comharan agus mòrbhulean, cha chreid sibh.

49 Thubhairt an duine cumhachdach ris, A Thighearn, rach'd sios mun faigh mo leanaban bàs.

50 Thubhairt Iosa ris, Imich ; tha do mhac beo. Agus chreid an duine am focal a labhair Iosa ris, agus dh'imich e.

51 Agus am feadh a bha e fathast a' dol sios, choinnich a sheirblisich e, agus dh'innis iad da, ag ràdh, Tha do mhac beo e.

52 An sin dh'fheòraich e dhiubh an uair anns an deachaidh e 'n feabhas : agus thubhairt iad ris, An dé air an t-seachdamh uair dh'fhàg am siabhrus e.

53 An sin dh'aithnich an t-athair gu'm b'i an uair sin féin, anns an dubhairt Iosa ris, Tha do mhac beo ; agus chreid e féin, agus a theaghlaich uile.

54 'Se so a ris an dara mòrbhul a rian Iosa, 'nuair a thainig e a Iudea do Ghalile.

CAIB. V.

NA dhéigh so bha séisde nan Iudhach ann, agus chaidh Iosa suas gu Hierusalem.

2 A nis a ta ann an Ierusalém-làimh ri geataidh f nan caorach, lochan, d'an goirear sa' chainnt Eabhruidhich, Betsda, aig am bheil cùig tighean-fasgaidh g.

3 Annta sin bha 'nan luidhe mòrbhuidheann do dhaoinibh euslan, dall, bacach, seargta, a' feitheamh ri caruchadh an uisce.

4 Oir chaidh aingeal slos an ìm àraidh san lochan, agus chuir e 'n t-uisce tre chéile: uime sin an

^c mòr, rìoghail. ^d theirig, falbh, gabh. ^e gu maith. ^f margadh. ^g sgàth-thighean.

ceud neach a rachadh sios ann an déigh cur tre chéile an uisce, rinn each slán e dh'aon tineas a bhiodh air.

5 Agus bha duine àraighe an sin, a bha ochd bliadbna deug thar fhichead ann an euslaint.

6 'Nuair a chunnaic Iosa esan 'na luidhe, agus fios aige gu'n robh e nis tine fhada mar sin, a deir e ris, Am miann leat bhi air do dheanamh slán?

7 Fhreagair an duine euslan e, A Thighearn, cha'n eil duin' agam, an uair a chuirear an t-uisce tre a chéile, a chuireas anns an lochan mi: ach am feadh a tha mise teachd, tha neach eile a' dol sios romham.

8 A deir Iosa ris, Eirich, tog do leaba, agus imich.

9 Agus air ball rinneadh an duine slán, agus thog e a leaba, agus dh'imich e; agus bha 'n t-sàbaid ann air an là sin.

10 Uime sin thubhairt na h-Iudh-aich ris an ti a shluainicheadh, Is i 'n t-sàbaid a ta ann; cha'n eil e dligeach dhuit do leaba iomchar.

11 Fhreagair e iad, An ti a rinn slán mi, thuhairt esan rium, Tog do leaba agus imich?

12 An sin dh'fheòraich iad deth, Cò an duine a thuhairt riut, Tog do leaba agus imich?

13 Agus cha robh fhios aig an ti a shluainicheadh, cò e: oir chaidh Iosa as a shealladh, air do mhòr shluagh hii anns an àit.

14 'Na dhéigh so fhuar Iosa e anns an teampull, agus thubhairt e ris, Feuch, rinneadh slán thu: na peacuich ni's mò, air eagal gu'n tachair ni's measa dhuit.

15 Dh'imich an duine, agus dh'intise e do na h-Iudhachaibh gu'm b'e Iosa a rinn slán e.

16 Agus air a shon so rinn na h-Iudhaich geur-leanmuinn air Iosa, agus dh'iarr iad a mbarbhadh, do bhrigh gu'n d'rinn e na nithe so air an t-sàbaid.

17 Ach fhreagair Iosa iad, Tha m'Athair ag oibreachadh gus a nis, agus tha mise ag oibreachadh.

18 Uime sin hu mhòid a dh'iarr na h-Iudhaich a mbarbhadh, a chionn nach e mhàin gu'n do bhris e 'n t-sàbaid, ach gu'n duhhairt e mar an eòudna gu'm b'e Dia Athairsan, 'ga dheanamh féin coimh-ionann ri Dia.

19 Air an aobhar sin fhreagair Iosa, agus thubhairt eriu, Gu deimhin deimhin a deirim riuh, nach 'eil am Mac comasach air ni sam bith a dheanamh uaith féin, ach an ni a chi

e 'n t-Athair a' deanamh: oir ge b'e nithe a ni esan, na nithe sin féin ni am Mac mar an ceudna.

20 Oir is ionmhuinn leis an Athair am Mac, agus a ta e a' foillseachadh dha nan uile nithe a tha e féin a' deanamh: agus foillsichidh e dha oibre a's mò na iad so, air chor as gu'm bi iongantas oirbhse.

21 Oir mar a ta 'n t-Athair a' dùsgadh, agus a' heothachadh nam mairbh, is amhul sin a ta am Mac a' beothachadh an dream a's àill leis.

22 Oir cha 'n'eil an t-Athair a' toirt breathair duine sam bith; ach thug e gach uile bħreitheanas do'n Mhac:

23 Chum's gu'n d'thugadh na h-uile dhaoine urram do'n Mhac, amhul mar a ta iad a' toirt urraim do'n Athair. An ti nach 'eil a' toirt urraim do'n Mhac, cha 'n'eil e toirt urraim do'n Athair a chuir uaith e.

24 Gu ceimhin deimhin a deirim ribh, An ti a dh'éisdeas ri m' f'hocal-sa, agus a ta creidsinn anns an ti a chuir uaith mi, tha a' hheatha mhair-eannach aige, agus cha d'thig e chum ditidh; ach chaidh e thairis o hhàs gu beatha.

25 Gu ceimhin deimhin a deirim ribh, Gu bheil an uair a' teachd, agus gu bheil i nis ann, anns an cluinn na mairbh guth Mhic Dhé: agus an dream a chluinneas, bithidh iad beo.

26 Oir mar a ta aig an Athair beatha ann féin, is amhul sin a thug e do'n Mhac beatha a hhi aig ann féin;

27 Agus thug e mar an ceudna dha ùghdarris chum hreth a thabhairt, do hhrigh gur e Mac an duine.

28 Na gabhaibh iongantas deth so: oir a ta 'n uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta sna h-uaighibh a ghuthsan :

29 Agus thcid iad a mach, iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaich.

30 Cha 'n'eil mise comasach air ni sam hith a dheanamh uam féin: mar a chluinneam, bheiream breithagus a ta mo bħreitheanas ceart; do farigh nach 'eil mi 'g iarraidh mo thoile féin, ach toil an Athar a chuir uaith mi.

31 Ma bheir mise fianuis a m' thimchioll féin, cha 'n'eil m' f'hianuis fior a.

32 Tha neach eile a' toirt, fianuis a m' thimchioll, agus a ta f'hios agam gur fior an fhanuis a tha e deanamh mu m' thimchioll.

33 Chuir sibhse chum Eoin agus thug e fianuis do'n fhìrinn.

34 Ach cha 'n'eil mise a' gabhail fianuis o dhuine : ach a deirim na nithe so, chum gu 'm bi sibhse air bhur tearnadh.

35 B'e-an an lòchran lasta a agus dealrach : agus bha sibhse toileach car tamuill gairdeachas a dheanamh 'na sholus.

36 Ach a ta agamsa fianuis a's mò na fianuis Eoin : oir na h-oibre a thug an t-Athair dhomhsa chum gu'n críochnaichinn iad, tha na h-oibre sin féin a tha mise a' deanamh, a' toirt fianuis a m' thimchioll, gu'n do chuir an t-Athair uaith mi.

37 Agus an t-Athair fèin a chuir uaith mi, thug e fianuis a m' thimchioll. Cha chuala sibh riamh a ghuth, ni mò a chunnaic sibh a chos-las.

38 Agus cha 'n'eil fhocalsan ag-abbh a' gabhail còmhnuidh annaibh : oir an ti sin a chuir esan uaith, cha 'n'eil sibh 'ga chreidsinn.

39 Rannsaichibh b na scriobtuir-ean, oir a ta sibh a' saoilsinn gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh annatasan, agus is iad sin a ta-toirt fianuis a m' thimchiolla.

40 Gidheadh cha 'n' aill libh teachd a m' ionnsuidhse, chum gu'm faigh-eadh sibh beatha.

41 Cha 'n'eil mise gabhail urr-aim e dhaoinibh.

42 Ach is aithne dhomh sibhse, nach 'eil gràdh Dhé agaibh annaibh.

43 Thainig mise an ainm m'Athar, agus cha 'n'eil sibh a' gabhail riùm : ma thig neach eile 'na ainm fèin, gabhaidh sibh ris-san.

44 Cionnus a dh'fheudas sibh creidsinn, a ta gabhail urraim o chéile, agus nach 'eil ag iarradh an urraim a thig o Dha mhàin?

45 Na saoilibh gu'n dean mise bhur casaid ris an Athair : tha aon a tha deanamh casaid oirbh, Maois, anns am bheil sibh a' cur bhur dochais d.

46 Oir nan creideadh sibh Maois, chreideadh sibh mise : oir scriobh esan a m' thimchioll.

47 Ach mür creid sibh a scriobh-adhsan, cionnus a chreideas sibh mo bhriathrasa?

CAIB. VI.

NA dhéigh sin chaith Iosa thar muire Ghalile, no Thíberialis.

2 Agus lean sluagh mòr e, do

a lasrach.   b Tha sibh a' annsachadh.   c glòire.

d as am bheil sibh ag earbsadh.

e fairge.

bhrigh gu'm fac iad a mhìorbhilean a rinn e air an dream a bha euslan.

3 Agus chaith Iosa suas air beinn, agus shuidh e an sin maille r'a dheisciobluibh.

4 Agus bhà chàisg, fèisd nan Iudhach, am fagus.

5 An sin an uair a thog Iosa suas a shùilean, agus a chunnait e gu'n d'thainig buidbeann mbòr shuaigh d'a ionnsuidh, a deir e ri Philip, Cia 'n t-àit as an ceanaich sinn aran chum's gu'n ith iad so?

6 (Ach thubhairt e so 'ga dhearbh-adhsan ; oir bha fhios aige fèin ciod a dheanadh e.)

7 Fhreagair Philip e, Cha leoir dhoibh luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum's gu'n gabhadh gach aon diuhb beagan.

8 Thubhairt aon d'a dheisciobluibh, Aindreas, bràthair Shimein Pheadair, ris,

9 Tha òganach an so, aig am bheil cùig builinnean eòrna, agus dà iasg bheaga : ach ciod iad so am measg na h-uiread ?

10 Agus thubhairt Iosa, Thugaibh air na daoinibh suidhe sios. A nis bha mòran feoir aons an àit. Air an aobhar sin shuidh na daoine sios, an aireamh timchioll chùig mile.

11 Agus ghlac Iosa na builinnean, agus air breith buidheachais da, roinn e air na deisciobluibh iad, agus na deisciobuil orra-san : a shuidh : agus mar an ceudna do na h-iascaibh beaga, mheud 's a b'ail leo.

12 'Nuair a shàsuicheadh iad, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cruinnichibh am biadh briste ta thuileadh ann, chum's nach caillear a bheag.

13 Air an aobhar sin chruinnich iad e r'a chéile, agus lion iad da chliabh dheug do sruileach nan cùig builinn eòrna, a bha dh'fhuigh-eall aig a' mhuianntir a db'ith.

14 An sin an uair a chunnaite na daoine sin am mìorbhui a rinn Iosa, thubhairt iad, Gu firinneach is e so am faidh a bha gu teachd chum an tsaoaghail.

15 Uime sin an uair a thuig Iosa gu'n robh iad air tì f teachd agus breith air le làimh làdir, chum's gu'n deanadh iad righ dheth, dh'imirch e ris do'n bheinn 'na aonar.

16 Agus an uair a thainig a'm feasgar, chaithd a dheisciobuil sios chum na mara.

17 Agus air dol an luing dhoibh, chaithd iad thar a' mhuir gu Caper-

frùn orra.

naum : agus bha 'n dorchadas a nis ann, agus cha robh Iosa air teachd d'an ionnsuidh.

18 Agus ag séideadh do ghaoith mhóir, dh'éirich a' mhuir.

19 Uime sin an uair a rinn iad iomramh timchioll cuig no deich thar fhichead do stáidibh, chunnaic iad Iosa ag imeachd air a' mhuir, agus a druideadh ris an luing, agus ghabh iad eagal.

20 Ach thubhairt esan riu, Is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

21 Uime sin ghabh iad gu toileach a teach do'n luing e : agus air ball ràinig an long an tir gus an robh iad a' dol.

22 Air an là 'na dhéigh sin, an uair a chunnaic an sluagh a sheas air taobh eile na mara, nach robh long a eile an sin, ach an long sin anns an deachaidh a dheisciobuil a steach, agus nach deachaidh Iosa san luing maille r'a dheisciobluibh, ach gu'n d'fhalbh a dheisciobuil 'nan aonar;

23 (Gidheadh thainig longa beaga eile o Thiberias, làimh ris an àit san d'ith iad an t-aran, an déigh do'n Tighearn buidheachas a thoirt)

24 Uime sin an uair a chunnaic an sluagh nach robh Iosa án sin, no a dheisciobuil, chaidh iad fén mar an ceudana ann an longaibh, agus thainig iad gu Capernaum, ag iarraidh Iosa.

25 Agus air dhoibh fhaoitainn air an Taobh thall do'n mhuir, thubhairt iad ris, A mhaighstir, c'uin a thainig thu'n so ?

26 Fhreagair Iosa iad agus thubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, A ta sibh ga m' iarraidh, cha 'n ann a chionn gu'm faca sibh na miorbhullean, ach a chionn gu'n d'ith sibh do na builinnibh, agus gu'n do shàsuich-eadh sibh.

27 Deanaibh saothair cha 'n ann air son a' bhidh a theorfeas, ach air son a' bhidh a mhaireas chum na beatha siorruidh, a bheir Mac an duine dhuibh : oir esan sheulaich b' Dia an t-Athair.

28 An sin thubhairt iad ris, Ciod a ni sinn, chum as gu'n oibrich sinn oibre Dhé ?

29 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Is i so obair Dhé, gu'n creid sibh anns an ti a chuir e uaith.

30 Uime sin thubhairt iad ris, Ciod an comhar a ni thusa ma ta, chum gu'm faic sinn, agus gu'n creid sinn thu? ciod an obair a ni thu?

31 Dh'ith ar n-aithriche mana san

fhàsach ; a reir mar a ta e scriobhta, Thug e dhoibh aran o néamh r'a ith-eadh.

32 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimbin a deirim ribh, nach d'thug Maois dhuibh an t-aran o néamh ; ach a ta m'Athairse toirt dhuibh an arain fhior o néamh.

33 Oir is e sin aran Dhé a ta teachd a nuas o néamh, agus a ta tabhairt beatha do'n t-saoghal.

34 An sin thubhairt iad ris, A Thighearn, tabhair dhuinne an t-aran so 'n còmhnuidh.

35 Agus thubhairt Iosa riu, Is mise aran na beatha: an ti a thig a m' ionnsuidhse, cha bhi ocras gu bràth air; agus an ti a chreideas annamsa, cha bhi tart gu bràth air.

36 Ach mar a thubhairt mi ribh, ge do chunnaic sibh mi, cha 'n'eil sibh a' creidsinn.

37 Gach ni a bheir an t-Athair dhomhsa, thig e a m' ionnsuidh; agus an ti a tbig a m' ionnsuidh, cha tilg mi air chor sam bith a mach e.

38 Oir thainig mi nuas o néamh, cha 'n ann chum gu'm deanainn mothoil féin, ach toil an ti a chuir uaith mi.

39 Agus is i so toil an Athar a chuir uaith mi, nach caillinn a bheag sam bith do'n uile a thug e dhomh, ach gu'n togainn suas e ris air an là dheireannach.

40 Agus is i so toil an ti a chuir uaith mi, gu'm biodh a' bleatha mhaireannach aig gach neach a chi am Mac, agus a chreideas ann: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

41 An sinn rinn na h-Iudhaich gearan uime, a chionn gu'n dubhaint e, Is mise an t-aran a thainig a nuas o néamh.

42 Agus thubhairt iad, Nach e so Iosanac Ioseiph, neach aig an aithne dhuinn athair agus a mhàthair? cionnus ma seadh a deir e, Thainig mi nuas o néamh ?

43 Air an aobhar sin fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Na deanaibh gearan 'nar measg fén.

44 Cha'n urradh neach air bith teachd a m' ionnsuidhse, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e : agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

45 Tha e scriobhta sna fàidhibh, Agus bithidh iad uile air an teagast o Dhia. Gach neach a chuala, agus a dh'fhòghluim o'n Athair, thig e m' ionnsuidhse.

46 Cha'n e gu'm faca neach sam

^a bàrc, bàt.

^b chomharaich, shonraich.

^c [Uime sin] gach.

bith an t-Athair, ach an ti a ta o
Dhia; chunnaic esan an t-Athair.

47 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti a ta creidsinn annamsa,
tha bheatha mhaireannach aige.

48 Is mise aran na beatha.

49 Dh'ith bhur n-aithriche mana
san fhásach, agus f'huair iad báis.

50 Is e so an t-aran a tha teachd
a nuas o nèamh, chum as gun ith
neach dheth, agus nach faigh e
báis.

51 Is mise an t-aran beo, a thainig
a nuas o nèamh: ma dh'itheas
neach air bith do'n aran so, bithidh
e beo gu siorruidh: agus an t-aran
a bheir mise uam, is e m'fheoil e,
a bheir mi air son beatha an t-saoghal.

52 Air an aobhar sin bha
connsachadh^a aig na h-Iudhaich
r'a chéile, ag ràdh, Cionnus a
dh'fheudas an duine so fheoil a
thoirt duinn r'a itheadh?

53 An sin thubhairt Iosa riu, Gu
deimhin deimhin a deirim ribh, mur
ith sibh feoil Mhic an duine, agus
mur òl sibh fhuil, cha 'n'eil beatha
agaibh annaibh.

54 Esan a dh'itheas m' fheoilse,
agus a dh'òlas m' fhuilse, a ta a'
bheatha shiorruidh aige, agus togaidh
mise suas e air an là dheireannach.

55 Oir is biadh gu firinneach
m' fheoil, agus is deoch gu firinn-
each m' fhuil.

56 Esan a dh'itheas m' fheoilse,
agus a dh'òlas m' fhuilse, tha e
ghabail còmhnuidh annamsa, agus
mise annsan.

57 Mar a ta'n t-Athair beo a chuir
uaith mise^b, agus ataims^c beo tre^c
'n Athair; is amhail sin esan a
dh'itheas mise, bithidh e mar an
ceudna beo triomsa^d.

58 Is e so an t-aran sin a thainig
a nuas o nèamh; cha 'n e mar a
dh'ith bhur n-aithriche mana, agus
fhuair iad báis: esan a dh'itheas an
t-aran so, bithidh e beo am feasd.

59 Thubhairt e na nithe so anns
an t-sionagog, an uair a bha e a'
teagasc an Capernaum.

60 Uime sin air cluinnntinn so do
mhòran d'a dheisciobluibh, thubhairt
iad, Is cruaidh a' chainnt so,
cò a dh'fheudas éisdeachd rithe?

61 'Nuair a thug Iosa ann féin
gu'n robh a dheisciobuil ri gearan
uime so, thubhairt e riu, Am bheil
so a' toirt oilbheim dhuibh?

62 Agus ciod nam faiceadh sibh

^a deasboireachd, tagradh.

^b Mar a chuir an t-Athair beo uaith
mise.   ^c troimh.   ^d tromham.

Mac an duine a' dol suas do'n àit
anns an robh e roimhe?

63 'S e'n Spiorad a bheothaicheas,
cha'n e'il tairbhe air bith san fheoil:
na briathran a tha mise a' labhairt
ribh, is spiorad agus is beatha iad.

64 Ach a ta cuid dibhse nach 'eil
a' creidsinn. (Oir b'aithne do Iosa
o thùs, cò iad nach robh a' creidsinn,
agus cò an ti a bhrathadh e.)

65 Agus thubhairt e, Air an aobhar
ar sin thubhairt mi ribh, nach urradh
neach air bith teachd a m' ionnsuidh,
mur bi e air a thoirt da o m' Athair.

66 O'n àm sin chaidh mòran d'a
dheisciobluibh air an ais, agus cha
d'imich iad ni's mò maille ris.

67 An sin thubhairt Iosa ris an dà
fhear dheug, An aill libhse falbh
cuideachd.

68 An sin fhreagair Simon Peadar
e, A Thighearn, cia dh'ionnsuidh
an d'théid sinn? agadsa tha briathra
na beatha maireannaich.

69 Agus a ta sinne a' creidsinn,
agus a ta fhios againn gur tusa
Criod^e Mac an Dé bheo.

70 Fhreagair Iosa iad, Nach do
thagh mise sibhse dà fhear dheug,
agus a ta fear agaibh 'na dhiabhol?

71 Ach labhair e mu Iudas Iscariot,
mac Shimoin: oir is e so an ti
a bha gu esan a bhrath, air dha bhi
'na aon do'n dà fhear dheug.

CAIB. VII.

A GUS an déigh nan nithe sin,
A bha Iosa ag imeachd mu'n
cuairt ann an Galile: oir cha b'aill
leis a bhi 'g imeachdf ann an Iudea,
a chiona gu'n robh na h-Iudhaich
ag iarrайдh a mharbhadh.

2 Agus bha féisd nan Iudhach,
eadhon féisd nam pailliun, am
fagus.

3 Uime sin thubhairt a bhràithre
ris, Imich as so agus rachz do Iudea,
chum as gu faic do dheisciobuil
mar an ceudna t' oibre a tha thu a'
deanamh.

4 Oir cha dean neach air bith aon
ni am folach, a dh'iarras e féin a bli
am follush: ma ta thu a' deanamh
nan nithe so, nochd thu féin do'n
t-saoghal.

5 Oir cha do chreid a bhràithre
fén ann.

6 An sin thubhairt Iosa riu, Cha
d'thainig m' àmsa fathast; ach a ta
bhur n-àmsa ghnàth deas.

7 Cha 'n'eil è 'n comas do'n
t-saoghal sibhse fhuathachadh; ach
fuathaichidh e mise, do bhrigh gu

^e an Criod, am Mesias.

^f comhnuidh a ghabhail.   ^g theirig.
h bhi ionraideach.

bheil mi toirt fianuis m'a thimchioll
gu bheil oibre olc.

8 Rachaibhse suas chum na féiske
so: cha d'théid mise suas fathast
chum na féiske so, do bhrigh nach
'eil m'äm fathast air a choimhli-
adh.

9 'Nuair thubhairt e na nithe so
riu, dh'fhan e an Galile.

10 Ach an uair a chaidh a bhráith-
re suas, an sin chaidh esan suas mar
an ceudna chum na féiske, cha 'n
ann os àird, ach mar gu b'ann os
íosal.

11 An sin dh'iarr na h-Iudhaich
e air an fhéisd, agus thubhairt iad,
C'ait am bheil e?

12 Agus bha borbhan a mòr am
measg an t-sluaign m'a thimchioll :
oir thubhairt cuid, Is duine maith e :
ach thubhairt cuid eile, Ni h-eadh ;
ach a ta e mealladh an t-sluaign.

13 Gidheadh cha do labhair neach
sam bith gu follaiseach uime, air
eagal nan Iudhach.

14 A nis mu mheadhon na féiske,
chaidh Iosa suas do'n teampull, agus
theagaig e.

15 Agus ghabh na h-Iudhaich
iongantas, ag ràdh, Cionnus is aithne
do'n duine so litrichean, agus nach
d'fhoghluim e.

16 Fhreagair Iosa iad, agus thub-
hairt e, Cha leam séin mo theagasg,
ach leisean a chuir uaith mi.

17 Ma's àill le neach sam bith a
thoilsan a dheanamh, bithidh fios
aige mu'n teagasg, an ann o Dhia a
ta e, no 'm bheil mise a labhairt
umann séin.

18 An ti a labhras uaith séin, tha
e 'g iarraidh a ghloire séin : ach ge
b'e dh'iarras glór an ti a chuir uaith
e, tha esan firinneach, agus cha 'n
'eil eucoirb air bith ann.

19 Nach d'thug Maois an lagh
dhuibh, agus gidheadh cha 'n'eil aon
neach agaibh a' coimhlionadh an
lagha? C'ar son a ta sibh ag iarr-
aidh mise a mbarbhadh?

20 Fhreagair an sluagh agus thub-
hairt iad, Tha deamhan agad: cò tha
'g iarraidh do mbarbhadh?

21 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e riù, Rinn mise aon obair, agus a ta
iongantas oirbh uile air an aobhar
sin.

22 Thug Maois dhuibh an tim-
chioll-ghearradh, (cha'n e gur ann o
Mhaois a ta e, ach o na, h-aithrich-
ibh) agus timchioll-ghearraidh sibh-
se duine air an t-sàbaid.

23 Ma tha duine air an t-sà-
baid a' gabhail timchioll-ghearraidh,

chum's nach bi lagh Mhaois air a
bhriseadh; am bheil fearg agaibh
riumsa, a chionn gu'n d'rinn mi
duine uile slàn air an t-sàbaid?

24 Na tugaibh breth a réir coslais,
ach thugaibh breth cheart.

25 An sin thubhairt cuid do
muinntir Jerusalem, Nache so esan
a tha iad ag iarraidh a mbarbhadh?

26 Agus feuch, tha e labhairt os
àird, agus cha 'n'eil iad ag ràdh ni
sam bith ris: am bheil dearbh fhios
aig na h-uachdarain gur e so da rìr-
eadh Criod?

27 Gidheadh is aithne dhuinn an
duine so cia as da: ach an uair a thig
Criod, cha 'n aithne do neach air
bith cia as da.

28 An sin ghlaodh Iosa san team-
pull, agus e a' teagasg, ag ràdh, Is
aithne e dhuibh araon mise, agus cia
as domh: agus cha d'thainig mi
uum féin, ach a ta esan fior a chuir
uaith mi, air nach 'eil eòlas agaibhse.

29 Ach a ta eòlas agams' air, oir
is ann uaith a ta mi, agus chuir esan
uaith mi.

30 An sin dh'iarr iad a ghlacadh :
ach cha do chuir neach air bith làmh
ann, a chionn uach robh uairsan
fathast air teachd.

31 Agus chreid mòran do'n
t-sluagh air, agus thubhairt iad,
'Nuair a thig Criod, an dean e ni's
mò do mhiorbhuilbh na iad sin a
rinn an duine so?

32 Chuala na Phairisich gu'n robh
an sluagh a' borbhanaich nan nithe
so m'a thimchioll: agus chuir na
Phairisich agus na h-àrd shagairt
maoir g'a ghlacadh.

33 An sin thubhairt Iosa d, Fath-
ast tamull beag tha mise maille ribh,
agus an sin a ta mi dol chum an ti a
chuir uaith mi.

34 Iarraidh sibh mi, agus cha'n
fhaigh sibh mi: agus do'n àit am bi
mi, cha'n urradh sibhse teachd.

35 An sin thubhairt na h-Iudh-
aich eatorra séin, C'ait an d'théid am
fear so, uach faigh sinn e? an d'théid
e chum na muinntir a ta air an sgap-
adh am measg nan Greugaich, agus
an teagaig e na Greugaich?

36 Ciod i a' chainnt so a thubhairt
e, Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh
sibh mi: agus do'n àit am bheil mise,
cha'n urradh sibhse teachd?

37 Air an là dheiarnach, là mòr
sin na féiske, sheas Iosa agus ghlaodh
e, ag ràdh, Ma tha tart air neach sam
bith thigeadh e m'ionnsuidhse, agus
òladh e.

38 An ti a chreideas annamsa,
c An aithne? d thubhairt Iosa riù

mar a deir an scriobtuir, sruthaidh as a hhroinn^a aimhnichean do uisge beo.

39 (Ach lahhair e so mu'n Spiorad, a bha iadsan a chreideadh annsan gu f haghail: oir cha robh an Spiorad^b fathast *air a thabhairt*, do bhrigh nach robh Iosa fathast air a ghlòrachadh.)

40 Uime sin an uair a chuala mòrando'n t-sluagh a' chainnt so, thubhairt iad, Gu firinneach is e so am faidh.

41 Thuhhairt cuid eile, 'S e so Criod. Ach thubhairt dream eile, An ann o Ghalile a thig Criod?

42 Nach dubhaint an scriobtuir, Gu'n d'thig Criod do shlol Dhaihhidh, agus a Betleheim, am haile an rohh Daihhidh?

43 Air an aohhar sin dh'éirich eas-aonachd am measg an t-sluaign air a shonsan.

44 Agus h'áill le cuid diuhh a ghlacadh; ach cha do chuir duin' air bith làmh ann.

45 An sin thainig na maoir chum nan àrd shagart agus nam Phairiseach; agus thuhhairtiadsan riu, C'ar son nach d'thug sihh libh e?

46 Fhreagair na maoir, Cha do labhair duine riabh mar an duine so.

47 An sin fhreagair na Phairisch iad, Am bheil sibhse mar an ceudna air bhur mealladh?

48 An do chreid aon air bith do na h-uachdarain ann, no do na Phairisch?

49 Ach an sluagh so aig nach 'eil eòlas an lagha, tha iad malluichte.

50 A deir Nicodemus riu, (esan a thainig d'a ionnsuidh san oidhche, air dha hhi 'na aon diuhh,)

51 Am hheil ar laghne toirt breth air duine sam bith gus an cluinn e uaith féin an toiseach, agus *gus* am bi fhiros aige ciod a tha e a' deanamh?

52 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Am bheil thusa mar an ceudna o Ghalile? Rannsaich, agus faic: oir a Galile cha d'éirich fàidh d.

53 Agus dh'imich gach aon d'a thigh fein.

CAIB. VIII.

A CH chaidh Iosa chum sléibh nan crann-ola:

2 Agus gu moch air mhaduinn thainig e ris do'n teampull, agus thainig an sluagh uile d'a ionnsuidh; agus air suidhe dha, theagaisg e iad.

^a a chom, a chliabh.   ^b Spiorad naomh.   ^c roinn, connsachadh.   ^d Rannsaich agus faic nach éirich fàidh a Galile.

3 Agus thug na scriohhuichean agus na Phairisch bean d'a ionnsuidh a ghlacadh an adhaltrannas; agus air dhoiħħ a cur anns a' mheadh-on,

4 A deir iad ris, A mhaighstir, ghlacadh a'hhean so anns a' għniomb fein, a deanamh adhaltrannais.

5 A nis dh'āithn Maois dhuinn san lagħ, an leithide so a chlachadh: ciod ma seadh a deir thusa?

6 Thuhhairt iad so 'ga dhearbh-adh e, chum gu'm biode aca cùs-chasaid 'na aghaidh. Ach chrom Iosasios, agus scriobh e le mheur air an lär, mar nach biodh e 'gan cluinn-tinn.

7 Mar sin air dhoibh buanachadh a' feōraich dheth, thog se e féin suas agus thubhairt e riu, An neach a ta gun pheacadh agaiħħse; tilgeadh e cheud chlach oirre.

8 Agus chrom e slos a ris agus scriobh e air an lär.

9 Agus an uair a chual iadsan so, (air dhoibh bhi air an agairt le'n coguis f séin) chaidh iad a mach an déigh a chéile, a' tòiseachadh aig an dream bu shine, gus an dream mu dheireadh: agus dh'fħagħad 'na aonar Iosa, agus a' bhean 'na seasamh sa' mheadhon.

10 Agus air éirigh suas do Iosa, 'nuair nach fac e aon air bith ach a' bhean, thubhairt e rithe. A bhean, c'ait am bheil iad sud do luchd-casaid? an do dhit duin' air bith thu?

11 Thubhairt ise, Cha do dhit aon duine, a Thighearn. Agus thubhairt Iosa rithe, Cha mhò a tha mise ga d' dħitéadh: imich romħad, agus na peacuċiñ ni's mò.

12 An sin labhair Iosa riu a ris, ag ràdh, Is mise solus an t-saogħħi: an ti a leanas mise, cha siubħajl e an dorċadas, ach hitħidh solus na beatha aige.

13 Uime sin thubhairt na Phairisch ris, Tha thu toirt fianuis a d' thimchioll séin; cha 'n'eil t-fhianuis flor.

14 Fhreagair Iosa, agus thuhhairt e riu, Ge do tha mi toirt fianuis a m' thimchioll séin, gidheadh a ta m' fhianuis flor: oir a ta fhiros agam.cia as a thainig mi, agus c'ait am bheil mi dol; ach cha 'n'eil fhiros agaibħse cia as a thainig mi, no c'ait am bheil mi dol.

15 Tha siħħs' a' toirt breth a réir na feola, cha 'n'eil mise a' toirt breth air aon duine.

16 Agus ma bheir mise breth, tha

^e 'ga fsheuchainn, 'ga bhuaireadħ. ^f coimh-fhiros, coinsiens.

mo bhreath firinneach: oir cha'n'eil mi m'aonar, ach mise agus an t-Athair a chuir uaith mi.

17 Agus a ta e scriobhta ann bhur lagh fein, gu bheil fianuis dithis dhaoine flor.

18 Is aon mise a ta deanamh fianuis a m' thimchioll fein, agus a ta 'n t-Athair a chuir uaith mi, a' deanamh fianuis a m' thimchioll.

19 An sin tbubhairt iad ris, C'ait am bheil t-Athair? Fhreagair Iosa, Cha'n aithne dhuihbs' aon chuid mise no m' Athair: nam biadh eolas agaibh ormsa, bhiadh eolas agaibh air m' Athair mar an ceudna.

20 Labhair Iosa na briathra so an tigh-coimhead an ionmhais, ag teagasc dha san teampull: agus cha do chuir duin' air bith lamh ann, oir cha robb nair fathast air teacbd.

21 An sin thubhairt Iosa riu a ris, Tha mise a' falbh, agus iarraidh sibh mi, agus basaichidh sibh ann bhur peacadh: cha'n urradh sibhse teachd do'n ait am bheil mise a' dol.

22 An sin thubhairt na h-Iudhach, Am marbh se e fein? do bhrigh gu bheil e'g radh, Far am bheil mis' a' dol, cha'n urradh sibhse teachd.

23 Agus thubhairte riu, Tha sibhse o shios, tha mise o sruas: tha sibhse do'n t-saoghal so, cha'n'eil mise do'n t-saoghal so.

24 Uime sin thubhairt mi ribh, Gu'm basaich sibh ann bhur peacadhb: oir mur creid sibh gur mise e, gheibh sibh bas ann bhur peacadhb.

25 An sin thubhairt iad ris, Cò thusa? Agus thubhairt losa riu, An neach sin fein a thubhairt mi ribh o thus.

26 Thamòran agam ri radh, agus r'a bhreithneachadh m'ar timchiolla: acb a ta'n ti a chuir uaith mi firinneach; agus a ta mise a' labhairt ris an t-saoghal nan nithe a cbuala mi uaithsan.

27 Cha do thuig iad gu'm b'ann mu thimchioll an Athar a labhair e riu.

28 An sin thubhairt Iosa riu, 'Nuair a thogas sibh suas Mac an duine, an sin bitbidh fios agaibh gur mise e^a, agus nach 'eil mi deacamh ni sam bith uam fein; ach mar a theagaing m' Athair mi, gu bheil mi labhairt nan nithe so.

29 Agus tha'n ti a chuir uaith mi maille rium: cha d'fhág an t-Athair a'm' aonar mi, do bhrigh gu bheil mi deacamh a ghnáth nan nithe sin a's taitneach leis.

30 An uair a bha e labhairt nan nithe so, chreid mòran ann.

31 An sin thubhairt Iosa ris na h-Iudhachaibh a' creid ann, Ma bhuanacbeas sibh ann am f' bocalsa, bithidh sibh da rireadh 'nar deisciobuil agam;

32 Agus bithidh eolas agaibh air an fhìrinn, agus ni'n fhìrinn saor sibh.

33 Fhreagairiad e, Is sinne sliochd Abrahaim, agus cha robb sinn riamh foidh dhaorsa aig duine sam bithcionnus a deir thusa, Bithidh sibh saor?

34 Fhreagair Iosa iad, Gu deimhin in deimhin a deirim ribh, ge b'e ni peacadh, is seirbhiseach do'n pheacadh e.

35 Agus cha'n fban an seirbhiseach san tigh gu bràth: ach fanaidh am mac gu bràth.

36 Uime sin ma ni am Mac saor sibh, bithidh sibh saor da rireadh.

37 Tha fhios agam gur sibh sliochd Abrahaim; ach a ta sibh ag iarraidh mis' a mharbhadh, do bhrigh nach 'eil ait aig m' fhocal annaibh.

38 Tha mise a labhairt an ni sin a cbunnac mi aig m' Athair: agus tha sibhse a' deanamh an ni a chunnainc sibh aig bhur n-athair fein.

39 Fhreagairiadsan agus thubhairt iad ris, 'Se Abraham ar n-athairne. A deir Iosa riu, Nam bu chlann do Abraham sibh, dheanadh sibh oibre Abrahaim.

40 Ach a nis tha sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, duine a dh'innis dubhhan fhìrinn, a chuala mi o Dhia: cha d'rinn Abraham so,

41 Tha sibhse a' deanamh oibre bhur n-athair fein. An sin thubhairt iad ris, Cha d'rughadh an striopachas, sinne; tha aon Athair againn, eadhon Dia.

42 An sin thubhairt Iosa riu, Nam b'e Dia bhur n-athair, ghràdhach-eadh sibh mise: oir chaidh mise mach, agus thainig mi o Dhia: agus cha d'thainig mi uam fein, ach chuir esan uaith mi.

43 C'ar son nach 'eil sibh a' tuig-sinn mo chòmbaraibh? do bhrigh nach urradh sibh éisdeachd ri m' fhocal.

44 Tha sibhse o bhur n-athair an diabhol, agus is iad anamhanna bhur n-athair is toil libb a dheanamh: bhasan 'na mbortair b'o thus, agus cha d'fhan e san fhìrinn, a chionn nach 'eil firinn ann. 'Nuair a labhras e-breug, is ann uaith fein a ta e labhairt: oir is breugoire e, agus is e athair na bréige.

^a bithidh fios agaibh cò mise.

^b 'na fhearr-millidh-dhaoine.

45 Agus do bbrigh gu bheil mise 'g innseadh na firinn, cha 'n'eil sibh ga m' chreidsinn.

46 Cò agaibhse chuireas peacadh as mo lethse? agus ma ta mi 'g innseadh na firinn, c'ar son nach 'eil sibh ga m' chreidsinn?

47 An ti a ta o Dhia, éisidh e ri briathraibh Dhé: uime sin cha 'n'eil sibhse 'g éisdeachd, a chionn nach ann o Dhia a ta sibh.

48 Ansin fhreagair na h-Iudhaich, agus thubhairt iad ris, Nach maith a deir sinn gur Samaritanach thu, agus gu bheil deamhan agad?

49 Fhreagair Iosa, Cha 'n'eil deamhan agam; ach a ta mi toirt urrainm do m'Athair, agus a ta sibhse toirt easurraim dhomhsa.

50 Agus cha 'n'eil mi 'g iarraidh mo ghloire féin: tba neach a ta 'g iarraidh agus a' toirt breth.

51 Gu deimhn deimhn a deirim ribh, Ma choimhideas neach m'fhocalsa cha 'n'fhaic e bàs am feasd.

52 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, A nis tha fhiös againn gu bheil deamhan agad. Fhuair Abraham bàs, agus na fàidhean; gidheadh a deir thusa, Ma choimhideas duine m'focalsa, cha bhlaic e bàs am feasd.

53 Am mò thusa na ar n-athair Abraham, a fhuair bàs? agus fhuair na fàidhean bàs: cò a tha thu deanamh dhiot féin?

54 Fhreagair Iosa, Ma ta mi toirt gloire dhomh féin, cha 'n'eil ach neo-ni a'm' ghlòir: 's e m'Athair a ta toirt gloire dhomh, neach a deir sibh-se gur e bhur Dia e:

55 Gidheadh cha do ghabh sibh eòlas air; ach a ta eòlas agains' air: agus nan abrainn, Nach aithne dhomh e, bhithinn cosmhul ribhse a'm' bhreugóire: ach is aithne dhomh e, agus a ta mi coimhead a fhocail.

56 Bha déidh b' mhòr aig Abraham bhurn-athairse air molà-sa fhacinn: agus chunnaic se e, agus rinn e gairdeachas.

57 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, Cha 'n'eil thu fathast lethcheud bliadhna dh'aois, agus am faca tu Abraham?

58 Thubhairt Iosa riu, Gu deimhn in deimhn a deirim ribh, Mun robh Abraham ann, ATAIMSE.

59 An sin thog iadsan clachan chum an tilgeadh air: ach dh'fholaich Iosa e féin, agus chaidh e mach as an teampull, a'dol tre am meadhon, agus mar sin chaidh e seachad.

^a gleidheadh.   ^b togradh, gaird-eachas.

CAIB. IX.

A G U S ag gabhair seachad do Iosa, chunnaic e duine a bhadall o rugadh e.

2 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, A mhaighstir, cò a pheacaich, an duine so, no a phàrantan, gu'n d'rugadh dall e?

3 Fhreagair Iosa, Cha do pheacaich aon chuid an duine so, no a phàrantan: ach a chum gu'm foill-sichte oibre Dhé ann.

4 Is éigin domhsa oibre an ti a chuir naith mi a dheanamh, am feadh is là e: tha 'n oidhche a' teachd, 'nuair nach urrainn aon duine obair a dheanamh.

5 Am feadh a ta misé san t-saoghal, is mi solus an t-saoghal.

6 'Nuair a thubhairt e na nithe so, chuir e sile air an talamh, agus rinn, e criadh ^c do'n t-sile, agus sgaoil e a' chriadh air shùilibh an doill,

7 Agus thubhairt e ris, Imich, ionnlaid ann an lochan Shiloaim ('se sin air eadar-theangachadh, Air a chur.) Uime sin dh'imich e, agus dh'ionnlaid e, agus thainig e a' faicinn.

8 Uime sin thubhairt na coimhearsnaich, agus iadsan a chunnaic dall e roimhe sin, Nach e so esan a bha 'nashuidhe 'g iarraidh na déirce?

9 Thubhairt cnid, Is e so e; cuid eile, Tha e cosmhul ris: thubhairt e féin, Is mise e.

10 Air an aobhar sin thubhairt iad ris, Cionnus a dh'fhosgladh do shùilean?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e, Rinn duine d'an ainm Iosa criadh, agus sgaoil e air mo shùilibh i; agus thubhairt e rium, Imich gu lochan Shiloaim, agus ionnlaid; agus dh'imich mi agus dh'ionnlaid mi, agus fhuair mi mo radharc.

12 An sin thubhairt iad ris, C'ait am bheil e? Thubhairt esan, Cha'n aithne dhomh.

13 Thug iad chum nam Phairiseach esan a bha roimhe dall.

14 Agus b'i an t-sàbaid a bha ann an uair a rinn Iosa a' chriadh, agus a dh'fhosgail e shùilean.

15 An sin a ris dh'fheòraich na Phairisich dheth mar an ceudna cionnus a fhuair e a radharc. Agus thubhairt esan riu, Chuir e criadh air mo shùilibh, agus dh'ionnlaid mi, agus tha mi a' faicinn.

16 Uime sin thubhairt cuid do na Phairisich, Cha 'n'eil an duine so o Dhia, do bhrigh nach 'eil e gleidh-

^c làthach.

eadh na sàbaid. Thubhairt cuid eile, Cionnus a dh'fheudas duine a ta 'na pheacacb, an leithide so do mhiobh-luilibh a dheanamh? Agus bha easaonaclid a' nam measg.

17 A deir iad a ris ris an duine dhall, Ciod a deir tu uime, thaobl gu'n dh'fhosgail e do shùilean? Agus thubhairt esan, Is fàidh e.

18 Ach cha do chreid na h-Iudhachim a thimchioll, gu'n robh e dall, agus gu'n d'fhuair e a radharc, gus an do ghairm iad párrantan an ti a fluair a radharc.

19 Agus dh'fheòraich iad dhiubh, ag ràdh, An e so bhur macsa, a deir sibh a rugadh dall? cionnus ma seadh a ta e nis a' faicinn?

20 Fhreagair a phàrrantan iad agus thnbhairt iad, Tha fhios againn gur e so ar mac, agus gu'n do rugadh dall e:

21 Ach cionnus a ta e nis a' faicinn, cha 'n'eil fhios againn; no cò a dh'fhosgail a shùilean, cha'n aithne dhuinn: tha e fèin air teachd gu aois, fèòraichibh dheth, labhraidh e air a shon fèin.

22 Thubhairt a phàrrantan nabriathra so, a chioun gu robh eagal nan Iudhach orra: oir shuidhich na h-Iudhaich a cheana eatorra fèin, Nan aidicheadh duine sam bith gu'm b'esan Criod, gu'n rachadh a chur as an t-sionagog.

23 Air an aobhar sin thubhairt a phàrranta, Tha e air teachd gu aois, fèòraichibh dheth fèin.

24 Air an aobhar sin ghairm iad an dara uair an duine a bha dall, agus thubhairt iad ris, Thoir glòir do Dha: tha f'fios againne gur peacach an duine so.

25 An sin fhreagair esan agus thubhairt e, Am peacach e ni h-aithne dhomh: air aon ni tha fhios agam, air dhomh bhi dall, gu bheil mi nis a' faicinn.

26 Ach thubhairt iad ris a ris, Ciod a rinn e dhuit? cionnus a dh'fhosgail e do shùilean?

27 Fhreagair e iad, Dh'innis mi dhuibh a cheana, agus cha d'éisidh sibh; e'ar son a b'ail libh a chluinn-tinn a ris? a bheil a' mhiann oirbhse bhi 'nar deisciobuil aige mar an ceudna?

28 An sin chàin iad e, agus thubhairt iad, Is tusa a dheisciobul; ach is sinne deisciobuil Mhaoris.

29 Tha fhios againn gu'n do labhair Dia ri Maois: ach mu thimchiell an fhir so, cha 'n'eil fhios againn cia as da.

30 Fhreagair an duine agus thubhairt e riu, An so tha ni iongantach, nach 'eill fhios agaibh cia as da, agus gu'n d'fhosgail e mo shùilean;

31 Ach a ta f'fios againn nach éisidh Dia ri peacachaibh: ach ma ta neach air bith 'na fhear-aoraidh do Dha, agus a' deanamh a thoile, risan éisidh e.

32 O thoiseach an t-saoghail cha chualas gu'n d'fhosgail aon neach shùilean duine a rugadh dall.

33 Mur biodh an duine so o Dha, cha b'urrainn e ni sam bith a dheanamh

34 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Rugadh thusa uile ann am peacaibh, agus am bheil thu 'gar teagascne? agus thilg iad a mach e.

35 Chual Iosa gu'n do thilg iad a mach e; agus air dha fhaotaimh, thubhairt e ris, Am bheil thu creid-sinn ann am Mac Dhé?

36 Fhreagair esan agus thubhairt e, Cò e, a Thighearn, chum gu'n creid mi ann?

37 Agus thubhairt Iosa ris, Chunnaic thu araon e, agus an ti a ta labhairt riut, is esan e.

38 Agus thubhairt esan, Tha mì creidsinn, a Thighearn. Agus rinn e aoradh dha.

39 Agus thubhairt Iosa, Is ann chum breitheanais a thainig mise chum an t-saoghail so, chum iadsan nach 'eill a' faicinn, gu'm faiceadh iad; agus gu'm biodh iadsan a ta faicinn, air an deanamh dall.

40 Agus chuala cui'd do na Phairisich, a bha maille ris na nithe so, agus thubhairt iad ris, Am bheil sinne dall mar an ceudna?

41 Thubhairt Iosa riu, Nam bith-eadh sibh dall, cha bhioidh peacadh agaibh: ach a nis a deir sibh, Is léir dhuinn; uime sin tha bhur peacadh a' fantuinn.

CAIB. X.

GU deimhin deimhin a deirim ribh, An ti nach d'théid a stigh tre'n dorus do chrò nan caorach, ach a théid suas air sheòl eile, is gaduiche agus fear-reubainn esan.

2 Ach an ti a théid a steach air an dorus, is esan buachaillle nan caorach.

3 Dhasan fosglaidh an dorsair; agus éisidh na caoraich r'a ghuth: agus gairmidh e a chaoraich fèin air an ainm, agus treòraichidh e mach iad.

4 Agus an uair a chuireas e mach a chaoraich fèin, imichidh e rompa, agus leanaidh na caoraich e: oir is aithne dhoibh a ghuth.

5 Agus cha lean iad coigreach

ach teichidh iad uaith, do bhrigh nach aithne dhoibh guth choigreach.

6 An cosamhlachd so labhair Iosa riu: ach cha do thuig iadsan ciod iad na nithean a labhair e riu.

7 An sin thubhairt Iosa riu a ris, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, gur mise dorus nan caorach.

8 Iadsan uile a thainig romhamsa, is gaduichean agus luchd-reubaian iad: ach cha d'éisd na caorach riu.

9 Is mise an dorus: ma théid neach air bith steach triomsa, tearnar e, agus théid e steach agus a mach, agus gheibh e ionaltradh.

10 Cha d'thig an gaduiche ach a ghoid, agus a mharbhadh, agus a mhilleadh: thainig mise chum's gu'm biodh beatha aca, agus gu'm biodh i aca ni's pailte.

11 Is mise am buachaille maith: leigidh a am buachaille b maith anam sios air son nan caorach.

12 Ach am fear-tuarasdail, agus an ti nach e am buachaille, agus nach leis fein na caorach, chi e am madadh-alluidh a' teachd, agus fagaidh e na caorach, agus teichidh e: agus glacaidh am maadadh-alluidh iad, agus sgapaidh e na caorach.

13 Ach teichidh am fear-tuarasdail, a chionn gur fear-tuarasdail e, agus nach 'eil suim aige do na caorach.

14 Is mise am buachaille maith, agus is aithne dhomh mo chaoraich fein, agus aithnichear le m'chaoraich fein mi.

15 Mas is aithne do'n Athair mise, agus is aithne dhomhsa an t-Athair: agus a ta mi leigeadh m'anama sios air son nan caorach.

16 Agus a ta caorach eile agam, nach 'eil do'n chrò so: is éigin domh iad sin mar an ceudna thoirt a stigh, agus éisidh iad ri m'ghuth; agus bithidh aon treud ann, agus aon bhuachaille.

17 Air an aobhar so is ionmhuinn c leis an Athair mise, air son gu'n leig mi sios m'anam, chum's gu'n glac mi e ris.

18 Cha 'n'eil neach air bith 'ga thoirt uam, ach a ta mi 'ga leigeadh sios uam fein: tha cumhachd agam a leigeadh sios, agus tha cumhachd agam a ghlacadh a ris. An àithne so fhuaire mi o m'Athair.

19 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd a ris am measg nan Iudhach air son nam briathar so.

20 Agus thubhairt mòran diúbh, Tha deamhan aige, agus tha e air

boile d; c'ar son a tha sibh ag éisd-eachd ris?

21 Thubhairt cuid eile, Cha'n iad so briathra duine am bheil deamhan; am bheil deamhan comasach airsùile nan dall fhosgladh?

22 Agus bha feisd-chuimhne an ath-choisreagaidhe ann an Ierusalem, agus b'e 'n geomhradh a bha ann.

23 Agus bha Iosa a sráid-imeachd san teampull ann an sgàth-thigh f Sholaimh.

24 An sin chruianich na h-Iudh-aich mu thimchioll, agus thubhairt iad ris, Cia fhad a chumas tu ar n-anama an amharus? ma's tu Criod, innis dhuinn gu follaiseach.

25 Fhreagair Iosa iad, Dh'innis mi dhuibh, agus cha do chreid sibh: na h-oibre a ta mi deanamh an ainm m'Athar, tha iad sin a' toirt fianuis mu m' thimchioll.

26 Acl cha 'n'eil sibhse a' creid-sinn; oir cha'n ann do m'chaoraich sibh, mar thubhairt mi ribh.

27 Tha mo chaoraichse ag éisd-eachd ri m' ghuth, agus is aithne dhomh iad, agus leanaидh iad mi:

28 Agus bheiream a' bheatha mhair-eannach dhoibh, agus cha sgriosar g; iad am feasd, ni mò a spionas neach air bith as mo làimh iad.

29 M'Athair a thug dhomhsa iad, is mò e na na h-uile: agus cha'n urradh neach air bith an spionadh a làimh m'Athar.

30 Mise agus an t-Athair, is aon sinn.

31 Uime sin thog na h-Iudhaich clachan a ris chum a chlachadh.

32 Fhreagair Iosa iad, Nochd mi dhuibh mòran a dh'oibríbh maithe o m'Athair; cia do na h-oibríbh sin air son am bheil sibh ga m' chlachadh?

33 Fhreagair na h-Iudhaich e, ag ràdh, Air son oibre maith cha 'n'eil sinn ga d' chlachadh; ach air son toibheim, agus air son, air bhi dhuítse a' d' duinne, gu bheil thu deanamh Dé dhiot fein.

34 Fhreagair Iosa iad, Nach 'eil e scrioblita ann bhur laghsa, Thubhairt mi, Is dée sibh?

35 Ma thubhairt e dée riusan, dh'ionnsuidh an robh focal Dé, agus nach feadar an scriobtuir a bhriseadh;

36 An abair sibh risean, a naomh-aich an t-Athair, agus a chuir e chum an t-saoghail, Tha thu a' labhairt

^a mhi-chéill. ^b an t-aodhaire. ^c toigh.

^d mhi-chéill. ^e féill an ath-nuadhachaidh. ^f àileir. ^g chaillear. ^h sgaoileadh.

toibheim ; air son gu'n duhhairt mi,
Is mi mac Dhé ?

37 Mur dean mi oibre m'Athar,
na creidibh mi.

38 Ach ma ni, ge nach creid sihh
mise, creidibh na h-oibre, chum gu'm
bi fros agaibh agus gu'n creid sihh
gu bheil an t-Athair annamsa, agus
mise annsan.

39 Uime sin dh'iarr iad a ris a
ghlacadh : ach chaith e as an làimh.

40 Agus chaith e ris de'n taohh
thall do Iordan, do'n ionad anns an
rohh Eoin air túis ri haisteadh : agus
rinn e còmhnuidh an sin.

41 Agus thainig mòran d'a ionn-
suidh, agus thuhhairt iad, Cha do
rinn Eoin aon mhiorbhui ; ach hha-
na h-uile nithe thuhhairt Eoin mu'n
duine so fior.

42 Agus chreid mòran san àit sin
air.

CALB. XI.

A NIS hha duine àraidh gu tinn,
d'am b'ainm Lasarus o Bhetani,
baile Mhuire agus Mharta a peathar.

2 (B'i Mhuire sin a dh'ùng an
Tighearn le ola luachmhoir, agus a
thiomuinch a chosa le a folt, aig an
rohh-a bràthair Lasarus gu tinn.)

3 Uime sinn chuir a pheathraiche
fios d'a ionnsuidh, ag ràdh, A Thigh-
earn, feuch, tha 'n ti a's ionnmhuinn
leat tinn.

4 'Nuair a chual Iosa so, thuhhairt
e, Cha 'n'eil an tinneas sochum bàis,
ach a chum gloire Dhè, chum gu'm
bi Mac Dhé air a glorachadh d'a
thaobh.

5 A nis h'ionmhuin le Iosa Marta,
agus a piuthar, agus Lasarus.

6 Uime sin an uair a chual e gu'n
rohh esan tinn, dh'fhan e fathast dà
latha anns an ionad an rohh e.

7 'Na dhéigh sin thuhhairt e r'a
dheisciobluibh, Rachamaid a ris do
Iudea.

8 Thuhhairt a dheisciobuil ris, A
Mhaighstir, a nis dh'iarr na h-Iudh-
aich do chlàchadh ; agus am hheil
thu dol a ris an sin ?

9 Fhreagair Iosa, Nach 'eil dà
uair dheug san là ? Ma dh'imicheas
duine anns an là, cha tuislich e, oir
tha e faicinn soluis an t-saoghal so.

10 Ach ma dh'imicheas duine
anns an oidhche, tuislichidh e, do
bhrigh nach 'eil an solus ann.

11 Na nithe so thuhhairt e : agus
'na dhéigh sin a deir e riu, Tha ar
caraid Lasarus 'na chodal ; ach a ta
mise a dol chum's gu'n dùisg mi as
a chodal e.

12 An sin thuhhairt a dheisciobuil,
A Thighearn, ma tha e 'na chodal,
bithidh e slàn.

13 Gidheadh lahair Iosa m'
bhàs : ach shaoliadsan gu'n dolabh
air e mu thimchioll fois codail.

14 An sin thuhhairt Iosa riu gu
soilleir, Fhuair Lasarus bàs :

15 Agus a ta mi subhach air bhur
sonsa nach rohh mi an sin (chum's
gu'n creid sibh;) ach rachamaid d'a
ionnsuidh.

16 An sin thuhhairt Tomas, d'an
goirear Didimus, r'a choimh-dheis-
cobluibh, Rachamaidne mar an
ceudna, chum's gu'm faigh sinn bàs
maille ris.

17 An sin an uair a thainig Iosa,
fhuair se e an déigh dha hhi cheana
ceithir làithean san uaigh.

18 (A nis hha Betani fagus do
Hierusalem, mu thimchioll cùig
staide deug uaith.)

19 Agus thainig mòran do na
h-Iudhachaibh chum Mharta agus
Mhuire, gu comh-shurtachd a thoirt
doibh a thaobh am bràthar.

20 An sin an uair a chuala Marta
gu'n rohh Iosa a' teachd, chaith i
'na chòdhail : ach shuidh Muire san
tigh.

21 An sin thuhhairt Marta ri
h-Iosa, A Thighearn, nam biodh
tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo
bràthair bàs.

22 Ach a ta fhios agam a nis féin,
ge b'e air hith nithe a dh'íarras
tu air Dia gu'n d'thoir Dia dhuit
iad.

23 Thuhhairt Iosa rithe, Eiridh
do bhràthair a ris.

24 Thuhhairt Marta ris, Tha fhios
agam gu'n éirich e ris san aiseirigh
air an là dheireannach.

25 Thuhhairt Iosa rithe, Is mise
an aiseirigh, agus a'hheatha : an ti a
chreideas annamsa, ge do gheibheadh
e hàs, hithidh e heo ;

26 Agus ge h'e neach a ta beo,
agus a' creidsinn annamsa, cha'n
fhaigh e bis am feasd. Am bheil
thu creidsinn so ?

27 Thuhhairt i ris, Tha, a Thigh-
earn : creideam gurtusa Criod, Mac
Dhé, a bha gu teachd chum an
t-saoghal.

28 Agus air dh'i na nithe so ràdh,
dh'fhalbh i, agus ghairm i a piuthar
Muire os iosal, ag ràdh, Thainig
am Maighstir, agus tha e ga d'
ghairm.

29 'Nuair a chual ise sin, dh'éir-
ich i gu grad, agus thainig i d'a ionn-
suidh.

30 A nis cha rohh Iosa fathast air
teachd do'n hhaile, ach bha e anns
an àit an do choinnich Marta e.

31 An sin na h-Iudhajeb a bha
maille rithe san tigh, agus a' toirt

comh-fhurtachd dh'i, 'nuair a chunn-aic iad Muire gu'n d'éirich i gu grad, agus gu'n deachaidh i mach, lean iad i, ag ràdh, Tha i dol chum na h-uaighe, a chaoineadh an sin.

32 An sin an uair a thainig Muire do'n àit an robh Iosa, agus a chunn-aic i e, thuit i aig a chosaibh, ag ràdh ris, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

33 Uime sin an uair a chunn-aic Iosa i a' gul, agus na h-Iudhaich a thainig maille rithe a' gul mar an ceudna, rinne osna 'na spiorad, agus chuir se e féin fuidh àmhghar a.

34 Agus thubhairt e, C'ait an do chuir sibh e? Thubhairt iad ris, A Thighearn, thig agus faic.

35 Ghuil Iosa.

36 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Feuch cionnus a ghràdhach se e?

37 Agus thubhairt euid diubh, Nach feudadh an duine so a' dh'fhsogail sùilean an doill, a thoirt fainear nach faigheadh eadhon am fear so bàs?

38 Uime sin thainig Iosa ag osnaich a rìs ann féin, chum na h-uaighe, Agus b'uaimh b i, agus bha clach air a cur oirre.

39 Thubhairt Iosa, Togaibh a' chlach. Thubhairt Marta, piuthar an duine mhairbh, ris, A Thighearn, tha nis droch bholadh dheth, oir is e so an ceathramh latha c.

40 A deir Iosa rithe, Nach dubh-airt mi riù, Ma chreideas tu, gu'm faic thu glòr Dhé?

41 An sin thog iad a' chlach o'n àit anns an robh an duine marbh air a chur. Agus thog Iosas suas a shùilean, agus thubhairt e, Athair, tha mi toirt buidheachais duit gu'n d'éisdh thu riùm.

42 Agus bha fhios agam gu bheil thu 'g éisdeachd rium a ghnáth; ach thubhairt mi e air son an t-sluagh a tha 'nan seasamh a m' thimchioll, chum gu'n creid iad gu'n do chuir thusa uait mi.

43 Agus an uair a labhair e na nithe so, ghlaodh e le guth mòr, A Lasairis, thig a mach.

44 Agus thainig esan a bha marbh amach, agus a chosan agus a làmhan ceangailte leis an eudach mhairbh: agus bha aghaidh ceangailte m'an cuairt le neapaicin. A deir Iosa riù, Fuasglaibh e, agus leigibh leis imeachd.

45 An sin chreid mòran do na

h-Iudhachaibh ann, a thainig chum Mhuire, agus a chunnaic na nithe a rinn Iosa.

46 Ach dh'fhalbh euid diubh chum nam Phairiseach, agus dk'innis iad dhoibh na nithe a rinn Iosa.

47 An sin chruinnich na h-àrd shagairt agus na Phairisich comhairle, agus thubhairt iad, Ciod a tha sinn a' deanamh? oir a ta 'n duine so deanamh mòrain mhior-bhuite.

48 Ma leigeas sinn leis air an doigh so, creididh na h-uile dhaoine ann; agus thig na Romhanaich, agus sgriosaidh iade ar n-àit, agus ar cinneach.

49 An sin thubhairt fear àraidi dhuiubh da 'm b'ainm Caiphas, air dha bhi 'na àrd shagart air a' bhliadhna sin, riu, Cha'n aithne dhuiubh ni sam bith,

50 Ni mò tha sibh a' toirt fainear gur ionchuidh dhuinne gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluagh, agus nach biodh an cinn-each uile air a sgrios.

51 Ach cha b'ann uaith fèin a labhair e so: ach air dha bhi 'na àrd shagart air a' bhliadhna sin, rinn e fàidheadaireachd gu'm faigheadh Iosa bas air son a' chinnich sin:

52 Agus ni h-ann air son a' chinnich sin a mhàin, ach a chum mar an ceudna gu'n cruinnicheadh e, an ceann a chéile 'nan aon clann Dhé a bha air an sgapadh.

53 Uime sin o'n là sin a mach, chuir iad an comhairle r'a chéile chum esan a chur gu bàs.

54 Air an aobhar sin cha d'imich Iosa ni's mò os àird am measg nan Iudhach; ach chaidh e as sin do dhùthach làimh ris an fhàsach, gu baile d'an goirear Ephraim, agus an sin ghabh e comhnuidh maille r'a' dheisciobluibh.

55 Agus bha càisg nan Iudhach am fagus: agus chaidh mòran suas as an dùthach do Hierusalem roimh 'n chàisg, chum iad féin a ghlanadh.

56 An sin dh'iar iad Iosa, agus labhair iad r'a chéile 'nan seasamh san teampull, Ciod bhur barailse? an e nach d'thig e chum na féisde?

57 A nis bha araon na h-àrd shagairt agus na Phairisich air toirt àithne, nam biodh fhios aig neach air bith c'ait an robh e, gu'n innseadh se e, chum's gu'n glacadh iad e.

CAIB XII.

A N sin thainig Iosa, sèa làithean roimh an chàisg, gu Betani, far

^a thrioblaid. ^b chuas. ^c dòthichidh iad, bheir iad air falbh.

an robh Lazarus a bha marbh, neach, a thog esan o na marbhaibh.

2 Uime sin rinn iad suipeir dha an sin, agus bha Marta a' frithdealadh: ach bha Lazarus 'na nòn diubhsan a shuidh air bord maille ris.

3 An sin ghabh Muire pund do ola spicnaird ro luachmhoir, agus dh'ùng i cosan Iosa, agus thiormuich i a chosan le a folt: agus lionadh an tigh le fàile^a cùbhruidh na h-ola.

4 An sin a deir aon d'a dheiscioibh, Iudas Iscariot, mac Shimoine, a bha gu esan a bhrath,

5 C'ar son nach do reiceadh an ola sò air son tri cheud pegginn, agus nach d'thugadh do na bochdaibh e?

6 Thubhairt e so, cha b'ann a chionn gu'n robh suim aige do na bochdaibh: ach a chionn gu'm bu ghaduiche e, agus gu'n robh an sporan aige, agus gu'n do ghiùlain e na nithe a chuireadh ann.

7 An sin thubhairt Iosa, Leig leatha: s'achomhair latham' adhlaic ghleidh i so.

8 Oir tha na bochdan a ghnàth agaibh maille ribh, ach cha 'n'eil mise agaibh a ghnàth.

9 Agus bha fios aig sluagh mòr do na h-Iudhachaibh gu'n robh e'n sin: agus thaing iad, cha 'n ann a mhàin air son Iosa, ach a chum gu'm faiceadh iad mar an ceudna Lazarus, a thog esan o na marbhaibh.

10 Ach ghabh na h-àrd shagairt comhairle, chum Lazarus mar an ceudna a mharbhadh;

11 Do bhrigh air a shonsan gu'n d'imich mòran do na h-Iudhachaibh, agus gu'n do chreid iad ann an Iosa.

12 Air an là màireach, air cluinnitinn do mhor shluagh a thainig chum na féisde, gu'n robh Iosa a' teachd gu Hierusalem.

13 Ghlac iad geuga pailme, agus chaidh iad mach 'na chòdhail, agus għlaodh iad, Hosana, beannuichte gu robh Righ Israel a tha teachd an ainm an Tigherna!

14 Agus, air do Iosa 'asal / òg fhaotainn, shuidh e air: a réir mar a ta e scriobhta.

15 Na biadh eagal, ort a nighean Shioin: feuch, a ta de Righ a' teachd, 'na shuidhe air loth asail.

16 Cha do thuig a dheisciobuil na nithe so air tòs: ach an uair a għlor-aicheadh Iosa, an sin chuimhnich iad gu'n robh na nithe so scriobhta uime, agus gu'n d'rinn iad na nithe so dha.

17 Uime sin rinn an sluagh a bha maille ris fianuis, gu'n do ghairm e

Lazarus as an uaigh, agus gu'n do thog e o na marbhaibh e.

18 Air an aðbhar sin mar an ceudna choinnich an sluagh e, do bhrigh gu'n eual iad gu'n d'rinn e am miobhuij so.

19 Thubhairt na Phairisich uime sin eatorra féin, Am faic sibh nach 'eil sibh a' buadhachadh bheag sam bith? feuch, tha 'n saoghal ajr dol 'na dhéigh.

20 Agus bha Greugaich àraidh am measg na muinutir a chaidh suas chum aoradh dheanamh aig an fhéisd:

21 Air an aðbhar sin thainig iadsan gu Philip, a bha o Bhetsaida Għalile, agus dh'iarr iad air, agràdh, A Thighearn, bu mhiann leinn Iosa fhaċċiġ.

22 Thainig Philip agus dh'innis e do Aindreas: agus a ris dh'innis Aindreas agus Philip do Iosa.

23 Agus fhreagair Iosa iad, ag ràdh, Thainig an uair, chum gu'm biode Mac an duine air a għlørach-adh.

24 Gu deimhim deimhin a deirim ribh, Mar faigh an gràinne cruin-eachid, a thuiteas anns an talamh, bäs, fanaidh e 'na aonar: ach ma għeibh e bäs, bheir e toradh mòr uath.

25 Esan a għraddhaieas anam, caillidh se e; agus esan a dh'fhuath-aieħeas anam anns an t'saogħal so, gleidbidh se e chum na beatha mair-eancaħ.

26 Ma ni neach air bith seirbhis dhomhsa, leanadh e mi: agus ge b'e àit am bi mise, an sin bithidh mə sheirbhiseach mar an ceudna: ma ni neach seirbhis dhomhsa, bheir m' Athair onoir dha.

27 A nis tha m'anam fuidh àmh-ghar^b: agus ciod a their mi? Athair, saor mi o'n uair so; ach is an air a shon so a thainig mi chum na h-uair so.

28 Athair, glōraich t-ainm. An sin thainig gutt o nèamħ, Għlōraich mi aroan e, agus glōraichidh mi ris e.

29 Uime sin thubhairt an sluagh a sheas a lāthair, agus a chuala so, Gu'n robh tairneanach ann: thubhairt cui d'eile, Labhair aingeal ris.

30 Fhreagair Iosa agus thubhair e, Cha'n ann air mo shonsa thainig an gutt so, ach air bhur sonsa.

31 A nis tha breitheanas an t-saogħail so ann: a nis tilgeat uachdar an t-saogħail so mach.

32 Agus mise, ma thôgar suas o'n talamh mi, tairngidh mi na h-uile dhaoine a'm ionnsuidh.

33 (Ach thubhairt e so, a' ciall-achadh ciod a' ghnè bàis a gheibheadh e.)

34 Fhrcagair an sluagh e, Chuala sinne as an lagh, gu'm fan Criod gu siorruidh : agus cionnus a deir thusa, Gur éigin do Mhas an duine bhi air a thogail suas ? cò e Mac an duine so ?

35 An sin thubhairt Iosa riu, Fathast re tamuill bhig tha 'n solus maille ribh ; gluaisibh am feadh 'sa ta 'n solus agaibh, chum nach beir an dorchadas oirbh : oir an ti a ta 'gimeachd an dorchadas, cha'n aithne dha c'ait am bheil e dol.

36 Am feadh 's a ta 'n solus agaibh, creidibh san t-solus, chum gu'm bi sibh 'nar cloinn do'n t-solus. Labhair Iosa na nithe so agus dh'fhalbh e, agus dh'fholalich se e fén uatha.

37 Ach ge do rinn e a choimhlion so do mhiorbhuiilibh 'nan làthair, cha do chreid iad ann :

38 Chum gu'm biodh briathran an fhàidh Esaiais air an coimhlionadh, a thubhairt e, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithrisne a? agus cia dha a dh'fhoillsicheadh gairdean an Tighearna ?

39 Air an aobhar so cha robh e'n comas doibh creidsinn, do bhrigh gu'n dubhaint Esaias a ris.

40 Dhall e an sùilean, agus chruaidhich e an cridhe, chum nach faiceadh iad le'n sùilibh, agus nach tuigeadh iad le'n cridhe, agus nach pilleadh iad, agus gu'n slànuichinn iad.

41 Thnbhairt Esaias na nithe so, 'nuair a chunnaic e a ghilòirsan, agus labhair e uime.

42 Gidheadh chreid mòran do na h-Uachdaranaibh féin ann : ach air son nam Phairiseach cha d'aidich iad e, air eagal gu'n cuire mach as an t-sionagog iad.

43 Oir b'annsa leo gloir dhaoine na gloir Dhé.

44 Agus ghlaodh Iosa, agus thubhairt e, An ti a ta creidsinn annamsa, cha'n ann annamsa tha e creidsinn, ach anns an ti a chuir uaith mi.

45 Agus an ti a tha ga m' fhaicinnse, tha e faicinn an ti a chuir uaith mi.

46 Thainig mi a'm' sholus chum an t-saoghail, chum ge b'e chreideas annam, nach fanadh e an dorchadas.

47 Agus ma chluinneas neach air bith mo bhriathransa, agus nach creid e, cha 'n'eil mise 'ga dhiteadh : oir cha d'thanig mi a dhiteadh an

t-saoghail, ach a shaoradh an t-saoghail.

48 An ti a tha cur cùil riomsa, agus nach 'eil a' gabhail ri m' bhriathraibh, tha aige neach a bheir breth air : am focal a labhair mi, bheir e sin breth air san là dhereannach.

49 Oir cha do labhair mi uam fén ; ach an t-Athair a chuir uaith mi, thug e àithne dhomh, ciod a thicirinn, agus ciod a labhrainn.

50 Agus a ta fhios agam gur beatha mhaireannach àithnesan : air an aobhar sin na nithe tha mi a' labhairt, mar thubhairt an t-Athair riùm, mar sin a ta mi a' labhairt.

CAIB. XIII.

A N IS roimh fhéisd na càisge, air do Iosà fios a bhi aige gu'n robh uair air teachd, anns an rachadh e as an t-saoghal so chum an Athair, air da a mhuinnitir fén a bha anns an t-saoghal a ghràdhachadh, ghràdhach e gu crich iad.

2 Agus an uair a bha 'n t-suipeir thairis b, (air do'n diabhol a nis a chur an cridhe Iudais Iscariot, mhic Shimoin, esan a bhrath.)

3 Air aithneachadh do Iosa gu'n d'thug an t-Athair na h-uile nithe 'na làmhaibh, agus gur ann o Dhia a thainig e, agus gur ann a dh'ionnsidh Dhé a bha e dol,

4 Dh'éirich e o shuipeir, agus chuir e dheth fhalluing c, agus għlac e làmh-anart, agus cheangail e uime e.

5 'Na dhéigh sin, thaom e uisge ann an soitheach-ionnlaid, agus thoisich e air cosan nan deisciobulionnlaid, agus an tiormachadh leis an làmh-anart a bha ceangailte uime.

6 An sin thainig e gu Simon Peadar : agus thubhairt esan ris, A Thighearn, am bheil thusa 'g ionnlad mo chosansa ?

7 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, An ni so ta mi deanamh cha 'n aithne dhuits' a nis ; ach bithidh fios agad air an déigh so.

8 Thubhairt Peadar ris, Cha nigh thu mo chosansa gu bràth. Fhreagair Iosa e, Mur nigh mi thu, cha 'n'eil cuid agad maille riùm.

9 A deir Simon Peadar ris, A Thighearn, ni h-iad mo chosan a mhàin, ach mar an ceudna mo làmh-an agus mo cheann.

10 A deir Iosa ris, An ti a ta a' ionnlad, cha 'n'eil feum aige ach a chosan ionnlad, ach thia e gu h-iomlan

b an uair a bha iad r'an suipeir.
c eudach-uachdair.

glan: agus a ta sibhse glan, ach
cha'n'eil sibh uile *glan*.

11 Oir bha fhios aige cò a bhrathadh e; uime sin thubhairt e, Cha'n'eil sibh uile glan.

12 An sin, an déigh dha an cosan ionnlad, agus shalluing a ghabhail d'& *ionnsuidh*, shuidh e a ris, agus thubhairt e riu, Am bheil fhios agaide ciod a rima mi dhuibh?

13 Tha sibh a' gairm Maighstir, agus Tighearn dhiomsa; agus tha sibh ag rádh gu maith; oir is mi *sin*.

14 Uime sin ma dh'ionnlaid mise, bhur Tighearn agus bhur Maighstir, bhur cosansa, is còir dhuibhse mar an ceudna cosan a chéile ionnlad.

15 Oirthug mi eisiomplair dhuibh, chum's mar a rinn mise dhuibh, gu'n deanadh sibhse mar an ceudna.

16 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Cha mhòan t-òglach na mhaighstir, agus cha mhòan a teachdaire na'n ti a chuir uaith e.

17 Ma's aithne dhuibh na nithe so, is beannuichte sibh ma ni sibh iad.

18 Cha'n'eil mi labhairt oirbh uile; is aithne dhomh cò a thagh mi: ach is éigin an scriobtuir a choimhlionadh, An ti a ta 'g itheadh arainn maille riunn, thog e a shàil a'm' aghaidh.

19 A nis a deirim so ribh mun d'thig e gu crich, chum 'nuair a tharlas e, gu'n creid sibh gur mise e.

20 Gu deimhniu deimhin a deirim ribh, An ti a ghabhas ri neach sam bith a chuireas mise uam, gabhaidh e riunsa: agus an ti a ghabhas riunsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

21 Air do Iosa na nithe so rádh, bha e fuidh thrioblaid 'na spiorad, agus rinn e fianuis, agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, gu'm brath a h-aon agaibh mise.

22 An sin dh'amhairc na deisciobh uil air a chéile, fuidh amharus cia uime a labhair e.

23 A nis bha aon d'a dheisciobh uilbhi 'na luidhe an uchd a Iosa, neach a b'iommuinn le Iosa.

24 Air an aobhar sin smèid Simon Peadar airson, gu'm feòraicheadh e cia uime a labhair e.

25 An sin air dhasan aomadh ri uchd Iosa, a deire ris, A Thighearn, cò e?

26 Fhreagair Iosa, Is e'n ti sin e, d'an toir misc an greim, an déigh dhomh a thumadh. Agus an uair a thum e'n greim, thug se e do Iudas Iscariot, mac Shimoin.

^a ag aomadh ri uchd.

27 Agus an sin an déigh a' ghreama, chaith Satan a steach annsan. An sin thubhairt Iosa ris, An ni a ta thu a' deanamh, dean gu grad e.

28 A nis cha do thuig a h-aon diubhsan, a bha 'nan suidhe air a' bhord, c'ar son a thubhairt e so ris.

29 Oir shaoil cnid diubh, do blright gu'n robh an sporan aig Iudas gu'n dubhlaist Iosaris, Ceannach *na nithe* a ta dh'uireasbhidh oirnn chum na féisde: no, gu'n d'thugadh e ni-eigin do na bochdaibh.

30 An sin an déigh dhasan an greim a ghabhail, chaithd e mach air ball; agus bha'n oidhche ann.

31 Uime sin, 'nuair a chaidh esan a mach, thubhairt Iosa, A nis a ta Mac an duine air a ghilbrachadh, agus tha Dia air a ghilbrachadh ann.

32 Ma ta Dia air a ghilbrachadh ann, glòraichidh Dia esan mar an ceudna ann séin, agus air ball glòraichidh se e.

33 A chlann bheag, fathast ùine bheag tha mise maille ribh. Farraidh sibh mi: agus mar thubhairt mi ris na h-Iudhachaibh, Do'n àit an d'théid mise, cha'n'eil e'n comas duibhse teachd; mar sin a deirim ribhise nis.

34 Aithne nuadh bheiream dhuibh, Gu'n gràdhach sibh a chéile; mar a ghràdhach mise sibhse, gu'n gràdhach sibh séin a chéile mar an ceudna.

35 Le so aithnichidh na h-uile dhaoine gur sibh mo dheisciobuile, ma bhios gràdh agaibh séin d'a chéile.

36 A deir Simon Peadar ris, A Thighearn, c'ait a théid thu? Fhreagair Iosa e, Do'n àit an d'théid mi, cha'n urradh thusa nis mo leantuinn; gidheadh leanaidh tu mi 'na dhéigh so.

37 A deir Peadar ris, A Thighearn, c'ar son nach urradh mi do leantuinn a nis? Leigidh mi sios m'anam air do shon.

38 Fhreagair Iosa e, An leig thu t'anam sios air mo shonsa? Gu deimhniu deimhin a deirim riut, Nach goir an coileach, gus an àicheadh thu mi tri uairean.

CAIB. XIV.

NA biodh bhur cridhe fuidh thrioblaid b: tha sibh a' creid-sinn ann an Dia, creidibh annamsa mar an ceudna c.

2 Ann an tigh m'Atharsa tha iomadh àite-èdmhnuidh: mur biodh

^b bhuaireas. ^c creidibh ann an Dia, agus creidibh annamsa.

e mar sin, dh'innsinne dhuibh : tha mi dol a dh'ulluchadh àite dhuibh.

3 Agus ma théid mi agus gu'n ulluich mi àit dhuibh, thig mi ris, agus gabhaidh mi sibh a m' ionnsuidh féin, chum far am bheil mise, gu'm bi sibhse mar an ceudna.

4 Agus is aithne dhuibh *c'ait* am bheil mi dol, agus is aithne dhuibh an t-sligte.

5 A deir Tomas ris, A Thighearn, cha'n eil fhios againn c'ait am bheil thu dol, agus cionnus a dh'fheudas éolas na slighe bhi againn ?

6 A deir Iosa ris, Is mise an t-sligte, agus an flirinn, agus a' bheatha : cha d'thig aon neach chum an Athar ach triomsa.

7 Nam b'aithne dhuibh mise, b'aithne dhuibh m'Athair mar an ceudna : agus a so suas is aithne dhuibh e, agus chunnaic sibh e.

8 A deir Philip ris, A Thighearn foillsich an t-Athair dhuinne, agus is leoir leinn e.

9 A deir Iosa ris, Am bheil mise ùine co fhada maille ribh, agus nach aithne dhuit fathast mi, Philip ? an ti a chunnaic mise, chunnaic e 'n t-Athair ; agus cionnus a deir thu, Foillsich an t-Athair dhuinn ?

10 'Nach'eil thu creidsinn gu bheil mise anns an Athair, agus an t-Athair annamsa ? na briathran a ta mi labhairt ribh, cha'n ann uam féin a ta mi 'gan labhairt : ach an t-Athair, a ta gabhail còmhnuidh annamsa, tha esan a' deanamh nan oibre.

11 Creidibh mise gu bheil mi anns an Athair, agus an t-Athair annamsa : no, creidibh mi air son nan oibre féin.

12 Gu deimhìn deimhin a deirim ribh, An ti a chreideas annamsa, na h-oibre a ta mise a' deanamh, ni esan mar an ceudna, agus ni e oibre a's mò na iad so, do bhrigh gu bheil mise dol chum m'Athair ;

13 Agus ge b'e ni a dh'iarras sibh a'm' ainmse, ni mise sin : chum's gu'm bi an t-Athair a'ra ghlòrachadh anns a' Mbac.

14 Ma dh'iarras sibh ni air bith a'm' ainmse, ni mise e.

15 Ma's toigh libh mise, coimhidibh m'aitheanta.

16 Agus guidhiddh mise an t-Athair, agus bheir e dhuibh Comhfhurtair a'eile, chum's gu fan e maille ribh gu bràth ;

17 Spiorad na firinn, neach nach urrainn an saoghal a ghlabhail, do bhrigh nach 'eil e 'ga thaicinn, agus

^a *Fear-comhfhurtachd, Fear-comhairle, Fear-iuil.*

nach aithne dha e : ach is aithne dhuibhse e, oir tha e fantuinn maille ribh, agus bithidh e annaibh.

18 Cha'n fhág mi sibh 'nar dill-eachdaibh ; thig mi d'ar ionnsuidh.

19 Tamull beag fathast, agus cha'n fhlaic an saoghal mi tuilleadh ; ach chi sibhse mi : do bhrigh gu bheil mise beo, bithidh sibhse beo mar an ceudna.

20 Anns an là sin bithidh fios agaibh gu bheil mise ann am Athair, agus sibhse annamsa, agus mise annaibhse.

21 An ti aig am bheil m'aitheanta, agus a ta 'gan coimhead, is esan aig am bheil gràdh dhomhsa : agus an ti aig am bheil gràdh dhomhsa, gràdh-aichear le m'Athair e, agus gràdh-aichidh mise e, agus foillsichidh mi mi féin da.

22 A deir Iudas (cha'n e Iscariot) ris, A Thighearn, c'ar son a dh'fhoillsicheas tu thu féin dhuinne, agus nach dean thu sin do'n t-saoghal ?

23 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Ma ghràdh-aicheas neach mise, coimhididh e m'focal : agus gràdh-aichidh m'Athair esan, agus thig sinn d'a ionnsuidh, agus ni sinn còmhnuidh maille ris.

24 An ti nach gràdh-aich mise, cha choimhid e mo bhriathra : agus am focal a ta sibh a' cluinniann, cha leamsa e, ach leis an Athair a chuir uaith mi.

25 Na nithe so labhair mi ribh, air dhomh bhi m'chòmhnuidh maille ribh :

26 Ach an Comhfhurtair, an Spiorad naomh, a chuireas an t-Athair uaith a'm' ainmse, teagaisgidh esan dhuibh na h-uile nithe, agus cuiridh e 'n cuimhne dhuibh na h-uile nithe, a labhair mise ribh.

27 Tha mi fàgail sith agaibh, mo shiths'a ta mì tabhairt duibh : cha'n ann mar a bheir an saoghal, a tha mise tabhairt duibh. Na biodh bhur cridhe fuidh thrioblaid, agus na biodh eagal air.

28 Chuala sibh mar thubhairt mi ribh, Tha mi falbh, agus thig mi ris d'ar ionnsuidh. Nam biodh gràdh agaibh dhomhsa, bhiodh aoibhneas oirbh, a chionn gu'n dubhairt mi, Tha mi dol b' chum an Athair ; oir is mò m'Athair na mise.

29 Agus a nis dh'innis mi dhuibh so roimh dha teachd gu crich, chum 'nuair a thig e gu crich, gu creideadh sibh.

30 A so suas cha labhair mi mòran ribh : oir a ta uachdar an t-saogh-

^b *a chionn gu bheil mi dol.*

ail so a' teachd, agus cha 'n'eil ni air bith aige annamsa.

31 Ach a chum's gu'm bi fios aig an t-saoghal gur ionmhuinn leam an t-Athair; agus mar a thug an t-Athair àithne dhomh, mar sin a ta mi a' deanamh. Eiribl, rachamaid as so.

CAIB. XV.

IS mise an fhionain fhìor, agus is e m'Athair an treabhaiche^a.

2 Gach uile gheug annamsa nach 'eil a' giùlan toraidh, bheir e air falbh i: agus gach uile *gheug* a ta tabhairt toraidh, glanaidh e i, chum as gu'n giùlain i tuilleadh toraidh.

3 A nis a ta sibhse glan tre an fhocal a labhair mi ribh.

4 Fanaibh annamsa, agus mise annaibhse. Mar nach urrainn a' gheug toradh a thoirt uaipe^b féin, mur fan i san fhionain, cha' mhò is urrainn sibhse, mur fan sibh annamsa.

5 Is mise an fhionain, sibhse na geuga: an ti a dh'fhanas annamsa, agus mise annsan, bheir esan mòr thoradh uaithe: oir as m'eugmhais-se cha'n urradh sibh aon ni a dheanamh.

6 Mur fan neach annamsa, tha e air a thilgeadh a mach mar ghéig, agus air crionadh; agus tionailidh daoine iad, agus tilgidh iad san teine iad, agus loisgear iad.

7 Ma , dh'fhanas sibh annamsa, agus ma dh'fhanas m'fhocailse annaibhse, iarraidh sibh gach ni a's aill libh, agus nithean dhuibh e.

8 An so tha m'Athairse air a ghìlòr-achadh, gu'n d'thoir sibhse mòr thoradh uaibh; agus bithidh sibh 'ear deisciobuil dhomhsa.

9 Mar a ghràdhhaich an t-Athair mise, marsin ghràdhhaich mise sibhse: fanaibh ann am ghràdhhsa.

10 Ma choimhdeas sibh m'àith-eanta, fanaidh sibh ann am ghràdh: mar a choirnidh mise àitheanta m'Athair, agus a tha mi a' fantuinn 'na ghràdh.

11 Na nithe so labhair mi ribh, chum's gu' fanadh mo ghaireachas annaibh, agus gu'm biodh bhur gaireachas-sa lan.

12 Is i so m'àithnese, gu'n gràdh-aich sibhse a cheile mar a ghràdh-aich mise sibhse.

13 Gràdh a's mò na so cha 'n'eil aig neach air bith, gu'n leigeadh duine anam sios air son a chairde.

14 Is sibhse mo chairdese, ma ni sibh gach ni a ta mi 'g àithneadh dhuibh.

15 A so suas cha ghoir mi seirbhisich dhibh; oir cha'n aithne do'n t-seirbhiseach ciod a ta a Thighearn a' deanamh: ach ghoir mi cairde dhibh; oir na h-uile nithe a chuala mi o m' Athair, thug mi fios duibhse orra.

16 Cha sibhse a thagh mise, ach is mise a thagh sibhse, agus dh'ordach d' mi sibh, chum gu'n rachadh sibh, agus gu'n d'thugadh sibh a mach toradh, agus gu maireadh bhur toradh: chum's ge b'e ni a dh'iarras sibh air an Athair ann am ainmse, gu'n tabhair e dhuibh e.

17 Tha mi 'g àithneadh nan nithe so dhuibh, chum's gu'n gràdhhaich sibh a cheile.

18 Ma ta'n saoghal 'gar fuathadh, tha fhios agaibh gu'n d'fhuaith-aich e mise reimhibh.

19 Nam b'ann do'n t-saoghal sibh, ghràdhhaicheadh an saoghal a chuid féin: ach do bhrigh nach ann do'a t-saoghal sibh, ach gu'n do thagh mise sibh as an t-saoghal, uime sin tha fuath aig an t-saoghal duibh.

20 Cuimhnichibh am focal a thubh-airet mi ribh, Cha 'n'eil an seirbhiseach ni's mò na a Thighearn. Mairinn iad geur-leanmuinn ormsa, ni iad geur-leanmuinn oirbhse mar an ceudna: ma choimhidh iad m'focal-sa, coimhidh iad bhur *focalsa* mar an ceudna.

21 Ach na nithe so uile ni iad oirbh air son m'ainmese, do bhrigh nach aithne dhoibh esan a chuir uaithe mi.

22 Mur bithinnse air teachd, agus air labhairt riu, cha bhiodh peacadh aca; ach a nis cha 'n'eil leithseul am peacadh aca.

23 An ti aig am bheil fuath dhomhsa, tha fuath aige do m'Athair mar an ceudna.

24 Mur bithinnse air deanamh nan obre 'nam measg nach d'rinn aon neach eile, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis chunnaic siad iad, agus dh'fhuathaich iad araon mise agus m'Athair.

25 Ach *rinneadh* so chum gu'n coimhliontadh am focal a scriobhta 'nan lagh féin, Dh'fhuathaich iad mi gun aoibhar.

26 Ach an uair a thig an Comhfhurtair, a chuireas mise d'ar ionnsuidh o'n Athair, Spiorad na firinn, a tha teachd a mach o'n Athair, ni esan fianuis mu m' thimchiolla.

27 Agus ni sibhse fianuis mar an ceudna, do bhrigh gu bheil sibh maille riùm o thus.

^a *tuathanach.*   ^b *uaithe.*
^c *mar ghéig a ta e air crionadh.*

^d *shuidhich, shonraich.*

CAIB. XVI.

NA nithe so labhair mi ribh, chum nach faigheadh a sibh oilbheum.

2 Cuiridh iad as an t-sionagog sibh: seadh, thig an uair, ge b'e neach a mharbas sibh, gu'n saoil e gu bheil e deanamh seirbhis do Dhia.

3 Agus ni iad na nithe sob, do bhrigh nach aithne dhoibh an t-Athair, no mise.

4 Ach dh'innis mi na nithe so dhuibh, chum 'nuair a thig an t-àm, gu'n cuimhnich sibh gu'n d'innis mi dhuibh iad. Ach cha dubhaint mi na nithe so ribh o thus, do bhrigh gu'n robh mi maille ribh.

5 Ach a nis a ta mi dol chum an ti a chuir uaith mi, agus cha 'n-eil a h-aon agaibhs' a feòraich dhiom, C'ait that thu dol?

6 Ach a chionn gu'n dubhaint mi na nithe so ribh, lion do-bròn bhur eridhe.

7 Gidheadh a ta mi 'g innseadh dhuibh na firinn, Is buannachd dhuibh mise a dh'fhalbh: oir mur falbh mi, cha d'thig an Comhfhurtair d'ariomusuidhse; ach ma dh'fhalbhais mi, cuiridh mi esan d'ar ionnsuidh.

8 Agus an uair a thig esan, bheir e dearbh-shoilleireachd do'n t-saoghal mu pheacadh, agus mu fhireantachd, agus mu bhreitheanas :

9 Mu pheacadh, do bhrigh nach 'eil iad a' creidsinn annamsa;

10 Mu fhireantachd, do bhrigh gu bheil mi dol a dh'ionnsuidh m'Athair, agus nach faic sibh ni's mò mi;

11 Mu bhreitheanas, a chionn gu bheil nachdaran an t-saoghaill so air a dhìteadh.

12 Tha mòran nithe agam fathast ri ràdh ribh, ach cha'n urradh sibh an giùlan an tràthsa.

13 Ach an uair a thig esan, Spiorad na firinn, treòraichidh e sibh chum gach uile fhìrinn: oir cha labhair e uaith féin; ach labhraidh e na h-uile nithe a chluinneas e: agus foillsichidh e dhuibhse nithe a ta ri teachd.

14 Bheir esan glòir dhomhsa: oir gheibh e do m' chuidse, agus nochdaidh e dhuibhse e.

15 Na h-uile nithe a ta aig an Athair, is leamsa iad: air an aobhar so thubhaint mi, gu'n faigh e do m' chuidse, agus nochdaidh e dhuibhse e.

16 Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi; agus a ris, tamull beag agus chi sibh mi, do bhrigh gu bheil mi dol chum an Athair.

17 An sin thubhaint *cuid* d'a dheis-ciobluijh eatorra féin, Ciòd e so a deir e ruinn, Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi: agus a ris, tamull beag agus chi sibh mi: agus, Do bhrigh gu bheil mi dol chum an Athair?

18 Air an aobhar sin thubhaint iad, Ciòd e so a deir e, Tamull beag? Cha 'n-eil sinne a' tuigsinn ciòd a deir e.

19 A nis dh'aithnich Iosa gu'n robh toil aca fheòraich dheth, agus thubhainte riu, Am bheil sibh a'feòraich 'nar measg féin mar a thubhaint mi, Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi: agus a ris, tamull beag agus chi sibh mi?

20 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, gu'n dean sibhse gul agus caoidh, ach ni'n saoghal gairdeachas: agus bithidh sibhse do-brònach, ach pillear bhur bròn gu gairdeachas.

21 'Nuair a bhios bean ri saothair-chloinne, bithidh i fa dholgheas, chionn gu bheil a h-uair air teachd: ach an uair a bheireas i 'n leanabh, cha chuimhnich i a h-àmhgar ni's mò, tre aoibhneas gu'n d'rugadh duine chum an t-saoghaill.

22 Agus a ta nis uime sinn doilgeas oirbhse: ach chi mise a ris sibh, agus ni bhur cridh gairdeachas, agus bhur gairdeachas cha bhuin neach air bith uaibh.

23 Agus air an là sin cha'n fheòraich sibh ni air bith dhiomsa^c: Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Ge b'e nithe dh'iarras sibh, air an Athair ann am ainmse, gu'n tabhair e dhuibh iad.

24 Gus a so cha d'iarr sibh ni air bith a'm' ainmse: iarraibh, agus gheibh sibh, chum as gu'n bi bhur n-aoibhneas lànd.

25 Na nithe so labhair mi ribh am briathraibh dorcha^e: ach thig an uair anns nach labhair mi ni's mò ribh am briathraibh dorcha, ach innisidh mi gu soilleir mu'n Athair dhuibh.

26 Ann an là sin iarraidh sibh a'm' ainmse: agus cha 'n-eil mi 'g ràdh ribh, gu'n guidh mi an t-Athair air bhur son:

27 Oir is toigh leis an Athair féin sibh, air son gu'n d'thug sibh gràdh dhomhsa, agus gu'n do chreid sibh gur ann o Dhia a thainig mi.

28 Thainig mi mach o'n Athair, agus tha mi air teachd chum an t-saoghaill: a ris, tha mi fágail an t saoghaill, agus a' dol chum an Athair.

^a gabhadh. ^b na nithe so [dhuibh.]

^c cha'n iarr sibh ni air bith ormsa.
^d coimhlionta. ^e an comhadaibh.

29 A deir a dheisciobuil ris, Feuch, a nis tha thu labhairt gu soilleir, agus cha 'n'eil thu labhairt cosamhlachd air bith.

30 A nis tha f hios againn gur aithne dhuit na h-uile nithe, agus nach feum thu duine air bith a dh'fheadraich dhiot : air a shon so tha sinn a' creidsiun gur am o Dhia a thainig thu.

31 Fhreagair Iosa iad, Am bheil sibh a nis a' creidsiun?

32 Feuch, thig an t-àm a, seadh, tha e cheana air teachd, anns an sgapar o chéile sibh, gach aon g'a ionad féin, agus am fág sibh mise a'm' aonar : gidheadh cha 'n'eil mise a'm' aonar, oir tha an t-Athair maille riùim.

33 Na nithe so labhair mi ribh, chum gu'm biodh sith agaibh annama. Anps an t-saoghal bitidh àmhagharr agaibh : ach biodh deadh mhisneach agaibh, thusg mise buaidh air an t-saoghal.

CAIB. XVII.

LABHAIR Iosa na briathra so; agus thog e suas a shùilean gu'n èamh, agus thubhairt e, Athair, thainig an uair; glòraich do Mhae, chum's gu'n glòraich do Mhae thusa mar an ceudna;

2 Chum mar a thug thu cumhachd dha air gach feoil, na h-uile a thug thu dha, gu'n d'thugadh esan dhoibh a' bheatha mhaireannach.

3 Agus is i so a' bheatha mhaireannach, eòlas a bhi aca orts a an t-aon Dia fior, agus air Iosa Criod a chuir thu uait.

4 Ghlòraich mise thusa air talamh : chriochnaich mi 'n obair a thug thu dhomh r'a dheanamh.

5 Agus a nis, Athair, glòraich thusa mise maille riut féin b, leis a' ghlòir a bha agam maille riut mun robh an saoghal ann.

6 Dh'fhoillsich mise t'ainm do na daoini a thug thu dhomh as an t-saoghal : bu leatsa iad, agus thug thu dhomhsa iad ; agus choimhid iad t'fhocal.

7 A nis thug iad gur ann uait a tha na h-uile nithe, a thug thu dhomhsa.

8 Oir thug mi dhoibh na briathran a thug thusa dhomh ; agus ghabh siad iad, agus thug iad gu fìrinneach gur ann uaitse thainig mi, agus chreid iad gu'n do chuir thu uait mi.

9 Air an sonsan tha mi guidheadh : cha 'n'eil mi guidheadh air son an t-saoghal, ach air son na muinntir sin a thug thu dhomh, oir is leatsa iad.

10 Agus is leatsa na h-uile nithe a's leamsa, agus is leamsa na nithe a's leatsa, agus a ta mi air mo ghlorachadh anna.

11 Agus a nis cha 'n'eil mise ri's mò anns an t-saoghal, ach a ta iadsan san t-saoghal, agus a ta mise a' teachd a' t'ionnsuidhsa. Athair naomha, coimhid iadsan tre t'amm c, a thug thu dhomhsa, chum's gu'm bi iad 'nan aon, mar a ta sinne.

12 Am feadh 's a bha mise maille riù anns an t-saoghal, choimhid mi iad tre t'ainmsa: gheleidh mi a' muhiuntir a thug thu dhomh, agus cha do chailleadh a h-aon diubh, ach mac an sgrios; chum gu biodh an scriobtuir air a choimlionadh.

13 Agus a nis tha mi teachd a'd'ionnsuidhsa, agus tha mi labhairt nan nithe so anns an t-saoghal, chum gu'm biodh mo ghairdeachas aca air a choimlionadh anna.

14 Thug mi t'fhocal dhoibh ; agus thug an saoghal fuath dhoibh, air son nach ann do'n t-saoghal iad, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

15 Cha 'n'eil mi guidheadh gu'n d'thugadh tu as an t-saoghal iad, ach gu'n coimhdeadh tu o'n olc iad.

16 Cha 'n'eil iadsan do'n t-saoghal, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

17 Naomhaich iad tre'n fhìrinn d : is e t'fhocalsa an fhìrinn.

18 Mar a chuir thusa mise chum an t-saoghal, mar sin chuir mise iadsan chum an t-saoghal.

19 Agus air an sonsan tha mise gam' naomhachadh féin, chum's gu'm bi iadsan mar an ceudna air an naomhachadh tre'n fhìrinn.

20 Agus cha 'n'eil mi guidheadh air an sonsan a mhàin, ach mar an ceudna air son na muinntir sin a chreideas annamsa tre am focalas :

21 Chum's gu'm bi iad uile 'pan aon; chum mar a ta thusa, Athair, anpamsa, agus mise annadsa, gu'm bi iadsan mar an ceudna 'nan aon annaine ; chum's gu'n creid an saoghal gu'n do chuir thusa uait mi.

22 Agus thug mise dhoibhsan a' ghlòir a thug thusa dhomhsa, chum's gu'm bi iad 'nan aon, mar a ta sinne 'nar aon ;

23 Mise anntasan, agus thusa annamsa, chum's gu'n deanar coimhionta iad ann an aon, agus a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gu'n do cluir thusa uait mi, agus gu'n do ghràdh-aich thu iadsan, mar a ghràdh-aich thu mise.

24 Athair, is àill leam an dream thug thu dhomh, gu'm bi iad maille

a an uair.

b a't' fhianuis.

c ann ad ainm.

d tre t'fhìrinn.

rium, far am bheil mi; chum's gu faic iad mo ghéibh a thug thu dhomh: oir ghràdhach thusa mi mun do leagadh bunaite an domhain.

25 Athair chothromaich, cha b'aithne do'n t-saoghal thusa; ach b'aithne dhomhsa thu, agus thuig iad so gu'n do chuir thusa uait mi.

26 Agus dh'fhoillsich mise t'ainm dhoibh, agus foillsichidh mi e, chum's gu'm bi an gràdh leis an do ghràdhach thu mise, anntasan, agus mise annta.

CAIB. XVIII.

NUAIR a labhair Iosa na briathra so, chaidh e maille r'a dheisciobluibh thairis air sruth Chedroin, far an robh liosá, anns and eachaidh e féin agus a dheisciobuil.

2 Agus b'aithne do Iudas, a bhrath esan, an t-àit: oir thainig Iosa gu tric an sin maille r'a dheisciobluibh.

3 An sin air do Iudas buidheann agus maoir fhaotainn o na h-àrd shagairt agus na Phairisich, thainig e do'n àit sin le leusaibh, agus lòchranaibh, agus armaibh.

4 Uime sin air do Iosa fios a bhi aige air na h-uile nithibh a bha gu teachd air, chaidh e mach, agus thubhairt e riu, Cò tha sibh ag iarraindh?

5 Fhreagair iadsan e, Iosa o Nasaret. A deir Iosa riu, Is mise e, Agus sheas mar an ceudna Iudas, a bhrath esan, maille riu.

6 An sin co luath 's a thùbhairt e riu, Is mise e, chaidh iad air an ais, agus thuit iad air an lár.

7 An sin dh'fheadraich e dhinbh a ris, Cò tha sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan, Josa o Nasaret.

8 Fhreagair Iosa, Thubhairt mi ribh gur mise e. Uime sin ma's mise tha sibh ag iarraidh, leigibh leo sin falbh:

9 Chum gu'n coimhliontadh am focal a labhair e, An dream a thug thu dhomh, cha do chaill mi aon diubh.

10 An sin air do Shimon Peadar claidheamh a bhi aige, tharruing se e, agus bluail e òglach an àrd shagairt, agus ghearr e a' chluas dheas deth. Agus b'e ainm an òglaich Malchus.

11 An sin thubhairt Iosa ri Peadar, Cuir do chlaidheamh san truaill: an cupau a thug m'Athair dhomhsa, nach òl mi e?

12 An sin rug a' bhuidheann, agus an ceannard, agus maoir nan lùdhach air Iosa, agus cheangail iad e.

13 Agus thug iad leo e air tùs gu Annas; (oir b'eson athair-céile

Chaiaphais, a bha 'na àrd shagart air a' bhliadhna sin.)

14 A nis b'e Caiaphas a thug comhairle do na h-Iudhachaibh gu'm b'iomchuidh gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh.

15 Agus lean Simon Peadar agus deisciobul eile Iosa. B'aithne do'n àrd shagart an deisciobul sin, agus chaidh e steach maille ri h-Iosa do chìurt an àrd shagairt.

16 Ach sheas Peadar aig an dorus an leth muigh. Uime sin chaidh an deisciobul sin'eile, ab'aithne do'n àrd shagart a mach, agus labhair e ris a' bhan-dorsair, agus thug e Peadar a steach.

17 An sin thubhairt a'bhan-oglach, a bha gleidheadh an doruis, ri Peadar, Nach ann do dheisciobluibh an duine so thusa mar an ceudna? thubhairt esan, Cha'n ann.

18 Agus bha na seirbhisich agus na maoir 'nan seasamh, air dhoibh teine guail a chur suas, oir bha'm fuachd ann, agus bha iad 'gan garadh féin, agus bha Peadar na sheasamh maille riu, agus 'ga gharadh féin.

19 An sin dh'fiosraich an t-àrd shagart do Iosa mu thimchioll a theagaig.

20 Fhreagair Iosa e, Labhair mise os àird ris an t-saoghal; theagaig mi a ghnàth anns an t-sionagog, agus anns an teampull, far am bheil na h-Iudhaich a' cruinneachadh as gach àit, agus am folach cha do labhair mi ni air bith.

21 C'ar son a ta thu fiosrachadh dhiomsa? Fiosraich dhiubhlan a chuala, cioda thubhairt mi riu: feuch, a ta fhios acasan ciod a thubhairt mi.

22 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, bhuail aon do na maoraibh, a bha 'na sheasamh a làthair, a bhas air Iosa, ag ràdh, An ann mar so a fhreagras tu an t-àrd shagart?

23 Fhreagair Iosa e, Ma labhair mi gu h-olc, dean fianuis air an olc: ach ma's ann gu maith, c'ar son a ta thu ga m' bhualadh?

24 (An is chuif Annas e ceangailte gu Caiaphas an t-àrd shagart.)

25 Agus bha Simon Peadar 'na sheasamh agus 'ga gharadh: Uime sin thubhairt iad ris, Nach aon d'a dheisciobluibh thusa maran ceudna? Dh'aicheadh esan, agus thubhairt e, Cha mhi.

26 Thubhairt aon do sheirbhisich an àrd shagairt, (caraid do'n fhear do'n ghearr Peadar a chluas,) Nach faca mise thu san lios maille ris?

27 An sin dh'aicheadh Peadar a ris, agus air ball gohir an coileach.

28 An sin thug iad Iosa o Chaiaphas gu àit a' blreitheanais : agus b'i mhadninn a bh'ann, agus cha deachaidh iad séin do àit a' blreitheanais, chum's nach biodh iad air an salachadh ; ach gn'n itheadh iad a' chàisg.

29 An sin chaidh Pilat a mach d'an ionnsuidhsan, agus thubhairt e, Ciod a' chasaid a tha sibh a' toirt an aghaidh an duine so ?

30 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Mur b'fhear droch-bheirt e, cha d'thugamaid thairis dhuitse e.

31 An sin thubhairt Pilat riu, Gabhaibhse e, agus thugaibh breath air a réir bhur lagha féin. An sin thubhairt na h-Indhaich, ris, Cha'n-eil e ceaduicte dhuinne neach air bith a chur gu bàs :

32 Chum gn'm biodh focal Iosa air a choimhlionadh, a labhair e, a' ciallachadh ciod a ghèe bàis a bha e gu fhaotainn.

33 An sin chaidh Pilat a steach a ris do àit a' blreitheanais, agus ghairm e Iosa, agus thubhairt e ris, An tusa Righ nan Iudhach ?

34 Fhreagair Iosa e, Am bheil thu 'g ràdh so uait féin, no an d'innis daoin' eile dhuit e a' mthimchiolla ?

35 Fhreagair Pilat, An Iudhach mise ? Thug do chinneach féin, agus na h-àrd shagairt thairis dhomhsa thu : ciod a rinn thu ?

36 Fhreagair Iosa, Cha'n ann do'n t-saoghalsa thamò rioghachdса: nam b'ann do'n t-saoghalsa bhiodh mo rioghachd, dheanadh mo sheirbhisich cogadh, chum nach d'thugta thairis do na h-Iudhachaibh mi : ach a nis cha nann o so a ta mo rioghachd.

37 Air an aobhar sin thubhairt Pilat ris, An righ thu ma seadh ? Fhreagair Iosa, A deir thusa gnr righ mi. 'S ann chum na críche so a rugadh mi, agus chum na críche so thainig mi do'n t-saoghal, chum's gu'n deanainn fianuis do'n firinn. Gach neach a ta air taobh na firinn, eisidh e ri m'ghuthsa.

38 Thubhairt Pilat ris, Ciod i an fhìrinn ? Agus air dha so a ràdh, chaidh e mach a ris chum nan Iudhach, agus a deir e riu, Cha'n-eil mise a' faotainn coire air bith ann.

39 Ach a ta gnàth agaibhse, gu'n leiginn as duine dhuibhair a' chàisg : uime sin an àill libh mi a leigeadh righ nan Iudhach fa sgaoil duibh ?

40 An sin ghlaodh iadsan uile ^a, ag ràdh, Cha'n e an duine so, ach Barabas. A nis b'fhear-renbainn Barabas.

^a uile [a ris.]

A N sin air an aobhar sin ghlaec Pilat Iosa, agus sgiùrs se e.

2 Agus dh'fhigh na saighdearan crùn droighinn, agus chuir iad air a cheann e, agus chuir iad falluing phurpur ^b uime.

3 Agus thubhairt iad, Fàilt' ort, a righ nan Iudhach : agus bhnail iad le'm basaibh e.

4 An sin chaidh Pilat a mach a ris, agus a deir e riu, Feuch, a ta mise 'ga thoirt a mach d'ar ionnsuidh, chum's gu'm bi fios agaibh nach 'eil mise faotainn coire sam bith ann.

5 An sin thainig Iosa mach, agus an crùn droighinn air, agus an fhalluing phurpur uime. Agus a deir Pilat riu, Feuch an duine.

6 Uime sin an uair a chunnaic na h-àrd shagairt agus na maoir e, ghlaodh iad, ag ràdh, Ceus e, ceus e, A deir Pilat riu, Gabhaibhse e, agus ceusaibh e : oir cha'n-eil mise a' faotainn coire sam bith ann.

7 Fhreagair na h-Iudhach e, Tha lagh againne, agus a réir ar laghane is còir a chur gn bàs, air son gu'n d'rinn e Mac Dhé dheth féin.

8 Uime sin an uair a chuala Pilat a'chainntsin, bu mhòid a bhadh'eagal air;

9 Agus chaidh e steach a ris a dh'ài't a' blreitheanais, agus a deir e dh'-Iosa, Cia as duit ? ach cha d'thug Iosa freagrach air.

10 An sin a deir Pilat ris, Nach labhair thu riumsa ? nach 'eil fhios agad gu bheil cumhachd agamsa do cheusadh, agus gu bheil cumhachd agam do chur fa sgaoil ?

11 Fhreagair Iosa, Cha bhiodh cumhachd air bith agad a'm' aghaidhse, mur d'thugta dhuit o'n àird e : air an aobhar sin an ti a thug mise thairis dhuit, thaige-sanam peacadh a's mò.

12 Agus o sin suas dh'iarr Pilat a chur fa sgaoil : ach ghlaodh na h-Iudhach, ag ràdh, Ma leigeas tu 'm fear so fa sgaoil, cha charaid do Cheasar thu : ge b'e neach a ta 'ga dheanamh féin 'na righ, tha e labhairt an aghaidh Cheasair.

13 Uime sin an uair a chuala Pilat a'chainntsin, thug e mach Iosa, agus shuidh e air a' chaithir-blreitheanais, annsan ionad d'an goirear an Leac-úrlar, ach anns an Eabhrac, Gabata.

14 Agus b'e là-ullnchaidh na càisge e, agus mu thimchioll na seathadh uaire : agus a deir e ris na h-Iudhachaibh, Feuch bhur righ.

^b choreuir.

^c Eabhras.

15 Ach ghlaodh iadsan a mach,
Beir uainn, beir uainn, ceus e. A
deir Pilat riu, An ceus mi blur
righse? Fhreagair na h-àrd shiagairt,
Cha'n'eil righ againne ach Ceasar.

16 An sin air an aobhar sin thug e
thairis dhoibh e, gu blii air a cheus-
adh. Agus ghlac iad Iosa, agus thug
iad leo e.

17 Agus chaidh e mach, a' giùlan
a chramm-ceusaidh, do'n ionad d'an
goirear *dit* a' chloiginn, d'an ainm
san Eabhra, Golgota.

18 An sin cheus iad e, agus dithis
eile maille ris, fear air gach taobh,
agus Iosa sa' mheadhion.

19 Agus scriobh Pilat mar an
ceudna tiodal, agus chuir e air a'
chramm-cheusaidh e. Agus b'e an
scriobhadh, **IOSA O NASARET
RIGH NAN IUDHACH.**

20 Uime sin leugh mòran do na
h-Iudhachaibh am tiodal so: oir
bha'n t-àit anns an do cheusadh Iosa
fagus do'n bhaile: agus bha an
scriobhadh an Eabhra, an Greugais,
agus an Laidin.

21 An sin thubhairt àrd shagairt
nan Iudhach ri Pilat, Na scriobh
Righ nan Iudhach; ach gu'n dubh-
airt e féin, Is mi righ nan fudhach.

22 Fhreagair Pilat, An ni a scriobh
mi, scriobh mi e.

23 An sin an uair a cheus na
saighdearan Iosa, ghlac iad a thrus-
can (agus rinn iad ceithir earrannan,
earrainn do gach saighdear) agus a'
chòta mar an ceudna: agus bha'n
còta gun fhuaigheal, air fhigheadh o
bhràigh sios gu h-ionlan.

24 Thubhairt iad uime sin eatorra
féin, Na reubamaid e, ach tilgeamaid
croim air, cò aig a bhitheas e: chun
gn'n coimhliontadh an scriobtuir, a
deir, Roinn iad mo thruscan eatorra,
agus thilg iad croinn air mo bhrat.
Air an aobhar sin rinn na saighdearan
na nithe so.

25 A nis sheas làimh ri crann-
ceusaidh Iosa, a mhàthair agus piuth-
ar a mhàthar, Muire *béan* Chleoph-
ais, agus Muire Magdalen.

26 Uime sin an uair a chunnaic
Iosa a mhàthair, agus an deisciobul
a b'ionmhuinn leis 'na sheasamh a
làthair, thubhairt e r'a mhàthair, A
bhean, feuch do mhac.

27 An sin a deir e ris an deisciobul
a, Feuch do mhàthair. Agus o'n
àm sin a mach thug an deisciobul *sin*
leis i d'a thigh féin.

28 An déigh so air do Iosa fios a
bhi aige gu'n robli na h-uile nithe a
nis air an críochnachadh, chum gu'n
coimhliontadh an scriobtuir, a deir
e, Tha tarf orm.

29 A nis bha an sin soitheach làu
do fhion-geur: agus air dhoibhsan
spong a lionadh do'n fhion-gheur,
agus a chur air hisop, shin iad chum
a bheoil e.

30 An sin an uair a ghabh Iosa
am fion-geur, thubhairt e, Tha e
criochnaichte: agus air cromadh a
chinn da, thug e suas a spiorad.

31 An sin chum nach fanadh an
cuirp air a' chramm-cheusaidh air an
t-sàbaid, a chiomn gu'm b'e là an
ulluchaidd a bha ann, (oir bu latha
mòr an latha sàbaid sin) dh'iarr na
h-Iudhachaibh Pilat gu'n rachadh an
luirgne, a bhriseadh, agus gu'n
d'thugtadh air falbh iad.

32 An sin thainig na saighdearan,
agus bhris iad luirgne a' cheud fir,
agus luirgne an fhir eile, a cheusadh
maille ris.

33 Ach air dhoibh teachd chum
Iosa, an uair a chunnaic iad gu'n
robh e cheana marbh, cha do bhris
iad a luirgnesan.

34 Ach lot fear dona saighdearaibh
a thaobh le sleagh, agus air ball
thainig a mach fuil agus uisge.

35 Agus thug an ti a chunnaic *sin*
fianuis, agus a ta fhianuis firinn-each:
agus a ta fhios aige gu heil
e labhairt na firinn, chum gu'n creid-
each sibhse.

36 Oir rinneadh na nithe so chum
gu'n coimhliontadh an scriobtuir,
Cha bhrisear cnàimh dheth.

37 Agus a ris a deir scriobtuir
eile, Amhaircidh iad airson a lotiad a.

38 'Na dhéigh so, dh'iarr Joseph
o Arimatea (a bha 'na dheisciobul
aig Iosa, ach am folach air eagal nan
Iudhach) air Pilat comas corp Iosa
a thoirt leis: agus leig Pilat *sin* leis:
Thainig e air an aobhar sin, agus
thug e leis corp Iosa.

39 Thainig mar an ceudna Nicodemus, (a thainig air tùs gu Iosa san
oidhche) agus thug e leis mu thim-
chioll ceud pund do mhírr agus do
aloës air am measgadh seadh a chéile.

40 An sin ghabh iad corp Iosa,
agus cheangail b iad e ann an liòn-
eudaichibh, maillerisan spòsraidh c,
mar is gnàth leis na h-Iudhachaibh
adhlaic a dhéanamh d.

41 A nis bha lios anns an àit an
do cheusadh e; agus anns an lios
uaigh nuadh, anns nach do chuireadh
aon duine riaml.

42 Air an aobhar sin air son ull-
uchaidd *càisge* nan Iudhach, do

^a shàth iad trid.   ^b phaisg.
^c maille ris na luibhibh cùbhraidh.
^d spòsraidh chur air corp; embalm.
Sasg.

bhrigh gu'n robh an uaigh am fagus,
chuir iad Iosa an sin.

CAIB. XX.

AIR a' cheud là do'n t-seachduin thainig Muire Magdalen gu moch, agus an dorchadas fathast ann, chum na h-uaighe, agus chunnaic i a' chlach air a togail o'n uaigh.

* 2 Ruith i an sin, agus thainig i gu Simon Peadar, agus gus an deisciobul eile a b'ionnuinn le h-Iosa, agus a deir i riu, Thug iad leo an Tighearn as an uaigh, agus cha 'n-eil fhios againn c'ait an do chuir iad e.

3 Uime sin chaidh Peadar a mach, agus an deisciobul sin eile, agus thainig iad chum na h-uaighe.

4 Agus' ruith iad 'nan dithis maraon: agus ruith an deisciobul eile ni bu luithe na Peadar, agus thainig e air tús chum na h-uaighe.

5 Agus air cromadh sìos da, chunnaic e'n lion-eudach 'naluidhe; gidheadh cha deachaidh e steach.

6 An sin thainig Simon Peadar 'ga leantuinn, agus chaidh e steach do'n uaigh^a, agus chunnaic e'n lion-eudach 'naluidhe;

7 Agus an neapaicin a bba m'a cheannu, cha'n ann 'na luidhe maille ris an lion-eudach, ach air leth air fhilleadh ann an aon àit.

8 An sin chaidh a steach mar an ceudnaan deisciobul sineile, a thainig air tús chum na h-uaighe, agus chunnaic, agus chreid e.

9 Oir cha do thuig iad fathast an scriobtuir, gu'm b'éigin gu'n éireadh esan a rìs o na marbhaibh.

10 An sin dh'imich na deisciobuil a rìs chum an cuideachd fèin.

11 Ach sheas Muire aig an uaigh a muigh, a' gul: agus ag gul dith, chrom i sìos, agus amharc a steach do'n uaigh.

12 Agus chunnaic i dà aingeal ann an culaidh bh geala, 'nan suidhe, fear aig a' cheann, agus fear aig na cosaibh, san àit an robh corp Iosa 'na luidhe;

13 Agus a deir iadsan rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? A deir i riu, Air son gu'n d'thug iad mo Thighearn leo, agus nach 'eill fhios agam c'ait an do chuir iad e.

14 Agus an uair a thubhairt i so, phill i air a h-ais, agus chunnaic i Iosa 'na sheasamh, agus cha d'ainlich i gu'm b'e Iosa bha ann.

15 A deir Iosa rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? cò ta thu 'g iarraidh? air saoilsinn d'ise gu'm b'e an gàradair a bh'ann, a deir i ris, A thighearn, ma thug thusa leat e,

innis dhomhsa c'ait an do chuir thu e, agus bheir mise leam e.

16 A deir Iosa rithe, A Mhuire, Air tionndadh dh'ise, thubhairt i ris, Rabboni, 'se sin r'a rádh, A Mhaigh-stir.

17 A deir Iosa rithe, Na bean riium: oir cha deachaidh mi fathast suas chum m'Athar: ach imich chum mo bhráithre, agus abair riu, Tha mise dol suas chum m'Athar fèin agus bhur n-Atharsa, agus chum mo Dhé fèin agus bhur Dé-se.

18 Thainig Muire Magdalen agus dh'innis i do na deisciobluibh, gu'm fac i 'n Tighearn, agus gu'n dubhaint e na nithe so rithe.

19 Agus air teachd do'n fheasgar an là sin fèin, air a' cheud là do'n t-seachduin, agus na dorsa dùinte, far an robh na deisciobuil cruinn air eagalnan Iudhach, thainig Iosa agus sheas e sa' mheadhon, agus a deir e riu, Sìth dhuibh.

20 Agus air dha so a rádh, nochd e dhoibh a lámhan agus a thaobh. An sin bha aoibhneas air na deisciobluibh an uair a chuunaic iad an Tighearn.

21 An sin Thubhairt Iosa riu a ris, Sìth dhuibh: mar a chuir an t-Athair uaith mise, mar sin a ta mise 'gar cursa uam.

22 Agus air dha so a rádh, shéid e orra, agus a deir e riu, Gabhaibhse an Spiorad naomh.

23 Cò air bith iad d'am maith sibh am peacaidh, tha iad maithte dhoibh: agus cò air bith iad d'an cum sibh am peacaidh gun am maitheamh, tha iad air an cumail.

24 Ach cha robh Tomas, aon do'n dà fhear dhueg, d'an goirear Didi-mus, maille riu 'nuair a thainig Iosa.

25 Uime sin thubhairt na deisciobuil eile ris, Chuunaic sinne an Tighearn. Ach thubhairt esan riu, Murfaic mise aileadh b' nan tairngean 'na lámhaibh, agus mur cuir mi mo mheur ann anaileadh nan tairngean, agus mur cuir mi mo lámh 'na thaobh, cha chreid mi.

26 Agus an ceann ochd làithean 'na dhéigh sin, bha a dheisciobuil a rìs a stigh, agus Tomas maille riu: thainig Iosa, agus na dorsa dùinte, agus sheas e sa' mheadhon, agus thubhairt e, Sìth dhuibh.

27 'Na dhéigh sin a deir e ri Tomas, Cuir an so domhier, agus feuch mo lámhan; agus sin an so do lámh, agus cuir a'm thaobh i: agus na bi mi-chreideach, ach creideach.

28 Agus fhreagair Tomas, agus

^a ait-adhlacaidh.

^b lorg, dit.

thubhairt e ris, mo Thighearn agus mo Dhia.

29 A deir Iosa ris, Air son gu faca tu mi, a Thomais, chreid thu: is beannuichte iadsan nach faca, agus a chreid.

30 Agus rinn Iosa gu firinneach mòran do mhiorbhuiplibh eile am fianuis a dheisciobuil, nach 'eil scriobhta san leabhar so.

31 Ach tha iad so scriobhta chum gu'n creideadh sibh gur e Iosa an Criosd Mac Dhé, agus ag creidsinn duibh, gu'm biodh agaibh beatha trid ainmsan.

CAIB. XXI.

AN déigh nan nithe sin dh'fhoilliach Iosa e féin a rìs d'a dheisciobluibh aig muir Thiberias; agus air an doigh so nochd se e f'éin;

2 Bha maille r'a chéile Simon Peadar, agus Tomas d'an goirear Didimus, agus Natanael o Chana Ghalile, agus mic Shebede, agus dithis eile d'a dheisciobluibh.

3 A deir Simon Peadar riu, Tha mi dol a dh'iasgach. A deir iadsan ris, Tha sinne a' dol maille riut. Dh'imich iad a mach, agus chaidh iad a steach do luing air ball; agus cha do ghlac iad ni air bith an oidhche sin.

4 Ach an nair a bha a' mbaduinn a nis air teachd, sheas Iosa air an tráigh: gidheadh charabh fhios aig na deisciobluibh gu'm b'e Iosa bha ann.

5 An sin a deir Iosa riu, A chlann, am b'leid biadh air bith agaibh? Fhreagair iadsan e, Cha 'n'eil.

6 Agus thubhairt esan riu, Tilgibh an lion air an taobh deas do'n luing, agus gheibh sibh. Thilg iad uime sin, agus a nis cha b'urrainn iad a tharruing air son lionmhoireachd an éisg.

7 Uime sin a deir an deisciobul sin a b'ionmhuinn le Iosa, ri Peadar, 'Se 'n Tighearn a ta ann. A nis an uair a chuala Simon Peadar gur e'n Tighearn a bh'ann, cheangail e a chot-uachdair uime, (oir bha e lomnochd) agus thilg se e féin sa' mhuir.

8 Thainig na deisciobul eile ann an luing blig (oir cha robh iad fada o thír, ach mu thimchioll dà cheud lamh-choilleb) a'tarruing an lín éisg.

9 Uime sin an uair a thainig iad air tir, chunnaithe iad griosach an sin, agus iasg air a chur oirre, agus aran.

10 A deir Iosa riu, Thugaibh an so do'n iasg a ghlac sibh a nis.

11 Chaidh Simon Peadar suas, agus tharruing e 'n lion gu tir, làn

do iasgaibh mòra, cend agus leth-cheud agus tri: agus ge do bha 'n uiread sin aum, cha do bhriseadh an lion.

12 A deir Iosa riu, Thigibh, gabhaibh blur dìnnueir. Agus cha robh a chridh'c aig a h-aon do na deisciobluibh fheòraich dheth, Cò thusa? oir dh'athainich iad gur e'n Tighearn a bha ann.

13 An sin thainig Iosa, agus ghlac e aran, agus thug e dhoibh e, agus iasg mar an ceudna.

14 'Si so a nis an treas uair a nochd Iosa e féin d'a dheisciobluibh, an déigh dha éirigh o ña marbhaibh.

15 An sin an déigh dhoibh an dìnn-eir a ghabhail, a deir Iosa ri Simon Peadar, A Shimoin mhic Ionais, am bheil barrachd gràidh agad dhomhsa orra sin? A deir e ris, Tha, a Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. A deir esan ris, Beathaich in'uin.

16 A deir e ris a rìs an dara uair, A Shimoin mhic Ionais, an toigh leat mise? A deir e ris, Seadh, a Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. A deir e ris, Beathaich mo chaoraich^d.

17 A deir e ris an treas uair, A Shimoin mhic Ionais, an toigh leat mise? Bha Peadar doilich a chionn gu'n dubhairt e ris an treas uair, An toigh leat mise? Agus thubhairt e ris, A Thighearn, is aithne dhuit na h-uile nithe; tha fhios agad gur toigh leam thu. A deir Iosa ris, Beathaich mo chaoraich.

18 Gu deimhin deimhin a deirim riut, an uair a bha thu òg, chriosraich thu thu féin, agus dh'imich thu'n taobh bu mhian leat: ach an uair a bhios tu aosmhòr, sìnidh tu mach do làmhan, agus criosraichidh neach eile thu, agus bheir e thu 'n taobh nach àill leat.

19 So thubhairt e, a' ciallachadh ciod a' ghnè báis leis an d'thugadh e glòir do Dhia. Agus air dha so a rádh, a deir e ris, Lean mise.

20 An sin air do Pheadar tioann-dadh, chunnaithe e an deisciobul a b'ionmhuinn le Iosa, a' leantuinn; an ti mar an ceudna a luidh air uchd Iosa air a shuipeir, agus a thubhairt ris, A Thighearn, cò e a bhrathas thu?

21 Air do Pheadar esan fhaicinn, thubhairt e ri h-Iosa, A Thighearn, ciod a'ni 'm fear so?

22 A deir Iosa ris, Ma's àill leamsa e dh'fhanntuinn gus an d'thig mi, ciod e sin duitse? Leansa mise.

^a a' chladach.   ^b bann-lamh.

c mhisnich.   d bi d'aodhaire air mo chaoraich.

23 Uime sin chaith an ràdh so mach am measg nam braithre, nach faigheadh an deisciobul sin bàs : gidheadh cha dubhaint Iosa ris, nach faigheadh e bàs : ach, Ma's i mo thoilse e dh'fhanntuinn gus an d'thig mì, ciod e sin duitse ?

24 'Se so an deisciobul a ta deanamh fianuis air nan iubh so, agus a'

scriobh na nithe so : agus a ta fhios againne gu bheil fhanuis flor.

25 Agus a ta mar an ceudna mòran do nithibh eile a rinn Iosa, agus nam biadh iad uile scriobhta, 's i mo bharail nach cumadh an saoghal féin na rachadh a scriobhadh do leabhruibh. Amen.

GNIOMHARA NAN ABSTOL.

CAIB. I.

R INN mi an ceud leabhar, a Theophilus, mi thimchioll nan uile nithe a thionnsgain a Iosa a dheanamh agus a theagast.

2 Gus an là an do thogadh suas e, an déigh dha, trid an Spioraid Naoimh, aitheantan a thabhairt do na h-abstolaibh a thagh e :

3 D'an d' rinn e mar an ceudna e féin a nochadh beo an déigh fhulangais, le mòran do chomharaibh firinneach, air dha bhi air fhaicinn leo feadh dhà fhichead latha, agus e labhairt mu na nithibh sin a bhuidheadh do rioghachd Dhé :

4 Agus air dha bhi maille riu, dh'aithin e dhoibh gun iad a dhol o Hierusalem, ach feitheamh ri gealladh an Athar, ars' esan, a chuala sibh uamsa.

5 Oir bhaist Eoin gu deimhin le uisge : ach baistear sibhse leis an Spiorad naomh, air bheag do làithibh an déigh so.

6 Uime sin air cruinneachadh dhoibh an ceann a chéile, dh'fheòrach iad deth, ag ràdh, A Thighearn, an aisig thu san àm so an rioghachd do Israel ?

7 Ach thubhairt esan riu, Cha buin e dhuibhse fìos nan aimsir no nan-àm fhaotainn, a chuir an t-Athair 'na chumhachd fén.

8 Ach gheibh sibhse cumhachd an uair a thig an Spiorad naomh oirbh : agus bithidh sibh 'nar fianuisibh dhomhsa, araon ann an Jerusalem, agus ann an Iudea uile, agus ann an Samaria, agus gu iomail na tal-mhainn.

9 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, thogadh suas e, agus iadsan 'ga fhaicinn, agus thug neul as an sealladh e.

10 Agus am seadh a bha iadsan a' geur-amharc gu nèamh, agus esan a' dol suas, feuch, sheas dithis fhearr láimh riu ann an eudach geal;

11 Agus thubhairt iad, Fheara Ghalile, c'ar son a ta sibh 'nar seasamh ag aimharc gu nèamh ? An t-Iosa so a thogadh suas uaibh gu nèamh, is amhul sin a thig e, mar a chunnait sibh e a' dol gu nèamh.

12 An sin phill iad gu Hierusalem, o'n t-sliabh d'an goirear sliabh nan crann-ola, a tha'm fagus do Hierusalem, astar latha sàbaid as.

13 Agus an uair a thainig iad a stigh, chaithd iad suas do sheomar nachdarach, far an robh a' fantuinn Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas, Philip, agus Tomas, Bartolomeus, agus Mata, Seumas mac Alpheus, agus Simon Selotes, agus Iudas bràthair Sheumais.

14 Bhànaich iad so uile a dh'aon intinn ann an ùrnigh agus an guidhe, maille ris na mnaibh, agus Muire màthair Iosa, agus maille r'a bhraithribh.

15 Agus anns nalàithibh sin dh'èirich Peadar ann am meadhon nan deisciobul, agus thubhairt e, (b'e àireamh nan ainm a bha làthair, mu thimchioll ceud agus fishead.)

16 Fheara agus a bhàithre, b'èig-in an scriobtuir so bhi air a choimh-lionadh, a roimh-labhair an Spiorad naomh le beul Dhaibhidh timchioll Iudais, a bha ,na cheann-iuil b' acasan a ghlaic Iosa.

17 Oir bha e air àireamh maille ruinne, agus fhuair e cuibhrionn do'n fhrithhealadh so.

18 A nis cheannaich am fear so fearann le duaisna b-eucorach; agus air dha tuiteam sìos air aghaidh c, sgain e sa' mheadhon, agus bhrúchd a mhionach uile mach.

19 Agus rinneadh so aithnichte do luchd-aiteachaidh Jerusalem uile ; air chor as gu'n goirear do'n shearann sin 'nan cainnt fén, Aceldama, sin ri ràdh, Fearann fola.

20 Oir a ta e scriobhta ann an leabhar nan Salm, Biadh aite-còmh-

G N I O M H A R A.

nuidh 'na fhàsach, agus na gabhadh neach sam bith tàmh ann: agus, Glacadh neach eile a dhreuchd^a.

21 Air an aobhar sin is còir aon do na daoinibh sin a bha maille ruinne, rè na h-aimsire sin uile anns an deachaidh an Tighearn Iosa steach agus a mach 'nar measgne.

22 A' toiseachadh o bhaisteadh Eoin, gus an là an do thogadh suas uaimi e, bhi air a dheanamh 'na fhianuis air aiseirigh-san maille ruinne.

23 Agus shonraich iad dithis, Ioseph d'an goirear Barsabas, d'am bu chomh-ainm Iustus, agus Matias.

24 Agus air deanamh ùrnuiugh dhoibh, thubhairt iad, Thusa a Thighearn, d'an aithne cridheachanan uile dhaoine, foillsich cò do'n dithis so a thagh thu,

25 A ghabhail cuibhrinn do'n fhrithlealadh agus do'n abstolachd so, o'n do thuit Judas le seachran b, gu dol g'a àit féin.

26 Agus thilg iad an crannchur; agus thuit an crannchur air Matias, agus bha e air àireamh maille ris an aon abstol deug.

CAIB. II.

AGUS an uair a thainig là na cuingisce, bha iad gu léir a dh'aon innntiann ann an aon àit.

2 Agus thainig gu h-obann toirm o'n èamh, mar shéideadh gaoithe ro thréin, agus lìon i an tigh uile far an robh iad 'nan suidhe.

3 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh teanganna sgoilte, mar do theine, agus shuidh e air gach aon diubh fa leth:

4 Agus lionadh iad uile leis an Spiorad naomh, agus thòisich iad air labhairt le teangaibh eile, a réir mar a thug an Spiorad comas labhairt dhoibh.

5 Agus bha a' gabhail còmhnuidh ann an Ierusalem, Iudhaich, daoine cràbhach, do gach uile chinneach fuidh néamh.

6 A nis an uair a sgaoileadh an t-iomradh so, thainig an sluagh an ceann a chéile, agus bha iad fuidh amhuadh, do bhrigh gu'n cuala gach aon iad a' labhairt 'nan càinain^d fein.

7 Agus bha iad uile fuidh uamhas agus ghabh iad ionantas, ag ràdh r'a chéile, Feuch, nach Galileich iad sin uile a ta labhairt?

8 Agus cionnus a ta sinne 'gan cluinnntiun gach aon 'nar càinain féin, anns an d'rughadh sinn?

^a oifig.   ^b a dh'fhàg Judas.
^c an uair a choimhlionadh latha na cuingis.   ^d cainnt.

9 Partuich, agus Medich, agus Elamuich, agus luchd-àiteachaидh Mhesopotamia, Iudea, agus Chapadocia, Phontuis, agus Asia,

10 Phrigia, agus Phamphilia, na h-Eiphit, agus chrioch na Libia tim-chioill Chirene, agus coigrich o'n Ròimh, Iudhaich agus Proselitiche,

11 Minnitir Chrete, agus Arabia, tha sinn 'gan cluinnntiun a' labhairt 'narteangaibh féin gniombhra mòralacha Dhé.

12 Agus bha iad uile fuidh uamhas, agus ann an ioma-chomhairle, ag ràdh gach aon r'a chéile, Ciad is ciall da so?

13 Ach thubhairt droing eile a' fanoid, Tha na daoine so làn do fhion ùr.

14 Ach air seasamh do Pheadar maille ris an aon flear deug, thog e a ghuth, agus thubhairt e riù, Fheara Iudea, agus sibhse uile a luchd-àiteachaïdhe Ieruseleim, biodh fios so agaibh, agus éisdibh ri m' bhriathraibhse:

15 Oir cha 'n'eil iad so air mhisg, mar a ta sibhs' a' meas, oir is i an treas uair do'n là f a ta ann.

16 Ach is e so an ni a dubhradh leis an fhàidh Ioei:

17 Agus tarlaidh^g anns na laithibh deireannach, (arsa Dia) dòirtidh mise do m' Spiorad air gach uile fheoil; agus ni bhur mic agus bhur nigheana fàidheadaireachd, agus chi bhur n-òganaich seallanna, agus bruadaraidh bhur seann daoine bruadaranh:

18 Agus dòirtidh mise air m'òglach-ailbh, agus air mo bhan-òglach-ailbh do m' Spiorad anns na laithibh sin, agus ni iad fàidheadaireachd:

19 Agus nochdaidh mise iongantais anns na neamhaibh shuas, agus comharan air an talamh shios; ful, agus teine, agus duibh-neuldeataich.

20 Iompoicheadh a' ghrian gu dorchadas, agus a' ghealach gu ful, mun d'thig latha mòr agus comharachte siu an Tighearna.

21 Agus tarlaidh, ge b'e neach a ghaimeas air ainnm an Tighearna, gu'n tearnar e.

22 Fheara Israel, éisdibh ris na briathraibh so: Iosa o Nasaret, duine a dhearbhladh le Dia 'nar measgsa, le cumhachdaibh agus le miorbhlubh agus le comharaibh, a rinn Dia leisan 'nar meadhonsa, mar a ta shios agaibh féin :

e i. e. Geintlich a dh'iompoich-eadh gu creidimh nan Iudhaich.

f i. e. an naothadh uair roimh mheadhon-là..   g tachairidh.

h chì bhur shean daoine aislingean.

C A I B . III.

23 An duine so, a thugadh thairis le comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dé, ghlaic sibhse, agus le làmh-aibh dhroch dhaoine ^a cheus agus inharbh sibh e ^b:

24 Neach a thog Dia suas, air dha plantan ^c a' bhàis fhuasgladh; do bhrigh nach robh e'n comas gu'n euntadh esan leis:

25 Oir a deir Daibhidh m'a thimchioll. Chunnaic mi an Tighearn romham a ghnàth, oir a tae aig mo dheas làimh, chum nach gluaisteadh mi.

26 Air an aobhar so rinn mo chridhe gairdeachas, agus rinn mo theanga aoibhneas: tuilleadh fòs, gabaidh m'fheoil còmhnuidh fhoisneach ann an dòchas ^d:

27 Do bhrigh nach fág thu m'anam shios ann an ifrinne, ni mò a dh'fhuilingeas tu do d' naomh Aon fèin gu faic e truaillidheachd.

28 Dh'fhoillsich thu dhomhsa slighean na beatha; lionuidh tu mi do shubhachas le d' ghnùis.

29 Fheara *agus* a bhràithre, leigibh leamsa labhairt gu dàna ribh mu'n phriomh-athair Daibhidh, araon gu'n d'fhuair e bàs, agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu bheil uaigh maille ruinne gus an là 'n diugh:

30 Air an aobhar sin air dha bhi 'na fhàidh, agus fiosrach gu'n do mhionnaich Dia le mionnaibh dha, do thoradh a leasraidh, [a réir na feola, gu togadh e suas Criod] gu suidh ^e air a righ-chaithir-san.

31 Air dhasan so a roimh-fhaicinn, labhair e mu aiseirigh Criod, nach d'fhàgadh anam ann an ifrinne, agus nach fac fheoil truaillidheachd.

32 An t-Iosa so thog Dia suas, air am bheil sinne uile 'nar fianuisibh.

33 Uime sin air dha bhi air àrdachadh le h-deas làimh Dhé, agus gealladh an Spioraid naoimh fhaotainn o'n Athair, dhòirt e mach an ni so, a tha sibhse nis a'faicinn agus a' cluinnitinn.

34 Oir cha deachaidh Daibhidh suas chum nan nèamh: ach a deir e fèin, Thubhairt an Tighearn ri m' Tighearn, Suidh air mo làimh dheis,

35 Gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fuidh d' chosaibh.

^a le làmhan aingidh.   ^b 'nuair a rinn sibh fanoid air, mharbh sibh e.   ^c cuibhreach, boinn.   ^d earbsa.   ^e san uaigh.   ^f gu'n suidhich-eadh e.   ^g san uaigh.   ^h aig.

36 Uime sin biodh fios gu cinn-teach aig tigh Israel uile gu'n d'rinn Dia 'na Thighearn agus 'na Chriosd, an t-Iosa so fèin, a cheus sibhse.

37 A nis an uair a chual iad *so*, bha iad air am bioradh 'nan cridhe, agus thubhairt iad ri Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fheara *agus* a bhràithre, ciod a nì sinn?

38 An sin thubhairt Peadar riù, Deanaibh aithreachas, agus bitibh air blur baisteadh gach aon agaibh ann an ainn Losa Criod, chum maiteanais peacaidh, agus gheibh sibh tiodhlacadh an Spioraid naoimh.

39 Oir a ta 'n gealladh dhuibhse, agus d'ar cloinn, agus do na h-uile a ta fad o làimh, eadhon a mheud 'sa ghairmeas an Tighearn ar Dia.

40 Agus le mòran do bhriathraibh eile rinn e fianuis agus dh'earalaich e *iad* ^a, ag ràdh, Saoraibh sibh fèin o'n ghinealach fhiarb ^b so.

41 An sin bhaisteadh iadsan a ghabh r'a fhocal gu toileach: agus an là sin fèin chuireadh *riù* timchioll tri mile anam.

42 Agus bhuanaitheach iad gu seas-mhach ann an teagasc nan abstol, agus ann an comh-chomunn, agus ann am briseadh arain, agus ann an ùrnuighibh.

43 Agus thainig eagal air gach anam: agus rinneadh mòran do mhìorbhulibh agus do chomharaibh leis na h-abstolaibh.

44 Agus bha iadsan uile a chreid ann an aon ait, agus bha na h-uile nithe aca coitchionnc.

45 Agus reic iad an seilbh agus am maoin, agus roinn iad air na h-uile iad, a réir mar a bha feum gach neach.

46 Agus ag buanachadh dhoibh gach là a dh'aon intinn anns an teampull, agus a' briseadh arain o thigh gu tigh, chaith iad am biadh le gairdeachas agus le aon-fhillteachd cridhe.

47 A' moladh Dhé, agus deadh-ghean aca o'n t-sluagh uile. Agus chuir an Tighearn gach là ris an eaglais an dream a shiànuichear.

CAIB. III.
A GUS chaidh Peadar agus Eoin le chéile suas do'n teampull, aig uair na h-ùrnuigh, eadhon an naothadh *uair* ^d.

2 Agus bha drine àraidh a bha na bhacach ^e o bhroinn a mhàthar air a

^a chomhàigilich e iad, ghridh e orra.
^b olc.   ^c ann an comh-pairt.
^d i. e. an treas uair an déigh mheadhon-là.   ^e chrioplach.

ghiùlan, neach a chuireadh gach là aig dorus sin an teampuill d'an goir-ear Sgiamhach, a dh'iarraidh déirce orrasan a bha dol a steach do'n teampull:

3 Neach an uair a chunnaic e Peadar agus Eoin air ti dol a steach do'n teampull, dh'iarr e déirc.

4 Agus air do Pheadar sealltuinn gu geur air, maille ri h-Eoin, thubh-airt e, Amhairc oirnne.

5 Agus thug esan aire dhoibh an dòchas gu'm faigheadh e ni'éigin uatha.

6 An sin thubhaint Peadar, Air-giod no òr cha 'n'eil agam; ach an ni a ta agam, so bheireann dhuit: An ainm Iosa Criod o Nasaret, éirich agus imich.

7 Agus air dha breith air a làimh dheis, thog e suas e; agus air ball neartaicheadli aoibrunnan agus a throidhean.

8 Agus leum e suas, agus sheas, agus dh'imich e, agus chaithd e steach maille riu do'n teampull, ag imeachd, agus a' leumnaich, agus a' toirt cliu do Dhia.

9 Agus chunnaic an sluagh uile e ag imeachd, agus a' toirt cliu do Dhia.

10 Agus dh'aithnich iad esan gu'm b'e a bha 'na shuidhe aig geata Sgiamhach an teampuill ag iarraidh déirce: agus lìonadh iad le h-iongantas agus le h-uamhas air son an ni sin a thachair dha.

11 Agus ag cumail Pheadair agus Eoin do'n bhacach a chaidh leigh-eas, ruith an sluagh uile d'an ionnsuidh anns an sgàth-thigh a' d'an goirear sgàth-thigh Sholaimh, làn iongantais.

12 Agus air faicinn so do Pheadar, fhreagair e 'n sluagh, Fheara Israeil, c'ar son a ta iongantas oirbh mu'n ni so? no c'ar son a ta sibh a' geur-amharc oirnne, mar gu b'ann le'r cumhachd no ar naomhachd fèin a thug sinn air an duine so imeachd?

13 Ghlòraich Dia Abrahaim, agus Isaac, agus Iacoib, Dia ar n-aithrich, a Mhac Iosa; a thug sibhse thairis, agus a dh'àiheadh sibh an làthair Philait, an uair a b'i a bhreath a chur fa sgaoil.

14 Ach dh'àiheadh sibhse an t-Aon naomha, agus am Firean, agus dh'iarr sibh mortair a thiodhlacadh b' dhuibh,

15 Agus mharbh sibh Prionnusadh c' na beatha, a thog Dia o na marbh-aibh; air am bheil sinne 'nar fianuisibh.

a àileir, phòrsa. b thubhaint.

c Ceann-iuil, Ceannard.

16 Agus tre chreidimh 'na ainm neartaich e an ti so, a tha sibhse a' faicinn: agus a's aithne dhuibh: seadh, thug ainmsan agus an creidimh a ta tridsan, dhasan an t-slàinte iomlan so 'nar làthairse uile.

17 Agus a nis, a bhràithe, tha fhios agam gur ann tre aineolas a rinn sibh e, mar a rinn mar an ceud-na bhur n-uachdarain.

18 Ach choimhlion Dia air an dòigh so na nithe sin a roimh-fhoillsich e le beul fhàidhean uile, gu'm fuilingeadh Criod.

19 Air an aobhar sin deanaibhse aithreachas agus bitibh air bhur n-iompochadh, chum gu'm bi bhur peacaidh air an glanadh as, 'nuair a thig amanna fionnuaireachd o làthair an Tighearna.

20 Agus a chuireas e Iosa^d Criod d'ar ionnsuidh, a chaidh roimh-orduchadh e:

21 Neach is éigin do néamh a ghabhail, gu aimsiribh aisig nan uile nithe, air an do labhair Dia le beul fhàidhean naomha uile, o thoiseach an t-saoghail.

22 Oir gu firinneach thubhaint Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh, d'ar bràithribh, mar mise; ris-san eisidh sibh anns na h-uile nthibh a labhras e ribh.

23 Agus tarlaidh, gach anam nach éisid ris an fhàidh sin, gu'n sgriosar a mach as an t-sluagh e.

24 Seadh, dh'foillsich na fàidhean uile o Samuel, agus iadsan a lean o sin, a mheud diubh 's a labhair, roimh-làimh mu na làthibh so.

25 Is sibhse clann nam fàidh, agus a' choimh-cheangail a rinn Dia r'ar n-aithrichibh, ag ràdh ri Abraham, Agus ann ad shliochds a bithidh uile theaghlaiche na talnhainn air am beannachadh.

26 Air do Dhia a Mhac Iosa thogail suas, chuir e d'ar n-ionnsuidhs' e air tùs, chum as gu'm beannuticheadh e sibh, leis gach aon agaibh iompochadh o bhur lochdaibh.

CAIB. IV.

A GUS am feadh 'sa bha iad a' labhairt ris an t-sluagh, thainig orra na sagairt, agus ceannard an teampuill, agus na Sadusaich.

2 Agus bha iad fuidh dhoilgeas gu'n robh iadsan a' teagast an t-sluaign, agus a' searmónachadh tre Iosa aiseirigh nain marbh.

^d chum gu d'thig amanna fois o làthair an Tighearna, agus gu cuir e Iosa. ^e roimhe so a shearmónachadh dhuibh.

3 Agns chuiriad làmh annsta, agus chuir iad am priosun iad gus an là maireach^a: oir b'e nis am feasgar a bh'ann.

4 Gidheadh, chreid mòran diubhsan a chual am focal; agus b'e àireamh nan daoine timchioll chùig mile.

5 Agus tharladh air an là maireach, gu'n chruinnicheadh an ceann a chéile an uachdarain, agus an seanairean, agus an scriobhuiuccean, ann an Ierusalem,

6 Agus Annas an t-àrd shagart, agus Caiaphas, agus Eoin, agus Alastair^b, agus a mheud 's a bha do chinneach an àrd shagairt.

7 Agus air dhoibh iadsan a chur, anns a'mheadhon, dh'fhirosraich iad, Ciad e an cunhachd, no ciad e an t-ainm anns an d'rinn sibh so?

8 An sin air do Pheadar bhi air a lionadh leis an Spiorad naomh, thubhairt e riu, Uachdarana a' phobuill, agus a sheanairean Israel,

9 Ma tha sinne an diugh air ar ceasnachadh mu'n deadh ghniomh a rinneadh do'n duine euslan, cionnus a slànuicheadh e;

10 Biadh e aithnichte dhuibhse uile, agus do phobull Israel uile, gur am tre ainm Iosa Criod o Nasaret, a cheus sibhse, a thog Dia o na marbhaibh, eadhon tridsan, a ta 'n duine 'so 'na sheasamh an so 'nar lathairse slà.

11 'Si so a' chlach sin a dhiultadh libhse, a lachd-togail, a rinneadh 'na ceann na h-oisinn.

12 Agus cha 'n 'eil slàinte ann an neach air bith eile: oir cha 'n 'eil ainm air bith eile fuidh néamh air a thoirt am measg dhaoine, tre'm feud sinn bhi air ar slànuachadh^c.

13 A nis an uair a chunnaic iad dànachd Pheadair agus Eoin, agus a thuig iad gu'm bu daoine gun fhogh-lum agus cumanta iad, ghabh iad iongantas, agus dh'aithnich siad iadd gu'n robh iadsan maille ri h-Iosa.

14 Agus air faicinn an duine a leighiseadh 'na sheasamh maille riu, cha robh ni air bith aca ri ràdh 'na aghaidh.

15 Agus an déigh dhoibh ordughadh dhoibhsan dol a mach as a' chomhairle, chuir iad an cinn cuid-eachd^e,

16 Ag ràdh, Ciad a ni sinn ris na daoinibh so? Oir gu'u deachaidh

^a gus an la air na mhàireach.

^b Alecsander.

^c saoradh,

sàbhalaich.

^d thug iad aire

dhoibh.

^e an comhairle r'a

chéile.

mìorbuil aithnichte f dheanamh leo, a ta e follaiseach do luchd-àiteachaidh Ierusaleim uile, agus cha'n urradh siuine àicheadh.

17 Ach a chum nach sgaoilear e ni's mó air feadh an t-sluaign, bagramaid orragu geur, guniad a labhairt ni's mó ri neach air bith anns an ainm so.

18 Agus air dhoibh an gairm, dh'aithn iad dhoibh gun iad a labhairt air chor sam bith, no a theagasc ann an ainm Iosa.

19 Ach fhreagair Peadar agus Eoin agus thubhairt iad riu, Am bheile ceart am fianuis Dé, éisdeachd ribhse roimh Dhia, thugaibh féin breth.

20 Oir cha 'n 'eil e'n comes duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt.

21 Ach air dhoibhsan tuilleadh bagraidih a dheanamh orra, leig iad as iad, gun doigh air bith fhaotainn air am feudadh iad peanas a dheanamh orra, air son an t-sluaign: oir bha na h-uile a' toirt glòire do Dhia air son an ni a rinneadh.

22 Oir bha an duine air an d'riuneadh am mìorbuil Leighis so tuilleadh as dà fhichead bliadhna dh'aois.

23 Agus an uair a leigeadh as iad, thainig iad dh'ionnnsnidh am muinnitir féin, agus dh'innis iad na h-uile nithe a thubhairt na h-àrd shagairt, agus na seanairean rin.

24 Agus an uair a chual iadsan so, thog iad suas a dh'aon inntinn an guth ri Dia, agus thubhairt iad, A Thighearn, is tusa an Dia a rinn néamh agus talamh, agus an fhairge, agus na h-uile nithe a ta anna:

25 A thubhairt le beul Dhaibhidh do sheirbhisich, C'ar son a ghàhh na Cinnich boil, agus a smuainich an sluagh nithe diomhanach?

26 Sheas righe na talmhainn suas, agus chruinnicheadh na h-uachdarain an ceann a chéile, "an aghaidh an Tighearna, agus an aghaidh a Chriosd.

27 Oir gu firinneach chruinnicheadh an ceann a chéile 'n aghaidh do Leinibh naoimh Iosa, a dh'ùng thu, ar aon Herod agus Pontius Pilat, maille ris na Cínneachaibh, agus sluagh Israel.

28 A dheanamh gach ni a roimh-orduich do làmh agus do chomhairle a bhi deanta.

29 Agus a nis, a Thighearn, amharc air am bagraibh: agus deonaich

^f soilleir.

^g an aghaidh Aoin ungta-san.

do d' sheirbhisich féin, t'fheocal a labhairt leis gach uile dhànochd,

30 Le d'faimh a shineadh a mach chum leighis: agus gu'm bi comharan agus miobhuilean air an deanamh tre ainnm do Leinibh naoimh Iosa.

31 Agus air dhoibh ùrnuigh a dheanamh, chrathadh an t-àit anns an robh iad cruinn; agus lionadh iad uile do'n Spiorad naomh, agus labhair iad focal Dé le dànochd.

32 Agus bha aig a' chuid eachd a chreid aon chridhe, agus aon anam: agus ni mò a thubhairt neach air bith *dhiubh*, gu'm bu leis féin aon ni a shealbhaich e, ach bha na h-uile nithe coitchionn aca.

33 Agus le mòr chumhachd thug na h-abstoir fianuis air aiseirigh an Tighearna Iosa: agus bha mòr ghràs orra uile.

34 Agus ni mò a bha aon neach uireasbluidheach 'nam measg: oir a mheud 'sa bha 'nan sealbhadairibh fearainn, no thighean, air dhoibh an reiceadh, thug iad luach nan nithe a chaidh reiceadh leo,

35 Agus chuir iad aig cosaibh nan abstol e: agus roinneadh e air gach neach a réir fleuma.

36 Agus air do fhearanu a bhi aig Ioses, d'an ghoireadh leis na h-abstolaibh Barnabas, (is e sin, air eadar-theangachadh, Mac na comhfhurachd) Lebhitheach, d'am bu dùthach Ciprus,

37 Reic see e, agus thug e 'n t-airgiot, agus chuir e aig cosaibh nan abstol e.

CAIB. V.

A CH reic fear àraidh d'am b'ainm Ananias, maille ra mhnaoi Saphira, sealbh fearainn,

2 Agus cheil e *cuid* do'n luach, le fios a mhùnà, agus air dha cuid-eigin a thoirt leis, chuir e aig cosaibh nan abstol e.

3 Ach thubhairt Peadar, Ananias, c'ar son a lion Satan do chridhe a dheanamh bréige do'n Spiorad naomh, agus a cheiltinn *cuid* do luach an fearainn?

4 Am seadh 'sa a dh'fhuirich e gun reiceadh, nach bu leat féin e? agus an déagh a reiceadh nach robh e a'd' chomas féin? c'ar sen a smuainich thu ann do chridhe an gniomh so? cha d'rinn thu breug do dhaoinibh, ach do Dhia.

5 Agus an uair a chuala Ananias na briathra so, thuit e sios, agus chaidh an deo as: agus thainig eagal mòr air na h-uile, a chuala na nithe so.

^a ann an comhpairt.

6 Agus air éirigh do na h-òganachaibh, phaisg iad an eudach-mairbh e, agus air dhoibh a ghiùlan a mach, dh'adhlaic iad e.

7 Agus tharladh timchioll trì uaire 'na dhéigh sin, gu'n d'thainig a bhean a steach, gun fhios aice air an ni a rinneadh.

8 Agus fhreagair Peadar i, Innis dhomhsa an ann air an uiread so reic bhì am fearann? Agus thubhairt ise, Is ann, air son an uiread sin.

9 An sin thubhairt Peadar rithe, C'ar son a chomh-aontaich sibh Spiorad an Tighearna a dhearbhadh? feuch, *tha cosa na muaintir a dh'adhluiuc t'fhear aig an dorus, agus giùlainidh iad thusa mach.*

10 An sin thuit i air ball aig a chosaibh, agus chaithd an deo aside: agus air do na h-òganachaibh teachd a steach, fluair iad i marbh, agus air dhoibh a giùlan a mach, dh'adhluiuc iad làimh r'a fear i.

11 Agus thainig eagal mòr air an eaglais uile, agus air na h-uile a chuala na nithe so.

12 Agus rinneadh mòran chomharaui agus mhiorbhuilean am measg a' phobuill le làmhaibh nan abstol; (agus bha iad uile dh'aon intinn ann sgàth-thighe Sholaimh:

13 Agus cha robh chridh' aig a h-aon do chàch e féin a cheangal riu:) ach bha mòr mheas aig a' phobull orra.

14 Agus is mòid a chuireadh creidmhich ris an Tighearn, buidheann mhòrdaraon do fhearaibh agus do mhnaibh:

15 Air chor as gu'n d'thug iad a mach a' inhuinnit euslan air na sràidibh, agus gu'n do chuir iad air leapaichibh agus air uirighible iad, chum ag teachd do Pheadar gu'n cuireadh fhaileus, mar bu lugha, sgàile f air neach eigin aca.

16 Agus thainig mar an ceudna mòr shluagh as na baileibh m'an cuairt air Hierusalem, a' toirt leo inuinntir euslain, agus dream a bha air am buaireadh le spioradaibh neo-ghlan: agus leighiseadh iad uile.

17 An sin dh'érich an t-àrd shagart, agus iadsan uile a bha maille ris, (eadhon luchd-bharail nan Sadusach) agus lionadh iad le tnùthz.

18 Agus chuir iad làmh anns na h-abstolaibh, agus chuir iad sa' plriosun chumanta iad.

19 Ach dh'fhosgail aingeal an b a bhuaireadh. c àileir, pòrsa. d sluagh mòr. e couches. Sasg. f dubhar. g eud.

Tighearna dorsan a' phriosuin san oidhche, agus thug e iadsan a mach, agus thubhairt e,

20 Imichibh, agus ag seasamh dhuibh labhraibh san teampull ris an t-sluagh, uile bhriathra na beatha so.

21 Ach an uair a chual iad so, chaidh iad gu moch a steach do'n teampull, agus theagaisg iad. Ach thainig an t-àrd shagart agus iadsan a bha maille ris, agus ghairm iad a' chomhairle, agus seanadh chloinn Israel uile an ceann a chéile, agus chuir iad do'n phriosun chum gu'n d'thugtadh iadsan *d'en ionnuidh*.

22 Ach an uair a thainig na maoir, cha d'fhuair iad sa' phriosun iad, agus air pilltinn dhoibh, dh'innis iad,

23 Ag ràdh, Fhuair sinne gu firinneach am priosun dùinte gu rothearuinte, agus an luchd-coimhead 'nan seasamh a mach fa chomhairle nan dòrus : ach an uair a dh'fhosgail sinn, cha d'fhuair sinn aon duine a stigh..

24 A nis an uair a chual an t-àrd shagart, agus ceannard an teampuill, agus uachdarain nan sagart na briathra so, bha iad fuidh amharus m'an timchioll ciod gus an d'fhigeadh so.

25 An sin thainig neach *draidh* agus dh'innis e dhoibh, ag ràdh, Feuch, a ta na daoine a chuir sibh sa' phriosun, 'nan seasamh san teampull, agus a' teagast a phobuill.

26 An sin dh'imich an ceannard maille ris na maoraibh, agus thug e leis iad gun ainneart: (oir bha eagal orra roimh an t-sluagh, gu'm biodh iad air an clachadh *leo*.)

27 Agus an uair a thug iad leo iad, chuir iad ann am fianuis na comhairle *iad*: agus dh'fheòraich an t-àrd shagart diubh,

28 Ag ràdh, Nach d'thug sinne geur ordugh dhuibh, gun teagast a dheanamh san ainm so? agus feuch, lion sibh Ierusalem le'r teagast, agus is àill libh ful an duine so a tharruinga oirne.

29 An sin fhreagair Peadar agus na h-abstoil *eile*, agus thubhairt iad, Is còir géill a thoirt do Dhia ni's mò na do dhaoinibh.

30 Thog Dia ar n-aithriche Iosa, a mharbh sibhse agus a chroch sibh air crann.

31 Esan dh'àrdaich Dia le a dheas làimh 'na Cheannard^b agus 'na Shlànnighear, a thoirt aithreachais agus maitheanais peacaidh do Israel.

32 Agus tha sinne 'nar fianuisibh dha air na nithibh so : agus mar an

ceudna an Spiorad naomh, a thug Dia dhoibhsan, a ta ùmhail dha.

33 Agus an uair a chual iadsan *so*, bha iad air an gonadh^c, agus ghabh iad comhairle an cur gu bàs.

34 An sin dh'èirich Phairiseach àraidih anns a' chomheirle, d'am b'ainm Gamaliel, fear-teagaisg an lagha, air an robh meas aig an t-sluagh uile, agus dh'orduich e na h-abstoil a chur a mach rè tamuill,

35 Agus thubhairt e riu, Fheara Israel, thugaibh aire dhuibh féin, ciod a ta roimhibh a dheanamh mu thimchioll nan daoine sin.

36 Oir roimh na làithibh *se* dh'èirich Teudas suas, ag ràdh gu'm bu neach éigin mòr e féin, agus cheangail àireamh dhaoine, timchioll ceithir cheud, iad féin ris: mharbh-adh esan, agus a mheud 'sa dh'aontaich leis, sgaoileadh iad uile as a chéile, agus chaidh iad gu neo-ni.

37 An déigh an fhir so dh'èirich Iudas an Galiléach suas, ann an làithibh na cùs-mheasaидh, agus tharruing e mòran sluaigh 'na dhéigh: sgriosadh esan mar an celidna, agus a mheud 'sa ghéill da^d, sgapadh iad uile.

38 Agus a nis a deirim ribh, Fanaibh o na daoinibh so, agus leigibh leo: oir ma's ann o dhaoinibh a ta a' chomhairle so, no'n obair so, thig i gu neo-brighe:

39 Ach ma's ann o Dhia a ta i, cha'n urradh sibhs' a cur gu neo-brighe: air eagal gu'n tarladh gu'm faighearr sibh eadhon a' cogadh an aghaidh Dhé.

40 Agus dh'aontaich iad leis-san: agus an uair a ghairm iad na h-abstoil, agus a ghabh iad orra, dh'orduich iad dhoibh gun labhairt ann an ainm Iosa, agus leig iad as iad.

41 Agus dh'imich iadsan o làthair na comhairle, le gairdeachas, a chionn gu'n do mheasadh gu'm b'fhiu iad eas-urram f'halang air son ainmesan.

42 Agus gach là auns an teampull, agus o thigh gu tigh, cha do seiridh iad a bhi teagast, agus a' searmónachadh Iosa Criosc.

CAIB. VI.

A GUS anns na làithibh sin, an uair a bha àireamh nan deisciobul a' meudachadh, dh'èirich gearan am measg ran Greugach an aghaidh nan Eabhrach, a chionn gu'n do dhearmaideadh am bantraicheadan san f'hrithealadh laitheal.

2 An sin ghairm an dà fhéar dheug mòr chuideachd nan deisciobul d'an

^c chas iad am fiacla.

^d dh'earb as. ^e théid as dith.

ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha'n'eil e iomchuidh sinne dh'fhàgail focal Dé, agus a fhrithealadh do bhordaibh.

3 Uime sin, a bhràithre, iarraibh a mach'narmeasg seachdnar dhaoine fuidh dheadh iomradh, làn do'n Spiorad naomh agus do ghliocas, a chuireas sinne os cionn an drenchd so^a.

4 Ach buanaichidh sinne a ghnàth ann an ùrnuigh, agus am ministreileachd an fhocail.

5 Agus bha chainnt so taitneach an làthair na mòr chuideachd uile : agus thagh iad Stephan, duine làn do chreidimh agus d'on Spiorad naomh, agus Philip, agus Prochorus, agus Nicanor, agus Timon, agus Parmenias, agus Nicolas proseliteach do mhuianntir Antioch.

6 Chuir iad iadsan an làthair nan abstol : agus air deanamh ùrnuigh dhobh, chuir iad an làmhain orra.

7 Agus dh'fhàs focal Dé ; agus mhendaicheadh àireamh nàn deiscioibl gu ro mhòr ann an Ierusalem; agus bha cuideachd mhòr do na sagartaibh ùmhal do'n chreidimh.

8 Agus rinn Stephan, làn do chreidimh agus do chumhachd, miorbhuilean agus comharan mòra am measg an t-sluaigh.

9 An sin dh'éirich dream àraidh do'n t-sionagog d'an goirear *sionagog* nan Libertineach b, agus nan iCirénianach, agus mhuianntir Alecsandria, agus na droinge a' Chilicia, agus o'n Asia, a' deasboireachd ri Stephan.

10 Agus cha b'urrainn iad cur an aghaidh a' ghliocais agus an spioraid leis an do labhair e.

11 An sin thug iad a steach os iosal daoine a thubhairt, Chuala sinne e labhairt bhriathar toibheumach an aghaidh Mhaois, agus Dhé.

12 Agus dhùisg iad suas an sluagh, agus na seanairean, agus na scriobh-uicheadan, agus thainig iad air agus ghlac iad e, agus thug iad an làthair na comhairle e.

13 Agus chuir iad suas fianaisean bréige, a thubhairt, Cha'n'eil an duine so a' sgur do labhairt bhriathar toibheumach c an aghaidh an ionaid naomha so, agus an lagha.

14 Oir chuala sinn e ag ràdh, gu'n sgrios an t-losa so o Nasaret an t-àit so, agus gu'n caochail e na d'gnàthanna a thug Maois dhuinne.

15 Agus air dhoibhsan uile a bha 'nan suidhe sa' chomhairle amharc

gu geur air, chunnaic iad aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

A N sin thubhairt an t-àrd shagart, Am bheil ma ta na nithe so mar so?

2 Agus thubhairt esan, Fheara, a bhràithre, agus aithriche, éisidibh, Dh'fhoillsicheadh Dia na glòire d'arn-athair Abraham, 'nnair a bha e ann am Mesopotamia, mun do ghabh e còmhnuidh ann an Charran,

3 Agus thubhairt e ris, Rach a mach a d' thir féin, agus ó d' chinn-each, agus thig chum na tire a nochdas mise dhuit.

4 An sin chaidh esan a mach a talamh nan Caldéach, agus ghabh e còmhuidh ann an Charran : agus as sin, an déigh bàis athar, dh'atharrach se e do'n fhearrann so, anns am bheil sibhse nis 'nar còmhnuidh

5 Agus cha d'thug e dha oighreachd sam bith ann, cha d'thug fùl leud troidhe : gidheadh gheall e gu'n d'thugadh e mar sheilbh e dha féin agus d'a shliochd'na dhéigh, ge nach reibh fathast duine cloinne aige.

6 Agus labhair Dia air an dòigh so, Gu'm biodh a shliochd air chuairt ann an dùthaich choigrich, agus gu'n deanadh iad tràillean diubh, agus gu'm huineadh iad gu h-olc riu ré ceithir cheud bliadhna.

7 Agus air a' chinneach sin d' am bi iadsan fuidh dhaorsa, bheir misé breth, arsa Dia : agus an déigh nan nithe sin thig iad a mach, agus ni iad seirbhis dhomhsa anns an àit so.

8 Agus thug e dha coimhcheangale an timchioll-ghearraidh : agus mar sin ghin Abraham Isaac, agus thimchioll-ghearr se e air an ochdamh là : agus ghin Isaac Jacob, agus Jacob an dà phrionmh-athair dheug.

9 Agus a' gabhail farmaid reic^f na priomh-aithriche Joseph do'n Eiphit : ach bha Dia maille ris,

10 Agus shaor se e as a thrioblaidibh uile, agus thug e deadh-gheang agus gliocas da an làthair Pharaoh righ na h-Eiphit ; agus chuir se e'na uachdar an air an Eiphit, agus air a theaghlach féin uile.

11 Nis thainig gorta agus àmhghar mòr air an Eiphit uile, agus air talamh Chanaain ; agus cha d'fhuair ar n-aithriche teachd-an-tir^h.

12 Ach an uair a chuala Jacob gu'n robh arbhar san Eiphit, chuir e mach ar n-aithriche air tùs.

^a na h-oibre so.

^b Saoirsineach.

^c maslach.

cleachdan.

orduighean.

^e cùnradh, cùmhnant.

^f chreic.

^g bàigh, fàbhor.

^h biatachd.

13 Agus air an dara *uair* rinneadh Ioseph aithnichte d'a bhràithribh; agus rinneadh cinneach Isceiph follaiseach do Pharaoh.

14 An sin chuir Ioseph *fios* uaithe, agus ghairm e d'a ionnsuidh Jacob athair, agus a luchd dàimhe uile, cùig anama deng agus tri fishead.

15 Agus chaidh Jacob sios do'n Eiphit, agus fhuair e bás, e féin agus ar n-aithriche.

16 Agus ghiùllaineadh thairis iad gu Sichem, agus chuireadh iad anns an àit-adhlacaidh a cheannaich Abraham air suim airgid o mhic Emoir *athar* Shicheim.

17 Ach an uair a dhruid àm a' gheallaidh, a mhionnaich Dia do Abraham, dh'fhas an sluagh agus rinn-eadh iad liomhior san Eiphit,

18 Gus an d'éirich righ eile, do nach b'aithne Ioseph.

19 Bhuin esan^a gu cuilbheirteach r'ar cinneach, agus rinn e olc air ar n-aithrichibh, air chor as gu'n d'thug e orra an naoidheana a thilgeadh mach, chum nach siolaicheadh iad b.

20 Ann an àm sin rugadh Maois, agus bha e ro sgiamhach, agus dh'altrumadh e tri miosan ann an tigh athar:

21 Agus an uair a thilgeadh a mach e, thog nighean Pharaoh leatha e, agus dh'altrum^c i e mar mhac dh'i féin.

22 Agus dh'fhòghlumadh^d Maois ann an uile għliocas nan Eiphiteach, agus bha e cumhachdach am briathraibh agus an gniomħaraibh.

23 Agus an uair a bha e dà fhich-ead bliadhna iomlan a dh'aois, thainig e'na chridhe a bhràithre clann Israeil fħiosrachadh e.

24 Agus air dha duine àraidh *dhiubh* fhaicinn a' fulang eucoir, theasaig se e, agus air bualadh an Eiphitich dha, rinn e diogħħalas do'n fhearr air an d'rinnéadh an eucoir:

25 Oir shaoil e gu'n tuigeadh a bhràithre, gu'n d'thugadh Dia le a lāimhsan saorsa dhoibh; ach cha do thuig iadsan.

26 Agus air an là 'na dhéigh sin nochd se e féin doibh agus iad a' comhbribh, agus b'áill leis sith a deeanamli eatorra^f, ag ràdh, A dhaoine, is bràithre sibh féin, c'ar son a ta sibh a' deeanamh eucoir air a chéile?

^a Għiùllain se e fein.   ^b nach fàsadh sliochd orra, nach maireadh iad beo.   ^c dh'oil.

^d dh'ionnnsuicheadh.   ^e dol a shealltuinn a bhràithre cloinn Israeil.   ^f an cur réidh.

27 Ach chuir am fear a rinn an eucoir air a chéimhearsnach uaithe e, ag ràdh, Cò a rinn thusa a' d' uachdar-an agus a' d' bhreitheamh oirnne?

28 Am miann leat mise a mħarhb, mar a *mħarbh thu* an t-Eipphiteach an dé?

29 An sin theich Maois air son an fhocail so, agus bha e 'na choigreach ann an dùthaich Mhadiain, far an do ghin e dithis mhac.

30 Agus an uair a choimhlionadh dà fhichead bliadbna, dh'fħoollsie-eadh dha ann am fàsach beinne Shina, aingeal an Tighearna ann an lāsair theine ann am preas.

31 Agus an uair a chunnaic Maois so, għabb e iongantas mu'n t-sealladh: agus air dha teachd am fagus gu beachdachadh *air*, thainig guth an Tighearna d'a ionnsuidh,

32 Is mise Dia t'aithriche, Dia Abrahaim, agus Dia Isaac, agus Dia Iacoib. An sin chriothnuich Maois, agus charrob chridh aige amharċ.

33 An sin thubhairt an Tighearnis, Fuasgħil do bhrógan o d' chos-aiħib: oir is talamh naomh an t-àit am bheil thu d' sheasamh.

34 Chunnaic mi gu cintteach àmhgar mo phobu ill a ta san Eiphit, agus chuala mi an osnaidh, agus thainig mi nuas g'an saoradh. Agus a nis thig, cuiridh mi do'n Eiphit thu.

35 Am Maois so féin a dhiūlt iadsan, ag ràdh, Cò rinn uachdar-an agus breitheamh dhiotsa? esan chuir Dia *gu bhi* 'na uachdar-an agus 'na f-hear-saoraidh le lāimh an aingil a dh'fħoollsieheadh dha sa phreas.

36 Thug esan a mach iad an déigh dha miorbhulean, agus comħaran a dheanamh ann an talamh na h-Eiphit, agus anns a' mhuij ruaidh, agus anns an fħàsach rè dhà fhich-ead bliadhna.

37 'S e so am Maois nd a thubhairt ri cloinn Israeil, Togaidh an Tighearn bhur Dia suasfaidh dhuibh d'ar bràithribh, cosmhul riumsa; ris-san ēisdidħi sibh.

38 So esau a bha san eaglais anns an fħàsach, maille ris an aingeal a labhair ris ann am beinn Shina, agus maille r'ar n-aithrichibhne: neach a fhuair briathra na beatha^h chum an tabhairt dhuini:

39 Da nach b'áill le'r n-aithrichibh bhi ûmhal, ach chuir iad uatha e, agus 'nan eridhe phill iad air an ais do'n Eiphit,

40 Ag ràdh ri Aaron, Dean g aire a thabhairt.   ^h na beo briathra.

dhuinne dée a théid romhaínn : oir mu thimchioll a' Mhaois so, a thug a mach sinn a tir na h-Eiphit, cha'n-eil fhios againn ciod a dh'eirich dha.

41 Agus rinn iad laogh sua láithibh sín, agus thug iad iobairt do'n dealbh, agus rinn iad gairdeachas ann an cibribh an làmha féin.

42 An sin phill Dia, agus thug e thairis iad clum aoradh a dheanamh do armaitl nèimhe, a réir mar a ta e scriobhta ann an leabhar nam saidh, An d'thug sibh dhomhsa beathaich-ean marbhta, agus iobairte rè dhà fhichead bliadhna anns an fhàsach, O a thigh Israel?

43 Seadh, thog sibh suas pàlliun Mholoch, agus reult bhur dé Remphain, dealbhan a rinn sibh chum aoraidh dhoibh : uime sin atharraichidh mi sibh an taobh thall do Bhabilon.

44 Bha pailliun na fianuis aig ar n-aithrichibh san fhàsach, a réir mar a dh'aithinn an ti a labhair ri Maois, gu'n deanadh se e a reir an t-samhlachais a chunnai e.

45 An ni a thug mar an ceudna ar n-aithriche a bha 'nan déigh, a steach maille ri h-Iosa do sheilbh nan Cinneach, a thilg Dia a mach roimh ghnùis ar n-aithriche, gu láithibh Dhaibhidh;

46 Neach a fhuair deadh-ghean am fianuis Dhé, agus a dh'íarr pailliun shaotainn do Dhia Iacoib.

47 Ach thog Solamh tigh dha.

48 Gidheadh cha 'n-eil an ti a's àirde a' gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmh-dheanta; mar a deir am fàidh,

49 'Se nèamh mo righ-chaithir, agus an talamh stòl mo chos: ciod an tigh a thogas sibh dhomh? a deir an Tighearn: no ciod e ionad mo thàimh?

50 Nach do rinn mo làmh na nithe so uile?

51 A dhaoine cruaidh-mhùinealach, agus neo-thimchioll-ghearrta ann an cridhe agus ann an cluasaibh, tha sibh a' ghnàth a' cur an aghaidh an Spioraid naoimh; mar a rinn bhur n-aithriche, mar sin a ta sibhse a' deanamh.

52 Cò do na fàidhíll air nach d'rimm bhur n-aithriche geur-lean-mhuinn? agus mharbh siad iadsan a roimh-fhoillsich teachd an Fhìrein ud; air an robh sibhse a nis 'nar luchd-brathaidh, agus 'nar mortairibh:

53 Sibhse a fhuair an lagh le frith-ealadh nan aingeal, agus nach do choimhid e.

a en t-saimpleir.

54 'Nuair a chual iad na nithe sin, bha iad air an gonadh 'nan cridhe, agus chás iad am fiacra ris.

55 Ach air dhasan bhi làn do'n Spiorad naomh, dh'amhaire e gu geur suas gu nèamh, agus chunnai e glòr Dhé, agus Iosa 'na sheasamh air deas làimh Dhé.

56 Agus thubhairt e, Feuch, tha mi faicinu nan nèamh fosgailte, agus Mac an duine 'na sheasamh air deas làimh Dhé.

57 An sin ghlaodh iadsan le guth mòr, agus dhruid b iad an cluasan, agus leum iad air a dh'aon iantion,

58 Agus air dhoibh a thilgeadh a mach as a' chathair c, chlach iad e: agus thilg na fianuisean an eudach sios aig cosaibh òganaich, d'am b'ainm Saul.

59 Agus chlach iad Stephan, agus e a' gairm air Criost, agus ag rádh, A Thighearn Iosa, glac mo spicrad.

60 Agus air dha a leigeadh féin air a ghlùinibh, ghlaodh e le guth mòr, A Thighearn, na cuir am peacadh so as an leth. Agus air dha so a rádh, choidil e.

CAIB. VIII.

AGUS bha Saul ag aontachadh leis a bhàs-san. Agus dh'éirich anns an àm sin geur-lean-mhuinn mhòr an aghaidh na h-eaglais, a bha ann an Ierusalem; agus bha iad uile air an sgapadh air feadh tire Iudea agus Shamaria, ach na h-abstoil a mhàin.

2 Ach ghiùlain daoine diadhaidh d Stephan chum adhlaic, agus rinn iad caoïdh mhòr air a shon.

3 Ach bha Saul a' fàsachadh na h-eaglais a' dol a steach do gach tigh; agus ag tarruig a mach fhear agus bhan, chuir e am priosun iad.

4 Uime sin dh'imich an droing a sgapadh, feadh gach àite, a'searmenachadh an fhocail.

5 An sin chaidh Philip sios do bhaile Shamaria, agus shearmonaich e Criost doibh.

6 Agus thug an sluagh a dh'aon toil aire do na nitibh a labhradh le Philip, ag éisdeachd rise, agus a' faicinn nam mòrbhuile a rinn e.

7 Oir chaidh spiorada neo-ghlan a mach a mòran anns an robh iad, a' glaodhaich le guth mòr: agus chaidh mòran air an robh am pairilis f, agus a bha 'nam bacaich, a shlànuchadh.

8 Agus bha gairdeachas mòr sa' bhaile sin.

9 Ach bha roimbe sin duine araidh sa' bhaile sin d'am b'ainm Simon,

b dhùin, stop. c a' bhaile.
d cràbhach. e riù.
f crith-ghalar; palsy. Sasg.

a ghnàthaich druidheachd, agus a mheall a muimintir Shamaria, ag ràdh gu'm bu neach mòr éigin e fein.

10 Dhasan thug iad uile aire o'n bheag gus a' mhòr, ag ràdh, 'Se 'n duine so cumhachd mòr Dhé.

11 Agus thug iad an aire dha, a chien gu'n do mheall e iad ré ùime fhada leis a dhruidheachd.

12 Ach an uair a chreid iad Philip, a' searmonachadh nan nithe a bhuiteas do rioghachd Dhé, agus do ainn Iosa Criosd, bhaisteadh iad eadar sheara agus mhài.

13 An sin chreid Simon fein mar an cùndna: agus an uair a bhaisteadh e, dh'than e inaille ri Philip, agus a' faicinn nan comhara agus nam feart a rimneadh, ghabh e iongantas ro mhòr.

14 Agus an uair a chuala na h-abstail a bha ann an Jerusalem, gu'n do ghabh Samaria focal Dhé, chuir iad d'an ionnsuidh Peadar agus Ecin:

15 Agus air dol sios dhoibh, ghuidh iad air an son gu'm faigheadh iad an Spiorad naonu.

16 (Oir cha d'thainig e fathast a nuas air a h-aon aca: ach a mhàin bhaisteadh iad ann an ainn an Tighearna Iosa.)

17 An sin chuir iad *an làmhan orra*, agus fhuair iad an Spiorad naomh.

18 Agus an uair a chunnaic Simon gu'n robh an Spiorad naomh air a thabhairt tre làmban nan abstol a chur orra, thairg e airgiot dhoibh,

19 Ag ràdh, Thugaibh dhomhsa mar an cùndna an cumhachd so, ge b'e neach air an cuir mi *mo làinna*, gu'in faigh e an Spiorad naomh.

20 Ach thubhairt Peadar ris, Gu rachadh t'airgiot am mugha maille riut fein, a chionn gu'n do mheas thu gu'm fendasadh tiodhlac Dhé a cheannach le h-airgiot.

21 Cha 'n'eil agad cuid no erannchur sa' chùis so: oir cha 'n'eil do chridhe direach b'am fianuis Dhé.

22 Gabh aithreachas uime sin do t'olc so, agus guidh air Dia, ma dh'fheadar gu maitear dhuit smuaineadh do chridhe.

23 Oir a ta mi 'gad fhaicinn ann an domhlas na seirbhe, agus *fuidh* chuibhreach na h-eucorach.

24 An sin fhreagair Simon, agus thubhairt e, Guidhibhse an Tighearn air mo shon, nach d'thig aon do na nithibh sin a thubhairt sibh orm.

25 An sin air dhoibhsan fianuis a

^a a chuir uamhas air, a chuir 'nam breathal. ^b ceart, treibhdhireach.

dheanamh agus focal an Tighearna a labhairt, phill iad gu Hierusalem, agus shearmonaich iad an soisgeul ann am inòran do bhaitibh nan Samaranitanach.

26 Agus labhair aingeal an Tighearna ri Philip, ag ràdh, Eirich agus imich chum na h-àird deas, chum na slighe a ta dol sios o Hierusalem gu Gasa, a ta 'na fhàsach c.

27 Agus dh'éirich e, agus dli' imich e: agus feach duine àraighe, cailteanach o Etiopia, aig an robh mòr òg-darras fuidh Chandace ban-righinn na h-Etiopia, agus a bha os ciomh a h-ionmhais uile, agus a bha air teachd gu Hierusalem chum aoradh a dheanamh,

28 Bha e a' piltinn air ais, agus 'na shuidhie 'na charbad, agus bha e a' leughadh an fhàidh Esaiais.

29 An sin thubhairt an Spiorad ri Philip, Imich am fagus, agus druidris a' charbad so.

30 Agus ruith Philip d'a ionnsuidh, agus chuala se e a' leughadh an fhàidh Esaiais, agus thubhairt e, Am bheil thu a' tuiginn nan nithe a tha thu a' leughadh?

31 Agus thubhairt esan, Cionnus is urradh mi, mur seòl neach éigin mi? Agus dh'iarr e air Philip teachd a nios, agus suidhie maille ris.

32 A' chuibhrionn do'n scriobtuir e le ieuaghadh, b'i so i, Thugadh e mar chaora chum marbhaidh, agus mar uan a ta 'na thosd am fianuis an fir-lomairt, mar sin cha d'fhosgail e a bheul:

33 'Na isleachadh thugadh a-bhrietheanas air falbh: agus cò a nochdas a ghinealach? oir thogadh a bheatha o'n talamh.

34 Agus fhreagair an cailteanach, agus thubhairt e ri Philip, Guidheam thu, cia uime deir am fàidh so? uime fein, no mu neach éigin eile?

35 An sin dh'fhosgail Philip a bheul, agus a' toiseachadh o'n scriobtuir sin, shearmonaich e Iosa dha.

36 Agus an uair a dh'imir iad air an t-slighe, thainig iad gu h-uisge àraighe: agus thubhairt an cailteanach, Feuch, uisge; ciod a ta bacadh mise bhi air mo bhaisteadh?

37 Agus thubhairt Philip, Ma ta thu a' creidsinn le d' uile chridhe, feudaidh tu. Agus fhreagair e agus thubhairt e, Tha mi a' creidsinn gur e Iosa Criosd Mac Dhé.

38 Agus dh'aithn e 'n carbad a sheasamh: agus chaidh iad sios le chéile do'n uisge, ar aon Philip agus an cailteanach; agus bhaist se e.

c troimh 'n fhàsach.

39 Agus an uair a thainig iad a nios as an uisge, thug Spiorad an Tighearna Philip leis, agus cha'n fhac an cailleanach tuilleadh e : agus dh'imir e air aghaidh le gairdeachas.

40 Ach fhuaradh Philip ann an Asotos : agus shearmonaich e anns na baintibh uile, a'dolte 'nduthaich, gus an d' thainig e gu Cesarea.

CAIB. IX.

A GUS air do Shanl bhi fathast a' séideadh bagraidh, agus air a' an aghaidh dheisciobulan Tighearna, chaidh e chum an ard shagairt.

2 Agus dh'iarr e-litrichean uaithe gu Damascus chum nan sionagog, chor nam faigheadh e aon neach do'n t-slighe so, co aca b'fhir no mnai iad, gu'n d'thugadh e leis ceangailte gu Hierusalem iad.

3 Agus ag imeachd dha, tharladh b'gu'n do dhruid e ri Dainascus : agus dhealraich gu h-obann mu'n cuairt air solus o neamh.

4 Agus air tuiteam dha air ann talamh, chual e guth ag raddh, ris, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu'gam gheur-leanmhuinnse?

5 Agus thubhairt esan, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn, Is mise losa a tha thusa a geurileanmhuinn: is cruaidh dhuitse breabhadh an aghaidh nan dealg.

6 Agus air dhasan bhi air chrith agus lan uamhainn, thubhairt e, A Thighearn, ciod is aill leat mise a dheanamh? Agus thubhairt an Tighearn ris, Eirich, agus rach e a steach do'n bhaile, agus innsear dhuit ciod is còir dhuit a dheanamh.

7 Agus sheas na daoine bha 'g imeachd maille ris 'nan tosd, a cluinn-tinn a' ghutha, ach gun neach air bith fhaicinn.

8 Agus dh'éirich Saul o'n talamh, agus air fosgladh a shùl dha, cha'n fhac e neach d' air bith: ach air dhoibh breith air a làimh, threoraich iad e gu Damascus.

9 Agus bha e tri làithean gun radhar, agus cha d'ith agus cha d'ol e ni air bith.

10 Agus bha deisciobul àraidh ann an Damascus, d'am b'ainm Ananias, agus thubhairt an Tighearn ris ann am foillsicheadh e, Ananias. Agus thubhairt esan, Feuch a ta mi 'n so, a Thighearn.

11 Agus thubhairt an Tighearn ris, Eirich, agus imich do'n t-sräid, d'an goirear Direach, agus iarr ann

an tigh Iudais, duine o Tharsus d'an goirear Saul: oir feuch, a ta e ri ùrnuigh.

12 Agus chunnaic e ann am foillseachadh duine d'an ainm Ananias, a' teachd a steach, agus a' cur a' làimhe air, chum gu'm faigheadh e a radharc.

13 An sin shreagair Ananias, A Thighearn, chuala mi o mhòran mu'n duine so, cia lion olc a rinn e do d' uaonaibh ann an Ierusalem :

14 Agus a ta an so ughdarras aige o uachdaranaibh nan sagart, iadsan uile a cheangal, a tagairm air t'ainm-saf.

15 Ach thubhairt an Tighearn ris, Imich; oir is soitheach taghta dhomhsa e, chum m'ainm a ghiulan ann an fianuis nan Cinneach, agus righean, agus chloinn Israel.

16 Oir nochdaidh mise dha cia mòr na nithe a's éigin da fhlolang air sgàth m'ainmese.

17 Agus dh'imich Ananias, agus chaidh e steach do'n tigh; agus ag cur a làmh air, thubhairt e, A Shauil, a blàrráthair, chuir an Tighearn (eadh-on Iosa, a dh'fhoillsicheadh dhuitse anns an t-slighe air a' d' thainig thu) mise chum gu'm faigheadh tu do radharc, agus gu'm biodh tu air do lionadh leis an Spiorad naomh.

18 Agus air ball thuit o shùilibh mar gu'm biodh lannan; agus dh'aisgeadh a radharc dha gun dàil, agus air dha éirigh, bhaisteadh e.

19 Agus air gabhail bìdh dha, neartaicheadh e. An sin bha Saul làithean àraidh maille ris na deisciobluibh a bha ann an Damascus.

20 Agus air ball shearmonaich e Losas anus na sionagogaibh, gur esan Mac Dhé.

21 Ach bha na h-uile a chual e fa uamhas, agus thubhairt iad, Nach e so esan a bha sgrios ann an Ierusalem iadsan abha gairm air an ainm so, agus a thainig an so chum na criche so, gu'n d' thugadh e ceangailte iad dh'ionnsuidh uachdarana nan sagart?

22 Ach bu mhòid a neartaicheadh Saul, agus chuir e gu h-amhlaoadh na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh ann an Damascus, a' dearbhadh gur e so an Criod.

23 Agus air dol do mhòran làithean seachad, rinn na h-Iudhaich comhairle r'a chéile esan a mharbhadh.

24 Ach thugadh fios do Shaul air am feill: agus bha faire aca air na

^a marbhaidh.   ^b thachair.
^c theirig, gabh.   ^d ni.   ^e sealladh.
^f a tha air an gairm air t'ainm.
^g Criod.   ^h ceilg.

geataibh a là agus a dh'oidhche chum a mharbhadh.

25 An sin ghabh na deisciobuil e san oidhche, agus chuir iad a mach thar a' bhallaadh e, agus leig iad sios ann an cliabh e.

26 Agus an uair a thainig Saul gu Hierusalem, dh'sheuch e ri e féin a cheangal ris na deisciobluibh : ach bha eagal orra uile roimhe, agus cha do chreid iad gu'm bu deisciobul e.

27 Ach ghabh Barnabas d'an ionnsuidh e, agus thug e chum nan abstol e, agus chuir e'n céill doibh cionnus a chunnaic e'n Tighearn anns an t-slighe, agus gu'n do labhair e ris, agus cionnus a shearmonaich e gu'dína ann an Damascus an ainm Iosa.

28 Agus bha e maille riu a' teachd a steach, agus a' dol a mach ann an Ierusalem.

29 Agus labhair e gu'dína an ainm an Tighearna Iosa, agus rinn e deasboireachd an aghaidh nan Greugach : ach chuir iadsan rompa esan a mharbhadh.

30 Ach an uair a thuig na bráithre so, thug iad sios e gu Cesarea, agus chuir iad air falbh gu Tarsus e.

31 An sin bha fois aig na h-eaglaisibh tre Iudea uile, agus Ghailile, agus Shamaria, agus air dhoibh bhi air an togail suas, agus a' siubhal ann an eagal an Tighearna, agus ann an comhfhurtachd a Spioraid naoimh, mheudaicheadh gu mòr iad.

32 Agus tharladh, air do Pheadarimeachd tre gach àite, gu'n deachaidh e sios mar an ceudna chum nan naomh a bha gabhail còmhnuidh ann an Lida.

33 Agus fhuaradh fios air so tre Iopa uile ; agus chreid mòran anns an Tighearna.

34 Agus thubbait Peadar ris, Eneais, tha Iosa Criosd ga d' leigh-eas : éirich agus dean do leaba. Agus air ball dh'éirich e.

35 Agus chunnaic iadsan uile e, a bha chomhnuidh ann an Lida, agus ann an Saron, agus phill iad chum an Tighearna.

36 A nis bha ban-deisciobul àraigheann ann an Iopa d'am b'ainm Thabit, 'se sin, air eadar-theangachadh, Dorcas : bha a' bhean so làn do dheadh oibrigh, agus do dhéircibh a rinn i.

37 Agus tharladh anns na làithibh sin, air dh'i bhi gu tinn gu'n d'fhuaradh i bas : Agus air dhoibh a h-ionnlaid,

chuir iad ann an seòmar uachdarach i.

38 Agus air do Lida bhi fagus do Iopa, agus air cluinniann do na deisciobluibh gu'n robh Peadar an sin, chuir iad dithis dhaoine d'a ionnsuidh, a' guidheadh air e theachd d'an ionnsuidh gun dàil.

39 An sin dh'éirich Peadar, agus chaidh e maille riu Agus an uair a bha e air teachd, threòdraich iad suas e do'n t-seòmar uachdarach : agus sheas na bantraicheadh uile làimh ris a' caoineadh, agus a' nochdadh nan còta agus nan truscan a rinn Dorcas am feadh a bha i maille riu.

40 Ach air do Pheadar an cur a mach uile, leig se e féin air a ghlúinibh agus rinn e ùrnuigh, agus air dhatonndadh ris a' chorpa, thubbait e, A Thabit, éirich. Agus dh'fhosgail ise a suilean : Agus air dh'i Peadar fhaicinn, dh'éirich i'na suidhe.

41 Agus thug e a làmhdh dh'i, agus thog e 'na seasamh i ; agus an uair a ghairm e na naoimh agus na bantraicheadh, chuir e 'nan làthair beo i.

42 Agus fhuaradh fios air so tre Iopa uile ; agus chreid mòran anns an Tighearna.

43 Agus tharladh gu'n d'fhan e mòran do làithibh ann an Iopa maille ri Simon àraighe fear-deasachaidd leathair.

CAIB. X.

A GUS bha duine àraighe ann an Cesarea, d'am b'ainm Cornelius, ceannard-ceud do'n chuideachd d'an goirear a' chuideachd Eadailteach,

2 Duine cràbhach, agus air an robh eagal Dé maille r'a thigh uile, a bha toirt mòrain déirce do'n-slugh, agus a' deanamh ùrnuigh ri Dia a ghnàth.

3 Chunnaic e ann an sealladh c gu soilleir, mu thimchioll na naothadh uaire do'n là, aingeal Dé a' teachd a stigh d'a ionnsuidh, agus ag ràdh, A Chormeliuis.

4 Agus air dhasan amharc gu geur air, ghabh e eagal, agus thubbairte, Ciòd e, a Thighearn? Agus thubbairte e ris, Chaidh t'ùrnuighean agus do dhéirccean suas mar chuijmheachan ann am fianuis Dé.

5 Agus a nis cuir daoine gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an comhainm Peadar :

6 Tha e air aoidheachd maille ri Simon àraighe fear-deasachaidd leathair, aig am bheil a thigh làimh ris an fhàrige : innisidh esan duit ciòd is-còir dhuit a dheanamh.

^a còmhnuadh, cuideachadh.

^b chrith-ghalar.

^c foillseachadh, taisbeanadh.

7 Agus an uair a dh'fhalbh an t-aingeal a labhair ri Cornelius, ghairm é d'a ionnsuidh dithis do riuinnntir a thighe, agus saighdear cràbhach do'n dream a bha ghnàth a' feitheamh air :

8 Agus an uair a chuir e an t-iomlan an céill doibh, chuir e iad gu Iopa.

9 Agus air an là màireach, 'nuair a bha iadsan air an turus, agus a' teachd an fagus do'n bhaile, chaidh Peadar suas air mullach an tighe a dheanamh ùrnuigh, mu thimchioll na seathadh uaire ^a.

10 Agus dh'fhàs e ro oerach, agus bu mhiann leis biadh itheadh : ach am feadh a'bha iadsan ag ulluchadh, thuit e ann an neul.

11 Agus chunnaic e nèamh fos-gailte, agus soitheach àraidh a' teachd a nuas d'a ionnsuidh, mar bhàra-th-lìn^b mhòdir, ceangailte air a ceithir beannaibh ^c, agus air a leigeadh sios air an talamh :

12 Anus an robh gach uile ghnè bheathaiche ceithir-chosach na tal-mhainn, agus bheathaiche allta, agus bhasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

13 Agns thainig guth d'a ionnsuidh, Eirich, a Pheadair ; marbh agus ith.

14 Ach thubhairt Peadar, Ni h-eadh, a Thighearn ; oir cha d'ith mi riabhach aon ni coitchionn ^d no neoghan.

15 Agus thubhairt an guth ris a ris an daradh uair, Na nithe sin a għlan Dia, na gairm thusa coitchionn.

16 Agus rinneadh so tri uairean : agus thogadh an soitheach a ris suas gu neamh.

17 A nis an uair a bha Peadar fuidh amharus an fén ciod bu chiall do'n t-sealladh a chunnaic e, feuch, bha na daoine a chuireadh o Chornelius, an déagh dhoibh tigh Shimoin iarraidh, 'nan seasamh aig an dorus.

18 Agus air gairm dhoibh, dh'fheàrrach iad an robh Simon d'an comh-ainm Peadar, air aoidheachd an sin.

19 Am feadh a bha Peadar a' smuaineachadh air an t-sealladh, thubhairt an Spiorad ris, Feuch, tha triuir dhaoine ga d' iarraidh.

20 Uime sin eirich, agus gabhli sios, agus innich maille riu, gun amharus air bith a bhi ort : oir is mise a chuir uam iad.

^a i. e. meadhon-lù.   ^b llo-n-endach.

^c cumanta.

144

21 Agus chaidh Peadar sios chum nan daoine [a chuireadh d'a ionnsuidh o Chornelius;] agus thubhairt e, Feuch, is mise an ti a tha sibh ag iarraidh : ciod e an t-aobhar mu'n d'thainig sibh ?

22 Agus thubhairt iadsan, Fhuair Cornelius an ceannard-ceilidh, duine cothromach, air am bheil eagal Dé, agus fuidh dheadh ainme aig cinn-each nan Iudhach uile, rabhadh o Dhia le aingeal naomha, fios a chur orts a d'a thigh, agus briathran a chluaintinn uait.

23 An sin ghairm e steach iad, agus thug e aoidheachd dhoibh. Agus air an latha màireach dh'imich Peadar maille riu, agus chaidh dream àraighe do na bràithribh o Iopa maraon ris.

24 Agus air an là màireach chaidh iad a steach do Chesarea : agus bha Cornelius a' feitheamh riu, agus air gairm a luchd-dàimh agus a chàirde disle an ceann a chéile.

25 Agus an uair a bha Peadar a' dol a steach, choinnich Cornelius e, agus thuit e slos aig a chosaibh, agus rinn e aoradh dha.

26 Ach thog Peadar suas e, ag ràdh, Seas suas ; is duine mise mar an ceudna.

27 Agus ag còmhchradh ris, chaidh e steach, agus fhuair e mòran cruinn.

28 Agus thubhairt e riu, Tha fios agaibh gu bheil e mi-dhligheach do dhuine a tha 'na Iudhach, comhlúadar a chumail ri neach a tha do chinn-each eile, no teachd am fagus da : ach nochd Dia dhomhsa, gun duine air bith a ghairm coitchionn no neo-ghlan.

29 Uime sin thainig mise 'nuair a chuireadh fios orm, gun aon ni a ràdh 'na aghaidh : air an aobhar sin tha mi feòraich e'ar son a chnir sibh fios orm.

30 Agus thubhairt Cornelius, O'n cheathramh là gus an uair so bha mi a' deanamh trosgaidh, agus air an naothadh uair bha mi deanamh ùrnuigh ann mo thigh, agus feuch, sheas duine a'm' lathair ann an eudach dealrach ^f.

31 Agus thubhairt e, A Chornelius, dh'éisdeadh t'ùrnuigh, agus tha do dhéirean air an cuimhneachadh am fianuis Dé.

32 Uime sin cuir gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an comh-ainm Peadar ; tha e air aoidheachd ann an tigh Shimoin fear-deasachaidh leath-

^e air am bheil deadh theisteas.
^f ro-gheal.

air, làimh ris a' mhui; neach 'nuair a thig e, a labhras riut.

33 Uime sin chuir mi air ball fios ort; agus is maith a rinn thu teachd. Air an aobhar sin tha sinne uile an so a làthair am fianuis Dé, a dh'éisdeachd nan uile nithe a tha air an àithneadh dhuitse le Dia.

34 An sin dh'flosgail Peadar a bheul, agus thubhairt e, Gu firinneach tha mi 'g aithneachadh nach 'eil Dia ag amharc air pearsaibh seach a chéile:

35 Ach anns gach uile chinneach a ta an neach air am bheil eagalsan, agus a ta 'g oibreachadh fireantachd, taitneach aige.

36 Am focal a chuir Dia gu clann Israel, a' searmonachadh sìth tre Iosa Criosd (neach is e Tighearna nan uile,)

37 Am focal sin is aithne dhuibh, a sgaoileadh air feadh tire Iudea uile, agus a thòisich o Ghalile, an déigh a' bhaistidh a shearmonaich Eoin :

38 Cionnus a dh'ùng Dia Iosa o Nasaret leis an Spiorad naomh, agus le cumhachd; neach a chaidh m' an cuairt a' deanamh naith, agus a' slànuchadh nan uile a bha air am foireigneachadh a leis an diabhol : oir bba Dia maille ris.

39 Agus tha sinne 'nar fianuisibh air na h-uile nitibh a rinn e, araoan ann an tìr nan Iudhach, agus ann an Jerusalem; neach a mharbh iad, 'ga chrochadh air crann:

40 Esan thog Dia suas air an treas là, agus nochd se e gu follaiseach,

41 Cha'n ann do'n t-sluagh uile, ach do fhianuisibh, a thaghadh le Dia roimh-làimh, eadhon dhuinne, a dh'ith agus a dh'ol maille ris, an déigh dha éirigh o na marbhaibh.

42 Agus dh'aithn e dhuinne searmonachadh do'n t-sluagh, agus fianuis a dheanamh gur esan a dh'orduicheadh le Dia 'na bhreitheamh air bheothaibh agus air mharbh-aibh.

43 Dhasan tha na faidhean uile a' toirt fianuis, gu'm faigh gach neach, a chreideas ann, maitheanas 'nam peacadh trid ainmsan.

44 Am feadh a bha Peadar fathast a' labhairt nam briathar sin, thuring b an Spiorad naomh orrasan uile a chual am focal.

45 Agus ghabh na creidmhich do'n timchioll-ghearradh, a mheud diuibh 's athaining maille ri Peadar, iongan-tas mòr, do bhrigh gu'n do dhòirt-

eadh air na Cinneachaibh mar a' ceudna tiodhlac an Spiorad naoimh.

46 Oir chuala siad iad a' labhairt le teangaibh, agus ag àrd-mholadh Dhé. An sin fhreagair Peadar,

47 Am feud neach sam bith uisge a thoirmeasg, chum nach rachadh iad so a bhaisteadh, a fhuair an Spiorad naomh, co math ruinne?

48 Agus dh'orduich e iad a bhi air am baisteadh ann an aimm an Tighearna. An sin ghuidh iad air fantuinn maille riù làithean àraidh.

CAIB. XI.

A GUS chuala na h-abstoil agus na bràithrean, a bha ann a'z Iudea, gu'n do ghabh na Cinnich mar an ceudnà ri focal Dé.

2 Agus an uair a chaith Peadar suas gu Hierusalem, rinn iadsan a bha do'n timchioll-ghearradh conspoid ris,

3 Ag ràdh, Chaidh thu steach a dh'ionnsuidh dhaoine nach robh air an timchioll-ghearradh, agus dh'ith thu maille rin.

4 Agus thoisich Peadar, agus chuir e'n t-iomlan an céill doibh an ordugh, ag ràdh,

5 Bha mi ann an cathairc Iopa rì ùrnui; agus ann an neul chunnaiac mi sealladh, soitheach àraidh a' teachd a nuas, mar bhrath-lìn mhoir, air a leigeadh a nuas o'néamh air a ceithir beannaibh d; agus thainig i a'm ionnsuidhise.

6 Agus air dhomh beachdachadh gu geur oirre, thug mi fainear, agus chunnaiac mi beathaiche ceithir-chiosach an talmhainn, agus na fiadh-bheathaiche, agus na biasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

7 Agus chuala mi guth ag ràdh riù, Eirich, a Pheadair; marbh agus ith.

8 Ach thubhairt mise, Ni h-eadh, a Thighearn: oir cha deachaidh riamh aon ni coitchionn no neo-ghlan a steach do m' bheul.

9 Ach fhreagair an guth mi an daradh uair o'néamh, Na nithe a ghlan Dia na meas thusa neog-ghlan c.

10 Agus rinneadh so tri uairean: agus thogadh an t-iomlan a rìs suas gu nèamh.

11 Agus feuch, air ball bha truir dhacine air teachd chum an tighe anns an robh mi, a chuireadh o Chesarea do m' ionnsuidh.

12 Agus thubhairt an Spiorad riù dol maille rin, gun amharus air bith a bhi orm. Agus chaidh mar

^a thugadh fuidh cheannsal.

^b thuit.

^c baile.

^d oisnibh.

^e coitchionn.

an ceudna an t-seathnar bhràithre so maille rium, agus chaidh sinn a steach do thigh an duine :

13 Agus nochd e dhuinn cionnus a chumnaic e aingeal 'na sheasamh 'na thigh, a thubhair tris, Cuir daoine gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an comh-aasm Peadar :

14 Neach a labhras briathra riut, leis an saorar thu féin agus do thigh uile.

15 Agus an uair a thòisich mi air labhairt, thuirling a an Spiorad naomh orrasan, mar oirne air tùs.

16 An sin chuimhnich mise focal an Tighearna, mar a thubhairt e, Bhaist Eoin gun amharus le h-uisge; ach baistear sibhse leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin ma thug Dia dhoibhsan a choimh-ionann tiodhlaca ruinne, a chreid anns an Tighearn Iosa Criod, cò mise gu'm bithinn comasach bacadh a chur air Dia.

18 Agus an uair a chual iad na nithe so, thosd iad, agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Thug Dia ma seadh mar an ceudna do na Cinneachaibh aithreachas chum na beatha.

19 A nis chaidh iadsan a sgapadh a mach leis an àmhgħar b a dh'Éirich air son Stephan, gu ruig Phenice, agus Ciprus, agus Antioch, gun am focal a labhairt ri aon neach, ach ris na h-Iudhachaibh a mhàin.

20 Agus bha cuid diuhb o' Chiprus, agus o Chirene, dream air dhoibh dol a steach do Antioch, a labhair ris na Greugachaibh, a' searmonachadh an Tighearna Iosa.

21 Agus bha làmh an Tighearna maille riu : agus chreid àireann mhòr, agus phill iad chum an Tighearna.

22 Agus thainig sgeula air na nitibh sin gu cluasaibh na h-eaglais a bha ann an Jerusalem: agus chuir iad Barnabas uatha, chum gu'n rachadh e gu h-Antioch.

23 Neach an uair a thainig e, agus a chunnaic e grasa Dhé, a rinn gairdeachas, agus a dh'earail orra uile, gn'n dlùth-leanadh iad ris an Tighearn le rùn cridhe.

24 Oir bha e 'na dhuine maith, agus làn do'n Spiorad naomh, agus do chreidimh. Agus chuireadh sluagh mòr ris an Tighearn.

25 An sin chaidh Barnabas gu Tarsus, a dh'iarraidh Shauil.

26 Agus air dha shaotainn, thug e leis e gu h-Antioch. Agus tharladh, gu'n robh iad rē bliadhna iom-

lain air an cruinneachadh maille ris an eaglais, agus gu'n do theagaig iad sluagh mòr; agus gu'n do ghoir-eadh Criodaidhean do na deisciob-luibh air tùs ann an Antioch.

27 Agus anns na làithibh sin thainig fàidhean o Hierusalem gu h-Antioch.

28 Agus air seasamh suas do aon diuhb d'am b'ainm Agabus, dh'fhoillsich e tre an Spiorad, gu'm biodh gorta mhòr air feadh an domhain uile: ni mar an ceudna a thachair ri linn Chlaudiuis Cheasar.

29 An sin chuir gach aon do na deisciob-luibh roimhe, a réir a chomais, còmhnaidh a chur chum nam bràithrean, a bha chòmhnuidh ann an Iudea.

30 Ni mar an ceudna a rinn iad, agus chuir iad e chum nan seanair le làimh Bharnabais agus Shauil.

CAIB. XII.

A NIS mu'n àm sin, shin Herod an righ a làmhan, a dheanamh uile air dream àraighe do'n eaglais.

2 Agus mharbh e Seumas bràthair Eoin leis a' chlaidheamh.

3 Agus an uair a chunnaic e gu'n do thaitinn sin ris na h-Iudhachaibh, chaidh e air aghaidh a ghlaicadh Pheadair mar an ceudna. (Agus b'iad làithean an arain neo-ghoirt-ichte a bh'ann.)

4 Agus għlaç e agus chuir e'm priosun e, agus thug se e r'aghleidh-eadh do cheithir cheathrar shaigh-dear, fa rùn a thoirt a mach do'n t-sluagh an déigh na càisge.

5 Air an aobhar sin għleidheadh Peadar anns a' phriosun: ach bha bith-ñrnuiġ d'air a deanamh leis an eaglais ri Dia air a shon.

6 Agus an uair a b'äill le Herod a thoirt a mach, san oidhche sin féin bha Peadar 'na chodal eadar dithis shaighdear, ceangailte le dà shlabhruidh: agus bha'n luchd-faire fa chomhair an doruis a' coimbead a' phriosuin.

7 Agus feuch, thainig aingeal an Tighearna air, agus dhealraich solus anns a phriosun: agus air bualadh taoibh Pheadair dha, dhùisg se e, ag ràdh, Eirich gu grad. Agus thuit a cheanglaiche d'a làmhaibh.

8 Agus thuhhairet an t-aingeal ris, Criodair, thu féin, agus ceangail ort do bhonn-bhrògan e: agus rinn e mar sim. Agus a deir e ris, Tilg t'fħallu ing f umad, agus lean mise.

^c na tħre uile. ^d gnàth-ñrnuiġ, slor-ñrnuiġ. ^e chuarain. ^f do bħrat, t'eudach-uaehdair.

C A I B. XIII.

9 Agus chaidh e mach, agus lean se e, agus cha robh fhios aige gu'n robh e fior an ni a rinneadh leis an aingeal: ach shaoil e gu'm bu tais-beana a chunnaic e.

10 Agus air dhoibh dol tre 'n cheud agus an dara faire, thainig iad chum a' gheataidh iaruinn, ta treorachadh do'n bhaile, a dh'fhsogail doibh leis féin: agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad air an aghaidh tre aon sráid, agus air ball dh'fhalbh an t-aingeal uaith.

11 Agus an uair a thainig Peadar chuige féin, thubhairt e, A nis tha fhios agam gu firinneach gu'n do chuir an Tighearn aingeal uaith agus gu'n do shaor e mi o láinn Heroid, agus o uile dhùil pobuill nan Iudhach.

12 Agus an uair a smuainich e air a' chùis, thainig e gu tigh Mhuire màthar Eoin, d'an comh-ainm Marcus, far an robh mòran cruinn, agus iad ri ùrnuigh.

13 Agus an uair a bha Peadar a' bualadh doruis a' gheataidh, thainig gruaigach d'am b'ainm Rhoda a dh'éisdeachd.

14 Agus an uair a dh'aithnich i guth Pheadair, tre aoibhneas cha d'fhosgail i'n geata, ach ruith i stigh, agus dh'innis i gu'n robh Peadar 'na sheasamh aig a gheata.

15 Ach thubhairt iad rithe, Tha thu air mhi-chéill. Ach bha ise toirt dearbh-chinnteb gu'n robh e mar sin. Au sin thubhairt iad, 'Se 'aingeal a ta ann.

16 Ach bhuanach Peadar a' bualadh an doruis: agus an uair a dh'fhsogail iad, agus a chunnaic iad e, bha iad làn uamhais.

17 Ach air dlasan smèideadh orra le a láimh iad a bhi 'nan tosd, chuir e'n céill doibh cionnus a thug an Tighearn as a' phriosun e. Agus shubhairt e, lunsibh na nithe so do na bràithribh. Agus air dol a mach dha, chaidh e gu àit eile.

18 Agus air teachd do'n là, bha iomairt nach bu bheag am measg nan saighdear, ciod a thachair do Pheadar.

19 Agus air do Herod iarraidh, agus gun fhaotainn, rannsaich e an luchd-coimhead, agus dh'orduich e an toirt air falbh chum peanais. Agus chaidh e slos o Iudea gu Cesarea, agus rinn e comhnuuidh an sin.

20 Agus bha fearg mhòr aig Herod ri muinntir Thiruis agus Shidoine: ach thainig iadsan a dh'aon innseachd d'a ionnsuidh, agus air dhoibh Blast-

us seomradair an righ a thoirt air an crann, dh'iarr iad sith; do bhrigh gu'n robh an tir air a beathachadh le tir an righ.

21 Agus air là ordúichte, air do Herod bhi aira sgeudachadh le eudach rioghail, agus na shuidhe air a' rig-chaithir, labhair e gu deas-blriathrach riud.

22 Agus rinn an sluagh gaire, ag ràdh, Is guth Dé so, agus cha ghuth duine.

23 Agus air ball bhuail aingeal an Tighearn' e, do bhrigh nach d'thug e a' ghlòir do Dhia: agus dh'itheadh le cnuimhibh e, agus chaidh an deo as.

24 Ach dh'fhàs focal an Tighearna agus mbendaicheadh e.

25 Agus phill Barnabas agus Saul o Hierusalem, air dhoibh an ministreileachd a choimhlionadh, a' toirt leo mar an ceudna Eoin, d'an comhainm Marcus.

CAIB. XIII.

A NIS bha anns an eaglais a bha aig Antioch, fàidhean, agus luchd-teagaig aràidh; mar a ta Barnabas, agus Simeon d'an goirear Niger, agus Lucius o Chirene, agus Manaen, comhalta Heroid an Tèrrairch, agus Saul.

2 Agus air bhi dhoibh ri ministreileachd do'n Tighearn, agus a' trosgadh, thubhairt an Spiorad naomh, Cuiribh a leth dhomhsa Barnabas agus Saul, chum na h-oibre gus an do ghairm mi iad.

3 An sin air dhoibh trosgadh agus ùrnuigh a dheanamh, agus an làmhain a chur orra, leig iad uatha iud.

4 Mar sin air dhoibhsan a bhi air an cur a mach leis an Spiorad naomh, chaidh iad sios gu Seleucia; agus o sin sheòl iad gu Ciprus.

5 Agus air bhi dhoibh ann an Salamis, shearmonaich iad focal Dé ann an sionagogaibh nan Iudhach: agus bha mar an ceudna Eoin aca mar flear-frithealaidh.

6 Agus an uair a chaidh iad tre'n eilean g'a Paphos, fhnaidh iad druidh aràidh, fàidh bréige, Iudhach, d'am b'ainm Bariesus :

7 Neach a bha maille ri Sergius Paulus an t-uachdaran, duine tuig-seach; air dhasan Barnabas agus Saul a ghairm d'a ionnsuidh, dh'iarr e focal Dé a chluinntinn.

8 Ach chuir Elimas an druidh (oir is ann mar so a dh'eadar-theangaichear a'nm) 'nan aghaidh, ag iarraidh an t-uachdaran a thionndadh o'n chreidimh.

^a shealladh.
^b a' cathachadh.
^c buaireas.

b a' cathachadh.

d rinn e draidh doibh.
e iolach.

9 An sin air bhi do Shaul (da'n goirear Pòl) làn do'n Spiorad naomh, agus ag amharc gu geur air,

10 Thubhairt e, O thusa a ta làn do'n uile cheilg, agus do'n uile dhroch-bheirt, a mhic an diabhoil, a nàmhaid na h-uile fhireantachd, nach sguir thu do fhiaradh shlighean dìreach an Tighearna?

11 Agus feuch a nis, *tha làmh an Tighearna ort*, agus bitheidh ta dall, gun a' ghrían fhaicinn rè tamuill. Agus air ball thuit céò agus dorcharadas air; agus a' tionndadh m'an cuairt, dh'iarr e dream a threòraich-eadh air làimh e.

12 An sin an uair a chunnaic an t-uachdar an ni a rinneadh, chreid e, air dha bhi làn iongantais mu theagast an Tighearna.

13 Agus air gabhail luinge do Phòl agus d'a chuideachd o Phaphos, thainig iad gu Perga na Pamphilia: agus air do Eoin am fàgail, phill e gu Hierusalem.

14 Agus air dhoibhsan imeachd o Pherga, thainig iad gu Antioch na Pisidia, agus chaithd iad a steach do'n t-sionagog air latha ua sàbaid, agus shuidh iad.

15 Agus an déigh leughadh an lagha agus nam Fàidh, chuir uachdarain na sionagoige d'an ionnsuidh, ag ràdh, Fheara agus a bhràithre, ma tha focal earail agaibh do'n t-sluagh, abraibh e.

16 An sin an uair a sheas Pòl suas agus a smèid e orra le làimh, thubhairt e, Fheara Israel, agus sibhse air am bheil eagal Dé, éisidh.

17 Thagh Dia a phobuill so Israel ar n-aithriche, agus dh'árdaich e'm pobull 'nuair abha iad air choigrich ann an talamh na h-Eiphit, agus le làimh àrd thug e iad a mach aisede.

18 Agus mu thimchioll tìne dhà fhichead bliadhna ghiùlain e le'm beusaibh a anns an fhàsach.

19 Agus an uair a sgrios e seachd cinnich ann an tir Chanaain, roinn e am fearann orrasan le crannchur.

20 Agus 'na dhéigh sin mu thimchioll ceithir cheud agus leth-cheud bliadhna, thug e dhoibh breitheamhna, gu Samuel am faidh.

21 Agus 'na dhéigh sin dh'iarr iad righ: agus thug Dia dhoibh Saul mac Chis, duine do thréibh Bhéniamin, rè dha fhichead bliadhna.

22 Agus air dha esan atharrachadh, thog e suas Daibhidh gu bhi 'na righ dhoibh; d'an d'thug e mar an ceudna fianuis, ag ràdh, Fheair mi Daibhidh mac Iese, duine a réir mo chridhe féin, a ni m'uile thoil.

23 Do shliochd an duine so thog Dia suas do Israel a réir a gheallaidh, Slànuighear, eadhon Iosa:

24 Air do Eoin, roimh a theachd-san, baisteadh an aithreachais air tùs a shearmonachadh do phobull Israel uile.

25 Agus mar a choimhlion Eoin a thriall b, thubhairt e, An ti a ta sibh a' saoilsinn is mise, cha mhi e. Ach feuch, a ta neach a' teachd a'm' dhéigh, nach fiu mi brògan a chos fhuasgladh.

26 Fheara agus a bhràithre, a chlann fine Abráhaim, agus a mheud agaibh air am bheil eagal Dé, 's ann chugaibhs' a chuireadh focal na sláinte so:

27 Oir iadsan a ta chòmhnuidh ann an Ierusalem, agus an uachdarain, air dhoibh bhi aineolach airson, agus air foilaibh nam Fàidh a ta air an leughadh gach sàbaid, le esan a dhíeadh choimhlion siad iad.

28 Agus ge nach d'fhuair iad coire bàis air bith ann, dh'iarr iad air Pilat gu'n curteadh esan gu bàs.

29 Agus an uair a chomhlion iad na h-uile nithe bba scriobhta mu thimchioll, thug iad a nuas o'n chrann e, agus chuir iad ann an uaigh e.

30 Ach thog Dia suas o na marbhaibh e:

31 Agus chunncas e rè mòrain làithean leo-san a chaithd suas maille ris o Ghalile gu Hierusalem, dream a ta 'nam fianuisibh dhasan do'n t-sluagh.

32 Agus a ta sinne a' soisgeulachadh dhuibhse a' gheallaidh, a rinn-eadh do na h-aithrichibh,

33 Gu'n do choimhlion Dia so dhuinne an clann, air dha Iosa thogail suas; mar a ta e scriobhta mar an cendna san dara Salm, Is tu mo Mhacsá, an diugh ghn mi thu.

34 Agus mar dhearbhadh gu'n do thog e suas e o na marbhaibh, gun e a philltinn air ais tuilleadh chum truaillidheachd, thubhairt e mar so, Bheir misedhuibh tròcaire cinnteach Dhaibhidh.

35 Uime sin a deire mar an ceudna ann an Salm eile, Cha'n fhuiling thu do d'Aon naomha gu'm faic e truaillidheachd.

36 Oir an déigh do Dhaibhidh a ghinealach féin a riarrachadh a réir toil Dhé, choidil e, agus chuireadh e chum aithriche, agus chunnaic e truaillidheachd:

37 Ach an ti a thog Dia suas, cha'n fhac e truaillidheachd.

^a a thurus, a chùrsa.

^b ag innseadh deadh sgéil dhuibhse, eadhon a' gheallaidh.

38 Uime sin biodh fhios agaibhse, fheara *agus* a bhràithre, gur ann tre'n duine so a ta maitheanas peacaidh air a shearmonachadh dhuibh :

39 Agus tridsan a ta gach neach a chreideas air a shaoradh ^a na h-uile nithibh, o nach robh e'n comas duibh bhi air bhur saoradh le lagh Mhaois.

40 Thugaibh aire uime sin, nach d'thig oirbh an ni a ta air a ràdh anns na Fàidhibh,

41 Feuchaidh, a luchd-tarcuis, agus gabhaibh iongantas, agus rachadh as duibh ^a : oir oibricheamsa obair ann bhur làithibhse, obair nach creid sibh idir, ge do chuireadh duine an cùill duibh e.

42 Agus an uair a chaidh na h-Iudhaich a mach as an t-sionagog, ghuidh na Cinnich gu'a rachadh na briathra so a labhairt riu féin an t-sàbaid 'na dhéigh sin.

43 A nis an uair a sgoil an coimhlithional, lean mòran do na h-Iudhachaibh agus do na proselitich chràbhach Pòl agus Barnabas : agus labhairt iadsan riu, agus chuir iad impidh orra fuireach ann an gràs Dhé.

44 Agus air an latha sàbaid a b'thaigse, is beag nach do chruinnich am baile gu h-iomlan a dh'ëisdeachd ri focal Dé.

45 Ach an uair a chunnait na h-Iudhaich na slòigh, llonadh iad le h-eud b, agus labhairt iad an aghaidh nan nithe sin a labhradh le Pòl, a' labhairt 'nan aghaidh agus a' tabhairt toibhheim.

46 An sin dh' fhàs Pòl agus Barnabas dàna, agus thubhairt iad, B'ëigin focal Dé bhi air a labhairt ribhse air tús : ach do bhrigh gu'n do chuir sibh cùl ris, agus gur i bhur breth oirbh féin nach fiu sibh a' bheatha mhaireannach, feuch, a ta sinne a' piltinn clum nan Cinneach.

47 Oir is ann mar sin a dh'áithn an Tighearna dhuinn, *ag ràdh*, Chuir mi thu mar sholus do na Cinnich, chum gu'm bitheadh tu mar shlainte gu iomall na talmhainn.

48 Agus an uair a chuala na Cinnich so, rinn iad gairdeachas, agus ghlòraich iad focal an Tighearna : agus chreid a mheud 'sa bha orduichte ^c chum na beatha mair-eannaich.

49 Agus sgoileadh focal an Tighearna seadh na tire uile.

50 Ach bbrosnaich na h-Iudhaich na mnài ehràbhach agus urramach, agus daoin' uaisle na cathrach,

agus thog iad geur-leamhuinn air Pòl agus Barnabas, agus thilg iad a mach as an criochaibh iad.

51 Ach chrath iadsan duslach an cos dhiubh 'nan aghaidh, agus thainig iad gu Iconium.

52 Agus bha na deisciobuil air an llonadh le h-aoibhneas, agus leis an Spiorad naomh.

CAIB. XIV.

A GUS tharladh ann an Iconium, gu'n deachaidh iad ar aon a steach do shionagòg nan Iudhach, agus gu'n do labhairt iad air chor as gu'n do chreid cuideachd mhòr do na h-Iudhachaibh, agus mar an ceudna do na Greugachaibh.

2 Ach bhosnaich na h-Iudhaich mhi-chreideach, agus lion iad do dhroch rùn inutinn nan Cinneach an aghaidh nam bràithre.

3 Uime sin dh'fhan iad aimsir fhada a' labhairt gu dàna mu thimchioll an Tighearna, a rinn fianuis do fhocal aghráis, agus a thug fainear comharan agus mìorbhilean a bhi air an deanamh le'n làmhaibh-san.

4 Ach bha sluagh a' bhaile air an roinn : agus bha cuid diubh leis na h-Iudhachaibh, agus cuid eile leis na h-abstolaibh.

5 Agus an uair a thugadh ionnsuidh ar aon leis na Cinneachaibh, agus mar an ceudna leis na h-Iudhachaibh, maille r'an uachdaranaibh, chum iadsan a mhaslachadh agus a chlachadh,

6 'Nuair a thug iadsan so, theich iad gu Listra agus Derbe, bailte do Licaonia, agus chum na dùcha m'an cuairt.

7 Agus bha iad a' searmonachadh an t-soisgeil an sin.

8 Agus bha ann an Listra duine àraighe gun lùth 'na chosaibh 'na shuidhe, a bha bacach o bhroinn a mhàthar, neach nach d'imich riagh.

9 Chual esan Pòl a' labhairt : neach air dha amharc gu geur air, agus a thnígsinn gu robh creidimh aige chum a leigheas,

10 Thubhairt e le guth àrd, Seas suas gu direach air do chosaibh. Agus leum esan agus dh'imich e.

11 Agus an uair a chunnait an sluagh an ni a rinn Pòl, thog iad an guth, ag ràdh ann an cùinain Licaonia, Tha na Dée air teachd a nuas an cos-las dhaoine d'ar n-ionnsuidhne.

12 Agus ghoir iad do Bharnabas, Iupiter ; agus do Phòl, Mercurius, do bhrigh gu'm b'e am priomh shear-labhairt e.

13 An sin thug sagart Iupiteir a bha fa chomhair an cathrachsan

^a rachaibh as an t-sealladh.

^b tnùth. ^c air an cur an ordugh.

^d priomh dhaoine.

G N I O M H A R A.

tairbh agus blàth-fhleasgaidh a chum nan geata, agus b'aill leis iobairt a dheanamh maille ris an t-sluagh.

14 Ach an uair a chuala na h-abstóil Barnabas agus Pól so, reub iad an eudach, agus ruith iada steach am measg an t-sluaign, ag éigheach,

15 Agus ag ràdh, A dhaoine, c'ar son a ta sibh a' deanamh nan nithe so? oir is daoine sinne cosmhul ribh féin thaobh fulangais b, a' searmon-achadh dhuibhse, pilltinn o na nithibh diomhain sin chum an Dé bheo, a rinn nèamh, agus an talamh, agus an cuan, agus na h-uile nithe a ta annta:

16 Neach anns na linnibh a chaidh seachad, a dh'fhuiling do na h-uile Chinneachaibhimeachd 'nan slighibh féin.

17 Gidheadh, cha d'fhàg se e fèin gun fhianuis, a' deanamh maith, agus a' toirt dhuinn uisge o nèamh, agus aimsire tarbhach, a' lionadh ar cridheacha le biadh agus le subhachas.

18 Agus ag ràdh nan nithe so dhoibh, is gann a chum iad an sluagh gun iobairt a dheanamh dhoibh.

19 Agus thainig Iudhaich o Antioch agus o Iconium, agus chomh-airlich iad an sluagh, agus air dhoibh Pól a chliachadh, tharruign iad a mach as a' bhaile e, a' saoilsinn gu robh e marbh.

20 Ach air seasamh do na deisciobuibh m'a thimchioll, dh'éirich e, agus chaidh e steach do'n bhaile: agus air an là màireach dh'imich e maille ri Barnabas gu Derbe.

21 Agus an uair a shearmonaich iad an soisgeul do'n bhaile sin, agus a rinn iad mòran dheisciobul, phill iad gu Listra, agus Iconium, agus Antioch,

22 A' neartachadh anama nan deisciobul, agus ag earrailc orra buanachadh sa' chreidimh, agus a' teagast gur ann tre iomadh àmhghar is éigin duinn dol a steach do rioghachd Dhé.

23 Agus an uair a dh'orduich iad seanairean dhoibh anns gach eaglais, agus a rinn iad ùrnuiugh maille ri trosgadh, dh'earb siad iad ris an Tighearn, anns an do chreid iad.

24 Agus an déigh dhoiħħ do t're Phisidia, thainig iad gu Pamphilia.

25 Agus air dhoibh am focal a labhairt ann am Perga, chaidh iad sios gu Atalia:

26 Agus sheòl iad as sin gu Antioch, an t-àit o'n d'earbadh iad ri gràs Dhé, chum na h-oibre a choimh-lion iad.

27 Agus an uair a thainig iad, agus a chruinnich iad an eaglais an ceann a chéile, dh'aithris iad meud nan nithe a rinn Dia leo, agus gu'n d'fhosgail e dorus creidimh do na Cinneachaibh.

28 Agus dh'fhan iad an sin aimsir nach bu bheag maille ris na deisciobuuibh.

CAIB. XV.

A GUS theagaisg dreamr àraidih a thainig a nuas o Iudea, na bràithre, ag ràdh, Mur timchioll-ghearrar sibh a réir gnàtha Mbaois, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air bhur slànuachadh.

2 Uime sin air do Phòl, agus do Bharnabas comnsachadh agus deasboireachd nach bu bheag a bhi aca riu, dh'orduich iad Pól agus Barnabas, agus dreamr àraidih eile dhuihh féin, a dhol suas chum nan abstol agus nan seanair gu Hierusalem mu thimchioll na ceisde so.

3 Agus air dhoibh bhi air an toirt air an aghaidh leis an eaglais, chaidh iad tre Phenice, agus Shamaria, a' cur an céil iompochaidh nan Cinneach: agus thug iad aoibhneas mòr do na bràithribh uile.

4 Agus an uair a thainig iad gu Hierusalem, ghabhadh riu leis an eaglais, agus na h-abstolaibh, agus na seanairibh, agus dh'innis iad meud nan nithe a rinn Dia leo-san.

5 Ach dh'éirich dreamr àraidih do bharail nam Phairiseach a bba 'nan creidmliach, ag ràdh, Gur còir an timchioll-ghearradh, agus àithneadh dhoibh lagh Mbaois a choimhead.

6 Agus thainig na h-abstóil agus na seanairean, an ceann a chéile a dh'fheuchainn mu'n chùis so.

7 Agus an déigh mòrain deasboir-eachd, dh'éirich Peadar agus thubh-airt e riu, Fheara agus a bhràithre, tha fhios agaibh o chionn flàda gu'n do ròghnuich Dia 'nar measgne, o m' bheulsa gu'n cluinmeadh na Cinnich focal an t-soisgeil; agus gu'n creideadh iad.

8 Agus rinn an Dia, d'an aithneadh an eridhe, fianuis dhoibh, a' tabhaint an Spioraid naoimh dhoibh, mar a thug e dhuinne;

9 Agus cha d'rinn e eadar-dhealachadh eadar sinne agus iadsan, a' glanadh an eridhe le creidimh.

10 C'ar son uime sin a nis a ta sibh a' cur cathachaidh air Dia d, le cuing a chur air muineal nan deisciobul, nach robh aon chuid ar n-aithriche no sinne comasach air a giùlan?

11 Gidheadh a ta sinn a' creidsinn,

d a' brosnachadh, a' dearbhadh D he

a lus-chrùna.   b aig am bheil comh-aigne ribh féin.   c guidheadh.

tre ghràs an Tighearna Iosa Criod, gu saorar sinn amhuill mar iadsa.

12 An sin dh'han a' chuideachd uile 'nan tosd, agus thug iad éisdeachd do Bharnabas agus do Phòl, ag innseadh meud nan comhar agus nam m'iorbhule a rinn Dia leo san am measg nan Cinneach.

13 Agus an déigh dhoibh bhi 'nan tosd, fhreagair Seumas, ag ràdh, Fheara agus a bhràithre, éisidh riomsa.

14 Chuir Simeon an céill cionnus a dh'fhiosraich Dia na Cinnich air tús, le pobull a ghabhail as am measg d'a ainm féin.

15 Agus da so tha briathra nam faidh a' coimh-fhreagairt; a réir mar a ta e scriobhata,

16 An déigh so pillidh mi, agus togaidh mi suas a ris pàilliun Dhaibhidh, a ta air tuiteam: agus togaidh mi a ris an ni a thuit deth, agus cuiridh mi suas e:

17 Chum gu'n iarr fuigheall nan daoine an Tighearn, agus na h-uile Chinnich, air an goirear m'ainmse, a deir an Tighearn, a ta deanamh nan nithe sin uile.

18 Tha fios oibre féin uile aig Dia o thoiseach an t-saoghaile.

19 Uime sin is i mo bhreathse, nach cuir sinn mi-shuaimhneas^a orra-san do na Cinnich, a ta air pilittinn chum Dhé:

20 Ach gu'n scriobh siun d'an ionnsuidh, iad a sheachnadh truaillidheachd iodhola, agus striopachais, agus ni tachdta, agus fola.

21 Oir a ta aig Maois o na linnibh cian anns gach baile daoine a ta 'ga shearmonachadh, air dha bhi air a leughadh gach latha sabaid anns na sionagogaibh.

22 An sin chunncas do na h-abstolabhl, agus do na seanairibh, maille ris an eaglais uile, daoine taghta dhiobh féin a chur gu Antioch, maille ri Pòl agus Barnabas; *eadhon*, Iudas d'an comh-ainm Barsabas, agus Silas, daoine inbheach am measg nam bràithre:

23 Agus scriobh iad litriche leo air an dòigh so, Tha na h-abstoil, agus na seanairean, agus na bràithrean a' eur beannachd chum nam bràithre do na Cinnich a ta ann an Antioch, agus ann an Siria, agus ann an Cilicia.

24 Do blàrigh gu'n euala sinne, gu'n do chuir dreain àraidih, a chaidh uainne, mi-shuaimhneas oirbh le briathraibh, ag atharrachadh bhur intinnibh, ag ràdh, *Gur còir dhuibh bhi* air bhur timchioll-ghearradh, agus

an lagh a choimhead; do nach d'thag sinne a *leithidsin a dh'áithne*:

25 Chunncas duinne, air dhàjinn bliocruinn a dìl'aontoil, daoine taghta a chur d'ar ionnsuidhse, maille r'ar *bràithribh* gràdhach Barnabas agus Pòl;

26 Daoine a thug an anama féin air son ainme ar Tighearna Iosa Criod.

27 Chuir sinn uime sin Iudas agus Silas uainn, a dh'innseas *daibh* na nithe ceudna le cainnt bheoil.

28 Oir chunncas do'n Spiorad naomh, agus dhuijne, gun ni air bith tuilleadh a chur oirbh a dh'uallaich, ach na nithe feumail so;

29 Sibh a sheachnadh nithe a chaidh iobradh do iodholaibh, agus fola, agus ni tachdta, agus striopachais: uatha so ma choimhlideas sibh sibh féin, ni sibh gu maith. Slàn sibh.

30 Uime sin an uair a leigeadh uatha iad, thainig iad gu h-Autioch: agus air cruinneachadh an t-sluagh dhoibh, thug iad seachad an litir.

31 Agus an uair a leugh iad *sin*, rinn iad gairdeachas air son na comhfhurtachd.

32 Agus air bhi do Iudas agus do Shilas 'nam faidhbih iad féin, le mòran bhriathraibh dh'earaillich, agus neartaich iad na bràithre.

33 Agus air suireach rè 'ùine dhoibh, leigeadh air falbh an sith iad o na bràithribh chum nan abstol.

34 Gidheadh chunncas do Shilas còmhnuidh a dheanamh an sin.

35 Dh'han Pòl mar an ceudna agus Barnabas ann an Antioch, a' teagasc agus a' searmonachadh maille re mòran eile mar an ceudna, focal an Tighearna.

36 Agus an déigh làithean àraidih, thubhairt Pòl ri Barnabas, Pilleam-aid agus faiceamaid ar bràithre, anns gach baile anns an do shearmonaich sinn focal an Tighearna, cionnus a ta iad.

37 Agus b'aill le Barnabas iad a thoirt Eoin, d'an comh-ainm Marcus leo.

38 Ach cha do mheas Pòl gu'm bu chòir dhoibh esan, a dh'fhalbh uatha o Phamphilia, fagus nach deachaidh maille riu chum na h-oibre, a thoirt leo.

39 Dh'éirich uime sin conspeid eatorra co dian, as gu'n do sgaradh o chéile iad: agus mar sin thug Barnabas leis Marcus, agus chaidh e air luing gu Ciprus;

40 Ach thagh Pòl Silas, agus dh'imich e, air dha bhi air earbsadh ri gràs Dé leis na bràithribh.

^a dragh. b a cur bhur inntinn os cionn.

G N I O M H A R A.

41 Agus shiubhail e tre Shiria
agus Chilicia, a' neartachadh a nan
eaglais.

CAIR. XVI.

A N sin thainig e gu Derbe agus
Listra: agus feuch, bha deis-
eibul àraighean sin, d'am b'ainm
Timoteus, mac mná àraighean do'n
chinneach Iudhach, a bha 'na creid-
mheach; ach bu Ghreugach a b'ath-
air dha:

2 A bha fa dheadh ainm aig na
bràithribh, a bha ann an Listra agus
ann an Iconium.

3 Bha toil aig Pòl am fear so a
dhol a mach maille ris; agus ghabh
e agus thimchioll-ghearr se e, air
son nan Iudhach a bha anns na
h-àitibh sin: oir bha fios ac' uile
gu'm bù Ghreugach athair.

4 Agus mar a shiubhail iad tre na
bailtibh, thug iad doibh na h-orduigh-
ean r'an coimhead, a dh'orduicheadh
leis na h-abstolaibh agus na seanair-
bh a bha ann an Ierusalem.

5 Agus mar sin bha na h-eaglais-
ean air an daingneachadh anns a'
chreidimh, agus mheudaicheadh iad
gach là an àireamh.

6 A nis an uair a chaidh iad tre
Phrigia, agus tir Ghalatia, agus a
bhacadh dhéibh leis an Spiorad
naomh am focal a labhairt san Asia.

7 An déigh dhoibh teachd gu Misia,
dh'fheuch iad ri dol gu Bitinia:
ach cha do leig an Spiorad b' leo.

8 Agus air dhoibh ghabhail seachad
air Misia, chaidh iad sios gu Troas.

9 Agus chunncas sealadh c' le Pòl
san oidhche: Sheas duine àraighean
o Mhacedonia, agus ghuaidh e air, ag
ràdh, Thig thairis gu Macedonia,
agus cuidich leinne.

10 Agus an uair a chunnaic e an
sealladh, air ball dh'iarr sinn dol
thairis gu Macedonia, a' dearbh-
thuigsinn gu'n do ghairm an Tigh-
earna sinn chum an soisgeula shear-
monachadh dhoibh.

11 Uime sin air dhuinn long a
ghabhail o Throas, thainig sinn gu
dìreach gu Samotracia, agus air an
Ià 'na dhéigh sing gu Neapolis:

12 Agus o sin gu Philiipi, ceudd
bhaile na cuij sin do Mhacedonia,
agus b'ùr-threabhachas e e: agus bha
sinn a chomhnuidh anns a' bhaile sin
làithean àraighe.

13 Agus air là na sàbaid chaidh
sinn a mach as a' bhaile ri taobh
aimhne, far am b'abhaist ùrnuigh a

dheanamh^f; agus air dhuinn suidhe,
labhair sinis ris na mhaibh a chruinn-
icheadh an sin.

14 Agus dh'éisd bean àraighean
d'am b'ainm Lidia, bean-reicidh pur-
puirz, o chathair Thiatira, a bha
deanamh aoraigh do Dhia; aig an
d'fhsogail an Tighearn a cridhe,
ionnas gu'n d'thug i aire do na
nithibh a labhradh le Pòl.

15 Agus an uair a bhaisteadh i,
agus a teaghlaich: ghuaidh i oirnn, ag
ràdh, Ma mheas sibh mise bhi dileas
do'n Tighearn, thigibh a steach do m'
thigh, agus deanaibh còmhnuidh
ann. Agus choimh-éignich i sinn.

16 Agus tharladh, ag dol dhuinne
chum ùrnuigh, gu'n do thachair oirnn
ban-tràill àraighean, aig an robh spiorad
fiosachd, a thug mòr bhuanachadh d'a
maighstiribh le fiosachd a dhean-
amh :

17 Lean ise Pòl agus sinne, agus
ghlaodh i, ag ràdh, 'S iad na daoine
so seirbhisichan Dé a' ro-airde, a ta
a'nochdadh dhuinne slighe na slàinte.

18 Agus rinn i so rè mòrain do
làithibh. Ach air do Phòl a bhi
doilich, thionndaidh e agus thubhaint
e ris an Spiorad, A ta mi toirt or-
duigh dhuit ann an ainm Josa Criod
dol a mach aisde. Agus chaidh e
mach air an uair sin fein.

19 Agus an uair a chunnaic a
maighstirean gu'n d'fhalbh dochas k
am buannachadh, rug iad air Pòl agus
air Silas, agus tharruing iad do'n
mhargadh iad, chum nan uachdar.

20 Agus air dhoibh an toirt chum
luchd-riaghluiddh a' bhaile, thubhaint
iad, Tha na daoine so a' buaireadh
ar baile gu ro mbòr, air dhoibh bhi
'nan Iudhachaibh.

21 Agus a ta iad a' teagasc ghnàth-
anna nach 'eil ceaduicte dhuinne a
ghabhail no leantuinn, do bhrigh gur
Romhianaich sinn.

22 Agus dh'éirich an sluagh
dh'aon-fheachd 'nan aghaidh: agus
reub na h-uachdarain an eudach
diubh, agus dh'áithn iad an sgiùrsadh
le slataibh.

23 Agus an déigh dhoibh iomadh
buille a leagadh orra, thilg iad am
priosun iad a' toirt sparraidh do
fhearr-coimhead a' phriosuin an
gleidheadh gu tèaruinte.

24 Neach air dha an àithne sin,
fhaontainn, a thilg iad do'n phriosun
a b'fhaide a stigh, agus a dbaingnich
an cosa sa' cheap.

25 Agus mu mheadhon-oidhche air
do Phòl agus do Shilas ùrnuigh a
dheanamh, sheinn iad laoidh-mhol-

^a a' daingneachadh.   ^b Spiorad
Iosa.   ^c taisbean.   ^d pròlmh.
^e cholamhuin; colony. Sasg.
^f do thig ùrnuigh a bhi.

^g corcuir.

^h earbsa.

aidh do Dhia; agus chuala na priosunaich iad.

26 Agus gu h-obann bha crith-thalmhainn mhòr ann, air chor as gu'n do chrathadh bunaitean a' phriosuin: agus air ball dh'fhosgladh na dorsan uile, agus dh'fhuasgladh cuibhreacha gach neach aca.

27 Agus air do fhearr-coimhead a phriosuin dùsgadh a codal, agus air faicinn dorsa a phriosuin fosgailte, tharruing e a chlaideamh, air tì a e fein a mharbhadh, a' saoilsinn gu robh na priosunaich air teiceadh.

28 Ach ghlaodh Pòl le guth àrd, ag ràdh, Na dean cron sam bith ort fein; oir tha sinn uile an so.

29 Agus air gairm soluis dasan, leum e steach, agus thainig e ait chrith, agus thuit e sios an làthair Phòil agus Shilais;

30 Agus air dha an tabhairt a mach, thubhairt e, A mhaighstirean, ciod is coir domh dheanamh chum gu saorar b'mi?

31 Agus thubhairt iadsan, Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus saorar thu féin, agus do thigh.

32 Agus labhair iad focal an Tighearna ris, agus riusan uile a bha 'na thigh.

33 Agus air dha an toirt leis air an uair sin féin do'n oidhche, nigh e an creuchdan; agus bhaisteadh e féin, agus a muinntir uile, gun dàil.

34 Agus an uair a thug e d'a thigh iad, chuir e bord rompa, agus rinn e gairdeachas maille r'a theaghlach uile, a' creidsinn ann Dia.

35 Agus air teachd do'n là, chuir an luchd-riaghluiddh na maoir uatha, ag ràdh, Leig air an comas na daoine sin.

36 Agus dh'innis fear-coimhead a' phriosuin na briathra so do Phòil, Gu'n do chuir an luchd-riaghluiddh flos uatha sibhse a leigeadh as: uime sin rachaibh a mach, agus imichibh an sith.

37 Ach thubhairt Pòl riu, an déigh dhoibh ar sgiùrsadh gu follaiseach gun ar diteadh, agus gur Romhainich sinn, thilg iad am priosun sinn; agus a nis am b'àill leo ar cur a mach os iosal? ni h-eadh gu deimhin; ach thigeadh iad féin agus thugadh iad a mach sinn.

38 Agus dh'innis na maoir na briathra sin do na h-uachdaranaibh: agus ghabh iad eagal an uair a chual iad gu'm bu Romhanaich iad.

39 Agus thainig iad agus chuir iad impidh orra, agus air dhoibh an toirt a mach, ghuidhiad orraimeachd a mach as a' bhaile.

^a farùn. ^b tearnar, slànuichear.

40 Agus air dol a mach as a phriosuin doibh, chaidh iad a steach do *thigh* Lidia: agus an uair a chunnaic iad na bràithre, thug iad comhfhurtachd dhoibh, agus dh'imich iad rompa.

CAIB. XVII.

A NIS air dhoibhimeachd tre Amphipolis, agus Apolonia, chainig iad gu Tesalonica, far an robh sionagog aig na h-Iudhachaibh.

2 Agus mar bu ghnàth le Pòl, chaidh e steach d'an ionnsuidh, agus air tri làithibh sàbaid reusonaich e riui as na scriobtuiribh,

3 'Gam fosgladh agus a' dearbhadh gu'm b'éigin do Chriosd fulang, agus eirigh a ris o na marbhaibh: agus gur e an t-Iosa so a ta mise a' searmonachadh dhuibh, Criosd.

4 Agus chreid cuid diubh, agus lean iad ri Pòl agus ri Silas: agus do na Greugaich chràbhach buidheann mhòr, agus do na mnaibh inbheach àireamh nach bu bheag.

5 Ach air do na h-Iudhachaibh mi-chreideach bhi air am brosnachadh lé trùth d, ghabh iad d'an ionnsuidh droch-dhaoine àraid do na corràibh-margaiche, agus air tionall cuideachd moire dhiubh, chuir iad am baile uile thar a chéile, agus chuairtich iad tigh Iasoin, agus dh'iarr iad an toirt a mach chum an t-sluaign.

6 Agus an uair nach d'fhuair siad iad, tharruing iad Iason, agus bràithrean àraidh chum uachdaran a' bhaile, ag éigheach, Tha na daoine so a chuir an saoghal bun os cionn, air teachd an so mar an ceudna;

7 D'an d'thug Iason aoidheachd: agus a ta iad so uile a' cur an aghaidh orduigh Cheasair, ag ràdh, Gu bheil righ eile ann, eadhon Iosa.

8 Agus chuir iad buaireas f fo'n t-sluagh, agus fo uachdarain a' bhaile, 'nuair a chual iad na nithe so.

9 Agus air gabbail urrais dhoibh o Iason, agus o chàch, leig iad uatha iad.

10 Agus air ball chuir na bràithre Pòl agus Silas san oideach gu Berea: agus air teachd dhoibhsan an sin, chaidh iad a steach do shionagog nan Iudach.

11 Bha iad sin ni b'uaisle na muinntir Thesalonica, oir ghabh iad am focal d'an ionnsuidh leis an uile thogradh, a' rannsachadh nan scriobtuir gach aon là, a dh'fheuchainn an robh na nithe sin mar so.

^c thagair. ^d farmad, eud.
^e do'n ghràisg. ^f tuairgne, gluasachd.
^g daingneachaidh.

12 Uime sin chreid mòran diubh : agus mar an ceudna do mhnaibh naisle do na Greugaich, agus do fhearaibh àireamh nach bu bheag.

13 Ach an uair a thug na Iudh-aich o Thesalonica gu'n do shearmonaicheadh focal Dé le Pòl am Berea, thainig iad an sin mar an ceudna, a' brosnachadh an t-sluaigh.

14 An sin air ball chuir na bràithrean uatha Pòl, chum gu'n rachadh e mar gu b'ann chum na mara : ach dh'fhan Silas agus Timoteus an sin fathast.

15 Agus threidraich luchd-coimh-eadachd Phòil e gu *baile* na h-Aithne ; agus air faghail àithne dhoibh gu Silas agus Timoteus, iad a-theachd d'a ionnsuidhsan mar bu Iuaithe, dh'imirich iad rompa.

16 A nis am feadh a bha Pòl a' feitheamh riu san Aithne, bha a spiorad air a bhosnachadh ann, do bhrigh gu'm fac e am baile làn iodhol-aoraidh.

17 Air an aobhar sin rinn e deas-boireachd ris na h-Iudhachaibh, agus ris na daoinibh cràbhach anns an t-sionagog, agus air a' mhargadh gach là riu-san a thachair air.

18 An sin thug feallsanaich c' àrainn do na h-Epicuraich, agus do na Stoicich, aghaidh air ; agus thubhairt cuid, Ciad a b'áill leis an fhear bhith-blriathach so a rádh ? thubhairt cuid eile, Is cosmhul gu bheil e' searmonachadh dhéé coimh-each ; do bhrigh gu'n do shearmonaich e dhoibh losa, agus an aiseirigh.

19 Agus rug iad air, agus thug iad leo e gu Areopagus, ag rádh, Am feud sinn fios fhaotainn ciód e an teagasc nuadh d'so, a labhrar leat ?

20 Oir a ta thu toirt nithe àraidiù neo-ghnàthach chum ar cluas : b'áill leinn uime sin fios fhaotainn ciód is ciall doibh sin.

21 (Oir cha do chaith muinntir na h-Aithne uile agus a' choigrich a bha air chuaireart 'nam measg, an ùine ri ni air bith eile, ach ri inseadh, no ri cluinninn noimheachd éigin.)

22 An sin air seasamh do Phòl am meadhon Areopagus, thubhairt e, A muinntir na h-Aithne, tha mi faicinn gu bheil sibh anns na h-uile nitibh cràbhach thar tomhas :

23 Oir air dhomh bli dol seachad, agus ag amharc air bhur nitibh naomha, fhuair mi altair air an robh an scriobhadh so, DO'N DIA NEO-AITHNICHE. Uime sin

a *Athens. Sasg.*   b *bhuaireadh.*
c *duvinc fughlumta, eagnuidhean.*
d *nomha.*

e sùi d'am bheil sibh a' deanamh aoraidh gun èdas agaibh air, is e a ta mise a' searmonachadh dhuibh.

24 An Dia a rinn an saoghal, agus na h-uile nithe a ta ann, do bhrigh gur e fein Tighearna nèimh agus na talmhainn, cha'n'eil e gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmh-dheanta :

25 Ni mò a bheirear aoradh dha le làmhaibh dhaointe, mar gu'm biodh uireasbhuidh ni sam bith air ; oir is e fein a ta tabhairt do na h-uile beatha, agus anail, agus nan uile nithe :

26 Agus rinn e dh'aon fhuil uile chinnich dhaoine, chum iad a ghabhail còmhnuidh air aghaidh na talmhainn uile, agus shonraich e e na h-amanna roimh-orduichte, agus criochanna an àite-còmhnuidh ;

27 Chum gu'n iarraidh iad an Tighearn, dh'fheuchainn an tarladh dhoibh, le mìn-rannsachadh, gu'm faigheadh iad e, ge nach 'eil e fada o gach aon againn :

28 Oir amsan tha sinn beo, agus a' gluasad, agus tha ar bith againn ; mar a thubhairt mar an ceudna dream àraidiù d'ar bàrdaih fein, Oir is sinne fòs a ghiéalsan.

29 Uime sin do bhrigh gur sinn gineal Dé, chachòir dhuiinn a shaolin-sinn gu bheil an Diadhachd cosmhul rì h-òr, no ri h-airgiòd, no ri cloich, nithe a ghearradh f' le h-ealadhain agus finnleachd dhaoine.

30 A nis air do Dhia amharc thairis air aimsiribh an aineolais so, tha e nis ag àithneadh do na h-uile anns gach àit aithreachas a dheanamh :

31 Do bhrigh gu'n do shuidhich e là anns an toir e breth air an t-saoghal am fireantachd, tre'n duine sin a' dh'orduich e ; agus air so thug e dearbhadh do na h-uile dhaoineibh, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

32 Agus an uair a chual iad muaiseirigh nam marbh rinn cuid diubh fanoid : ach thubhairt cuid eile, Eisidh sinn riut a ris mu'n ni so.

33 Agus mar sin chaidh Pòl a mach as am meadhon.

34 Gidheadh, lean cui'd do dhaoineibh ris, agus chreidiad. 'Nam measg so bha' Dionisius an t-Areopagach, agus bean d'am b'ainm Damáris, agus dream eile maille riug.

CAIB. XVIII.

A N déigh nan nithe so, dh'fhàg Pòl baile na h-Aithne, agus thainig e gu Corintus ;

2 Agus fhuair e Iudach àraidiù d'am b'ainm Acuila, a rugadh am

e *shuidhich.*

f *a dhualadh,*

a ghràbhaladh.

C A I B. XVIII.

Pontus, air ùr-theachd as an Eadailt, maille r'a mhaoi Priscilla, (a chionn gu'n d'orduich Claudius do na h-Iudhachaibh uile an Ròimh fhágail) agus thainig e d'an ionnsuidh.

3 Agus a chionn gu'n robh e a dh'aon cheird riu, dh'fhan e maille riu, agus bha e ag obair; (oir bu cheird doibh bhi deauamh phàil-luna.)

4 Agus thagair a anns an t-sionagog gach aon là sàbaid, agus chuir e impidh air Iudhaich agus Greug-aich.

5 Agus an uair a thainig Silas agus Timoteus o Mhacedonia, bha Pòl air a theannadh 'na spiorad, agus rinn e fianuis do na h-Iudhaich, gu'm b'e Iosa an Criosd.

6 Agus an uair a chuir iad 'na aghaidh, agus a labhair iad toibheum, chrath é eudach, agus thubhairt e riu, *Biodh* bhur fuil air bhur ceann fein; *tha mise glan*: a so suas théid mi chum nan Cinneach.

7 Agus chaithd e as sin, agus thainig e gu tigh duine àraidh, d'am b'ainm Iustus, a bha deauamh aoraidh do Dhia, agus aig an robh a thigh làimh ris an t-sionagog.

8 Agus chreid Crispus, prìomh b' uachdaran na sionagoige anns an Tighearna, maille r'a theaghlaich uile: agus chreid mòran do na Corriantacha, air dhoibh éisdeachd ris, agus bhaisteadh iad.

9 An sin thubhairt an Tighearn ri Pòl ann an sealladh c' san oidhche, Na biodh eagal ort, ach labhair, agus na bi d' thosd:

10 Oir a ta mise maille riut, agus cha toir duine sam bith ionnsuidh ort, chum do chron a dheanamh: oir a ta mòr shluagh agamsa anns a' bhaile so.

11 Agus dh'fhan e bliadhna agus seamiosan, a' teagastg focail Dé 'nam measg.

12 Agus an uair a bba Gallio 'na uachdaran air Achaia, dh'éirich na h-Iudhaich a dh'aon inntinn an aghaidh Phòil, agus thug iad e gu caithir a' bhreitheanais,

13 Ag ràdh, Tha'n duine so a' comhairleachadh dhaoine aoradh a dheanamh do Dhia an aghaidh an lagha.

14 Agus an uair a bha Pòl dol a dh'fhosgladh a bhéil, thubhairt Gallio ris na h-Iudhaich, Nam b'eucoir no droch ghnìombh a bhiodh aon, O Iudhach, bu reusonta gu'n giùlainn leibh:

15 Ach ma's ceisd a ta ann tim-

^a reusontaich. ^b ard. ^c taisbean.

chioll fhòcla agus ainmeanna, agus bur lagha féin, amhaircibh féin air sin; oir cha'n àill leamsa bhi m' bhreitheamh air an leithidibh sin do nithibh.

16 Agus dh'fhuadaich e iad e chaithir a' bhreitheanais.

17 An sin rug na Greugaich uile air Sostenes, uachdaran na sionagoige, agus ghabh iad air an làthair caithir a' bhreitheanais: agus cha do ghabh Gallio suim do ni sam bithe dhubh sin.

18 Agus dh'fhan Pòl fathast ùine mhaith sa' bhaile sin, agus an sin an déigh a chead a ghabhail do na bràithribh, chaithd e air luing o sin gu Siria, agus maille ris-san Priscilla agus Acuila; an déigh a cheann a bhearradh ann an Cenchrea: oir bha mòid air.

19 Agus thainig e gu h-Ephesus, agus dh'fhàg é iadsan an sin: acht chaidh e féin a steach do'n t-sionagog, agus reusontaich e ris na h-Iudhachaibh.

20 Agus an uair a dh'iarr iad air fuireach maille riu ni b'fhaide, cha d'aontaich e.

21 Ach ghabh e a chead dinbh, ag ràdh, Is éigin domh air gach aon chor an fhéiske so a ta teachd a choimhead ann an Ierusalem: acht pillidh mi a ris d'ar ionnsuidhse, ma'n' toil le Dia. Agus sheòl e o Ephesus.

22 Agus thainig e tir aig Cesarea, agus air dha dol suas agus failt a chur air an eaglais, chaithd e sios gu h-Antioch.

23 Agus an uair a dh'fhan e rè tamuill an sin, dh'imich e, agus chaidh e an ordugh f' tre thir Ghatalatia uile agus Phrigia, a' neartachadh nan deisciobul uile.

24 Agus thainig gu h-Ephesus Iudhach àraidh d'am b'ainm Apollos, a rugadh an Alecsandria, duine deas-bliriathrach, agus cùmbachdach anns na scriobtuiribh.

25 Bha'n duine so air a theagastg ann an slighe an Tighearna; agus air dha bli dianz 'na spiorad, labhair agus theagaisg e gu dichiolach na nithe a bhuiineadh do'n Tighearn, agus gun èolas aige ach air baisteadh Eoin.

26 Agus thòisich e air labhairt gu dàna san t-sionagog. Agus air do Acuila agus do Phrisilla a chluinn-tinn, ghabh iad d'an ionnsuidh e, agus mhinich iad dha slighe Dhé ni bu choimhlionta.

d a lomadh.

f an eagair.

e an fhéill.

g teth.

27 Agus an uair bu mhiann leis dol gu Achaia, an déigh a chomhairleachadh, scriobh na bráithre chum nan deisciobul iad a ghabhail ris : neach, air dha teachd, a rinn còmh-nadh a mòr riu-san a chreid tre ghràs.

28 Oir le mòr dhichioll rinn e deasboireachd b' ris na h-Iudhaich gu follaiseach, a' dearbhadh leis na scriobtuiribh, gur e Iosa an Criosd.

CAIB. XIX.

AGUS tharladh, 'nuair a bha Apollos ann an Corintus, air do Phòl dol tre na críocheibh uachdarach, gu'n d'thainig e gu Ephesus. Agus air faotainn dhesciobul àraidi.

2 Thubhairt e riu, An d'fhuair sibh an Spiorad naomh o chreid sibh? Agus thubhairt iadsan ris, Cha chuala sinn uiread as am bheil Spiorad naomh ann.

3 Agus thubhairt e riu, Ciod ma seadh anns an do bhaisteadh sibh? Agus thubhairt iadsan, Am baisteadh Eoin.

4 An sin thubhairt Pòl, Bhaist Eoin gu deimhin le baisteadh an aithreachais, ag ràdh ris an t-siuagh, iadsan a chreidsinn anns an neach a bha gn teachd 'na dhéighsan, sin r'a ràdh, ann an Iosa Criosd.

5 Agus an uair a chual iad so, bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.

6 Agus air do Phòl a làmhan a chur orra, thainig an Spiorad naomh orra; agus labhair iad le teangaibh, agus rinn iad fàidheadaireachd.

7 Agus bha ann uile timchioll dà fhear dheug.

8 Agus chaith esan a steach do'n t-sionagog, agus labhair e gu dàna rè thri miosa, a' deasboireachd agus a' comhairleachadh nan nithe a bhui-eas do rioghachd Dhé.

9 Ach an uair a chruadhaicheadh cuid, agus nach do chreid iad, ach a labhair iad ole mu'n t-slighe sin an lathair an t-sluagh, dh'fhág e iad, agus sgar e na deisciobuil uatha, agus bha e gach là a' deasboireachd ann an scoil neach àraidi d'am b'ainm 'Tirannus.'

10 Agus rinneadh so rè dhà bhliadhna ; air chor as gu'n cnala luchd-àiteachaidh na h-Asia uile, eadar Iudhaich agus Ghreangaich, focal an Tighearna Iosa.

11 Agus rinn Dia mòrbhulean nach bu bheag le làmhaibh Phòil :

12 Air chor as gu'n d'thugadh o chorpsan chum nan daoine tinne,

neapaicinne no aprain, agus gu'n d'fhàlbh an euslaintean uatha, agus gu deachaidh na droch spioraid a mach asda.

13 Agus ghabh dream àraidi do na h-Iudhaich, a bha 'g imeachd o' àit gu h-àit, a' cur spiorada fa gheasaibh c, os làimh ainm an Tighearna Iosa ainmeachadh os ceann na muinntir sin anns an robh droch spioraid, ag ràdh, Cuireamaid fa gheasaibh sibh tre Iosa a ta Pòl a' searmonachadh.

14 Agus bha aig Scebhà Iudhach àraidi, aon do na h-àrd shagartaibh, seachdñar mhac a bha deanamh so.

15 Agus fhreagair an droch spiorad, agus thubhairte, Tha èdas agam air Iosa, agus is aithne dhomh Pòl ; ach cò sibhse ?

16 Agus leum an duine anns an robh an droch spiorad orra, agus air dha làmh an uachdar fhaotainn orra, thug e buaidh orra, air chor as gu'n do theich iad a mach as an tigh sin lomnochd agus reubta.

17 Agus fhuair na h-Iudhaich uile agus mar an ceudna na Greug-aich a bha thàmh ann an Ephesus fios air so ; agus thuit eagal orra uile, agus bha ainm an Tighearna Iosa air àrdachadh.

18 Agus thainig mòran diubhsan a chreid, ag aideachadh, agus ag innseadh an gniomhara.

19 Agus thug mòran diubhsan a bha gnàthachadh dhroch imleachda, an leabhrache leo, agus loisg siad iad am fianuis nan uile : agus dh'air-eamh iad an luach, agus fhuair iad e 'na leth-chend mìle bonn airgid.

20 Mar sia le cumhachd dh'fhàs agus bhuadhaich focal an Tighearna.

21 Agus an uair a choimhlionadh na nithe so, chuir Pòl roimhe 'na spiorad, an déigh dhaimeachd tre Mhacedonia, agus Achaia, dol gu Hierusalem, ag ràdh, An déigh dhomh bhi an sin, is éigin domh an Ròimh fhaicinn mar an ceudna.

22 Agus air dha dithis dhiubhsan a bha fríthealadh dha, Timoteus, agus Erastus, a chur do Mhacedonia, dh'fhan e fèin rè tamuill san Asia.

23 Agus dh'éirich mu'n àm sin iomairt'd nach bu bheag mu thimchioll na slighe sin.

24 Oir bha ceard-airgid àraidi d'am b'ainm Demetrius ann, a bha deanamh theampull airgiù e do Dhianana, agus a thug buannachd nach bu bheag do'n luchd-ceirde.

c a' cur spiorada fo mhionnaibh,
d tilgeadh a mach spiorada.
e buaireas.   f dealbh-theampull.

a còghnath, congnamh.

b le mòr sbairn thagair e.

25 Agus air dha iadsan a chruinn-eachadh an ceann a chéile, agus a' mhuinntir eile, a bha dh'aon cheird riu, thubhairt e, Fheara, tha fhios agaibh gur ann o'n cheird so a ta ar beartas a againne :

Seartas - agamne :

26 Os barr, tha sibh a' faicinn agus a' cluinntinn gu bheil am Pòl so le chomhairle air tionndadh air falbh sluaigh mhòir, cha'n e mhàin ann an Ephesus, ach cha mhòr b'san Asia uile, ag ràdh, Nach dée iad a nithear le làmhaibh :

27 Air chor as nach e mhàin gu bheil e'n cunnart gu'n deanar tair air ar ceird; ach mar an ceudna gu euir-ear teampull na bain-dé moire Diana an neo-prís, agus gu claoiheadh a mòrachdса, d'am bheil an Asia nile, agus an domhan a' deanamh aoraidh.

28 Agus an uair a chual iadsan,
se, lioadh le feirg iad agus ghlaodh
iad, ag ràdh, *Is mòr Diana nan Eph-
esianach.*

29 Agus bha am baile uile air a lionadh le mi-riaghait: Agus ruith iad a dh'aon toilchum àite-cruinnich an t-sluagh, a' tarruig leo Ghaius agus Aristarchus Macedonaich, luchd comb-thuruis Phòil.

30 Agus an uair a b'aill le Pòl dol a steach chum an t-sluaigh, cha do leig na deisciobuil leis.

31 Agus mar an ceudna chuir cuid do uachdaranaibh na h-Asia, a bha 'nan càirdibh dha, fios chuige, a' guidheadh *air* nach rachadh e gu aite-crùinnich an t-sluagh.

32 Ghlaodh uime sin cuid diubh aon ni, agus cuid ni eile: oir bha an coimhthionail tre a chéile, agus charbh fios aig a' chuid bu mhò c'ar son a thainig iad cuideachd.

33 Agus tharruинг iad a mach Alecsander as an t-sluagh, air bhi do na h-Iudhachaibh 'ga iomain rompa. Agus sméid Alecsander le làimh, agus b'áill leis a leithsgeul a ghabhail ris an t-sluagh.

34 Ach an uair a thuig iad gu'm
b' Iudhach e, rinneadh árd iolach leo
úile mu thimchioll úine dhà uair, a'
glaodhaich, *Is mòr Diana nan Ephe-
sianach.*

35 Agus an uair a chiùnaich an cléireach e an sluagh, thubhairt e, Fheara Ephesuis, cò an duine aig nach 'eil tios gu bheil cathaird nan Ephesianach a' deanamh aoraidh do'n bhain-dia mhoir Diana, agus do'n dealbh a thuit a nuas o Jupiter.

36 Air an aobhar sin do bhrigh

^a saibhreas.   ^b air bheag nithe.
^c Cléireach-scrlobhaidh a' bhaile.
^d baile.

nach fheudar cur an aghaidh nan
nithe so, is coir dhuibhse bhi ciùin,
agus gun ni sam bith a dheanamh
gu h-obann.

37 Oir thug sibh an so na daoine so, ge nach 'eil iad a' creachadh theampull, no a' toirt toibheim d'ar bain-dia.

33 Uime sin ma ta aig Demetrius agus aig an luchd-ceird a ta mailleiris, cùis an aghaidh neach air bith, tha'n lagh réidh *dhoibh*, agus tha uachdarain *ann*; agradh iad a chéile.

39 Ach ma ta ceisd sam bith agaibh
mu nithibh eile, réiticear sin ann
an coimhthioaal dligeach.

40 Oir tha sinn an cunnart bhi air
ar n-agairt air son ceannaire air an
là'n diugh, do bhrigh nach 'eil cuis
sam bith againn a dh'fheudas sinn a
thoirt seachad mar aobhar a' chruin-
neachaидh so.

41 Agus air dha so a ràdh, sgaoil e an coimhthional.

CAIB. XX.

AGUS an déigh do'n chomh-
ghaire sgur, 'ghairm Pol na
deisciobuil d'a ionnsuidh, agus air
dha a chead a ghabhail diubhf,
thriall e gu dol do Mhacedonia.

2 Agus air dha dol tre na crioch-
aibh sin, agus mòr earail a dheanamh
orra, thainig e do'n Ghréig.

3 Agus dh'fhan e an sin tri
miosan : agus an uair a bha na
li-Judhaich ri feall-fholach s air a
shon, agus e air tì h dol air luing do
Shiria, chuir e roimhe pilltinn tre
Mhacedonia.

4 Agus chaithd 'na chuideachd gu h-Asia, Sopater o Bhorea; agus do mhuinnir Thesalonica, Aristarchus agus Secundus; agus Gaius o Dherbe, agus Timoteus; agus do mhuinnir na h-Asia, Tichicus agus Trophimus.

5 Air dhoibh soimeachd romhainne, dh'fheith iad ruinn ann an Troas.

6 Agus sheòl sinn o Philipi, an déigh làithean an arain neo-ghoirt-ichte, agus thainig siun d'ann ionnsuidhsean gu Troas ann an cuig-làithibh, far an d'fhan sinn seachd-puin.

7 Agus an ceud là do'n t-seachd-un, air do na deisciobluibh cruinn-eachadh an ceann a chéile a bhriseadh arain, shearmonaich Pòil doibh, air bhi fuidhe iimeachd uatha

*e bhuaireas,
'na uchd.
ach, am plaid
i gaus a rùn a*

*f an glacadh
uidhe am fol-
a rùn air*

G N I O M H A R A.

air an là màireach, agus lean e air labhairt gu meadhon-oidhche.

8 Agus bha mòran lòchran anns an t-seomar uachdarach, far an robh iad crùinn.

9 Agus bha òganach àraidh, d'am b'ainm Eutichus, 'na shuidhe ann an uinneig, air tuiteam gu trom 'na chodal : agus air do Phòl bhi rè fad a' searmonachadh, shàruicheadh leis a' chodal e, agus thuit e sios o'n treas lobhta, agus thogadh marbh e.

10 Agus chaith Pòl sìos, agus thuit e air, agus air dha a glacadh 'na uchd, thubhairt e, Na biodh trioblaid a' oirbh ; oir a ta anam ann.

11 Agus air dol suas da a rìs, bhris e aran agus dh'ith e, agus labhair e riu rè ùine fhada, eadhon gu teachd na maidne, agus mar sin dh'fhalbh e.

12 Agus thug iad leo an t-oganach agus e beo, agus rinn iad gairdeachas nach bu bheag.

13 Agus air dhuinneimeachd air thoiseach chum na luinge, sheòl sinn gu Asos, fa rùn Pòl a ghabhail a steach an sin ; oir is ann mar sin a dh'orduich e, a' cur roimhe gu'n imicheadh e féin d'a' chois.

14 Agus an uair a choinnich e sinn aig Asos, ghabh sinn a steach e, agus thainig sinn gu Mitile.

15 Agus air seòladh dhuinn as sin, thainig sinn air an là màireach fa chombhair Chiois; agus air an *latha* 'na dhéigh sin thainig sinn gu Samos, agus dh'han sinn aig Trogillium; agus air an *latha* b'fhasge thainig sinn gu Mileus.

16 Oir chuir Pòl roimhe seòladh seach Ephesus, chum nach tarladh dha moille a dheanamh anns an Asia : oir bha deisir air b, chum nam fendadh e, bhi ann an Jerusalem air *latha* na Cuingeis.

17 Agus air cur fios o Miletus gu h-Ephesus, ghairm e d'a ionnsuidh seanairean na h-eaglais.

18 Agus an uair a thainig iad d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Tha fios agaibh, cionnus a bha mi'nar measg anns an uile aimsir, o'n cheud là a thainig mi do'n Asia.

19 A' deanamh seirbhis do'n Tighearn leis gach uile irioslachd intinn, agus maille ri mòran dheur, agus dheuchainnean, a thachair dhomh le ceilg nan Iudhach :

20 Agus cionnus nach do ghleidh mi ni san bith am folach a bha feumail *dhubhse*, gun a nochdadh *dhubh*, agus gun sibhse a theagast am folas, agus o thigh gu tigh.

21 A' deanamh fianuis ar aon do

na h-Iudhach, agus do na Greug-aich, mu aithreachas a thaobh Dhé, agus mu chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Criod.

22 Agus a nis feuch, a ta mi dol gu Hierusalem ceangailte san Spiorad, gun fhios agam ciod iad na nithe a tharlas dhomh an sin :

23 Ach a mhàin gu bheil an Spiorad naomh a' deanamh fianuis anns gach baile, ag ràdh, Gu bheil geomhlichean agus trioblaid an a' feitheamh orin.

24 Ach cha 'n'eil suim agam do ni air bith, ni mò mheasam m'anam féin luachmhor dhomh, chum gu crioch-naich mi mo thurusd le h-aoibhneas, agus gu *coimhlion* mi a' mhinistreileachd a fhuair mi o'n Tighearna Iosa, a dheanamh fianuis do shoisgeul gràis Dhé.

25 Agus a nis feuch, a ta fhios agam nach faic sibhse uile, measg an d'imich mise a' searmonachadh rioghachd Dhe, mo ghnùis ni's mò.

26 Uime sin a ta mi a' deanamh fianuis duibh e air an là'n diugh, gu bheil mise glan o fhuil nan uile.

27 Oir cha do sheachaimh mi uile chomhairle Dhé fhoillseachadh dhuibh.

28 Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh féin, agus do'n treud uile, air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimheadh dhubh, a bheathachadh eaglais Dhé, a cheannaich e le fhuil féin.

29 Oir a ta fhios agamsa air so, an déigh m'imeachdsa gu'n d'thig madruidh-allaidh gharga'nar measg, nach caomhain an treud.

30 Agus éiridh daoin dhubh féin, a labhras nithe fiara, chum deisciobuil a tharruig 'nan déigh féin.

31 Uime sin deanaibh faire, a' cuimbneachadh nach do sguir mise rè thrí bliadhna, a chomhairleachadh gach aon agaibh a là agus a dh'oidh-che le deuraibh.

32 Agus a nis, abhráithre, earbam sibh ri Dia, agus ri focal a ghràis, a ta comasach air bhur togail suas, agus oighreachd a thoirt duibh am measg na muinnitir sin uile, a ta air an naomhachadh.

33 Cha do shanaltaich mi airgiod, no òr, no eudach duine sam bith.

34 Seadh, is aithne dhubh féin, gu'n do fhritheil na làmhán so do m'uireasbhuidh féin, agus do'n mhuinnitir sin a bha maille riùm.

^c àmhaghair.   ^d thriall, chàrsa.
^e gabham sibhse mar fhanuisibh.
^f easbuigean.   ^g eaglais an Tighearna.

35 Nocht mi na h-uile nithe dhuibh, gur ann le saothrachadh mar so is còir dhuibh còmhndadh a dheanamh riu-san a ta aumbunn^a : agus focail an Tighearna Iosa a chuimhneachadh, mar a thubhairt e, *Tha* e ni's beannuichte *ni* a thabhairt na ghabhail.

36 Agus air dha na briathra so a ràdh, leig se e fein air a ghlùinibh, agus rinn e ùrnuigh maille riu uile.

37 Agus ghuil iad uile gu goirt, agus thuit iad air muineal Phòil, agus phòg iad e.

38 Air dhoibh bhi gu h-àraidh brònach air son nam briathar so a thubhairt e, Nachl faiceadh iad a ghnùis-san ni's mò. Agus thug iad coimheadachd dha chum na huinge.

CAIB. XXI.

AGUS air dhuinn dealächadh riù-san, sheòl sinn remhainn, agus thainig sinn gu direach gu Coos, agus air an là màireach gu Rhodos, agus as sin gu Patara.

2 Agus air dhuinn long fhaotaimh, a bha a' gabhairt thairis gu Phenicia, chaidh sinn air bord, agus sheòl sinn romhainn.

3 Agus air dhuinn teachd an sealadh Chipruis, agus fhàgail air an làimh chli, sheòl sinn gu Siria, agus thainig sinn tir aig Tirus : oir is ann an sin a bha an long gus a luchd a chur a mach.

4 Agus air dhuinn deisciobuil fhaotaimh, dh'fhan sinn an sin seachd làithean : muinntir a thubhairt ri Pòl tre'n Spiorad, gun e dhol suas gu Hierusalem.

5 Agus an uair a chriochnaich-eadh na làithean sin, chaidh sinn a mach, agus thriall sinn romhainn, agus thainig iadsan uile maille ri mnaibh agus ri cloinn 'nar cuid-eachd, a mach as a' bhaile : agus leig sinn air ar glùinibh sinn air an tràigh agus rinn sinn ùrnuigh.

6 Agus an déigh dhuinn ar cead a ghabhail d'a cheile, chaidh sinn do'n Iuing ; agus phill iadsan d'an tighibh féin.

7 Agus an uair a chriochnuich sinn ar turus^b o Thirus, thainig sinn gu Ptolemais, agus chuir sinn fàilte air na bràithribh, agus dh'fhan sinn aon latha maille riu.

8 Agus air an là màireach, air dhuinne, a bha do chuideachd Phòil,imeachd, thainig sinn gu Cesarea ; agus chaidh sinn a steach do thigh Philip an t-soisgeulaiche, (a bha do'n t-seachdnar) agus dh'fhan sinn aige.

^a lag.   ^b triall, taisdeal, cùrsa.

9 Agus bha ceathrar nighean aigesan, bighean, a bha ri fàidhead-airreachd.

10 Agus ag fantuinn duinn mòran do làithibh *an sin*, thainig a nuas o Judea fàidh àraighe, d'am b'ainm Agabus.

11 Agus air teachd dha d'ar ionnsuidhne, ghabh e crios Phòil, agus cheangail e a làmhan agus a chosan fein, agus thubhairt, e Mar so a deir an Spiorad naomh, Is ann mar so a cheanglas na h-Iudhaich ann an Ierusalem an duine d'am buin an crios so, agus bheir iad thairis e do làmhreibh nan Cinneach.

12 Agus an uair a chuala sinne na nithe so, ghuidh sinn féin agus muinntir an àite air, gun e dhol suas gu Hierusalem.

13 An sin fhreagair Pòl, Ciad is eall dubh a' gul, agus a' briseadh mo chridhe ? oir a ta mise ullamh cha'n e mhàin gu bhi air mo cheangal, ach eadhon gu bàsachadh ann an Ierusalem air son ainme an Tighearna Iosa.

14 Agus an uair nach gabhadh e comhairle, sgur sinne, ag ràdh, Deanar toil an Tighearna.

15 Agus an déigh nan làithean so air dhuinn bhi ullamh^c, chaidh sinn suas gu Hierusalem.

16 Agus chaidh mar an ceudna maille ruinn *cuid* do na deisciobluibh o Chesarea, a 'toirt leo Mhna-souin o Chiprus, seann deisciobul àraighe aig an robh sinn gu bhi air-aodheadchd.

17 Agus an uair a thainig sinn gu Hierusalem, ghabh na bràithre ruinn gu subhach.

18 Agus air an ath là, chaidh Pòl maille ruinne dh'ionnsuidh Sheumais ; agus bha na seanaircan uile a láthair.

19 Agus air dhasan fàilte chur orra chuir e'n céill doibh fa leth na nithe a rinn Dia le mhìnistrel-eachdsan am measg nan Cinn-each.

20 Agus an uair a chual iadsan so, thug iad glòir do'n Tighearn^d, agus thubhairt iad ris-san, Tha thu faicinn, a bhràthair, cia lion mile do na h-Iudhachaibh a ta creidsinn, agus tha iad uile ro eudmhòr mu'n lagh.

21 Agus chual iad umadsa, gu bheil thu teagastg do na h-Iudhachaibh uile a ta measg nan Cinneach, Maois a thréiginn, ag ràdh riu, Nach còir dhoibh *an* clann a thim-

^c thog sinn ar n-airneis, agus & c.
^d do Dhia.

G N I O M H A R A

**chioll-ghearradh, no gluasad a réir
nan gnáth a.**

22 Ciod uime sin a nithearr? Gun teagamh 's éigin do'n t-sluagh cruinneachadh; oir cluinnidh iad gu'n d'chainig thu.

23 Uime sin dean so a deir sinne
riut: Tha ceathrar fhear maille
ruinne, air am bheil mòid:

24 Beir iadsan leat, agus bi air do ghlanadh maille riu, agus dean costus b' leo, chum gu' bearrc' iad an cinn: agus gu'm bi fhios aig na h-uile nach 'eil ach neo-ni anns na chual iad mu d' thimcbiollse, ach gu'bheil thu fén mar an ceudna ag im-eachd gu riaghailteach, agus a coimh-ead an lagha.

25 Ach mu thimchioll nan Cinn-each a chreid, scriobh sinne agus b' iar breith, gun iad a għleidheadd a h-aon do na nithibh sin, ach a mhàin iad fein a choimhead o nithibh a chaidh iobradh do l-iodholaibh, agus o fhuil, agus o ni tachdta, agus o striopachas.

26 An sin ghabh Pòl na daoine ;
agus air an là màireach air dha bhi
air a għlanadha maille riu, chaidh e
steach do'n teampull, a' foilseach-
adh coimhlionadh lāihean a għlan-
adh, gus an d' thugtadħ tabhartas
air son gach aon aca.

27 Agus an uair a bha na seachd làithean air bheag nith d' air an coimhlionadh, air do na h-Iudbach-aibh o'n Asiaesan fhaicinn san team-pull, bhrosnaich iad am pobull uile, agus chuir iad làmh ann,

28 Ag éigeach, Fheara Israeil, cui dichibh: is e so an duine a ta teagasc nan uile dhaoine anns gach ait an aghaidh a' phobuill, agus an lagha, agus an aite so : agus os barr, thug e steach Greugaich do'n team-pull, agus shalaich e'n t-ionad naomha so.

29 (Oir chunnaic iad Trophimus an t-Ephesianach roimhe sin anns a' bhaile maille ris, agus shaoil iad gu'n d'thug Pòl a steach do'n teampull e.)

30 Agus ghluaiseadh am baile gu-h-iomlan, agus ruith an slnagh cuid-eachd : agus air dhoibh breith ain-Pol, tharruing iad a mach as an team-pull e : agus air ball dhùineadh na-dorsa.

31 Agus an uair a b'aill leo a mharbhadh, chaidh sgeula dh'ionn-suidh àrd cheannaird na cuideachd, gu'n robh Ierusalem uile thar a chéile.

32 Neach air ball a thug leissaigh-dearan, agus ceannardan-cheud, agus a ruith sios d'an ionnsuidh: Agus an uair a chunnaic iadsan an t-àrd cheannard agus na saighdearan, sguir iad do bhualadh Phòil.

33 An sin thainig an t-àrd cheann-ard am fagus agus rug e air, agus dh'áithn e a cheangal le dà shlabhraidh; agus dh'fhiorsaich e, Cò e, agus ciod a rinn e.

34 Agus ghlaodh aon chuid am measg an t-sluaigne aon ni, agus cuid eile ni éile : agus an uair nach robh e an comas da cinnteachd *na cùise* a thuigseann air son na h-árd bhruidhne, dh'orduich e esan a thoirt do'n chaisteal.

35 Agus an uair a thainig e chum
na staidhreach, tharladh gu'n do
ghiùlaintadh e leis na saighdearaibh,
air son foireigin an t-slaigh.

36 Oir lean am mòr shluagh e, a' glaoigh Beir uainn e.

37 Agus an uair a bha Pól gu bhi
air a thoirt a steach do'n chaisteal,
thubhairt e ris an árd cheannard, An
cead domhsa ni a labhairt riut? agus
thubhairt esan, An labhair thu Gréig-
is?

38 Nach tusa an t-Eiphiteach sin,
a thog ceannairc roimh na làithibh
so, agus a thug leat do'n fhàsach
ceithir mile fear, a bha 'nan luchd-
niortaидh?

39 Ach thubhairt Pól, Is duine
mise a tha m' Iudbach gun ambarus
o Tharsus, saor dhuine do bhaile ro
inbheach ann an Cilicia: agus guidh-
eam ort, thoir cead domh labhairt
ris an t-sluagh.

40 Agus an uair a thug e céad da,
Air do Phòl seasamh air an staidhir,
sméid e le làimh air an t-sluagh, ag
iarrайдh éisdeachd : agus air fantuinn
ro thosdach dhoibhsan, labhair e riù
sa' chànan Eabhruidhich, ag ràdh,

CAIB. XXII.

2 (Agus an uair a chual iadsan
gu'n do labhair e riu sa' chànan
Eabhruidhich, bu mhòid a thosd iad:
agus thubhairt esan.)

3 Is Iudhach mise do ríreadh, a rugadh ann an Tarsus na Cilicia, a dh'oileadh g sa' bhaile so, aig cos- aibh Ghamaliel, agus a theagaig- eadh gu coimhlionta a réir gnáthair lagha nan aithriche, agus bha mi- eudmhор a thaobh Dhé, mar a ta- sibhle uile an diugh.

4 Agus rinn mi geur-leanmhuiinn

f mo leithsgaell.   *g thogadh suas.*

gu bàs air an t-slige so, a' ceangal fhearr agus bhan, agus 'gan tarruing gu priosun :

5 Mar a ni an t-àrd shagart mar an ceudna fianuis domh, agus comhairle nan seanaire uile ; o'n d'fhuair mise mar an ceudna litriche chum sam bràithre, agus chaith mi gu Damascus, chum ait dream a bha'n sin a thoirt ceangailte gu Hierusalem, chum gu deantadh peanas orra.

6 Agus tharladh, air dhomh bhi 'gimeachd, agus a' druiddeadh ri Damascus inu mheadhon-là, gu'n do dhealaich gu h-obann o néamh solus mòr mu'n cuairt orm.

7 Agus thuit mi air an talamh, agus chuala mi guth ag ràdh, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu 'gam gheur-leanmhuinnse ?

8 Agus fhreagair mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt e rium, is misé Iosa o Nasaret, air am hheil thus a' deanamh geur-leanmhuinn.

9 Agus chunnait na daoine a hla maille rium an solus gu deimhín, agus ghabh iad eagal ; ach cha chual iad guth an ti a labhair riumsa.

10 Agus thubhairt mise, Ciòd a ni mi, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn rium, Eirich, agus imich gu Damascus, agus an sin lahrar riut mu thimchioll nan nithe sin uile a dh'orduicheadh dhuits' a' dheanamh.

11 Agus an uair nach bu léir dhomh tre ghlòir an t-soluis sin, air dhomh bhi air mo threòrachadh air làimh leasan a bha maille rium, thainig mi gu Damascus.

12 Agus air do dhuine àraidh d'am b'ainm Ananias, a bha cràbhach a réir an lagha, agus air an rohh deadh theisteas aig na h-Iudhachaibh uile a bha chòmhnuidh an sin,

13 Teachd am' ionnsuidh, agus seasamh làimh rium, thubhairt e rium, A Shauil a bhràthair, gahh do radharc Agus air an uair sin féin dh'amhairc mi suas air.

14 Agus thubhairt esau, Thagh Dia ar n-aithrische roimh-làimh thusa, chum gu'n gahadh tu eòlas air a thoil, agus gu'm faiceadh tu an t-Aon-eothromach sin, agus gu'n cluinn-eadh tu guth as a bheul.

15 Oir hithidh tu a't-fhianuis aige chum nau uile dhaoine, air na nitheibh a chunnait agus a chuala tu.

16 Agus a nis c'ar son a ta thu a' deanamh moille? Eirich, agus hi air do hhaisteadh, agus ionnlaid uait do pheacanna, a' gairm air ainm an Tighearna.

17 Agus tharladh, 'nuair a phill mise gu Hierusalem, agus a bha mi

a' deanamh ùrnuigh san teampull, gu'n deachaidh mi ann an neul,

18 Agus gu'm faca mi esan ag ràdh rium, Dean deifir, agus imich gu grad a Hierusalem; oir cha ghabh iad ri d' theisteas mu m' thimchioll-sa.

19 Agus thubhairt mise, A Thighearn, tha fhios aca gu robh mise a' tilgeadh am priosun, agus a' sgiùrsadh anns gach sionagog iadsan a chreid annadsa.

20 Agus an uair a dhòirteadh suil do mhaitirich ^a Stephaín, bha mise mar an ceudna a'm' sheasamh a làthair, agus ag aontachadh leis a mharbhadh, agus a' coimhead eud-aich na muintir a mharbh e.

21 Agus thubhairt e rium, Imich: oir cuiridh mise thu am fad chum nan Cinneach.

22 Agus dh'éisd iad ris gus an f'ocal so, agus thog iad an sin an guth gu h-àrd, ag ràdh, Beir o'n talamh a leithid so do dhuine ; oir cha chòir e bhi beo.

23 Agus an uair a bha iadsan ag éigheach, agus a' tilgeadh dhiubh an eudaich, agus a' tilgeadh luathre san atharb,

24 Dh'áithn an t-àrd cheannard esan a thoirt do'n chaisteal, ag ordachadh a cheasnachadh le a sgiùrsadh ; chum gu faigheadh e fios ciòd i a' choire mu'n robh iad a' glaodhach mar sin 'na aghaidh.

25 Agus an uair a bha iad 'ga cheangal le iallaibh, thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceed a sheas a làthair, Am bheil e ceaduichte dhuibhse duine a ta 'na Romhanach a sgiùrsadh, agus gun e air a dhòirteadh?

26 Agus an uair a chual ann ceannard-ceed so, dh'imich e agus dh'innis e do'n àrd cheannard, ag ràdh, Thoir fainear ciòd a ni thu; oir is Romhanach an duine so.

27 An sin air teachd do'n àrd cheannard d'a ionnsuidh, thubhairt e ris, Innis domhsa, an Romhanach thu? Agus thubhairt esan, Is mi.

28 Agus fhreagair ant-àrd cheannard, Is mòr an t-suim air an do cheannaich mise an t-saorsa so. Agus thubhairt Pòl, Ach rugadh mise saor.

29 An sin dh'imich iadsan uaith air ball a bha gus a cheasnachadh : agus ghabh an t-àrd cheannard mar an ceudna eagal 'nuair a thuig e gu'm bu Romhanach e, agus a chionn gu'n do cheangail se e.

30 Agus air an là mìreach, air dha bhi togarrach air fios cinnteach

^a t'fhanuis-se.

^b aidhear.

G N I O M H A R A.

fhaotainn ciod i a' choire a bha na h-Iudhaich a' cur as a leth, dh'f huas-gail se e o a chuibhreachaibh, agus dh'èithn e do na h-àrd shagairtaibh agus d'an comhairle uile teachd a láthair, agus air dha Pòl a thoirt sìos, chuir e 'nam fianuis e.

CAIB. XXXIII.

A GUS air dearcadh do Phòl air a' chomhairle, thubhairt e, Fheara agus a bhràithre, anns an uile dheadh choguis chaith mise mo bheatha a thaobh Dhé gus an là'n diugh.

2 Agus dh'èithn an t-àrd shagart Ananias dhoibhsan a bha 'nan seasamh làimh ris, a bhualadh air a bheul.

3 An sin thubhairt Pòl ris, Buailidh Dia thusa, a bhalla ghealaichte: oir am bheil thusa a'd' shuidhe a thoirt breth ormsa a réir an lagha, agus an aghaidh an lagha ag orduchadh mo bhualadh?

4 Agus thubhairt iadsan a sheas làimh ris, Am bheil thusa a' toirt anacainnta do àrd shagart Dhé?

5 An sin thubhairt Pòl, Cha robb fhios agam, a bhràithre, gu'm b'e an t-àrd shagarte: oir a tae scriobh-ta, Na labhair olc mu uachdaran do phobuill.

6 Ach an uair a thuig Pòl, gu robh cuid diuhb 'nan Sadusaich, agus a' chuid eile 'nam Phairisich, ghlaodh e anns a' chomhairle, Fheara agus a bhràithre, is Phairiseach mise, mac Phairisich: is ann a leth dòchais agus aiseirigh nam marbh, a tha mi air mo thoirt am breitheanas.

7 Agus air dhasan so a labhairt, dh'éirich comhstrìbh eadar na Phairisich agus na Sadusaich: agus roinneadh an coimhthional *an aghaidh a chéile*.

8 Oir a deir na Sadusaich nach 'eil aiseirigh, no aingeal, no spiorad ann; ach a ta na Phairisich ag aideachadh gach aon diuhb.

9 Agus dh'éirich gaird mhòr: agus air seasamh suas do na scriobh-uicibh, a bha air taobh nam Phairiseach, chathaich iad 'nan aghaidh, ag ràdh, Cha 'n'eil sinne faotainne cron air bith san duine so: ach ma labhair spiorad no aingeal ris, na cogamaid an aghaidh Dhé.

10 Agus an uair a dh'éirich conn-sachadh mor *eutorra*, air do'n àrd cheannard bhi fa eagal gu'n rachadh Pòl a tharruing as a chéile leo, dh'èithn e do na saighdearaibh dol sìos, agus esan a thogail leis an

làimh làidir as am meadhon, agus a thoirt do'n chaisteal.

11 Agus aic an oidhche 'na dhéigh sin, sheas an Tighearn làimh ris, agus thubhairt e, Biadh misneach mhaith agad, a Phòil; oir mar a rinn thu fianuis a'm' thimchiolla ann an Ierusalem, is amhul sin is éigin duit fianuis dheanamh anns an Roimh.

12 Agus air teachd do'n là, chruinnich dream àraidh do na h-Iudhach-aibh an ceann a chéile^f, agus chuir siad iad féin fa mhallachadh, ag ràdh, nach itheadh agus nach blàdh iad gus am marbhadh iad Pòl.

13 Agus bha iad os cionn dà fhich-ead *fear*, a rinn an coimh-mhionnachadh so.

14 Agus thainig iad chum nan àrd shagart, agus nan seanair, agus thubhairt iad, Chuir sinne sinn féin fa àrd mhallachadh, nach blaiseamaid ni sam bith gus am marbhamaid Pòl.

15 A nis uime sin iarraibhse maille ris a' chomhairle air an àrd cheannard, gu'n d'thugadh e d'ar ionnsuidhs^g e am màireach, mar gu biadh a runn oirbh shfaotainn ni b'a choimhlionta air ni éigin m'a thimchioll: agus tha sinne deas chum esan a mharbhadh, mu'n d'thig e'm fagus duibh.

16 Agus an uair a chuala mac peathar Phòil am feall-fholach^h so; thainig e, agus air dha dol a steach do'n chaisteal, dh'innis e sin do Phòl.

17 An sin ghairm Pòl d'a ionnsuidh aon do na ceannardaibh-cheud, agus thubhairt e, Thoir an t-òganach so chum an àrd cheannaird; oir a ta ni àraidh aige r'a innseadh dha.

18 An sin thug e leis e, agus threòraich se e chum an àrd cheannaird, agus thubhairt e, Ghairm Pòl am priosunach mise d'a ionnsuidh, agus ghuidh e orm an t-òganach so thoirt a' ionnsuidhse, aig am bheil ni-eigin r'a innseadh dhuit.

19 An sin rug an t-àrd cheannard air a làimh, agus chaidh e a leth-taohh an uaigneas maille ris, agus dh'fiosraich e dheth, Ciod a tha agad r'a innseadh dhomhsa?

20 Agus thubhairt esan, Rinn na h-Iudhaich comhairle iarraidh ortsa, gu'n d'thugadh tu Pol am màireach do'n chomhairle, mar gu'm biadh iad gu rannsachadh ni's géire a gheanamh air ni-eigin m'a thimchioll.

21 Ach na aontaich thusa leo: oir a ta os cionn dà fhichead fear dhiubh

^a càineadh.   ^b Cha d'thug mi
faineas.   ^c gan aideachadh le chéile.
^d iolach.   ^e faghail, faghainn.

^f rinn dream àraidh do na h-Iudh-aich comh-bhann r'a chéile.
^g plaid-luidhe.

ri feall-fholach 'na aghaidh, a chuir iad fén fa mhallaigh, nach ith agus nach ól iad gus am marbh iad e: agus a nis tha iad ullamh, a feitheamh re gealladh uaitse.

22 An sin leig an t-árd cheannard naith an t-óganach, agus dh'áithn e dha, ag ràdh, Feuch, nach innis thu do neach sam bith, gu'n d'fhoillsich thu na nithe so dhomhsa.

23 Agus ghairm e d'a ionnsuidh dà cheannard-ceud, agus thubhairte, Ulluichibh dà cheud saighdear a théid gu Cesarea, agus deich agus tri fishead marcach, agus dà cheud fear-sleada, air an treas uair do'n oidhche.

24 Agus ulluichibh eich, chum air dhoibh Pòl a chur orra, gu'n toir iad e gu tèaruinte chum an uachdarain Felics.

25 Agus scriobh e litir air a' mhodh so:

26 Beatha agus slàinte o Chlaudius Lisiás, chum an uachdarain ro oirdheirc Felics.

27 Ghlacadh an duine so leis na h-Iudhachaibh, agus an uair a bha iad air tì a mharbhadb, thainig mise orra le saighdearaibh, agus thug mi dhiubh e, a' tuigsinn gu'm bu Romhánach e.

28 Agus air dhomh bhi toileach air fios an aobhaír fhaotainn, air son an d'agair iad e, thug misios e chum an comhairle-san:

29 Agus thuig mi gu'n robh e air agairt mu cheisdibh d'an lagh fén, gun ni sam bith air a chur as a leth a b'airidh air bàs no air ceanglaichibh.

30 Ach an uair a dli'innseadh dhomh gu'n robh na h-Iudhaich gu feall a chaitheadh air an duine, air ball chuir mi a' t'ionnsuidh's e, agus thug mi àithne mar an ceudna d'a luchd-casaid, gach cui's a bha aca 'na aghaidh a chur an céill a'd' làthairse. Slàn leat.

31 An sin air do na saighdearaibh Pòl a ghabhail, a réirmar a dh'áithneadh dhoibh, thug iad san oidhche e gu Antipatris.

32 Agus air an là maireach leig iad do'n mharc-shluagh dol leis, agus phill iad fén do'n chaisteal.

33 Agus an uair a chaidh iad a stigh do Chesarea, agus a thug iad an litir do'n uachdaran, chuir iad mar an ceudna Pòl 'na fhianuis.

34 Agus an uair a leugh an t-uachdaran an litir, dh'fhiorsaich e cò an dùthaich o'n robh e. Agus an uair a thuig e gur ann o Chilicia bha e,

35 Thubhairt e, Eisdidh mi riut, 'nuair a thig do luchd-casaid mar an

ceudna. Agus dh'áithn e esan a choimhead ann an talla-breitheanais Heroid.

C A I B. XXIV.

A GUS an ceann chùig làithean A 'na dhéigh sin, chaidh Anrias an t-árd-shagart sios maille ris na seanairibh, agus ri Tertullus feartagraidi a' àraighe, muinntir a nochd iad fén an làthair an uachdarain an aghaidh Phòil.

2 Agus an uair a ghairmeadh a mach e, thòisich Tertullus air a chasad, ag ràdh, Do bhrigh gu bheil sinn tridsa a' mealtuinn mòr shiochaint, agus gu'n d'rinneadh iomadh deadh ghniomh do'n chì meach so tre do ghliocas-sa.

3 Tha' sinne gabhail ri so, anns gach àm agus gach àit, Fhelics ro oirdheirc, maille ris gach uile bhuideachas.

4 Ach, chum nach cuirinn mòr mhoille ort, guidheam ort, do d'shuairceas gu'n éisd thu rinn gu h-athghoraid.

5 Oir shuair sinn am fear so 'nà phláigh, agus a' dùsgadh b'nan Iudhach uile gu ceannaire air feadh an domhain, agus 'na cheann-feadhna do luchd saobh-chreidimh nan Nasarenach.

6 Neach mar an ceudna a thogair an teampull a shalachadh; agus a' ghlas sinne, agus b'àiill leinn breth a thoirt air a réir ar lagha fén.

7 Ach air teachd do Lisiás an t-árd cheannard oirnn, thug é le mòr ainneart as ar làmhaibh e,

8 Ag àithneadh d'a luchd-casaid teachd a'd' ionnsuidhse; neach o'm feud thu le a cheasnachadh, fios fhaotinn air na h-uile nithibh a tha sinne a' cur as a leth.

9 Agus dh'aontaich na h-Iudhaich mar an ceudna, ag ràdh, Gu'n robli na nithe sin mar sin.

10 An sin air do'n uachdaran smèideadh air Pol e a labhairt, fhreagair esan, Is mòid mo mhise-neach gu freagairt air mo shon fén, gu bkeil fhiros agam gu robh thusa rè mòrain bhliadhna a'd' bhreith-eambh air a' chinneach so:

11 Oir feudaidh tu fios fhaotainn, nach mò na dà latha dhéung o chaidh mi suas gu Hierusalem a dbeanamh aoraidh.

12 Agus cha d'shuair iad mi a' deasboireachd ri aon neach san teampull, no a' brosnachadh an t sluaigh gu ceannaire, aon chuid snà sionagogaibh, no anns a bhaile.

13 Ni mò is urrainn iad na nithe

^a cainnt-fhear. ^b brosnachadh.

sin a dhearbhadh a tha iad a' cur as
mo leth:

14 Ach aidicream so dhuitse, gur
ann a réir na slighe sin ris an abair
iadsan saobh-chreidiomh, a dhean-
amsa aoradh do Dhia m'aithriche, a'
creidsinn nan uile nithe a ta scriobh-
ta san lagh agus anns na fàidhibh :

15 Agus a ta dòchas agam an Dia,
ris am bheil sùil mar an ceudna aca
fein, gu'n d'thig aiseirigh nam
marbh, nam firean araon agus nau
neo-fhirean.

16 Agus an so saothraicheam a
ghnàth coguis^a neo-lochdach a bhi
agam thaobh Dhé, agus a thaobh
dhaoine.

17 A nis an déigh mòrain bhliadh-
na, thainig mi a thoirt déirce chum
mo chinnich, agus thabhartas.

18 Air a so fhuair Iudhaich àraighe
o'n Asia mi air mo għlanadha san
teampull, gun sluagh, gun bhuaire-
eas.

19 Muiantir d'am bu chòir bhi'n
so a'd' làthairse, agus m'agairt, nam
biodh ni sam bith aca a'm' agh-
aidh.

20 No abradh iad so fein, ma
fhuair iad eucoir^b sam bith annamsa,
nuair a sheas mi an làthair na comh-
airle.

21 Mur h-ann a mhàin air son an
aon fhocail so, a ghlaodh mi a'm'
sheasamh 'nam measg, Gur ann air
son aiseirigh nam marbh, a ta mi
air mo thoirt gu breitheanas leibhise
an diugh.

22 Agus an uair a chuala Felics
na nithe so, air dha eòlas ni bu
diongħħalha bhi aige air an t-slidge
sin, chuir e air dàil iad, ag ràdh,
^cNuair a thig Lisiás an t-àrd cheann-
ard a nuas, làn-tanġsaichidh mi c
bhur cùis.

23 Agus dh'āithne e do cheannard-
ceud Pòl a ghleidheadh, agus e bhi
fuasgħalt' aige, agus gun neach d'a
mħuinnit fein a bhacadh o fhrith-
eladħi dha, no teachd d'a ionn-
suidh.

24 Agus an déigh làithean àraighe,
nuair a thainig Felics maille r'a
mhnaci Drusilla, a bha'na Ban-Iudh-
ach, chuir e fios air Pòl, agus
dh'ēisd e ris mu thimchioll a' chreidi-
mh d ann an Criosd.

25 Agus air dhasan bhi a' reuson-
achadh mu fhireantachd, stuaim e,
agus breitheanas ri teachd, għabli
Felics eagħi mōr, agus fhreagair e,

^a coimh-fhios, coinsiens.

^b mi-ghnómha.

^c bitħidh làn

^d flos agam air.

^e measarrachd.

Imich romhad an tràth-sa ; nuair a
bhios ûine agam, curidh mi fios ort.

26 Bba duil aige mar an ceudna
gu rachadh airgiod a thoirt dale Pol,
chum gu'm fuasgladh se e : uime sin
chuiri e fios air ni bu trice, agus labh-
air e ris.

27 Ach air do dhà bhliadna bhi
air an coimhlionadh, thainig Porcius
Festus an àit Fhelics : agus air do
Fhelics bhi toileach comain a chur
air na h-Iudhachaibh^f, dh'fhàg e
Pòl ceangailte.

CAIB. XXV

A N I S 'nuair a thainig Festus
do'n mhör-roinn g, an ceann
tri làithean chaidh e suas o Ches-
rea gu Hierusalem.

2 Agus nochd an t-àrd shagart
agus maithean nan Iudhach iad fein
'na làthair an aghaidh Phòil, agus
cbuiri iad impidh air.

3 Ag iarraidiħ fäbhoi 'na aghaidh,
gu'n cuireadh e fios air gu Hierusa-
lem, *agus iad a'* dheanamh feall-
fholach h chum esan a mħarbhadh
air an t-slidge.

4 Ach fhreagair Festus, Gu'm bu
chòir Pòl a ghleidheadh ann an Ce-
sarea, agus gu'n rachadh e fein *an*
sin gu h-aithgħearr.

5 Uime sin, ars; esan, rachadh
iadsan 'nar measg a dh'fheudas, sios
maille riūnsa, agus ma ta coire air
bith san duine so, cuireadh iad sin-
as a leth.

6 Agus air dha fantuinn 'nam
measg os cionn deih làithean, chaidh
e sios do Chesarea, agus air an là
mäireach shuidh e air a' chaithir-
bhreitheanas, agus dh'āithn e Pòl a
thoirt a làthair.

7 Agus an uair a thainig esan,
sheas na h-Iudhaich a thainig a
nuas o Hierusalem m'a thimchioll,
a' cur choireanna lloñnhora agus
mōra a leth Phòil, nach b'urrainn
iad a dhearbhadh :

8 Nuair a fhreagair esan 'ga
shaoradhi fein, Cha d'rinn mi cionta
sam bith an aghaidh lagħha nan Iudh-
ach, no'n aghaidh an teampuill,
no'n aghaidh Cheasair.

9 Ach air bhi do Fhestus togarr-
ach air toileachas-inntinn a thoirt do
na h-Iudhachaibh, fhreagair e Pòl,
agus thubhairt e, An àill leatsa dol
suas gu Hierusalem, agus an sin dol
fa bhreitheanas thaobh nan nithe sin
ann mo làthairse ?

10 An sin thubhairt Pòl, Tha mi
m' sheasamh aig caithir-breitheanais

^f gn̄omh taitneach a dheanamh do
na h-Iudhachaibh. ^g carrainn;
province. Sasg. ^h plaid-luidhe.

Cheasair, far an còir breth a thoirt orm : air na h-Iudhachaibh cha d'ruin mi encoir sam bith, mar is maith a ta fios agadsa.

11 Oir ma tha mi deanamh eucoir, agus ma rinn mi ni sam bith a thoill bàs, cha 'n'eil mi diultadh bàs f bulang ; ach mur 'eil ni sam bith dhiubb sin flor a tha iad so a' cur as mo leth, cha'n fhead duine sam bith mo thoirt thairis doibh^a. Tha mi togail mo chùis gu Ceasar.

12 An sin an déigh do Fhestus labhairt ris a' chomhairle, fhreagair e, Au do thog thu do chùis gu Ceasar ? Gu Ceasar théid thu.

13 Air dol dò làithibh àraidh seachad, thainig Agripa an righ agus Bernice gu Cesarea a chur failte air Festus.

14 Agus air dhoibh mòran làithean a chaitheadh an sin, chuir Festus cùis Phòil an céil do'n righ, ag ràdh, Dh'fhàgadh duine àraidh le Felics 'na pluriosunach.

15 Air-san, an uair a bha mise ann an Ierusalem, rinn na h-àrd shagairt agus seanairean nan Iudhach casaid riun, ag iarraidh binneb 'na aghaidh.

16 D'an d'thug mise am freagradh so, Cha'n e gnàth nan Romhanach duine sam bith a thoirt thairis chum millidh^c, gus am bi aig an neach a tha air agairt, a luchd-casaid aghaidh ri h-aghaidh, agus gu'm bi cothrom aige air a féin a shaoradh o'n choire a chuireadh as a leth.

17 Uime sin an uair a thainig iad aaron an so, gun mhoille sam bith shuidh mi air an là màireach sa' chaitheoir-bhreitheanais, agus dh'áithn mi'n duine a thoirt a làthair.

18 Agus an uair a sheas a luchd-tagraigdh m'a thimchioll, cha do chuir iad coire air bith as a leth do na nithibh a shaoil mise :

19 Ach thug iad ceisdean àraidh 'na aghaidh mu thimchioll an creidimh^d féin, agus mu thimchioll Iosa àraidh, a fhuair bàs, neach a thubhairt Pòl a bhi beo.

20 Agus a chiorn gu robh mise amharusach mu thimchioll an leithid sin do cheisidibh, dh'fheadraich mi dheth e am b'aill leis dol suas gu Hieurusalem, agus an sin dol fa bhreitheanas mu na nithibh so.

21 Ach an uair a dh'iarr Pòl a choimhead gus am fiosraichteadh a

^a cha'n fhead duine sam bith an toileachadh le mise a thoirt thairis doibh. ^b ditidh. ^c bàis. ^d an saobh-chreidimh. ^e thubhairt mi ris.

chùis-san le Augustus, dh'áithn mi e bhi air a ghleidheadh gus an cuirinn gu Ceasar e.

22 An sin thubhairt Agripa ri Festus, B'aill leamsa féin an duine so chluinntinn. Am maireach, a deir esan, cluinnidh tu e.

23 Uime sin air an là màireach, 'nuair a thainig Agripa, agus Bernice, le mòr ghreadhnachas, agus a chaidh iad a steach 'maille ris na h-àrd cheannichaibh agus priomh-dhaoinibh na cathrach do'n ionad' Éisdeachd, air do Fhestus àithne a thoirt, thugadh Pòl a làthair.

24 Agus thubhairt Festus, A righ Agripa, agus sibhse a dhaoine uile a ta làthair an so maille ruinn, tha sibh a' faicinn an duine so, mu'n dochuir sluagh nan Iudhach uile impidh ormsa, araoon ann an Ierusalem, agus an so, a' glaoedhaich nach bu choir e bhi ni b'fhaide beo.

25 Ach an uair a thug mise nach d'rinn e ni sam bith a thoill bàs, agus a chionn gu'n do thog e féin a chùis gu Augustus, shonraich mi a chur d'a ionnsuidh.

26 Mu nach 'eil ni sam bith cinniteach agam r'a scriobhadh chum mo Thighearna. Uime sin thug mi mach e d'ar ionnsuidhse, agus gu h-àraidh a'd' ionnsuidhse, a righ Agripa, chum an déigh rannsachadh a dheanamh, gu'm biodh agam ni eigin r'a scriobhadh.

27 Oir is mi-reusonta a 'm' bheachDSA priosunach a chur uam, agus gun na cùisean a ta 'na aghaidh ainmeachadh.

CAIB. XXVI.

A N sin thubhairt Agripa ri Pòl. Tha cead agad labhairt air do shon féin. An sin shin Pòl a mach a làmh, agus fhreagair e air a shon féin,

2 Ataim 'gam mheas féin sona, a righ Agripa, do bhrigh gu bheil mi gu freagairt air mo shon féin an diugh a'd' làthairsa, thaobh nan nithe sin uile a ta air an cur as mo leth leis na h-Iudhachaibh :

3 Gu h-àraidh, a chionn gu bheil thusa eblach f air gach gnàth agus ceisd a tha am measg nan Iudhach : uime sin guidheam ort, éisd rium gu foighidneach.

4 Tha mo bheathasa o m' òige, a chaitheadh air tùs am measg mo chinnich féin ann an Ierusalem, aithnichte do nah-Iudhachaibh uile

5 D'am b'aithe mi o thùs, (narbh a'bail leo fianuis a dheanamh) gu'n

f [gur aithne dhomh] gu bheil thusa eblach.

do chaith mi mo bheatha a'm' Phairiseach, a réir an luchd comh-bharail a's teinne d'ar creidimhne.

6 Agus a nis tha mi m' sheasamh fa bhreitheanas air son dòchais a' gheallaidh a rinneadh le Dia d'ar n-aithrichibh:

7 Chum am bheil dùil aig ar dà thréibh dhengne teachd, a' deanamh seirbhis do Dhia a là agus a dh'oidhche do ghnàth; agus air son an dòchais so tha mise, a righ Agripa, air m'agairt leis na h-Iudhachaibh.

8 C'ar son a mheasar a leibhse mar ni do-chreidsinn, gu'n dùisgeadh Dia na mairbh?

9 Gu deimhin mheas mise annam fein, gu'm bu choir dhomh mòran nithe a dheanamh an aghaidh ainme Iosa o Nasaret.

10 Ni mar an ceudna a rinn mi ann an Ierusalem: agus air faotainn ùghdarrais o na h-àrd shagartaibh, dhruid mi mòran do na naoimh am priosunaibh; agus an uair a chuir-eadh gu bàs iad, thug mi mo ghuth 'nan aghaidh.

11 Agus a' deanamh peanais orra gu minic anns gach sionagog, choimhéignich mi iad gu toibheumb a labhairt; agus air dhomh bhi gu ro mhòr air boile 'nan aghaidh, rinn mi geur-leanmhuinn orra, eadhon gu baitibh coigreach.

12 Air a so 'nuair a bha mi dol gu Damascus, le cumhachd agus barantasc o na h-àrd shagartail;

13 Mu mheadhon-là, O a righ, chunnaic mi air an t-slighe solus o neamh, bu shioilleire na solus na gréine, a' dealrachadh mu'n cuairt orm, agus orrasan a bha 'gimeachd maille rium.

14 Agus air tuiteam dhuinn uile air an talamh, chuala mi guth a' labhairt rium, agus ag ràdh anns a' chainnt Eabhruidhich, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu ga m' geur-leanmhuinn? Is cruaidh dhuitse bhi breabadh an aghaidh nan dealg.

15 Agus thubhairt mise, Cò thu, a Thigearn? Agus thubhairt esan, Is mise Iosa a tha thusa a' geur-leanmhuinn.

16 Ach éirich, agus seas air do chosaibh; oir dh'fhoillsich mi mi fein duit chum na criche so, gu'n ordúchinn thu a'd' mhinisteir agus a'd' fhianuis aراon air na nithibh sin

a C'ar son? am measar.
b gu beum a thabhairt do ainm Iosa.
c ùghdarras, comas.

166

a chunnaic thu, agus na nithibh anns am foillsich mi mi fein duit;

17 Ga d' shaoradh o'n t-sluagh, agus o na Cinneachaibh, chum am bheil mi nis ga d' chur,

18 A dh'fhosgladh an sùl, chum gu tionndaidh iadd o dhorchadas gu solus, agus o chumhachd Shatain gu Dia, chum gu faigh iad maith-eanas peacaidh, agus oighreachd maille ris a' mhuinnitir sin, a ta air an naomhachadh tre'n chreidimh a ta annamhsa.

19 Uime sin, a righ Agripa, cha robh mi eas-ùmhal do'n taisbean neamhajdh:

20 Ach shearmonaich mi air tùs dhoibhsan ann an Damascus, agus ann an Ierusalem, agus air feadh tire Judea uile, agus an sin do na Cinneachaibh, iad a dheanamh aithreachais agus pilltinn ri Dia, a' deanamh oibre ionchuidh an aithreachaise.

21 Air son nan nithe so ghilac na h-Iudhaich mi san teampull, agus b'aill leo mo mharbhadtif.

22 Uime sin air dhomh còmhnhadh fhaotainn o Dhia, bhuanaich mi guis an là'n diugh, a' deanamh fianuis do'n bheag agus do'n mhòr, gun ni air bith 'a labhairt ach na nithe sia a thubhairt na faidhean agus Maois, a bha gu teachd:

23 Gu robh Criod gu fnlang, agus gu robh e gu éirigh an ceud neach o na marbhaibh, agus gu'm foillsieadh e solus do'n phobull, agus do na Cinneachaibh.

24 Agus air dia bhi labhairt nan nithe so air a shon fein, thubhairt Festus le guth àrd, Tha thu air mhitheall a Phòil: tha mòr fhòghlum ga d' chur air boile.

25 Ach thubhairt esan, Cha 'n'eil mi air boile, Fhestuis ro oirdheirc; ach labhram briathra na firinn agus na céille.

26 Oir a ta fhios aig an righ, roimh am bheilmise labhairt gu saor, air na nithibh so: oir tha cinn agam nach 'eil a h-aon do na nithibh so an ainfhios da; oir cha'n ann an cùil a rinneadh so.

27 Am bheil thu creidsinn nam faidh, a righ Agripa? tha fhios agam gu bheil thu 'g an creidsinn.

28 An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhi'm Chriosduidh.

29 Agus thubhairt Pòl, B'e mo

d agus gu'n tionndadh.

e cubhaidh do aithreachas, airidh air aithreachas. f làmh a chur annam. g air a chuthach.

ghuidhe air Dia, gu'n biodh cha'n e mhàin thusa, ach mar an ceudna iadsan uile a tha 'g éisdeachd rium an diugh, ann am beag agus am mòr, mar a ta mise, saor o na geimhlibh so.

30 Agus air dha na briathra so a labhairt, dh'èirich an righ, agus an t-uachdaran, agus Bernice, agus an dream a shuidh maille riù.

31 Agus air dol a leth-taobh dhoibh, labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Cha 'n'eil an duine so a' deanamh ni air bith toillteannach air bàs, no air geimhlibh.

32 An sin thubhairt Agripa ri Festus, Dh'fheudta an duine so a leigeadh as, mur bhiodh gu'n do thog e a chùis gu Ceasar.

CAIB. XXVII.

AGUS an uair a thugadh breth sinne a sheòladh do'n Eadailt, thug iad Pòl thairis maille ri priosanach àraidh eile, do cheannard-ceed d'am b'ainm Iulius, do chuid-eachd Augustuis.

2 Agus air dhuinn dol air luing le Adramitium, thog sinn ar seòil, a' cur romhainn seòladh seachad air crìochaibh na h-Asia, air do Aristarchus Macedonach o Thesalonica bhi maille ruinn.

3 Agus air an là màireach, thainig sinn gu Sidon. Agus air do Iulius buntainn gu suairce a ri Pòl, leig e dha dol a dh'ionnsuidh a chàirdre chum comhfhoradhach fhaotainn.

4 Agus air dhuinn stiùradh as sin, sheòl sinn fuidh Chiprus, a chionn gu robh na gaotha b' nar n-aghaidh.

5 Agus air seòladh dhuinn tre'n fhairge ta làimh ri Cilicia agus Pamphilia, thainig sinn gu Mira cathair c do Licia.

6 Agus fhair an ceannard-ceed long an sin o Alecsandria, a bha seòladh do'n Eadailt, agus chuir e sinn a steach innte.

7 Agus an uair a sheòl sinn gu mall ré mòrain do làithibh, agus a thainig sinn air éigin fa chomhair Chniduis, a chionn nach do leig a' ghaoth leinn, sheòl sinn fuidh Chrete, fa chomhair Shalmone :

8 Agus air dhuinn seòladh air èigin seachad air, thainig sinn gu ionad àraidh d'an goirear, Na calaidh sgiamhach, am fagus d'an robh baile Lasea.

9 Agus air do mhòran ùine dol seachad, 'nuair a bha seòladaireachd a nis cunnartach, a chionn gu'n

deachaidh an trosgadh^d cheana seachad, chomhairlich Pòl iad,

10 Ag ràdh riu, Fheara, tha mi facinn gu'm bi an t-seòladairreachd so le dochann agus call mòr, cha'n e mhàin do'n luchd agus do'n luing, ach d' ar n-anamaibh fèin.

11 Gidheadh, is mò chreid an ceannard-ceed an seòladair agus maighstir na luinge, na na nithe a labhradh le Pòl.

12 Agus a chionn gu'n robh an cala neo-iomchuidh gus an geomhradh a chaitheadh ann, b'i comhairle na cuiid bu mhò seòladh as sin mar an ceudna, agus nam feudadh iad air chor sam bith teachd gu Phenice, cala do Chrete a ta 'g amharc chum an iar-dheas, agus an iar-thuath, agus fantuinn rē a' gheamhraidh an sin.

13 Agus an uair a shéid a' ghaoth à deas gu ciuin, shaoil iad gu d'fhuairead iad an rùn, agus ag togail an seòl dhoibh, stiuir iad ri taobh Chrete.

14 Ach an ceann beagain 'na dhéigh sin, shéid gaoth stoirmelle 'na h-aghaidh f, d'an goirear Eu-rocidon.

15 Agus air bhi do'n luing air a fuadachadh, agus gun chomas di dol an aghaidh na gaoithe, leig sinn ruith dh'i.

16 Agus air dhuinn ruith a stigh fuidh eilean beag àraidh d'am b'ainm Clauða, is ann le éigin a ràinig sinn air a' bhàta :

17 Agus air dhoibh a thogail suas, ghnàthaich iad gach gleus còmhnaidh, a' criosadh na luinge fuipe; agus air dhoibh bhi fo eagal gu'n tuiteadh iad sa' bheo-ghaineamh, leig iad an seòil sios, agus mar sin dh'iomaineadh iad.

18 Agus air dhuinne bhi gu ro mhòr air ar luasgadh g leis an stoirm, air an là 'na dhéigh sin thilg iad a mach an luchd ;

19 Agus air an treas là thilg sinn le'r làmhaibh fèin a mach acfuiinn na luinge.

20 Agus an uair nach robh a' ghrian no na reulta r'am facinn rē mòrain do làithibh, agus a luidh stoirm nach bubheag oirnn, thugadh an sin uainn gach uile dhòchas gu teasaigteadh sinn.

21 Ach air dhuinn bhi fada 'nar trosg, an sin air seasamh do Phòl 'nam meadhon, thubhairt e, Fheara, bu chòir dhuibh mo chomhairlese ghabhail, agus gun fhuasgladh o

^d trasgadh.

^e anrrathach.

^f 'nar n-aghaidh.

^g stideadh o

thonn gu tonn.

a caoimhneil.

b an soirbheas.

c baile.

G N I O M H A R A.

Chrete, agus an dochann agus an call so a sheachnadh.

22 Agus a nis guidheam oirbh, biodh misneach mhaith agaibh : oir cha bhi call anama sam bith 'nar measg, ach a mhain na luinge.

23 Oir air an oidhche nochd sheas láimh riumsa aingeal an Dé sin, d'am buin mi, agus d'an deanam seirbhis.

24 Ag ràdh, A Phòil, na biodh eagal ort ; is éigin duit bhi air do thoirt an lathair Cheasar : agus feuch, thiodhlaic a Dia dhuit iadsan uile a ta seoladh maille riut.

25 Uime sin, fheara, biodh agaibh death mhisneach : oir a ta mi creid-sinn Dhé, gu'n tachair ceart mar a labhradh riùm.

26 Ach is éigin duinn bhi air ar tilgeadh air eilean àraidh.

27 Agus an uair a bha an ceathramh oidhche deug air teachd, air duinne bhi air ar séideadh chuige agus uaith ann an cuan Adria, mu mheadhon-oidhche b'i barail nam maraichean gu robh iad am fagus do thir éigin :

28 Agus air leigeadh na luaidhe sios doibh b, fhuair iad *an doimhne* fichead aitheamh : agus an uair a chaidh iad beagan air an aghaidh, leig iad sios an luaidh a ris, agus fhuair iad i 'na cùig aitheamh deug.

29 An sin air bhi dhoibh fo eagal gu'm buaileadh iad air ionadaibh garbha, thilg iad ceithir acraichean à deireadh na luinge, agus ghuindh iad an là a theachd.

30 Agus an uair a bha na maraichean air ti e teicheadh a mach as an luing, agus a leig iad sios am bàta do'n fhairge, a' gabhail orra bhi tilgeadh a mach acraichean à toiseach na luinge,

31 Thubhaint Pol ris a' cheannard-ceed, agus ris na saighdearaibh, Murfan iad sin san luing, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi ar bhur teasaiginn.

32 An sin ghearr na saighdearan cuird a' bhàtaidh, agus leig iad leis tuime sios.

33 Agus am feadh a bha an là a' teachd, thug Pòl a chomhairl' orra uile biadh a ghabhail, ag ràdh, Is e so an ceathramh là deug dhuibh a' feitheamh, agus a' fantuinn 'nar trosg, gun bhiadh sam bith a ghabhail.

34 Uime sin guidheam oirbh biadh a ghabhail : oir a ta so chum bhur sláinte : oir cha chaillear d' foiltean á ceann a h-aon agaibh.

a *dheònuich.*

dhoibh.

b *grunnachadh*

sonn.

c *tuit.*

168

35 Agus air dha na nithe so labhairt, agus aran a ghlaicadh, thug e buidheachas do Dha 'nan lathair uile, agus air dha a bhriseadh, thòisich e ri iteadh.

36 An sin għlaic iad uile misneach chuca, agus għabb iadsan biadh mar an ceudna.

37 Agus bha sinn a dh'anamaibh uile anns an luing, dà cheud agus sè deug agus tri fishead.

38 Agus an uair a shàsuicheadh iad le biadh, dh'eutromaiċi iad an long, agus thilg iad a mach an cruiueachd san fhaigre.

39 Agus an uair a bha 'n là air teachd, cha d'aithniex iad am fearann : ach thug iad an aire do luib àraidh aig an robh tràigh, anns an robh mhiann orra, nam b'urrainniad, an long a chur gu tir.

40 Agus air togail nan acraichear doibh, leig iad ris an fhaigre i, agus an uair a dh'fhuasgail iad ceanglaichean na stiūire, agus a thog iad am priomh sheol f'ris a' ghaoith, sheol iad chum na tràighe.

41 Agus air tuiteam dhoibh ann an ionad àraidh far an do choinnich dà fhaigre a chéile, bħuval iad an long air grund ; agus air sāthadh d'atōiseach sa' għurund, dh'fhan e gun charachadh, ach bħriseadh a deir-eadh le ainneart nan tonn.

42 Agus b'i comhairle nan saighdear gu marbhadh iad napriosunaich, air eagal gu'n snàmhud neach sam bith dħiubah a mach, agus gu rachadh iad as.

43 Ach air bhi do'n cheannard-ceed toileach Pol a theasaiginn, chum e air ais o'n comhairle iad, agus dh'āithn e dħoibhsan d'am b'aithe snàmh iad fén a thilgeadh sa' chuan, air tħus, agus dol a mach air tir :

44 Agus do chàch dh'āithn e, cuiġi diuħbi dhol air clàraibh, agus cuiġi eile air miribh briste do'n luing : agus mar sin tharladh gu'n deachaidh iad uile tērante gu tir.

C A I B . XXVIII.
A GUS an uair a thearnadh iad, A thuig iad an sin gu'm b'e Melita ainm an eilein.

2 Agus nochd an sluagh borb caoimhneas nach bu bheag dħuinn : oir air fadadh teine dħoibh, għabbi iad ruinn uile, air son an uisge a bha ann, agus air son an fħuachd.

3 Agus air do Phòl dorlach bhior-an a thional, agus an cur air teine, thainig nathair nimhe mach as an teas, agus shàs i 'na lāimh.

4 Agus an uair a chunnaic an

e an seol mōr.

sluagh borb a' bhéisd an crochadh r'a láimh, thubhairt iad r'achéile, Gu cinnteach is mortair an duine so, da nach fuiling dioghaltas bhi beo, ge do theasairgeadh o'n fhairge e.

5 Agus air dhasan a' bhéisd a hratbadh dheth anns an teine, cha d'fhuilaing e dochann sam bith.

6 Ach bha iadsan a' seitheamh c'uin a dh'atadh e, no a thuiteadh e sios marbh gu h-obann: ach an uair dh'fleith iad díne fháda, agus nach fac iad dochann sam bith a' teachd air, air caochladh an inninn dhoibh, thubhairt iad gur Dia e.

7 Agus bha mu thimchioll an àite sin fearann aig priomh dhuine an eilein, d'äm b'aimh Publius, a ghabh 'uinne agus a thug rè thrí làithean aoidheachd dhuinn gu càirdeil.

8 Agus tharladh gu robh athair Phubliuis'na luidbe gu tinn le fiabhrus^a, agus gearrthach fola: air do Phòl dol a steach d'a ionnsuidh, rinn e ùrnigh, agus air dha a làmhan a chur air, leighis se e.

9 Agus an uair a rinneadh so, thainig mar an ceudna muinntir eile, a bha euslan san eilean, d'a ionnsuidh, agus leighiseadh iad:

10 Muinntir mar an ceudna a thug mòr urram dhuinn; agus ag falbh dhuinn, chur iad na nithe sinn leinn a bha feumail *duinn*.

11 Agus an déigh thrí mìosa sheòl in ann àn 'luing o Alecsandria, a naith an geomhradh san eilean, 'am bu shuaitheantas Castor agus Pollucs.

12 Agus air teachd tir dhuinn aig Siracuse, dh'fhan sinn *an sin* tri làithean.

13 Agus air seòladh dhuinn timchioll as sin, thainig sinn gu Rhegium: agus an ceann latha 'na dhéigh sin shéid a' gbaoth a deas, agus thainig sinn an t-ath là gu Puteoli:

14 Air dhuinn bràithrean fhaotainn an sin, chuireadh impidh oirnn leo fantuinn seachd làithean maille riù: agus mar sin thriall sinn chum na Roimhe.

15 Agus as sin, air faotainn ar sgéil do na bràithribh, thainig iad 'nar coinneamh gu Appii-forum, agus na Tri tighibh-dsda; agus an uair a chunnaic Pòl iad, thug e buidheachas do Dhia, agus ghabh e misneach.

16 Agus an uair a thainig sinn do'n Ròimh, thug an ceannard-ceud thairis na priosunaich do cheannard an fhreiceadain: ach thugadh comas

a teasach.

do Phòl a bhi leis féin^b, maille ri aon saighdear, a bha 'gaghléidheadh.

17 Agus tharladh, an déigh thrí làithean, gu'n do ghairm Pòl maithean^c nan Iudhach an ceann a chéile. Agus an uair a chruinnicheadh iad, thubhairt e riu, Fheara *agus* a bhràithre, ge nach d'rinn mise ni sam bith an aghaidh a' phobuill, no ghnàthanna nan aithriche, thugadh thairis mi a'm phriosunach o Hierusalem do làmhaibh nan Romhanach.

18 Muinntir, an déigh dhoibh mo cheasnachadh, leis am bu mhiann mo leigeadh as, a chionn nach robh coire bàis sam bith annam.

19 Ach an uair a bha na h-Iudhach a' labhairt an aghaidh so,^d b'igin domh mo chùis a thogail gu Ceasar; cha'n e gu bheil coire sam bith agam r'a chur a leth mo chinnich.

20 Air an aobhar so, uime sin, chuir mi fios oirbhse, chum gu faicinn *sibh*, agus gu'n labhrainn *ribh*: oir is ann air son dochais Israel a ta mi ceangailte leis an t-slabhraidh so.

21 Agus thubhairt iadsan ris, Cha d'fhuair siuine litríche sam bith a Iudea mu d' thimchioll, cha mhò a dh'fhoillsich no dh'innis a h-aon do na bràithribh, a thainig, olc sam bith umad.

22 Ach bu mhaith leinn a chluinn-tinn uaitse ciod i do bharail: oir mu thimchioll na gnè-chreidimh so, tha fhios againn gu'n labhrar sgach àit 'na h-aghaidh.

23 Agus air suidheachadh là ris, thainig mòran d'a ionnsuidh chum a cheithreanna; d'an do mhìnich e rioghachd Dhé, a' deanamh fianuis uimpe, agus a' cur impidh orra thaoblannan nithe a bhuineas do Iosa, aroan a lagh Mhaois, agus *as* na faidhibh, o mbochthrath gu feasgar.

24 Agus chreid cuid na nithe a labhradh, agus cha do chreid cuid eile dhiubh.

25 Agus air dhoibh bhi an aghaidh a chéile, sgoil iad, air do Phòl aon fhocal a rádh, Is maith a labhairt an Spiorad naomh tre'n fhàidh Ezzias, r'ar n'aithrichibh,

26 Ag rádh, Imich chum a' phobuill so, agus abair, Le cluinniunn cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le faicinn chi sibh, agus cha'n aithnich sibh^e.

27 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus tha iad a' cluinniunn gu trom^f le'n cluasaibh, agus chaog^g iad an sùilean; air eag-

^a far am bu toil leis. ^b uaislean, priomh dhaoine. ^c a leir dhuibh, e mall. ^d cha léir dhuibh, f dhruid.

al gu faiceadh iad le'n sùilibh, agus
gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh,
agus gu'n tuigeadh iad le'n cridhe,
agus gu'm pilleadh iad, agus gu'n
slànuichinns' iad.

28 Uime sin biodh fhios agaibhse,
gu'n do chuireadh slàinte Dhé chum
nan Cinneach, agus éisidh iadsan.

29 Agus an uair thubhairt e na
briathra so, dh'imich na h-Iudhaich

rompa, agus bha mòr reusonachadh a
aca eatorra féin.

30 Agus dh'han Pòl dà bhliadh
na ionlan 'na thig-màil b tein, agus
ghabh e ris na h-uile dhaoinibh, a
thainig d'a ionnsuidh,

31 A' searmónachadh rioghachd
Dhé, agus a' teagasc nan nithe a
bhuineas do'n Tighearn losa Criod, leis an uile dhànochd, gun toirmeasg.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN ROMHANACH.

CAIB. I.

POL seirbhiseach Iosa Criod, a
ghairmeadh 'na abstol a chuir-
eadh air leth e chum Soisgeil Dè,

2 (A roimh-gheall e le fhàidhbih
féin anns na scriobtuiribh naomha.)

3 Mu thimchioll a Mhic Iosa
Criod ar Tighearna, a rinneadh do
shiol Dhaibhidh, a réir na feòla,

4 A dhearbhadh bhi 'na Mhac do
Dhia le cumhachd, a réir Spioraid
na naomhachd, trid aiseirigh o na
marbhaibh :

5 Tre an d'fhuair sinne gràs agus
abstolachd chum umhlachda'chreid-
imh am measg nan uile chinneach
air sgàth ainmesan :

6 Am measg am bheil sibhse mar
an ceudna air bhur gairm le Iosa
Criod.

7 Chum nan uile a ta san Ròimh,
air an gràdhackadh le Dia, air an
gairm 'nan naoimh : Gràs gu robh
duibhse, agus siothchaint o Dhia
ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa
Criod.

8 Air tùs, tha mi toirt buidheach-
ais do m' Dhia trid Iosa Criod, air
bhur sonsa uile, do bhrigh gu bheil
bhur creidimh iomraideach air feadh
an domhain uile.

9 Oir is e Dia m'fhanuis, d'am
bheil mi a' deanamh seirbhis le m'
spiorad ann an soisgeul a Mhic, gu
bheil mi gun sgur a' deanamh iom-
raigd birbh,

10 A ghnàth a' guidhe ann am
àrnauighibh (nam feudainn a nis fa-
dheoidh air aon chor le toil Dé turus
soirblieasach fhaotainn) ri teachd
d'a ionnsuidhse.

11 Oir a ta deidh e agam air sibhse
fhaicinn, ionnas gu pàrtich mi tiodeh-

lacadh àraidi spioradail ribh, chum
bhur neartachadh;

12 Sin ri ràdh, chum gu faigh
mi comhshurtachd annaibhse f, trid
chreidimh a chéile, bhur creidimhse,
agus mo chreidimhse.

13 Agus cha'n àill leam, a
bhràithre, e bhi'n ain-fhios duibhse
gu'n do chuir mi romham gu minic
teachd d'ar n-ionnsuidh, (ach bhac-
adh mì gus a so) chum gu faighinn
toradh eigin 'nar measgsa fos, mar
am measg nan Cinneach eile.

14 Oir a ta mi fuidh fhìachaibh
faraon do na Greugachaibh, agus do
na daoinibh borba, araon dhoibhsan,
a ta glic, agus dhoibhsan, a ta neo-
ghlic.

15 Uime sin, mheud 's a ta 'n
comas domh, tha mi ullamh chum an
soisgeula shearmonachadh dhuibhse
mar an ceudna, a ta san Ròimh.

16 Oir cha'nàr leamsa soisgeul
Criod: oir is e cumhachd Dhé e
chum slàinte, do gach neach a chreid-
eas, do'n Iudhach air tùs, agus mar
an ceudna do'n Ghreugach.

17 Oir a ta fireantachd Dhé air a'
foillseachadh ann tre chreidimh gu
creidimh: mar a ta e scriobhta, Bith-
idh am firean beo tre chreidimh.

18 Oir a ta fearg Dhé air a foill-
seachadh o néamh an aghaidh gach
uile mhi-dhiadhuideachd, agus eu-
coir dhaoine, a tha bacadh g na firinn
ahn an neo-fhìreantachd.

19 Do bhrigh gu bheil an ni air
am feudar fios fhaotainn a thaobh
Dhé follaiseach annta-san h; oir rinn
Dia follaiseach dhoibh e.

20 Oir riamh o chruthachadh an
t-saoaghail a ta a nithe-san nach feud-
ar fhaicinn, eadhon a chumhachd

a dheasboireachd. b réidh.

c togradh. f maraon ribhse.

d dh'orduicheadh.

g cumail. h 'nam measg.

siorruidh agus a Dhiadhachd, air am faiciun gu soilleir, air dhoibh hhi so-thuig-sinn o na nithibh a rinneadh ; chum gu biadh a iad gun leithsgeul aca :

21 Do hlrigh 'nuair a b'aithne dhoibh Dia, nach d'thug iad glòir dha mar Dhia, agus nach rohh iad taingeil, ach gu'n d'fhàs iad diomhain 'nan reusonachadh féin, agus gu'n do dhorchraigheadh an cridhe amайдeach;

22 Ag rádh gur daoine glice iad séin, rinneadh amadain diuhh :

23 Agus chaochail b' iad glòir an Dé neo-thruallidh gu dealbh a rinn-eadh cosmhul ri duine truaillidh, agus eunlaith, agus ainmhidhluibh ceithir - chosach, agus bhéisibh snáigeach.

24 Uime sin, thug Dia thairis iad mar an ceudna, tre anamhiannaibh an cridhe féin, chum neo-ghloine, a thoirt easurraim d'an corpaibh féin eatorra féin :

25 Muinntir a chaochail fìrinn Dé gu bréig, agus a thug aoradh agus a riom seirbhis do'n chreutair ni's mò na do'n Chruithear, a ta beannuicte gu siorruidh. Amen.

26 Air a shon so thug Dia thairis iad do anamhiannaibh gràineile : oir chaochail eadhon am mnài an gnàth-achadh nàdurra chum a' ghnàtha, a ta'n aghaidh nàduir.

27 Agus mar aa ceudna na fir, air tréiginn doibh gnàthachadh nàdurra na mnà, loisgeadh iad le'n togradh d'a chéile, firionnaich ri firionnaich ag oihreachadh gràineileachd c agus iad a' faotainn diol-thuarasdail an seacharain anna féin, mar bu chòir.

28 Agus amhul mar nach bu tait-neach leo èdös Dé a chumail, thug Dia thairis iad do inntinn mhi-chéillidh, a deanamh nithe nach rohh iomchuidh :

29 Air dhoibh bhi air an lionadh do'n uile eucoir, striopachas, olc, shanùt, mhi-run : làn do fharmad, do mhortadh, do chionnsachadh, do cheilg, do dhroch-bheusaibh ; nan luchd cogarsaich,

30 Nan luchd-anacainnt, 'nan luchd-fuath air Dia, 'nan luchd-tarcuis, uaibhreach, 'nan luchd-ràiteachais g, 'nan luchd-cumadh uile, eas-ùmbhal do phàrrantaibh,

^a ionnas gu bheil.   ^b dh'atharraich.   ^c an ni sin a ta mi-chiatach.   ^d chomhstri.   ^e anaméineachd, eascaoinneachd.   ^f 'Nan luchd cùl-chàineadh.   ^g bòstail.

31 Ea-céillidh, 'nan luchd-brisidh coimhcheangail, gun ghràdh nàdurra, do-réiteachaидh, neo-thruacanta :

32 Muinntir d'an aithne ceartas Dé, (gu hheil iadsan a ni an leithide sin do nithihh toillteannach air hàs) *gidheadh* ni h-e mbàin gu bheil iad féin 'gan deanamh, ach a ta mar an ceudna tlachd aca do'n mhuinntir a ni iad.

CAIB. II.

UIME sin, a ta thu gun leithsgeul, O a dhuine, cia air bith thu a tha toirt breth : oir an uair a tha thu toirt breth air neach eile, tha thu ga d' dhiteadh féin ; oir thusa a ta toirt breth, tha thu deanamh nan nithe sin féin.

2 Ach a ta fios againne gu bheil hreitheanas Dé a réir fìrinn, an aghaidh na muinntir, a tha deanamh an leithide sin.

3 Agus an saoil thusa so, O a dhuine, a tha toirt breth orra-san, a ni an leithide sin, agus a ta 'gan deanamh thu féin, gu'n d'thíodh thu as o hhreitheanas Dé ?

4 No'n dean thu tarcuis air saibhreas a mhaiteis, agus fhoighidin, agus fhad-fhulangais, gun fhiros bhi agad gu bheil maitheas Dé ga d' threorachadh chum aithreachais ?

5 Ach a réir do chruais agus do chridhe neo-aithreachail, a ta thu càrnadh suas feirge dhuit féin fa chomhair là na feirge, agus foillseachaidh ceart bhreitheanais Dé ;

6 A hheir do gach aon a réir a ghniomhara ;

7 Dhoibhsan, a ta le buanachadh gu foighidneach ann an deadh obair, ag iarradh gloire, agus onoir, agus neo-hàsmhorachd, a' bheatha mhaireannach :

8 Ach dhoihsan, a ta conspoideach, agus nach 'eil ùmhàl do'n fhàinn, ach a ta ùmhàl do'n eucoir, diom agus fearg ;

9 Amhgar agus teanntachd air gach anam duine a ta deanamh uilc, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

10 Ach gloir, agus onoir, agus sith, dò gach duine a ni maith, do'n Iudhach air tùs, agus do'n Ghreugach mar an ceudna :

11 Oir cha 'n'eil spéis aig Dia do phearsa seach a chéile.

12 Oir a mheud 'sa pheacaich gun an lagh, sgriosar iad gun an lagh : agus a mheud 's a pheacaich fuidh 'n lagh, dìtear iad leis an lagh :

13 (Oir cha'n iad luchd-éisdeachd an lagha, a ta 'nam fireanaibh am

^h tusgaidh.

fianuis Dé. ach bithidh luch-deanamh an lagha air am fireanachadh^a.

14 Oir an uair a ta na Cinnich aig nach 'eil lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta san lagh, air dhoibhsan a bhi gun lagh tha iad 'nan lagh dhoibh féin :

15 Muinnitir a ta nochdadh obair an lagha scriobhta 'nan cridheach-aibh, air bhi d'an coguis a' deanamh fianuis leo, agus an smuaintean eatorra féin 'gan agairt, no a' gabhail an leithsgeil.)

16 San là anns an tabhair Dia breth air nithibh uaigneach dhaoine, a réir mo shoisgeilse, tríd Iosa Criod.

17 Feuch, goirear Iudhach dhiotsa, agus tha thu cur dòigh san lagh, agus a' deanamh uail a Dia ;

18 Agus is aithne dhuit a thoil, agus a ta thu a' dearbhadh nan nithe^b a's fearr, air dhuit bhi air do theagast as an lagh.

19 Agus a ta thu dòchasach gur ceann-iuil^c thu féin do na dallaibh, solus dhoibhsan a ta an dorchadas.

20 Fear-foghlum do dhaòinibh neo-eagnaidd, fear-teagaig do lean-abaibh, aig am bheil samhladh an eolais agus na firinn a ta san lagh.

21 Thusa, uime sin, a ta teagast neach eile, nach 'eil thu ga d'theagast féin ? thusa a ta searmonachadh gun ghoid a dheanamh, am bheil thu ri goid ?

22 Thusa a deir gun adhaltrannas a dheanamh, am bheil thu deanamh adhaltrannais? thusa le'n gràin iodholad^d, am bheil thu ri naomh-ghoid ?

23 Thusa a ta deanamh uail as an lagh, an tabhair thu, le briseadh an lagha, easramm do Dhia ?

24 Oir a ta ainm Dhé a' faotainn toibheim d'ar taobhsa am measg nan Cinneach, mar a ta e scriobhta.

25 Oir a ta tairbhe gu firinneach anns an timchioll-ghearradh, ma ghleidheas tu an lagh : ach ma's fear-brisidh an lagha thu, tha do thimchioll-ghearradh na neo-thimchioll-ghearradh dhuit.

26 Uime sin, ma ghleidheas an neo-thimchioll-ghearradh fireantachd an lagha, nach measar a neo-thimchioll-ghearradsan mar thimchioll-ghearradh ?

27 Agus nach dit an neo-thimchioll-ghearradh thaobh nàduir, a ta a' coimhlionadh an lagha, thusa a

^a air an saoradh, air an glanadh o chionta.   ^b a' gabhail tlachd do na nithibh.   ^c fear-sèdlaidh.   ^d dealbhan.   ^e esan a tha neo-thimchioll-ghearrta.

tha tre'n litir agus tre'n timchioll-ghearradh a'd' fhear-brisidh an lagha ?

28 Oir cha'n Iudhach esan, a tha mar sin o'n leth muigh ; agus cha'n e sin an timchioll-ghearradh a tha sa' chridhe, agus san spiorad, cha'n ann san litir, aig am bheil a chliu cha'n ann o dhaoinibh, ach o Dhia.

CAIB. III.

C I O D e uime sin barrachd an Iudhaich ? no ciode tarbhe an timchioll-ghearraidh ?

2 Is mor sin air gach dòigh : air tùs, do bhrigh gur ann riu-san a dh'earbadh briathra g Dhé.

3 Oir ciod e singe nach do chreid cuid ? an dean am mi-chreidimhsan firinn Dhé gun éiseachd ?

4 Nar leigeadh Dia : ach biodh Dia fior, agus gach duine 'na bhreugoire; a réir mar a ta e scriobhta, Chum gu bi thu ceart ann do bhriathraigibh, agus gu'n tabhair thu buaidh 'nuair a bheirear breth ort.

5 Ach ma mholas ar n-eucoirne fireantachd Dhé, ciod a deir sinn ? am bheil Dia eucorach a tha deanamh dioghaltais ? (labhram mar duinne.)

6 Nar leigeadh Dia : no cionnus a bheir Dia breth air an t-saoghal ?

7 Oir ma ta firinn Dhé tre mo bhréigse air a meudachadh chum a' ghloiresan ; c'ar son a ta mise air mo dhiteadh mar pheacach ?

8 Agus c'ar son nach dean sinn olc, chum gu'n d'thig math as ? (mar a labhrar gu toibheumach umainne, agus mar a deir cuid gu bheil sinn ag rádh) muinnitir a tha an diteadh a réir ceartais.

9 Ciad uime sin ? am bheil barrachd againne ? cha 'n'eil air aon chor : oir dhearbh sinn roimhe gu bheil araoen na h-Iudhaich agus na Cinnich uile fuidh pheacadh ;

10 Mar a ta e scriobhta, Cha 'n'eil ionracan ann, cha 'n'eil fiu a h-aon :

11 Cha 'n'eil neach ann a thug-eas, cha 'n'eil neach ann a tha 'g iarraidh Dhé.

12 Chlaon iad uile as an t-slighe, tha iad uile mi-tharbhach, cha 'n'eil neach a tha deanamh math, cha 'n'eil fiu a h-aon.

13 Is uaigh fhosgaithe an scòrnach ; labhair iad cealg le'n teang-aibh ; tha nfhm nan nathracha nimhe fuidh 'm bilibh :

^f san ionad fholaichte.   ^g oraela.

14 Aig am bheil am beul làn do mhàllachadh agus do sheirbhe.

15 Tha an cosa luath a dhòrtadh fola.

16 Tha téir-sgrios agus truaighe 'nan slighibh:

17 Agus slighe na sìth cha b'aithne dhoibh.

18 Cha 'n'eil eagal Dé fa chomhair an sùl.

19 A nis tha fhios againn ge b'e nithe 'ta'n lagh a' labhairt, gur ann riù-san a ta fùidh 'n lagh a thae 'gan labhairt: chum gu druidear gach uile bheul, agus gu'm bi an saoghal uile buailteach do dhìeadh Dhé^a.

20 Uime sin, cha bhí feoil air bith air a fireanachadh b, 'na fhianuis-san, tre oibrigh an lagha : oir is ann tre an lagh a ta eòlas peacaidh.

21 Ach a nis tha fireantachd Dhé air a foillseachadh as eugmhais an lagha, a' faotainn fiannis o'n lagh agus o na fàidhbih;

22 Eadhon fireantachd Dhé tre creidimh Iosa Criosd, do na h-uile, agus air na h-uile à chreideas ; oir cha 'n'eil èadar-dhealachadh ann :

23 Oir pheacaich na h-uile, agus tha iad air teachd géarr c air glòir Dhé;

24 Air dhoibh bhi air am fireanachadh gu saor le a' ghlàrs, tre an t-saorsa a ta ann an Iosa Criosd :

25 Neach a shònraich Dia 'na iobairt-réitich, trid creidimh 'na fhùil, chum fireantachd fhoillseachadh le maitheanas nam peacadh a chaidh seachad, tre fhad-fhulangas Dé;

26 A dh'fhoillseachadh, deiream, fhìreantachsán san àm a ta làthair ; chum gu'm biodh e cothromach, agus gu'm fireanachaидh e an ti, a chreideas ann an Iosa.

27 C'ait uime sin am bheil uaill ? Dhruideadh a mach i. Ciod e an lagh leis an do dhruideadh a mach i? an e lagh nan oibre ? Ni h-e ; ach tre lagh a' chreidimh.

28 Tha sinn uime sin a' meas gu bheil duine air fhìreanachadh tre creidimh as eugmhais oibre an lagha.

29 An e Dia nan Iudhach a mhàin e ? Nach e mar an cendna Dia nan Cinneach ? Gu deimhin nan Cinn-each mar an ceudna :

30 Do bhrigh gur aon Dia, a dh'fhìreanaicheas^d an timchioll-ghearradh o chreidimh, agus an neo-

^a ciontach am fianuis Dé.

^b saoradh, glanadh. ^c fa dheir-eadh, u dheidh-laimh. ^d a shaoras, a ghairmeas glan.

thimchioll - ghearradh tre chreidimh.

31 Am bheil sinn uime sin a' cur an lagha an neo-brigh tre'n chreidimh ? Nar leigeadh Dia : ach a ta sinne a' neartachadh e an lagha.

CAIB. IV.

CIOD ma ta a deir sinn a fhuairear n-athair Abraham a réir na feòla?

2 Oir ma dh'fhìreanaicheadh Abraham le oibrigh, tha aobhar uaille aige, ach cha'n ann a thaobh Dhé.

3 Oir ciod a deir an scriobtuir ? Chreid Abraham Dia, agus mheàdhad sin da mar fhìreantachd.

4 A nis do'n ti a ni obair cha'n ann mar ghean-maith f a mheas an tuarasdal, ach mar fhiachaibh.

5 Ach do'n ti nach dean obair, ach a ta creidsinn anns an ti a dh'fhìreanaicheas an duine midhiadhaidh, measar a chreidimh mar fhìreantachd.

6 Amhul mar a ta Daibhidh a' cur an céil beannachadh an duine sin d'am meas Dia fireantachd as eugmhais oibre, ag ràdh,

7 Is beannuichte iadsan a fhuaire maitheanas 'nan euceirtibh, agus aig am bheil am peacaidh air am folach.

8 Is beannuichte an ti nach cuir an Tighearn peacadh as a leth.

9 Am bheil ma ta am beannachadh so teachd air an timchioll-ghearradh a mhàin, no mar an ceudna air an neo-thimchioll-ghearradh ? Oir deireamaid gu'n do mheasadh creidimh do Abraham mar fhìreantachd.

10 Cionnas ma ta a mheasadh dha e ? An ann an uair a bha e saif timchioll-ghearradh, no san neo-thimchioll-ghearradh ? Cha'n aum san timchioll-ghearradh, ach san neo-thimchioll-ghearradh.

11 Agus fhuaire e comhar an timchioll-ghearradh, seula fireantachd a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu'm biodh e 'na athair acasan uile a ta creidsinn san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu measfadh fireantachd dhoibhsan mar an ceudna :

12 Agus 'na athair an timchioll-ghearradh dhoibhsan, a ta ni a mbàin do'n timchioll-ghearradh, ach mar an ceudna a ta 'gimeachd ann an ceumaih a' chreidimh sin arn-Athar Abrahaim, a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh.

13 Oir cha b'ann tre'n lagh a thugadh an gealladh do Abraham no d'a shiol, Gu'm biodh e 'na oighre air

^e a' daingneachadh.
^f mar fhàbhor.

an t-saoghal, ach tre fhireantachd a' chreidimh.

14 Oir ma *ta* iadsan a bhuineas do'n lagh 'nan oighreachaibh, tha creidimh air a dheanamh dlomhain, agus an gealladh gun bhrigh:

15 A chionn gu bheil an lagh ag oibreachadh feirge: oir far nach 'eil lagh, cha'n 'eil *an sin* briseadh lagha.

16 Uime sin is ann o chreidimh a ta 'n oighreachd, ionnas gu'm biodh i tre ghràs: chum gu'm biodh an gealladh daingeann do'n t-siol uile, ni h-ann a mhàin dhoibhsan, a bhuineas do'n lagh, ach mar an ceudna dhoibhsan, a bhuineas do chreidimh Abrahaim, neach is e ar n-athairne uile,

17 (A réir mar a ta e scriobhta, Dh'orduich mi thu a'd' athair mhòrain chinneach) 'na làthairse anns an do chreid e, eadhon Dia, a ta beothachadh nam marbh, agus *a ta* gairm nan nithe sin nach 'eil idir ann mar gu'm biodh iad ann:

18 Neach an aghaidh dòchais a chreid an dòchas, chum gu'm biodh e na athair mhòrain chinneach; a réir mar a dubhradh, Mar so bitdhidh do shliochd.

19 Agus air dha gnn bhi anmhunn an creidimh, cha do chuir e an suim gu robh a chorp féin a nis marbh, air dha bhi timchioll ceud bliadhna dh'aos, no mairbhe bronn Shara.

20 Agus cha do chuir e an amharus gealladh Dhé le mi-chreidimh; ach bha e làidir an creidimh, a' tabhairt glòire do Dia:

21 Agus bha làn-deimhin aige, an ti a thug an gealladh, gur comasach esan air a choimhlionadh.

22 Agus uime sin mheasadh so dhasan mar fhireantachd.

23 A nis cha b'ann air a shonsan a mhàin a scriobhadh, gu'n do mheasadh so dha;

24 Ach air ar soinne mar an ceudna, d'am measar e, ma chreideas sinn annsan, a thog suas Iosa ar Tighearn o na marbhaibh,

25 A thugadh thairis air son ar ciontaidh, agus a thogadh suas a ris air son ar fireanachaidh.

CAIB. V.

UIME sin, air dhuinn bhi air ar fireanachadh a tre chreidimh, tha sith agaínn ri Dia, trid ar Tighearn Iosa Criosd.

2 Tre'm bheil agaínn mar an ceudna slighe tre chreidimh chum a' ghràis so anns am bheil sinn 'nar seasamh, agus a ta sinn a' deanamh

a saoradh, glanadh o chionta.

gairdeachais an dòchas b gloire Dhé.

3 Agus cha'n e so a mhàin, ach a ta sinn mar an ceudna a' deanamh uайл ann an trioblaidibh, do bhrigh gu bheil fios agaínn gu'n oibrich trioblaid c foighidin;

4 Agus foighidin, dearbhadh d; agus dearbhadh, dòchas:

5 Agus cha nàraich an dòchas, do bhrigh gu bheil gràdh Dhé air a dhòrtadh a mach ann ar cridheach-aibh, tre'n Spiorad naomh a thugadh dhuinne.

6 Oir air dhuinne bhi fathast gun neart, an àm iomchuidh bhàsaich Criosd air son nan *daoine* neo-dhiadhaibh.

7 Oir e is gann a dh'fhuilingeas duine bàs air son duine chothrom-aich; ach theagamh gu'm biodh aig neach eigin do mhisнич eadhon bàs fhuilang air son duine mhaith.

8 Ach a ta Dia a' moladh a ghràidh féin duinne, do bhrigh an uair a bha sinn fathast 'nar peacachaibh gu'n d'fhuiling Criosd bàs air ar son.

9 Is mòris mò, uime sin, air dhuinn a nis bhi air ar fireanachadh tre fhuil, a shaorar f tridsan o fheirg sinn.

10 Oir ma 'se, air bhi dhuinn 'nar naimhde, gu'n d'rinneadh réidh ri Dia sin tre bhàs a Mhic; is mòr is mò, air dhuinn bhi air ar deanamh réidh, a shaorar tre a bheatha sinn.

11 Agus ni h-e mhàin sin, ach a ta sinn a' deanamh gairdeachais an Dia, trid ar Tighearna Iosa Criosd, trid an d'fhuair sinn a nis an réite.

12 Uime sin mar a thainig peacadh a steach do'n t-saoghal tre aon duine, agus bàs tre'n pheacadh; mar sin mar an ceudna thainig bàs air na h-uile dhaoinibh, do bhrigh gu'n do pheacaich iad uile.

13 Oir gus an lagh, bha peacadh anns an t-saoghal: ach cha chuirear peacadh a leth *dhaoine* far nach 'eil lagh.

14 Gidheadh, rioghaich am peacadh o Adhamh gu Maois, eadhon air an dream nach do pheacaich a réir coslais easumhlachd Adhaimh, neach is e samhladh g an ti ud a bha ri teachd :

15 Ach cha'n ann mar a' choire, a tha'n saor thiodhlac. Oir ma fhuair mòran bàs tre choire aois, is mòr is mò na sin a tha gràs Dhé, agus an tiodhlac tre ghràs *a ta* trid aon

b earbsa, dùil. c àmhgar.
d fidreachadh, fein-fhiosrachadh.
e A nis. f thearnar, shabhalar.
g samhlachas, comh-choslas, dealbh.

duine, Iosa Criod, pailte do mhòran.

16 Agus ni h-ann mar tre aon duine a pheacaich^a, mar sin a tha'n tabhartas: oir bha am breitheanas tre aon *choire*, chum dìtidh: ach a ta'n saor thabhartas o mhòran chiontaibh chum fireanachaidh.

17 Oir ma's e is tre choire aon duine, gu'n do riogaich am bàs tre h-aon, is mòr is mò na sin a riogaicheas iadsan, a gheibh pailteas gràis, agus tabhartais na fireantachd, ann am beatha tre aon, *eadhon* Iosa Criod.

18 Uime sin, mar trid aon chiontab^a *thainig breitheanas* air na h-uile dhaoinibh chum dìtidh, is amhuil sin mar an ceudanà trid aon fhìreantachd^c, *thainig an saor thiodhlac* air na h-uile dhaoinibh chum fireanachaidh na beatha.

19 Oir mar trid eas-umhlachd aon duine a rinneadh mòran 'nam peacachaibh, is amhuil sin trid ùmh-lachd aon *duine* a nithear mòran 'nam fireanaibh.

20 Ach thainig an lagh a steach, chum gu meudaichte a' choire: ach far an do mheudaicheadh am peacadh, bu ro-mhò a mheudaicheadh gràs.

21 Chum as mar a riogaich am peacadh chum bàis, mar sin gu'n riogaicheadh gràs tre fhìreantachd chum na beatha maireannaich, trid Iosa Criod ar Tighearn.

CAIB. VI.

CIOD ma ta a deir sinn? Am buanaich sinn am peacadh, chum gu meudaichear gràs?

2 Nar leigeadh Dia: cionnus a dh'fheudas sinne a ta marbh do'n pheacadh, arbeatha a chaitheadh ni's laide ann?

3 Nach 'eil fhios agaibh, a mheud againn is a bhaisteadh ann an Iosa Criod, gu'n do bhaisteadh chum a bhàis sinn?

4 Air an aobhar sin dh'adhlaiceadh sinn maraon ris tre'n bhaisteadh chum bàis: ionnas mar a thogadh Criod suas o na marbhaibh le glòird an Athar, mar sin gu gluaiseamaidne mar an ceudna ann an nuadhachd beatha.

5 Oir ma chaidh ar suidheachadh maraon anu an coslas a bhàis, bithidh sinn mar an ceudna *air ar suidheachadh ann an coslas* aiseirigh.

6 Air fhios so a bli againn, gu bheil ar seann duine air a cheusadh maraon *ris*, ionnas gu'm biadh corp

a pheacaich air a sgrios, chum a so suas nach deanamaid seirbhis do'n pheacadh.

7 Oir an ti a fhuair bàs, rinneadh saor e o'n pheacadh.

8 A nis ma fhuair sinn bàs maraon ri Criod, tha sinn a' creidsinn gu'm bi sinn beo maille ris mar an ceudna:

9 Air dbuinn fios a bhi againn, air do Criod éirigh o na marbhaibh, nach bàsaich e ni's mò; cha 'n'eil tighearnas aig a' bhàs ni's mò air.

10 Oir a mheud gu'n d'fhuair e bàs, is ann do'n pheacadh a fhuair e bàs aon uair a *mhàin*: ach a mheud gu bheil e beo, is ann do Dhia a ta e beo.

11 Mar sin mar an ceudna measaibhse gu bheil sibh féin gu deimhin marbh do'n pheacadh, ach beo do Dhia trid Iosa Criod ar Tighearn.

12 Air an aobhar sin na riogaich-eadh am peacadh ann bhur corp bàsmhor, air chor as gu'n d'thugadh sibh ùmh-lachd dha 'na anamhiannaibh.

13 Agus na tugaibh bhur buill 'nan armaibh eucorach do'n pheacadh; ach thugaibh sibh féin do Dhia, mar dhroing a ta beo o na marbhaibh, agus bbur buill 'nan armaibh fireantachd do Dhia.

14 Oir cha bhi aig a' pheacadh tighearnas oirbh: oir cha 'n'eil sibh fuidh 'n lagh, ach fuidh ghràs.

15 Ciod uime sin? am peacaich sinn, do bhrigh nach 'eil sinn fuidh'n lagh ach fuidh ghràs? Nar leigeadh Dia.

16 Nach 'eil fhios agaibh, an ti d'an toir sibh sibh féin mar sheirbhisich chum ùmh-lachd, gur sheirbhisich sibh do'n ti d'an dean sibh ùmh-lachd; ma's ann do'n pheacadh chum bàis, no do ùmh-lachd chum fireantachd.

17 Ach buidheachas do Dhia, an déagh dhuibh a bhi 'nar seirbhisich do'n pheacadh, gu'n d'fhug sibh o bhur crídhe ùmh-lachd do'n chumadh teagaisg sin, d'an d'thugadh sibh thairis e.

18 Air dhuibh ma ta bhi air bhur deanamh saor o'n pheacadh, rinn sibh seirbhis do'n fhìreantachd.

19 Tha mi labhairt mar dhuine, air son anmuinneachd bhur feòla-sa: oir mar a thug sibh bhur buill mar sheirbhisich do neo-ghloine, agus do euceart chum euceirt, amhuil sin a nis thugaidh bhur buill mar sheirbhisich do'n fhìreantachd, chum naomhachd.

^a tre aon pheacadh.   ^b trid chionta aon duine.   ^c trid fhìreantachd aein.   ^d cumhachd.

^e ris an do chomh-chumadh sibh, a thugadh dhuibh.   175

20 Oir an uair a bha sibh 'nar seirbhisich do'n pheacadh, bha sibh saor o'n fhireantachd.

21 Air an aòbhar sin ciod an toradh a bha agaibh an sin anns na nithibh sin, a ta nis a' cur näire oirbh? oir is e chrioch nan nithe sin am bàs.

22 Ach a nis air dhuibh bhi saor o'n peacadh, agus 'nar seirbhisich do Dhia, tha bhur toradh agaibh chum naomhachd, agus a' chrioch a' bheatha mhaireannach.

23 Oir is e tuarasdal a pheacaiddh am bàs: ach is e saor thiodhlacadh a Dhé a' bheatha mhaireannach, trid Iosa Criod ar Tighearna.

CAIB. VII.

NACH 'eil fhios agaibh, abhràithre, (oir is ann riusan d'an àithne an lagh a ta mi labhairt) gu bheil tighearnas aig an lagh air duine, am fad is beo e?

2 Oir a' bhean a ta pòsda ri fear, tha i ceangailte leis an lagh r'a fear am fad is beo e: ach ma gheibh a fear bàs, tha i fuasgailte o lagh a fir.

3 Uime sin am feadh is beo a fear, ma phòsar i ri fear eile, goirear bandhaltranach dhith: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor o'n lagh sin, air chor as nach ban-adhaltranach i, ge do robh i aig fear eile.

4 Air an aobhar sin, mo bhràithre, tha sibhse mar an ceudna marbh do'n lagh tre chorp Chriosd; ionnas gu'm biòdh sibh pòsda ri fear eile, eadhon ris-san a thogadh o na marbhaibh, chum gu'n tugamaid toradh a mach do Dhia.

5 Oir an uair a bha sinn san fheòil, bha miannan nam peacadh, tre'n lagh, ag oibreachadh ann ar ballaibh, chum toradh a thoirt a mach gu bàs.

6 Ach a nis tha sinn air ar deanamh saor o'n lagh, air dha sin a bhi marbh b' leis 'na chumadh sinn; chum gu'n deanamaid seirbhis ann an nuadhachd spiorad, agus ni h-ann an seanachd na litreach.

7 Ciod uime sin a deir sinn? am bheil an lagh 'na pheacadh? Nar leigeadh Dia. Ni h-eadh, cha b'áithne dhomh peacadh, ach tre'n lagh: oir cha bhiodh èolas agam air sannt, mur abradh an lagh. Na sannt uich e.

8 Ach air do'n pheacadh fath d a ghlaicadh, tre'n àithne dh'oibrich e annam gach uile ghnè an-tograigdh: oir as eugmhais an lagha bha'm peacadh marbh.

9 Oir bha mise beo as eugmhais an

^a ghibht.
bàsachadh san ni.

^b air dhuinn
^c miannuich.

lagha uair-eigin: ach air teachd do'n àithne, dh'ath-bheothaich am peacadh agus fhuair mise bàs.

10 Agus an àithne a dh'orduich-eadh chum beatha, fhuaradh dhomhsa chum bàis i.

11 Oir, air do'n pheacadh fath a ghlaicadh, tre'n àithne mheall e mi, agus le sin mharbh e mi.

12 Air an aobhar sin tha'n lagh naomha; agus a ta'n àithne naomha, agus cothromach, agus maith.

13 Uime sin an d'rinneadh an ni sin, a bha maith, 'na bhàs domhsa? Nar leigeadh Dia. Ach am peacadh, chum gu faicte e gur peacadh e, ag oibreachadh bàis annamsa, leis an ni sin a ta maith; chum tre'n àithre gu'm fàsadh am peacadh ro pheach ach.

14 Oir a ta fhios againne gu bheil an lagh spioradail: ach a ta mise feòlmhor, air mo reiceadh fuidh'n pheacadh.

15 Oir an ni a ta mi deanamh, cha taitneach leam e: oir an ni a b'áill leam, cha'n e a dheanamh; ach an ni a's fuathach leam, is e sin a ta mise a' deanamh.

16 Uime sin ma ta mi deanamh an ni nach b'áill leam, tha mi 'g aontachadh leis an lagh, gu bheil e maith.

17 A nis ma ta cha mhise ni's mò a tha deanamh so, ach am peacadh, a tha gabhail còmhnuidh annam.

18 Oir a ta fhios agam, annamsa (sin ri ràdh, ann am fheòil) nach 'eil maith sam bith a' gabhail còmhnuidh: oir tha'n toil a làthair maille riùm, ach dòigh sam bith chum maith a dheanamh ni faigheam.

19 Oir ni'n deanam am maith bu mhian leam: ach an t-olc nach b'áill leam, is e sin a ta mi a' deanamh.

20 A nis ma ta mi a' deanamh an ni nach b'áill leam, cha mhise ni's mò a ta deanamh so, ach am peacadh, a tha gabhail còmhnuidh annam.

21 Uime sin tha mi faotainn lagha, 'n uair a b'áill leam am maith a dheanamh, gu bheil an t-olc a làthair agam.

22 Oir a ta tlachd agam an lagh Dhé, a réir an duine an taobh a stigh.

23 Ach tha mi faicinn lagha eile a'm bhallaibh a' cogadh an aghaidh lagha m'inntiùnn, agus ga m' thabhairt am bruid do lagh a' pheacaiddh, a ta ann am bhallaibh.

24 Och is duine truagh mi! cò a shaoras mi o chorp a'bhàis so?

25 Tha mi toirt buidbeachais do Dhia f, trid Iosa Criod ar Tighearna.

C A I B . VIII.

Uime sin, tha mise féin leis an inn-tinn a' deanamh seirbhis do lagh Dhé, ach leis an fheòil do lagh a' pheacaidh.

CAIB. VIII.

AIR an aobhar sin cha 'n 'eil a nis diteadh sam bith do 'n dream sin, a tha ann an Iosa Criosd, a tha gluasad a ni h-ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

2 Oir shaor lagh Spioraid na beatha, ann an Iosa Criosd, mise o lagh a' pheacaidh agus a' bhàis.

3 Oir an ni nach robh an comas do 'n lagh a dheanamh, do bhrigh gu robh e anmhunn tre 'n fheòil, ag cur

Mhic féin do Dhia an coslas feòla geacaich, agus 'na iobairt air son veacaidh, dhit e am peacadh san fheòil :

4 Chum gu'm biodh fìreantachd an lagha air a coimhlionadh annainne, a tha gluasad cha 'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

5 Oir an dream a ta a réir na feòla, tha an aire air na nithibh sin a bhuineas do'n fheòil; ach an dream a ta a réir an Spioraid, air na nithibh sin a bhuineas do'n Spiorad.

6 Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus siothchaint i :

7 Do bhrigh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé; oir cha 'n'eil i ùmhail do lagh Dhé, is cha mhò a tha 'n comas d'i bhi.

8 Uime sin, cha'n urrainn iadsan, a tha san fheòil, Dia a thoileachadh.

9 Ach cha 'n'eil sibhse san fheòil, ach san Spiorad, ma tha Spiorad Dhé a' gabhair còmhnuidh annaibh. A nis mar 'eil Spiorad Chriosd aig neach, cha bhuin e dha.

10 Agus ma tha Criosd annaibh, tha'n corp marbh gu deimhin a thaobh peacaidh; ach is beatha an spiorad a thaobh b' fìreantachd.

11 Ach ma tha Spiorad an ti a thog Iosa o na marbhaibh, a' gabhair còmhnuidh annaibh, an ti a thog Criosd o na marbhaibh, beothaichidh e mar an ceudna bhur cuirp bhàsmhor-sa, tre a Spioradsan, a ta chòmhnuidh annaibh.

12 Uime sin, a bhràithre, tha sinn fo fhiachaibh, cha'n ann do'n fheòil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla.

13 Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mbarbas sibh tre 'n Spiorad gnìomhara na colla, bithidh sibh beo.

^a a' siubhal, agimeachd.

^b trèid, air sgàdh.

14 Oir a mheud 'sa ta air an treòrachadh le Spiorad Dhé, is iad mic Dhé.

15 Oir cha d'fhuair sibh Spiorad na daorsa a ris chum eagail; ach fhuaire sibh Spiorad na h-uchdmhacachd, tre an glaodh c sinn, Abba, Athair.

16 Tha an Spiorad féin a' deanamh fianuis maraon r'ar spioradne, gur sinn clann Dhé.

17 Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia, agus comh-oighreachan maille ri Criosd: ma 'se 's gu'm fuiling sinn maille ris, chum gu glòraichear maraon ris sinn mar an ceudna.

18 Oir measam, nach fiu fulangais na-h-aimsir a talàthair *an coimhmeas* ris a' ghloir a dh'f hoillsicheadh ann-ainn,

19 Oir a ta dùil dhùrachach a' chruthachaidh a' feitheamh ri foilli-seachadh cloinne Dhé.

20 Oir chuireadh an cruthachadh fuidh dhìomhanas, cha'n ann le thoil, ach trìdsan a chuir fuidh dhìomhan-as e;

21 Án dòchas gu 'n saorar an cruthachadh féin fòs o dhaorsa na trusailid-beachd, gu saorsa glòrmhor cloinne Dhé.

22 Oir a ta fhios agaínn gu bheil an cruthachadh uile e 'g osnaich, agus am péin gu léir, mar mhnaoi ri saothair, gus an àm so :

23 Agus cha 'n e so a mhàin, ach sinn féin mar an ceudna, aig am bheil ceud thoradh an Spioraid, tha eadhon sinne ag osnaich annainn féin, a' feitheamh ris an uehd-mhacachd, eadhon saorsa ar cuirp.

24 Oir is ann le dòchas a shaorar sinn: ach dòchas a chithear, cha dòchas e: oir c'ar son a bhios dòchas aig duine ris an ni a ta e faicinn?

25 Ach ma ta dòchas f agaínn ris an ni nach 'eil sinn a' faicinn, feithidh sinn gu foighidneach ris.

26 Tha an Spiorad féin mar an ceudna a' deanamh còmhnuaidh le'r n-anmhuiineachd: oir cha'n aithne dhuinn ciod a ghuidheamaid mar bu chòir dhuinn: ach a ta an Spiorad féin a' deanamh eadar-ghuidhe g air ar son le osnaibh do-labhairt.

27 Agus is aithne dhasan a ta rannsachadh nan cridheachan ciòd i inntinn an Spioraid, do bhrigh gu bheil e a' deanamh eadar-ghuidhe air son nan naomh a réir *toil Dé*.

28 Agus a ta fhios agaínn gu'n

^c eigh, gairm.

^d a' chreutair.

^e gach uile chreutair.

^f sùil.

^g guidhe.

comh-oibrich sa h-uile nithe chum maith, do'n dream aig am bheil gràdh doDhia, eadhon dhoibhsan, a ghairm-eadh a réir a rùin.

29 Oir an dream a roimh-aithnich e, roimh-orduich e iad mar an ceudna chum bhi comh-chosmuil ri dealbh a Mhic, chum gu'm biodh esan 'na cheud-ghin am measg mòrain bhràithre.

30 Agus an dream a roimh-orduich e, ghairm e iad mar an ceudna: agus an dream a ghairm e, dh'fhìreanaich e mar an ceudna: agus an dream a dh'fhìreanaich e, ghlorach e mar an ceudna.

31 Ciod uime sin a deir sinn ris na nithibh sin? Ma ta Dia feinn, cò dh'fheudas bhi 'nar n-aghaidh?

32 An ti nach do chaomhain a Mhac fein, ach a thug thairis e air ar soin-ne uile, cionnus maille ris-san nach tabhair e mar an ceudna dhuinn gu saor na h-uile nithe?

33 Cò chuireas coire sam bith á leth daoine taghta Dhé? 'Se Dia a dh'fhìreanaicheas a...?

34 Cò a dhìteas? 'Se Criod a fhuaire bas, seadh tuilleadh fòs, a dh'èirich a rìs, agus a ta air deas làimh Dhé, neach a ta mar an ceudna a' deanamh eadar-ghuidhe air ar soinne.

35 Cò sgaras b sinn o ghràdh Criod? an dean trioblaid, no àmhgar, no geur-leanmhuinn, no gorta, no lomnochàugh, no cunnart, no claidheamh?

36 (A réir mar a ta e scriobhta, Air do shonsa mharbhadh sinn rè an là; mheasadh sinn mar chaoraich chum marbhaidh.)

37 Ni h-eadh, ach anns na nithibh sin uile tha sinn a' toirt tuilleadh agus buaidh, tridsan a ghràdhailch sinn.

38 Oir a ta dearbh-bheachd agam, nach bi bas, no beatha, no aingil, no uachdaranaichda, no cumhachda, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd,

39 No àirde, no doimhne, no creut-air sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé, a ta ann an Iosa Criod ar Tighearn.

CAIB. IX.

A DEIREAM an fhìrinn ann an Criod, niòr dheanam breug, (air bhi do m' choguis a' deanamh fianuis domh san Spiorad naomh.)

2 Gu bheil doilgeas mòr orm, agus cràdh air mo chridhe an còmhluaidh.

3 Oir ghuidhinn mi féin a bhi a shaoras, a ghirameas glan o chionta. b dhealatcheas.

dealichte e o Chriosd, air son mo bhràithre, mo luchd-dàimh a thaobh na feòla:

4 A ta 'nan Israelich; d'am buin an uchd-mbacachd agus a' ghloir, agus na coimh-oheangail, agus tabh-airt an lágha, agus seirbhis Dé, agus na geallanna;

5 D'am buin na h-aithriche, agus o'm bheil Criod a thaobh na feòla, neach is e Dia os ceann nan uile, beannuicte gu siorruidh. Amen.

6 Cha'n e gu bheil focal Dé gun éifeachd. Oir cha'n Israelich iadsan uile, a ta o Israel :

7 Agus ni mò do bhrigh gur sliochd do Abraham iad, a ta iad uile 'nan cloinn: ach ann an Isaac ainnichead do shiòl.

8 Is e sin ri rádh, Cha'n iad clann na feòla clann Dhé: is iad clann a' gheallaichd a mheasar mar shiòl.

9 Oir is e so focal a' gheallaichd, A réir an àm so'd thig mi, agus bithidh mac aig Sara.

10 Agus cha'n e mhàin so, ach Rebeca mar an ceudna 'nuair a thoirrcheadh i o aon, eadhon Isaac ar n-athairne.

11 (Oir mun do rugadh na naoidh-eana, agus mun d'rinn iad maith no olc, chum gu'm biodh rùn Dé a réir an taghaidh seasmhach, cha'n ann o oibribh, ach o'n ti a ghairmeas.)

12 A dubhradh rithe, Ni-an neach a's seine seirbhis do'n neach a's òige.

13 A réir mar a ta e scriobhta, Ghràdhailch mi Jacob, ach dh'fhuath-airch mi Esau.

14 Ciod a deir sinn ma ta? am bheil eucoir maille ri Dia? Nar leigeadh Dia.

15 Oir a deir e ri Maois, Ni mi tròcair, air an neach air an dean mi tròcair, agus gabhaidh mi truas do'n neach d'an gabh mi truas.

16 Uime sin cha'n ann o'n ti leis an àill, no o'n ti a ruitheas, ach o Dhia a ni tròcair.

17 Oir a deir an scriobtuir ri Pharaoh, Is ann chum na crìche so féin a thog mi suas thu, chum gu'm foillsichinn mo chumhachd annad, agus chum gu'm biodh m'ainm iomraideach air feadh na talmhaínn uile.

18 Uime sin, ni e tròcair air an ti a's àill leis, agus an ti a's àill leis cruidhichidh se.

19 A deir tú ma ta rium, C'ar son a ta e ma seadh a' faghail croin? oic cò a chuir an aghaidh a thoile?

20 Ni h-eadh ach, O a dhuine, c malluichte. d Air an àm so.

ed thusa a ta tagradh an aghaidh Dhé? An abair an ni a chumadh ris an ti a chum e, C'ar son a rinn thu mi mar so?

21 Nach 'eil cumbachd aig a' chriadh-fhearr a' chriadh, ionnas gu'n deanadh e do'n aon mheall aon soitheach chum onoir, agus soith-each eile chum eas-ónoir.

22 Ciod ma's e, air bhi do Dhia toileach fhearg a nochdad, agus a chumhachd a dheanamh aithnichte, gu'n d'fhuing b'e le mòr fhad-fhulangas soithiche na feirge air an ulluchadh chum sgrios:

23 Agus chum gu'n deanadh e aithnichte saibhreas a ghlòire air soithichibh na tròcair, a dh'ulluch e roinnt-làimh chum glòire?

24 Eadhon sinne a ghairm e, cha'n e mhàin do na h-Iudhachaibh, ach mar an ceudna do na Cinneachaibh.

25 Mar a deir e mar an ceudna ann an Osee, Goiridh mi mo phobull diubhsan nach robh 'nam pobull domh; agus bean ghràdhach dh'ise, nach robh gràdhach.

26 Agus tarlaibh, anns an ionad san dubhradh riù, Cha sibh mo phobull-sa, an sin gu'n goirear Clann an Dé bheo dhiubh.

27 Tha Esaias mar an ceudna ag éigheach mu thimchioll Israel, Ge do tha àireamh chloinn Israel mar ghaineamh na fairge, is fuigheall a thearnar.

28 Oir criochnaichidh e an obair, agus gearraidi e goirid i an ceartas c: do bhrigh gu'n dean ad Tighearn obair ghoirid air an talamh.

29 Agus mar a thubhaint Esaias roimhe, Mur fàgadh Tighearn nan sluagh siol againne, dheantadh sinn mar Shodom, agus bhithreamaид cosmhul ri Gomorrha.

30 Ciod a deir sinn ma seadh? Gu'n d'ràinig na Cinnich, nach robh a' leantuinn fireantachd, air fireantachd, eadhon an fhìreantachd a ta o chreidimh:

31 Ach cha do ràinig Israel, a bha leantuinn lagha na fireantachd, air lagh na fireantachd.

32 C'ar son? A chionn nach ann o chreidimh, ach mar gu'm b'ann o oibrish an lagha a dh'iarr iad i: oir thuislich iad air a' chloich-thuislidh sin;

33 Mar a ta e scriobhta, Feuch, cuiream ann an Sion clach-thuislidh, agus carraig oilbheim: agus gach neach a chreideas annsan, cha chuir-eur gu'nàir e.

^a fear deanamh shoithiche creadh. ^b gu'n do ghiùlain. ^c fireantachd.

A BHRATHRE, is e dùrachd mo chridhe, agus m'ùrnuih ri Dia air son Israeil, gu'm biodh iad air an tearnadh.

2 Oir a ta mi deeanamh sianui doibh, gu bheil eude aca thaobh Dhé, ach cha'n anu a réir eòlais.

3 Oir air dhoibh bhi aineolach air fireantachd Dhé, agus ag iarraidh am fireantachd féin a chuir air chois, cha do striochdf iad do fhìreantachd Dhé.

4 Oir is e Criod crìoch an lagha, chum fireantachd do gach neach a chreideas.

5 Oir a ta Maois a' cur an céill na fireantachd a ta o'n lagh, eadhonan duine a ni na nithe sin, gu'm bi e beo leo.

6 Ach mar so deir an fhìreantachd a ta o chreidimh. Na abair ann do chridhe, Co théid suas air nèamh? (sin r'a ràdh, a thoirt Chriod anuas;)

7 No, Cò a théid sios do'n doimhne? (sin r'a ràdh, a thoirt Chriod a ris air ais o na marbhaibh;)

8 Ach ciod a deir i? Tha'm focal am fagus duit, ann do bheul, agus ann do chridhe: 'se sin focal a' chreidimh, a tha sinne a' searmachadh,

9 Ma dh'aidicreas tu le d'bheul an Tighearn Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu'n do thog Dia e na marbhaibh e, gu'n saorar thu.

10 Oir is ann leis a' chridhe a chreidear chum fireantachd, agus leis a' bheul a dh'aidichear chum slàinte.

11 Oir a deir an scriobtuir, Ge b'e neach a chreideas anusan, cha nàraicheadh e.

12 Oir cha 'n'eil eadar-dhealachadh eadar an t-Iudhach agus an Greugach: oir an t-aon Tighearn a ta os cionn nan uile, tha e saibhir do na h-uile, a ghairmeas air.

13 Oir ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, tearnar e.

14 Ach cionnus a ghairmeas iad airs anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreidas iad anns an ti air nach cual iad iomradh? agus cionnus a chluinneas iad gun searmonuiche?

15 Agus cionnus a nì iad searmoin, mur cuiréar iad? mar a ta e scriobhta, Cia sgiamhach cosa na muinntir sin, a ta searmonachadh soisgeil g na sith, a ta toirt sgéil aoibhneich air nithibh maithe!

16 Ach cha robh iad uile òmhail

^d làn toil.

^e f ghéill.

^f teas-ghràdh.

^g soisgeulachadh.

do'n t-soisgeul. Oir a deir Essias,
A Thigearn, cò a chreid ar n-aithris-ne?

17 Uime sin, is ann o éisdeachd
a thig creidimh, agus éisdeachd tre
f hocal Dé.

18 Ach a deiream, Nach cual iad?
Chuala gu deimhin, chaidh fuaim
air feadh gach tire a mach, agus am
briathra gu iomallaibh an domhain.

19 Ach a deiream, Nach robh fios
aig Israel? Air tùs, a deir Maois,
Cuiridh mi eud oirbh le *Cinneach*
nach 'eil 'nan Cinneach, agus le
Cinneach neo-thugseach curidh mi
feart oirbh.

20 Ach a ta Esias ro dhàna, agus
a deir e, Fhuaradh mi leo-san nach
d'íarr mi; dh'fhoillsicheadh mi
dhoibhsan, nach d'fhiosraich air mo
shon.

21 Ach ri Israel a deir e, Shìn mi
mach mo làmhan rè an là gu h-iom-
lan ri pobull eas-ùmhal, agus a labh-
ras a'm aghaidh.

CAIB. XI.

A DEIREAM ma seadh, An do
thilg Dia a phobull uaithe?
Nar leigeadh Dia. Oir is Israeleach
mise féin maran ceudna, do shliochd
Abrahaim, do thréibh Bheniamin.

2 Cha do thilg Dia uaithe a phob-
ull a roimh-aithnich e. Nach 'eil
fhios agaibh ciod e a deir an scriob-
tuir mu Elias? cionnus a te e a'
deanamh eadar-ghuidheb ri Dia an
aghaidh Israel, ag ràdh,

3 A Thigearn, mharbh iad
t'fhàidean, agus leag iad sìos t'alt-
airean; agus dh'fhàgadh mise a'm
aonar, agus tha iad ag iarraidh
m'anama.

4 Ach ciod a deir freagradh Dé
ris, Dh'fhàg mi dhomh féin seachd
mile fear, nach do lùb an glùn do
dhealbh Bhaail.

5 Agus mar sin mar an ceudna
tha san àm so a làthair fuigheall a
réir taghaidh a' ghràis.

6 Agus ma's ann tre ghràs, cha'n
ann o oibrighni's mò: no cha ghràs a
sin suas gras. Ach ma's ann o oib-
ribh, cha'n ann o ghràs a sin suas:
no cha'n obair a sin suas obair.

7 Ciod ma seadh? An ni sin a ta
Israel ag iarraidh, cha do ràinig e
air; ach ràinig an taghadh air, agus
chaidh a' chuid eile a dhalladh:

8 Mar a te e scriobhta, Thug Dia
dhoibh spiorad na suaine, sùile chum
nach faiceadh iad, agus cluasa chum
nach cluinneadh iad, gus an là an
diugh.

9 Agus a deir Daibhidh, Biodh am

bord mar ribe, agus mar inneal-glae,
aidh, agus mar cheap-tuislidh, agus
mar dhiol-thuarasdal dhoibh.

10 Biodh an sùilean air an dorch-
achadh, chum nach faic iad; agus
crom-sa an druim an còmhnuidh.

11 A deiream uime sin, An do
thuislich iad ionnas gu'n tuiteadb
iad? Nar leigeadh Dia: ach tre an
tuiteamsan tha slàinte air teachd
chum nan Cinneach, chum iadsan a
bhrosnachadh gu h-eud.

12 Ma's e an tuiteamsan saibhreas
an domhain, agus an lughdachadh
saibhreas nan Cinneach; cia's mò
na sin a bhitheas an làmachd?

13 Oir is ann ribhse a labhram, a
Cinneacha; do bhrigh gur mi ab-
stol nan Cinneach, tha mi toirt urr-
aim do m'dhreuchd.

14 Ma dh'theudas mi air chor sam-
bith mo choimh-fhedil a bhrosnach-
adh gu h-eud, agus gu'n tearuinn mi
dream àraidh dhiubh.

15 Oir ma's e'n tilgeadh san air
falbh réiteachadh an domhain; ciod
e an ath-ghabhail, ach beatha o na
marbhaibh?

16 Oir ma ta an ceud-thoradh
naomha, tha am meall *naomha* mar
an ceudna: agus ma ta an fhreumh
naomha, tha na geuga mar sin mar
an ceudna.

17 Agus ma ta cuid do na geng-
aibh air am briseadh dheth, agus gu
bheil thusa, a bha a'd' chramm-ola
fiadhaich, air do shuidheachadh 'nam
measg, agus maille riu a' faotainn
comh-pairt do fhrèimh agus do
reamhrachd a' chroinn-ola;

18 Na dean uail an aghaidh nan
geng: ach ma ni thu uail 'nan agh-
aidh, cha tusa a dh'iomchaireas an
fhreumh, ach an fhreumh thusa.

19 A deir tu uime sin, Bhriseadh
dheth na geuga, chum gu suidh-
ichte mise 'nan ait.

20 Ro mhaith; air son am mi-
chreidimh bhriseadh iadsan dheth,
agus a ta thusa a' seasamh tre chreid-
imh. Na bi àrd inntinneach, ach fa
eagal.

21 Oir mur do chaomhain Dia na
geuga nàdurra, biodh eagal ort nach
caomhain e thusa mar an ceudna.

22 Feuch uime sin maitheas agus
geur cheartas Dé: geur cheartas d'an
taobhsan a thuit; ach do d' thaobh-
sa, maitheas, ma bhuanacheas tu
'na mhaiteas; agus mur buanaich,
gearrarr dheth thusa mar an cèud-
na.

23 Agus suidhichear iadsan mar
an cèudna, mur buanaich iad 'nam

* na chuaile uainne. b a' tagradh.

c oifig.

mi-chreidimh : oir a ta Dia comasach air an suidheachadh a ris.

24 Oir ma ghearradh thusa as a' chrann-ola, a bha fiadhaich a thaobh nàduir, agus gu'n do shuidhicheadh annan deadh chrann-ola thu an aghaidh nàduir ; cia mòr is mò na sin a shuidhichear na geuga nàdurra 'nan crann-ola séin ?

25 Oir cha b'aill leam, a bhràithre, sibhse bhi aineolach air an rùndiomhair so (chum nach biodh sibh glic 'nar barail séin) gu'n do tharladh doile ann an cuid do Israel, gus an d'thig iomlanachd nan Cinneach a steach.

26 Agus mar sin bithidh Israel uile air an slànuchadh : mar a ta e scriobhta, Thig am Fear-saoraidh o Shion, agus tionndadhaidh e mi-dhiadhachd o Iacob.

27 Oir is e so mo chomh-cheangal riù, 'nuair a bheir mi air falbh am peacanna.

28 Thaobh an t-soisgeil, is naimli-dean iad air bhur sonsa: ach a thaobh an taghaidh, tha iad gràdhaithe air son nan aithrichie.

29 Oir a ta tioidhlacon agus gairm Dhé gun aithreachas.

30 Oir mar a bha sibhse roimhe so eas-ùmhala, chum trìd bhur tràcairse gu 'm faigh iad tràcair mar an eendana.

31 Amhuil sin a ta iadsan san àm so eas-ùmhala, chum trìd bhur tràcairse gu 'm faigh iad tràcair mar an eendana.

32 Oir dhruid Dia iad uile ann am mi-chreidimh b, chum tràcair a dheanamh air na h-uile.

33 O doimhne saibhris araon gliocais agus èolais Dé ! Cia dorannsachaidh a bħreitheanais, agus do-lorgachaidh a shlighean !

34 Oir cò aig an robh fios imntinn an Tighearna, no cò bu chomhairleach dha ?

35 No cò thug dha air tùs, agus a làn-dìolar a ris dha e ?

36 Oir is ann uaithesan agus trìdsan, agus air a shonsan a ta na h-uile nithe : dhasan gu robh gloir gu siorruidh. Amen.

— CAIB. XII.

AIR an aobhar sin guidheam oirbh, a bhràithre, tre thròcairbh Dhé, bhur cuirp a thabhairt 'nam beo-lobairt, naomha, thaitnich do Dhia, ni a's e bhur seirbhise reusonta.

2 Agus na bitibh air bhur cumadh ris an t-saoghal so : ach bitibh

^a cha do chreid iadsan.

^b easumhlaichd. ^c aoradh.

air bhur eruth-atharrachadh trè atbhnuadhachadh bhur n-inntinn, chum gu'n dearbh sibh ciod i toil mhaith, thaitneach, agus dhiongmalta sin Dhé.

3 Oir a deiream, trìd a' ghràis a thugadh dhomhsa, ris gach neach 'nar measg, gun smuaineachadh uime féin ni's airde na 's coir dha smuaineachadh; ach smuaineachadh am measarrachd, a réir mar a roimh Dia ris gach neach tomhas a' chreidimh.

4 Oir mar a ta mòran bhall againn ann an aon chorp, agus nach e'n t-aon ghniomh e a thraig gach ball :

5 Amhuil sin ge do tha sinne 'nar mòran, is aon chorp ann an Criod siinn, agus is buill sinn gach aon fà leth d'a chéile.

6 Uime sin, air bhi do thiodhlaic-airbh againn, eadar-dhealaichte f a réir a' ghràis a thngadli dhùinn, ma's fàidheadaireachd, deanamh fùidh-ealaireachd a réir tombais a' chreidimh :

7 No ma's frithealadh, thugamh aire d'ar fr thealadh ; no an ti a theagaisgeas, thugadh e aire d'a theagasc ;

8 No an ti a bheir earails, thugadh e aire d'a éarail : an ti a roinneas an déirc, roinneadh e i an treibh-dhreachd ; an ti a riaghlas, deanadh se e maille ri dùrachd ; an ti a ni tràcair, deanadh se e gn suilbhir.

9 Biadh bhur gràdh gun cheilg. Biodh gràin agaibh do'n olc, leanabh gu dlùth ris an ni a tha maith.

10 Bithibh teo-chridheach d'a chéile le gràdh bràthaireil, ann an urram a toirt toisich gach aon d'a chéile :

11 Gun bhi leasg ann an gnothuichibh : dùrachdach i 'nar spiorad ; a' deanamh seirbhis do'n Tighearn :

12 A' deanamh ga'rdeachas an dochas : foighidneach an trioblaid ; maireannach ann an ûrnuigh :

13 A' comh-roinn ri uireasbhujdhan naomh ; a' gnàthachadh aoidh-eachd.

14 Beannuichibh an dream a ta deanamh geur-leannmuinn oirbh : beannuichibh, agus na mallaichibh.

15 Deanaibh gairdeachas maille riusan, a ta ri gairdeachas, agus caoidh maille riusan, a ta ri caoidh.

16 Bithibh a dh'aon rùn¹ d'a chéile. Na biadh bhur cion air aith-

^d stuaim.

^e obair, oifig

^f eagsamhail.

^g comhairle.

^h aon-skiltachd.

ⁱ beothail, faobharach.

^j inntinn, toil.

ibh àrd à, ach cùiribh sibh fén an comh-innbhe riu-sau a ta iosal. Na bithibh glic 'nar barail fén.

17 Na iocaibh olc air son uile do dhuine sam bith. Ulluichibh nithe ciatsach am fianuis nan uile dhaoine.

18 Ma dh'fheudas e bhi, mheud 's a ta e'n comas dubh, bithibh an sith ris na h-uile dhaoinibh.

19 A chàirde gràdhach, na dean-aibh dioghaltais air bhur son fén, ach thugaibh àit do'n sheirg : oir a ta e scriobhta, Is leamsa an dioghaltais : iocaidh mi, deir an Tighearn.

20 Uime sin, ma bhios do nàmhaid ocrach, thoir biadh dha ; ma bhios e tartmhòr^b, thoir deoch dha : oir le so a dheanamh càrnaidh tu eibhle teine air a cheann.

21 Na d'thugadh an t-ole buaidh ort, ach beir-sabuaidh air an olc leis a' mhaith.

CAIB. XIII.

BIODH gach anam^c àmhail do na h-àrd chumhachdaibh. Oir cha 'n'eil cumhachd ann ach o Dhia : agus na cumhachdan a ta ann, is ann le Dia^d a dh'orduicheadh iad.

2 Air an aobhar sin ge b'e air bith a chuireas an aghaidh a' chumhachd, tha e cur an aghaidh ordugh Dhé : agus iadsan a chuireas 'na aghaidh, gheibh iad breitheanas e dhoibh fén.

3 Oir cha 'n'eil uachdarain 'nan aobhar eagail do dheadh oibríbh, ach do dhroch oibríbh. Uime sin am miann leat bhi gun eagal an uachdarain ort ? dean am maith, agus gheibh thu cliu uaith.

4 Oir is esan seirbhiseach Dhé chum maith dhuit. Ach ma ni thu an t-ole, biodh eagal ort ; oir cha'n ann gu diomhain a tha e giùlan a' chlaidheimh : oir is e seirbhiseach Dhé e, 'na dhioghaltais feirge air an ti, a ni olc.

5 Uime sin, is éigin bhi àmhail, ni h-ann a mhàin air son seirge, ach mar an ceudna air son coguis.

6 Oir air an aobhar so tha sibh mar an ceudna a' toirt cùs^e dhoibh : oir is iad seirbhisich Dhé iad, a sìor-theitheamh air an ni so fén.

7 Air an aobhar sin thugaibh do gach neach an dlighe fén : cùin dhasan d'an dlighear cùin, cùs dhasan d'an dlighear cis, eagal dhasan d'an dlighear eagal, agus urram dhasan d'an dlighear urram.

8 Na biodh fiacha sam bith aig aon neach oirbh, ach a mhàin a chéile

^a Na bithibh àrd-inntinneach.

^b òt-mhor.

^c fuidh Dhia.

^d gach neach.

^e dìteadh.

a ghràdhachadh : oir an ti aig am bheil gràdh do neach eile, choimh-lion e an lagh.

9 Oir an ni so, Na dean adhal-trannas, Na dean mortadh, Na goid, Na dean fianuis bhréige, Na san-aich, agus ma ta àithne sam bith eile ann, tha i air a cur sios gu h-aith-ghearr fuidh 'n fhocal so, Gràdhachd do choimhearsnach mar thu fén.

10 Cha dean gràdh lochd do choimhairsnach : air an aobhar sin is e an gràdh coimhlionadh an lagha.

11 Agus so, air dhuibh fios na h-aimsir a bhi agaibh, gur mithich dhuinn a nis mosgladh o chodal : oir a ta ar slàinte nis ni's faisge na 'nuair a chreid sinn.

12 Tha cuid mhòr do'n oidhche air dol tharrium, tha an là am fagus : uime sin cuireamaid dhinn oibre an dorchadais, agus cuireamaid unainn armachd an t-soluis.

13 Gluaiseamaid gu cubhaidh mar anns an là ; cha'n ann an ruidhteir-eachd^f agus am misg, no an seomradairreachd agus am macnus, no an aitish agus am farmad.

14 Ach cuiribh umaibh an Tighearn Iosa Criosd, agus na deanaibh ulluchadh air son na fedla, chum a h-anamhiaona a choimhlionadh.

CAIB. XIV.

GABHAIBH ris an neach a ta anmhunn^h sa' chreidimh, ach ni h-ann chum deasboireachd amharusach.

2 Oir a ta h-aon a' creidsinn gu'm feud e na h-uile nithe ittheadh : ach a ta esan a ta anmhunn ag ittheadh luibheanna.

3 Na deanadh esan, a ta 'g ittheadh, tair airasan nach 'eil ag ittheadh ; agus na tugadh esan, nach 'eil ag itheadh, breth air an ti a dh'itheas : oir ghabh Dia ris.

4 Cò thusa a ta toirt breth air seirbhiseach duin'eile ? d'a mhaigh-stir fén seasaidh, no tuitidh e: seadh, cumar suas e ; oir is comasach Dia air a chumail 'na sheasamh.

5 Tha meas aig neach air lài thar là : agus tha meas aig neach eile air gach là mar a chéile. Biodh làndearbhadh aig gach duine 'na inn-tin fén.

6 An ti aig am bheil suim do'n là, is ann do'n Tighearn a tha suim aige dha ; agus an ti aig nach 'eil suim do'n là, is ann do'n Tighearn nach 'eil suim aige dha. An ti a ta 'g itheadh, is ann do'n Tighearn a tha e 'g ittheadh, oir tha e toirt buidheach-

^f éididh.

^g anabharr.

^h lag.

ⁱ suim aig neach do là.

a's do Dhia; agus an ti nach 'eil ag iileadh, is ann do'n Tighearn nach ith e, agus bheir e buidheachas do Dhia.

7 Oir cha 'n'eil a h-aon againn beo dha féin, agus cha 'n'eil a h-aon againn a' bá sachadh dha féin.

8 Oir ma's beo dhuinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn heo: agus ma's báis duinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn a' bá sachadh: uime sin ma's beatha no hás dhuinn, is leis an Tighearn sinn.

9 Oir is ann chum so a fhuair Criodh hás, agus a dh'éirich e, agus a tha e beo a ris, chum g'um hiodh e 'ua Thighearn air na heothaibh, agus air na marbhaibh.

10 Ach c'ar son a ta thusa a' torthreth air do bhráthair? no c'ar son a ta thusa a' deanamh tarcais air do hhráthair? oir seasaidh sinn gu lír a'm fianuis caithir-hreitheanais Chriod.

11 Oir a ta e scriobhata, *Mar is heo mise, a deir an Tighearn, lúbaidh gach glùn domhsa, agus aidichidh gach teanga do Dhia.*

12 Air anaobharsin bheir gach aon againn cuintas uime séin do Dhia.

13 Uime sin, na tugamaid breth air a chéile ni's mó: ach gu ma searr lihb a' bhréth so thoirt, gun aobharbuitteam, no oilbheim a thoirt do hhráthair.

14 Oir a ta fhios agam, agus is dearbh leam anns an Tighearn Iosa, nach 'eil ni sam bith neo-ghlan dheth féin: ach do'n ti a mheasas ni sam bith neo-ghlan, dhasan a te e neoghlans.

15 Ach ma hhios doilgheas air do bhráthair air son bidh, a ní cha 'n'eil thu a' gluasad a réir a' ghráidh. Na sgrios a le d' bhiadh esan air son an d'fhuiling Chriod hás.

16 Air an aobhar sin na lahrar olc mu bhur b' maith.

17 Oir cha bhiadh agus deoch rioghachd Dhé, ach fireantachd, agus sith, agus aoíhhneas san Spiorad naomh.

18 Oir ge b'e ni seirbhis do Chriod anns na nitíhh so, tha e taitneach do Dhia, agus tha e dearhtha do dhaoini.

19 Uime sin leanamaid na nithe a bhios chuinn sith c, agus na nithe a bhios chum togail suas a chéile.

20 Na sgrios obair Dhé air son bidh. Gu deimhin tha na h-uile nithe glan; ach is olc do'n duine sin a dh'itheadas le h-oilbheum.

^a cuir am mugha.   ^b ar.

^c a stiùras chum slóchaint.

21 Is maith an ni gun fheabil itheadh, no sion ol, no ni air bith a dheanamh leis am faigh do bhráthair tuisleadh no oilbheum, no leis an deanar lag e.

22 Am bheil creidimh agad? Biadh e agad dhuit féin am fianuis Dé: Is heannuicte au duine sin nach dit e féin anns an ni sin a mheasas e ceuduicte.

23 Ach esan a ni eadar-dhealachadh^d tha e air a dhiteadh ma dh'ithreas e, a chionn nach ann o chreidimh a tha e g' itheadh: oir gach ni nach 'eil o chreidimh: is peacadh e.

CAIB. XV.

UIME sin, is còir dhuinne a ta làdir, giòlan le anmhuinn-eachd na muinntir sin a ta lag, agus gun sinn sé n a thoileachadh.

2 Toilicheadh gach aon againn a choimhairsuach g'a mhaith chum a thogail suas.

3 Oir cha do thoilich eadhon Criod e féin; ach a réir mar a ta e scriobhata, Thuit toibheum e na muinntir sin, a thug toibheum dhuit, ormsa.

4 Oir ge b' iad nithe air hith a scriobhadh roimhe so, is ann chum ar teagaisgne a scriobhadh iad; chum tríd foighidin agus comh-shurtachd nan scriobtuir gu'm biadh dochas f againne.

5 A nis gutugadh Dia na foighidin agus na comh-shurtachd dhuibhse hhi dh'aon intinn a thaobh a chéile, a réir Iosa Criod.

6 Chum gu'm feud sihh a dh'aon intinn, agus le aon bheul glór a thoirt do Dhia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criod.

7 Uime sin gabhaibhse r'a chéile, eadhon mar a ghabh Criod ruinne, chum glóire Dhé.

8 A nis a deirim, Gu robh Iosa Criod 'na mhinisteir an tìmchioll-ghearraidh air son firinn Dè, chum geallanna nan aithriche a dhaing-neachadh:

9 Agus chum gu'n tugadh na Cinnich glór do Dhia air son a thròcair; a réir mar a ta e scriobhata, Air an aohhar so aidicheam thus am measg nan Cinneach agus seinnidh mi cèil do d'ainm.

10 Agus a ris a deir e, Deanaibh gairdeachas, a Chinneacha, maille r'a phobullsan.

11 Agus a ris, Molaibh an Tighearn, a Chinneacha uile, agus thug-aihh cliu dha, a shlòigh uile.

^d a ta fuidh amharus.   ^e masladh.
^f dùil, earbsa.   ^g aidicheam
dhuit, bheiream cliu dhuit.

12 Águs a rìs deir Esaias, Bithidh freumh Iese *ann*, agus an ti a dh'Éireas suas chum uachdaranachd bhi aige air na Cinneachaibh, annsan curidh na Cinnich an dòchas.

13 A nis gu'n lònadh Dia an dòchais sibhse do'n uile aoibhneas agus shiochtaint ann an creidsinn, chum gu'm bi sibh paitl ann an dòchas, tre chumbachd an Spioraid naoimh.

14 Agus a ta cinnt agamsa fèin d'ar taobhsa, mo bhràithre, gu bheil sibhse làn do mhaiteas, air blur lònadh leis an uile eòlas, agus comesach mar an ceudna air a cheile a chomhairleachadh ^a.

15 Gidheadh, a bhràithre, scriobh mi d'ar ionnsuidh leis an tuilleadh dànanadair, an càil-eigin, mar gu cuirinn an cuimhne sibh, airson a' ghràis a thugadh dhomhsa o Dhia,

16 Ionnas ^{gu'm} bithinn a'm, mhinisteir aig Iosa Criod do na Cinneachaibh, a' frithealadh soisgeil Dé, chum gu'm biodh tabhartas b'nan Cinneach taitneach, air a naomhachadh leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin tha aobhar uail agam trìd Iosa Criod, anns nà nithibh sin a bhuiñeas do Dhia.

18 Oir cha bhì dànanachd agam labhairt air a' bheag do na nithibh sin, nach d'oibrich Criod leam, chum na Cinnich a dheanamh ùmhail am focal agus an gniomh.

19 Le cumhachd chomharan agus mhìorbhuiteanc, le cumhachd Spioraid Dé; ionnas o Hierusalèm agus mu'n cuairt gu Illiricum, gu'n do làn - shearmonaich mi soisgeul Criod.

20 Seadh, mar sin bha ro-dhéidh agam air an t-soisgeul a shearmonachadh, cha'n ann san ionad sàu robh Criod air ainmeachadh, chum nach togainn *m'obair* air bunait neach eile:

21 Ach a réir mar a ta e scriobhta, Chi iadsan ris nach do labhradh uime: agus tuigidh iadsan, nach eula.

22 Uime sin, mar an ceudna ehuireadh gu minic bacadh orm o teachd d'ar ionnsuidhse.

23 Ach a nis do bhrigh nach 'eil ngam ionad ni's mò anns na crioch-aibh so, agus gu bheil mòr thogradh agam o cheann mòrain bhliadhnaibh teachd d'ar ionnsuidhse;

24 Ge b'e uair a thriallas mi do'n Spàinn, thig mi d'ar ionnsuidhse: oir tha dùil agam sibhse fhaicinn san

^a theagasy, ^b ofrail, lobairt. ^c Le comharaibh agus mòrbhuitibh treun.

dol seachad, agus bhì air mo thoirt air m'aghaidh libhse chum an ionaid sin, ma bhios mi air tùs an càil-eigin air mo lònadh le'r *comhluadarsa*.

25 Ach a nis tha mi dol, ga Hierusalem, a' frithealadh do na naomhaibl.

26 Oir bu toil leo-san ann am Macedonia, agus ann an Achaia, comh-roinn àraidih a dheanamh ris na naomhaibh bochda, ta ann an Ierusalem.

27 Bu toil leo *gu deimhin*, agus tha iad fa fhiachaibh dhoibh. Oir ma rinneadh na Cinnich 'nan luchd comhpairt d'an nithibh spioradailسان, is còir dhoibh ministreileachd a d'eanamh dhoibhsan sna nithibh a bhuiñeas do'n choltuinn d.

28 Uime sin air dhomh so a chrìochnachadh, agus an uair a sheulaicheas mi an toradh so dhoibh, gabhaidh mi d'ar taobhsa ^b do'n Spàinn.

29 Agus a ta fhios agam, air dhomh teachd d'ar ionnsuidhse, gu'n d'thig mi ann an lànachd beannachaidh soisgeil Criod.

30 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, air sgàth an Tighearn a Iosa Criod, agus air son gràidh an Spioraid, gu'n dean sibh gleachd a' maraou ri umsa ann an ùrnighibh air mo shon ri Dia;

31 Chum gu saorar mi uatha-san, nach 'eil a' creidsinn ann an Iudea; agus chum gu'm bi mo sheirbhis air son ^c Ieruseleim, taitneach do na naoinhaibh :

32 Chum's gu'n d'thig mi d'ar ionnsuidhse le h-aoibhneas tre thoil Dé, agus gu faigh mi suaimhneas maille ribh.

33 A nis *gu robh* Dia na sìth maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

EARBAM ribh ^h Phebe ar piuthar, a ta 'na searbhanta do'n eaglais, a tha ann an Cenchrea:

2 Chum's gu'n gabh sibh rithe anns an Tighearn, mar is cubhaidh do naomhaibh, agus gu'n dean sibh còmhnadh rithe anns gach gnothuch, anns am bi feum aice oirbh: oir rinn i fèin còmhnadh ri mòran, agus ri umsa mar au ceudna.

3 Cuiribh failte air Priscilla agus Acquila, mo chomh-oibríchean ann an Iosa Criod:

4 (Muinnitir a leag sìos am mnaeal fèin air son m'anamasa: d'am bheil a' toirt buidheachais cha'n e

^d feòlmhor.

^e bhur ròd-sa.

^f spairn.

^g thaobh.

^h Molam dhuibh.

mhain mise, ach mar an ceudna eaglaisean nan Cinneach uile.)

5 Mar an ceudna cuiribh fàilte air an eaglais a tha 'nan tighisan. Cuiribh fàilte air Epenetus a's ionmhuinn leamsa, neach is e ceud thoradh Achaia a do Chriosc.

6 Cuiribh fàilte air Muire, a rinn saothair mhòr air ar soinne b.

7 Cuiribh fàilte air Andronicus agus Iunias mo luchd-dàimh, agus mo chomh-phriosunaich, a tha cluit-each am measg nan abstol, agus a bha ann an Criosd romhamsa.

8 Cuiribh fàilte air Amplias, a's ionmhuinn leamsa san Tighearn.

9 Cuiribh fàilte air Urbanus ar comb-oibriche ann an Criosd, agus air Stachis fear mo ghràidhse.

10 Cuiribh fàilte air Apelles a tha dearbhta ann an Criosd. Cuiribh fàilte orrasan a tha do *theaghlaich* Aristobuluis.

11 Cuiribh fàilte air Herodion mo chàraid. Cuiribh fàilte orrasan do *theaghlaich* Narcisuis, a tha san Tighearn.

12 Cuiribh fàilte air Triphena agus Triphosa, *mná* a tha saoithreachadh san Tighearn. Cuiribh fàilte air Persis a's ionmhuinn *lean, bean* a shaothraich gu mòr anns an Tighearn.

13 Cuiribh fàilte air Rufus, a tha taghta san Tighearn, agus air a mhàthair agus mo mhàthairse.

14 Cuiribh fàilte air Asinceritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, agus na bràithribh a tha maille ri.

15 Cuiribh fàilte air Philologus, agus Iul'a, Nereus, agus a phluithar, agus Olimpas, agus na naoimh uile, a tha maille ri.

16 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig naomha. Tha eaglaisean Chriosc c' a' cur fàilte oirbh.

17 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, comharaichibh iadsan a tha togail roinnean^d agus a' toirt

oilbheim, an agliaidh an teagaisg & dh'fhòghluim sibh; agus seachnaibh iad.

18 Oir cha 'n'eil an leithide so a' deanamh seirbhis d'ar Tighearn Iosa Criosd, ach d'am broinna féin; agus a ta iad le briathraibh mìlse agus le miodal a' mealladh cridheacha na muinntir sin nach 'eil olce.

19 Oir a ta bhur n-ùmhachdsaf air teachd chum nan uile dhaoine. Uime sin a ta mise a' deanamh gairdeachais d'ar taobhsa; gidheadh b' aill leam sibhse bhi glic chum a' mhàith, ach aon-fhillte thaobh an uile.

20 Agus bruthaidh Dia na siothachaint Satan f'ar cosaih gu h-aithghearr. Gràsa g ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh. Amen.

21 Tha Timoteus mo chomh-oibriche cur fàilte oirbh, agus Lucius agus Iason agus Sosipater, mo luchd-dàimhe.

22 Tha mise Tertius, a scriobh an litir so, a' cur fàilte oirbh san Tighearn.

23 Tha Gaius, a tha toirt aoidh-eachd dhomhsa agus do'n eaglais uile, a' cur fàilte oirbh. Tha Erasmus stiùbhard a' bhaile a' cur fàilte oirbh, agus Cuartas bràthair.

24 Gràsa ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

25 A nis dhasan, a tha comasach air sibhse a dhaingneachadh a réir mo shoisgeilse, agus searmenachaidh Iosa Criosd, (a réir foillseachaidh an rùin-diomhair, a bha'm folach o thoiseach au domhain,

26 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis, agus tre scriobtuiribh nam fàidh a réir àithne an Dé bhith-bhuain, a tha air a dheanamh aithnichte do'n eile chinneachaibh chnum ùmhachd a' chreidimh.)

27 Do Dhia a tha mhàin glic, *gu robh* glòir trid Iosa Criosd gu siorruidh. Amen.

^a Asia. ^b air bhur sonsa.

^c eaglaisean Chriosc (uile). ^d sgàdh, aimhréite, chonnsaichean.

^e a ta neo-lochdach.

^f cliu bhur n-ùmhachdsaf.

^g Deadh-ghean.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL a ghairmeadh *gu bhi* 'na abstol do Iosa Criod, tre thoil Dé, agus Sostenes *ar bràthair*,

2 Chum eaglais Dé, a ta ann an Corintus, chum na droinge a tha air an naomhachadh ann an Iosa Criod, air an gairm *gu bhi* 'nan naoimh, maille riusan uile, a tha gairm air ainnm ar Tighearna Iosa Criod anns gach àit, an *Tighearna-san*, agus ar *Tighearna-ne*.

3 Gràsa dhuibhse, agus sìbh o Dhia, ar n-Àthair, agus o'n Tighearn Iosa Criod.

4 Tha mi toirt buidheachais do Dhia a ghnàth d'ar taobhlsa, air son gràsa Dhé a thugadh dhuibhse ann an Iosa Criod;

5 Air son gu'n d'rinneadh saibhir leis-san sibh anns gach uile ni, anns gach ùr-labhradh, agus *anns* gach èolas :

6 A réir mar a dhaingnichéadadh fianuis Chriod annaibh :

7 Ionnas nach 'eil sibh an déidhlàin ann an tiodhlac sam bith; a' feitheamh ri foillseachadh ar Tighearna Iosa Criod,

8 Neach mar an ceudna a dhaingnichéas sibh gus a' chrich, *chum's gu'm bi sibh* neo-lochdach ann an là ar Tighearna Iosa Criod.

9 Tha Dia firinneach, leis an do ghairmeadh sibh chum comh-chomuinn a mhic Iosa Criod ar Tighearna.

10 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, trìd ainme ar Tighearna Iosa Criod, gu'n labhair sibh uile an t-aon ni, agus nach bi roinnean a' nar measg; ach gu'm bi sibh ceangailte r'a chéile gu diongalta ann an aon inniinn, agus ann an aon bharailb.

11 Oir nochdadh dhomhsa, a bhràithre, mu'r timchiolla, leo-san a tha do theaghlaich Chloe, gu bheil comhstri c'nar measg.

12 A nis a deiream so, gu'n abair gach aon agaibh, Is le Pòl mised, agus is le Apollos mise, agus is le Cephas mise, agus is le Criod mise.

13 Am bheil Criod air a roinn? an e Pòl a cheusadh air blur son?

a easaonachda, sgaraidh.

b bhreth.

c connsachadh.

d Is deisciobul do Phòl mise.

186

no an ann an ainnm Phòil a bhaisteadh sibh?

14 Tha mi toirt buidheachais do Dhia, nach do bhaist mi h-aon agaibh, ach Crispus agus Gaius:

15 Air eagal gu'n abradh neach, gu'n do bhaist mi a'm' ainnm fén.

16 Agus bhaist mi mar an ceudna teaghlach Stephanais: a thuilleadh air so, ni'm fios domh an do bhaist mi aon neach eile.

17 Oir cha do chuir Criod mi a bhaisteadh, ach a shearmonachadh an t-soisgeil; cha'n ann an gliocas focail, chum nach cuirte crannceusaidh Chriod an neo-brigh.

18 Oir a ta searmonachadh a' chroinn-cheusaidh 'na amaideachd dhoibhsan, a chaillear; ach dhuinne, a shlànuicheadh, is e cumhachd Dhé e.

19 Oir a ta e scriobhta, Sgriosaidh mi gliocas nan *daoine glice*, agus curidh mi air cùl tuigse nan *daoine* tuigseach.

20 C'ait am bheil *an duine glic*? c'ait am bheil an scriobh uiche? c'ait am bheil deasboir an t-saoghal so? Nach do rinn Dia gliocas an t-saoghal so amaideach?

21 Oir an uaír, ann an gliocas Dé, nach b'aithue do'n t-saoghal so Dia tre għliocas, bu toil le Dia le amaideachd an t-searmonachaidd iadsan a shlänuicheadh e a ta creidinn.

22 Oir a ta na h-Iudhaich ag iarraidh comharaidh, agus a ta na Greugach a' siredh glic eis.

23 Ach a ta sinne a' searmonachadh Chriod air a cheusadh, 'na cheap-tuislidh do nali-Iudhachaibh, agus do na Greugachaibh 'na amaideachd;

24 Ach dhoibhsan a ta air an gairm, araon Iudhaich agus Greugach, Criod cumhachd Dhé, agus gliocas Dhé:

25 Do bhrigh gur glice amaideachd Dhé na daoine, agus gur treise anmuinn eachd Dhé na daoine.

26 Oir chi sibh fèin bhur gairm, a bhràithre, nach iomadh iad *dhibh*, a ta glic a thaobh na feòla, nach iomadh cumhachdach, nach iomadh uasal.

27 Ach roghnaich Dia nithe amaideachd an t-saoghal so, chum gu'n cuireadh e nàire air na daoinibh glice; agus ròghnaich Dia nithe an-

e a shaorsadh, a thearnadh.

mhunna an t-saoghal, chum gu'n cuireadh e gu näre na nithe cumhachdach;

28 Agus nithean-nasal an t-saoghal, agus nithe tarcuiseach ròghnaich Dia, agus na nithe nach 'eil ann, chum gu'n cuireadh e na nithe a ta ann, an neo-brigh:

29 Ionnas nach deanadh fèòil sam bith uaill 'na fhianuis.

30 Ach uaitheasan a ta sibhse ann an Iosa Criosd, neach a rinneadh dhuinne le Dia 'na ghliocas, 'na fhìreantachd, 'na naomhachd, agus 'na shaorsa:

31 Ionnas, a réir mar a ta e scriobhta, An ti a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tighearn.

CAIB. II.

AGUS an uair a thainig'mise d'ar ionnsuidhse, a bhráithre, cha b'ann le oirdheirceas cainnte, no gliocais a thainig mi, a' cur an céill duibh teisteis Dhé.

2 Oir chuir mi romham gun eòlas a ghabhail air ni sam bith 'nar measg; ach air Iosa Criosd, agus esan air a cheusadh.

3 Agus bha mi 'nar measg ann an anmhuinneachd, agus annu an eagal, agus am mòr chrith.

4 Agus cha robh m'fhocal agus mo shearmonachadh ann am briathraibh milse^b gliocais daonna, ach ann an làn dearbhadh an Spioraid, agus a' chumhachd :

5 Chum gu'm biodh bhur creidimhse ni h-ann an gliocas dhaoine, ach an cumhachd Dhé.

6 Ach gidheadh tha sinn a' labhairt gliocais am measg nan daoine ionlann: ach cha'n e gliocas an t-saoghal so, no uachdarana an t-saoghal so, a théid an neo-brigh.

7 Ach tha sinn a' labhairt gliocais Dé ann an rùn-diomhair a' *ghliocais sin a bha* folaithe, a dh'orduich Dia roimh an t-saoghal^c chum ar glòir-ne.

8 An gliocas nach b'athne do aon neach do uachdaranaibh an t-saoghal so: oir nam b'athne dhoibh e, cha cheusadh iad Tighearn na glòire.

9 Ach a réir mar a ta e scriobhta, Cha'n fhaca sùil, agus cha chuala cluas, agus cha d'thainig ann an cridhe duine, na nithe a dh'ulluch Dia dhoibhsan, aig am bheil gràdh dha.

10 Ach dh'fhoillsich Dia dhuinne iad le a Spiorad féin: oir tha an

Spiorad a' rannsachadh nan uile nithe, eadhon, nithe doimhne Dhé

11 Oir cò an duine d'an aithne nithe duine, ach do spiorad an duine a ta ann? mar sin cha 'n'eil fios aig neach sam bith air nithibh Dhé, ach aig Spiorad Dhé.

12 A nis fhuair sinne, cha'n e spiorad an t-saoghal, ach an Spiorad a ta o Dhia; chum gu'm biodh fios nan nithe sin againn a thugadh dhuinn gu saor o Dhia.

13 Nithe mar an ceudna a ta sinn a' labhairt, cha'u ann am briathraibh a theagaisgeas gliocas dhaoine, ach am briathraibh a theagaisgeas an Spiorad naomh; a' coimh-meas nithe spioradail ri nithibh spioradail.

14 Ach cha ghabh an duine nàdurra ri nithibh Spioraid Dé: oir is am-aideachd leis iad; agus cha 'n'eil e'n comas da eòlas a ghabhail *orra*, do bhrigh gur ann air mhodh spioradail a thuigear iad.

15 Ach bheir an duine spioradail breth air na h-uile nitibhl, gidheadh cha 'n'eil e féin fuidh bhreth duine sam bith.

16 Oir cò d'am b'athne inntiun an Tighearna, *agus* a theagaisgeas e? ach tha inntiun Chriosd againne.

CAIB. III.

AGUS, a bhráithre, cha'n fheud-ainnse labhairt ribhse mar ri *daoinibh* spioradail, ach mar ri *daoinibh* feòlmhor, amhuil ri naoidhean-ainbh ann an Criosd:

2 Bheathaich mi le bainne sibh, agus cha'n ann le biadh: oir fathast chà b'urradh sibh a *ghabhair*, agus a nis féin cha'n urradh sibh.

3 Oir a ta sibh fathast feòlmhor: oir a thaobh gu bheil farmad 'nar measg, agus stri, agus aimhréite, nach 'eil sibh feòlmhor, agus ag imeachd mar dhaoine?

4 Oir an uafr a deir neach, *Is le Pòl* mise, agus neach eile, *Is le Apollos* mise, nach 'eil sibh feòlmhor?

5 Cò e ma seadh Pol, agus cò e Apollos, ach ministeirean tre'n do chreid sibh, eadhon mar a thug an Tighearn do gach aon?

6 Shuidhich mise, dh'uisgich *Apollos*: ach 'se Dia a thug am fàs.

7 Uime sin ma seadh, cha'n'eil anns an ti a shuidhicheas, no anns an ti a dh'uisgicheas, brigh sam bith; ach ann an Dia a ta toirt an fhàis.

8 An ti a shuidhicheas, agus an

^a aithne a bhi agam.

^b tairngeach, drùiteach.

^c roimh na linnibh.

d a' mìnneachadh nithe spioradail am briathraibh spioradail.

e bheithnichear, mhothaichear.

1. C O R I N T.

tí a dh'uisgicheas, is aon iad : agus gheibh gach aon a dhuais féin, a reir a shaothair féin.

9 Oir is comh-luchd-oibre do Dhia sinne : is sibhse treabhachas ^a Dhé, is sibh aitreabh Dhé.

10 A réir gráis Dé a thugadh dhomhsa, mar shear-togail-aitreabh glic leag mi am bunadh, agus a ta neach eile a' togail air, ach thugadh gach neach an aire cionnus a thogas e air.

11 Oir bunait ^b eile cha'n urradh duine sam bith a chur, ach am bunait a chuireadh a cheana, eadhon Iosa Criosc.

12 A nis ma thogas neach air a' bhunadh so, òr, airgiot, clachaluach-mhor, fiadh, feur, connlach ;

13 Nithear obair gach aon duine follaiseach: oirnochdaidh an là i, do bhrigh gu'm foillsichear i le teine; agus dearbhaidh an teine obair gach aon, ciod is gré dh'.

14 Ma dh'fhanas obair neach sam bith a thog e air, gheibh e duais.

15 Ma loisgear obair neach sam bith, fuilgidh e call: ach saorar e féin; gidheadh mar tre theine.

16 Nach 'eil fhiros agaibh gur sibh teampull Dé, agus gu bheil Spiorad Dé 'na chòmhnuidh annaibh ?

17 Ma thruailleas neach air bith teampull Dhé, sgric saidh Dia an ti sin : oir a ta teampull Dhé naomha, agus is sibhse e.

18 Na mealladh neach air bith e féin: ma shaoileas neach air bith 'nar measg e féin bhi glic san t-saoghail so, biadh e 'na amadan, chum's gu'm bi e glic.

19 Oir is amайдeachd aig Dia gliocas an t-saoghail so: oir a ta e scriobhtha Glacaidh e na daoine glice 'nan innleachdaibh féin.

20 Agus a ris, Is aithne do'n Tighearn smuaitean nan daoine glice, gur diomhain iad.

21 Uime sin na deanadh neach air bith uaill a daoinibh: or is leibhse na h-uile nithe :

22 Ma 'se Pòl, no Apollos, no Cephas, no an saoghal, no beatha, no bàs, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd; is leibhse iad uile;

23 Agus is le Criosc sibhse; agus is le Dia Criosc.

CAIB. IV.

BIODH a shamhul so do mheas aig duine dhinne, mar mhiniest-eiribh Criosc, agus mar stiùbhard-ibh c'rùna-diomhair Dhé.

^a tuathanachd.

^b bunachar, bonn.

^c luchd-frithealaidh air.

2 Os barr arrar ann an stiùbhard-ibh, gu faighean neach dileas.

3 Ach agamsa is ro-bheag an ni gu'n d'thugtadh breth orm leibhse, no le breitheanas duine : seadh, cha 'n'eil mi toirt breth orm féin.

4 Oir cha 'n fhiös domh ni sam bith do m' thaobh féin, 'gidheadh cha 'n'eil mi le so air m'fhiireanach-adh: Ach is e an Tighearn an ti, a bheir breth orm.

5 Uime sin na tugaibh breth air ni sam bith roimh an àm, gus an d'thig an Tighearn, neach faraon a bheir gu soilleireachd nithe folaithe an dorchadais, agus a dh'fhoillsicheas comhairlean nan eridheacha : agus an sin gheibh gach neach cliu o Dha.

6 Agus, a bhràithre, ghabh mi na nithe so a'm' ionnsuidh féin, agus a dh'ionnsuidh Apollois ann an samh-ladhd, air blur sonsa: chum gu foghlumadh sibh uainne, gun bharail a bhi agaibh air daoinibh os ceann na bheil scriobhta, chum nach biadh a h-aon agaibh air a shéideadh suas air son, aon duine an aghaidh duin' eile.

7 Oir cò tha deanamh eadar-dhealachaidh orts a neach eile? Agus ciod e a ta agad nach d'fhuair thu? a nis ma fhuair thu e, c'ar son a ta thu deanamh uaill mar nach faigheadh tu e?

8 A nis tha sibh sàitheach, a nis rinneadh saibhir sibh, rioghaich sibh as ar n-eugnaisne: Agus b'fhearr leam gu'm bu righre sibh, chum gu'm biadh maidne 'nar righribh maille ribh.

9 Oir is i mo bharail gu'n do chuir Dia sinne na h-abstoil à mach fa dheireadh, mar dhroing a ta air an orduchadh chum bàis. Oir rinneadh-sinn 'nar ball-amhairc e do'n t-saoghail, agus do ainglibh, agus do dhaoinibh.

10 Is amadain sínne air son Chriosc, ach a ta sibhse glic ann an Criosc: tha sinne lag, ach a ta sibhse làdir: a ta sibhse ann an urram, ach sinne ann an eas-urram.

11 Gus an uair so féin, tha sinn aaron ocrach, agus iotmhor, agus lomnochd, agus air ar bualadh do dhornaibh, agus gun aon àite-eòin-nuidh seasmhach againn;

12 Agus ri shaothair, ag oibreacht-adh le'r làmhaibh féin: Air fulang anacainnt dhuinn, tha sinn a' beannachadh: 'nuair a gheur-leanar sinn, tha sinn 'ga fhlang:

13 Air saghall toibheim dhuinn,

^d coslas.

^e sealladh, speuclair.

tha sinn a' guidheadh: rinneadh sinn mar shalachar an t-saoghail, mar anabas nan uile nithe gus an là'n diugh:

14 Ni'n scriobham na nithe so a chur nàire oirbh, ach mar mo chloinn ghràdhaich a ta mi 'gar comhairleacbadh.

15 Oir ma ta deich mile luchd-teagaig agaibh ann an Criosd gidheadh cha 'n'eil agaibh mòran aithricle: oir ann an Iosa Crioasd ghn mise sibh trèid an t-soisgeil.

16 Uime sin guidheam oirbh, bithibh 'nar luchd-leanmhuinn orm-sa^a.

17 Chum na crìche so chuir mi Timoteus d'ar ionnsuidh, neach a ta 'na mhac gràdhach dhomh, agus dileas san Tighearna, neach a chuir-eas an cuimhne dhuibh mo shligheansa, a ta an nan Criosd, a réir mar a ta mi teagast anns gach àit anns gach eaglais.

18 A nis a ta cuid air an séideadh suas mar nach d'thiginn d'ar ionnsuidh.

19 Gidheadh thig mi d'ar ionnsuidh gu h-aithghearr, ma's toil leis an Tighearn, agus bithidh fios agam, cha'n ann air cainnt na muinntir a ta air an séideadh suas, ach air an cumhachd.

20 Oir cha'n ann am focal a ta rioghachd Dhé, ach ann an cumhachd.

21 Ciòd is àill leibh? An d'thig mi d'ar ionnsuidh le slait, no ann an gràdh, agus ann an spiorad na mac-antachd^b?

CAIB. V.

THA e air aithris gu coitchionn^c *gu bheil* neo-ghloine^d 'nar measg, agus a leithid sin do neo-ghloine, nach 'eil uiread as air ainm-eachadh am measg nan Cùineach, gu'm biodh aig neach bean athar.

2 Agus a ta sibh air bhur séideadh suas, agus cha'd'rinn sibh bròn mar bu chóir, chum gu tugtadh air falbh uaibh am fear a rinn an gniomh so.

3 Oir gu deimhin air dhomhsa bhi uaibh an corp, ach a làthair agaibh an spiorad, thug mi breth cheana, mar gu bithinn a làthair, air an neach a rinn so mar so;

4 An ainm ar Tighearna Iosa Criosd, air dhuibhse, agus do m' spioradsa bhi crùinn an ceann a chéile, maille ri cumhachd ar Tighearna losa Criosd,

^a air m'eisiomplairse.

^b ceannsachd.

^c cumanta.

^d stròpachas.

5 A shamhuil so do dh-nine a thoirt thairis do Shatan chum sgrios na fedla, chum gu'm bi an spiorad air a shaoradh^e ann an là an Tighearna Iosa.

6 Cha 'n'eil bhur n-uaill maith: nach 'eil fhios agaibh gu'n goirtich f beagan do thaois ghoirtg am meall uile?

7 Glanaibh a mach uime sin an t-seann thaois ghoirt, chum gu'm bi sibh 'nar meall nuadh, mar a ta sibh neo-ghoirtichte. Oir a ta eadhon Criosd ar n-uam càisge air iobradh air ar son.

8 Uime sin cumamaid an fhéill^f, na b'ann le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhoruin agus an uile; ach le aran neo-ghoirtichte an treibhdhireis agus na firinn.

9 Scriobh mi d'ar ionnsuidh ann an litir, gun chomhluadar a bhi agaibh ri luchd neo-ghloine^g.

10 Gidheadh ni h-ann gu h-uile ri luchd-neo-ghloine an t-saoghail so, no ri luchd-saintt, no luchd-foireigne^h, no luchd-iодhol-aoraidh; oir an siu b'éigin duibh dol a mach as an t-saoghail.

11 Ach a nis scriobh mi d'ar ionnsuidh, gun chomhluadar a gheildeadh, ma ta neach air bith d'an goirear bràthair 'na fhear-neo-ghloine, no sanntach, no 'na fhear-iодhol-aoraidh, no 'na fhear-anacainnt, no 'na mhisgeir, no 'na fhear-foireigne, maille r'a leithid so do dhuine gun uiread as biadh iteadh.

12 Oir ciod e mo ghnothuchsa breth a thoirt orrasan a ta am muigh? nach 'eil sibhse a' toirt breth air an droing a ta stigh?

13 Ach a ta Dia a' toirt breth orrasan a ta 'n leth muigh. Uime sin curiбh air falbh an droch dhuine sin as bhur meadhon fénⁱ.

CAIB. VI.

AM bheil a chridh^j aig aon neach agaibh, aig am bheil cùis an aghaidh duin'eile, dol fuidh bhreithneas nan daoine eucorach, agus ni h-ann fuidh bhreitheanas nam naomh?

2 Nach 'eil fh'os agaibh gu'n toir na naoimh breth air an t-saoghail? agus ma bheirear breth air an t-saoghail leibhse, an e nach fiu sibh bhi 'nar breithibh air na cùisibh a's lugha?

^e shàbhalaigh, thearnadh.

^f geuraich- g gheur-thaois.

^h an fhéisd. i stròpachas.

^j reubainn, anacothrom.

^m as bhur cuideachd.

I. C O R I N T.

3 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir sinne breth air ainglibh? cia mò na sin air nithibh a bhuineas do'n bheatha so?

4 Uime sin ma ta breitheanais a agaibh mu thimchioll nan nithe sin a bhuineas do'n bheatha so, curiibh 'nan suidhe *chum breitheanais* an dream a's lugha meas anns an eag-lais.

5 Chum bhur näire labhram. An ann mar sin nach 'eil aon duine glic 'nar measg? *nach eil* fiu a h-aon a's urradh breth a thoirt eadar a bhràithre?

6 Ach a ta bràthair a' dol gu lagh le bràthair, agus so an làthair nan anacreideach.

7 A nis uime sin a ta gu cinnteach lochd 'nar measg, do bhrigh gu bheil sibh a' dol gu lagh r'a chéile: c'ar son nach fearr leibh eucoir fhalang? c'ar son nach fearr leibh calldach a ghabhail?

8 Gidheadh a ta sibh a' deanamh eucoir agus diobhail b, agus sin air *bhur bràithribh*?

9 Nach 'eil fhiros agaibh nach sealbhaich luchd-deanamh na h-eucorach rioghachd Dhé? Na meallar sibh: cha sealbhaich luchd-striopachais, no luchd-iodhol-aoraidh, no luchd-adhaltrannais, no luchd-macnus, no na daoine a ta ciontach do neo-ghloine mhi-nàdura,

10 No gaduichean, no daoine santach, no misgeirean, no luchd-anacainnt, no luchd-foreign, rioghachd Dhé.

11 Agus mar so bha caid dibhse: ach a ta sibh air bhur n-ionnlad, ach a ta sibh air bhur naomhachadh; ach a ta sibh air bhur fireanachadh ann ainm an Tighearna losa, agus tre Spiorad ar Dé-ne.

12 Tha na h-uile nithe ceadaichte dhomhsa, ach cha 'n'eil na h-uile nithe iomchuidh: tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, ach cha chuirear mi fuidh chumhachd ni sam bith.

13 Tha am biadh air son na bronn, agus a' bhrù air son a' bhidh: ach sgriosaidh Dia faraon so agus sud. A nis cha 'n ann do neo-ghloine a tha an corp, ach do'n Tighearn: agus an Tighearn do'n chor.

14 Agus thog Dia faraon an Tighearn suas, agus togaidh e sinne suas trid a chumhachd féin mar an ceudna.

15 Nach 'cill fhios agaibh, gur

^a *caithricher-breitheanais*.

^b *diùbhail*.   ^c *tarbhach*.

iad bhur cuirp buill Chriosd? uime sin an gabbh mise buill Chriosd, agus an dean mi buill striopaiche dhuibh? Nar leigeadh Dia.

16 An e nach 'eil fios agaibh, an ti sin a tha ceangailte ri striopaich, gur aon chorpa *rithe* e? Oir (a deir e) bithidh dithis 'nan aon fheòil.

17 Ach an ti a tha ceangailte ris an Tighearn, is aon Spiorad *ris* e.

18 Teichibh o striopachas. Tha gach aon pheacadh a ni duine an leth muigh do'n chorpa: ach an ti a ni striopachas, tha e peacachadh an aghaidh a chuirp féin.

19 An e nach 'eil fhios agaibh gur e bhur corp teampull an Spioraid naoimh a ta annaibh, a ta agaibh o Dhia, agus cha leibh féin sibh?

20 Oir cheannachadh le luach sibh: uime sin thugaibh glòir do Dhia le bhur corp, agus le bhur spiorad, a's le Dia.

CAIB. VII.

A NIS a thaobh nan nithe mu'n *do scriobh* sibh a'm ionnsuidh: *Is* maith do fhear gun bheantuinn ri mnaoi.

2 Gidheadh, chum striopachas a *sheachnad*, biodh a bhean féin aig gach fear, agus aig gach mnaoi a fear féin.

3 Thugadh am fear an deadh-ghean dligheach do'n mhnaoi; agus a' bhean mar an cendna do'n fhear.

4 Cha 'n'eil comas a cuirp féin aig a' mhnaoi, ach aig an fhear: agus mar an ceudna cha 'n'eil comas a chuirp féin aig an fhear, ach aig a' mhnaoi.

5 Na cumaibh bhur dlighe o chéile, ach le toil a chéile rè tamuill, chum sibh féin a thoirt do throsgadh agus do ùrnuigh, agus thigibh cuid-eachd a ris, chum nach buair Satan sibh air son bhur neo-ghemnuidh-eachd.

6 Ach labhram so mar ni ceadaichte^d, agus cha'n ann mar àithne.

7 Oir bu mhiann leam gu'm biodh na h-uile dhaoine mar mi féin: gidheadh a ta a thiodhlac féin aig gach duine o Dhia, aig aon neach mar so, agus aig neach eile mar sud

8 Uime sin a deiream ris an droing nach 'eil pòsda agus ris na bantrach-aibh, Is maith dhoibh ma dh'hanas iad eadhon mar a ta mise.

9 Gidheadh mur fheudar leo iad féin a ghleidheadh *geamnuidh*, posadh iad: oir is fearr pòsadh na losgadh.

10 Agus dhoibhsa a ta pòsda àithneam, *gidheadh* cha mbise, ach

^d *mar chomhairle*.

an Tighearn, gun a bhean a dhealachadh r'a fear :

11 Ach ma dhealaicheas i, fanadh
i gun phòsad, no biodh i réidh r' a
fear: agus na cuireadh am fear
uaith a bhean.

12 Ach ris a' chuid eile a
deireamsa, cha'n e an Tighearn, Ma
bhios aig bràthair sam bith bean
ana-creideach a, agus gu bheil i toil-
each còmhnuidh a ghabhall maille
ris, ba cuireadh e jaith i.

13 Agus a' bheil am bheil
fear ana-creideach, agus gu bheil
esan toileach còmhnuidh a gabhail
maille rithe, na cuireadh i uaipe
e b.

14 Oir a ta am fear anacreideach
air a naomhachadh leis a' mhnaoi c,
agus a ta a' bhean anacreideach air
a naomhachadh leis an fheard : no
bhiodh bhur clann neo-ghlan ; ach
a nis a ta iad naomha.

15 Ach ma dh'halbas am fear
anacreideach, falbhadh e. Cha'n'eil
bràthair no piuthar fa dhaorsa 'nan
leithidibh sin do chàsaibh: ach
ghairm Dia sinne chum sith.

16 Oir ciod am fios a ta agadsa,
Obhean, nach slànuiche thu t'fhear?
no ciod am fios a ta agadsa, O fhir,
nach slànuich thu do bhean?

17 Ach a réir mar a roinn Dia ris
gach duine, mar a ghairm an Tigh-
earn gach aon, mar sin gluaiseadh e:
agus mar sin a ta mise 'g orduchadh
aans na li-eaglaisibh uile.

18 An do ghairmeadh neach sam bith agus e timchioll-ghearrta? na deanar e neo-thimchioll-ghearta: an do ghairmeadh neach sam bith gun e bhí timchioll-ghearrta? na timchioll-ghearrar e.

19 Cha 'n'eil éifeachd san tim-chioll-ghearradh, agus cha 'n'eil éifeachd san neo-thimchioll-ghearradh, ach *ann an coimhead àitheanta Dhé.*

20 Fanadh gach aon anns a' ghairm
anns an do ghairmeadh e.

21 An do ghairmeadh thu a'd' thràillf? na biodh suim agad dheth; ach ma dh'sheudas tu bhi saor, gu ma h-e sin do ròghbainn.

22 Oir an ti a ghairmeadh san
Tighearn 'nathràill, is duine saor an
Tighearna e: mar an ceudna an ti a
ghairmeadh *agus e* saor, is e seir-
bhiseach g Chriosd e.

^a *mhi-chreidmheach*, gun *chreid-mh.*   ^b *na fàgadh i e.*

23 Cheannachadh air luach sibh ;
na bithibh 'nar tràillibh do dhaojinibh.

24 A bhràithe, san staid anns an do ghairmeadh gach neach, an sin fanadh e malle ri Dia.

25 A nis a thaobh òighean, cha
'n'eil àithne agam o'n Tighearn :
gidheadh bheiream mo bhreath, mar
neach a fhuair tròcair o'n Tighearn
gu bhi dilreas.

26 Measam uime sin gu bheil so
maith air son na teauntachda a ta
làthair, a deiream, gu bheil e maith
do dhuine bhi mar sin.

27 Am bheil thu ceangailte ri
mnaoi? na iarr fuasgladh. Am bheil
thu fuasgailte o mhuaoi? na iarr
bean.

28 Ach ma phòsas tu, cha do pheacaich thu; agus ma phòsas òigh, cha do pheacaich i: gidheadh, bithidh aig an leithidibh so trioblaid san fheoil; ach caomhnham sibh.

29 Ach a deiream so, a bhráithre,
gubheil an aimsir goirid sna bheil ri
teachd: ionnas faraon gu'm bi iad-
san aig am bheil mnài, mar nach
biadh mnài aca;

30) Agus iadsan a ta ri caoidh, mar
nach biodh iad ri caoidh ; agus iadsan
a ta ri gairdeachas, mar mhuinnfir
nach 'eil ri gairdeachas ; agus iadsan-
a ta ri ceannachd, mar *dhaoine* nach
'eil a' sealbhachadh :

31 Agus iadsan a ta gnàthachadh an t-saoghal so, mar dhoiring nach 'eill 'ga mhi-ghnàthachadh b': oir théid sgiamh c an t-saoghal so seachad.

32 Ach b'aill leam sibhse bhi gun
ro-chùram. An ti nach 'eil pòsda,
bithidh cùram nan nithe sin a
bhu'neas do'n Tighearn air, cionnus
a thoilicheas e an Tighearn:

33 Ach an ti a ta pòsda, bitidh
cùram nithe an t-saoghail air, cionn-
us a dh'fheudas e a bhean a thoil-
eachadh.

34 Tha mar an ceudna eadar-dhealachadh eadar bean agus oigh : tha cùram oirre-se nach 'eil pòsda mu nithibh an Tighearna, chum's gu'm bi i naomha, faraon 'na corp agus 'na spiorad; ach bithidh cùram air a' mhnaoi a ta pòsda mu nithibh an t-saoghal, cionnus a dh'fheudas toil a fir a dheanamh.

35 Agus so labhram chum bhur
airbhe féin, cha'n ann chum gu'n
cuirinn ribed oirbh, ach a chum an
ni sin a ta ciatsfach e, agus gu'm

^a *mhá-chreidmheach*, gun *chreidimh*.   ^b *na fágadh i e.*

c sa' mhnaoi. d san fhearr
 e saor, sabhail. f a' d' dhaor-
 dglaach, a' d' sheirbhiseach.
 g daor-dglaach.

^a na h-éigin, ^{a'} chruaiddh-chais.
^b ga chaitheadh. ^c dreach,
^d madh ^d riabh. ^e eubhaiddh,
^f achdmhor.

feitheadh sibh air an Tighearn gun bhuaireadh.

36 Ach ma shaoileas duine sam bith gu bheil e 'ga ghiùlan fèin gu mi-chiatfach thaobh a mhaighdin, ma chaidh blàth a h-aimsir thairis, agus gur còir a dheanamh mar sin, deanadh e na's àill leis, cha 'n'eil e a' peacachadh : pòsadh iad.

37 Gidheadh, an ti sin a tha suidhichte gu daingean 'na chridhe, agus gun éigin sam bith air, ach aig am bheil cumhachd air a thoil fèin, agus a chuir roimhe 'na chridhe a mhaighdean a choimhead, tha e a' deanamh gu maith.

38 Uime sin ma seadh, a ta an ti a bheir seachad am pòsadh i, a' deanamh gu maith ; ach a ta an ti nach tabhair ann am pòsadh i, a' deanamh ni's fearr.

39 Tha bhean ceangailte leis an lagh rè na h-ùine a's beo d'a fear : ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor gu pòsadh ri aon neach a's toil leatha ; a mhàin anns an Tighearn.

40 Ach tha i ni's sona, ma dh'fhanas i mar sin, a réir mo bhreathse : agus is i mo bharailse a gu bheil Spiorad Dhé agam.

CAIB. VIII.

ANIS a thaobh nithe a dh'lob-radh do iodholaibh, tha fhios againn gu bheil eòlas againn uile. Atuidh an t-eòlas suas, ach bheir gràdh foghlum.

2 Agus ma ta aon duine a' saoil-sinn gu bheil eòlas ni sam bith aige, cha'n aithne dha aon ni fathast mar bu choir dha aithneachadh.

3 Ach ma ta gràdh aig duine sam bith do Dhia, tha esan b air aithneachadh leis.

4 Uime sin, mu thimchioll itheadh nan nithe sin a dh'ioibradh do iodholaibh, tha fhios againne nach ni air domhan iodhol, agus nach 'eil Dia sam bith eile ann ach a h-aon.

5 Oir ge do tha iad ann d'an goirear Dée, ma's ann air nèamh no air talamh (amhuil mar a ta iomadh Dia, agus iomadh Tighearn ann.)

6 Gidheadh dhuinne cha 'n'eil ach aon Dia, an t-Athair, o'm bheil na h-uile nithe, agus sinne air a shonsanc ; agus aon Tighearn Iosa Criosd, trid am bheil na h-uile nithe, agus sinne tridsan.

7 Gidheadh cha 'n'eil an t-eòlas so anns na h-uile dhaoinibh : oir tha euid le coguis thaobh an iodhoil gus an àm so, ag itheadh a bhìdh mar ni a dh'ioibradh do iodhol; agus air d'an

coguis a bhi anmhunn, tha i air e salachadh.

8 Ach cha mhol biadh sinn do Dhia : oir ma dh'itheas sinn, ni'm feirr sinn e ; ni mo mur ith sinn, is misd sinn e.

9 Ach thugaibh an aire nach bi an comas d so a ta agaibh air aon dòigh 'na aobhar oilbheum do'n dream a ta lag.

10 Oir ma chi neach thusa aig am bheil eòlas a'suidhe chum bìdh ann an teampull iodhoil, nach neartuich-ear coguis an ti sin a ta lag chum na nithe sin a dh'ioibradh do iodholaibh itheadh :

11 Agus tre t'eòlas-sa an d'théid do bhràithair lag am mugha e, air son an d'fhuaire Criod bäs?

12 Ach le peacachadh dhuibh mar sin an aghaidh nam bràithre, agus leis an coguis anmhunn a lotadh, tha sibh a' peacachadh an aghaidh Chriosc.

13 Uime sin ma bheir biadh aobhár oilbheim do m' bhràthair, cha'n ith mi feòil a choidlich', chum nach tabhair mi aobhar oilbheim do m' bhràthair.

CAIB. IX.

NACH abstol mise? nach 'eil mi saor? Nach fhaca mi Iosa Criosd ar Tighearn? nach sibhse m'obair san Tighearn?

2 Mur 'eil mi a'm' abstol do dhaoinibh eile, gidheadh gu cinnteach tha mi dhuibhse ; oir is sibhse seula m'abstolachd anns an Tighearn.

3 Is e so mo fhreagradh do'n droing a chuireas ceisd orm,

4 Nach 'eil againne comas f ith-eadh agus òl?

5 Nach 'eil againne comas piuthar, bean-phòsda a thoirt leinn mu'n cuairt, amhuil mar na h-abstoil eile, agus bràithrean an Tighearna, agus Cephas?

6 No am bheil mise agus Barnabas a mhàin, gu'n chomas againne bhi saor o obair?

7 Cò a théid chum cogaidh uair air bith air a chostus fèin? cò a shuidhicheas g fion-lios, agus nach ith d'a thoradh? no cò a bheathaicheas treud, agus nach blais do bhainne an treud?

8 An ann mar dhuine a labhran na nithe so? no nach abair an lagh na nithe so mar an ceudna?

9 Oir a ta e scriobhta ann an

d a' chòir, an cumhachd. e an sgriosar, an caillear do bhràthair lag. f cumhachd, coir.

g phlanndaicheas.

a tha mi cinnteach.

b an duine so. c annsan.

lagh Mhaoris, Na cuir ceangal air beul an daimh a tha saltairt^a an arbhair. Am bheil cùram nan damh air Dia?

10 No nach ann gu h-àraid^b air ar soinne a deir e so? gu deimhin is ann air ar soinne tba e scriobhata: chum gur ann an dòchas is còir do'n treabhaiche treabhadh; agus a chum an neach a bhuaileas ann an dòchas, gu'm bi e 'na fhear comhpait d'a dhòchas.

11 Ma chuir sinne nithe spioradail dhuibhsec, an ni mòr e ma bhuaineas sinn bhur nithe feòlmhor-sa?

12 Ma tha muinntir eile 'nan luchd-comhpait do'n chumhachd^d so tharuibh, nach mò is còir dhuinne bhi? Gidheadh, cha do chuir sinn an cumhachd so an cleachda; ach a ta sinn a' fulang nan uile nithe, chum nach cuireamaid bacadh air soisgeul Chriod.

13 Nach 'eil fhios agaibh gu bheil iadsan, a ta saoithreachadh mu thimchioll nithe naomha, air am beathachadh o'n teampul? agus iadsan a ta frithdealadh do'n altair, gu bheil comhroinn e aca ris an altair?

14 Agus mar sin dh'orduich an Tighearn mar an ceudna dhoibhsan, a ta searmonachadh an t-soisgeil, an teachd-an-tir fhaotainn o'n t-soisgeul.

15 Ach cha do ghnàthaich mise a h-aon diubh so, agus cha do scriobh mi na nithe so, chum gu'n deantadh mar sin dhomhl: oir b'fhearr dhomh am bàs fhaghail, na gu'n cuireadh neach air bith m'uail an neo-brigh.

16 Oir ge do shearmonaich mi an soisgeul, cha 'n-eil aobhar uail agam: oir a ta éigin air cur orm; seadh, is anaoibhinn domh, mur searmonaich mi an soisgeul.

17 Oir ma's ann gu toileach a ta mi deanamh so, tha duais agam: ach ma's ann an aghaidh mo thoile a tha ministreilleachd^f air a h-earbadh riun,

18 Ciod i mo dhuais ma seadh? eadhon so, chum ag searmonachadh an t-soisgeil domh, gu'n suidhichinn g soisgeul Chriod gun chostus, chum nach mi-ghnàthaichinn mo chumhachd san t-soisgeul.

19 Oir ge do tha mi saor o na h-uile dhaoinibh, gidheadh rinn mi mi féin a'm sheirbhiseach^h do na

h-uile, chum gu'n cosnainn an tuill-eadh.

20 Agus rinneadh mi do na h-Iudhachaibh mar Iudhach, chum gu'n cosnainn na h-Iudhachaibh; dhoibhsan a ta fuidh 'n lagh, mar dhuine fuidh 'n lagh, chum gu'n cosnainn iadsan a ta fuidh 'n lagh;

21 Dhoibhsan a ta gun lagh, mar dhuine gun lagh, (ge nach 'eil mi gun lagh do Dhia, ach fuidh lagh do Chriosd) chum gu'n cosnainn iadsan a ta gun lagh.

22 Rinneadh mi dhoibhsan a ta anmhunn^a mar dhuine anmhunn, chum gu'n cosnainn an droing a ta anmhunn: Bha mi san uile chruth do na h-uile, chum air gach uile dhidh gu'n slànuichinn^c cuid éigin.

23 Agus so deanam air son an t-soisgeil, chum gu'm bi mi a'm fhear comh-roinne dheth^e.

24 Nach 'eil fhios agaibh iadsan a ta ruith anns a' bhlàr-réise, gu'u ruith iad uile, ach is aon duine a gheibh an duais^d? gu ma h-amhuil a ruitheas sibhse, ionnas gu'n glac sibh an duais.

25 Agus a ta gach uile ghleachd-air measarra anns na h-uile nitibh: a nis a ta iadsan a' deannamh sin chum's gu'm faigh iad crùin truaillich, ach sinne air son crùin neo-hruallidh.

26 Uime sin is amhuil a ruith-eamsa, ni h-ann margu neo-chinteach e: is amhuil a chuiream cath, ni h-ann mar neach a bhuaileas an t-athar:

27 Ach trom-bhuaileam mo chorpa, agus cuiream fuidh smachd e: an t-eagal air chor sam bith an déigh dhomhl searmonachadh^f do dhroing eile, gu'n cuirear mi féin air cùl z.

CAIB. X.

OS bàrr, a bhráithre, cha b'àiil leam sibhse a bhi aineolach, gu robh ar n-aithriche uile fuidh 'n neul, agus gu'n deachaidh iad uile tre'n mhuir;

2 Agus gu'n do bhaisteadh iad uile do Mhaoris san neul, agus anns a' mhuir:

3 Agus gu'n d'ith iad uile an t-aon bhiadh spioradail;

4 Agus gu'n d'òi iad uile an t-aon deoch spioradail: (oir dh'òi iad do'n charruig spioradail sin a lean iad: agus b'i a' charruig sin Criod.)

^a a' bualach, briseadh,
^b gu h-uile., ^c annaibhse.
^d chomas. ^e comhpait.
^f frithdealadh, cùram.
^g deanainn. ^h a'm thràill.

1. CORINTH.

5 Ach le mòran diubh cha robh itheadh nan iòbairt comh-roinn ris
Dia toilichte: oir sgriosadh san an altair?
fhàsach iad. 19 Ciod a deiream uime sin? gu

6 A nis bha ná nithe sin 'nan
saimpleiribh b' dhuinne, chum nach
míannaicheamaid droch nithe, eadh-
on mar a mhiannaich iadsan.

7 Agus na bithibhse 'nar luchd-iodhol-aoraidh, mar a *bha* cuid diubhsan; a réir mar a ta e scriobhta, Shuidh am pobull sios a dh'itheadh agus a dh'ol, agus dh'éirich iad a chluicheadh.

8 Agus na déanamaid striopachas,
mar a rinn cuid diubhsan, agus a
thuit *diubh* an aon là tri mile fich-
ead.

9 Agus na dearbhamaid c' Criosd, mar a dhearbhí cuid diubhsan, agus a sgriosadh iad le nathraichibh nimhe.

10 Agus na deanaibhse gearan,
mar a rinn cuid diubhsan gearan,
agus a sgriosadh iad leis an sgrios-
adair e.

11 A his thachair na nithe so uile
dhoibhsan mar eiseimpleiribh : agus
scriobhadh iad chun teagaisg f
duinne, air am bheil deireadh an
domhain g air teachd.

12 Uime sin an ti a shaoileas a bhi
na sheasamh, thugadh e aire nach
tuit e.

13 Cha do thachair deuchainn h
air bith ribh, 'ach ni a ta coitchionn i
do dhaoinibh: ach tha Dia dileas,
nach leig dhuibh bhi air bhur feuch-
ainn thar bhur comas; ach a ni
maille ris an deuchainn slighe dol
as mar an an ceudna, chum gu'm bi
sibh comasach air a giulan.

14 Air an aobhar sin, a mhuinnitir
me ghráidh, teichibh o iodhol-aor-
adh.

15 Labhram mar ri daoinibh tuig-seach : thugaibhse breth air an ni a deiream

16 Cupan a' bheannachaidh a ta
sinne a' beannachadh, nach e comunn
fola Chriosd e? An t-aran a ta sinn
a' brieadh, nach e comunn cuirp
Chriosd e?

17 Oir ge do tha sinne 'nar mòran, is aon aran¹, agus aon chorp sinn: oir a ta againn uile comhpait do'n aon aran.

18 Thugaibh fainear Israel a réir na fedla : nach 'eil aca-san'a ta 'g

<i>a cha do thaitinn mòran diubh ri</i>	<i>Dia.</i>	<i>b sgàilibh, samhlachasaibh.</i>
<i>c buaireamáid.</i>	<i>d Dia.</i>	
<i>e mhìlltear.</i>	<i>f rabhaidh.</i>	
<i>g nan linн.</i>	<i>h buaireadh, craudh-</i>	
<i>i bhéachainn,</i>	<i>dearbhadh.</i>	
<i>j cumanta.</i>	<i>k bhuilinn.</i>	

itheadh nan iobairt comh-roinn ris
an altair?

19 Ciod a deiream uime sin? gu bheil brigh air bith anns an' iodhol, n̄o gu bheil brigh air bith san ni a dh'iobradhl do iodholaibh?

20 Ach a deiream, na nithe a ta na
Cinnich ag iobradh, gur ann do
dheamhnaibh a tha iad 'gan iobradh,
agus nach ann do Dha : agus cha
b' aill team comunn a bhi agaibhse
ri deamhnaibh.

21 Cha 'n'eil e an comas duibh cupan an Tighearna òl, agus cupan dheimhan. Cha 'n'eil e an comas duibh comh-roinn a bhi agaibh do bhord an Tighearna, agus do bhord dheimhan.

22 Am brosnaich sinn an Tigh-earn gu feirg? an treise sinn na esan?

23 Tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, ach cha 'n'eil na h-uile nithe ionchuidh^a: tha na h-uile nithe ceadaichte' dhomh, agus cha tabhair na h-uile nithe foghlum.

24 Na iarradh neach air bith an ni
sin a bhuineas dha féin: ach *iarradh*
gach aon *an ni* sin, a thig ri maith
neach eile.

25 Ithibh gach ni a reicear am margadh na fèola, gun cheisd air bith fheadraich b air son coguis.
26 Oir is leis an Tighearn an tal-amb agus a làn.

27 Ma bheir aon neach dhiubhsan, nach 'eil 'nan creidmhich, cuireadh dhuibh, agus gur toil leibh dol maille ris; ithibh gach ni a chuirear roimh-ibh, gun ní sam bith fheòruchi air son egnais.

son coguis.
28 Ach ma deir duine sam bith
ribh, Dh' iobradh an niso do iodhol-
aibh, na ithibh, air a shonsan a nochd
dhuibh e, agus air son coguis c. Oir
is leis an Tighearn an talamh, agus
a làn.

29 Air son coguis deiream, cha'n i
do choguis séin, ach coguis an neach
ud eile: oir c'ar'son a bheirear breth
air d mo shaorsasa le coguis duin'
eile?

30 Oir, ma tha comhpairt *bldh ag-*
amsa tre ghràs, c'ar son a labhrar
olc umam a thaobh an nì sin air
son am bheil mi a' toirt buidheach-
ais?

31 Uime sin, cò aca dh'itheas no
dh'olas sibh, no ge b'e nì a nì sibh,
deanaibh na h-uile nithe chum glòire
Dhé.

32 Na tugaibh aobhar oilbheim do

a *tarbhach*   b *fharraidi.*
 c *coimh-fhios, coinsiens.*
 d *a dhilear.*

I. C O R I N T.

neo-iomchuidh, bithidh e ciontach do chorp agus do fhuil an Tighearna.

28 Ach ceasnucieadh^a duine e fein, agus mar sin itheadh e do'n ar an so, agus bladh e do'n chupan so:

29 Oir ge b'e dh'itheas agus a dh'olas gu neo-iomchuidh, tha e 'g itheadh agus ag ol breitheanais dha fein, do bhrigh nach 'eil e a' deanamh aithneadh air corp an Tighearna^b.

30 Air a shon so, tha mòran 'nar measg lag agus tinn, agus tha mòran 'nan codal.

31 Oir nan d'thugamaid breth oirnn fein, cha d'thugtadh breth oirnn.

32 Ach an uair a bheirear breth oirnn, tha sinn air ar smachdachadh leis an Tighearn, chum nach bitheamaid air ar diteadh maille ris an t-sainghal.

33 Uime sin, mo bhráithre, 'nuair a thig sibh an ceann a chéile, chum itheadh, fanaibh r'a chéile.

34 Agus ma bhios ocras air aon neach, itheadh e aig an tigh; chum nach d'thig sibh an ceann a chéile gu breitheanas^c. Agus cuiridh mise gach ni eile an ordugh 'nuair a thig mi.

CAIB. XII.

A NIS a thaobh *nithe*^d spioradail, a bhráithre, cha'n aill leam sibh bhi aineolach.

2 Tha fios agaibh gu robh sibh 'nar Cinnich, air bhur tarruing gu iodholaibh balbha, a réir mar a thredraicheadh sibh.

3 Uime sin, tha mi foirt fios duibh, nach abair duine sam bith a tha labhairt o Spiorad Dé, gu bheil Iosa mallaichte: agus nach urradh duine sam bith a rádh gur e Iosa an Tighearn, ach trid an Spioraid naoimh.

4 A nis tha eadar-dhealachadh thiodhlaca ann, ach cha 'n'eil ach aon Spiorad ann.

5 Agus tha eadar-dhealachadh frithelaideh ann, gidheadh cha 'n'eil ach aon Tighearn ann.

6 Agus tha eadar-dhealachadh oibreacaidh ann, ach is e an t-aon Dia a tha 'g oibreachadh nan uile *nithe*^e anns na h-uile.

7 Ach a ta foillseachadh an Spioraid air a thoirt do gach neach, chum tairbhe.

^a dearbhadh.   ^b deanamh
eadar-dhealachaidh eadar corp an
Tighearna agus biadh eile.
^c chum diltidh.   ^d thiodhlaca,
^e ministreileachd, dhreuchd.

8 Oir do aon duine tha focal a' ghliocais air a thoirt leis an Spiorad; agus do dhuin' eile focal an eolais leis an Spiorad cheudna;

9 Do neach eile creidimh leis an Spiorad sin féin; do dhuin' eile tabhartas leighis trid an Spioraid cheudna;

10 Do neach eile oibreachadh mhiorbhhuile; do neach eile fàidhead-airreachd; do neach eile aithneachadh spiorad; do neach eile *iomadh* gnè theanga; agus do neach eile eadar-mhineachadh theanga.

11 Ach na nithe sin uile tha an t-aon Spiorad ceudna ag oibreachadh, a' roinn ris gach aon fa leth, a réir mar is aill leis.

12 Oir mar is aon an corp, agus mòran do bhallaibh aige, agus a ta uile bhuill an aon chuirp sin, ge h-iomadh iad, 'nan aon chorp; mar sin a ta Criod.

13 Oir trid aon Spioraid bhaisteadh sinn uile do aon chlòrp, ma's Iudhaich sinn no Greugaich, ma's daor no saor sinn; agus thugadh dench r'a h-òl duinn uile chum aon Spioraid.

14 Oir cha'n aon bhall an corp, ach mòran.

15 Ma deir a' chos, Do bhrigh nach mi an làmh, cha'n ann do'n chorp mi; nach 'eil i do'n chorp air a sbon sin?

16 Agus ma deir a' chluas, Do bhrigh nach mi an t-sùil, cha'n ann do'n chorp mi; nach ann do'n chorp i air a shon sin?

17 Nam *biodh* an corp uile 'na shùil, c'ait am *biodha'* chlaisteachd? Nam *biodh* e uile 'na chlaisteachd, C'ait am *biodh* am boladh?

18 Ach a nis shuidhich Dia na buill gach aon diubb sa chorp, mar bu toil leis.

19 Agus nam biodh iad uile 'nan aon bhall, c'ait am *biodh* an corp.

20 Ach a nis tha iad 'nam mòran bhall, ge nach 'eil ann ach aon chorp.

21 Agus cha'n urradh an t-sùil a radh ris an làimh, Cha 'n'eil feum agam ort: no a ris, an ceann ris na cosaibh, Cha 'n'eil feum agam oirbhse.

22 Ach gu ro mhòr ni's mò tha na buill sin do'n chorp, a's anmhuiinne f thaobh coslais, feumail.

23 Agus air na buill sin do'n chorp a's lugha urram 'nar meas-ne, tha sinn a' cur an tuilleadh urraim, agus na buill sinn dhinn a's lugha maise, tha aca sin gu ro mhòr an tuilleadh maise.

^f laige.

24 Oir air na buill mhaiseach againn cha 'n'eil uireasbhuidh : ach riun Dia an corp a chomh-chumadhl a' cheile, air dha an tulleadh urrain gu mòr a thoirt do'n chuid air an robh uireasbhuidh :

25 Chum nach biodh easaonachd air bith sa' chorp ; ach gu'm biodh an t-aon chàram aig na buill d'a' cheile.

26 Agus ma dh'fhuilgeas aon bhall, comh-fhuilgidh na buill uile : no ma gheibh aon bhall urram, ni na buill uile gairdeachas maraon ris.

27 A nis is sibhse corp Chriosd, agus is buill sibh fa leth.

28 Agus chuir Dia dream áraidh san eaglais, air tùs abstola, san dara àit fàidhean, san treas àit luchd-teagaing, a ris miorbhuilean, 'na dhéigh sin tabhartais leighis, luchd-cuideachaiddh, uachdaranaachda, iomadh gnè theanga.

29 Am bheil na h-uile 'nan abstolabhi? Am bheil na h-uile 'nam fàidhibh? Am bheil na h-uile 'nan luchd-teagaing? Am bheil na h-uile 'nan luchd-deanamh mhiorbhui?

30 Am bheil aig na h-uile tabhartais leighis? An labhair na h-uile le teangaibh? An dean na h-uile eadar-theangachadh?

31 Ach biodh miann dùrachdach nan tiadhlaic a's fearr oirbh : agus gidheadh nochdamsa dhuibh slighe a's ro-fhearr.

CAIB. XIII.

GE do labhrainn le teangaibh dhaoine, agus aingeal, agus gun ghràdh^a agam, tha mi a'm' umhaibh a ni fuaim, no a'm' chiombal a ni gleangarsaich.

2 Agus ge do robh agam fàidheadaireachd, agus ge do thuiginn na h-uile rùna-diomhair, agus gach uile eolas; agus ge do bhiodh agam gach uile ghné creidimh, ionnas gu'n atharaiachinn sléibhte, agus mi gun ghràdh agam, cha 'n'eil annam ach neo-ni.

3 Agus ge do chaithinn mo mhaoin uile chum na bochdan a bheathachadh, agus ge do bheirinn mo chorp chum a losgaidh, agus guu ghràdh agam, cha 'n'eil tarbhe sam bith dhomh a:n.

4 Tha an gràdh fad-fhulangach, agus caoimhneil; cha ghabh an gràdh farmad; cha dean an gràdh ráiteachas, cha 'n'eil e air a shéideadh suas,

5 Cha ghìulain se e féin gu michtafach, cha'n iarr e na nithe sin a bhuiteas da féin, cha 'n'eil e so-

bhrosnachaidh chum feirge cha smuainich e olc sam bith.

6 Cha dean e gairdeachas san eucoir, ach ni e gairdeachas san fhìrinu:

7 Fuligidh c e na h uile nithe, creididh e na h-uile nithe, bithidh sùild aige ris na h-uile nithe, giùlainidh e na h-uile nithe.

8 Cha d'théid an gràdh air cùl a choidhch: ach ma's fàidheadaireachda ta ann, théid iad air cùl; ma's teangaidh, sguiridh iad; ma's eolas, cuirear air cùl e.

9 Oir a ta eolas againn ann an cùid, agus tha sinn ri fàidheadaireachd ann an cùid.

10 Ach an uair a thig an ni a ta iomlan, cuirear air cùl anni sin nach 'eil ach ann an cùid.

11 'Nuair a bha mi a'm' leanaban, labhair mi mar leanaban, thuig mi mar leanaban, reusonaich e mi mar leanaban: ach air fàs domh a'm' dhuine, chuir mi na nithe leanabaidd air cùl.

12 Oir tha sinn a'faicinn san àm so gu dorcha tre ghloin^f; ach an sin chi sinn aghaidh ri h-aghaidh : san àm so is aithne dhomh ann an cùid; ach an sin aithnichidh mi eadhon mar a ta aithneadh orm.

13 Agus a nis fanaidh creidimh, dòchas^g, gràdh, na tri nithe so; ach is e'n gràdh a's mo dhiubh so.

CAIB. XIV.

LEANAIBH gràdh, agus biodh mòr mhiann^h thiodhlaic spioradail oirbh, ach gu ma mò bhur togradh gu'n deanadh sibh fàidheadaireachd.

2 Oir an ti a labhras an an teangaibh choimhichⁱ, ni h-ann ri daoinibh a labhras e, ach ri Dia: oir cha 'n'eil neach sam bith 'ga thuigsiùn; ge do tha e anns an Spiorad a' labhairt rùna-diomhair.

3 Ach an ti a tha deanamh fàidheadaireachd, tha e a' labhairt ri daoinibh chum togail suas^j, agus chum earail, agus chum comhshurtachd.

4 An ti a ta labhairt an teangaibh choimhich, tha e 'ga thogail féin suas: ach an ti a ni fàidheadaireachd, tha e togail suas na h-eaglais.

5 Bu mhaith leam gu labhradh sibh uile le teangaibh, ach b'fhearr leam sibh a dheanamh fàidheadaireachd, oir is mò an ti a ni fàidhead-

^a còmhdaichidh, folaichidh.

^b dòchas, earbsa. ^c smuainich.

^d ann an sgàthan. ^e earbsa.

^g dhéidh, iurrus. ^h choigrich.

ⁱ foghluim, teagaing! ^j

I. C O R I N T.

aireachd, na an ti a labhras le teangaibh, mur eadar-theangaich e^a, chum gu faigheadh an eaglais foghlum.

6 A nis a' bhràithre, ma thig mi d'ar ionnsuidh a' labhairt le teangaibh, ciod an tairbhe a ni mi dhuibh, mur lahhair mi ribh am foillseachadh, no an eòlas, no am fàidheadair-eachd, no teagast?

7 Air an doigh cheudna na nithe gun anam a ni fuaim, ma's piob no clàrsach, mur dean iad eadar-dhealachadh 'nam fuaimibh, cionnus a thuigear an ni a sheinnear air a' phiob no air a' chlàrsach?

8 Oir ma bheir a' ghall-tromp fuaim neo-chimteach uaipe b, cò a dh'ulluicheas e féin chum a' chatha?

9 Is amhul sin sibhse, mur labhair sih leis an teangaich briathra so-thuiginn, cionnus a dh'aithnichear an ni a labhrar? oir is ann ris an athar a labhras sibh.

10 Tha, feudaidh e hi, an uiread do ghuthannaibh c san t-saoghal, agus cha 'n-eil a h-aon diubh gun bhagh d.

11 Uime sin, mur tuig mi brigh a' ghutha, bithibh mi do'n ti a labhras borb^c; agus bithidh an ti a labhras, borb dhomhsa.

12 Mar sin mar an ceudna sibhse, do bhrigh gu bheil déigh agaibh air *tiodhlaicbh* spioradail, iarraibh sih fein a thoirt barrachd chum togail suas f na h-eaglais.

13 Uime sin, an ti a lahrras ar an teangaich *choimhich*, guidheadh e gu'n deanadh e eadar-theangachadh.

14 Oir ma ni mise ùrnuigh ann an teangaich *choimhich*, tha mo spiorad a' deanamh ùrnuigh, ach tha mo thuigse neo-tharbhach.

15 Ciod ma seadh? ni mi ùrnuigh leis an spiorad, agus ni mi ùrnuigh leis an tuigse mar an ceudna: seinnidh mi leis an Spiorad, agus seinnidh mi leis an tuigse mar an ceudna.

16 No 'nuair a bheannuicheas tu leis an spiorad, cionnus a deir an ti a tha ann an àit an duine gun fhògh-lum, Amen ri d' hhreith-buidheachais, o nach aithne dha an ni a deir tu?

17 Oir gu deimhin a ta thusa toirt buidheachais gu maith, gidheadh cha 'n-eil an neach eile air a thogail suass.

18 Bheiream buidheachas do m'

Dhia, gu'n lahlram le teangaibh tuilleadh na sibh uile:

19 Ach b'fhearr leam cùig focail a labhairt san eaglais le m' thuigse, chum gu teagaisginn daoin'eile mar an ceudna, na deich mile focal ann an teangaich *choimhich*.

20 A bhràithre, na bithibhse 'nar leanahaibh an tuigse: gidheadh, ann am miorun^h bithibh 'nar leanabaibh, ach ann an tuisge hithidh 'nar *daoine* foirse.

21 Tha e scriobhta san lagh, Labhraidh mi ris a' phobull so ann an teangaibh eile, agus am bilibh eile: gidheadh an déigh sin uile cha'n eisd iad rium, a deir an Tigh-earn.

22 Uime sin a ta teanganha *coimheach* 'nan comhara, ni h-ann do'n droing, a ta creidsinn, ach dhoihhsan, a ta mi-chreideach: ach a ta fàidheadaireachd ni h-ann air an sonsan nach eil a' creidsinn, ach air an sonsan, a tha creidsinn.

23 Uime sin, ma chruinnicheas an eaglais uile san aon àit, agus ma labhras iad uile le teangaibh *coimheach* agus gu'n d'thig droing a ta gun fhòghlum a steach, no daoine mi-chreideach, nach abair iad gu hieil sibh air a' chnfhach?

24 Ach ma ni iad uile fàidheadaireachd, agus gu'n d'thig duine gun chreidimh a steach, no *neach* a ta gun fhòghlum, cronusicear^l e leis na h-uile, agus bheirear breth air leis na h-uile:

25 Agus mar sin a ta *nithe* folachte a chridhe air am foillseachadh; agus mar sin, air dha tuiteam air-aghaidh, ni e aoradh do Dhia, ag aithris^m gu bheil Dia gu firinneach annaibhse.

26 Ciod e sin ma ta, a bhràithre? air teachd an ceann a chéile dhuibh, tha salm, tha teagast, tha teanga, tha foillseachadh, tha eadar-theangachadh, aig gach aon agaibh. Deanar na h-uile nithe chum foghluimⁿ.

27 Ma labhras aon neach ann an teangaich *choimhich*, labhradh dithis, no air a' chuid a's mò triuir, agus sin an déigh a chéile; agus deanadh a h-aon eadar-theangachadh.

28 Ach mur bì éadar-theangair ann, fanadh e' na thosd san eaglais; no labhradh e ris féin, agus ri Dia.

29 Labhradh dithis no triuir do na fàidhinn, agus thugadh a' chuid eile hreth.

^a mur eadar-theangaich neach.
^b uaithe.   ^c chainntibh, chànnainibh.   ^d bhrigh, seadh.
^e fiadhaich, barbarra.
^f foghluim.   ^g air fhòghlum.

ⁱ air mhicéill, olc   ^j air mhi-chéill, air boile.   ^k spreagar, comhairlichear.   ^l ag innseadh, a' foillseachadh.   ^m togail suas.

30 Ach ma dh'fhoillsicheadar *ni* do neach eile, a tha 'na shuidhe, biodh an ceud *dhuine* 'na thosd.

31 Oir feudaidh sibh uile fáidhead-airreachd a dheanamh gach aon an déigh a chéile, chum's gu faigh na h-uile foghlum, agus na h-uile combhfurtachd.

32 Agus a ta spiorada^a nam fáidh Úmhail do na fáidhíbhc.

33 Oir cha'n e Dia *úghdair* na mi-riaghait^b, ach na sith, mar ann an eaglaisibh nan naomh uile.

34 Biodh bhur mnáí 'nan tosd sna h-eaglaisibh; oir cha 'n'eil e cead-aichte dhoibh labhairt: ach is *cóir dhoibh* hui Úmhail, mar a deir an lagh mar an ceudna.

35 Agus ma's miann leo ni sam bith fhoghlum, fédraicheadh iad d'am fearaibh féin aig an tigh e: oir is mi-chaitsfach do 'mhnáibh labhairt san eaglais.

36 An ann uaibhse thainig focal Dé a mach? no an ann d'ar n-ionnsuidhse a mháin a thainig e.

37 Ma shaoileas duine sam bith c'gur fáidh, no gur duine spioradail e féin, aidicheadh na nithe a scriobhamsa d'ar n-ionnsuidh, gur h-iad áitheantan an Tighearna.

38 Ach ma ta neach sam bith aineolach, biodh e aineolach.

39 Uime sin, a bhráithre, biodh ro-thograch agaibh air fáidheadairreachd a dheanamh, agus na bacaibh labhairt le teangaibh.

40 Deinar na h-uile nithe gu death-mhaiseach, agus a réir ord-uigh.

CAIB. XV.

OS barr, a bhráithre, cuiream an céill duibh an soisgeul a shearmonaich mi dhuibh, ris an do ghabh sibhse mar an ceudna, agus anns am bheil sibh 'nar seasamh;

2 Tríd mar an ceudna am bheil sibh air bhur tearnadh, ma chumas sibh gu daingeandán ni a shearmonaich mi dhuibh, mur do chreid sibhse gu diomhain.

3 Oir thug mi dhuibh air túis an ni a fhuaire mi mar an ceudna, Gu'n d'fhuaire Criod báis air son ar peacaidh a réir nan scriobtuir:

4 Agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'éirich e a ris air an treas là a réir nan scriobtuir.

5 Agus gu facas e le Cephas, 'na dhéigh sin leis an dá fhear dheug.

6 'Na dhéigh sin, chunncas e le

tuilleadh as cùig ceud bràthair air aon àm; d'am bheil a' chuid a's mò beo gus a'nis, ach a ta cnid *dhiubh* 'nan codal.

7 'Na dhéigh sin, chunncas e le Seumas; agus a ris leis na h-abstol-aibh uile.

8 'Nan déigh uile chunncas leamsa e mar an ceudna, mar neach a rugadh ann an-àm.

9 Oir is mi a's lugha do na h-abstol-aibh, nach fiu abstol a ghairm dhiom, do bhrigh gu'n robh mi a' geur-leanmuinn eaglais Dé.

10 Ach tre ghrás Dé is mi an ni a's mi: agus cha robh a ghrás, a *bhulicheadh* orm, gun bhrigh; ach shaothraich mi ni's pailte na iad uile; gidheadh cha mhise, ach gràs Dé, a bha maille riùm.

11 Uime sin, cò air bith iad *dhinn*, misé no iadsan, is ann mar so a tha sinne a' searmonachadh, agus is ann mar so a chreid sibhse.

12 A nis ma shearmonaichear Criod gu'n d'éirich e o na marbh-aibh, cionnus a deir cui'd 'nar measg-sa, Nach 'eil aiseirigh nam marbh ann?

13 Ach mur 'eil aiseirigh nam marbh ann, ni mò a dh'éirich Criod.

14 Agus mur d'éirich Criod, gu deimhin is diomhain ar searmoin-ne, agus is diomhain bhur creidimhse mar an ceudna.

15 Seadh fhuaradh sinne 'nar fianuisibh bréige air Dia; do bhrigh gu'n d'rinn sinn fianuis a thaobh Dhé gu'n do thog e suas Criod: neach nach do thog e suas, mur éirich na mairbh.

16 Oir mur éirich na mairbh, ni mò a dh'éirich Criod:

17 Agus mur d'éirich Criod, tha bhur creidimhse diomhain; tha sibh fathast am bhur peacaibh.

18 Mar sin mar an ceudna tha an droing a choidil ann an Criod caillte.

19 Ma's anns a bheatha so a mháin a tha dòchas againn ann an Criod, is sinn a's truaighe do na h-uile dhaoinibh.

20 Ach a nis tha Criod air éirigh o na marbh-aibh, agus rinneadh an ceud thoradh dhuibhsan, a choidil deth.

21 Oir mar is ann tre dhuine thàinig am bàs, is ann tre dhuine thig aiseirigh nam marbh mar an ceudna.

22 Oir mar ann an Adhamh, a ta na h-uile a' faghail a' bhàis, is amhail sin mar an ceudna a nithear na h-uile beo ann an Criod.

^a tiodhlaca spioradail.

^b eas-orduigh, tuaigne.

^c Ma tha duine sam bith cinnteach.

^d ma ghleidheas sibh air chuimhne.

I. C O R I N T.

23 Ach gach uile dhuine 'na ord-ugh féin : Criosd an ceud thoradh, 'na dhéigh sin iadsan a's le Criosd aig a theacd.

24 An sin *bithidh* a' chrioch dheireannach, 'nuair a bheir e suas an rioghachd do Dhia, eadhon an t-Athair ; 'nuair a chuireas e as do^a gach uile uachdaranaichd, agus gach uile ùghdarras, agus chumhachd.

25 Oir is éigin gu'n rioghach e, gus an cuir e a naimhdean uile fa chosaibh.

26 Sgriosar an nàmhaidh deireannach, am bàs.

27 Oir chuir e na h-uile nithe fa chosaibh. Ach an uair a deir e gun do chuir e na h-uile nithe fuidh, *is ni* follaiseach gu bheil esan, a chuir na h-uile nithe fuidh, an leth muigh *dheth so*.

28 Agus an uair a chuirear na h-uile nithe fuidh, an sin *bithidh* am Mac féin fuidh'n ti a chuir na h-uile njithe fuidh-san, chum gu'm bi Dia 'na uile anns na h-uile.

29 No ciod a ni iadsan, a bhaistear air son nam marbh, mur éirich na mairbh air aon dòigh? c'ar son ma seadh a thaistear iad air son nam marbh?

30 Agus c'ar son a ta sinne an gâbhadh sgach nair?

31 Air bhur gairdeachas-sab a tha agam ann an Iosa Criosd ar Tighearn, tha mi faghail a' bhàis gach là.

32 Ma chòmhraig^c mi mar dhuine^d ri fiadh-bheathaichibh ann an Ephesus, ciod i mo thairbhe, mur éirich na mairbh? itheamaid agus òlamaid, oir am màireach gheibh sinn bàs.

33 Na meallar sibh: truaillidh droch chomhluadar e deadh bheusa.

34 Dùisgibh chum fireantachd^f, agus na deanaibh peacadh; oir cha 'n'eil eòlás Dé aig euid: chum bhur nàire labhram so.

35 Ach a deir neach éigin, Cionnus a dh'Éireas na mairbh? agus ciod a' ghne cuirp leis an d'thig iad?

36 Amadain, 'an ni sin a chuireas tu, cha bheothaichear e, mur bàsaich e air tús.

37 Agus an ni a chuireas tu, cha'n e an corp a bhithreas a ta thu cur, ach gràinne lom, feudaidh e bido chruineachd, no do *shèrta* éigin eile.

38 Ach a ta Dia a' toirt cuirp dha

^a a chuireas e slös.

^b a' ghairdeachas air bhur sonsa.

^c chog mi, chuir mi cath.

^d a' réir gnàtha dhaoine.

^e droch chòmhradh.

^f gu ceart, gu cubhaidh.

mar bu toil leis, agus do gach uile shiòl a chorp féin.

39 Cha'n aon fheòil gach uile fheòil: ach a ta feòil air leth aig daoinibh, agus feòil eile aig ainnmhidibh, *feòil* eile aig iasgaibh, *agus feòil* eile aig eunlaithibh.

40 Agus a ta cuirp nàmhaidh ann, agus cuirp thalmhaidh: gidheadh a ta gloir air leth aig na corp-aiibh nàmhaidh, agus *gloir* eile aig na corp-aiibh talmhaidh.

41 Tha aon ghlòir aig a' ghréin, agus *gloir* eile aig a' ghealaich, agus *gloir* eile aig na reultaibh; oir a ta eadar-dhealachadh eadar reult agus reult thaobh glòire.

42 Agus is ann mar sin a *bhos* aiseirigh nam marbh. Cuirear ann an truaillidheachd e, togar ann an neo-thruaillidheachd e.

43 Cuirear e ann an eas-urram, togar ann an *gloir* e: cuirear ann an amhuinneachd e, éiridh e ann an cumhachd:

44 Cuirear e 'na chorp nàdurra, éiridh e 'na chorp spioradail. Tha corp nàdurra ann, agus corp spioradail.

45 Agus mar so tha e scriobhta, Rippeadh an ceud dhuine Adhamh 'na anam beo, an t-Adhamh deireannach 'na Spiorad a bheothaicheas.

46 Gidheadh cha'n e an ni spioradail a bha aon air tús, ach an ni nàdurra; agus 'na dhéigh sin an ni spioradail.

47 An ceud duine o'n talamh, talmhaidh: an dara duine, an Tighearn o nèamh.

48 Mar an duine talmhaidh, is amhuil sin iadsan a tha talmhaidh: agus mar a ta an duine nàmhaidh, is ann mar sin iadsan a ta nèamhaidh.

49 Agus mar a ghiùlain sinn dealbh^g an duine thalmhaidh, giùlainidh sinn mar an ceudna dealbh an duine nàmhaidh.

50 A nis so a deiream, abhraithre, nach feudar le feòil agus fuil rioghachd Dhé a shealbhachadh mar oighreachd; ni mò a shealbhaisceas truailidheachd neo-thruaillidheachd.

51 Feuch, labhram ni diomhair ribh; Cha choidil sinn uile, ach caochlaidhear sinn uile,

52 Ann an tiota^h, am priobadh na sùl, ri *guth na trompaide* deireannach, (oir séididh an trompaid) agus éiridh na mairbh neo-thruaillidh, agus caochlaidhear sinne.

53 Oir is éigin do'n chorp thruaill-

^g lomhaigh, dreach, coslas.

^h platha, mionaid.

idh so neo-thruaillidheachd a chur uime, agus do'n corp bhàsmhor so neo-bhasmhorachd a chur uime.

54 Agus an uair a chuireas an corp truaillidh so neo-thruaillidh-eachd uime, agus a chuireas an corp bàsmhor so neo-bhàsmhorachd uime, an sin coimhlionar am focal a ta scriobhta, Shluigeadh suas am bàs le buaidh.

55 O bhàis, c'ait am bheil do ghat? O uaigh, c'ait am bheil do bhuaidh?

56 Is e am peacadh gath a' bhàis; agus is e neart a' pheacaiddh an lagh.

57 Ach buidbechas do Dhia, a tha toirt dhuinne na buadha, trid ar Tighearna Iosa Criod.

58 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, bithibhse daingean, neo-ghluasadach, a' sir-mheudachadh ann an obair an Tighearna, air dhuibh fios a bhi agaibh nach 'eil bhur saothair diomhain anns an Tighearna.

CA1B. XVI.

A NIS a thaobh an tionaill air son nan naomh, mar a dh'orduich mi do eaglaisibh Ghalatia, mar sin deanaibhse mar an ceudna.

2 Air ceud là gach seachduin, cuireadh gach aon agaibh ni leis fein anns an ionmhas^a, a réir mar a shoirbhich leis, chum nach bi tionaill r'an deanamb 'nuair a thig mise.

3 Agus an uair a thig mi, cò air bith iad a mholas sibh le'r litrichibh, cuiridh mi iadsan a ghiùlan bur tabhartais gu Hierusalem.

4 Agus ma's iomchuidh mise a dhol mar an ceudna, théid iadsan a'm' chuideachd.

5 Agus thig mi d'ar n-ionnsuidhse, 'nuair a théid mi tre Mhacedonia: (oir tha mi dol tre Mhacedonia.)

6 Agus feudaidh e bi gu'm fan mi, no eadhon gu'n caith mi an geambradh maille ribh, chum's gu'n d'thoir sibh air m'aghaidh mi, ge b'e àit d'an d'théid mi.

7 Oir cha'n àill leam bhur faicinn a nis san dol seachad, ach tha dùil agam fantuinn rè tamuill maille ribh, ma leigeas an Tighearn dhomh.

8 Ach fanaidh mi ann an Ephesus gu Cuingeis.

9 Oir dh'fhosgladh dorus mòr agus éifeachdach dhomhsa, agus tha mòran eascairdean^b ann.

^a taisgeadh gack aon agaibh làimh ris ann an stòr. ^b luchd cur a aghaidh an t-soisgeil.

10 Anis ma thig Timoteus, feuch-aibh gu'm bi e gun eagal maille ribh: oir tha e a' saoithreachadh ann an obair an Tighearna, mar a ta mise.

11 Uime sin, na deanadh neach sain bith tair air: ach thugaibh air aghaidh an sith, chum's gu'n d'thig e a'm' ionnsuidhse: oir tha sùil agam ris maille ris na bhràithribh.

12 Mu thimchioll ar bràthar Apollois, ghuidh mi gu dùrrachdach air teachd d'ar n-ionnsuidhse maille ris na bràithribh: ach cha b'i a thoil air chor sam bith teachd san àm so; ach thig e 'nuair a gheibh e àm iom, chuidh.

13 Deanaibh faire, seasaibh gu daingean sa' chreidimh, bithibh fearailc, bithibh làdir d.

14 Biodh bhur n-uile nithe air an deanamh le gràdh.

15 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, (o's aithne dhuibh teach-lach Stephanais, gur h-iad ceul thoradh Achaia, agus gu'n d'thug siad iad fèin chum frithealaidh do na naomhaibh.)

16 Gu'm bi sibh ùmhal d'an leithidibh sin, agus do gach aon a ni obair agus saothair maille ruinne.

17 Tha mi subhach ri teachd Stephanais, agus Fhortunatus, agus Achaicuis: oir rinn iad suas an ni sin a bha dh'uireasbhuidh d'ar taobhsa.

18 Oir thug iad suaimhneas do m' spioradsa, agus d'ar spioradsa: uime sin biodh meas agaibh air an leithidibh sinf.

19 Tha eaglaisean na h-Asia a' cur failte oirbh. Tha Asuila agus Priscilla, maille ris an eaglais a tha 'nan tigh, a' cur mòr fhàilte oirbh anns an Tighearn.

20 Tha na bràithrean uile a' cur failte oirbh. Cuiribhse failte air a chéile le pòig naomha.

21 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh fein.

22 Ma tha neach sam bith nach gràdhaich an Tighearn Iosa Criod, biodh e 'na Anatema, Maranata^c.

23 Gu robh gràs an Tighearna Iosa Criod maille ribh.

24 Mo ghràdhsa maille ribh nile ann an Iosa Criod. Amen.

^c duineil ^d neartaichibh sibh fein. ^e fois. ^f aithnichibh an leithide sin. ^g biodh e malluichte gu bràth.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Josa Criod tre-thoil Dé, agus Timoteus ar-bràthair, chum eaglais Dé, a ta an Corintus, maille ris na h-uile naoimh a ta ann an Achaia uile :

2 Gràs dhuibhse, agus siothchaint o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tigh-earn Iosa Criod.

3 Beannuichte gu robh Dia eadh-on Athair ar Tighearna Iosa Criod, Athair nan tròcair, agus Dia na h-uile chomh-fhurtachd;

4 A tha toirt comb-fhurtachd dhuinne 'nar n-uile àmhghar^a, chum sinne bhi comasach air comhfhurstachd a thoirt dhoibhsan a ta ann an àmhghar sam bith, trid na comhfhurstachd leis am bheil sinn fein a' faotainn comhfhurstachd o Dhia.

5 Oir mar a ta fulangais Chriod b paitt annainne, is amhail sin a ta ar comb-fhurtachd mar an ceudna palte tre Criod.

6 Agus mà tha sinn fuidh àmhghar, is ann air son bhur comhfhurstachd agus bhur slàintese, a tha air a h-oibreachadh le sibh a dh'fhlàng nam fulangas ceudna, a tha sinne a' fulang; no ma's comhfhurstachd dhuinn, is ann chum bhur comhfhurstachd agus bhur slàintese.

7 Agus a ta ar dòchas daingean d'ar taobhsa, do bhrigh gu'bheil fios againn, mar a ta sibh 'nar luchd-comhpairt do na fulangasaibh, gu'm bi sibh mar an ceudna do'n chomhfhurstachd.

8 Oir cha b'aill leinn, a bhràithre, sibhse bhi ain-fhiosrach mu thim-chioll ar n-àmhghair a thachair dhuinne san Asia, gu'n do'bhruthadh sinn gu ro mhòr thar ar neart, ionnas gu robh sinn fuidh amharus eadhon mairbh:

9 Ach bha againn biann c ar bàis annainn fein, chum nach biodh againn dòigh annainn fein, ach ann an Dia, a dh'uisgeas na mairbh:

10 Neach a shaor sinne o'bhas co mòr, agus a ta 'gar saoradh; anns am bheil ar dòchas gu'n saor e sinn fathast:

11 Air dhuibhse bhi a' comb-oibreachadh le chéile ann an ùrnuigh air ar soinne, chum gu tugar buidh-

^a thrioblaid.

^b fulangais air son Criod.

202

eachas le mòran air ar soinne, a leth an tiodhlaic, a thugadh dhuinne, tre mhòran.

12 Oir is e so ar gairdeachasne, fians ar coguis, gur ann an aon-fhilteachd^d agus an tréibhdhireas diadhaidh e, agus cha'n ann an gliocas feòlmhor, ach ann an gràs Dé, a chaith sium ar beatha san t-saoghal, agus gu h-àraidh d'ar taobhsa.

13 Oir cha 'n'eil sinn a' scriobhadh nithe sam bith eile d'ar n-ionnsuidhse, ach nan nithe a ta sibh e^e leughadh f, no a ta sibh ag aideachadh, agus a ta dùil agam a dh'aidicreas sibh gus a' chrìoch;

14 Amhail mar a dh'aidich sibh an càil, gur sinne bhur gairdeachas, mar is sibhse mar an ceudna ar gairdeachasne ann an là an Tighearna Iosa.

15 Agus arns a' mhuinighin so, b'aill leamsa teachd d'arn-ionnsuidh air tùs, ionnus gu faigheadh sibhse ath-ghràss :

16 Agus gabhail uaibhse h gu Macedonia, agus teachd o Mhacedonia a ris d'ar n-ionnsuidhse, agus a bhi air mo thoirt air m'aghaidh leibh san t-slighe gu Iudea.

17 Uime sin, an uair a chuir mi so romham, an do ghnàthaich mi eu-triimeachd^f? no an ann a réir na feòla a ta mi cur romham na nithe, a chuiream romham, ionnus gu biodh agam seadh, seadh, agus ni h-eadh, ni h-eadh?

18 Ach mar a ta Dia firinneach, cha b'e ar còmhradh ribhse seadh, agus ni h-eadh:

19 Oir Mac Dhé Josa Criod, a shearmonuicheadh^g 'nar measgsa leinne, eadhon leamsa, agus le Silvanus, agus le Timoteus, cha robh e 'na sheadh agus 'na ni h-eadh, ach annsan bha seadh.

20 Oir geallanna Dhé uile annsan is seadh iad, agus annsan is amen iad, chum gloire Dhé d'ar taobhne.

21 A nis an ti a dhaingnicheas sinne maille ribhse ann an Criod, agus a dh'ùng sinn, is e Dia :

22 Neach mar an ceudna a chuir

^d siompluidheachd. ^e an treibhdhireas a's mò; ^f treibhdireas Dhé. Gr. ^g a's aithne dhuibh. ^h dol bhur Rathadsa. ⁱ iomluas.

seula oirnne, agus a thug dhuinn geall-daingsich^a an Spiorad ann ar cridhibh.

23 Ach goiream Dia mar fhianuis air m'anam^b, gur ann chum sibhse a chaomhnadh nach d'thainig mi fathast gu Corintus.

24 Cha'n e gu bheil againne tighernas air bhur creidimhse, ach is luchd-cuideachaidh sinn d'ar n-aoibhneas: oir is ann tre chreidimh a sheasas sibh.

CAIB. II.

A CH chuir mi so romham annam féin, gun teachd a ris fuidh dhoilgeas d'ar n-ionnsuidh.

2 Oir ma ni mise doilich sibhse, cò e ma ta ni subhach mise, achan ti air an do chuireadh doilgeas leam?

3 Agus scriobh mi an ni so féin d'ar n-ionnsuidh, chum air dhomh teachd; nach cuirte doilgeas orm leis a' mhuianntir sin o'm bu chòir dhomh aoibhneas fbaotainn, air dhomh bhi muinghinneach asaibh uile, gur e m'aoibhneas bhur n-aoibhneas uile.

4 Oir a trioblaid mhòir agus cràdh cridhe, scriobh mi d'ar n-ionnsuidh le iomadh deur; cha'n ann chum gu'm biodh doilgeas oirbh, ach chum gu'm biodh fios agaibh air a' glàrdi, a ta a' am gu ro-phailte dhuibh.

5 Ach ma thug neach sam bith aobhar doilgeis, cha do chuir e doilgeas ormsa, ach an càil: chum nach cuirinn ro-uaillach oirbh uile.

6 Is leoir d'a leithid sin do dhuine am peanas so, a leugadh air le mòran.

7 Ionnus air an làimh eile, gur mò is còir dhuibh maitheanas agus comhfhurtachd a thoirt du, air eagal gu'm biodh a leithid so do dhuine air a shlugadh suas le anabarra doilgeis.

8 Uime sin, guidheam oirbh, gu'n daingnicheadh sibh bhur gràdh dha.

9 Oir is ann chum na criche so a scriobh mi d'ur n-ionnsuidh, chum gu'm biodh fios bhur dearbhaidh agam, am bheil sihh ùmhail anns na h-uile nithibh.

10 Ge b'e neach d'an toir sibh maitheasas ann an ni sam bith, bheireamsa mar an ceudna: oir ma thug mise maitheanas ann an ni sam bith, ge b'e d'an d'thug mi am maitheanas, is ann air bhur sonsa *thug mi e*, am fianuis Chriosd^c;

11 Air eagal gu faigheadh Satan an cothrom oirnne le chuilbheartachd:

^a earlas.

^b an aghaidh m'anama.
am pearsa.

o'r cha 'n'eil sinn aineolach air inn-leachdaibh.

12 Os bàrr, 'nuair a thainig mi gu Troas chum soisgeul Chriosd^d a shearmhachadh, agus a dh'fhsog-ladh dorus dhomh leis an Tighearn,

13 Cha robb fois agam ann mo spiorad, do bhrigh nach d'fhuair mi Titus mo bhràthair: ach air gabhail mo chead diubh, dh'imich mi o sin do Mhacedonia.

14 A nis buidheachas do Dhia, a ta ghnàth a' toirt oirnne buadhachadh ann an Criosd, agus a ta foillseachadh *deadh* àile eòlais féin leinne anns gach ait.

15 Oir tha sinne do Dhia 'nar n-àile cùbhruidh Chriosd, anns an droing a shlànnuichear, agus anns an droing a sgriosard.

16 Do'n aon droing *tha sinn* 'nar boltrach bàis chum bàis; agus do'n droing eile, 'nar boltrach beatha chum beatha: agus cò a ta foghainteach chum nan nithe so?

17 Oir cha 'n'eil sinne mar mhòran, a thrailleas focal Dé: ach mar o thréibhdhirear, ach mar o Dhia, tha sin a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosde.

CAIB. III.

A N tòisich sinn a ris air sinn féin a mholadh? no am bheil feum againn, mar aig dream àraigdh, air litrichibh molaidh d'ar n-ionnsuidh-se, no air *litrichibh* molaidh uaibh?

2 Is sibhse ar litirne a ta scriobkta 'nar f cridhibh, air a h-aithneachadh agus air a leughadh leis na h-uile dhaoinibh:

3 *Air dha bhi* follaiseach gur sibh litir Chriosd, a fhrithéaladh leinne, a tha air ar scriobhadh cha'n ann le dubh, ach le Spiorad an Dé bheo; cha'n ann air clàraibh cloiche, ach air clàraibh feòlmhor a' chridhe.

4 Agus tha a leithid so dh'earbasag againne tre Chriosd thaobh Dhé:

5 Cha'n e gu bheil sinn foghainteach uainn fein chum ni sam bith a smainteachadh^e mar uainn fein: ach is ann o Dhia a tu ar foghainteach;

6 A rinn sinne mar an ceudna 'nar ministeiribh foghainteach na tiomna-nuaidh, cha'n ann do'n litir, ach do'n Spiorad: oir marbhaidh an litir, ach bheir an Spiorad beatha.

7 Ach ma bha ministreileachd^f a bhàis, ann an scriobhadh air a ghearr-

^d a chaillear. ^e mu Chriosd.

^f ann bhur. ^g do dhòchais.

^h a mheas, a reusonachadh.

ⁱ a' choimhcheangail nuaidh.

^l frithealadh.

II. C O R I N T.

adh^a air clachaibh, glòrmhor, ionnus nach b'urradh clann Israeil amharc gu géur air gnuis Mhaois, air son glòire a ghnùise, a chuireadh air cùl; 8 Cionnus nach mò na sin a bhios ministreileachd an Spioraid glòrmhor?

9 Oir ma bha ministreileachd an ditidh glòrmhor, is ro mhò na sin a bheir ministreileachd na fìreantachd barrachd ann an glòir.

10 Oir eadhon an ni a rinneadh glòrmhor, cha robh glòir sam bith aige sa' chàs so, thaobh na glòire a tha toirt barrachd.

11 Oir ma bhu an ni a chuireadh air cùl glòrmhor, is ro mhò na sin a ta an ni a bhuanaicheas glòrmhor.

12 Uime sin, do bhrigh gu bheil againn a shamhail so do dhòcas^b, tha sinn a' cleachdadh mòr dhànachd^c cainnte.

13 Agus cha'n 'eil sinn mar Mhaois, a chuir folach air aghaidh, chum nach amhairceadh clann Israeil gu geur gu crich an ni a chuireadh air cùl.

14 Ach dhalladh an inntinn: oir gus an là an diugh ann an leughadh na seann-tiomnaidh^d, tha'm folach ceudna a' fantuinn gun atharrachadh, ni a chuireadh air cùl ann an Criod.

15 Ach eadhon gus an là'n diugh 'nuair a leughar Maois, tha am folach air an cridhe.

16 Gidheadh 'nuair a philleas e chum an Tighearna, togar am folach dheth.

17 A nis 'se an Tighearn an Spiorad sin: agus far am bheil Spiorad an Tighearna, tha saorsa an sin.

18 Ach air bhi dhuinne uile le aghaidh gun fholach, ag amharc mar aon an sgàthan air glòir an Tighearna, tha sinn air ar n-atharrachadh chum na h-iomhàighe ceudna, o ghloir gu glòir, mar le Spiorad an Tighearna.

CAIB. IV.

UIME sin, air do'n mhinistreileachd so bhi againn, a réir mar a fhuair sinn trócair, cha'n'eil sinn a' fannachadh^f:

2 Ach chuir sinn cùl ri nithibh folaithe na näire^g, gun sinn bhi a' siubhal ann an ceilg, no a' truaill-eadh focal DÉ, ach le foillseachadh na flinn, 'garmoladh séin do choguis

^a ghràbhuladh.   ^b earbsa.

^c shoilleireachd.   ^d an t-seann-tiomnaidh.   ^e an dealbha, an riocdua.

^f a' lagachadh.

^g a' mhaslaidh, na h-easonoir.

nan uile dhaoine ann an séalladh Dhé.

3 Ach ma ta ar soisgeulne folaithe, is ann doibhsan a ta caillte i tha e folaithe:

4 Anns an do dhall dia an t-saoghal so inntinn na droinge nach 'eil 'nan creidmhich, air eagal gu'n dealraigeadh orra solus soisgeil ghòrmhoir Chriod, neach a's é iomhaigh Dhé.

5 Oir cha'n'eil sinne 'gar sear-monachadh féin, ach Iosa Criod an Tighearn; agus sinn féin 'nar seirbhisich dhuibhse air son Josa.

6 Oir is e Dia a thubhairt ris an t-solus soillseachadh a dorchadas, a dhealraich ann ar cridhibhne, a thoirt soluis èdais glòire Dhé, ann an gnuis Criod.

7 Ach a ta an t-ionmhas so againn ann an soithichibh credha, chum gu'm bi oirdheirceas a' chumhachd o Dhia, agus cha'n ann uainne.

8 Tha sinn fuidh thrioblaid air gach taobh, gidheadh cha'n'eil sinn ann an teanntachd^h; tha sinn ann an iom-chomhairle, gidheadh gun sinn ann an ea-dòchas;

9 Air ar geur-leanmuinn, gidheadh gun sinn air ar tréigsina; air ar tilgeadh sios, gidheadh gun sinn air ar sgrios;

10 A' giùlan a ghnàth bàsachaidh an Tighearna Iosa mu'n cuairt, anns a' chorp, chum gniodh beatha Iosa mar an eedna air a deanamh follaiseach ann ar corpne.

11 Oir tha sinne a tha beo, a ghnàth air ar toirt chum bàis air son Iosa, chum gu biodh mar an ceudna beatha Iosa air a deanamh follaiseach 'nar feoil bhàsmhoirne.

12 Uime sin, tha'as ag oibreathadh annainne, ach beatha annaibhse.

13 Air dhuinn an spiorad creidimh sin féin a bhi againn, a réir mar a ta e scriobhta, chreid mi, agus uime sín labhair mi: tha sinne a' creidsinn mar an ceudna, agus uime sin tha sinn a' labhairt;

14 Air dhuinn fios a bhi againn, an ti a thog suas an Tighearna Iosa, gu'n tog e sinne suas mar an ceudna trid Iosa, agus gu'n cuir e 'na lathair sinn maille ribhse.

15 Oir tha na h-uile nithe air bluirsónsa, chum gu biodh an gràs a tha saibhir, tre bhuidheachas mhòrain, ro phailte chum glòire Dhé.

16 Uime sin, cha'n'eil sinn a' fannachadh, ach ge do thruaillear ar duine o'n leth muigh, gidheadh tha

^h fa fholach.   ⁱ a tha 'gan sgrios séin.   ^j cumhaingeachul.

an duine o'n leth stigh air ath-nuadhachadh o là gu là.

17 Oir a ta ar n-àmhghar eutrom, nach 'eil ach r è sealainn^a, ag oibreachtadh dhuinne trom chludthrom glòire a ta ni's ro anabharraich agus siòr-mhaireannach;

18 Air dhuinn bhi ag amharc cha'n ann air na nitibh, a tha r'ain faicinn, ach air na nitibh, nach 'eil r'am faicinn: oir tha na nithe a chithear, aimsireil; ach tha na nithe nach faicear, siorruidh.

CAIB. V.

OIR a ta fios againn, nan sgoilteadh o chéile ar tigh talmhaidh a' phàilliun so, gu bheil againn aitreabh o Dhia, tigh, nach do thogadh le làmhaibh, siorruidh anns na nèamhaibh.

2 Oir a ta sinn ri osnaich an so, a' miànnachadh bhi air ar n-eudachadh b' le ar tigh o néamlì:

3 O air dhuinn bhi air ar n-eudachadh, nach faighear lomnochd sinn.

4 Oir tha sinne a tha anns a' phàilliun so ri osnaich, air dhuinn bliu fuidh uallaich? ni h-e air son gum bu mhiann leinn bhi air ar rùsgadh, ach air ar n-eudachadh, chum gu bi bàsmhorachd air a slugadh suas le beatha.

5 A nis an ti a dh'oibrich sinne clum so féin, is e Dia e, a thug dhuinne mar an ceudna geall-dainghich an Spioraid.

6 Uime sin, tha sinn a' ghnàth deadh-mhisneachail, air dhuinn fios a bhi againn am feadh a ta sinn aig an tigh sa' cholui, gu bheil sinn air choigrich o'n Tighearn:

7 (Oir a ta sinn a' gluasad d a réir creidimh, agus cha'n ann a réir seallaidh.)

8 Tha deadh misneach againn, agus bu ròghnuiche leinn gu mòr bhi air choigrich as a' cholui, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn.

9 Uime sin, a ta sinn a' deanamh ar dìchill, chum cò aca bhios sinn a làthair no air choigrich, gu'm bi sinn taitneach dhasan.

10 Oir is éigin duinn uile bhi air ar nochdadh an làthair caithir-breitheanais Chriosd; chum gu faigh gach neach na nithe a rinn e sa' cholui, a réir an ni a rinn e, ma's maith no olc e.

11 Uime sin, air dhuinn fios a bhi againn air uamhas an Tighearna, tha sinn a' cur impidh air daoinibh;

^a tiota, mionaid.   ^b clutch-eudachadh, còmhachadh.   ^c earlas.

^d a' gluasachd, ag imeachd, a' siubhal.

ach a ta sinn follaiseach do Dhia, agus tha dòchas agam mar an ceudna gu bheil sinn air ar deanamh follaiseach ann bhur coguisibhse.

12 Oir cha 'n'eil sinn 'gar moladh féin a ris dhuibhse, 'ach a ta sinn a' toirt fath e uaill dhuibh d'ar taobh, chum gu bi freagradh agaibh dhoibhsan a tha deanamb uaill ann an gnùis, agus ni h-ann an cridhe.

13 Oir ma tha sinn a dh'eas-bhuidh céille, is ann do Dhia: agus ma ta ar ciall againn, is ann duibhse.

14 Oir a ta gràdh Chriosd 'gar coimh - éigneachadh, air dhuinn breithneachadh mar so, ma fhuaire a h-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh :

15 Agus gu'n d'fhuair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beo, nach biodh iad a so suas beo dhoibh féin, ach dhasan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'cirich a ris.

16 Uime sin, cha'n aithne dhuinne a so suas aon duine a réir na feòla: seadh, ge b'aithne dhuinn Chriosd a réir na feòla, gidheadh a nis cha'n aithne dhuinn e ni's mò.

17 Uime sin, ma ta neach sam bith ann an Chriosd, is creutair nuadh e: chaidh na seann nithe seach, feuch, rinneadh na h-uile nithe nuadh.

18 Agus is ann o Dhia a ta na h-uile nithe, neach a rinn sinne réidh ris féin tre losa Chriosd, agus a thug dhuinn ministreileachd na réite;

19 Eadhon, gu robh Dia ann an Chriosd a' deanamhant-saoghail réidh ris féin, gnn bhi a' meas an cionta dhoibh; agus dh'earb e ruinne f focal na réite.

20 Uime sin, is teachdairean sinn air son Chriosd, mar gu cuireadh Dia impidh leinne: tha sinne a' guidh-eadh oirbh as uchd g Chriosd, bithibh réidh ri Dia.

21 Oir rinn se esan da nach b'aithne peacadh, 'na lobairt pheacaidh air ar soinne; chum gu bitheamaid air ar deanamh 'nar fireantachd Dhé annsan.

CAIB. VI.

UIME sin, tha sinn mar chomh-oibrichean leis-san, a' guidh-eadh oirbh, gun sibh a' ghabhail gràis Dé an diomhanas :

2 (Oir a deir e, Ann an àm taitneach dh'éisd mi riut, agus anna an là slàinte rinn mi còmhnhadh leat; feuch, a nis an t-àm taitneach; feuch, a nis là na slàinte.)

3 Gun bhi tabhairt aobhair oilbheim air bith ann an aon ni, chum

^e cothrom.

^f chuir e annainne. Gr.

^g air son, an ait.

II. C O R I N T.

nach faigheadh a' mhinistreileachd^a, mi-chliu :

4 Ach anns gach ni 'gar dearbhadh féin mar mhinisteiribh Dhé, ann am mòr fhoighidin, ann an àmhgharaibh, ann an uireasbhuidh, ann an teann-tachdaibh,

5 Ann am buillibh, ann am prios-unaibh, ann an luasgadh o àit gu h-àit, ann an saothair, ann am faire, ann an trosgaibh,

6 Ann am fior-ghloine, ann an èolas, ann am fad-fhulangas, ann an caoimhneas, anns an spiorad naomh^b, ann an gràdh gun cheilidh,

7 Ann am focal na firinn, ann an cumhachd Dhé, le airm na fireantachd air an làimh dheis agus chli.

8 Tre urram agus eas-urram, tre mhi-chliu agus dheadh-chliu : mar mhealltairibh, gidheadh fìrinneach ;

9 Mar dhroing nach aithnichear, gidheadh air am bheil deadh aithne ; mar dhroing a ta faghail a' bhais, gidheadh feuch, tha sinn beo ; mar dhroing a smachdaicheadh, agus gun am marbhadh ;

10 Mar dhroing a ta brònach, gidheadh a ghnàth a' deanamh gairdeachais ; mar dhaoine bochda, gidheadh a ta deanamh mòrain saibhir ; mar dhaoine aig nach 'eil ni sam bith, gidheadh a' sealbhachadh nan uile nithe.

11 Tha ar beul-ne fogailte dhuibhse, O a Chorintianacha, tha ar cridhe air a dheanamh farsuing.

12 Cha 'n-eil sibh ann an cumhangachd annainne, ach tha sibh ann an cumhangachd ann bhur n-innibh féin.

13 A nis mar ath-dhioladh san ni sin féin, (labhram mar ri m' chloinn) bithibhse farsuing mar an ceudna.

14 Na cuing-cheanglar gu neo-chothromach sibh maille ri micheirdmhich : oir ciod e caidreabh na fireantachd ri neo-fhìreantachd ? agus ciod e commun an t-soluis ris an dorchadas ?

15 Agus ciod an réite a ta aig Crioss ri Belial? no ciod i cui'd a' chreidmhich, maille ri anacreideach?

16 Agus ciod a' choimh-réite a ta aig teampull Dé ri h-iodeolaibh^c ? oir is sibhse teampull an Dé bheo : a réir mar a thubhairt Dia, Gabhaidh mise còmhuidh annta, agus gluaisidh mi 'nam measg ; agus bithidh mise a'm. Dha-acasan, agus bithidh iadsan 'nan sluagh agamsa.

17 Uime sin, thigibh, a mach as

^a [ar] ministreileachd, [ar] frith-ealadh. ^b leis an Spiorad naomh. ^c dealbhaibh.

am meadhon, agus dealaichibh riu, deir an Tighearn, agus na beanaiibh ris aui ni neo-ghlan : agus gabhaibh mise a m' ionnsuidh sibh,

18 Agus bithidh mi a'm Athair dhuibh, agus bithidh sibhse 'nar mic agus 'nar nigheanaibh dhomhsa, deir an Tighearn uile-chumhachdach.

CAIB. VII.

UIME sin, a mhuinnitir mo ghráidh, air dhuiinn na geallanna so bhi agaínn, glanamaid sinn féin o gach uile shalachar feòla agus spioraid, a' coimhlionadh naomhachd ann an eagal Dé.

2 Gabhaibh ruinne : cha d'rinn sinn eucoir air aon duine, cha do thruaill sinn aon duine, cha do mheall sinn aon duine.

3 Cha'n ann chum bhur ditidh a labhram so : oir thubhairt mi roimhe, gu bheil sibh ann ar eridhbihne chum basachadh maille ribh, agus a bhi beo maille ribh.

4 Is mòr mo dhànachd cainnte d'ar taobhsa, is mòr m'uail as bhur leth : lionadh le comhfhurtachd mi, tha mi thar tomhas aoibhneach ann ar uile àmhgar-ne.

5 Oir an uair a thainig sinn gu Macedonia, cha d'fhuair ar feòil fois sam bith, ach bha sinn fuidh àmhgar air gach taobh ; an leth am muigh bha còmhraig, an leth a stigh bha eagal d :

6 Ach, an Dia a bheir comhfhurtachd doibhsan a tha air an leagadh sios, thug e comhfhurtachd dhuiinne le teachd Thituis :

7 Agus ni h-e le a theachdsan a mhàin, ach mar an ceudna leis a' chomfhurtachd, a fhuairean uaibhse, 'nuair a chuir e an céil diunn bhur, dian-thogradh, bhur caoidh e, bhur teas-ghràdh dhomhsa; air chor as gur mòid a rinn mi gairdeachas.

8 Oir ge do chuir mi doilgheas oirbh leis an litir, cha 'n-eil aithreachas òrm, ge do bha aithreachas orm : oir tha mi faicinn gu'n do chuir an litir sin doilgheas oirbh, ge nach do rinn i so ach rè tamuill.

9 A nis tha gairdeachas orm, cha'n ann air son sibh a bhi doilich, ach gu robh sibh doilich chum aithreachaist : oir bha doilgheas oirbh air mhodh diadhuidh, chum nach d'thigeadh call oirbh ann an aon ni d'ar taoblone.

10 Oir oibrichidh am bròn diadhaidh aithreachas, chum slàinte do nach gabhar aithreachas : ach oibrichidh doilgheas an t-saoghal bàs.

11 Oir feuch, an ni so féin doil-

^d uamhunn. ^e bròn. ^f atharrachadh inntinn.

gheas diadhuidh bhi oirbh, ciod e meud an dùrachd a' dh'oibrich e annaibh, seadh, *ciod an glanadh oirbh* féin^a, seadh, *ciod an ro-dhom*, seadh, *ciod an t-eagal*, seadh, *ciod an dian-thogadh*, seadh, *ciod an t-eud*, seadh, *ciod an togradh dioghaltais?* anns gach ni dhearbh sibh sibh féin bhi glan sa' chùis so.

12 Uime sin, ge do scriobh mi d'ar n-ionnsuidh, cha b'ann air a shonsan a rinn an eucoir, no air a shonsan air an d'rinneadh an eucoir, ach a chum gu foilsichte dhuibh ar cùramne mu'r timchiolls' am fianuis Dé.

13 Uime sin, shuair sinn comh-flurtachd air son bhur comh-flurtachd: seadh, bu ro mhò a rinn sinn gairdeachas, air son gairdeachais Thituis, do blàrigh gu'n d'fhuair a spiorad suaimhneas uaibhse uile.

14 Oir ma rinn mi bòsd^b sam bith ri'sean asaibhse, cha 'n'eil näire orm; ach mar a labhair sinn na h-uile nithe am firinn ribhse, is amhuil sin a fhuaradh firinneach ar bòsd asaibhse ri Titus.

15 Agus a ta dùrachd a chridhesan ni's pailte d'ar taobhsa, air dha bhi a' cuimhneachadh bhur n-ùmblachd uile, mar a ghabh sibh ris le h-eagal agus ball-chriث.

16 Uime sin, tha gairdeachas orm gu bheil dànanachd agam asaibh anns gach ni.

CAIB. VIII.

A NIS, a bhráithre, tha sinn a' toirt fios duibh air gràs Dé, a thugadh do eaglaisibh Mhacedonia:

2 Eadhon gu'n robh, ann am mòr dhearbhadh àmhghair, pailteas an aoibhneis, agus doimhne am bochtidh-uinn, ro phailte chum saibhris am fialuidheachd c.

3 Oir (bheiream fianuis) *gu robh* iad uatha féin toileach a réir an comais, seadh, than an comas:

4 A' guidheadh oirne gu dùrachdach, gu'n gabhamaid an tiadh-lac, agus comh-roinu an fhrithhealaidh do na naomhaibh.

5 Agus ni h-ann mar a shaoil sinneid, ach thug siad iad féin air tùs do'n Tighearn, agus 'na dhéigh sin dhuinne a réir toil Dé:

6 Air chor as gu'n do chuir sinn impidh air Titus, a réir mar a thòisich e roimhe, mar sin gu'n crìoch-naicheadh e annaibhse an gràs e sin féin mar an ceudna.

7 Uime sin, mar a ta sibh pailte

^a *an saoradh, an leithsgeul.*
^b *uaill, mordhail.* — ^c *an daonnachada.* — ^d *a bha dòchas againne.*
^e *tiadh-lacadh.*

anus gach uiie ni, ann an creidmh, ann an ùr-labhradh, agus ann an èolas, agus ann an uile dhichioll, agus ann bhur gràdh dhuinne, bithibh pailte anns a' ghràs so mar an ceudna.

8 Ni'n labhram so mar àithne, ach a thaobh dùrachd dhaoin' eile, agus a dhearbhadh tréibhdhireis bhur gràidhse..

9 Oir is aithne dhuibh gràs ar Tighearna Iosa Criosd, ge do bha e saibhir, gidheadh gu'n d'rinneadh bochd e air bhur sonsa, chum gu biodh sibhse saibhir trid a bhochd-uinn-san.

10 Agus anns *an ni* so bheiream mo chomhairle: oir a ta so tarbhach f dhuibhse, a thòisich roimhe, cha'n e mhàin air deanamh, ach air a bhi togarrach o ckeann bliadhna.

11 A nis air an aobhar sin coimh-lionnaibh an gniomhs; ionnus mar a *bha sibh ullamh* chum na toile, mar sin gu'm bi sibh ullamh chum coimh-lionnaidh as na bheil agaibh.

12 Oir ma bhos air tús inntinn thoileach ann, gabhar ris a réir mar a ta aig neach, *agus* ni h-ann a réir nan nithe nach 'eil aige.

13 Cha'n ann. chum gu'm biodh socair aig daoin' eile, agus àmhghar agaibhse.

14 Ach a' thaobh coimh-cheartais, chum san àm so nis gu'm bi bhur pailteas-sa'na choimh-leasachadh air an uireasbhuidhsan, agus mar an ceudna chum gu'm bi am pailteasan 'na choimh-leasachadh air bhur n-uireasbhuidhse, air chor as gu'm bi coimh-cheartas eadruibh,

15 A réir mar a ta e scrioblita, An ti a thionail mòran, cha robh ana-barr aige; agus an ti a thionail beagan, cha robh easbhuidh air.

16 Ach buidheachas do Dhia, a chuir an cùram dùrachdach sin féin d'ar taobhsa ann an eridhe Thituis.

17 Oir gu deimhin ghabh e ris an impidh, ach air dha bhi ni bu togarr-aiche, chaidh e d'a thoil féin d'ar n-ionnsuidh.

18 Agus chuir sinne maille ris am bràthair, aig am bheil a chliu san t-soisgeul, feadh nan eaglais uile :

19 (Agus cha'n e so a mhàin, ach thaghadh e leis na h-eaglaisibh mar an ceudna mar chompanach turuis dhuinne, leis an tiadh-lac so a fhrith-ealaadh leinne chum glòire an Tighearna sin féin, agus chum foillseachaidh bhur n-iuntin ullamhsa.)

20 A' seachnadh so, nach tugadh neach air bith mi-chliu dhuinne f ionchubhaidh. — ^g *an deanamh.*

II. C O R I N T.

thaobh a' phailteis so, a fhrithealadh leinne :

21 Air dhuinn bhi solarachadh nithe ciatsach, cha'n e mhàin am fianuis an Tighearna, ach mar an ceudna am fianuis dhaoine.

22 Agus chuir sinn maille riu ar bràthair, a dhearbh sinn gu minic dùrachdach am mòran do nithibh, ach a nis ni's ro dhùrachdaiche, thaobh an ro-earbsa ta aige a asaibhse.

23 Ma dh'fhiorsraicheadh ni sam bith mu Thitus, is e mo chompanachsa e, agus mo chomh-oibriche d'ar taobhsa: no mu thimchioll nam braithre, is iad teachdairean nan eaglais, agus glòir Chriosd.

24 Uime sin, nochdaibh dhoibhsan, agus am fianuis nan'eaglais, dearbhadh blur gràidhsa, agus ar n-uaillne d'ar taobh.

CAIB. IX.

OIR a thaobh frithealaichd do na naomhaibh, is neo-fheumail dhomhea scriobhadh d'ar n-ionnsuidh.

2 Oir is aithne dhomh togarrachd bhur n-inntinn, as leth an deanam uaille asaibhse ris na Macedoniaich, ag ràdh, Gu robh Achaia ullamh o cheann bliadhna; agus bhrosnaich bhur n-eudsra ro-mhòran.

3 Gidheadh chuir mi na bràithre d'ar n-ionnsuidh, air eagal gu'm biodh ar uaillne asaibh dliomhain sa' chuis so; chum, mar a thubhairt mi, gu'm biodh sibh ullamh:

4 Air eagal ma thig na Macedoniaich maille rium, agus gu'm faigh iad sibhse neo-ullamh, gu'm bi näire oirnne (gun a ràdh oirbhse) a dànadas na h-uaill so.

5 Uime sin, bħreithnich mi gu'm b'fheumail impidh chur air na bràithribh, iad a dhol air tùs d'ar n-ionnsuidhse, agus bhur tabhartas, air an do labhradh ribh roimh, a dheanamh deas, chum gu'm biodh sin ullamh, mar thiodhlac b, agus cha'n ann mar ni a dh'aindeoin.

6 Ach so *deiream*, Ant i a chuireas gu gann, buainibh e gu gann mar an ceudna; agus an ti a chuireas gu pailte, buainidh e gu pailte mar an ceudna.

7 *Thugadh* gach duine seachad a réir rùin a chridhe; na b'ann an doligheas, no le h-éigin: oir is toigh le Dia an neach a bheir seachad gu suilbhir.

8 Agus is comasach Dia air gach gràs a dheanamh ro phailte dhuibh-se, chum, air dhuibh anns gach uile

ni làn leoir a bhi agaibh a ghnáth, gu'm biodh sibh pailte chum gach deadh oibre.

9 (A réir mar a ta e scriobhta, Sgaoil e a chuid; thug e do na bochdaidh: mairidh fhìreantachd a choidhch.)

10 A nis an ti a bheir siol do'n shear-cuir c, agus aran chûm bîdh, gu tugadh e agus gu meudaicheadh e bhur curachDSA, agus gu tugadh e do thoradh bhur fireantachd fas.)

11 Air dhuibh bhi air bhur deanamh saibhir anns gach uile ni chum gach uile thabhartais, ni a dh'oirbriehas leinne breith-buidheachais do Dhia.

12 Oir a ta frithealadh na seirbhiseo, cha'n e mhàin a' leasachadh uireasbhuidh nan naomh, ach a ta e mar an ceudna pailte tre mhòran breith-buidheachais do Dhia;

13 (Air dhoibh bhi tre dhearbhadh an fhrithealaichd-sa a' toirt glòire do Dhia air son bhur n-ùmhlaichd do shoisgeul Chriosd a réir bhur naidmheil, agus air son bhur tabhartais dhaonachdaich d'hoibhsan, agus do na h-uile dhaoinibh.)

14 Agus trid an ûrnuaigh air bhur sonsa, aig am bheil mòr dhéidh oirbh air son gràis Dé, a taro phailte annaibh.

15 Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt e.

CAIB. X.

ANIS tha mise féin Pòl a' guidh-eadh oirbh, tre mhacantas agus shèimleachd Chriosd, neach air dhomh a bhi làthair a ta ional 'nar measg, ach air dhomh a bhi uaibh a ta dàna oirbh.

2 Ach iarram oirbh *dh'athchuinge*, gun sibh a thoirt orm an-uair a bhios mi làthair, bhi dàna, leis a muinighin leis an saoilear mi bhi dàna 'n aghaidh droinge áraidh, a tha toirt measg oirnne, mar gu bitheamaid agimeachd a réir na feola.

3 Oir ge do tha sinn ag imeachd ganns an rheoil, cha'n ann a réir na feola ta sinn a' cogadh :

4 (Oir ar n-airm chogaidh ni'm fedlmhor iad, ach cumhachdach o Dhia chum daingnicheana leagadh.)

5 A' tilgeadh sìos reusonachaichd, agus gach ni àrd a dh'árdacheas e féin an aghaidh èdlais Dé, agus a' toirt am braigh-deanas gach smuainteach chum ùmhlaichd Chriosd :

6 Agus dioghaltas ullamh againn r'a dheanamh air gach uile easumh-

c do'n t-sioladair. d fhialuidh.

e do-chur-an-céill. f mhisnick,

urrasachd. g gluasad, siubhal.

lachd, 'nuair a choimhlionar bhur n-àmhachdса.

7 Au amhairc sibh air nithibh a réir an coslais? ma tha dochas^a aig aon neach as féin, gur le Criod e, smuanicheadh e so a ris uaith féin, mar is le Criod esan, gur le Criod sinne mar an ceudna.

8 Oir ge do dheanainn càileigin ni's mò dh'naill as ar cumbachdne, (a thug an Tighearna dhuinn chum foghlaimb, agus cha'n ann chum bhur sgrios-sa) cha bhiodh näire orn:

9 Chum nach measar mi mar gu'm bithiun a' cur eagail oirbh le litrichibh.

10 Oir a ta a litrichean (a deir iadsan) cndtbromach agus làdir, ach a ta a làthaireachd chorporra amhunn^c, agus a chainat tâireil.

11 Sinuainieheadh a leithid sin do dhùine so, mar a tasinne ann aon focal tre litrichibh, agus sinn as làthair, mar sin gu'm bi sinn ann an gniomh air dhuinn a bhi làthair.

12 Oir cha 'n-eil a dhànadas d agamaine sinn féin a chur an ariamh, no a choimeas ri dream àraidih a mholas iad féin: ach air dhoibhsan bhi 'gan tombas féin eatorra féin, agus 'gan coimeas féin riu féin, cha 'n-eil iad glic.

13 Ach cha dean sinne uайл a nithibh a tha thar ar tomhas, ach a réir tomhais na riaghail a roinn Dia dhuinne, eadhon tombas a ruigeas oirbhse.

14 Cha 'n-eil sinne 'gar sìneadh féin thar ar tonhas, mar nach ruigeamaid sibhse; oir thainig sinn eadhon chugaibhse f, le soisgeul Criod:

15 Gun sinn a bhi deanamh uайл a nithibh a tha thar ar tomhas, eadhon a saothairibh dhaoin' eile; ach a ta dochas agamh, 'nuair a mheudaichear bhur creidimhse, gu'm faigh sinn farsaingeachd gu pailte annaibh a réir ar riaghailne,

16 Chum an soisgeul a shearmonachadh anns na h-ionadaibhan taobh thall duibhse, agus cha'n ann chum uайл a dheanamh aon an riaghail duin' eile, a nithibh a ta ullamh a cheana.

17 Ach an ti a ni uайл, deanadh e uайл anns an Tighearn.

18 Oir cha'n e an ti a mholas e féin a tha ionmholtag, ach an ti a mholas an Tighearn.

B'FHEARR leam gu'n giùlain-eadh sibh beagan le m'amaid-eachd; agus da rireadh giùlainibh leam.

2 Oir a ta mi eudmhòr unaibh le h-eud diadhuidh: oir riun mi ceangal pòsaidh eadar sibh agus aon fhéar, chum bhurcur mar dìgh fhior-ghloin aù làthair Criod.

3 Ach a ta eagal orm, air dòigh sam bith, mar a mheall an nathair Easpa leis a cuilheartachd, mar sin gu'n truaillear bhur n-inntinnse o'n aon-fhillteachd a ta ann an Criod.

4 Oir nau deanadh an neach a thig Iosa eile a shearmonachadh nach do shearmonaich sinne, no nam faigleadh sibhse spiorad eile, nach d'fhuair sibh, no soisgeul eile ris nach do ghabh sibh, dh'fheudadh sibh gu maith giùlan leis.

5 Oir is i mo bharailse nach robh mi a bheag goirid air na h-abstolaibh a b'airde.

6 Ach ge do tha mi neo-fhògħ-luimte ann an cainnt, gidheadh cha 'n-eil mi mur sin aon an eblas; ach rinneadh sinn làn thollaiseach anns na h-uile nithibh 'nar measga.

7 An d'rinn mi cionta le mi féin isleachadh chum gu'm biodh sibhse air bhur n-àrdachadh, no a chionn gu'n do shearmonaich mi soisgeul Dé a nasgaidh dhuibh?

8 Chreach mi eaglaisean eile, a' gabhal tuarasdail uatha, chum seirbhis a dheanamh dhuibhse.

9 Agus an uair a bha mi làthair maille ribhse agus u'reasbhuidhorm, cha do leig mi mo throm air duime sam bith: oir leasaich na bràithrean, a thainig o Mhacedonia, m'u'reas-bluidh: Agus anns na h-uile nithibh choimhidh mi mi féin o m' throm a leigealibh oirbhse, agus coimhlidh.

10 Mar a ta firion Criod annam, cha chumar an uайл so uam ann an criochaibh na h-Achaia.

11 C'ar son? An ann a chionn nach 'eil gràdh again dhuibh? Tha fios aig Dia.

12 Ach an ni a ta mi deanamh, ni mi fathast e, chum gu toirh mi air falbh cionfàth i uathasan le'm bu mhian cionfàth shaotainn, chum anns an ni as am bheil iad a' deanamh uайл, gu faighearr iad eadhon mar sinne.

13 Oir is ann d'an leithidibh sin a ta abstola bréige, luchd-oibre cealgach, 'gan cur féin aon an cosamh-lachd abstola Criod.

14 Agus cha'n iongantach sin:

^a earbsa.

^b togail suas.

^c lug.

^d a misnich.

^e rioghault.

^f thugaibhse.

^g dearbhta.

ⁱ cothrom.

II. C O R I N T.

oir cuirear Satan fén an cruth^a
aingil soillse.

15 Uime sin, cha ni mor e ge do
chuirear a mhinisteirean mar an
ceudna ann an cruth mhinisteir-
ean na fireantachd ; aig am bi an
crioch dheireichannach a réir an oibre.

16 A deiream a ris, Na measadh
aon neach gur amadan mi ; no fós,
gabhaibh rium mar amadan fén,
chum gu'n dean mi beagan uail
asam fén.

17 An ni a labhram, ni h-ann a
réir an Tighearna a labhram e, ach
mar gu b'ann gu h-amaideach anns
an dànadas uaille so.

18 Do bhrigh gu bheil mòran a',
deanamh uail a réir na feòla, ni
mise uail mar an ceudna.

19 Oir giùlainidh sibh gu toileach
le amadanaihbh, do bhrigh gu bheil
sibh fén glic.

20 Oir failgidh sibh ma bheir
neach an daorsa sibh, ma dh'itheas b'
neach sibh, ma bheir neach bhur cuid
dhibh, ma dh'ardaicheas neach e fén,
ma bhuaileas neach air an aghaidh
sibh.

21 Labhram thaobh eas-urraim,
mar gu'm bitheamaid a'nmhunn : ach,
ge b'e ni anns a'bheil neach air bith
dàna, (labhram gu h-amaideach) a
ta mise dana ann mar an ceudna.

22 An Eabhruch iad? mar sin
tha mise mar an ceudna : An Israel-
ich iad? mar sin tha mise mar an
ceudna : An sliochd do Abraham
iad? mar sin tha mise mar an ceud-
na :

23 Am ministeirean do Chriosd
iad? (labhram mar dhuine mi-chéill-
idh) ataimse os an ceann san ni so :
annan saothairibh ni's pailte, ann am
buillibh ni's ro mhòc, am priosun-
aibh ni's trice, am bàsaibh gu minic.

24 Fhuair mi o na h-Iudhachaibh
cùig uairean dà fhichead buille ach
a-h-aon.

25 Ghabhadh le slataibh orm tri
uairean, chlachadh mi aon uair,
dh'fhuiling mi long-bhriseadh tri
uairean ; là agus oidhche bha mi san
doimhne :

26 Ann an turusaibh gu minic,
ann an gàbha aimníchean, ann an
cunnartaibh fhear-reubainn, ann an
cunnartaibh o'm' chinneach fén, ann
an cunnartaibh o na Cinneachaibh,
ann an cunnartaibh sa bhaile, ann an
cunnartaibh san fhàsach, ann an
cunnartaibh san fhairge, ann an
cunnartaibh am measg bhràithre
breugachd.

^a riochd.

^b chlaoidheas.

^c thar tomhas. ^d fallsa, mealltach.

27 Ann an saothair agus sgios e,
am fairibh gu minic, ann an ocras
agus tart, an trosgaibh gu minic, am
fuachd agus an lomnochdaidh.

28 A bhàrr air na nithibh a ta an
leth muigh, an ni a ta teachd orm gu
lathail, ro-chùram nan eaglais
uile.

29 Cò a ta lag, agus nach 'eil mise
lag? cò a ta faotainn oilbheim, agus
nach 'eil mise a' losgadh?

30 Ma's éigin domh uail a dhean-
amh, is ann as na nithibh a bhuineas
do m' anmhuinneachd a ni mi uail.

31 Tha fios aig Dia, eadhon Ath-
air ar Tighearna Iosa Criosd, a tha
beannuicthe gu siorruidh, nach 'eil
mi deanamh bréige.

32 Ann an Damascus chuir uachd-
aran a phobuill fuidh Aretas an righ,
freiceadan air baille nan Damascen-
each, ann an rùn mise a ghlacadh :

33 Ach tre uinneig leigeadh sios
ris a' bhalla mi ann an cliabh, agus
chaidh mi as a làmhaidh.

CAIB. XII.

GU deimhin cha 'n-eil e iom-
chuidh dhomhsa uail a dhean-
amh : ach thig mi chum seallanna
agus taisbeana an Tighearna.

2 B'aithne dhomh duine ann an
Criosd ceithir-bliadhna-deug roimhe
so ; (má's anns a' choluinn, ni'm fios
domh ; no as a choluinn, ni'm fios
domh ; aig Dia a ta fios;) a leithid
sin do dhuine thogadh chum an treas
néamh.

3 Agus b'aithne domh a leithid sin
do dhuine (ma's anns a' choluinn, no
as a' choluinn, ni'm fios domh : aig
Dia a ta fios :)

4 Gu'n do thogadh suas e gu
pàrras, agus gu'n cuàl e briathra
do-labhairt nach feud duine a' labh-
airt f.

5 Ma' leithid sin do dhuine ni mi
uail : ach asam fén cha dean mi
uail, mur dean mi a m' anmhuinn-
eachdaibh g.

6 Oir ge do b'àill leam uail a
dheanamh, cha bhí mi a'm' amadan ;
oir labhraidh mi an fhirinn : gidh-
eadh a ta mi a' cumail orm fén, air
eagal gu'm bi meas aig duine dhiom
thar mar a ta e'gam fhaicinn, no a'
cluinnit umam.

7 Agus air eagal gu'm bithinn
air m'ardachadh thar tomhas, tre
ro-mheud nan taisbean, thugadh
domh sgolb san fheoil, teachdaire
Shatain chum gu'm buaileadh e mih,

e sglos agus briseadh-cridhe.

f nach urradh duine a labhairt.

g laigsibh. h chum gabhairil

le dornaibh orm.

air eagal gu'm bithinn air m'ārdachadh thar tomhas.

8 Air a shon so ghuidh mi an Tiglearn tri uairean, gu'n imicheadh so uam.

9 Agus thubhairt e rium, Is leoир mo ghràs-sa dhuit: oir a ta mo chumhachd air a dheanamh foirfe ann an anmhuiinneachd. Uime sin, is ro thoiliche a ni mi uaill a' m' anmhuiinneachdaibh, chum gu'n gabh cumhachd Chriosd còmhnuidh orm.

10 Uime sin, tha mi gabhail tlachd ann an anmhuiinneachdaibh, am maslaibh, ann an uireasbhuidhibh, ann an geur-leamhuiunnibh, ann an teanntachdaibh a' air son Chriosd: oir an uair a ta mi lag, an sin a ta miliadair.

11 Rinneadh a'm' amadan mi le uail a dheanamh; dh'éignich sibhse mi: oir bu chòir dhomh bhi air mo mholadh leihse: oir cha robh mi bheag sam bith fuidh na h-abstolaibh a's àird, ge nach 'eil annam ach neo-ni.

12 Gu deimhin dh'oibriceadh comharan abstoil ann bhur measgaa anns gach uile fhoighidin, ann an comharaibh agus an iongantasaibh, agus an cumhachdaibh b.

13 Oir ciod an ni anns an robh sibh ni bu lugha na eaglaisean eile, mur e nach do leig mi féin mo throm oirbh? thugaibh maitheaneas domh san eucoir so.

14 Feuch, a ta mi ullamh anis an treas uair gu teachd d'ar n-ionnsuidh; agus cha chuir mi mo throm oirbh; oir cha'n e bhur cuid a tha mi 'g iarruidh, ach sibh féin: oir cha 'n'eil e dh'fhiachaidh air a' chloinn ioumhas a chruinneachadh fa chomhair nam párranta, ach air na párrantaibh fa chomhair na cloinne.

15 Agus is ro thogarrach a ni mise caitheadh, agus a chaithear mi air son bhur n-anamasa, ge mar is ro phailte a ta gràdh agam dhuibh, gur lugha bhur gràdhsa dhomh.

16 Ach biodh e mar sin, nach do chuir mi trom oirbh: gidheadh air dhomh bhi innleachdach, għlac mi le sedltachd sibh.

17 An d'rinn mise tríd aon neach dhuibhsan a chuir mi d'ar n-ionnsuidh buannachd dhibh?

18 Ghuidh mi air Titus dol d'ar n-ionnsuidh, agus chuir mi bràthair maille ris: an d'rinn Titus buannachd dhibh? nach do għluais sinn

san aon spiorad? agus anns na li-aon cheumaibh?

19 A ris, am bheil sibh a' saoilsinn gu bheil sinne gabhail ar leithsgeil ribh? tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd: ach a ta an t-iomlan, a chàirde, chum bhur foghlumise c.

20 Oir is eagal leam, air dhomh teachd, nach faigh mi sibh mar is miann leam, agus gu faighearr mise dhuibhse mar nach bu mhiann leibh: air eagal gu'm bi connsachadh, farmad, fearg, comhstri, cùl-chàineadh, cogarsaich, ardaid d, ceannairce 'nar measg:

21 An t-eagal, air teachd dhomh a ris, gu'n islich mo Dibia mi 'nar measg, agus gu dean mi caoidh air son mòrain do'n droing a pheacaich a cheana, agus nach do ghàbh aithreachas do'n neo-ghloine, agus striopachas, agus mhacnus, a rinniad.

CAIB. XIII.

I S i so an treas uair a ta mi a' teachd d'ar n-ionnsuidh: am beul dithis no triuir do fhianuisibh bithidh gach focal seasmhach.

2 Dh'innis mi cheana, agus tha mi roimh-làimh ag innseadh dhuibh mar gu'm bithinn a làthair an daradh uair, agus a nis air dhomh bhi as bhur làthair, scriobham chum na droinge a pheacaich roimhe so, agus chum chàich uile, ma thig mi a ris, nach caomhain mi:

3 O tha sibh ag iarraidh dearbhaidh air Criosd a' labhairt annamsa, neach d'ar taobhsa nach 'eil anmhunn, ach a ta cumhachdach annaibh.

4 Oir ge do cheusadh e tríd an-mhuinneachd, gidheadh a ta e beo tre chumhachd Dhé: oir a ta sinne mar an ceudna anmhunn annsan, gidheadh bithidh sinn beo maille ris tre chumhachd Dhé d'ar taobhsa.

5 Ceasnuichibh sibh féin, am bheil sibh sa' chreidimh; dearbhaibh sibh féin: nach aithne dhuibh sibh féin, gu'bheil Iosa Criosd annaibh, mu daoine a chuireadh air cùl e sibh?

6 Ach tha dochas agam gu'm bi fhios agaibh nach daoine a chuireadh air cùl sinne.

7 A nis tha mi guidheadh air Dja gun sibhse a dheanamh uilc air bith; cha'n ann chum gu'm faicear sinne bhi dearbhta, ach chum gu'n deanadh sibhse an ni sin a ta maith f, ge do robh sinne mar dhaoine a chuireadh air cùl.

c bhur togail suas. d àrd-inntinneachd, atmhoireachd. e daoine neo-dhearbhta. f ciatfach.

8 Oir cha'n urradh sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na firian, ach air son na firinn.

9 Oir tha sin subhach an uair a tha sinn f'ein anmhunn, agus sibhse làidir: agus tha sinn a' guidheadh so mar an ceudna, sibhse bhi diongmhalta.

10 Is ann uime so a scriobh mi na nithe so d'ar n-ionnsuidh air dhomh bhi as bhur làthair, chum air dhomh bhi làthair nach bithinn garg, a réir a' chumhachd a thug an Tighearna dhomh chum foghluium^a, agus ni h-ann chum sgrios.

11 Fa-dheoidh, a bhràithre, slán leibh: bithibh diongmhalta^b, bithibh subhach, bithibh a dh'aon inninn, bithibh slothchail; agus bithidh D'a a' ghràidh agus na siothchaint maille ribh.

12 Cuiribh fàilte air a chéile^c le pòig naomha.

13 Tha na naoimh uile a' cur beannachd d'ar n-ionnsuidh.

14 Gràs an Tighearna Iosa Criod, agus gràdh Dhe, agus comh-chomunn an Spioraid naoimh, gu robh maille ribh uile. Amen

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN GALATIANACH.

CAIB. I.

POL abstol (cha'n ann o dhaoinibh, no tre dhuine, ach tre Iosa Criod, agus tre Dhis an t-Athair, a thog suas e o na marbhaibh.)

2 Agus na bràithean uile a tha maille rium, chum eaglaisean Ghatalia:

3 Gràs duibh, agus sìth o Dhis an t-Athair, agus o ar Tighearna Iosa Criod,

4 A thug e féin air son ar peacaidhne, chum gu'n saoradh e sinn o'n droch shaoghal a ta làthair, a réir toile Dé agus ar n-Atharne:

5 Dhasan gu robh glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

6 Is iongnadhl leam gu'n d'thugadh thairis^d sibh co luath uaithsan a ghairm sibh trid^e gràis Criod, gu soisgeul eile:

7 Ni nach soisgeul eile; ach a ta dream àraidh 'gar buaireadh, le'n àill soisgeul Criod a thilgeadh bun os cionn f.

8 Ach nan deanamaidne, no aingeal o néamh, soisgeul eile a shearmonachadh dhuibh, ach an soisgeul a shearmonaich sinne dhuibh, hiodh e mallaichte.

9 Ambuil mar a thubhairt sinn roimhe, deireams'a nis a ris mar an ceudna, Ma shearmonaicheas neach sam bith soisgeul eile dhuibh, ach an soisgeul a ghabh sibh, biodh e mallaichte.

10 Oir am bheil mi nis a' cur

impidh air g daoinibh, no air Dia? no am bheil mi 'g iarraidh dhaoine a thoileachadh? oir nam bithinn fathast a' toileachadh dhaoine, cha bhithinn a'm' sheirbhiseach aig Criod.

11 Ach a ta mi toirt fios duibh, a bhràithre, an soisgeul a shearmonaicheadh leamsa, nach ann a réir duine a ta e.

12 Oir cha b'ann o dhuine a fhuair mi e, ni mò a theagaisgeadh dhomh e, ach trid fhoillseachaidh Iosa Criod.

13 O'r chuala sibh mo chaittheadh-beatha-sah san aimsir a chaidh seach-ad, ann an creidimh nan Iudhach, gu'n d'rinn mi thar tomhas geur-leanmuinn air eaglais Dé, agus gu'n d'fhàsaich mi i:

14 Agus gu'n d'thainig mi air m'aghaidh ann an creidimh nan Iudhach thar mòran do m' chomh-aosibh am measg mo chinnech féin, air dhomh bhi ni bu ro eudhoire mu ghnàthannaibh mo shiunnsir-eachd.

15 Ach an uair a b'i deadh thoil Dé, a sgar o bhroinn mo mhàthar mi, agus a ghairm mi trid a ghràis,

16 A Mhac féin fhoillseachadh annam i, chum gu searmonaichinn e am measg nan Cinneach; air ball cha do chuir mi comhairle ri feòil agus fuil:

17 Ni mo chaidh mi suas gu Hierusalem, chum na muinntir sin

^a togail suas.   ^b foirfe, iomlan.

^d gu'n d'atharraicheadh.

^g a' cur m'earbsa a.

^c Alتاichibh beatha a chéile.

^f jhiaradh, chlaon-thruailleadh.

ⁱ team.

a bha 'nan abstolaibh romham ; ach chaidh mi gu h-Arabia, agus a ris thainig mi air m'ais gu Damascus.

18 An déigh sin an ceann thri bliadhna chaidh mi suas gu Hierusalem, a dh'fhaicinn Pheadair, agus dh'fhan mi maille ris cùig làithean deug.

19 Ach neach air bith eile do na h-abstolaibh cha'n fhaca mi, ach Seumas bràthair an Tighearna.

20 A nis *anns* na nithibh a scriobh-am dhuibh, fench, an làthair Dhé, cha 'n'eil mi deanamh bréige.

21 'Na dhéigh sin thainig mi gu críoibh Shiria agus Chilicia;

22 Agns cha robh eòlas orm a thaobh m' fhaicinn aig eaglaisibh India, a bha ann an Criosd :

23 Ach a mhàin chual iad, An ti anns an àm a chaidh seachad, a bha 'gar geur-leanmhuinn, gu bheil e nis a' searmonachadh a' chreidimh, a bha e a' sgrios roimhe so^a.

24 Agus thug iad glòir do Dhaia air mo shonsa.

CAIB. II.

AN sin an ceann cheithir bliadh-na deug chaidh mi a ris suas gu Hierusalem, maille ri Barnabas, a' toirt Thituis leam mar an ceudna.

2 Agus chaidh mi suas a réir foillseachaidh, agus chuir mi an cíeil dhoibh an soisgeul, a ta mi a' searmonachadh am measg nan Cinneach, ach aum an uaigneas dhoibhsan d'an robh meas, an t-eagal air chor sam bith gu'n ruithinn, no gu'n do ruith mi an diomhanas.

3 Ach cha b'éigin do Thitus fén, a bha a'm' chuideachd, bhi air a thimchioll-ghearradh, ge bu Ghreugach e :

4 Agus sin air son bhràithre bréige, a ghoibh a steach b' 'nar measg, a thainig a steach os iosal a dh'fhaicinn ar saorsa, a ta againn aon an Iosa Criosd, chum ar toirt fa dhaorsa.

5 Do nach do ghéill sinn eadhon rè naire; chum gu'm buanaicheadh c' flinn an t-soisgeil maille ribhse.

6 Ach o'n droig sin, a mheasadh gu'm bu ni éigin iad, (ciod air bith a bha iad roimhe, cha 'n'eil suim ann domhsa: cha 'n'eil meas aig Dia do phearsa duine) oir iadsan a mheasadh gu'm bu ni eigin iad, cha do phàrtich iad le'n còmhradh bheag sam bith riumsa.

7 Ach air an làimh eile, 'nuair a chunnaic iad gu'n d'earbadh soisgeul an neo-thimchioll-ghearradh

riumsa, mar a dh'earbadh soisgeul an timchioll-ghearradh ri Peadar;

8 (Oir an ti a dh'oibrith gu h-éisachdach d'ann am Peadar chum abstolachd an timchioll-ghearradh, dh'oibrich e gu cnmhachdach ann-aumsa mar an ceudna chum nan Cinneach.)

9 Agus an uair a thujig Seumas, agus Cephas, agus Eoin, a tha air am meas 'nam postaibh, an gràs a thugadh dhoibh, thug iad dhomhsa agus do Bharnabas deas làmh a' chomuinn; ionnas gu rachamaid chum nan Cinneach, agus iad fèin chum an timchioll-ghearradh.

10 A mhàin b'aill leo gu'm bith-eamaid cuimhneach air na bochd-aibh; ni mar an ceudna a bha rothoil e agam fèin a dheanamh.

11 Ach an nair a thainig Peadar gu h-Antioch, sheas mi 'na aghaidh as an eudan, a chionn gu'n robh e r' a choireachadh.

12 Oir roimh do dhream àraidi teachd o Sheumas, dh'ith e biadh maille ris na Cinnich: ach a' uair a thainig iadsan, chaidh e a thaobh agus shearbaidh se e fèin, air eagal na muinatir a bha do'n timchioll-ghearradh.

13 Agus rinn na h-Indhaich eile gnùis-mhealladh maille ris mar an ceudna; ionnas gu'n d'thugadh Barnabas mar an ceudna a thaobh le'u cluain f.

14 Ach an uair a chunnaic mise nach do għluais iad san t-slige dhir-ich g, a réir firinn an t-soisgeul, thubhaidh mi ri Peadar 'nam flannis uile, Ma tha thusa, a tha a'd Indhach, a' caitheadh do bheatha a réir nan Cinneach, agus cha'n ann a réir nan Indhach, c'ar son a ta thu 'g éigneachadh nan Cinneach am beatha chaitheadh mar na h-Iudhach?

15 Air dħuinne, a tha 'nar n-Iudhach a thaobh nàdnir, agus cha'n ann 'nar peacaich do na Cinneachaib,

16 Fios a bhi againn nach 'eil duine air fireanachadh o oibribh an lagha, ach tre chreidimh Iosa Criosd, chreid sinne fén ann an Iosa Criosd; chum gu'm bitheamaid air ar fireanachadh o chreidimh Chriosd, agus cha'n ann o oibribh an lagha: oir o oibribh an lagha cha bhi feòil sam bith air a fireanachadh.

17 Ach air dħuinn bhi 'g iarraidh bhi air ar fireanachadh tre Chriosd, ma għebhear 'nar peacaich sinu

^a uair-eigin.

^b a thugadh steach os losal.

^c fanadh.

^d gu brlogħmhor. ^e ro-thogħradh-

^f gnūis-mheall:dh, ceilg.

^g gu tréibhdhireach.

féin, am bheil uime sin Criod 'na mhinisteir peacaidh? Nar leigeadh Dia.

18 Oir ma thogas mi a ris suas na nithe a leag mi, tha mi deanamh ciontach dhiom féin.

19 Oir a ta mise tre'n lagh marbh do'n lagh, chum gu'm bithinn beo do Dhia.

20 Tha mi air mo cheusadh maille ri Criod: gidheadh a ta mi beo; ach cha mhise, ach Criod a ta beo annam: agus a' bheatha a ta mi nis a' caitheadh san fheòil, caitheam i tre chreidimh Mhic Dhé, a ghràdh-aich mi, agus a thug e fein air mo shon.

21 Cha 'n'eil mi a' cur gràis Dé an neo-brigh: oir ma tha fireantachd tre'n lagh, is ann gun aobhar a fhuaire Criod bas.

CAIB. III.

Oa Ghalatianacha amaideach, cò a chuir druidheachd oirbh, ionnas nach biodh sibh ùmhal do'n fhìrinn, d'an robh Criodair a nochtadh gu soilleir b fa chomhair bhur sùl, air a cheusadhi 'nar measg?

2 So a mhàinb àll leam fhòghlum uaibh, An ann o oibríbh an lagha a fhuaire sibh an Spiorad, no o éisdeachd a' chreidimh?

3 Am bheil sibh cò amaideach as sin? air dhuibh tòiseachadh san Spiorad, am bheil sibh a nis air bhur deanamh fairfe leis an fheòil?

4 An d'shuiling sibh na h-uiread sin do nitibh gu diomhain? ma's ann da rireadh gu diomhain.

5 An ti uime sin a tha frithdealadh dhuibhan Spioraid, agus ag oibreachadh mhiorbhuiile 'nar measg, an ann trid oibre an lagha, no trid éisdeachd a' chreidimh a ni e so?

6 Amhail mar a chreid Abrahiam Dia, agus a mheasadh sin dha mar fhireantachd.

7 Uime sin, biodh fhios agaibh, an droing a tha do'n chreidimh, guriad sin clann Abrahaim.

8 Oir air fhaicinn roimhe do'n scriobtuir gu'm fireanaicheadh Dia na Cinnich tre chreidimh, shearmorainch e an soisgeul roimh-làimh do Abrahaim, ag ràdh, Beannuichear na h-uile Chinnich annadsa.

9 Uime sin, tha an droing a tha do'n chreidimh, air am beannachadh maille ri Abrahaim, fior chreidmheach.

10 Oir a mheud 's a ta do oibríbh an lagha, tha iad fuidh'n mhallachadh: oir a ta e scriobhta, Is mall-

uichte gach neach nach buanaich c anns na h-uile nitibh a ta scriobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

11 Ach is ni follaiseach, nach fireanaichear neach sam bith tre'n lagh am fianuis De: oir, bithidh am firean beo tre chreidimh.

12 Agus cha 'n'eil an lagh o chreidimh: ach, An duine a ni iad gheibh e bheatha anna d.

13 Shaor Criod sinne o mhallaichadh an lagha, air dha bhi air a dheanamh 'na mhallaichadh air ar son: oir a ta e scriobhta, Is malluchte gach aon, a chrochar air crann:

14 Chum gu'n d'thigeadh beannachadh Abrahaim air na Cinnich trid Iosa Criod; ionnas gu faigheamaid gealladh an Spiorad tre chreidimh.

15 A bhràithre, labhram mar dhuine; ge nach bi ann ach coimhcheangal duine, ma tha e air a dhaingneachadh, cha chuir neach air bith air cùl e, agus cha chuirear ni sam bith ris.

16 A nis is ann do Abraham a thngadh f'na geallauna agus d'a shiol. Ni'n abaire, Agus do shioltaibh, mar gu'm biodh e labhairt mu mhòran; ach mar mu aon, Agus do d'shiolsa, neach a's e Criod.

17 Agus a deiream so, nach fleudar gu'n cuir an lagh, a thugadh an ceann sheithir cheud agus dheich bliadhna fishead 'na dhéigh, an coimhcheangal an neo-brigh, a dhaingnicheadh 10imhe le Dia ann an Criod, ionnas gu'n cuireadh e an gealladh air cùl.

18 Oir ma's ann o'n lagh a ta an oighreachd, cha 'n'eil i ni's mò o'n ghealladh: ach thug Dia gu saor i do Abraham tré ghealladh.

19 C'ar son uime sin a thugadh an lagh? thugadh e air son eusaontais, gus an d'thigeadh an siol, d'an d'rinneadh an gealladh; air orduchadh le ainglibh an làimh eadar-mheadhonair.

20 A nis an t eadar-mheadhonair, cha'n ann air son aoin a ta e 'na eadar-mheadhonair; ach is aon Dia.

21 Uime sin, am bheil an lagh an aghaidh gheallanna Dé? Nar leigeadh Dia: oir nam biodh lagh air a thabhairt a bhiodh comasach air beatha thoirt uaith, gu deimhin is ann o'n lagh a bhiodh fireantachd.

22 Ach dh'liag an scriobtuir na h-uile dhaoine dùinte sa' pheacadh, chum gu'm biodh an gealladh tre

c fan.

d leo.

e cunradh, cùmhnant.

f labh, idh, rinneadh.

chreidimh Iosa Criod air a thoirt dhoibhsan a ta creidsinn.

23 Ach mu'n d'thainig an creidimh, choimhideadh sinn fuidh'n lagh, air ar druideadh a steach chum a' chreidimh, a bba gu bhi air fhoill-seachadh.

24 Uime sin, b'e an lagh ar n-oidh-fhòghluim a g'ur tredrachadh gu Criod, chum gu bitheamaid air ar fireanachadh tre chreidimh.

25 Ach air teachd do'n chreidimh, cha 'n'eil sinn ni's mò fuidh oidh-fhòghluim.

26 Oir is sibhse uile mic Dhé tre chreidimh ann an Iosa Criod.

27 Oir a mheud agaibh 'sa bhaisteadh do Chriod, chuir sibh umaibh Criod.

28 Cha 'n'eil Iudhach no Greugach, cha 'n'eil saorno daor, cha 'n'eil firionn no bainionn^b ann: oir is aon sibh uile ann an Iosa Criod.

29 Agus ma's le Criod sibh, is sibh siol Abrahaim gun amharus, agus is oighreacha sibh a réir a' gheallaidh.

CAIB. IV.

A NIS a deiream, am feadh a bhios an t-oighre 'na leanabh, nach 'eil eadar-dhealachadh sam bith eadar e agus seirbhiseach, ge d' is e Tighearn nan uile;

2 Ach a ta e fuidh luchd-coimhid c agus fuidh luchd-riaghluidh, gu teachd na h-aimsire a dh'orduich an t-athair.

3 Agus mar an ceudna sinne, 'nuair a bha sinn 'nar leanabaibh, bha sinn ann an daorsa fuidh cheud fhòghlum an t-saoghail:

4 Ach an uair a thainig coimhionadh na h-aimsire, chuir Dia a Mhac séin uaith a ghineadh o mhnaoi, a rinneadh fuidh'n lagh,

5 Chuim gu'n saoradh e iadsan a bha fuidh'n lagh, ionnas gu faigheamainde uchd-mhacachd na cloinne.

6 Agus do bhrigh gur mic sibh, chuir Dia Spiorad a Mhic séin ann bhur cridhibh, ag éigeach, Abba, Athair.-

7 Uime sin, cha seirbhiseach thu nis mò, ach mac; agus ma's mac, is oighre mar an ceudna air Dia tre Chriod.

8 Gidheadh, an uair nach b'aithne dhuibh Dia, rinn sibh seirbhis dhoibhsan, nach 'eil 'nan dée thaobh nádair.

9 Ach a nis air dhuibh Dia aithneachadh, no' mar is fearradh 'fheudar a rádh, bhi air bhur n-aithneachadh

le Dia, cionnus a ta sibh ag athphilleadh chum nan ceud-thoiseach anmhunn uireashuidheach^d, d'am miann leibh bhi a ris fuidh dhaorsa?

10 Tha sibh a' coimhead làithean, agus mhìosan, agus amisirean, agus bhliadhnan.

11 Tha eagal orm d'ar taobh, gu'n do chaith mi gu diomhain mo shaothair oirbh.

12 Guidheam oirbh, a bhràithre, bithibh mar a ta mise, oir a ta mise mar sibhse; cha d'rinn sibh eucoir sam bith orm.

13 Tha fhios agaibh gu'm b'ann trid anmhuiinneachd na feòla, a shearmonaich mi dhuibh an soisgeul air tùs.

14 Agus air mo bhuaireadh, a bha ann am fheòil, cha d'rinn sibh tar-cuis, agus cha do ghabh sibh gràin diom^e; ach ghabh sibh rium mar aingeal f Dé, mar Iosa Criod.

15 Ciod e ma seadh^f an sonas sin a bha agaibh? oir a ta mi deanamh fianuis duibh, nam bu chomasach e, gu'n spionadh sibh amach bhur sùile fein, agus gu'n d'thugadh sibh dhomhsa iad.

16 Uime sin, an d'rinneadh nàmhaid duibh dhiom, air son mi dh'innseadh na firinn duibh?

17 Tha iadsan eudmhor umaibh, ach cha'n ann gu maith; ach b'aill leo sinne dhruideadh a mach, chum gu'm biadh sibhse eudmhor umpa fein.

18 Ach is maith a bhi eudmhor ann an ni maith a ghnàth, agus cha'n e mhàin an uair a ta mise a làthair maille ribh.

19 Mo chlann bheag, air am bheil mi a ris ri saothair, gus an dealbhar Criod annaibh,

20 B'aill leam bhi nis a làthair maille ribh, agus moghuth a chaoch-ladh, oir a ta mi fuidh amharus umaibh.

21 Innsibh dhomh, sibhse le'm miann bhi fuidh'n lagh, nach cluinn sibh an lagh?

22 Oir a ta e scriobhta, gu robh aig Abraham dithis mhac; aon ri ban-oglaich^h, agus am mac eile ri mhnaoi shaoir.

23 Agus esan a bh'aige ris a' bhan-oglaich, ghineadh a réir na feòla e: ach esan a bh'aige ris a' mhnaoi shaoir, tre ghealladh.

24 Na nithe so is samhladh iadⁱ;

^d anmhunn agus bochd.

^e cha do chuir sibh cùl ris.

^f theachdaire.

^g C'ait am bheil.

^h mhnaoi dhaoir, ban-tràill.

asda so tha ni eile r'a thuiginn.

vir is iad so an dà choimh-cheangal^a; aon diubh o bheinn Shinai, a ta a' breith chum daorsa, a's i Agar.

25 Oir is i Agar beinn Shinai ann an Arabia, agus tha i a' coimh-threagradh do Ierusalem a tha nis ann, agus tha i fuidh dhaorsa maille r'a cloinn.

26 Ach a ta an Ierusalem a ta shuas sacr, agus is màthair dhuinn uile i.

27 Oir a ta e scriobhta, Dean gairdeachas, a bhean neo-thorach b nach 'eil a' breith cloinne; bris a mach agus glaodh, thusa nach 'eil ri saothair: oir is liomhoire clann na mnà aonaranáiche^c nà na mnà aig am bheil fear.

28 A nis, a bhràithre, is sinne, mar a bha Isaac, clann a' gheal'aidh.

29 Ach mar a rinn esan a rugadh réir na feòla, san àm sin geur-lean-mhuinn air san a rugadh a réir an Spioraid, is amhul sin a ta nis mar an ceudna.

30 Ach ejod a deir an scriobtuir? Tilg a mach a' bhan-oglach agus a mac: oir cha bli mac na ban-oglaich 'na oighre maille ri mac na mnà saoire.

31 Uime sin, a bhràithre, cha sinne clann na ban-oglaich, ach na mnà saoire.

CAIB. V.

UIME sin, seasaibh gu daingéan anns an t-saorsa leis an d'inn Criod saor sinn, agus na bithibh a ris air bhur cuibhreachadh le cuing na daorsa.

2 Fench, a deireamsa Pòl ribh, ma thimchioll-ghearrar sibh, nach bi tairbhe air bith dhuibh ann an Criod.

3 Oir a ta mi a ris a' deanamh fianuis do gach uile dhuine a thimchioll-ghearrar, gu bheil adh fhiachabh air an lagh gu h-iomlan a choimhlionadh.

4 Cha 'n'eil tairbhe sam bith ann an Criod dhuibh sed a ta air bhur fireanachadh tre'n lagh; thuit sibh o ghràs.

5 Oir a ta sinne tre'n Spiorad a' feitheamh ri dòchas fireantachd o chreidimh.

6 Oir ann an Iosa Criod, cha 'n'eil éifeachd e sam bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an creidimh, a dh'oibricheas tre ghràdh.

7 Is maith a ruith sibh; cò a bhac sibh o bhi ùmhail do'n fhìrinne?

^a chumhnant.   ^b sheasg, gun stlochd.   ^c tréigte.   ^d rin-neadh Criod gun tairbhe dhuibh.

^e brigh, neart.

216

8 Cha d'thainig an impidh so o'n ti a ghairm sibh.

9 Goirtichidh a beagan do thaois ghoirt am meall uile.

10 Tha muinghin agam asaibh san Tigearn, nach bi sibh dh'aon dòigh air atharrachadh imntinn: ach an ti a ta cur dragha oirbh, giùlainidh e a bhreitheanas, cò air bith e.

11 Agus mise, a bbràithre, mà shearmonaicheas mi fathast an timchioll-ghearradh, c'ar son a nithear fathast geur-leanmuinn orm? an sin bhiadh oilbheum a' chroinncheusaidh air a chur air cùl?

12 B'héarr leam gu'm biodh iad-san a ta cur mi-shuaimhneas^b oirbh eadhon air an gearradh uaibh c.

13 Oir, a bhràithre, ghairmeadh chum saorsa sibh; a mhàin na dean-aibh an t-saorsa 'na cion-fàth do'n fheòil, ach le gràdh deanaibh seirbhis d'a chéile.

14 Oir tha an lagh uile air a choimhlionadh ann an aon fhocal, eadhon an so; Gràdhachidh tu do choimhairsnach mar tha féin.

15 Ach ma bhios sibh a' teumadh agus ag itheadh a chéile, thugaibh aire nach claoidear leis a chéile sibh.

16 A deiream ma seadh, Gluaisibh^d san Spiorad, agus cha choimhlion sibh ana-mhianna na feòla.

17 Oir a ta an fheòil a' miannachadh an aghaidh an Spioraid, agus an Spiorad an aghaidh na feòla: agus a ta iad sin an aghaidh a chéile; ionwas nach faigh sibh na nithe bu mhiann leibh a dheanamh.

18 Ach ma threòdraicheadh leis an Spiorad sibh, cha 'n'eil sibh fuidh'n lagh.

19 A nis tha oibre na feòla follaiseach, a's iad so, adhaltrannas, striopachas, neo-ghloine, macnus e,

20 Iodhol-aoradh, druidheachd^f, naimhdeas, connsachadh, co-fhar-puis g, fearg, comh-stri, aimhreite, saobh-chreidimh^h,

21 Farmad, mortadh, misg, ruidh-teireachdⁱ, agus an leithide sin: mu bheileam ag innseadh dhuibh roimh-làimh, mar a dh'innis mi dhuibh a cheana mar an ceudna, nach sealbh-aich iadsan, a ni an leithide sin, rioghachd Dhé mar oighreachd.

22 Ach is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sith, fad-fhulang-

^a Geuraichidh.   ^b dragha.
^c air an gearradh as bhur comunn.
^d siubhluibh, imichibh.   ^e mi-nàire.
^f buitseachas.
^g comortus.   ^h éiriceachd.
ⁱ anabharr, géocaireachd, craos.

C A I B . VI.

as, caomhalachd, maitheas, creidimh a.

23 Macantas b, stuaim : an aghaidh an samhul sin cha 'n'eil lagh.

24 Agus iadsan a's le Criod, cheus iad an fheòil, maille r'a h-an-tograibh agus a h-ana-mhiannaibh.

25 Ma's beo dhuinn san Spiorad, gluaiseamaid san Spiorad mar an ceudna.

26 Na bitheamaid déidheil air glòir dhiomhainc, a' brosnachadh a' chéile, a' gabhail farmaid r'a chéile.

CAIB. VI.

A BHRAITHRE, ma ghlacar neach ann an coire air bith gu h-obann, sibhse a ta spioradail, tog-aibh suas a shamhul sin do dhuinne, ann an spiorad na macantachd d; a' toirt aire dhuit féin, nach buairear thu mar an ceudna.

2 Giùlainibh uallachae a chéile, agus mar sin coimhlionaibh lagh Criod.

3 Oir ma shaoileas duine gur ni éigin e féin, gun bhi ann ach neo-ni, tha e 'ga mhealladh féin.

4 Ach dearbhadh gach neach obair féin, agus an sin bithidh aobhar gairdeachais f aige d'a thaobh féing a mhàin, agus ni h-ann a thaobh neach eile.

5 Oir giùlainidh gach neach uallach féin.

6 Comh-roinneadh an neach, a ta air a theagasc san fhocal, ris an neach, a ta 'ga theagasc, anns na h-uile nithibh maithe.

7 Na meallar sibh; cha deanar fanoid air Dia: oir ge b'e ni a shioldhuireas duine, an ni ceudna buainidh e.

8 Oir an ti a chuireas d'a fhèòil féin, buainidh e o'n fheòil truaillidh-eachd : ach an ti a chuireas do'n

Spiorad, buainidh e o'n Spiorad a' bheatha shuthainn.

9 Agus na sgithicheamaid do mhaith a dheanamh: oir ann an àm ionchuidh buainidh sinn, mur fannaich h sinn.

10 Uime sin, a réir mar a ta fath i againn, deanamaid maith do na h-uile dhaoinibh, ach gu h-àraig dhoibhsan, a ta do theaghlaich a' chreidimh.

11 Tha sibh a' faicinn meud na litreach a scriobh mi dhuibh le m' làimh féin.

12 A mheud le'm miann iad féin a thaisbeanadh gu sgiamhach san fhèòil, tha iad 'gar n-éigneachadh chum bhi air bhur timchioll-ghearradh; a mhàin chum nach deantadh geur-leanmhuiunn orra air son crann-ceusaidh Criod.

13 Oir cha 'n'eil iadsan féin, a tha air an timchioll-ghearradh a' coimhead an lagha: ach is àill leo sibhse bhi air bhur timchioll-ghearradh, chum as gu dean iad uail ann bhur feòil.

14 Ach nar leigeadh Dia gu deanainse uaill, ach ann an crann ceusaidh ar Tighearna Iosa Criod, tre'm bheil an saoghal air a cheusadh dhomhsa, agus mise do'n t-saoghal.

15 Oir ann an Iosa Criod cha 'n'eil éifeachd air bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an cruthachadh l' nuadh.

16 Agus a mheud 's a shiubhas a réir na riaghail so, sith orra, agus tròcair, agus air Israel Dé.

17 O so a mach na cuireadh neach sam bith dragh orm; oir a ta mi giùlan comharan an Tighearna Iosa ann mo chorpa.

18 A bhràithre, *gu robh gràs ar Tighearna Iosa Criod maille r'ar spiorad.* Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EPHESIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criod tre thoil Dé, chum nan naomh a ta ann an Ephesus, agus nan creidmheach ann an Iosa Criod.

^a firinn.

^b ciuineas.

^c eullacha.

^d uaill.

^e cothrom.

2 Gràs dhuibh, agus sith o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criod.

3 Beannuichte *gu robh* Dia eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criod, a

^f arraghloir.

^g a' chi vineis.

^g ann fein.

^h lagach.

ⁱ creutair.

bheannuich sinne leis gach uile bheannachadh spioradail annan ionadaibh nèamhaidh^a ann an Criosd:

4 A réir mar a thagh e sinne annsan, mun do leagadh bunaite an domhain, chum gu'm bitheamaid naomha, agus neo-choireach^b na lathair san ann an gràdh:

5 A roimh-orduich sinne chum uchd-mhacachd na cloinne tre Iosa Criosd dha-féin, a réir deadh-ghean a thoile,

6 Chum cliu glòire a ghràis, tre an d'rinn e sinne taitneach^b ann a Mhac gràdhach:

7 Anns am bheil againne saorsac tre fhuilsan, maitheanas nam peacadh, réir saibhreas a ghràis;

8 Anns an robh e ro phailte dkijnne, san uile ghliocas, agus thugse:

9 A dh'fhoillsich dhuinn rùndiomhair a thoile, réir a dheadh-ghean féin, a rùnaich e ann féin:

10 Chum ann am frithéaladh coimhlionaidh nan aimsir, gu'n cruinnicheadh e ann an aon na h-uile nithe ann an Criosd, ar aon na nithe, a ta air nèamh, agus na nithe, a ta air talamh, eadhon annsan:

11 Anns an d'fhuair sinne mar an ceudna oighreachd, air dhuinn bhi air ar roimh-orduchadh a réir rùin an ti, a ta 'g oibreachadh nan uile nithe réir comhairle a thoile féin;

12 Ionnas gu'm bitheamайдne a chuir air tús dòchas ann an Criosd, chum cliu a ghloire-san.

13 Anns an do chuir sibhse mar an ceudna dòchas, air dhuibh focal na firinn a chluinnintinn, eadhon soisgeul bhur slàinte: neach an déigh dhuibh creidsinn ann, chuireadh seula oirbh le Spiorad naomha sin a' gheallaidh,

14 Neach is e geall-daingnich^d ar n-oighreachdine, gu teachd saorsa na seilbh a cheannachadh e, chum cliu a ghloire.

15 Uime sin, air cluinnintinn domhsa mar an ceudna bluir creidimhse anns an Tighearn Iosa, agus bhur gràidh do na naoimh uile,

16 Ni'n sguiream do bhi toirt buidheachais air bhur son, a' luadh oirbh-ann am ùrnuighibh;

17 Gu'n d'thugadl Dia ar Tighearna Iosa Criosd, Athair na glòire, spiorad gliocais agus foillseachaidh dhuibh, ann an eòlas airson g;

^a nithibh nèamhaidh. ^b trèd an do nochd e dhuinne mòr dheadh-ghean. ^c fuasgladh, ^d earlas. ^e dh'fhùasgladh. ^f taisbeanaidh. ^g chum esan aideachadh.

18 Sùile bhur n-iantinn bhi air an soillseachadh, chum fios a bhi agaibh ciod e dòchas a ghairmesan, agus ciod e saibhreas glòire oighreachd-san anns na naomhaibh,

19 Agus ciod e ro-mheud a chumhachd d'ar taobhne, a ta creidsinn, a réir oibreacaich a thréin neirt;

20 A dh'oibrich e ann an Criosd, 'nuair a thog e o na marbhaibh e, agus a chuir e 'na shuidhe air a dheas-làimh fein e anns na h-ionadaibh nèamhaidh,

21 Gu' ro àrd os ceann gach uile uachdararanachd, agus cumhachd, agus neirt, agus tighearnais, agus gach ainme a dh'ainmichear, cha'n e mhàin san t-saoghal so, ach san t-saoghal ri teachd mar an ceudna.

22 Agus chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thug se e gu bhi 'na cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais,

23 A ta 'na corp aige, lànachd an ti, a ta lionadh nan uile nithe anns na h-uile.

CAIB. II.

A GUS bheothaich e sibhse, a bha marbh ann an euccartaibh, agus ann am peacaibh,

2 Anns an do għluais h sibh ssa h-amannaibh a chaidl reachad, a réir gnàtha i an t-saoghal so, a réir uachdarain^l cumhachd an athair, an spioraid a tha nis ag oibreachadh ann an cloinn na h-easumhachd.

3 Am measg an robh againn uile mar an ceudna ar caitheadh-beatha roimhe so, ann an ana-mbiannaibh ar feòla, a' deanamh toil na feòla, agus nan smuaintem^m; agus bha sinn a thaobh nàduir 'nar cloian na feirge, eadhon mar chàch.

4 Ach Dia, a ta saibhir ann an tròcair, air son a mhòr għrāidh, leis an do għrādhaibh e sinn,

5 Eadhon air dhuinn a bhi marbh ann am peacaibh, chomh-bheothaich e sinn maille ri Criosd, (le gràs a ta sibh air bhur slànuchadh n.)

6 Agus chomh-thog, agus chomh-shuidhich e sinn ann an ionadaibh nèamhaidh ann an Iosa Criosd:

7 Chum gu'm foills'cheadh e anns na linnibh ri teachd saibhreas ro phailt a għrāis, ann an caoimhneas d'ar taobhne trid Iosa Criosd.

8 Oir is ann le gràs a ta sibh air bhur slànuchadh, tre chreidimh;

^h Anns an robh sibh ag imeachd.

ⁱ gnàthachaidh.

^l prionnsaidh.

^m na h-inntin, a' chridhe.

ⁿ tearnadh, saoradh, sàbhalaadh.

agus cha 'n ann uaibh féin : is e
tiodhlacéadh Dé e :

9 Cha'n ann o oibríbh, chum nach
deanadh neach air bith uaill :

10 Oir is sinne obairsan, air ar
eruthachadh ann an Iosa Criod, ^a
chum dheadh oibre, air son an d'ul-
luich Dia roimh-láimh sinn, chum
gu'n gluaiseamaid anna.

11 Uime sin, cuimhnichibh, air
dhuibh a bhi san aimsir a chaidh
thairis 'nar Cinnich san fheoil, d'an
goirear an neo-thimchioll-ghearradh
leasan d'an goirear an timchioll-
ghearradh láimh-dheanta san fheoil;

12 Gu robh sinn san àm sin as
eugmhais Chriod, 'nar coimhich do
chomh-shlaitheachd ^b Israeil, agus
'nar coigrich do choimh-cheanglaibh
a' gheallaibh, as eugmhais dòchais,
agus gun Dhia anns an t-saoghal :

13 Ach a nis ann an Iosa Criod,
tha sibhse, a bha roimhe so fad o
láimh, air bhur toirt am fagus trid
fela Chriod.

14 Oir is esan ar siotlichaintne, a
rinn aon dhinn araon, agus a bhris
sios balta meadhonach an eadar-
dealachaidh ;

15 Air dha an naimhdeas a chur
air cùl tre fheoil féin, eadhon lagh
nan àitheanta, a chuireadh slos ann
an ordughibh, chum gu'n deanadh e
ann féin do dhithis aon duine nuadh,
a' deanamh sith.

16 Agus gu'n deanadh e réidh far-
aon iad ri Dia ann an aon chorpa trid
a' chroin-a-cheusaidh, air dha an
naimhdeas a mharbhadh le sin :

17 Agus thainig e agus shearmon-
aich e siothchain dhuibhse, a bha
am fad, agus dhoibhsan, a bha am
fagus.

18 Oir tridsan tha araon slighe
againn gu dol a steach trid aon
Spioraid chum an Athar.

19 A nis uime sin cha 'n'eil sibh
ni's mò 'nar coigrich agus 'nar coimh-
ich, ach 'nar luchd aon bhaile ris na
naomhaibh, agus 'nar muinntir-
teaghlach Dé;

20 Agus tha sibh air bhur togail
suas air bunait nan abstol agus nam
fàidh, air bhi do Iosa Criod séin
'na chloich-chinn na h-oisinn ;

21 Anns am bheil an aitreabh uile,
ceangailte gu ceart r'a chéile, a' fas
suas chum bhi 'na teampull naomha
san Tighearn :

22 Anns am bheil sibhse mar an
ceudka air bhur comh-thogail suas
chum bhi 'nar tigh-còmhnuidh do
Dhia trid an Spioraid.

^a saor thàbhartas.

^b chomh-chomunn.

A IR an aobhar so, tha mise Pòl
a'm' phriosunach Iosa Criod, ^a
air bhur sonsa, a Chinneacha ;

2 O chuala c sibh mu shríthealadh
gráis Dé, a thugadh dhomhsa air
bhur sonsa d :

3 G'un d'rinn e aithnichte dhomh
tre fhoillseachadh e an rùn-diomhair;
(mar a scriobh mi roimhe gu h-aith-
ghearr,

4 Leis am feud sibh air dhuibh'a
leughadh, m'edlas ann an rùn-diomhair
air Chriod a thuiginn.)

5 Ni ann an linnibh eile air nach
d'thugadh fios do chloinn nan daoine,
mar a ta e nis air fhoillseachadh d'a
abstolaibh naomha agus d'a fhàidh-
ibh trid an Spioraid ;

6 Gu'm biodh na Cinnich 'nan
comh-oighreachaibh, agus 'nan
comh-chorp, agus nan luchd-comh-
pairt d'aghealladh san ann an Criod,
trid an t-soisgeil :

7 Air an d'rinneadh mise a'm'
mhinisteir, a réir tiodhlac gráis Dé,
a thugadh dhomh, a réir oibreach-
aidh éiseachdaich a chumhachdsan.

8 Dhomhsa, a's lugha na'n ti a's
lugha do na naomhaibh uile, thugadh
an gràs so, saibhreas Chriod nach
feudar a rannsachadh a shearmon-
achadh am measg nan Cinneach ;

9 Agus gu'n deanainn soilleir do
no nah-uiledhaoinibh, ciode comunn
an rùn-diomhair sin, a bha folaithe
ann an Dia o thoiseach an t-saoghal,
a chruaich na h-uile nithe trid Iosa
Criod;

10 Chum gu'n deantadh aithnichte
nis do na h-uachdaranachdaibh agus
do na cumhachdaibh ann an ionad-
aith ^c nèamhaidh, leis an eaglais,
gliocas eagsamhul ^d Dé,

11 A réir an rùin shiorraidh, a
rùnaich e ann an Iosa Criod ar Tighe-
earn :

12 Anns am bheil againn dànaichd
agus slighe gu dol a steach ann am
muinghin trid a chreidimh ^e san.

13 Uime sin, iarram nach lagaich-
sibh a leth mo thriobladeansa air
bhur son, ni a's e bhur gl irse.

14 Air an aobhar so lùbam mo
ghlùine do Athair ar Tighearna Iosa
Criod,

15 Air an aimichear aa teaghlaich
uile air nèamh agus air talamh,

16 Gu'n deonaicheadh e dhuibh, a
réir saibhreas a ghloire, bhi air bhur
neartachadh gu treun ^f h, trid a

^c Ma chuala. ^d d'ar taobhsa.
^e thaisbeán. ^f iomadh-gnèitheach.
^g A reir roimh-shuidheachaidh nan
linn ^h le cumhachd.

Spioraidsan anns an duine an leth stigh;

17 Ionnas gu'n gabh Criosd còmhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh; chum air dhuibh bhi air bhur freumhachadh, agus air bhur stéidheachadh ann an grádh.

18 Gu'm bi sibh comasach, maille ris na naomhaibh uile, air a thug sinn ciod e leud, agus fad, agus doimhne, agus àirde;

19 Agus air gràdh Chriosd aithneachadh, a chaidh thar gach uile eblas, chum as gu'm bi sibh air bhur lionadh le uile lànachd Dhé.

20 A nis dhasan d'an comas na h-uile nithe a dheanamh gu h-anabarrach ro phaitl thar gach ni a's urradh sinne iaruividh, ro smuaineachadh, a réir a' chumhachd a ta'g oibreachadh gu h-éifeachdach annainn,

21 Dhasan gu robh glòir anns an eaglais tríd Iosa Criosd, air feedh gach uile linn, gu saoghal nan saoghal. Amen.

CAIB. IV.

UIME sin, tha mise priosunach an Tighearna, a' guidheadh oirbh gu'n gluais^b sibh gu cubhaidh dò'n ghairm leis an do ghairmeadh sibh;

2 Leis gach uile irioslachd inntinn agus mhacantas, le fad-fhulangas, a' giùlan le chéile ann an grádh;

3 A' ceannamh dichill air aonachd an Spioraid a choimhead ann an ceangal^c na sith.

4 Is aon chorpa agus aon Spiorad a ta ann, amhluit mar an ceudna a ghairmeadh sibh ann an aon mhuinshin bhur gairme;

5 Aon Tighearna, aon chreidimh, aon bhaisteadh,

6 Aon Dia agus Athair nan uile, a tha os ceann nan uile, agus tre na li-uile, agus annaibhse uile.

7 Ach thugadh gràs do gach aon againn a réir tomhais tiodhlaic Chriosd.

8 Uime sin a deir e, Air dol suas da an àird^d, thug e bruid am braighdeanas, agus thug e tiodhlacan do dhaoin^e bh.

9 (A nis gu'n deachaidh e suas, ciod e ach gu'n deachaidh e air tùs sios gu ionadaibh iochdrach na tal-mhainn?

10 An ti a chaidh sìos, is e sin féin e, a chaidh suas mar an ceudnagu ro àrd os ceann nan uile nèamh, chum gu'n lionadh e na h-uile nithe.)

^a bonn-shuidheachadh.

^b imich, siubhail.

^c comh-bhann.

11 Agus thug e droing àraidi gu bhi nan abstolaibh; droing eile, gu bhi 'nam fàidhibh; agus droing eile, gu bhi 'nan soisgeulaichibh; agus droing eile, gu bhi 'nan aodhairibh^f, agus 'nan luchd-teagaig;

12 Chum na naoimh a dheasachadh e chum oibre na ministreileachd, chum togail suas cuirp Chriosd:

13 Gus an d'thig sinn uile ann an aonachd a' chreidimh, agus éolais Mhic Dhé, chum duine iomlain, chum tomhais àirde lànachd Chriosd:

14 Chum as nach bi sinn a so suas 'nar leanabaibh, air ar tonn-luasgadh, agus air ar giùlan mu'n cuairt leis gach uile ghaoith teagaig, le cleasachd dhaoine, agus seòltachd cealgach, leis am bheil iad gu h-innleachdach ri feall-fholach chum meallaидh :

15 Ach a' labhairt na firinn ann an grádh, gu'm fàs sinn suas anns na h-uile nitheibh chuigesanf, a's e an ceann, eadhon Chriosd:

16 O'm bheil an corp uile, air a cheangal gu ceart, agus air a dhlùthachadh trid an ni sin, a tha gach alt a' toirt uaith, a réir oibreachaidh eifeachdaich ann an tomhas gach buill, a' faghail fàs cuirp, chum a thogail féin suas ann an grádh.

17 So uime sin a deiream, agus guidheam am fianuis an Tighearna, gun sibh a dh'imeachd a so suas mar a ta na Cinnich eile ag imeachd, ann an diomhanas an inntinn féin;

18 Aig am bheil an tuigse air a dorchachadh, air dhoibh bhi 'nan coimhich do bheatha Dhé, thaobh an aineolaist a ta annta, tre chruas an cridhe:

19 Muinntir, air dhoibh am mothachadh a chall, a thug iad féin thairis do mhi-nàire^g, chum gach uile neogloine chur an gniomh le ciocras.

20 Ach cha d'hoghluim sibhse Chriosd mar so;

21 O chualal^h sibh e, agus o theagaisgeadhl leis sibh, mar a ta an fhirinn ann an Iosa:

22 Gu'n cuir sibh dhibh, thaobh a' cheud chaitheadh-beatha, an seann duine, a tha truaillidh a réir nan anamhiann cealgach:

23 Agus gu'm bi sibh air bhur n-ath-nuadhachadh ann an spiorad bhur n-inntinn:

24 Agus gu'n cuir sibh umaibh an nuadh dhuine, a tha air a chruth-

^d buachaillibh.

^e a dheanamh iomlan, a cheangal gu diongalta r'a chéile.

^f annsan

^g mhacnus.

^h Ma chuala.

achadh a réir Dhé am fìreantachd
agus am fior naomhachd.

25 Uime sin air dhuibh a' bħreug
a chur uaibh, labhraibh an fhìrinn
gach neach r'a choimhearsnach : oir
is buill sinn d'a chéile.

26 Biodh fearg oirbh, agus na
peacaichibh : na luidheadh a' għrian
air bhur corruiċċi :

27 Agus na tugaibh ait do'n
diabhol.

28 An ti a ghoid, na goideadh e
ni's mð : ach gu ma fearr leis saoth-
air a dheanamh, ag oibreachadh aa
ni a ta maith le a làmhaibh, chum's
gu'm bi aige ni r'a phàirteachadh
ris an neach, air am bheil uireas-
bhuidh.

29 Na d'thigeadh cainnt thruaillidh
air bith a mach as bhur beul, ach an
ni sin a ta maith clum deadh-fhògh-
luim, ionnas gu'n toir e gràs do'n
luchd-éisdeachd.

30 Agus na cuiribh doilgheas air
Spiorad naomha Dhé, leis an do
chuireadh seula oirbh gu là na
saorsa.

31 Biodh gach uile sheirbhe, agus
corruiċċi, agus fearg, agus gärr-
thaich a agus toib्बum b' air an togail
uaibh, maille ris gach uile mhiorun.

32 Agus bithibh caoimhneil teo-
chridheach d'a chéile, a' tabhairt
maitheanais d'a chéile, eadhon mar a
thug Dia maitheanas dhuibhse ann
an Criosc.

CAIB. V.

UIME sin, bithibhse 'nar luchd-
leanmuinnair Dia, mar chloinn
ghrādhaich ;

2 Agus gluaisibh ann an gràdh,
eadhon mar a għrādhaich Criosc
sinne, agus a thug se e féin air ar
son, 'na thabhartas agus 'na iobairt
deadh-bħelaidh do Dha.

3 Ach na biodh striopachas, agus
gach uile neo-ghloine, no sannt, uir-
ead as air an ainmeachadh 'nar
measg, mar is cubhaidh do naomh-
aibh,

4 No draosdachd c, no còmhradh
amaideach, no bao-shùgradh, nithe
nach 'eil iomchuidh : ach gu ma
fearr leibh breith-buidheachais.

5 Oir a ta fios agaibh air so, nach
'eil aig fear-striopachais air bith, no
aig neach neo-ghlan, no aig duine
san-tach, (a tha 'na shear-lodhol-
aoraidh) oighreachd ann an riogħ-
achd Criosc agus Dhé.

6 Na mealladh neach air bith sibh
le briathraibh diomhain : oir air son

nan nithe sin tha fearg Dhé a' teachd
air cloinn na h-easumhlachd.

7 Na bithibhse, uime sin, 'nar
luchd-comhpait riu.

8 Oir bha sibh nair-eigin 'nar
dorchadas, ach a nis tha sibh 'nar
solus san Tighearn: gluaisibh mar
chloinn an t-solus,

9 (Oir a ta toradh an Spiorad d'
anns an uile mħaitheas, agus ion-
racas, agus fħirinn.)

10 A' dearbhadh ciod an ni a tha
taitteach do'n Tighearn.

11 Agus na biodh comh-chomunn
agaibh ri oibrīb neo-tharbhach an
dorchadas, ach gu ma fearr leibh an
cronachadh.

12 Oiris grāineil, eadhon r'an inns-
eadh, na nithe a ta air an deanamh
leo os īosal.

13 Ach a ta na h-uile nithe, a tha
air an cronachadh, air an deanamh
follaiseach leis an t-solus: oir gach
uile ni a ni soilleur, is solus e.

14 Uime sin a deir e, Mosgail,
thusa a tha d' chodal, agus éirich o
na marbhaibh, agus bheir Criosc
solus duit.

15 Feuchaibh, uime sin, gu'n gluais
sibh gu faicilleach, cha'n ann mar
amadain, ach mar dhaointe glice,

16 Ag-ħath-cheannache na h-ain-
sire, do bhrigh gu bheil na lāithean
olc.

17 Air an aobhar sin na bithibhse
neo-ghliec, ach a' tuigsinn ciod i toil
an Tighearna.

18 Agus na bithibh air mħisg le
fion, auns am bheil anabarr; ach
bithibh air bhur lionadh do'n Spior-
ad :

19 A' labhairt ribh féinf ann an
salmaibh, ann an laoidhibh, agus
ann an dànaibh spioradail, a' seinn
agus a' deanamh civil 'nar eridhe
do'n Tighearn,

20 A' toirt buidheachais a għnàt
air son nan uile nithe do Dha ead-
on an t-Athair, ann an ainm ar
Tighearn Iosa Criosc;

21 Air dħuibh bhi umhal d'a
chéile ann an eagal Dé.

22 A mhñài, bithibh umhal d'ar
fearaibh féin, mar do'n Tighearn.

23 Oiris e am fear ceann na mnà,
eadhon mar is e Criosc ceann na
h-eaglais : agus is esan Slànuighear
a' chuirp.

24 Uime sin, mar a ta'n eaglais
umhal do Criosc, mar sin biodek na
mnà d'am fearaibh féin mar an
ceudna anus gach ni :

25 Fheara, grādhaichibh bhur

d an t-solus. e a' fuqglad. f 'nar measg féin, r'a chéile.

a ërd ghlaodhaich.

b anacainnt.

c draosdachd, ca' nnt si alach,

mnài féin, eadhon mar a ghràdhaich Criod an eaglais, agus a thug se e féin air a sou;

26 Chum gu naomhaicheadh, agus gu'n glanadh e i le ionnlad an uisge trid an fhocail,

27 Chum gu'n cuireadh e 'na lathair féin i 'na h-eaglais ghlor-mhoir, gun smal, gun phreasadh^a, no ni air bith d'an leithidibh sin; ach chum gu'm biodh i naomha, agus neo-lochdach^b.

28 Is amhluidh sin is còir do na fearaibh am mnài féin a ghràdhachadh, mar an cuirp féin: an ti' a ghràdhacideas a bhean, tha e 'ga ghràdhachadh féin.

29 Oir cha d'thug duine air bith riamlu fhuath d'a fheòil féin; ach altrumaidh agus eiridnidh^c e i, eadhon mar a ta an Tighearn a' deanamh do'n eaglais:

30 Oir is buill sinn d'a chorp, d'a fheòil, agus d'a chnàmhaibhsan.

31 Air an aobhar so fàgaidh duine althair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi, agus bithidh an dithis 'nan aon fheòil.

32 Is diomhaireachd mhòr so: ach labhram mu Chriosd agus an eaglais.

33 Gidheadh, thugadh gach aon agaibhse fa leth gràdh d'a mhnaoi amhul mar dha féin; agus feuchadh a' bhean gu'n d'thoir i urram d'a fear.

CAIB. VI.

A CHLANN, bithibh ùmhail d'ar párontaibh féin san Tighearn: oir a ta so ceart.

2 Thoir onoir d do t' athair agus do d' mhàthair, (is i so a' cheud àithne le gealladh.)

3 Chum gu'n éirich gu maith dhuit, agus gu'm bi thu fad-shaogh-alach air an talamh.

4 Agus aithriche, na brosnaichibh bhur clann chum feirge: ach tog-aibh e iad ann an oiléan agus ann an teagast an Tighearna.

5 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhail d'ar maighstiribh a réir na feòla, le h-eagailf agus crith, ann an tréibh-dhireas bhur cridhe, mar do Chriosd:

6 Cha'n ann le sùil-sheirbhis, mar dhroing a ni toil dhaoine, ach mar sheirbhisich Chriosd, a' deanamh toil Dé o'n chridhe;

7 Le deadh thoil a' deanamh seirbhis, mar do'n Tighearn, agus cha'n ann do dhaoinibh:

8 Air dhuibh fios a bhi agaibh, ge

b'e maith air bith a ni aon-neach, gu'm faigh e an ni so féin o'n Tighearn, ma's saor no daor e.

9 Agus a mbaighstirean, deanabhse na nithe ceudna dhoibhsan, a' leigeadh dhibh bagraidh: air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil bhur maighstir féin air nèamh mar an ceudna, agus nach 'eil gnùis-bhreth maille ris.

10 Fa-dheoidh, mo bhràithre, bithibh làdir san Tighearn, agus ann an neart a chumhachdsan.

11 Cuiribh umaibh uil' armachd Dhé, chum's gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh cuilbheit-ean an diabhoil.

12 Oir cha 'n'eil sinn a' gleachadh a mhàin ri ful agus fèoil, ach ri uachdaranachdaibh, ri cumhachd-aibh, ri riaghlaireibh dorchadais an t-sainghail so, ri aingideachd spioradail g ann an ionadaibh àrda h.

13 Uime sin glacaibh d'ar n-ionnsuidh uile armachd Dhé, chum's gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh a' bhuairidh san droch là, agus air dhuibh na h-uile nithe a dheanamh, chum seasamh.

14 Seasaiibh uime sin, air bhi d'ar leasraidh air an crioslachadh i le firinn, agus uchd'-éididh na fireantachd^d umaibh;

15 Agus ulluchadh soisgeil na sith, mar bhrògan agaibh air bhur cosaiibh;

16 Thar gach uile ni, a' glacadh chugaibh sgéith a' chreidimh, leis am bi sibh comasach air uile shaighdean-teinteach an droch Spioraid a mhùchadh.

17 Agus glacaibh clogaid na sláinte, agus claidheamh an Spioraid, ni a's e briathar Dhé:

18 A' deanamh ùrnuigh a ghnàth leis gach uile ghnè ùrnuigh agus asluchaiddh san Spiorad, agus a' deanamh faire chum an ni so féin maille ris gach uile bhuanachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile;

19 Agus air mo shonsa, chum gu tiubhrar dhomh comas labhairt, le fosgladh mo bheoil ann an dàmachd, chum gu foillsich mi rùn-diomhair an t-soisgeil:

20 Air son am bheil mi a'm' theachdaire ann an geomhilibh: chum gu labhair mi gu dàna uime, mar is coir dhomh labhairt.

21 Ach a chum gu'm bi fhios agaibhse mar an ceudna air na nithibh a bhuineas domhsa, agus ciod a

^a chasadhd.   ^b gun ghò.   ^c giullaichdih.   ^d urram.   ^e altrumaibh.   ^f faitcheas.

^g droch spioradaibh.   ^h nèamhaidh.   ⁱ criosrachadh.   ^l an ionracais.   ^m ghathan.

C A I B . I.

tha mi a' deanamh, foillsichidh Tich-
icus, bràthair gràdhach agus minis-
teir fìrinneach san Tighearn, na
h-uile nithe dhuibh.

22 Neach a chuir mi d'ar n-ionns-
uidh air son an aobhair so féin, chum
gu'm biodh fios nan nithe a bhuineas
duinne agaibh, agus gu'u d'thugadh
e comh-thurtachd d'ar cridhe.

23 Sith gu robh do na bràthribh,
agus gràdh maille ri creidimh o
Dhia an t-Athair, agus an Tighearn
Iosa Criod.

24 Gu robh gràs maille riusan
uile, a ta gràdhachadh ar Tighearna
Iosa Criod ann an tréibhdhireas.
Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAM
PHILIPIANACH.

CAIB. I.

POЛ agus Timoteus seirbhisich
Iosa Criod, chun nan naomh
uile ann an Iosa Criod, a tha ann
am Philipi, maille ris na h-easbuig-
ibh a agus na deaconsaibh ^b:

2 Gras duibh agus siothchaint o
Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn
Iosa Criod.

3 Tha mi toirt buidheachais do
m' Dhia gach uair a chuimhnicheas
mi oirbh,

4 (A ghnàth a'm am uile ùrnuaigh-
ibh air bhur sonsa uile, le gairdeach-
as a' deanamh guidheadh,

5 Air son bhur comh-roinn do'n
t-soisgeul, o'n cheud là gus a nis;

6 Air dhomh bhi dearbhta as an
ni so féin, eadhon an ti a thòisich
deadh obair annaibh, gu'n coimhlion
e i gu là Iosa Criod:

7 Eadhon mar is còid dhomh so a
smuainteachadh unaibh uile, do
bhrigh gu bheil sibh agam ann mo
chrídhe, agus gu bheil sibh uile 'nar
luchd comh-roinn do m' ghràss-sa,
faraon ann mo gheimhlibh, agus ann
an seasamh air son, agus ann an
daingneachadh an t-soisgeil.

8 Oir is e Dia m'fhanuis, cia mòr
mo dhéigh oirbh uile, ann an innibh
Iosa Criod.

9 Agus ma ta mi a' guidheadh
so, gu'm biodh bhur gràdh sa air a
mhéudachadh ni's mò agus ni's mò
a'n an eòlas, agus ann an uile
thuigse:

10 Chum's gu'n dearbh sibh na
nithe a's fearr ^c; chum's gu'm bi sibh

tréibhdhireach, agus gun tuisleadh d
gu là Chriod;

11 Air bhur lionadh le toraibh na
fìreantachd, a tha trìd Iosa Criod
chum glòire agus cliu Dhé.

12 Ach is àill leam, a bhràithre,
fios a bhi agaibh, na nithe a thàrladh
domhsa, gur mò a dh' éirich leo an
soisgeul a chur air agaibh :

13 Ionnas gu bheil mo gheimh-
leansa ann an Criod iomraideach
anns an lùchairt uile, agus anns gach
àit eile ;

14 Agus gu bheil mòran do na
bràthribh san Tighearn a' gabhal
misnich o m' gheimhlibh, leis an
tuilleadh mòr dànachd a' labhairt an
fhocail e gun eagal.

15 Tha cuid gu dearbh a' searmon-
achadh Chriod tre pharmad agus
stri, agus cuid eile tre dheadh thoil.

16 Tha aon dream a' searmonach-
adh Chriod tre chonspoid, cha'n ann
gu tréibhdhireach, a' saoilsinn àmh-
ghar a chur ri m' gheimhlibhse :

17 Ach an dream eile o ghràdh,
air dhoibh fios a bhi aca gu'n do
chuireadh mise gu seasamh air son
an t-soisgeil.

18 Ciod ma ta? gidheadh air gach
aon chor, co aca is ann an cosias a
mhàin, no da rìrcadh, a ta Criod air
a shearmonachadh; agus air a shon
so tha mise a' deanamh gairdeachais,
seadh, agus ni mi gairdeachas.

19 Oir a ta fhius agam gu'n d'thig
so chum slàinte f dhomhsa tre bhur
n-ùrnuaighse, agus tre fhrithhealadh
Spioraid Iosa Criod,

a luchd-coimhidh.
frithealaidh, fairfeachaibh.
c a tha eadar-dhealaichte.

b luchd-
focail [D.].
f saorsa.

20 A réir mo ro-dhùil a, agus mo dhòchais, nach cuirear näire orm ann an ni air bith, ach leis an uile dhànaidh labhairt, mar a ghnàth, gu'm bi Criod a nis mar an ceudna air àrdachadh a'm' chorpsa, ma's ann tre bheatha, no tre bhàs.

21 Oir dhomhsa bhi beo is e sin Criod, agus bàs faghail b is buannachd chomh so.

22 Ach ma's beo dhomh san fheòil, 's e so toradh m'oibre : ach ciò d'an deanainn roghuinn, ni'm fios domh.

23 Oir tna mi air mo theannachadh eadar dhà ni, air dhomh bhi togarrach air siubhal, agus bhi maille ri Criod ; oir is e so a's jo shearr :

24 Gidheadh, 's e mi dh'fhuantuinn san fheòil, a's feumaile dhuibhse.

25 Agus air dhomh bhi cinnteach dheth so, tha fhios agam gu'm fuirich mi agus gu'n còmhnuich mi maille ribh uile, chum bhur cur-sa air bhur n-aghaidh, agus chum gairdeachais a' chreidimh c :

26 Chum gu'm bi blur gairdeachas ni's pailte ann an Iosa Criod do m' thaobhsa, air son ini bhi a rìs a lathair maille ribh.

27 A mhàin caithibh bhur beatha gu cubhaidh do shoisgeul Criod : chum cò aca a thig mi agus a chi mi sibh, no a bhios mi as làthair, gu'n cluinn mi mu'r timchioll, gu bheil sibh a' seasamh gu daingean ann an aon spiorad, le aon innitinn, a' gleacadh le chéile air son creidiann an t-soisgeil;

28 Gun gheilt d ann an ni sam bith oirbh o bhur naimhdibh : ni a ta dhoibhsan 'na chomhara cinnteach air sgrios, ach dhuibhse air slàinte, agus sin o Dhia

29 Oir thiordhlaiceadh e dhuibhse air son Criod, cha'n e mhàin creidinn ann, ach mar an ceudna fulang air a shon ;

30 Air dhuibh an còmhrag ceudna bhi agaibh, a chunnait sibh annamsa, agus a tha sibh a nis a' chuinntinn a' bhi annam.

CAIB. II.

UIME sin, ma tha comhfurtachd air bith ann an Criod, ma tha sòlas air bith gràidh, ma tha comchomunn air bith an Spioraid, ma tha truas fair bith agus tròcaire ;

2 Coimhlionaibh mo ghairdeach-

a m'earbsaidh.   b fhaotainn.

c chum cur air aghaidh bhur creidimh, agus bhur gairdeachais.

d uamhas, eagal, għorag.

e thugadh gu saor.   f tiom-chridheachd.

as, gu'm bi sibh a dh'aon innitinn, a dh'aon għradd, a dh'aon toil, a dh'aon bħreithneachadha.

3 Na deanar aon ni tre chonspoid, no tre għl̋oir dh̄iomhain, ach ann an irioslaħd innitinn measadħ għaq aon għarr fearr neach eile na e fēin.

4 Na seallaibh għaq aon air na nithibh sin a bħuineas da fēin, ach għaq aon air na nithibh a bħuineas do dħaoxinib eile mar an ceudna.

5 Uime sin, birod an innitinn cheudna annaibhse, a bha ann an Iosa Criod :

6 Neach air bhi dha ann an cruth Dhé, nach do mheas e 'na reubainn e fēin bhi coimh-ionann ri Dia :

7 Ach chuir se e fēin ann an dīmeas b, a' gabħail air fēin dreach seirbhisich, air a dheanamh ann an coslas dħaoine :

8 Agus air dha bhi air fħagħail ann an cruth mar dhuine, dh'irioslaħ se e fēin, agus bha e īmhal gu'bās, eadhou bās a' chroinn-cheus-aidh.

9 Air an aobhar sin dh'ardaich Dia e gu ro àrd mar an ceudna, agus thug e dha ainm os ceann għaq uile ainme :

10 Chum do ainm c Iosa gu'n lùbadh għaq glùn, do nithibh a ta air nēamh, agus do nithibh a ta air talamh, agus do nithibh a ta fo'n talamh,

11 Agus gu'n aidiċeadeħ għaq teanga għir e Iosa Criod an Tigh-earn ; chum glōrié Dħé an Athar.

12 Uime sin, a mħuunġit mo għrāidh, mar a bha sibh īmhal a għnàth, ni a mhàin a'm' lāthairse, ach a nis ni's ro mhò as mo lāthair, län-oibrichibh bhur slàinte fēin le h-eagal agus ball-chrith.

13 Oir is e Dia a dh'oibricheas annaibh, faraon an toil agus an gnimħam d a réir a dheadh-għean fēin.

14 Deanaibh na h-uile nithe gun għearan e agus gun deasboireachd :

15 Chum as gu'm bi sibh neo-choireach, agus neo-chronail f, 'nar cloinn do Dħia, neo-lochdach, am meadħon għincalaich fħiar agus chrosda g, measg am bheil sibħse a' dealrachadh mar lōchrain sholuis san t-saogħal :

16 A' cumail a mach h focail na beatha ; chum gu'n deanamsa uaill

a toirt aire do'n aon ni.

b dh'f holamhuich se e fēin.

c ann an aivn.   d an deanamh,

e mħonmhor.   f glan, neo-

thruaillidh.   g tharsuing.

h os dirid.

ann an là Chriosd, do bhrigh nach do ruith mi gu diòmhain, agus nach do shaothraich mi gu diòmhain.

17 Seadh agus ma iobrar mi air iobairt agus seirbhis fholaiseach bhur creidimhse, tha aoibhneas orm, agus deanam gairdeachas maraon ribhse uile.

18 Air an dòigh cheudna biodh aoibhneas oirbhse, agus deanaibh gairdeachas maraon riumsa.

19 Ach a ta dòchas agam anns an Tighearn Iosa, Timoteus a chur gu goirid d'ar n-ionnsuidh, chum as gu'm bi mise mar an ceudna ann an deadh mhisnich, air dhomh fios fhaghail ciod is cor dhuibhse.

20 Oir cha 'n'eil duine air bith agam coimh-ionunn inninn *ris-san*, air am bi cùram nan nithe a bhuineas dhuibhse gu dùrachdach.

21 Qir tha na h-uile ag iarraidh nan nithe, a bhuineas doibh féin, cha'n iad na nithe, a bhuineas do Iosa Criosd.

22 Ach is aithne dhuibh a dhearbhadsan, mar mhad d'a athair, gn'n d'rinn e seirbhis maille riumsa anns an t-soisgeul.

23 Uime sin, tha dùil agam esan a chur d'ar n-ionnsuidh air ball, co luath as a chi mi ciod is cor dhomh féin.

24 Ach tha earbsadh agam anns an Tighearn, gu'n d'thig mi féin d'ar n-ionnsuidh gu h-aithghearr mar an ceudna.

25 Gidheadh mheas mi gu'm b'fheumail Epaphroditus, mo bhràthair, agus mo chomh-oibriche, agus mo chomh-shaighdear, ach bhur teachdoirese, agus an ti a fhritheil do m' uireasbhuidh, a chur d'ar n-ionnsuidh.

26 Oir bha déidh mhòr aige oirbh uile, agus bha e làn tuirse, do bhrigh gu'n cuala sibhse gu'n robh e tinn.

27 Agus gu deimhin bha e tinn fagus do'n bhàs : gidheadh rinn Dia trocair air ; agus cha b'ann airasan a mhàin, ach ormsa mar an ceudna, chum nach biodh doilgheas air muin doilgheis orm.

28 Uime sin, bu togarraiche a chuir mi d'ar n-ionnsuidh e, chum air dhuibh fhaicinn a ris, gu'm biodh aoibhneas oirbh, agus gu'm bu lughaidhe mo dhoilgheas-sa.

29 Air an aobhar sin gabhaibh ris san Tighearn leis an uile aoibhneas, agus biodh meas mòr agaibh air an leithidibh sin :

30 Do bhrigh air son oibre Chriosd gu robh e dlùth do'n bhàs, agus nach robh suim aige d'a

bheatha a féin, chum gu'n deanadh e suas uireasbhuidh bhur seirbhis-se do m' thaobhsa.

CAIB. III.

OS bàrr, mo bhràithre, deanaibh gairdeachas san Tighearn. Gu deimhin cha leasg b leamsa na nithe ceudna a scriobhadh d'ar n-ionnsuidh, ach dhuibhse tha so tèrainnuiten c.

2 Bithibh air bhur faicill o mbadaribh, bithibh air bhur faicill o dhroch luchd-oibre, coimhidibh sibh féin o'n chomh-ghearradh.

3 Oir is sinne an timchioll-ghearradh, a ta deanamh aoraidh do Dhia san Spiorad, agus a' deanamh gairdeachais ann an Iosa Criosd, agus nach 'eil a' cur muinghin san fheoil:

4 Ge do dh'fheudainse mar an ceudna muinghin bhi agam san fheoil. Ma shaoileas aon neach eile gu'm feud e muinghin a chur san fheoil, is mò na sin a dh'fheudas mise :

5 Air mo thimchioll-ghearradh air an o'chdamh là, do chinneach Israeil, do thréibh Bheniamin, a'm' Eabhruidheach do na h-Eabhruidheachaibh ; a réir an lagha, a'm' Phairiseach;

6 A thaobh eud, a' deanamh geurleanmuinn air an eaglais ; a réir na fireantachd a ta san lagh, neo-choir each.

7 Ach na nithe a bha 'nam buannachd dhomh, mheas mi iad sin 'nan call air son Chriosd.

8 Seadh gun amharus, agus measam na h-uile nithe 'nan calidach, air son ro-oirdheirceis d' eòlais Iosa Criosd mo Tighearna : air son an d'fhuingil mi call nan uile nithe, agus measam gur aolach iad chum gur e mo bhuannachd e Criosd,

9 Agus gu faighear annsan mi, gun m'fhìreantachd féin agam, a ta o'n lagh, ach an fhìreantachd sin a ta tre chreidimh Chriosd, an fhìreantaichd a ta o Dhia tre chreidimh :

10 Chum eòlas a bhi agam airasan, agus air cumhachd aiseirighsan, agus air comh-chomunn fhulangais, air bhi dhomh air mo chur ann an cos-las crutha r'a bhàs f;

11 Dh'fheuchainn am feudainn air aon chor teachd chum na h-ais-eirigh o na marbhaibh.

12 Cha'n e gu'n d'ràinig mi cheana, no gu bheil mi cheana

a anam.

b chruaidh, doilich-

c sàbhalta.

d ro-phrlseileachd.

e gu cosnainn.

f air mo

dheanamh a réir a bhàis.

fairse : ach tha mi a' leanmuinn, dh'fheuchainn am faigh mi greim do'n ni sin féin air son an do ghabhadh greim dhiom le h-Iosa Criod.

13 A bhràithre, ni measam gu'n do ghlac mi greim : ach aon ni a dheanam, air dhomh na nithe a ta air mo chùl a dhi-chuimhneachadh, agus bhi 'g am shìneadh fein chum nan nithe a ta romliam,

14 Tha mi a' dian-ruith dh'-icenn-suidh a' chomharaidh, clum duaise a' àrd ghaarme Dhé ann an Iosa Criod.

15 Uime sin, mheud dhinnes 's a ta diongalda, biodh an intinn so agaibh : agus ma tha sibh ann an ni sam bith air atharrachadh inntinn, foillsichidh Dia an ni so féin duibh.

16 Gidheadh, an ni air an d'ràinig sinn a cheana, gluaiseamaid a réir aon riaghail, bitheamaid a dh'aon intinn.

17 A bhràithre, bithibhse le chéile 'nar luchd-leanmuinn ormsa, agus thugaibh an aire dhoibhsan, a tha gluasad air an dòigh sin, mar a ta sinne 'nar eisempleir agaibh.

18 (Oir a ta mòran a' gluasad, mu'n dubhairt mi gu minic ribh, agus mu'm bheil mi nis, eadhon a' gul, ag ràdh ribh, gur naimhdean iad do chrann-ceusaiddh Chriosd :

19 D'an deireadh bhi air an sgrios, d'au dia am brù : agus aig am bheil an gloir 'nan näire, aig am bheil an aire air nithibh talmhaidh.)

20 Oir a ta ar caitheadh-beathane h air nèamh, au t-ionad as am bheil dùil againn fòs ris an t-Slànuighear, an Tighearn Iosa Criod :

21 A chruth-atharraicheas ar corp diblidh, chum gu'n deanar e comh-chesmhul r'a chorp glòrmhor féin, a réir an oibreachaiddh, leis am bheil e eomasach air a h-uile nithe a chur fa cheannsal féin.

CAIB. IV.

UIME sin, mo bhràithre gràdhach, agus air am bheil mo dhéidh, m'aoibhneas agus mo chrùn, sea saibh mar so gu daingean san Tighearn, a mhuiintir mo ghràich.

2 Guidheam air Euodias, agus guidheam air Sintice, iad a bhi dh'aon intinn san Tighearn.

3 Agus iarram orts a mar an ceudna, a chompanaich dhileis, dean còmhadh ris na mnàibh sin, a rinn saothair maille riumsa an t-soisgeul, maille ri Clemens, agus a' chuid eile do m' chomh-oibrichibh, aig am bheil an ainmean ann an leabhar na beatha.

^a gill.

^b giùlan, conbhersaid.

4 Deanaibh gairdeachas saa Tighearn a ghnàth : a ris deiream, Dean-aibh gairdeachas.

5 Biadh bhur measarrachd^c follaiseach do na h-uile dhaoinibh. Tha'n Tighearn am fagus.

6 Na biadh ro-chùram ni sam bith oirbh : ach san uile ni le h-ùrnuigh agus aslachadh maille ri breith-buidheachais, biadh bhur n-iarrtuis air an deanamh aithnidhle do Dhia:

7 Agus coimhididh sith Dhé, a ta thar gach uile thugse, bhur cridh agus bhur n-inntinn ann an Iosa Criod.

8 Fa-dheoidh, a bhràithre, ge b'e nithe ta fiòr, ge b'e nithe ta urramach^d, ge b'e nithe ta ceart, ge b'e nithe ta fior-ghlan, ge b'e nithe ta ion-ghràidh^e, ge b'e nithe ta ion-mholta ; ma tha deadh-bheus f air bith ann, ma tha moladh air bith ann, smuainichibh air na nithibh sin.

9 Na nithe sin arao'n a dh'fhòghluim, agus a ghabh sibh, agus a chual agus a chunnaic sibh annamsa, dean-aibh : agus bithibh Dia na siothchaint maille ribh.

10 Ach rinn mi gairdeachas gu mòr san Tighearn, do bhrigh gu'n d'ath-ùraicheadh nis fa dheireadh bhur cùram umamsa ; ni mar au ceudna anns an robh sibh cùramach, ach cha robh cothrom agaibh.

11 Ni h-e-gu'n labhrach a thaohh uireasbhuidh : oir dh'fhòghluim mi, ge b'e staidam bheil mi, bhi toilichte.

12 Is aithne dhomh bhi losal, agus is aithne dhomh mar an ceudna pailteas a mhealtuinn : anns gach àit, agus anns na h-uile nithibh theagaisgeadh mi, arao'n a bhis àthach agus ocrach, arao'n pailteas a shealbhach-adh agus uireasbhuidh fhulang.

13 Is urradh mi na h-uile nithe a deeanamh tre Chriosd, a neartaich-eas mi.

14 Gidheadh, is maith a rinn sibh gu'n do chomh-phàirtich sibh ri m' thrioblaid.

15 Agus a nis biadh fhiòs agaibhse, a Philipianacha, ann an toiseach an t-soisgeul, 'nuair a dh'fhàg mi Macedonia, nach do roinn eaglais air bith riumsa, thaobh tabhairt agus gabhair, ach sibhse a mhàin.

16 Oir eadhon ann an Tesalonica chuir sibh aon uair agus a ris a m' ionnsuidh leasachadh do m' uireasbhuidh.

17 Ni h-e gu bheil mi ag iarraidh tabhartais : ach a ta mi ag iarraidh

^c cothrom, ciuineas. ^d ciatfach.

^e a ta gràdhach, cairdeil.

^f subhaile.

toraidh, a bhios failte chum bhur eunntais-se.

18 Ach 'ta mi sealbhachadh nan uile nithe, agus tha pailteas agam: lionadh mi, air dhomh na nithe fhaotainn o Epaphroditus a chuireadh uaibhse, àileadh deadh-bholaidh, iobairt thaitneach, anns am bheil tlachd aig Dia.

19 Ach leasaichidh mo Dhia-sa bhur n-uireasbhuidh uile, a réir a shaibhreis ann an glòir, tríd Iosa Criod.

20 A nis do Dhia agus ar n-Athairne gu robh glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

21 Cuiribh failte air gach uile naomh ann an Iosa Criod. Tha na bràithrean, a tha maille rium, a' cur failte oirbh.

22 Tha na naoimh uile a' cur failte oirbh, gu h-àraig iadsan a tha do theaghlich Cheasair:

23 Gràs ar Tighearna Iosa Criod gu robh maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN COLOSIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criod tre thoil Dé, agus Timoteus ar bràthair,

2 Chum nan naomh agus nam bràthar dileas ann an Criod, a tha ann an Colose: Gràs gurobh dhuibh, agus sith o Dhia ar n-Athair agus o'n Tighearn Iosa Criod.

3 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia, agus Athair ar Tighearna Iosa Criod, a'sir-dheanamh ùrnuigh air bhur sonsa:

4 O chuala sinn iomradh bhur creidimh ann an Iosa Criod, agus bheir gràidh do na naomhaibh uile:

5 Air son an dòchais a ta air a thasgaidh fa'r comhair air néamh, air an cuala sibh iomradh roimhe ann am focal firinn an t-soisgeil:

6 A thainig d'ar n-ionnsuidhse, mar anns ant-saoghal uile, agus a tha tabhairt toraidh uaith, mar a ta e deuanamh mar an ceudna 'nar measg-sa^a, o'n là anns an cuala sibh e, agus san d'fhuair sibh eolas air gràs Dhé ann am firinn.

7 A réir fós mar a dh'fhògluim sibh o Epaphras ar coimh-sheirbhiseach gràdhachne, a tha air bhur sonsa 'na mhinisteir dileas do Chriod:

8 A chuir an céill dhuinne mar an ceudna bhur gràdhsa anns an Spiorad.

9 Air an aobhar so, cha 'n'eil sinne mar an ceudna a'sgur, o'n là a chuala sinn, e, do dheanamh ùrnuigh air bhur sonsa, agus a ghuideadh gu'm biadh sibh air bhur lìonadh le eolas a thoile, san uile ghliocas agus thuigse spioradail:

10 Chum gu'n gluaiseadh sibh gu

^a annaibse

cubhaidh do'n Tighearn chum gach uile thoileachaidh^b, a' toirt toraidh uaibh san uile dheadh obair, agus a' fàs ann an eòlas Dé;

11 Air bhur neartachadh leis an uile neart a réir a chumhachd ghàormhoirsan, chum an uile fhoighidin agus fhad-fhulanais maille rigairdeachas;

12 A' tabhairt buidheachais do'n Athair, a rinn sinne iomchuidh chum bhi 'nar luchd comh-pairt do oighreachd nan naomh san t-solus:

13 A shaor sinn o chumhachd an dorchadair, agus a dh'atharraich sinn chum rioghachd Mic a ghràidhsan:

14 Anns am bheil againn saorsa tríd fhola-san, eadhon maitheanas nam peacadh.

15 Neach a's e iomhaigh^c an Dé neo-fhaicsinnich, ceudghin a' chruthachaidh uile d:

16 Oir is ann leis-san a chruthaicheadh na h-uile nithe, a ta air péamh, agus a ta air talamh, faicsinn-each agus neo-fhaicsinneach, ma's àrd-chathairchean iad, no tighearnais, no uachdaranaichda, no cumhachda; is ann leis-san agus air a shon a chruthaicheadh na h-uile nithe.

17 Agus tha esan roimh na h-uile nitibh, agus tridsan tha na h-uile nithe a'comh-sheasamh.

18 Agus is e ceanna' chuirp, eadhon na h-eaglaise: neach a's e an toiseach, an ceud-ghin o na marbhaibh; chum gu'm biadh aige àrd-cheannas anns na h-uile.

19 Oir b'e deadh thoil an Athar,

^b chum a thoileachadh sna h-uile nitibh.

^c coslas, rioc'h.

^d nan uile chreutair

C O L O S .

gu'n còmhnuicheadh gach uile iom-lanachd annsan ;

20 Agus gu'm biadh na h-uile air an deanamh réidh ris féin trìdsan, air dha sith a dheanamh trìd fola a chroinn-cheusaiddhsan; trìdsan *deiream*, ma's nithe *iad* a ta air talamh, no nithe a ta air nèamh.

21 Agus sibhse a bha uair-eigin 'nar coimheachaibh, agus 'nar naimhdibh ann *bhur* n-inntinn thaobh dhoch oibre, nis rinn e réidh ris féin.

22 Ann an corp fheòla féin tre'n bhàs, chum sibhse a chur naomha, agus neo-lochdach, agus neo-choir-each, 'na làthairsan :

23 Ma dh'fhanas sibh anns a' chreidimh bunaiteach a agus daingean, gun bhi air bhur n-atharrachadh o dhòchas ant-soisgeil, a chuala sibh, agus a shearmonaicheadh do gach uile chreutair a ta fuidh nèamh; air an d'rinneadh mise Pòl a'm' mhini-steir.

24 Tha mi nis a' deanamh gairdeachais ann am fhuolangasaibh air bhur sonsa, agus a' coimhlionadh mheud 's a ta dhéidh-làimh do àmgharaibh Chriosd ann am fheòil, air son a chuirpsan, eadhon na h-eaglaise:

25 D'an d'rinneadh mise a'm' mhini-steir a réir stiubhardachd Dhé, a thugadh dhomh air bhur sonsa, a choimhlionadh focail Dè;

26 *Eadhon* an rùn-diòmhair, a bha folaithe o na linnibh, agus o na ginealachain a chaidh seachad, ach a nis a tha air fhoillseachadh d'a naomhaibhsan :

27 D'am bu toil le Dia fhoill-seachadh ciod e saibhreas glòire an rùn-diòmhair so am measg nan Cinneach; neach a's e Chriosd ann-aibhse, muinghin na glòire;

28 Neach a ta sinne a' searmon-achadh, a' toirt rabhaidh do gach duine, agus a' teagast gach uile dhuine anns an uile ghliocas; chum gu nochd sinn gach uile dhuine 'na làthairsan iomlan ann an Iosa Chriosd :

29 An ni chum a bheileamsa mar an ceudna a' saoithreachadh, a' deanamh sbairn a réir oibreachaidh-san, a tha 'g oibreachadh annam gu cumhachdach.

CAIB. II.

OIR b'àill leam fios a bhi agaibh ciód e meud mo chòmhraig air bhur sonsa, agus *air son* na droinge, a ta ann an Laodicea, agus

a stéidhichte.

air son a mheud nach fhaca m'aghaidh anns an fheòil :

2 Ionnas gu'm faigheadh an eridhe sòlas, air dhoibh bhi air an dlùth cheangal r'a chéile ann an gràdh, agus chum uile shaibhris an làn-dearbh-bheachd tuigse, chum eòlais b' rùin-diòmhair Dhé, eadhon an Athar, agus Chriosd;

3 Ann am bheil uile ionnmhais a' ghliocais, agus an eòlais folaichte.

4 Agus so deiream, air eagal gu meallaich neach air bith sibh le briathraibh tairngeach e.

5 Oir ge do tha mi uaibh san fheòil, gidheadh a ta mi maille ribh, san Spiorad, a' deanamh gairdeachais d' agus a' faicinn bhur n-orduigh, agus seamhachd e bhur creidimh ann an Chriosd.

6 Uime sin, mar a ghabh sibh chug-aibh an Tighearn Iosa Chriosd, gluaisibh ann :

7 Air dhuibh bhi air bhur freumh-achadh agus air bhur togail suas annsan, agus air bhur daingneachadh sa' chreidimh, a réir mar a theagaisgeadh sibh, a' meudachadh ann le breith-buidheachais.

8 Thugaibh an aire nach dean-neach air bith foirneart oirbh f' trìd fheallsanachd s agus mealltoireachd dhòmhain, a réir beul-aithris h' dhaoine, a réir ceud-thoiseacha an t-saoghal, agus cha'n ann a réir Chriosd :

9 Oir annsan tha uile iomlaine i na diadhachd a' gabhail còmhnuidh gu corporra.

10 Agus tha sibhse coimhlionta annsan, neach a's e ceann gach uile uachdranachd agus chumhachd;

11 Ann am bheil sibh mar an ceudna air bhur timchioll-ghearradh leis an timchioll-ghearradh, nach d'rinneadh le làmhaibh, ann an eur dhibh cuirp pheacanna na feòla, le timchioll-ghearradh Chriosd :

12 Air dhuibh bhi adhlaicte mar-aon ris ann am baisteadh, anus am bheil sibh mar an ceudna air bhur togail suas maraon ris tre chreidimh oibreachaidh Dhè, a thog suas esan o na marbhaibh.

13 Agus sibhse, a bha marbh 'nar n-euceartaibh, agus ann an neo-thimchioll ghearradh bhur feòla, bheothaich e maraon ris, a' maitheadh dhuibh nan uile euceart;

b aidmheil. c sèolta, drùiteach.

d aoibhneis. e daingneachd.

f cobhartach dhibh. g fhògh-lum saoghalta.

h teagastg dhaoine o làimh gu làimh, seachadais.

i lànachd.

C A I B . III.

14 A' dubhadh a mach làmh-scriobhaidh nan orduighean d'ar taobhne, a bha 'nar n-aghaidh^a, agus thug e as an t-slige i, air dha a sparradh ris a chraon-ceusaidhsan :

15 Air dha uachdranachdan agus cumhachdan a chreachadh^b, rinn e labh-sampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidh-chaitreim os an ceann tre'n chrann ud féin.

16 Uime sin, na d'thugadh aon neach breth oirbh air son bìdh, no dibhe, no thaobh là féille, no geal-aich nuaidh, no shabaide :

17 A ta 'nan sgàile air na nithibh a ta ri teachd; ach is le Criosd an corp.

18 Na mealladh aon neach bhur duais uaibh le irioslachd thoileil^c, agus aoradh do ainglibh, a' foirneadh a steach gu dànu chum nan nithe^d nach fac e, gu diomhain air a shéideadh suas le inninn fheòlmhair féin ;

19 Agus gun an ceann a chumail, o'm bheil an corp uile, air dha bhi air a bheathachadh trid altan agus bhanuan, agus air a dhilùth-cheangal r'a chéile, a' fàs le fàs Dé.

20 Uime sin, ma fhuaire sibh bàs maille ri Criosd o cheud thoiseach-aibh an t-saoghal, c'ar son, mar dhaoine a ta beo san t-saoghal, a tha sibh fuidh orduighibh,

21 (Na bean ri, na blais, na laimh-sich :

22 Nithe a théid uile a neo-ni le'n gnàthachadh) a réir àitheantan agus teagasga dhaoinie ?

23 Nithe gun amharus aig am bheil samhladh gliocais ann an aoradh féin thoile agus irioslachd, agus mi-chaomhnadh a' chuirp, ni h-ann an onoir sam bith chum sàsachaiddh na feòla e.

CAIB. III.

UIME sin, ma dh'éirich sibh maille ri Criosd, iarraibh na nithe a ta shuas, far am bheil Criosd 'na shuidhe aig deas làimh Dhé.

2 Suidhichibh bhur n-aigne air na nithibh a ta shuas, agus ni h-ann air na nithibh, a ta air an talamh.

3 Oir a ta sibh marbh, agus a ta bhur beatha folaithe maille ri Criosd ann an Dia.

4 Nuair a dh'fhoillsichear Criosd, neach a's e ar beatheane, an sin bith-idh sibhse mar an ceudna air bhur

^a a bha gabhail romhainn.

^b fhuobhachadh, chur as an arm-aibh.

^c dheònach.

^d ga shàthadh fein sna nithibh.

^e ach gun fheun sam bith chum sàsachaiddh na feòla.

foillseachadh maraon ris ann an glòir.

5 Uime sin claoibh^f bhur buill a ta air an talamh, striopachas, neoghloine, fonn-collaiddh, anambianna, agus saunt, ni a's iodhol-aoradh :

6 Nithe air son am bheil fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-easumlachd.

7 Anns an robh sibhse mar an ceudna a' gluasad uair-eiging, 'nuair a bha sibh a' caitheadh bhur beatha 'nam measg h.

8 Ach a nis cuiribhse uaibh na nithe so uile; fearg, corruiich, mior-un, toibheunn, cainnt shalach, as bhur beul.

9 Na deanaibh breug d'a chéile, do bhrigh gu'n do chuir sibh dhibh an seànn duine maille r'a ghnìomhar-aibh,

10 Agus gu'n do chuir sibh umaibh an duine nuadh, a tha air athnuadhachadh ann an eolas, a réir ionmaigh an ti, a chruthaich e.

11 Far nach 'eil Greugach no Iudhach, timchioll-ghearradh, no neo - thimchioll - ghearradh, duine borbi, Scitianach, daor no saor : ach is e Criosd na h-uile, agus anns na h-uile.

12 Uime sin, cuiribhse umaibh (mar dhaoine taghta Dhé naomha agus ionmuinn) innighⁱ thròcaire, caomhalachd, irioslachd - inninn, macantas m, fad-fhulangas ;

13 A' giùlan le chéile, agus a' maiteadh d'a chéile, ma tha cùis ghearrain aig neach an aghaidh neach : mar a thug Criosd math-eanas dhuibhse, mar sin deanaibhse mar an ceudna.

14 Agus thar na nithibh so uile, cuiribh umaibh gràdh^j ni a's e coimhcheangal na fairfeachd.

15 Agus biodh sith Dhé a' riagh-ladh ann bhur cridhe, chum am bheil sibh mar an ceudna air bhur gairm ann an aon chorpa; gus bithibh taingeil.

16 Gabhadh focal Chriosd còmh-nuidh annaibh gu saibhir san uile ghliecas; a' teagasg agus a' comh-airleachadh a chéile le salmaibh, agus laoidhibh, agus dànaibh spioradail, a deanamh ciuil do'n Tighearn le gràs ann bhur cridhe.

17 Agus gach ni air bith a ni sibh ann am focal no ann an gnìomh, deanaibh iad uile ann an ainnm an Tighearna Iosa, a' toirt buidheach-

^f marbhait.

^g roimhe.

^h annta.

ⁱ fiadhaich, barbarra-

^j tiom-chridhe.

^k ciuineas.

^l seirc, carthannachd.

C O L O S.

ais do Dhia eadhon an t-Athair tridsan.

18 A mhàì, bitibh ùmhal d'ar fearaibh féin, mar is cubhaidh, anns an Tighearn.

19 Fheara-pòsda, gràdhaichibh-bhur mnàì, agus na bitibh searbha'n aghaidh.

20 A chlann, bitibh ùmhal d'ar párrantaibh anns na h-uile nithibh: oir a ta so taitneach do'n Tighearn.

21 Aithriche, na brosnaichibh bhur clann chum feirge, air eagal gu'n caill iad am misneach.

22 A sheirbhiseacha, bitibh ùmhal d'ar maighstiribh a réir na fèola, anns na h-uile nithibh; cha'n ann le seirbhis-sùl, mar dhroing a ta toil-eachadh dhaoine, ach ann an tréibh-dhireas^b cridhe, ann an eagal Dé:

23 Agus ge b'e air bith ni a ni sibh, deanaibh o bhùr cridhe e, mar do'n Tighearn, agus ni h-ann do dhaoinibh;

24 Air dhuibh fios a bhi agaibh, gu'm saigh sibh o'n Tighearn duais na h-oighreachd: oir is ann do'n Tighearn Criod a tha sibh a' deanamh seirbhis.

25 Ach an ti a ni eucoir, gheibh e toilteanas na h-eucorach a rinn e: agus cha'n neil leth-bhreth ann.

CAIB. IV.

A Mhaighstirean, thugaibh d'ar seirbhiseachaibh an ni sin, a tha ceart agus cothromach, air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil agaibh féin maighstir mar an ceudna air nèamh.

2 Buanaichibh ann an ùrnuaigh, a' deanamh faire inntle breith-buidheachais;

3 Ag ùrnuaigh mar an ceudna air ar soinne, chum gu fosgladh Dia dhùinn dorus na h-ùr-labhairt, a labhairt rùin-diomhair Chriod, air son am bheileamsa ann an cuibhreachaibh;

4 Chum gu foillsich mi e, mar is còir dhomh labhairt.

5 Gluaisibh ann an gliocas thaobh na droinge sin a ta'n leth muigh, ag ath-cheannach na h-aimsire.

6 Biadh bhur còmhراadh a ghnàth ann an gràs^d, air a dheanamh blasda le salann, chum gu'm bi fhios agaibh

cionnus is còir dhuibh gach neach a fhreagairt.

7 Foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach, agus ministeir dileas, agus coimh-sheirbhiseach sàn Tighearn, gach ni dhuibh a'm' thimchiolla:

8 A chuir mi d'ar n-ionnsuidh chum na criche so féin, gu'm biadh fios bhur staide-se aige, agus gu'n d'thugadh e comhfhurtachd d'ar cridhibh.

9 Maille ri Onesimus, bràthair dileas agus gràdhach, a tha dhibh e féin. Ni iad aithnichte dhuibh na h-uile nithe a tha an so.

10 Tha Aristarchus, mo choimh-phriosunach, a' cur fàilte oirbh, agus Marcus mac peatair do Bharnabas, (mu'n d'fhuair sibh àitheanta; mathig e d'ar n-ionnsuidh, gabhaibh ris.)

11 Agus Iosa, d'an goirear Iustus, muinntir a tha do'n timchioll-ghearradh. 'S iad sin a mhàin mo chomh-oibricean chum rioghachd Dhé, a bha 'nam comh-fhurtachd dhomh.

12 Tha Epaphras, a tha dhibh féin, seirbhiseach Chriod, a' cur fàilte oirbh, a ghnàth a' deanamh sbàirn dhùrachdaich air bhùr son ann an ùrnuaighibh, chum gu seas sibh foirfe, agus coimhlionta ann an uile theil Dhé.

13 Oir tha mi deanamh fianuis dha gu bheil aige mòr theas-ghràdh dhuibhse, agus dhoibhsan a tha ann an Laodicea, agus do'n mhuinntir a tha ann an Hierapolis.

14 Tha Lucas, an léigh gràdhach, agus Demas, a' cur fàilte oirbh.

15 Cuiribh fàilte air na bràithribh, a tha ann an Laodicea, agus air Nimphas, agus air an eaglais a tha'n thigh.

16 Agus an uair a leughar an litir so'n nar measgsa, thugaibh fainear gu'n leughar i ann an eaglais nan Laodiceanach mar an ceudna; agus gu'n leugh sibhse cuideachd an litir o Laodicea.

17 Agus abraibh ri Archipus, Thoir an aire do'n mhinistreileachd, a fhuair thu san Tighearn, gu'n coimhliomh thu i.

18 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin. Cuimhnichibh mo chuibhreacha. Gràs gu robh maille ribh. Amen.

^a garg.

^b aon-fhillteachd.

^c a' fuasgladh.

^d le gràs, gràsail.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

POL, agus Siluanus, agus Timoteus chum eaglais nan Tesalonianach, *a tha ann an Dia an t-Athair*, agus *anns an Tigbearn Iosa Criod*: gràs duibh, agus sith o Dhia ar n-Athair, agus *o'n Tigbearn Iosa Criod*.

2 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia a ghnàth air bhursonsa uile, a toirt iomraidh oirbh ann ar n-ùr-nuigbibhne,

3 A' cuimhneachadh gun sgur obair bhur creidimh, agus saothair *bhur gràidh*, agus foighidin, bhur dòchais 'nar Tighearn Iosa Criod, am fianuis Dé, agus ar n-Atharne:

4 Air dhuinn fios a bhi againn, a bhràithre gràdhaichte le Dia, air bhur taghadhsa.

5 Oir cha d'thainig ar soisgeulne d'ar n-ionnsuidbse ann am focal a mhàin, ach mar an ceudna ann an eumhachd, agus anns an Spiorad naomh, agus ann am mòrlan dearbhachd; mar is aithne dhuibh ciod a' ghné dhaoine bha annainn 'nar measg air bhur sonsa.

6 Agus rianeadh sibh 'nar luchdeanmuinn oirnne, agus air an Tighearn, 'nuair a ghabh sibh ris an fhocal ann am mòr àmhitar, le h-aoibhneas an Spioraid naoimh:

7 Ionnas gu robh sibh 'nar n-eis-emplieiribh dhoibhsan uile, a tha creidsinn an am Macedonia agus ann an Achaia.

8 Oir uaibhse chaidh fuaim focail an Tighearna mach, cha'n ann a mhàin ann am Macedonia, agus ann an Achaia, ach mar an ceudna anns gach àit tha bhur creidimh ann an Dia, air a sgaoileadh a mach, ionnas nach 'eil feum air sinne a labhairt ni air bith.

9 Oir a ta iad féin a' foillseachadh mu'r timebiollne, ciod a' ghnè dol a steach a bha agaum d'ar n-ionnsuidhse, agus cionnus a phill sibh chum Dhéo iodholaibh, a dheanamh seirbhis do'n Dhia bheo agus f'hior,

10 Agus gu feitheamh r'a Mhac o néamh; a thog e suas o na marbh-aibh, *eadhon Iosa a shaor* c sinne o'n feirg, a ta ri teachd.

^a air bhur taghadhsa le Dia.

^b samhlachasaibh.

^c a shaoras.

CAIB. II.

OIR is aithne dhuibh féin, a bhràithre, ardolne a steach d'ar n-ionnsuidh, nach robh e ann an diomhanas.

2 Ach fós air dhuinn fulang roimhe, agus an déigh ar maslachaidh ann am Philipi, mar is aithne dhuibh, bha dànanachd againn ann ar Dia-ne soisgeul Dé a labbairt ribhse maille ri gleachda mòr.

3 Oir cha robh ar n-earailne o'mealltoireachd, no o neo-ghloine, no ann an ceilg:

4 Ach mar a mheasadh sinne le Dia mar dhroing a b'iomchuidh an soisgeul earbsadhruinn, is amhul sin a labhramaid, ni h-ann mar dhroing, a tha toileachadh dhaoine, ach Dhé, a tha dearbhadh ar cridheacha.

5 Oir cha do ghnàthaich sinn uair air bith briathra miodalach, mar is aithne dhuibh, no leithsgeul sainnt; 's e Dia ar fianuis.

6 Ni mò dh'iarr sinn urram ^d o dhaoinibh, no uaibhse, no o dhaoinibh eile, ge d'fleudamaid ar trom a leagadh oirbhse, mar abstola Chriod.

7 Ach bha sinn caomh 'nar measgsa, amhul adh'altrumas e banaltrum a clann féin:

8 Mar 'sin, air bhi dhuinne re dhéidheil oirbhse f, bu toileach leinn cha'n e mhàin soisgeul Dhé a phàirt-eacbadh g ribh, ach mar an ceudna ar n-anama féin, do bhrigh gu robh sibh ro ionnmhuinn leinn.

9 Oir is cuimhne leibh, a bhràithre, ar saothair agus ar sgios-ne: oir air dhuinn bhi ri h-obair a dh'oibdh, agus a là, chum nach cuireamaid trom air neach sam bith aghaibh, shearmonaich sinn duibh soisgeul Dé.

10 Is fianaisean sibhse, agus Dia, cia naomha, agus cia cothromach ^h, agus neo-lochdach a ghiùlain sinne sinn féin 'nar measgsa, a ta creid-sinn:

11 Mar is aithne dhuibh, cionnus a dh'earailich sinn, agus a thug sinn comhshurtachd, agus a chuir sien impidh air gach aon agaibh fa leth, (mar a ni Athair d'a chloinn.)

^d gloir. ^e dh'eiridncas.

^f ro dheot⁷ as ich umabhsse.

^g a chomh-⁸ o'nn.

^h h-ionraic.

1. T E S A L.

12 Gu'n gluaiseadh sibh gu cubliadh do Dhia, a ghairm sibh chum a rioghachd agus a ghlòire féin.

13 Uime sin, a ta sinne mar an ceudna a' toirt buidheachais do Dhia gun sgur, do bhrigh 'nuair a ghabh sibh ri focal Dé, a chuala sibh uainne, gu'n do ghabh sibh *ris cha'n ann mar* focaill dhaoine, ach (mar is e gu fírinneach) focal Dé, a tha 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annabhse, a ta creidsinn.

14 Oir rinneadh sibhse, a bhràithre, 'nar luchd-leanmuinn air eaglaisibh Dhé ann an Iudea, a tha ann Iosa Criod: oir dh'fhuiling sibhse na nithe ceudna o bhur luchd-dùthcha féin, mar a dh'fhuiling iadsan o na ludhachaibh:

15 A chuir araon an Tighearn Iosa, agus am fàidhean féin gu bàs, agus a rinn geur-leanmhinn oirnne; agus nach 'eil a' toileachadh Dhé, agus a tha'n aghaidh nan uile dhaoine:

16 A tha bacadh dhinne labhairt ris na Cinneachaibh, chum gu'm biodh iad air an slànuachadh, chum sir-lionaidh suas am peacaidh: oir thainig an flearg orra fa-dheireadh^a.

17 Ach air dhuinne, a bhràithre, bhi air ar dealachadh uaibhse rè tamuill-bhig am pearsa, ach cha'n ann an cridhe, is ro mhòid a rinn sinn dìchioll air bhur u-aghaidh fhaicinn le mòr-thogadh.

18 Uime sin, bu mhiann leinn teachd d'ar n-ionnsuidh, (eadhon, leamsa Pòl) uair no dhà: ach bhac Satan sinn:

19 Oir ciod e ar dòchasne, no ar n-aoibhmeas, no ar crùnn-uaille? nach sibhse féin e am fianuis ar Tighearna Iosa Criod aig a theachd?

20 Oir is sibhse ar glòirne agus ar n-aoibhneas.

CAIB. III.

A IR an aobhar sin, an uair nach b'urradh sinn cumail oirnn féin ni b'fhaide, bu taitneach leinn bhi air ar fagail 'nar n-aonar am baile na h-Aithne:

2 Agus chuir sinn Timoteus, ar bràthair, agus ministeir Dhé, agus ar comh-oibriche ann an soisgeul Chriod, chum sibhse a dhraigneachadh, agus còmhfhurtachd a thoirt duibh mu thimchioll bhur creidimh;

3 Chum nach gluaisteadh b' neach air bith agaibh leis na trioblaidibh so; oir a ta fhios agaibh féin gu'n d'orduicheadh sinn chuige so.

^a *gus a' chuid a's faide.*

^b *gluaiseadh.*

4 Oir gu deimhin an hair a bha sinn maille ribh, dh'innis sinn duibh roimh-làimh, gu robh sinn gu àmlighar c'fhlulang; eadhon mar a thachair, agus is aithne dhuibh.

5 Air an aobhar so, 'nuair nach robh mise comasach air cumail orm féin ni b'fhaide, chuir mi a dh'faghail fios mu'r creidimh, an t-eagal air chor sam bith gu'n do bluair am buaireadair sibh, agus gu'm biodh ar saothairne diomhain.

6 Ach a nis an uair a thainig Timoteus uaibhse d'ar n-ionnsuidhne, agus a thug e deadh sgeul duinn mu'r creidimh agus bhur gràdh, agus gu bheil cuimhne mhaith agaibh oirnne a ghnàth, a' miannachadh gu mòr sinne fhaicinn, amhul a ta sinne mar an ceudna sibhse fhaicinn.

7 Uime so, a bhràithre, fhuair sinne comhfhurtachd d'ar taobh ann ar n-uile àmghair, agus theinn tre bhur creidimhse:

8 Oir a ta sinne beo a nis, ma sheasas sibhse gu bunaiteach san Tighearn.

9 Oir ciod am buidheachas a dh'fheudas sinn iocadh do Dhia as bhur lethse, air son an aoibhneis sin uile, leis am bheil sinn ri gairdeachas d'ar taobh am fianuis ar Dé-ne,

10 A dh'oidhche agus a là a' guidheadh gu ro dhùrrachdach gu faiceamaid bhur n-aghaidhse, agus gu leasaicheamaid uireasbhuidh bhur creidimh?

11 A nis gu deanadh Dia féin eadhon ar n-Athair, agus ar Tighearna Iosa Criod ar slighene a threorachadh d'ar n-ionnsuidhse.

12 Agus gu d'thugadh an Tighearn oirbh fàs, agus bhi ro phaill ann an gràdh d'a chéile, agus dona h-uile dhaoinibh, mar a ta sinne dhuibhse:

13 Chum gu daingnich e bhur cridheacha neo-choireach ann an naomhachd am fianuis Dé, eadhon ar n-Atharne, aig teachd ar Tighearna Iosa Criod maille r'a naomhaibh a uile.

CAIB. IV.

OS barr ma ta, a bhràithre, cuir eamaid a dh'impidh, agus a dh'athchuinge oirbh tre'n Tighearn Iosa, mar a fhuair sibh uainne eionnus is còir dhuibhimeachd, agus Dia a thoileachadh, gu meudaicheadh sibh mar sin ni's mò agus ni's mò.

2 Oir a ta fhios agaibh ciod iad na h-àitheantan a thug sinne dhuibh tre'n Tighearn Iosa.

3 Oir is i so toil Dhé, eadhon bhur

^c *trioblaid.*

^d *maille r'a ainglibh naomha.*

naomhachadh, sibh a sheachnad
stríopachais:

4 Gu'm b'aithne do gach aon agaibh
a shoitheach féin a shealbhachadh
ann an naomhachd, agus ann an
enoir;

5 Cha'n ann ann am fonn ana-
mhiannach, mar a ni na Cinnich,
aig nach 'eil eolas air Dia:

6 Gun ueach air bith a dheanamh
eucoir, no mealltaireachd sa' chùis
air a bhràthair; do blrigur e'n
Tighearna a ni dioghalas air an uile
leitkidibh sin, a reir mar a dh'innis
sinne mar an ceudna duibh roimhe,
agus a rinn sinn fianuis.

7 Oir cha do ghairm Dia sinne gu
neo-ghloine, ach gu naomhachd.

8 Uime sinn, an neach a ni tair,
cha'n ann air duine tha e deanamh
tair, ach air Dia, a thug dhuinne a
Spiorad'naomha féin.

9 Ach a thaobl gráidh bràthaireil,
cha'n'eil feum agaibh mise a scriobhadh
d'ar n-ionnsuidh: oir a ta sibh
féin air bhur teagast o Dia gràdh a
thoirt d'a chéile.

10 Agus gu deimhin tha sibh a'
deanamh so thaobh nam bràthar uile,
a tha ann am Macedonia gu h-iom-
lan: ach guidheamaid oirbh, a
bhràithre, sibh a mheudachadh ni's
mò agus ni's mò;

11 Agus gu'n dean sibh bhur
dìchiolla bhi ciuin, agus bhurgnoth-
uiche féin a dheanamh, agus saoth-
reachadh le'r làmhaibh féin, (amhail
a dh'aithn sinne dhuibh.)

12 Chum gu'n gluais sibh gu
cubhaidh thaobh na muintir sin, a
ta'n leth muigh, agus nach bi
uireasbluidh ni sam bith oirbh.

13 Ach cha b'àill leam, a bhràithre,
sibh a bhi aineolach thaobh na
muintir sin, a tha 'nan codal, chum
nach dean sibh bròn, eadhon mar
dhaoine eile aig nach 'eil dochas.

14 Oir ma chreideas sinn gu'n
d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich
e ris, amhail sin mar an ceudna an
droing a choidil ann an Iosa, bheir
Dia maille ris.

15 Oir so a deireamaid ribh ann
am focal an Tighearna, nach bi
againne, a tha beo agus a dh'fhàgar
gu teachd an Tighearna, toiseach
orrasan, a tha 'nan codal.

16 Oir thig an Tighearn féin a
nuas o néamh le àrd-iolaich a, le
guth an àrd-aingeil, agus le trompaid
Dhé: agus éiridh na mairbh ann an
Criod air tùs:

17 An déigh sin sinne, a bhios beo
agus a dh'fhàgar, togar suas sinn

maille riusan anns na neulaibh, an
còdhail an Tighearna san athar:
agus mar sin bithidh sinn gu siorr-
uidh maille ris an Tighearn.

18 Uime sin, thugaibh comhfurt-
achd d'a chéile leis na briathraibh
so.

CAIB. V.

A CH mu thimchioll nan aimsir,
agus nan àm cha 'n'eil feum
agaibhse, abhràithre, mise a scriobh-
adh d'ar n-ionnsuidh.

2 Oir a ta sàr fhios agaibh féin
gu'n d'thig là an Tighearna mar
ghaduiche san oidhche.

3 Oir an uair a deir iad, Siòth-
chaint agus tèaruinteachd, an sin
thig sgrios obann orra, mar shaothair
air minaoi thorraich; agus cha
d'théid iad as.

4 Ach cha 'n'eil sibhse, abhràithre,
san dorchadas, ionnas gu'm beireadh
an là sin oirbh mar ghaduiche.

5 Is sibhse uile clann an t-soluis,
agus clann an là: cha'n ann do'n
oidhche, no do'n dorchadas sinn.

6 Uime sin, na coidleamaid mar
dhaoine eile; ach deanamaid faire,
agus bitheamaid stuama b.

7 Oiran dream a choileas, is anns
an oidhche choileas iad: agus an
dream a tha air mhisi, is anns an
oidhche tha iad air mhisi.

8 Ach bitheamainde a tha do'n là
stuama, a' cur oirnn uchd-éididh a'
chreidimh agus a' ghràidh, agus mar
chlogoide, dòchas c na slàinte.

9 Oir cha d'orduich d Dia sinn
chum feirge: ach chum slàinte
fhaotainn trìd ar Tighearna Iosa
Criod,

10 A fhuair bàs air ar son, chum
co aca is codal, no faireach dhuinn,
gu'm bitheamaid beo maraon ris.

11 Uime sin thugaibh comhfurt-
achd d'a chéile, agus togaibh suas
gach aon a chéile, eadhon mar a ta
sibh a' deanamh.

12 Agus guidheamaid oirbh, a
bhràithre, aithne bhi agaibh air an
dream a tha saothreachadh 'nar
measg, agus a tha os bhur ceann san
Tighearn, agus a tha 'gar comhairle-
eachadh;

13 Agus meas mòr a bhi agaibh
dhiubh ann an gràdh air son an
oibre. Bithihh siòthchail 'nar measg
féin.

14 A nis guidheamaid oirbh, a
bhràithre, thugaibh rabhadh dhoibhsan
a tha mi-riaghailteach, thugaibh
comhfurtachd dhoibhsan, a tha lag-
chridheach, cumaibh suas iadsan a

II. T E S A L.

ta anmhunn a, bithidh foighidneach a thaobh nan uile dhaoine.

15 Feuchaibh nach ioc neach olc air son uile do dhuine sam bith : ach leanaibhs' a ghnàth an ni a ta maith, a raon d'ar taobh féin, agus a thaoblann uile dhaoine.

16 Deanaibh gairdeachas a ghnàth.

17 Déanaibh ùrnuigh gun sgur.

18 Anns gach uile ni, thugaibh buidheachas ; oir is i so toil Dé ann an Iosa Criosd d'ar taobh.

19 Na mûchaibh b an Spiorad.

20 Na deanaibh tair air fàidheadaireachd.

21 Dearbhaibh na h-uile nithe : cumaibh gu daingean an ni sin a ta maith.

22 Seachnaibh gach uile choslas uilc.

23 Agus gu deanadh Dia na sioth-chaint féin naomha sibh gu h-iomlan ; agus gu debnacheadh Dia gu'm bi bhur n-uile spiorad agus anam agus chorpa airan gleidheadh gu neo-choireach gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd.

24 Is firinneach an ti a ta 'gar gairm, neach mar an ceudna a ni e.

25 Á bhràithre, deanaibh ùrneigh air ar soin-ne :

26 Cuiribh failte air na bràithribh uile le pòig naomha.

27 Sparram oirbh a h-uchd an Tighearna, gu'n leughar an litir sò do na bràithribh naomha uile.

28 Gu robh gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille ribh. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

DOL agus Siluanus, agus Timoteus, chum eaglaise nan Tesalonianach, ann an Dia ar n-Athair, agus anns an Tighearn Iosa Criosd :

2 Gràs gu robh dhuibh, agus sith o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd :

3 Tha dh'fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, maris cubhaidh, do bhrigh gu-bheil bhur creidimh a' fàs gu ro mhòr, agus gu bheil gràdh gach aon agaibh-uile a' meudachadh d'a chéile :

4 Ionnas gu bheil sinne fèin a' deanamh uaille asaibhse ann an eaglaisibh Dhé, air son bhur foighidin agus bhur creidimh ann bhur n-uile gheur-leanmhuinnibh, agus àmhgharaibh a tha sibh a' fulang :

5 Ni ata 'na chomhara tollaiseach air ceart bhreitheanas Dé, chum gu measar gur airidh sibhse air rioghachd Dhé, air son am bheil sibh a' fulang :

6 Do bhrigh gur ceart an ni do Dhia, àmhghar iocadh dhiobhsan, a ta cur àmhghair oirbh ;

7 Agus dhuibhse a ta fa àmhghar, fois maraon ruinne, 'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o

a deanaibh cùl-taic dhoibhsan, a ta lag.

b coisgibh.

nèamh, maille r'a ainglibh cumhachdach,

8 Ann an teine lasarra, a' deanamh dioghaltais air an droing, aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd :

9 Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o lathair an Tighearna, agus o ghlòir a chumhachd ;

10 'Nuair a thig e gu bhi air a ghlòrachadh 'na naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e anna-ta-san uile, a ta creidimh san là sin ; (do bhrigh gu'n do chreideadh ar fianuisne 'nar measga.)

11 Air an aobhar so tha sinne mar an ceudna a' deanamh sir-ùrnuigh air bhur sonsa, chum gu meas ar Dia-ne gur fiu sibhse an gairm so, agus gu'n coimhlion e uile dheadh-ghean a mhaiteis, agus obair a' creidimh le cumhachd :

12 Chum gu'm bi ainm ar Tighearna Iosa Criosd air a ghlòrachadh annaibhse, agus sibhse annsan, a réir gràis ar Dé-ne, agus an Tighearna Iosa Criosd.

CAIB. II.

A NIS guidheamaid oirbh, a bhràithre, thaobh c teachd ar Tighearna Iosa Criosd, agus ar comh-chruimneachaidhne d'a ionnsuidh,

c trid.

C A I . B . III.

2 Gun sibh bhi h-ealamh air bhur erathadh a' nar n-inntinn, no fa bhuaireas b, le spiorad, no le focal, no le litir, mar uainne, mar gu'm bodh là Chriosd am fagus.

3 Na mealladh neach sam bith sibh air aon chor: oir cha d'thig an là sin mur d'thig air tús tréigeadh-creidimh, agus mur foillsichear duine sm a' pheacaidh, mac an sgrios;

4 A tha cur an aghaidh agus 'ga àrdachadh féin os cionn gach ni d'an goirear Dia, no d'an deanar aoradh c; ionnas mar Dha gu bheil e 'na shuidhe ann an teampull Dhé, 'ga nochdadh féin gur Dia e.

5 Nach cuimhne leibh, air dhomh bhi fathast maille ribh, gu'n d'innis mi na nithe so dhuibh?

6 Agus is aithne dhuibh ciod a tha bacadh nis e bhi air fhoillseachadh 'na àm féin.

7 Oir a ta rùn-diomhair na h-aindiadadhachd ag oibreachadh cheana, a mhàin gus an toirear air falbh an ti, a ta nis a' bacadh d.

8 Agus an sin foillsichear an t-aingidh sin, a chlaoideas an Tighearn le h-anail e a bheoil féin, agus d'an cuire as le dealradh a theachd:

9 Eadhon esan aig am bheil a theachd a réir oibreachaidh Shatain, maille ris an uile chumhachd, agus chomharaibh, agus iongantasaibh breagach,

10 Agus maille ri uile mhealltair-eachd na h-eucorach amntasan a chaillear; a chiorn nach do ghabh iad gràdh na firinn, chum gu slànuichteadh iad.

11 Agus air a shon so cuiridh Dia treun oibreachadh meallaibh d'an ionnsuidh, ionnas gu'n creid iad a' bħreug.

12 Chum gu'm bi iad uile air an diteadh, nach do chred an fhirinn, ach aig an robh tlachd annsan ēucoir.

13 Ach a ta dh'liachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dia a ghàth air bhur sonsa, a bhràithre, ion-mhuinn do'n Tighearn, do bhrigh gu'n do thagh Dia sibh o thùs chum slàinte, tre moanhachadh an Spioraid, agus creidsinn na firinn:

14 Chum an do ghairm e sibh trèd ar soisgeilne, chum sibh a dh'fhaotainn glòire ar Tighearna Iosa Criod.

15 Uime sin, a bhràithre, seasaibh gu daingeán, agus cumaibh na teag-

a fa uideab,
ghioraiy.
d a mhàin an ni a ta cur bacaidh a
nis, bacaidh e gus an toirear air
falbh e.

b mhaoim,
c a ta urramach.
e spiorad.

asgan, a thugadh dhuibh, co dhiubh is ann le focal, no le'r litirne.

16 A nis gu'n tugadh ar Tighearna Iosa Criod e fein, agus Dia, eadhon ar n-Athairne, a ghràdhdaich sinn, agus a thug dhuinn sòlas siorruidh, agus dòchas maith tre ghràs,

17 Comhfhurtachd d'ar cridhese, agus gu daingnicheadh e sibh anns gach uile dheadh fhocal agus ghniomh.

CAIB. III.

FA-dheoidh, a bhràithre, deanaibh ùrnuigh air ar soinne, chum gu'n ruith focal an Tighearna, agus gu'm bi e air a ghlòrachadh mar ann bhur measgsa;

2 Agus chum gu saorar sinne o dhaoinibh mi-reusonta agus olc : oir cha'n ann aig na h-uile a ta creidimh.

3 Ach a ta an Tighearn dileas, a dhaingnicheas agus a choimhdeas o'n olc f sibh.

4 Agus a ta earbsa againn san Tighearn d'ar taobhsa, gu bheil sibh araon a' deanamh agus gu'n dean sibh na nithe, a tha sinn ag àithneadh dhuibh.

5 Agus gu seòladh an Tighearn bhur cridheacha chum gràidh Dhé, agus chum foighidin Chriosd.

6 A nis àithneamaid dhrubh, a bhràithre, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criod, sibh féin a dhealachadh ris gach uile bhràthair, a tha 'g imeachd gu mi-riaghailteach, agus ni h-ann a réir an teagaist a fhuair e uainne.

7 Oir a ta fhios agaibh féin cionnus is còir dhuibh ar lorgne leantuinn: oir cha dò għiellain sinne sinn féin gu mi-riaghailteach 'nar measg;

8 Ni mò a dh'ith sinn aran duine sam bith a nasgaidh: ach le saothair agus anshocair, a dh'oidliche agus a là ri h-obair, chum nach cuireamaid ar trom air a h-aon agaibh:

9 Cha'n e nach 'eil comash ag-ainn, ach a chum gu'n deanamaid sinn féin 'nar n-eisempleir dhuibhse, gu ar leantuinn.

10 Oir an uair a bha sinn maille ribh, thug sinn an àithne so dhuibh, mur àll le neach obair a dheanamh, gun e dh'itheadh bldh.

11 Oir tha sinn a' cluinnntinn gu bheil daoine àraidh ag imeachd gu mi-riaghailteach 'nar measg, nach 'eil a' deanamh oibre sam bith, ach a' għibbal għnothuich ri nithibh nach buin doibh.

f o'n droch spiorad.

g feitheamh gu foighidneach ri Criod. h ugħdarras, cdir:

12 A nis tha sinn a' toirt àithne d'an leithidibh sin, agus ag earail orra trìd ar Tighearna Iosa Criod, le saoithreachadh gu ciuin, gu'n ith iad an aran fèin.

13 Agus sibhse, a bhràithre, na sgìthichibh do dheanamh maith.

14 Agus ma ta neach sam bith nach toir ùmhlaichd d'ar focalne trìd an litir so, comharaichibh esan, agus na biodh comhluadar agaibh ris, chum gu'm bi näire air.

15 Gidheadh na measaibh e mar nàmhaid, ach thugaibh comhairle air mar bhràthair.

16 A nis gu'n d'thugadh Tighearna na sith fèin sith dhuibhse a ghnàth, air gach aon chor. *Gu robh an Tighearn maille ribl uile.*

17 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh fèin, ni a's e an combara anns gach uile litir : mar so scriobham.

18 Gràs ar Tighearna Iosa Criod *gu robh maille ribl uile.* Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criod, a réir àithne Dhé ar Slànuighir, agus an Tighearna Iosa Criod, *neach a's e ar dòchas;*

2 Chum Thimoteuis m'fhìor mhac anns a' chreidimh : gràs, tròcail, *agus sith o Dhia ar n-Athair, agus o Iosa Criod ar Tighearn.*

3 Mar a dh'iarr mi ort fantninn ann an Ephesus, 'nuair a chaith mi do Mhacedonia, chum gu'n d'thugadh tu ordngh do dhream àraidh gun atharrachadh teagaisg a thoirt uatha ;

4 Agus gun aire a thoirt do sgeulachdaibh, agus do shloinneireachd neo-chrìochnaich, a bheir aobhar do cheisdhibh, ni's mò na do fhoghlum diadhaidh, a tha trè chreidimh : *dean mar sin.*

5 A nis 's e's crìoch do'n àithne, gràdh a cridhe glan, agus a coguis mhaith, agus a creidimh neo-chealgach :

6 Nithe air do dhream àraidh clàonadh uatha, chaith iad a thaobh chum diomhanais cainnte ;

7 A' miannachadh bhi 'nan luchd-teagaisg an lagha, agus gun iad a' tuigseann ciod a deir iad, no ciod iad mu'm bheil iad a 'toirt cinnte.

8 Ach tha fhios againn gu bheil an lagh maith, ma ghnàthraigheas neach gu dligeach e :

9 Air do fhios so a bhi aige, nach ann do dhuine fireanach a dh'orduicheadh an lagh, ach do dhaoinibh neo-dhligheach agus eas-ùmhal, dhoibhsan a ta mi-dhiadhaidh agus do pheacachaibh, do dhaoinibh minnaomha, agus neo-chràbhach, do luchd-marbhaidh aithriche agus do luchd-marbhaidh mhàthriche, do luchd-mortaidh,

19 Do luchd-striopachais, do luchd-anamhianna mi-nàdurra, do luchd-goidhaoine, do bħreugairibh, do luchd-eithich, agus ma tha ni sam bith eile a tha'n aghaidh teagaisg fħallain,

11 A réir soisgeil għlormhoir an Dé bheannuichte, a dh' earbadh riumsa,

12 Agus bheiream buidheachas do Iosa Criod ar Tighearn, a neartaich mi, do bħrigh gu'n do mheas e mi dileas, 'gam chur sa' mħinistrelleachd ;

13 A bha roimhe a'm' f'hear-labhair toibhēim, agus a'm' f'hear-geur-leanmbuinn, agus a'm' dhuine eucorach. Ach fhuair mi tròcail, do bħrigh gu'n d'rinn mi so tre aineolas, ann am mi-chreidimh :

14 Agus bha gràs ar Tighearna thar tomhas ro-phailte *dhomh*, maille ri creidimh, agus *ri gràdh*, a ta ann an Iosa Criod.

15 Is fior an ràdh so, agus is fiu e air gach aon chor gabhaile ris, gu'n d'thainig Iosa Criod do'n t-saoghal a thearnadh pheacach; d'am misse an cend-fhear.

16 Gidheadh, air a shon so fhuair mi tròcail, chum gu'm foillsicheadħ Criod annamsa air tús an uile fħad-fħulangas, mar shaimpleir a dhoibhsan, a chreideadħ ann an déigh so, chum na beatha ma'reamaich.

17 A nis do'n Righ shiøruidh, neo-thruailħidh, neo-ihaicsinneach, do'n Dia a ta mhàin glic, *gu robh* onoir agus glòir, *gu* saogħal nan saogħal. Amen.

18 An àithne so earbam riut Thimoteuis a mhic, a réir nam fàidħ-eadaireachd, a rinnejad nmad roimhe

so, chum tridsan gu'n cogadh tu
deadh chogadh,

19 A' coinnhead credimh agus
deadh choguis; ni air do chuid *do*
dhaoinibh a chur uatha, rinn iad
long-bhriseadh thaobh a' chreidimh.

20 D'am bheil Himeneus agns
Alecsander; muinntir a thug mise
thairis do Shatan, chum le'n smachd-
achadh gu'm foghlumadh iad gun
teibheum a labhairt.

CAIB. II.

TARRAM uime sin, roimh na
h-uile nithibh, gu'n deanar ath-
chuinge, ùrnughean, eadar-ghuidh-
eadh, agus breith-buidheachais air
son nan uile dhaoine:

2 Air son righseann, agus air son
nan uile a tha ann an ùghdarris:
chum gu'n caith sinn ar beatha gu
foisneach agus gu siothchail, anns
an uile dhiadhachd agus chiafachd.

3 Oir *tha* so maith agus taitneach
am fianuis Dé ar Slànuighir:

4 Neach leis an àill na h-uile
dhaoine bhi air an slànuachadh a,
agus iad a theachd chum èolais na
firinn.

5 Oir *is* aon Dia *a ta* ann, agus
aon eadar-mheadhonair eadar Dia
agus daoine, an duine Iosa Criod:

6 A thug e fèin 'na éiricb air son
nan uile, mar fhianuis ann au am
iomchuidh:

7 Chum an d'orduicheadh mise
a'm shearmonaiche, agus a'm absto!,
(labhram an fhìrinn ann an Criod,
ni'n deanam breug) a'm shear-teag-
aig nan Cinneach ann an creidimh,
agus ann am firinn.

8 Uime sin is àill leam na fir a
dheanamh ùrnughi sgach àit, a'
togail suas làmha naomha, gun
fheirg, gun amharus;

9 Air an dòig a cheudna, na mnài
a chureudaichiomchuidh umpa, gan
seagadhachd fèin le nàisneachd agus
stuaim: cha'n ann le casadh an
gruaige, no le h-òr, no le neamh-
muidibh, no le culaidhibh luachmhòr;

10 Ach (mar is cubhaidh do
mhnàibh, a tha 'g aideachadh diadh-
achd) le deadh oibríbh.

11 Fòglumadh a' bhean ann an
ciuincas leis an uile ùmhlachd.

12 Ach ni'n ceadaicheam do
mhnaoi teagastg a thoirt uaipe c, no
ceannas aghlacadh air an fhear, ach
i bhi 'na tosd

13 Oir *is e* Adhamh a chruthaich-
eadh air tùs, agus 'na dhéigh sin
Eubha.

14 Agus cha'b'e Adhamh amheall-

adh, ach air do'n mbnaoi bhi air a
mealladh, bha i sa' chionta.

15 Gidheadh tearnar i tre bhreith
cloinne, ma bhuanachaes iad ahh
an creidimh, agus ann an gràdh,
agus ann an naomhachd, maille ri
stuaim.

CAIB. III.

IS ràdh fior so, Ma tha togradh
aig aon duine chum dreuchd
easbuig d, tha e miannachadh deadh
oibre.

2 Uime sin is còir do easbuig bhi
neo-lochdach, 'na fhear aon mhnà,
faireil, crionna e, deadh-bheusach,
daonachdach, ealamh gu teagasc;

3 Gun bhi 'na phòitearf, gun bhi
buallteach, gun bhi deidheil air
buannachd shalaich: ach macanta,
neo-thuasaideach g, neo-shanntach;

4 'Na dhuine a riaghlas a thigh
fein gu maith, aig am bheil a chlann
fuidh smachd maille ris an uile
shuidheachadh-intinn h.

5 (Oir mur aithne do dhuine a
thigh fèin a riaghachadh, cionnus a
ghabhas e cùram do eaglais Dhé?)

6 Gun bhi 'na nuadh-chreideach,
an t-eagal, air dha bhi air atadh le
h-ubhar, gu'n tuit e ann an diteadh
an diabhoil.

7 Is còir dhamar an ceudna deadh
theisteach bhi aige uathasan, a ta'n
leth muigh; air eagal gu'n tuit e
ann an aithisi, agus an ann ribe an
diabhoil.

8 Mar an ceudna is còir do na
deaconaibh k bhi suidhichte, gun an
teangadh bhi leam leat, gun bhi
cionail air mòran flona, gun bhi
deidheil air buannachd shalaich,

9 A' cumail ràn-dicmhair à'
creidimh ann an coguis ghloin.

10 Agus biodh iadsan mar an
ceudna air an dearbhadh an toiseach;
agus an sin gnàthaicheadh iad
dreuchd deacoin m, air dhoibh bhi
air am fagheil neo-choireach.

11 Is amhail sin is còir do na
mnaibh n bhi suidhichte, gun bhi
'nan luchd-tualeiso; ach bhi meas-
arra, ionraic sna h-uile nithibh.

12 Biodh na deacoin 'nam fir aon
mhnà, a' riaghachadh an cloinne,
agus an tighe fèin gu maith.

13 Oir an droing a ghnàthaich
dreuchd deacoin gu maith, tha iad a'
cosnadh deadh cheum dhoibh fèin,

d oifig fir-coimhid. e ciallach,
stuama. f trom air flòn.

g neo-charroideach. h chudhrom-
achd, fionnmhoireachd. i scainnil.

k do'n luchd-frithealaidh. l ceisteil, déidheil. m frithcileadh iad.

n d'am mnàibh. o luchd-càineadh.

a tearnadh, saoradh. b luach-
saoraidh. c uaithe.

agus dànaichd mhòr sa' chreidimh, a tha ann Iosa Criosd.

14 Scriobham na nithe so chugad, an dochas teachd gu grad a' t'ionn-suidh:

15 Ach ma ni mi moille, chum gu'm bi fhios agad cionnus is còir dhuit thu féin a ghìùlain ann an tigh Dhé, ni a's e eaglais an Dé bheo, post agus stéidh-dhaingnich a' na firinn.

16 Agus gun amharus is mòr rùndiomhair na diadhachd: dh'fhoill-sicheadh Dia san fheòil, dh'fhirean-aicheadh e san spiorad, chunncas le a'inglibh e, shearmonaicheadh e do na Cinneachaibh, chreideadh ann air an t-saoghal, ghabhadh suas e chum gloire.

CAIB. IV.

A NIS a deir an Spiorad gu soill-eir, anns na h-aimsiribh deir-eannach b' gu'n tréig dream àraidh an creidimh, a' toirt aire do spioraidibh mealltach agus do theagasaibh dheamhan;

2 Trid ceilge bhreugairean c, air bhi d'an coguisibh air an losgadh le iarunn dearg;

3 A' toirmeasg pòsaidh, agus ag iarraidh bidheanna a sheachnad, a chruthaick Dia, chum an gabhal maille ri breith-buidheachais leosan ata creidsinn, agus aig am bheil eolas na firinn.

4 Oir is maith gach ni a chruthaich Dia, agus cha'n ion ni sam bith a dkiùltadh, a ghabhar le breith-buidheachais :

5 Oir a ta e air a naomhachadh le focal Dé agus le h-ùrnuigh.

6 Ma chuireas tu na nithe so an eumhne do nabráit'hribh, bithidh tu a'd dheadh mhiniesteird Iosa Criosd, air t'altrum suas ann am briathraibh a' chreidimh, agus an deadh theagaisg, air an do ghabh thu eolas d,

7 Ach d'ùlt sgéulachda mi-dhiadhuidh shean bhan, agus cleachd thu féin chum diadhachd.

8 Oir a ta an cleachda corporrà tarbhach chum beag-nithe; ach a ta'n diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aig am bheil gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd.

9 Is ràdh firinneach so, agus is fiu e air gach aon chor gabhail ris.

10 Oir is ann uime so a ta sinn maraon ri saothair, agus a' fulang maslaidh, do bhrigh gu bheil dòchas e

^a bnnait. ^b na h-aimsiribh ri teachd. ^c A' labhairt bhreug ann an ceilg. ^d air an d'ràinig thu. ^e carbsa.

againn san Dia bheo, neach a's e Slànuighear nan uile dhaoine, gu h-àraid nan creideach.

11 Aithn agus teagaisg na nithe so.

12 Na deanadh duine sam bith tarcais air tòige; ach bi thusa a'd' eisempleir f do na creidich, ann am focal, ann an caiteadh-beatha, ann an gràdh, ann an spiorad, ann an creidimh, ann am fior-ghloine.

13 Gus an d'thig mi, thoir an aire do lenghoireachd, do earail, do theagast.

14 Na dearmad an tioldiac a ta annad, a thugadh dhuit tre fhàidh-eadaireachd, maille ri leagadh làmha seanaireachd ort.

15 Smuaintich airg na nitibh sin, thoir thu féin gu tur dhoibh, chum gu'm bi do theachd air t'aghaidh follaiseach do ua h-uile.

16 Thoir aire dhuit féin, agus do d' theagast; buanaich annta: oir le so a dheanamh, saoraidh tu araon thu féin, agus iadsan, a tha 'g éisd-eachd riut.

CAIB. V.

N A garg-chronaich seanair, ach cuir impidh air mar athair, agus air na h-òig-fhir mar bhràithribh;

2 Na mnài aosda mar mhàithrichibh, na mnài òga mar pheachraichiibh, maille ris an uile fluor-ghloine.

3 Thoir urram do bhantrachaibh, a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

4 Ach ma tha bantrach air bith aig am bheil clann no oghachan, foghlumadh iad air tús bhi dleasdanach 'nan tighibh féin agus ath-dhol a thoirt d'am párrantaibh: oir a ta so maith agus taitneach am fianuis Dé.

5 A nis cuiridh ise a ta 'na bantrach da rìreadh, agus air a fàgail 'na h-sonar, a dòchas ann an Dia, agus buanaichidh si a là agus a dhoidhche ann an atheluingsibh, agus ann an ùrnuighibh.

6 Ach ise a tha caiteadh a beatha am macnus h, air dh'i bhi beo, tha i marbh.

7 Uime sin àithn na nithe so dhoibh, chum gu'm bi iad neochadhach:

8 Ach mar dean duine solar air son a chuideachd féin, agus gu h-àraid airson muimtir a theaglaich, dh'aicheadh e'n creidimh, agus is miosa e na anacreideach.

9 Nagabhar bantrach san àireamh a bhios suidh thri fichead bliadhna db'aois, a bha 'na mnaoi aon fhir,

^f shamhlachas. ^g Gabh cùram do h gu sòghail.

10 Air am bheil teisteas a thaobh dheadh oibre; ma dh'oileibh clann, ma thug i aoidheachd uaire, ma dh'ionnlaid i cosa nan naomh, ma dh'fhòir i air luchd-amhghair, ma lean i gu dichiollach gach deadh obair.

11 Ach diùlt na bantraich òga: oir an uair a dh'fhasas iad mear an aghaidh Chriosd, is miann leo pòsadh;

12 Muinntir a ta fuidh dhiteadh, a chionn gu'n do thréig iad an ceud cheirdimh.

13 Agus os bàrr, foghlumaidh iad bhi diomhanach, a' dol mu'n cuairt o thigh gu tigh; agus cha'n e mhain diomhanach, ach mar an ceudna gabhannach, agus a' gabhail gnothuich ris na nithibh nach buin doibh, a' labhairt nithe nach bu chòir dhoibh.

14 Is àill leam uime sin na mnàid òga a phòsadbh, iad a bhrefh cloinne, a stiùradh an tighe, agus gun chionfath air bith a thoirt do'n eascaraid labhairt gu toibheumach.

15 Oir a ta cui'd a cheana air dol a thaobh an déigh Shàtain.

16 Ma tha aig creideach no aig ban-chreideach bantracha, foireadh iad orra, agus na biodh an trom air an eaglais; chum's gu'n dean i cabhair orrasan, a tha 'nam bantrach-aibh da rireadbh.

17 Measur gur fiu na seanairean, a riaghlaicheas gu maith, urram dùbhailte, gu h-àraid iadsan a tha sàoithreachadh san fhocal agus ann an teagast.

18 Oir a deir an scriobtuir, Na ceangail beul an daimh, a tha saltairic an arbhair: agus, Is fiu ant-oibriche a thurasdal.

19 Na gabh casaid an aghaidh seanair, ach le dithis no triuir a dh'fhanuisibh.

20 Iadsan a tha peacachadh crònach an làthair nan uile, chum gu'n gabh càch eagal mar an ceudna.

21 Sparram ort am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, agus nan aingeal taghta, gu'n coimhidd thu na nithe so gun aon a chur roimh neach eile, gun ni air bith a dheanamh le claoine bhreith.

22 Na leag do làmha gu h-obann air duine sam bith, agus na biodh comhpairt agad do pheacaibh dhaoine eile: coimhidh thu séin glan.

23 Na h-òl' uisge ni's mò, ach cleachd beagan flona air son

do ghoile, agus t'anmhuiinneachd mhini.

24 Tha peacanna cui'd do dhaoinibh follaiseach roimh-làimh, a' dol rompa chum breitheanais; agus tha peacanna dhream àraidh 'gan lean-tuinn.

25 Mar an ceudna tha deadh oibre cui'd follaiseach roimh-làimh; agus na h-oibre a ta air ghleus eile, cha'n fheudar am folach.

CAIB. VI.

M EASADH a' mhend 's a ta fuidh'n chuing 'nan seirbhisich, gur fiu am maighstirean fèin an uile urram; chum's nach faigh aimh Dhé, agus a theagastg tòibheum.

2 Agus iadsan aig am bheil maighstirean creideach, na deanadh iad tarcais orra, air son gur bràithreanaiad: ach gu ma fearr leo seirbhis a dheanamh dhoibh, do bhrigh gu bheil iad creideach agus ionmhuinn, 'nan luchd comhpairt do thiodhlac a' ghràis. Na nithe so teagaisg agus earaillich.

3 Ma bheir aon neach atharrachadh teagaisg uaith, agus nach aontach e do bhrithraibh fal'ain, eadhon do bhrithraibh ar Tighearna Iosa Criosd, agus do'n teagaisg, a ta réir na diadhachd:

4 Tha e naibhreach gun eòlas aige air ni sam bith, ach e as a chéill mu thimechioll cheisdean, agus bhrithar-chonnsaeadh e, o'n d'thig farmad, comh-stri, annacainnt, droch amharusan,

5 Fiar-dheasboireachd dhaoine 'gam bheil inninn thruaillich, agus as euqmhais na fìrinn, a' meas gur buannachd an diadhachd: dealaich ris an leithidibh siu.

6 Ach is buannachd mhòr an diadhachd maille ri toileachas-inntinn.

7 Oir cha d'thug sinn ni air bith leinn do'n t-saoghal, agus is soilleir nach urradh sinn ni sam bith theort as.

8 Uime sin air dhuinn biadh agus eudach a bhi againn, bitheamaid toilichte leo sin.

9 Ach an dream le'n àill bhi beartach, tuigidh iad ann am buaireadh, agus ann an ribe, agus ann an iomad anamhian amайдeach agus ciurrail, a bhàthas daoine ann am milleadh agus ann an sgrios.

10 Oir is e gaol an airgid freumh gach uile: ni am feadh a mhiannach dream àraidh, chaidh iad air

^a fianuis.

^b thog i suas.

^c bualadh.

^d gleidh.

^e stri mu fhoclaibh.

^f fairbhe.

^g diubhhalach, dosguinneach, dochannach.

seacharan o'n chreidimh, agus throimh-lot siad iad fén le iomadh crádh.

11 Ach thusa, O òglaich Dhé, teich o na nithibh sin: agus lean fireantachd, diadhachd, creidimh, gràdh, foighidin, ceainsachd.

12 Còmhraig deadh chòmhrag a' chreidimh, gabh grein do'n bheatha mhaireannaich, chum mar an ceudna an do ghairmeadh thu, agus dh'aidich thu deadh aidmheil an làthair mòrain fhanuisean.

13 Sparram ort ann am fianuis Dé, a bheothaicheas na h-uile nithe, agus *am fianuis* Iosa Criod, a rinn fianuis air deadh aidmheil an làthair Phontius Pilat;

14 Thu choimhead na h-àithne so gun smal, gun lochd, gu teachd ar Tighearna Iosa Criod:

15 Ni ann a àmaibh fén a dh'fhoillsicheas an ti a ta beannuichte, agus a mhàin cumbachdach, Righ nan righ agus Tighearna nan tighearna;

16 Neach 'na aonar aig am bheil neo-bhàsmhorachd, a ta 'na chòmh-

nuidh san t-solus, dh'ionnsuidh nach feudar teàchd, neach nach faca duine sam bith, agus nach mò dh'fheudas e fhaicinn: dhasan *gu robh* onoir agus cumhachd siorruidh. Amen.

17 Thoir àithne do na daoinibh a ta saibhir san t-saoghal so, gun iad a bhi àrd-intintimeach, agus gun dòchais a chur ann an saibhreas neochinnteach, ach anns an Dia bheo, a tha toirt duinn nàn uile nithe gu saibhir r'am mealtuinn:

18 Iad a dheanamh maith, iad a bhi saibhir ann an deadh oibríbh, ealamb gu roinn b, comh-pàirteach;

19 A' tasgaidh suas doibh fén deadh bhuaait fa chomhair an àm ri teachd, chum's gu'n dean iad greim air a' bheatha mhaireannaich.

20 O a Thimoteus, coimhid an ni sin a dh'earbadh riut, a' seachnadh faoin-chombraidi mi-naomha, agus comh-chogadh eolais d'an tiubhrar gu breugach an t-ainm sin c.

21 Ni air bhi do dhream àraidh ag aidmheil, chaideh iad air seacharan thaobh a' chreidimh. Gràs *gu robh* maille riut. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHIOL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criod tre theil Dé, a réir geallaidh na beatha, a tha ann an Iosa Criod;

2 Gu Timoteus *mo* mhac gràdhach: gràs, tròcair, *agus* siothchaint o Dhia an t-Atha'r, agus o Iosa Criod ar Tighearn.

3 Bheiream buidhreachas do Dhia, d'an deanam seirbhis o m'shinnisiribh le coguis ghloin, gu bheil agam cuimhne orts a ghnàth a là agus a dh'oidhche ann am ùrnuighibh:

4 Air dhomh bhi ro-thogarrach air thusa fhaicinn, a' cuimhneachadh do dheura, chum gu'm bi mi air mo lionadh le gairdeachas:

5 'Nuair a chuimhnicheas mi an creidimh neo-chealgach a tha annadsa, a chòmhntich air tùs a d'd sheanmhàthair Lois, agus a'd' mhàthair Eunice; agus is deimhiu leam a tha annadsa mar an ceudna.

6 Air an aobhar so' cuiream an cuimhne dhuit, thu dh'ath-bheoth-

achadh tiodhlaic Dhé, a tha annad tre chur mo làmhsa ort.

7 Oir cha d'fhug Dia dhuinne spiorad na geilt; ach *spiorad* a' chumhachd, agus a' ghràidh, agus na h-inntinn fhallain.

8 Uime sin, na gabhsa näire do fhanuis ar Tighearna, no dhiomsa a phriosunach: ach biodh do chuid agad do àmhgharan t-soisgeil, a réir cumhachd Dhé;

9 A shaor sinne, agus a ghairm sinn le gairm naomha, cha'n ann a réir ar n-oibre, ach a réir a rùin fén agus a ghràis, a thugadh dhuinne ann an Iosa Criod, roimh thoiseach an t-saoghal,

10 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis tre theachdar Slànuighir Iosa Criod, a chuir as do'n bhàs, agus a thug beatha agus neo-bhàsmhorachd chum soluis, trìd an t-soisgeil;

11 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonuiche, agus a'm'

^b easguidh a thoirt an cui'd uatha.

^c i. e. ainm édlais.

C A I B . II.

abstol, agus a'm' fhearr-teagaig nan Cinneach.

12 An t-aobhar fa'm bheil mi mar an ceudna a' fulang nau nithe so ; gidheadh cha n'eil näire orm : oir a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an ni sin, a dli'earb mi ris, a choimhead fa chomhar an là sin.

13 Cum gu daingean samhladh firinneach nam briathar fallain, a chuala tu uamsa, ann an creidimh agus ann an gràdh, a ta ann an Iosa Criosc.

14 Coimhidh an taisgeach maith sin a dh'earbadh riut, trid an Spioraid naoimh a tha chòmhnuidh annainn.

15 Tha fhios so agad, gu'n do phill iadsan uile a tha san Asia uamsa : d'am bheil Phigellus agus Harmogenes.

16 Gu'n d'thugadh an Tighearn tròcair do theaghlach Onesiphorus ; eir is minic a thug e sòlas dhomhsa, agus cha do ghabh e näire do m' shlabhraidh.

17 Ach an uair a bha e san Ròimh dh'iarr e mach mi gu dichiollach, agus fhuair e mi.

18 Gu deònacheadh an Tighearn dhasan gu'm faigh e tròcair o'n Tighearn san là sin : agus a ta sàr-fhios agad, cia lion nithe anns an d'rinn e frithealadh dhomhsa ann an Ephesus.

CAIB II.

UIME sin bi-sa, a mhic, làdir anns a' ghràs a ta ann an Iosa Criosc.

2 Agus na nithe a chuala tu uamsa am measg mhòrain fhianaisean, earb thusa na nithe sin féin ri daoinibh firinneach, a bhios iomchuidh gu daoin' eile a theagasc mar an ceudna.

3 Fuiling thusa uime sin cruaidh-chas, mar dheadh shaighdear Iosa Criosc.

4 Cha dean neach sam bith a lean-as an cogadh e féin a ribeachd a ann an gnothuichibh na beatha so : chum's gu'n toilich e an ti a thagh e gu bli' na shaighdear.

5 Agus mar an ceudna ge do ni fear air bith sbairn^b, cha chrùnar e mur dean e sbairn gu dligheach.

6 Is còir do'n treabhaiche a shaothracheas air tùs, comhroinn fhaotainn do'n toradh.

7 Smuaintich air na nitibh a deiream ; agus gu d'thugadh an Tighearna dhuit twigse anns na h-uile nitibh.

8 Cuimhnich gu'n do thogadh o

na marbhaibh Iosa Criosc, do shiol Dhaibhidh, a réir mo shoisgeilse.

9 Air son am bheil mise a' fulang mar fhearr droch-bheit, eadhon gu geomhlibh ; ach cha n'eil focal Dé ceangailte.

10 Uime sin iomchaiream na h-uile nithe airson nan daoine taghta, chum gu'm faigh iadsan mar an ceudna an t-slàinte a tha ann an Iosa Criosc, maille ri glòr shiorruidh.

11 Is rádh fior so, Ma bhàsaicheas sinn maille ris, gu'm bi sinn beo mar an ceudna maille ris :

12 Ma dh'fhuilgeas sinn, riogh-aichidh sinn mar an ceudna maraon ris : ma dh'aicheadhas sinn e, àicheadhaidh esan sinne mar an ceudna :

13 Ge nach creid sinne^c, gidheadh tha esan a' fantuinn firinneach ; cha n'eil e'n comas d'a e fén àicheadh.

14 Cuir na nithe sin an cuimhne dhoibh, a' cur sparraidh orra am fianuis an Tighearna, gun iad a bhi connsachadh mu fhoclàibh, anns nach 'eil tairbhe sam bith, ach a thilgeas bun os ceann an luchd-éisdeachd.

15 Dean dichioll air thu féin a nochdadh dearbhta do Dhia, a'd shaothraiche nach ruig a leas näire a ghabhail, a roinn focail na firinn gu ceart.

16 Ach seachain faoin-chainnt mhinnaomha ; oir théid iad air aghaidh chum an tuilleadh mi-dhiadhachd.

17 Agus ithidh am focal mar chnàmuinn ; d'am bheil Himeneus agus Philetus ;

18 Muiuentir thaobh na firinn a chaidh air seacharan, ag ràdh gu'n deachaidh an aiseirigh cheana seach ; agus a ta tilgeadh creidimh dream àraighe bun as ceann.

19 Gidheadh, a ta bunait Dhé a' seasamh daingean, aig am bheil an seula^d so, Is aithne do'n Tighearn an droing sin a's leis. Agus, Gach neach a tha 'g ainmeachadh ainm Criosc, tréigeadh e eucoir.

20 Ach ann an tigh mòr cha'n e mhàin gu bheil soithichean dir, agus airgid, ach mar an ceudna soithiche fiodha, agus creadhac^e ; agus cuid diubh chum onoir, agus cuid eile chum easonoir.

21 Uime sin ma ghlanas neach e féin uatha so, bithidh e 'na shoithe each chum onoir, air a naomhachadh, agus iomchuidh chum feim a'mhaigh-stir, deas chum gach uile dheadh oibre.

22 Teich uime sin o anamhiannibh na h-oige : ach lean fireantachd,

^a a chur an sàs. ^b gleachda, stri.

^c Ge nach 'eil sinne flrinneach.
^d scròbhadh. ^e criadha.

II. T I M.

creidimh, gràdh, siothchaint maille riusan a ta gairm air an Tighearn o càridhe glan.

23 Ach seachain ceisdean amaid-each agus neo-fhoghlumte, air dhuit fios a bhi agad gu'n tog iad conn-satchein a.

24 Agus cha'n fheud òglach an Tighearna bhi conspoideach; ach ciuin ris na h-uile dhaoinibh, ealamh chum teagaisg, foighidneach,

25 Ann an ceannsachd a' teagasc na droinge a sheasas 'na aghaidh; dh'fheuchainn an d'thoir Dia uair air bith aithreachas dhoibh, chum aidmheil na firinn;

26 Agus air mosgladh dhoibh gun d'théid iad as o ribe an diabhoil, aig am bheil iad air am beo-ghlacadh chum a thoile.

CAIB. III.

A CH biadh fhiös so agad, gu'n d'thig anns na làithibh deir-eannach^b aimsire cunnartach.

2 Oir bithibh daoine féin-spéiseil, sauntach, ráiteachail, uaibhreach, toibheumach, easùmhail do phàrant-aibh, mi-thaingeil, mi-naomha,

3 Gun ghràdh nàdarra, 'nan luchd-brisidh comh-cheangail, tuaileasach, neo-gheamnuidh, borb, gun ghaol do'n mhaith,

4 Fealtach, ceann-laidir, àrdan-ach, aig am bheil barr gràidh do shaimh, na ta aca do Dhia.

5 Aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta 'g àicheadh a cumhachd: o'n leithidibh sin tionndas^c air falbh.

6 Oir is ann diubh so a ta'n droing sin a dh'èalaideas^d a steach do thighibh, agus a bheir leo am braighdeanas mriài shuarach air an uallachadh le peacaibh, air an iom-main le iomadh gnè anamhianna,

7 A' sìr-fhòghlum, agus gun chomas doibh gu bràth teachd chum eolais na firinn.

8 Agus mar a chuir Iannes agus lambres an aghaidh Mhaois, mar sin tha iadsan a' cur an aghaidh na firinn: daoine aig am bheil intinn thruaillidh, gun tuigse thaobh a' chreidimh.

9 Ach cha d'théid iad ni's faide air an aghaidh: oir bithibh am mi-chiall follaiseach do na h-uile dhaoinibh, mar a bha am mi-chiall-san mar an eudna.

10 Ach a ta làn-fhios agad air mo theagascga, mo ghnè beatha, mo rùn, mo chreidimh, m'fhad-fhulangas, mo sheirc e, m'fhoighdin,

11 **M**o gheur-leanmuinnibh, m' fhulangais a thainig orm ann an Antioch, ann an Iconium, ann an Listra; ciod e meud nan geur-leanmuinn a ghiùlain mi: ach asda uile shaor an Tighearn mi.

12 Seadh, fuilgidh iadsan uile, leis an àill am beatha a chaitheadh gu-diadhaidh ann an Iosa Criod, geur-leanmuinn.

13 Ach fasaidh droch dhaoine agus mealltairean ni's miosa agus ni's miosa, a' mealladh, agus air am mealladh.

14 Ach buanaich thusa anns na nithibh a dh'fhoghlum thu, agus air an d'rinneadh thu dearbh-fhiosrach f, air dhuit fios a bhi agad cia uaith a dh'fhoghlum thu iad;

15 Agus o bha thu a'd' leanabh gu'm b'aithne dhuit na scriobtuire naomha, a tha comasach air do dheanamh glic chum slàinte, tre'n chreidimh a ta ann an Iosa Criod.

16 *Thu* an scriobtuir uile air a dheachadh le Spiorad Dé, agus *tha e* tarbhach chum teagaisg, chum spreige, chum leasachaidh, chum oilein ann am fireantachd:

17 Chum gu'm bi òglach Dhé coimhlionta, làn deas chum gach uile dbeadh oibre.

CAIB. IV.

SPARRAM ort uime sin, am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criod, a bheir breth air na beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach agus *ann* a rioghachd :

2 Searmonaich am focal, bi dùrachdach ann an àm, is ann an an-àm: spreig g, cronaich, earailich leis an uile fhad-fhulangas agus theagasc.

3 Oir thig an t-àm anns nach bi fulang aca air teagasc fallain; ach air do chluasaibh tachasach bhi aca, càrnaidh iad suas dhoibh féin luchd-teagaisg a réir an anamhianna.

4 Agus tionndaidh iad an cluasan o'n fhìrinn, agus iompoichear iad chum sgeulachda sanine.

5 Ach dean thusa faire anns na h-uile nithibh, fuiling cruaidh-chas, dean obair soisgeulaiche, coimhlion^e do mhinistreileachd.

6 Oir tha mi nis gu bhi air m'lobradh, agus tha àm mo shiubhail am fagus.

7 Chòmhraig mi an deadh chòmhraig, chriochnaick mi mo thurus i, ghléidh mi an creidimh.

8 O so a mach taisgear fa m'

^a tuasáidean.

^b làithibh ri
^c pill-sa.

^b làithibh ri

^d ghoideas.

^e ghràdh.

^f a dh'earbadh riut.

^g tugair,
dearbh.
^h their lan dearbhadh air.
ⁱ mo choimhliong, mo réis.

chomhair crùn fireantachd, a bheir an Tighearn, am breitheamh cothromach, dhomh san là ud; agus cha'n ann dhomhsa a mhàin, ach dhoibhsan uile mar an ceudna leis an ion-mhuinn a theachdsan^a.

9 Dean do dhichioll air teachd a m' ionnsuidh gu luath.

10 Oir thréig Demas mi, air dha an saoghal so.tà làthair a ghràdhachadh, agus chaidh e do Thesalonica; Crescens do Ghalatia, Titus do Dhal-matia.

11 Tha Lucas 'na aonar maille rium. Gabh Marcus agus thoir leat e: oir tha e feumail dhomhsa chum na ministreileachd.

12 Ach chuir mi Tichicus gu h-Ephesus.

13 An fhallungi a dh'fhàg mi ann an Troas aig Carpus, 'nuair a thig thu, thoir leat, agus na leabhrainchean, ach gu h àraid na meam-brana b.

14 Rinn Alecsander an ceard-umha iomad olc orm: gu tugadh c an Tighearn dha a réir a ghniomhara.

15 Bi thusa mar an ceudna air t'fhaicill uaithe, oir chuir e gu mòr an aghaidh ar briatharne.

16 Aig mo cheud fhreagrachd cha robh aon neach leam, ach thréig na h-uile.mi: nar agrar orra e.

17 Gidheadh, sheas an Tighearn làimh rium, agus neartaich e mi; chum triomsa gu'm biodh an searmachadh air a làn-shoillseachadh d, agus gu'n cluinneadh na Cinnich uile e: agus shaoradh mi a beul an leomhain.

18 Agus saoraidh an Tighearn mi o'gach uile dhroch obair, agus gleidh-idh e mi chum a rioghachd néamh-aidh séin: dhasan *gu robh gloir gu* saoghal nan saoghal. Amen.

19 Cuir fàilte air Prisca, agus Aeuila, agus air teaghlaich Onesiphorus.

20 Dh'fhan Erastus ann an Corinthus: ach dh'fhàg mi Trophimus gu tinn ann am Miletum.

21 Deandichioll air teachd roimh'n gheamhradh. Tha Eubulus, agus Pudens, agus Linus, a'us Claudia, agus na braithrean uile a' cur fàilte ort.

22 *Gu robh* an Tighearn Iosa Criod maille ri d' spiorad. Gràs maille ribh. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THITUÍS.

CAIB. I.

POL seirbhiseach Dhé, agus abstol Iosa Criod, a réir creidimh c *dhaoine* taghta Dhé, agus aidmheil na firinn, a ta réir diadhachadh:

2 Ann an dòchas na beatha mair-eannach, a gheall Dia do nach co-masach^f breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoighil g;

3 Ach dh'fhoillsich e fhocal séin, ann an àm iomchuidh tre shearmhon-achadh, a dh'earbadh riumsa, a réir àithne Dhé ar Slànuigheir:

4 Chum Thituís *mo* dhearbh mhac séin a réir a' chreidimh choitichionn: Gràs, tròcair, agus sith o Dhia an t-A'hair, agus o'n Tighearn Iosa Criod ar Slànuigheir.

5 Air a shon so dh'fhàg mi thu ann an Crete, chum gu'n cuireadh tu'n ordugh na nithe a dh'fhàgadh gun deanamh, agus gu'n suidhich-

eadh tu seanairean anns gach baile, a réir mar a dh'áithn mise dbuit.

6 Ma tha neach sam bith neo-lochdach, 'na fhearr aon mhnà, aig am bheil a chlann creideach, nack 'eil fuidh mhi-chliu thaobh ana-caitheimh, no easumhal.

7 Oir is coir do easbuig a bhi neo-choireach, mar stiùbhard Dhé; gun bhi séin-thoileil, no feargach, no ol-mhar, no buailteach, no cionail air buannachd neo-ghloin;

8 Ach acidheil, déidheil air daoin-ibh maithe, ciallach, cothromach, naomha, measarra;

9 A' cumail an fhocail fhìor gu daingeann, a réir teagaisg chum gu'm-bi e comasach le teagaisg fallain, ar aon earail a thabhairt, agus an dream a sheasas 'na aghaidh chur as-am barail.

10 Oir a ta mòran ann a tha mi-

^a *fhoillseachadh-san.*

^b *parchments.*

^c *bheir.*

^d *air a*

^e *air son creidimh.*

^f *àithne.*

^g *roimh amanna nan linn.*

^h *chumanta.*

fìreanachadh tríd a ghràis-san, gu'm bitheamaid air ar deanaamh 'nar n-oighreachaibh a réir dòchais na beatha maireannaich.

8 Is fior an 1ldh so, agus is àill leam thu thoirte dearbh-chiunte air na nithibh sin, chum gu'm biodh iad-san, a chreid ann an Dia, cùramach air toiseach a bhi aca ann an deadh oibríbhdh: oir tha na nithe so maith agus tarbhach do dhaoinibh.

9 Ach seachain ceisdean amaid-each, agus sloinnteireachd, agus con-spoidean, agus connsachadh mu'n lagh: oir tha iad gun tairbhe agus diomhain.

10 Duine a ta 'na shaoblh-chreid-each^a, an déigh na ceud agus an dara comhairle, diùlt:

11 Air do fhios bhi agad gu bheil a leithid sin do dhuine air a chur bun os ceann, agus gu bheil e a'

peacachadh, air dha bhi air fhéindhiteadh.

12 Nuair a chuireas mi Artemas a d' ionnsuidh, no Tichicus, dean dìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu Nicopolis: oir is ann an sin a chuir mi romham an geamhradh a chaitheadh.

13 Thoir Senas am fear-lagha, agus Apollos air an aghaidh san t-slige gu dùrachdach, chum nach bi nì air bith dh'uireasbhuidh orra.

14 Agus fòghlumadh ar muinntir-ne mar an ceudna deadh oibre a dheanamh gu dùrachdach fa chomh-air glinntachadh feumail, chum nach bi iad neo-tharbhach.

15 Tha'n droing a ta maille rium uile a' cur fàilte ort. Ouir fàilte orrasan le'n ionmhuiinn sinne sa' chreidimh. Gràs maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM PHILEMOIN.

CAIB. I.

POL priosunach Iosa Criod, agus Timoteus ar bràthair, chum Philemoin a's ionmhuiinn leinn, agus ar comh-shaothraiche,

2 Agus chum Apphia ionmhuiinn, agus Archipuis ar comh-shaighdear, agus chum na h-eaglais a ta ann do thigh:

3 Gràs gu robb dhuibh, agus sith o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criod.

4 Bheiream buidheachas do m' Dhia, a' sir-thoirt luadh' orts a ann am ùrnuaighibh,

5 Air dhomh bhi cluinniunn mu d' ghràdh, agus chreidimh, a tha agad a thaobh an Tighearna Iosa, agus a thaobh nan uile naomh;

6 Chum gu'm bi comh-chomunn do chreidimh éifeachdach ann an aidmheil an uile mbaith, a tha ann-aibh ann an Iosa Criod.

7 Oir tha subhachas ro mhòr agus eomhfurtachd againne ann do ghràdhsa, do bhrigh gu bheil innigh b' nan naomh air faotainn suaimhneis c tríd-sa, a bhràthair.

8 Uime sin ge d'fheudainn bhi ro dhàna ann an Criod, chum an ni a ta iomchuidh aithneadh dhuitse.

9 Gidheadh is fearr leam air son

^a eiriceach. ^b cridhe. ^c fois.

gràidh impidh chur ort^d, air bhi dhomh mar Phòl aosda, agus a nis mar an ceudna a'm' phriosunach air son Iosa Criod.

10 Guidheam ort air son mo mhic Onesimus, a ghin mi anu am geimhlibh:

11 Neach a bha uair-eigin neotharbhach dhuitse, ach a nis a tha tarbhach dhuitse agus dhomhsa: .

12 Neach a chuir mi air ais: uime sin gabhsa ris mar ri m' innigh féin.

13 Neach bu mhìann leam a chumail maille rium féin, chum gu'n deanadh e frithealadh dhomh ann ad ionadsa, ann an geimhlibh an t-soisgeil.

14 Ach as eugmhais t'intinnse cha bu toil leam ni sam bith a dheanamh; chum nach biodh do mhaithid mar gu b'ann a dh'aindeoin, ach o d' thoil féin.

15 Oir theagamh gur ann air a shon so a dh'fhàg e thu e rè tamuill, chum gu'm faigheadh tu e gu siorruidh;

16 Cha'n ann a so suas mar sheirbhiseach, ach os ceann seirbhisich, 'na bhràthair gràdhach, gu li-àraig dhomhsa, agus nach mò na

^d guidheadh ort. ^e a dhealaich-eadh e uait.

sín dhuitse, araoon anns an fheòil,
agus anns an Tighearn?

17 Uime sin ma mheasas tu mise
mar shear comh-roinne, gabh ris-san
mar rium féin.

18 Agus mar inn e eucoir ort, no
ma dhligheas e a ni sam bith dhùit,
cuir sin as mo lethse.

19 Scriobh mise Pòl le m' làimh
féin e, agus diolaidh mi e: ge nach
abram riut, gu'n dlighear leat thu
fén os bàrr dhomb.

20 Seadb, a bhràthair, faigheam
gairdeachas uait san Tighearn: dean
suaimhneach mo chridhe san Tighearn.

21 Air dhomh bhi earbsach a
d'ùmhlaichd scriobh mi a t'ionnsuidh,
oir tha fhios agam gu'n dean thusa
mar an ceudna ni's mò na a deiream.

22 Ach maille ri so ulluich mar an
ceudna fard: ch fa m' chomhair: oir
tha dochas agam, trid bhur n-ùrn-
uigheansa, gu'n tiubhrat b' mi
dhuibh.

23 Tha Epaphras mo chomh-
phriosunach ann an Iosa Criod,

24 Marcus, Aristarchus, Demas,
Lucas, me chomh-luchd-oibre, a' cur
fáilte ort.

25 Gràs ar Tighearna Iosa Criod
gu robh maille ri'r spioradsa. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EABHRUIDHEACH.

CAIB. I.

DIÀ, a labhair o shean c' gu minic,
agus air iomadh dòigh ris na-
h-aithrichibh leis na fàidhibh,

2 Labhair e anns na làithibh
deireannach so ruinne trid a Mhac,
a db'orduich e 'na oighre air na
h-uile nitibh, tre'n do chruthaich
e fós na saoghal.

3 Neach air bhi dha 'na dheal-
radh a ghloire-san, agus 'na fhior
iomhaighd a phearsaigh, agus a'
cumail suas nan uile nithe le focal a
chumhachd, 'nuair a għlan e ar
peacaídline do thrid féin, shuidh e
air deas làimh na mòrachd anns na
h-àrdaibh :

4 Air dha bhi cir a dheanamh ni's
ro ḥirdheirce na na h-aingil, mheud
gu'n d'fhuair ee mar oighreachd
ainm bu ro fhearr na iadsan.

5 Oir cò do na h-aingil ris an
dubhaint e uair air bith, Is tu mo
Mhacs, an diugh għin mi thu?
agus a ris, Bithidh mise a'm Athair
dhasan, agus bithidh esan 'na Mhac
dhomhsa?

6 Agus a ris, 'nuair a tha e a
tabhairt a' cheud-ghin a steach do'n
t-saogħal, a deir e, Agus deanadh
uile aingil Dé aoradħ dha.

7 Agus a thaobh nan aingeal a
deir e, Neach a ta deanamh aingle
'nan spioradaibh f, agus a mhinisteir-
ean nan lasair theine.

8 Ach ris a Mhac a deir e, Tha
do righ-chaithir, a Dhé, gu saoghal
nan saoghal; is slat-rioghail ro
chothromach slat do rioghachDSA:

9 Għradhaich thu fireantachd,
agus thug thu fuath do aingidheachd;
uime sin dh'ung Dia, do Dha-sa,
tu le h-oladħi aqibhnej os ceann do
chompanacha.

10 Agus, Leag thusa, a Thighearn,
bunaite na talmhaġġ air tūs; agus
is iad na nèamha oibre do làmh.

11 Teirgidh iadsan, ach mairidh
tusa: agus fasaidh iad uile sean mar
eudach;

12 Agus fillidh tu iad mar bħrat,
agus caoħlaidhear iad: ach is tusa
an ti ceudna, agus cha'n fhàliniċ
do bħliadħnau.

13 Ach cò do na ainglibh ris an
dubhaint e uair air bith, Suidh air
mo dheas-làimh, gus an cuir mi do
naimhde 'nan stol-chos fuidh d'chos-
aibh?

14 Nach spiorada frithealaidh iad
uile, air an cur a mach chum frith-
ealaidh dħoibħsan, a bħios 'nan oigh-
reachaibh air sláinte?

CAIB. II.

UIME sin is còir dħuinn an ro
thuilleadh aire a thoirt do na
nitibh a chuala sinn, air eagħ uair
sam bith gu'n leigeamaid ruith leo.

2 Oir ma bħa am focal a labhradh
le h-ainglibh seasmħach, agus gu'n

a ma tha e am fiachaibh.
h-àmaibh a chaidh seachad.
na h-aingil as u f'huair e.

b deònūichear, tiodeħlaicear.
d dhealbh, riochd.
e uiread ni's fəarr na
f a theachdoirear 'nan gaothaibh.

c anns na

d'fhuair gach uile bhriseadh agus easumhlachd diol-thuasdal dligheach;

3 Cionnus a théid sinne as, ma ní sinn dimeas air sláinte co mór, a thòisich an tús air bhi air a labhairt leis an Tighearn, *agus* a rinneadh dearbhta dhuinne leosan a chual e;

4 Air bhi do Dhia a' deanamh comh-fhianuis leo, arao le comhar-aibh agus le h-iongantasaibh, agus le feartaibh eagsamhla ^a, agus le tiodhlacaibh an Spioraid naoimh, a réir a thoile féin?

5 Oir cha do chuir e fuidh cheannsal nan aingeal an saoghal ri teachd, mu'm bheil sinn a labhairt.

6 Ach rinn neach fianuis ann an ionad áraidi, ag rádh, Ciod e an duine gu'n cuimhnicheadh tu air? no mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?

7 Rinn thu e rè tamuill bhig ni's isle na na h-aingil; chrùn thu e le glòir agus le h-onoir, agus chuir thu e os cean oibre do làmh.

8 Chuir thu na h-uile nithe sìos fuidh a chosaibh. Oir ann an cur nan uile nithe fuidhe dha, cha d'fhág e ni air bith gun chur fuidhe. Ach a nis cha 'n'eil sin a' faicinn nan uile nithe fathast air an cur fuidh a cheannsal.

9 Ach chi sinn Iosa, a rinneadh rè ùine bhig ni b'isle nà na h-aingil, chum tre ghràs Dé gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhàis air a chrùnadh le glòir agus le h-onoir.

10 Oir b'iomchuidh dhasan, air son am bheil na h-uile nithe, agus tre'm bheil na h-uile nithe, ann an tabhaigt mhòrain mhac chum glòire, ceannard an sláinte a dheanamh foirfe tre fhulangasaibh.

11 Oir a ta arao an ti a naomh-aicheas, agus iadsan a naomhaichear, uile o aon: air an aobhar sin cha nàr leis bràithrean a ghairm diubh,

12 Ag rádh, Cuiridh mi t-ainm an cùill do m' bhràithribh, ann am meadhon na h-eaglais seinnidh mi cliu dhuit.

13 Agus a ris, Cuiridh mi mo dhòchas ann. Agus a ris, Feuch mise, agus a' chlann a thug Dia dhomh.

14 Uime sin, mheud gu bheil aig a' chloinn comh-roinn do fheòil agus do fhuil, ghabh esan mar a ceudna roinn diubh sin: chum tre'n bhàs gu'n claoideadh e esan, aig am bheil cumhachd a' bhàis, 'se sin, an diabhol;

15 Agus gu'n saoradh e iadsan bha trid eagail a' bhàis rè am tatha uile fuidh dhaorsa.

16 Oir gu deimhin cha do ghabh e nadur nan aingeal air ^b; ach ghabh e siol Abrahaim air.

17 Uime sin b'fheumail da anns na h-uile nithibh bhi air a dheanamh cosmhul r'a bhràithribh; chum gu'm bioldh e 'na àrd shagart tròcaireach agus dileas ann an nithibh a thaobh Dhè, chum réite dheanamh air son pheacanna an t-sluaigh:

18 Oir a mheud gu'n d'fhuiling e féin, air dha bhi air a bhuaireadh, is comasach e air cabhair a dheanamh orrasan a ta air am buaireadh.

CAIB. III.

UIME sin, a blhràithe naomha, a ta 'nar luchd-comh-pairt do'n ghairm néamhaidh, thugaibh fainear Iosa Criod, abstol agus àrd shagart ar n-aidmheil;

2 A bha dileas dhasan a dh'orduich e, amhuil a bha Maois mar an ceudna 'na thigasan uile.

3 Oir mbeasadh gu'm b'fhiu an Ti so glòir bu mhò na Maois, mheud gu bheil tuilleadh urraim aig an neach a thog an tigh, na aig an tigh féin.

4 Oir tha gach uile thigh air a thogail le aon eigin; ach an ti, a thog na h-uile nithe, is e Dia.

5 Agus gu deimhin bha Maois dileas 'na thigasan uile mar sheirbhiseach, chum fianuis air na nithibh sin, a bha gu bhi air an labhairt an déagh sin;

6 Ach Criod mar Mhac os ceann a thighe féin: agus is sinne a thigasan, ma chumas sinn dànachd, agus gairdeachas an dòchais, gu daingean gus a' chrìoch.

7 Uime sin mar a deir an Spiorad naomha, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth,

8 Na cruaidhchibh bhur cridhe: mar anns a' bhrosnachadh, ann an latha a' bhuaireidh san fhàsach:

9 Far an do bhuaire bhur n-aithrich mi, agus a dhearbh iad mi, agus a chunnaic iad m'oibre rè dha fhighead bliadhna.

10 Uime sin bha diom orm ris a ghinealach sin, agus thubhairt mi, Tha iad a ghnàth air seacharan 'nan cridhe; agus cha do ghabh iad eolas air mo shlighibhse.

11 Ionnas gu'n d'thug mi mo mhionnan a'm fheirg, Nach d'théid iad a steach do m' shuaimhneas.

12 Thugaibh an aire, a bhràithe,

^b cha do ghabh e greim do na h-ainglibh.

^a iomadh-ghnàitheach.

air eagal gu'm bi ann an aon neach agaibh droch cridhe mi-chreidimh, anns an Dia bheo a thréiginn.

13 Ach earaillichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoirear An latha 'n diugh dheth; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltoireachd a' pheacaidh.

14 Oir rinneadh sinne 'nar luchd-comh-pairt do Chriosd, ma chumas sin toiseach ar muinglin gu daingean gus a' chríoch;

15 Am feadh a deirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhosnachadh.

16 Oir air do dhream àraiddh cluinnitinn, bbrosnaich iad: ach ni'm b'iadsan uile a thainig a mach as an Eiphit le Maois.

17 Ach cò ris a bha diom air rè dhà fhicheadh bliadhna, nach ann riusan a pheacaich, muinntir a thuit an coluinnean anns an fhàsach?

18 Agus cò iad d'an d'thug e a mhionnan nach rachadh iad a steach d'a shuaimhneas^a, ach dhoibhsan nach do chreid^b?

19 Mar so chi sinn nach b'urrainn iad dol a steach air son mi-chreidimh.

CAIB. IV.

UIME sin biodh faictcheas^c oirnn, air eagal air bhi do gkealladh dol a steach d'a shuaimhneas air fhàgail againn, gu'n d'thigeadh aon neach agaibh d' a dhéidh-láimh air.

2 Oir shearmonaicheadh an soisgeul duinne, amhuil a' rinneadh dhoibhsan: ach cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal, a chaidh shearmonachadh, do bhrigh nach robh e air a mheasgadh le creidimh anns an droing a chual e.

3 Oir tha sinne a chreid a' dol a steach do shuaimhneas, amhuil a thubhairt e, Mar a thug mi mo mhionnan a'm fheirg, Nach d'théid iad a steach do m' shuaimhneas: ge do bha na h-oibre criochnaichte o thoiseach an t-saoghal.

4 Oir labhair e ann an ionad àraiddh mu'n t-seachdamh là air an dòigh so, Agus ghabh Dia fois air an t-seachdamh là o oibrih uile.

5 Agus anns an ionad so a ris, Ni'n d'théid iad a steach do m' shuaimhneas.

6 Do bhrigh uime sin gu'n tuigear uaith so gu'n d'théid dream àraiddh a steach ann, agus nach deachaidh an dream d'an do shearmonaicheadh e air tùs, a steach air son am mi-chreidimh;

^a fhois.

^c eagal.

^b a bha easumhal.

^d dhinn.

7 A ris, tha e suidheachadh là àraiddh, ag ràdh ann an Daibhidh, An diugh, an déigh aimsir co fhada; mar a deirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe.

8 Oir nam bioldh Iosua e air toirt suaimhneis dhoibh, cha labhradh e an déigh sin mu là eile.

9 Uime sin dh'fhàgadh fois fa chomhair sluaigh Dé.

10 Oir an ti a chaidh steach d'a shuaimhneas-san, ghabh esan tàmh o oibribsan, amhuil a ghabh Dia o oibrih fein.

11 Deanamaid dichioll uime sin air dol a steach do'n t-suaimhneas sin, air eagal gu'n tuit aon neach a réir eisemleir cheudna a' mhi-chreidimh^f.

12 Oir tha focal Dé beo agus cumhachdach, agus ni's géire na claidheamh dà-fhaobhair air bith, a' ruigheachd eadhon chum eadar-sgaraidh an anama agus an spioraid, agus nan alt agus nan smear, agus a' toirt breath air smuaintibh agus rùnaibh a' chridhe.

13 Agus cha 'n'eil creutair sam bith nach e'il follaiseach 'na láthair-san: ach a ta na h-uile nithe lomnochd, agus fosgalte do shùilibh an ti, d'am feum sinn cunntas a thabhairt.

14 Do bhrigh uime sin gu bheil againn àrd shagart mòr, a chaidh a steach do na rèamhaibh, Iosa Mac Dhé, cumamaid gu daingean ar n-aidmheil.

15 Oir cha 'n'eil àrd shagart againn nach e'il comasach air comh-fhulangas abhái ger'arn-anmhuinn-eachdaibh; ach a bhuaireadh sna h-uile nitibh air an dòigh cheudna ruinne, ach as eugmhais peacaidh.

16 Thigearnaid uime sin le dànochd gu righ-chaithir nan gràs, chum gu faigh sinn trócair, agus gu'n amais sinn air gràs chum cabhair ann an àm feuma.

CAIB. V.

OIR tha gach uile àrd shagart, air a thoirt o mheasg dhaoine, air ordughadh air son dhaoine ann an nitibh a thaobh Dhé, chum gu'n toir e suas araon tiodhlacan agus iobairtean air son pheacanna:

2 Neach a ta comasach air trius a ghabhail ris an droing a taineolach, agus air seacharan; do bhrigh gu bheil e féin mar an ceudna air a chuartachadh le h-anmuinneachd:

^e Iosa. ^f easumhlachda.
^g breithneachaibh. ^h ris am bheil ar gnothuchne. ⁱ gu'm faigh sinn.

3 Agus air a shon so, is còir dha iobradh air son peacaidh, mar as leth an t-sluaigh, is amhuil sin as a leth féin mar an ceudna.

4 Agus cha ghabh aon duine an onoir so dha féin, ach an ti a ta air a ghairm o Dhia, mar *bha* Aaron :

5 Is amhuil sin, cha do ghlòraich Criod e féin, gu bhi air a dheanamh 'na àrd shagart; ach an ti a thubhairt ris, Is tu mo Mhac, an diugh ghní mi thu.

6 A réir mar a deir e mar an ceudna ann an *ionad* eile, Is sagart thu gu siorruidh a réir orduigh a Melchisedeic.

7 Neach ann an làithibh fheòla, an déigh dha ùrnuighean agus ath-chuingean, maille ri li-àrd éigich agus deuraibh, dh' iobradh suas do'n ti a bhà comasach air a shaoradh o'n bhàs, agus dh' éisdeadh ris thaobh au ni romh an robh eagal air b.

8 Ge bu Mhac e, dh'flioghlum e ùmhachd o na nithibh a dh'fhuiling e :

9 Agus air dha bhi air a dheanamh foirfe, rinneadh e 'na ùghdar slàinte shiorruidh dhoibhsan uile, a bhios ùmhal dha;

10 Air a ghairm le Dia 'na àrd shagart, a réir orduigh Mhelchise-deic.

11 Mu'm bheil mòran againn r'a labhairt, agus cruaidh r'am mineachadh; do bhrigh gu bheil sibh mall 'nar n-éisdeadhd.

12 Oir ge d' bu chòir dhuibh a réir na h-aimsir bhi 'nar lùchd-teagaisg, tha feum agaibh gu'n teagaisgeadh neach dhuibh a ris ciod iad ceud-thoiseacha bhriathar c. Dhé; agus tha sibh air teachd chum *na h-inbhe* sin, gur mò a ta bainne dh'uireasbhuidh oirbh, na biadh làidir.

13 Oir gach neach a ta gnàthachadh bainne, tha e neo-theòmadh air focal na fireantachd: oir is naoidhean e.

14 Ach is ann do dhaoinibh foirfe a bhuineas biadh làidir, aig am bheil an ceudfaidh, tre ghnàthachadh fada, air an cleachdadh ri eadar-dhealachadh chur eadar maith agus olc.

CAIB. VI.

UIME sin air fàgail duinn ceud-thoiseacha teagaisg Chriosd, rachamaid air ar n-aghaidh chum foirfeachd; gun bhi rìs a' suidheachadh bunaite aithreachais o oibríbh marbha, agus creidimh thaobh Dhé,

a coslais.   b thugadh fuasgladh
dha o eagul.   c oracla.
d neo-iùlmkar.

2 *Bunaite* teagaisg nam baisde agus leagaidh nan làmh, agus aiseirigh nam marbh, agus breitheanais shiorruidh.

3 Agus ni sinn so, ma cheadaicheas Dia.

4 Oir is eucomasachan droing sin, a chaidh aon uair a shoillseachadh, agus a bhlaic an tiodhlac néamhaidh, agus a rinneadh 'nan fuchd-comhpairt do'n Spiorad naomh,

5 Agus a bhlaic death fhocal Dé, agus cumhachdan an t-saoghal ri teachd e,

6 Agus a thuit air falbh, ath-nuadhachadh chnm aithreachais: do bhrigh gu bheil iad a' ceusadh Mhic Dhé a ris dhoibh féin, agus 'ga chur gu näire shollaisich f.

7 Oir an talamh a dh'òlas a steach an t-uisge, a tha teachd gu minic air, agus a bheir uaith luibheanna iomchuidh do'n droing leis an saothraicheadh e, gheibh e beannachadh o Dhia:

8 Ach an talamh sin a bheir uaith droighionn agus drisean, tha e air a chur air cùl, agus fagus do mhallaichadh; d'an deireadh bhi air a losgadh.

9 Ach is dearbh leinn nithe a's fearr mu'r timchiolla, a mhuintir ionmbuinn, agus nithe a tha dlùth do shlainte, ge do tha sinn a' labhairt mar so.

10 Oir cha 'n'eil Diami-chothromach, gu'n di-chuimhnicheadh e obair agus saothair bhur gràidh, a nochd sibh a thaobh ainmesan, am feadh gu'n d'rinn sibh frithealadh do naonuhibh, agus gu bheil sibh a' frithealadh.

11 Agus is miann leinne gu'n dean gach aon agaibh an dùrachd ceudna a nochdad, chum làndearbhaidh an dòchais gus a' chrioch:

12 Chum nach bi sibh leasg, ach 'nar luchd-leanmbuinn orrasan, a tha tre chreidimh agus shoighidin a' sealbhachad nan geallanna.

13 Oir an uair a thug Dia gealladh do Abraham, do bhrigh nach feudadh e mionnan a thoirt air neach bu mhò, thug e mionnan air féin.

14 Ag rádh, Gu firinneach, beannuichidh mi gu mòr thu, agus ni mi ro llonmhòr thu.

15 Agus mar sin an déigh dhasan feitheamh gu soignidneach, fhuair e sealbh air a' ghealladh.

16 Oir gu deimhin bheir daoine

e na linu ri teachd.

f a' deanamh ball-magaidh dheth.

g a' beannachadh beannuichidh mi thu.

mionnan air an neach a's mò : agus sin an ti aig am bheil fianuis gu dhoibhsan is crioch air gach uile chonnsachadh mionnan chum daing-neachaideh.

17 Uime sin air bhi do Dhia toileach air neo-chaochluidheachd a chomhairle fheuchainn ni's pailte do oighreachaibh a' ghealladh, dhearbh e le mionnaibh e:

18 Chum tre dhà ni neo-chaochluidheach, anns an *robh e euomasach* gu'n deanadh Dia breug, gu'm biodh againne comhfurtachd làdir, a theich chum dìdein gu greim a dheanamh air an dòchas a chuireadh romhainn :

19 Ni a tha againn mar acair an anama, araon cinnteach agus daingean, agus a théid a steach do'n ionad sin, a ta'n taobh stigh do'n bhrat-roinn,

20 Far an deachaidh an roimh-ruith-fhear a steach air ar soinne, *eadhon losa*, a rinneadh 'na árd-shagart gu siorruidh a réir orduigh Melchisedec.

CAIB. VII.

OIR b'e am Melchisedic so righ Shaleim, sagart an Dé a's ro airde, neach a choinnieh Abraham a' pilltinn o àra nan righ, agus a bheannuich e;

2 D'an d'thug Abraham eadhon deachamh do'n uile: neach a's e air tús, air na eadar-theangachadh, righ na fireantachd, agus 'na dhéigh sin mar an ceudna, righ Shaleim, 'se sin, righ na sìth;

3 Gun athair, gun mhàthair, gun sinnsireachd, gun toiseach làithean, gun deireadh beatha aige; ach air a dheanamh cosmuil ri Mac Dhé, tha e fantuinn 'na shagart gu siorruidh.^b

4 A nis thugaibh an aire cia mòr an duine so, d'an d'thug eadhon am priomh-athair c Abraham an deachamh do'n chreich.

5 Agus gu deimhin iadsan do chloinn Lebhi, a tha faotainn na sagartachd, tha àithne aca deachamh a thogail o'n t-sluagh a réir an lagha, sin r'a ràdh, o'm bràithribh fèin, ge do thainig iad a mach a leasraidh Abrahaim :

6 Ach an ti nach 'eil air a shloinneadh uatha-san, fhuair e deachamh o Abraham, agus bheannuich se esan aig au robh na geallanna.

7 Agus gun agadh sam bith, beannuichear an ti a's lugha leis an ti a's fearr.

8 Agus an so tha daoine a gheibh bàs a' faotainn deachaimh: ach an

15 A nis nan d'thigeadh fairfeachd tre shagartachd nan Lebhiteach (oir is ann r'a linn a thugadh an lagh do'n t-sluagh) ciod am feum a bha air sagart eile éirigh a réir orduigh Melchisedec, agus nach biodh e air a ghairm a réir orduigh Araoin?

16 Oir air do'n t-sagartachd bhi air a h-atharrachadh, is éigin an lagh bhi air atharrachadh mar an ceudra. 13 Oir an ti air an labhrar na nithe sin, buinidh e do thréibh eile, do nach d'rinn aon neach frithealadh aig an altair.

14 Oir is soilleir gur ann o Iuda dh'éirich ar Tighearn, treubh air nach do labhair Maois ni air bith thaobh sagartachd.

15 Agus tha e fathast ni's ro-shoilleire, am feadh gu'n d'éirich sagart eile a réir coslas Melchisedec,

16 A' rinneadh 'na shagart, cha'n ann a réir lagha àithne fheòlmhoir, ach a réir cumhachd beatha gun chrioch.

17 Oir tha e deanamh fianuis, Gur sagart thn gach linn a réir orduigh Melchisedec.

18 Oir gu deimhin tha an àithne roimhe air a cur air cùl, air son i bhi anmhunn agus neo-tharbhach.

19 Oir cha d'rinn an lagh ni sam bith fairfe, ach *rinn* toirt a steach dòchais a's fearr e; tre'm bheil sinn a' teachd am fagus do Dhia.

20 Agus a mleud nach d'rinnéadh sagart deth gun mhionnaibh,

21 (Oir rinneadh sagarta dhiubhsan as eugmhais mhionnan: ach dhethsan le mionnaibh, tre'n ti a thubhlairt ris, Mhionnaich an Tighearn, agus cha ghabh e aithreachas, Is sagart thu gu siorruidh, a réir orduigh Melchisedec.)

22 Is co mòr as sin a rinneadh Iosa 'na urras air coimh-cheangal a's fearr.

23 Agus bha gu deimhin mòran diubhsan 'nan sagartaibh, do bhrigh gu'n do bhacadh dhoibh leis a' bhàs bhi mairtheann.

24 Ach an duine so, do bhrigh gu mair e gu siorruidh, tha sagartachd neo-chaochluidheach aige.

25 Air an aobhar sin tha e mar an

^a mharbhadh.
^b a ghnàth,
^c àrd-athair.

^d tiomnad.

C A I B. VIII. IX.

ceudna comasach air an droing a thig a dh'ionnsuidh Dhé tridsan a shlàn-uchadh gu h-iomlan^a, do bhrigh gu bheil e beo gu siorruidh gu eadar-ghuidhe dheanamh air an son.

26 Oir bha shamhuil sin do àrd shagart iomchuidh dhuinne, a bha naomha, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh^b o pheacach-aibh, agus a rinneadh ni's àirde nà na néamha;

27 Nach feum gach là mar na h-àrd shagairt ud iobairteav̄ thoirt suas, air tÙs air son a pheacanna féin, agus an déigh sìr air son pheacanna an t-sluagh: oir rinn e so aon uair, san àm a thug se e féin mar iobairt.

28 Oir tha an lagh a' deanamh àrd shagarta do dhaoinibh aig am bheil anmhuiinneachd; ach focal nam mionnan a bha an déigh an lagha, a' deanamh àrd shagairt do'n Mhac, a tha air a dheanamh iomlan c gu siorruidh.

CAIB. VIII.

ANIS is e so suim nan nithe a labhair sinn: Tha shamhuil sin do àrd shagart againn, a tha air sùidhe air deis righ-chaithreach na mòrachd anns na néamhaibh;

2 Ministeir nan ionad naomh, agus an fhior phailluin, a shuidhich an Tighearn, agus cha bu duine.

3 Oir tha gach uile àrd shagart air ordughadh chum tiodhlacan agus iobairtean a thàthairt suas: uime sin b'èigin gu'm biadh aig an duine so mar an ceudna ni-eigin r'a thabhairt suas.

4 Oir nam biadh e air thalamh, cha bhiodh e 'na shagart, do bhrigh gu bheil sagairt ann a tha tabhairt suas thiodhlac a réir an lagha:

5 Muinnitir a tha deanamh seirbhis le samhlachas agus sgàile nan nithe néamhaidh, a réir mar a dh'orduich-eadh do Mhaois le Dia 'nuair a bha e air ti am páilliun a chur suas. Oir feuch (a deir e) gu'n dean thu na h-uile nithe réir an t-saimpleir a nochdadhbh dhuibh san t-sliabh.

6 Ach a nis fhaur e ministreilleachd a's ro-fhearr, a mhead gu bheil e mar an ceudna 'na eadar-mheadhonair air coimh-cheangal a's fearr, a chaidh dhaingneachadh air geallaibh a's fearr.

7 Oir nam biadh an ceud choimh-cheangal sin gun uireasbhuidh^d;

^a gus a' chuid a's faide, gu siorruidh.
^b air a sgaradh.

^c air a choisrigeadh.

^d lochd, chron.

cha'n iarrtadh àit do'n dara coimh-cheangal.

8 Oir a' faotainn croin doibh, a deir e, Feuchi thig na làithean, (a deir an Tighearn,) anns an dean mi coimhcheangal nuadh ri tigh Israel, agus ri tigh luda:

9 Cha'n ann a réir a' choimh-cheangail a rinn mi r'an aithrichibh, anns au là a rug mi air làimh orra chum an treòrachadh a mach a talamh na h-Eiphit; do bhrigh nach d'fhan iad ann am choimh-cheangal, agus chuir mise suarach iadsan, a deir an Tighearn.

10 Oir is e so an coimh-cheangal a ni mi ri tigh Israel an déigh nan là ud, a deir an Tighearn; Cuiridh mi mo reachda 'nan inntinn, agus scriobhaidh mi iad air an eridhibh: agus bithidh mi a'm' Dia dhoibh agus bithidh iadsan 'nan sluagh dhomhsa.

11 Agus cha teagaisg iad gach aon a choimhhearsnach, agus gach aon a bhràthair, ag ràdh, Gabh èolas air an Tighearn: oir bithidh èolas aca uile orm, o'n neach a's lugha gus an neach a's mò dhiubh.

12 Oir bithidh mise tròcaireach d'an euceartaibh, agus am peacanna agus an aingidheachd cha chuimhneach mi ni's mò.

13 Am feadh a deir e, Coimh-cheangal nuadh, rinn e'n ceud choimh-cheangul sean. Annis an ni a ta a osda agus air fùs sean, tha e fagus do dhol as an t-sealladh.

CAIB. IX.

BHA ma seadh gu dearbh aig a' cheud phàilliun ordughéan a thaobh seirbhis Dé, agus naomh-ionad saoghalta.

2 Oir dheasaicheadh an ceud phàilliun, anns an robh an coinnleir, agus am bord, agus aran na fianuis ris an abrar an t-ionad naomha.

3 Agus an taobh a stigh do'n dara roinn-bhrat, am páilliun d'an goirear an t-ionad a's ro naomha :

4 Anns an robh an tùiseir òir, agus a'ice a' choimh-cheangail air a comhdachadh f mu'n cuairt le h-òr, anns an robh a' phoit òir anns an robh am mana, agus slat Aaroin a bha fuidh bhlàth, agus clàir a' choimh-cheangail;

5 Agus os a ceann, cheruban na glòire, a' cur sgàile air caithir na tròcair; mu nach urradh sinn a nis labhairt fa leth.

6 A nis an uair a bha na nithe so air an cur an ordugh mar so, chaidh na sagairt a ghnàth a steach do'n

e reachdan.

f folach.

cheud phàilliun, a' coimhlionadh seirbhis Dé :

7 Ach do'n dara phàilliun chaidh an t-àrd shagart 'na aonar a steach aon uair sa' bhliadhna, cha b'ann as eugmhais fola, a thug e suas air a shon féin, agus air son seacharain an t-sluagh.

8 Air bhi do'n Spiorad naomh a' nochdadhbh so, nach robh fathast an t-slige chum an ionaid bu ro-naomha air a foillseachadh, am feadh a bha an ceud phàilliun fathast 'na sheasamh :

9 Ni a bha 'na shamhladh do'n aimsir a ta làthair, anns an robh ar-aon tiodhlacan agus iobairtean air an toirt suas, nach robh comasach air an ti a bha deanamh na seirbhis sin a dheanamh coimhlionta, thaobh a choguis,

10 An t-seirbhis a bha mhàin ann am biadhainbh agus ann an deochainbhbh, agus ann an iomadh gnè ionnlaid, agus deas-ghnàthachaibh a thaobh na scòla a chuireadh mar uallaich orra gu àm an leasachaidh.

11 Ach air teachd do Chriosd 'na àrd shagart nan nithe maithe, a bha ri teachd, tre phàilliun bu mhò agus bu diongmhalta, nach d'rinneadh le làmhaibh, sin r'a ràdh, nach robh do'n togail so;

12 Agus cha'b'ann tre fhuil ghabhar agus laogh, ach tre fhuil féin a chaidh e steach aon uair do'n ionad naomha, air dha saorsa shiorruidh flaotainn *dhuinne*.

13 Oir ma ni fuil tharbh, agus ghabhar, agus Iuaithre aighe air a crathadh air an droing a bha neoghan, an naomhachadh chum glan-aidh na feòla;

14 Cia mòr is mò ni fuil Chriosd, a thug e féin suas tre'n Spioraid shiorruidh a gun lochd do Dhia, bhur coguis-se għlanadh o oibrīb marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheo?

15 Agus air a shon so is esan eadar-mheadhonair an tiomnaidh nuaidh b^a, ionnas tre fhulangas a' bhàis, chum saorsa^c nan euceart a bha fuidh'n cheud tiomnadha a chosnudh, gu'm faigheadh iadsan a ta air an gairm gealladh na h-oighreachd shiorruidh.

16 Oir far am bheil tiomnadha, is éigin bàs an tiomnaidh-fhir a bhi ann mar an ceudna.

17 Oir a ta tiomnadha daingean an déigh bàis dhaoine : ach cha 'n'eil

brigh sam bith ann am feadh 's a ta'n tiomnaidh-fhear beo.

18 A réir sin, ni mò bha'n ceud tiomnadha air a choisreagadh d as eugmhais fola.

19 Oir an uair a labhradh gach uile àithne réir an lagha ris an t-sluagh uile le Maois, air da fuil laogh agus għabbar a għabha, maille ri h-uisge, agus oluinn scarlaide, agus hisop, chrath e iad araon air an leahbar agus air an t-sluagh uile,

20 Ag ràdh, 'Si so fuil an tiomnaidh f, a dh'āithn Dia dhuibh.

21 Os-bàrr, chrath e mar an ceudna an fhuil air a' phàilliun, agus air soithichibh na naomh-sheirbhis uile.

22 Agus is beag nach 'eil na h-uile nithe air an glanadh le fuil a réir an lagha; agus as eugmhais dōrtaidh fola cha 'n'eil maitheanas r'a fhaotainn.

23 B'fheumail uime sin gu'm biodh samblaidh nan nithe a ta sna nèamhaibh air an glanadh leo so; ach na nithe nèamhaidh féin le iobairtibh a b'fhearr na iad so :

24 Oir cha deachaidh Criosd a steach do na h-ionadaibh naomha làmhdheanta, nithe a's iad samhlachais nam fior ionad; ach do nèamh féin, chum a nis e féin a' nochdadhbh ann am fianuis Dé air ar soinne :

25 No fòs chum e féin iobradh gu minic, mar a théid an t-àrd shagart gach bliadhna steach do'n ionad naomha, le fuil nach leis féin.

26 (Oir mar sin b'fheumail e dh'fħulang gu minic o thoisearch an t-saogħail;) ach a nis dh'fħoillsieħ-eadħ e aon uair ann an deireadh an t-saogħail, chum peacadh a chur air cul trid e féin iobradh.

27 Agus amhuil a ta e air ordueadh do dhaoinibh bàs fhaotainn aon uair, ach 'na dhéigh so breitheanas :

28 Mar sin thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacadh mhōrain, ach an dara uair as eugmhais peacadid foillsieħ-e dħoibħ-san aig am bheil sùl ris, chum slàinte.

CAIB. X.

UIME sin air bhi aig an lagh sgàile nithe mai the ri teachd, agus cha'n e fior-dhealbh nan nithe féin, ni'n comasach dha an droing a thig d'a ionnsuidh a choidhich a dheanamh coimhlionta, leis na h-iobairtibh sin, a bha iad a' toirt suas o bhliadhna gu bliadha għażiex.

2 Oir an sin nach sguireadh iad do bhi 'gan toirt suas do bhrigh

e corcuir. f a' choimh-cheangail . g nan linn.

^a tre'n spiorad naomh.

^b a' choimh-cheangail nuaidh.

^c fuasgħaidh. ^d air a dhaingneachadh.

nach biodh aig luchd-deanamh na naomh-sheirbhis tuilleadh coguis air bith peacaidh, air dhoibh bhi aon uair air an glanadh.

3 Ach anns na *h-lobairtibh* sin *nithear* ath-cbuimhneachadh air na peacaibh gach bliadhna.

4 Oir cha 'n'eil e'n comas gu tug-adh fuil tharbh agus ghabhar peacanna air falbh.

5 Uime sin ag teachd dha do'n t-saoghal, a deire, Iobairt agus tabhartas ni'm b'aill leat, ach dh'ulluich thu corp dhomhsa :

6 Ann an iobairtibh loisgte, agus ann an iobairtibh air son peacaidh eha robh tlachd agad:

7 An sin thubhairt mise, Feuch, tha mi a' teachd (ann an rola an leabhair tha sud scriobhta orm) chum do thoilse a dheanamh, O Dhé.

8 Air dha a ràdh roimhe sin, Iobairt, agus tabhartas, agus iobairte-loisgte, agus iobairt air son peacaidh ni'm b'aill leat, agus ni robh do thlachd annta, (a tha air an toirt suas a réir an lagha.)

9 An sin thubhairt e, Feuch, ataim a' teachd a dheanamh do thoilse, O Dhé. Tha e cur air cùl a' cheud ni, chum gu'n daingnich e an dara ni.

10 Leis an toil so tha sinne air ar naomhachadh, tríd toirt suas cuirp Iosa Criod aon uair.

11 Agus tha gach uile shagart a' seasamh gach là, a' frithealadh agus a' toirt suas nan iobairt cheudna gu minic, nithe do nach 'eil e'n comas a choidhch peacanna thoirt air falbh:

12 Ach an duine so, an déigh dha aon iobairt a thoirt suas air son peacaidh, shuidh e a choidhch tuilleadh air deas làimh Dhé;

13 A' feitheamh o sin suas gus an cuirear a naimhde 'nan stòl-chos fuidh chosaibh.

14 Oir le aon iobairt rinn e choidhch feirfe iadsan a ta air an naomhachadh.

15 Agus tha an Spiorad naomh mar an ceudna a' deanamh fianuis duinne air na nitibh so: oir an déigh dha ràdh roimhe,

16 Is e so an coimh-cheangal a ni mi riu 'n déigh nan là ud, deir an Tighearn, Cuiridh mi mo reachdan 'nan cridhe, agus scriobhaidh mi iad air an inntinn:

17 [A deir e] agus am peacanna agus an eucearta cha chuimhnich mi ni's mò.

18 A nis, far am bheil maitheanas nan nithe so, cha 'n'eil tabhartas a air son peacaidh ann ni's mò.

19 Uime sin, a bhràithre, do bhrigh gu bheil dànanachd againn chum dol a steach do'n ionad a's naomha tre fhuil Iosa,

20 Air slighe nuaidh agus bheo a choisrig e dhuinne, tre'n roinn-bhrat, sin r'a rádh, tre fheoil féin.

21 Agus do bhrigh gu bheil againn àrd shagart os ceann tighe Dhé,

22 Thigeamaid am fagus le cridhe fior, ann an làn dearbh-beachd a' chreidimh, le'r cridheachaibh air an crath-ghlanadh o dhroch coguis, agus le'r cuirp air an nigheadh le h-uise glan.

23 Cumamaid gu daingean aidmheil ar dòchais gun chlaonadh, (oir is firinneach an ti a gheall.)

24 Agus thugamaid an aire d'a chéile chum ar brosnachadh gu gràdh, agus deagh oibríbh :

25 Gun bhi leigeadh dhinn sinn féin a chrùinneachadh an ceann a chéile, mar is gnàth le dream àraidh, ach a' comhairleachadh *chéile*: agus gu ma mòid a ni sinn so, gu bheil sibh a' faicinn an là a' tairuing am fagus.

26 Oir ma pheacaicheas sinn d'ar toil féin an déigh dhuinn eòlas na firinn fhaotainn, cha'n fhágair tuilleadh dhuinn iobairt air son peacaidh,

27 Ach dùil eagalach ri breith-eanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascairdean.

28 An ti a rinn tair air lagh Mhaois, bhàsaich e gun tròcair, fuidh dhithis no thriuir a dh'fhanuisibh:

29 Cia mòr is measa na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fuidh chosaibh Mac Dhé, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimhcheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcus air Spiorad nan gràs?

30 Oir is aithne dhuinn an ti a thubhairt, *Is* leamsa an dìoghaltas, agus bheir mi dìoladh uam, deir an Tighearn: agus a ris, Bheir an Tighearn breth air a shluagh.

31 *Is* ni eagalach tuiteam ann an làmaibh an Dé bheo.

32 Ach biadh ath-chuimhne agaibh air na làithibh a chaidh seachad, anns an d'fhuing sibh, an déigh dhuibh bhi air bhur soillseachadh, glachda mòr fulangais^b;

33 Ann an euid am feadh a rinn-eadh sibh 'nar ball-amhàirec, araon tre mhaslaibh agus thriobláidibh; agus ann an euid, am feadh a rinn-

^b cath mòr àmhghara.

^c ball-àbhacais.

eadh sibh 'nar companaich dhoibhsan ris an do bhuineadh mar sin.

34 Oir bha comh-fhulangas agaibh ri umsa ann am gheimhlibh, agus ghabh sibh le luathghair ri creachadh bhur maoin, air dhuibh fios a bhi agaibh annaibh féin gu bheil agaibh air nèamh maoin a's fearr, agus a ta maireannach.

35 Uime sin na tilgibh uaibh bhur muinghin, aig am bheil mòr dhiol-thuarasdal.

36 Oir a ta feum agaibh air fóighidin; chum an déigh dhuibh toil Dé a dheanamh, gu'm faigh sibh an gealladh.

37 Oir fathast sealan beag, agus an ti a ta ri teachd thig e, agus cha dean e moille.

38 A nis bitidh am firean beo tre chreidimh: ach ma philleas e air aís, cha bhi aig m'anamsa tlachd ann.

39 Ach cha 'n'eil sinne do'n dream sin a philleas air an ais chum sgrios; ach do'n dream a chreideas, chum slànuachaидh an anama.

CAIB. XI.

ANIS is e creidimh brigh nan nithe ri'm bheildòchas, dearbhadh nan nithe nach faicear.

2 Oir is ann trid so a fhuair na sinnisir death theisteas.

3 Tre chreidimh tha sinn a' tuig-sinn gu'n do chruthaicheadh na saoghail tre fhocal Dé, air chor as nach d'rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r'am faicinn.

4 Tre chreidimh thus Abel suas do Dhia lobairt ni b'shear na Cain, trid an d'thugadh teisteas dha gu'n robh e 'na fhirean, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis d'a thiodhlacaibh: agus tre sin, air dha bhi marbh, tha e fathast a' labhairt.

5 Tre chreidimh dh'atharraich-eadh Enoch chum nach faiceadh e bàs; agus cha d'fhuadaradh e, do bhrigh gu'n d'atharraich Dia e: oir roimh atharrachadh thugadh fianuis da, Gu'n do thaitinn e ri Dia.

6 Ach as eugmhais creidimh cha 'n'eil e'n comas a thoileachadh: oir is éigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh Dhé a chreidsinn gu bheil e ann, agus gu'n neach e a bheir duais do'n droing a dlt'iarras gu dichiollach.

7 Tre chreidimh air do Noe rabh-adh fhaotainn o Dhia mu thimchioll nithe, nach robh idir r'am faicinn, agus eagal a ghabhail, dh'ulluich e àirc chum tearnaidh a theaghlaich; tre'n do dhit e an saoghal, agus rinn-eadh e 'na oighre air an fhireantachd a ta thaobh creidimh.

8 Tre chreidimh, 'nuair a ghairm-

eadh Abraham gu dol a mach do ionad a bha e gus fhaotainn an déigh sin mar oighreachd, fhreagair e; agus dh'imich e mach gun fhios a bhi aige c'ait an robh e dol.

9 Tre chreidimh bha e air chuairt ann an tir a' gheallaiddh, mar ann an tìr choimhich, a' gabhail còmhnuaidh ann am páilliunaibh maille ri h-Isaac agus Jacob, comh-oighreachan a' gheallaiddh cheudna.

10 Oir bha sùil aige ri baile le bunaitibh, air am bheil Dia 'na fheardalbhaidd agus 'na fhear-togail.

11 Tre chreidimh mar an ceudna fhuair Sara féin neart gu sliochd a ghabhail 'na broinn, agus rug i leanabh an déigh dh'i dol thar aois cloinne, do bhrigh gu'n do mheas i gu'n robh esan firinneach, a thug an gealladh.

12 Uime sin ghineadh o aon a mhàin, agus esan ionann agus marbh, sliochd mar reulta nèimhe thaobh lionmhoireachd, agus mar a' ghaineamh air tràigh na fairge do-air-eamh.

13 Fhuair iad so uile bàs ann an creidimh, gun na gealanna a' fhaotainn, ach air dhoibh am faicinn fad o làimh, (agus an creidsinn,) ghabh iad riu, agus dh'aidich iad gu'm bu choigrich agus luchd-cuairt air an talamh iad fein.

14 Oir an droing a deir na nithe sin, tha iad a' nochdadu gu soilleir gu bheil iad ag iarraidh dùthcha.

15 Agus gu firinneach nam biodh iad cuimhneachail air an dùthaich sin, as an d'thainig iad a mach, dh'fheudadh iad àm iomchuidh fhaghail air pilleadh:

16 Ach a nis tha déidh aca air dùthaich a's fearr, eadhon dùthaich nèamhaidh: uime sin cha nàr le Dia, gu'n goirear an Dia-san dheth: oir dh'ulluich e dhoibh baile.

17 Tre chreidimh dh'iobair Abraham, air dha bhi air a dhearbhadh, a' mhac Isaac; agus thug an ti a fhuair na geallanna suas aonghin mhic :

18 Ris an dubhradh b, Ann an Isaac goirear do shliochd:

19 A' breithneachadh c gu'm bu chomasach Dia air a thogail eadhon o na marbhaibh; o'n d'fhuair se e eadhon ann an cosamhlachd.

20 Tre chreidimh bheannuich Isaac Jacob agus Esau mu thimchioll nithe, a bha ri teachd.

21 Tre chreidimh bheannuich Jacob, ag faghail bàis da, dithis mhac

a na nithe a ghealladh.

b Mu'n dubhradh.

c a' reusonachadh, a' meits.

C A I B . XII.

Ioseiph; agus rinn e aoradh, a' leig-eadh a chudthrom air bàrr a bhat-aidh.

22 Tre chreidimh rinn Ioseph, ri àm faghail a' bhàis da, iomradh air dol a mach chloinn Israeil; agus thug e àithne mu thimchioll a chnàmh.

23 Tre chreidimh an uair a rug-adh Maois, dh'fholaireadh e tri miosan le phàrantaibh, do bhrigh gu'm faciad gu'm bu leanabh tachdmhor e; agus cha robh eagal orra roimh àithne an righ.

24 Tre chreidimh air teachd gu h-aosi do Mhaois, dhiùlt e bhi air a ghairm 'na mhac do nighinn Pharaoh;

25 A' ròghnachadh àmhgarh fhulang maraon ri sluagh Dhé, roimh shòlas a' pheacaidh a mhealtuinn rè seal;

26 A' meas gu'm bu mhò an saibhreas masladh Chriosd na ion-mhuis na h-Eiphit: oir bha sùil aige ris an luach-saoithreach^a.

27 Tre chreidimh thréig e'n Eiphit, gun eagal a bhi air roimh chorruich an righ: oir bha e làdir 'na intinn mar neach a bha faicinn an ti a ta neo-fhaicisinneach.

28 Tre chreidimh ghlèidh e chàisg, agus an dortadh folà, chum nach beanadh an ti a sgrios na ceud-ghin rusan.

29 Tre chreidimh chaidh iad trìd na mara ruaidh mar tre thalamh tioram: ni 'nuair a thug na h-Eiphit-ich ionnsuidh air a dheanamh, bhàthadh iad.

30 Tre chreidimh thuit ballacha Iericho, an déigh bhi air an cuartachadh rè sheachd làithean.

31 Is ann tre chreidimh nach do sgriosadh Rahab an striopach mar-aon riusan rach do chreid, 'nuair a ghabh i ris an luchd-brathaидh an siothchaint.

32 Agus ciod tuilleadh a deiream? oir theirgeadh an ùine dhomh ann an labhairt mu Ghedeon, Bharac agus Sampson, agus Iephthae, Dhaibhidh mar an ceudna agus Samuel, agus na fàidhibh:

33 Muintir tre chreidimh a cheannsaich rioghachdan, a dh'oibrich fireantachd, a fhuair geallanna a dhruid beoil leòmhan,

34 A mbùch neart teine, a chaidh as o fhaobhar a' chlaidh-mh, o am-bhuinneachd a rinneadh neartmhor, a dh'fhas treun anu an cath, a chuir air theicheadh armaitle nan coimhcheach.

35 Fhuair mnái am mairbh air an togail a ris gu beatha: agus chràidh-phianadh dream eile, gun iad a ghabhail ri saorsa; chum gu faigh-eadh iad aiseirigh a b'fhearr.

36 Fhuair dream eile feuchainn do fhanoibh, agus do sgiùrsaibh, seadh fos, do gheimhlibh agus do phriosun.

37 Chlachadh iad, shàbhadh as a chéile iad, bhuaireadh iad, chuireadh gu bàs leis a' chlaidheamh iad: chaidh iad 'nam fogaraich mu'n cuairt ann an croicenibh chaorach agus ghabhar, ann an uireashbuidh, ann an trioblaidibh, ann an cràdh:

38 (Dream air nach b'airidh an saoghal) a' dol air seacharan ann am fàsaichibh, agus air sleibhtibh, agus anu an namhaibh, agus ann an slochdaibh na talmhainn.

39 Agus air dhoibh so uile deadh theisteas fhaotainn tre chreidimh, cha d'fhuair iad na gealladh:

40 Air do Dia ni éigin a's fearr a sholar dhuinne, ionnas nach biodh iadsan air an deanamh foirfe as ar n-eugmhaisne.

CAIB. XII.

UIME sin, air dhuinne bhi air ar cuartachadh le neul co mòr a dh'fhanuisibh, cuireamaid dhina gach lethtrom, agus am peacadh a ta gu furas ag iadhadh umainn, agus ruitheamaid le soigidin a' choimhliong b, a chuireadh romhainn,

2 Ag amharc air Iosa ceannad agus fear-criechnaich ar creidimh, neach air son an aoibhneis a chuireadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-ceusaibh, a' cur na näire an neo-shuim, agus a shuidh air deis righ-chaitreach Dé.

3 Uime sin thugaibh fainear esan a dh'fhuiling a shamhul sin do ana-cainnt o pheacachaibh 'na aghaidh fein,' air eagal gum bi sibh sgith agus lag ann bhur n-inntinnibh.

4 Cha do sheas sibh fathast gu fuli, a' cathachadh an aghaidh peacaidh.

5 Agus dhi-chuimhnich^d sibh an earail a ta labhairt ribh mar ri cloinn, A mhic, na cuir suarach^e smachdachadh an Tighearna, agus na fann-aich^f 'nuair a chronaichear leis thu:

6 Oir an ti a's ionmuinn leis an Tighearn, smachduichidh se e, agus sgiùrsaibh e gach mac ris an gabh e.

7 Ma ghiùlaineas sibh smachdachadh, tha Dia a' buntuinn ribh mar ri

^a an réis. ^c àughair. ^d an do dhi-chuimhnich. ^e an neo-shuim, an neo-pris. ^f lagair.

cloinn : oir cò am māc nach smachd-aich an t-Athair ?

8 Ach ma-tha sibh as eugmhais smachdachaiddh, d'am bheil na h-uile 'nan luchd-comh-pairt, an sin is clann diolain sibh, agus cha chlann *dligheach*.

9 Os-bàrr, bha againn aithriche thaobh na feola, a smachdaich sinn, agus thug sinn urram dhoibh : nach mòr is mò is *còir dhuiinn* bhi ùmhal do Athair nan spiorad, agus a bhi beo ?

10 Oir gu deimhin smachdnich iadsan sinn rē beagain do làithibh a réir an toile féin^a; ach esan chum ar leasa, ionnas gu'm bitheamaid 'nar luchd-comh-pairt d'a naomhachd.

11 Ach cha mheas ar smachdachadh air bith am feadh 's a ta e làth-air sólasach, ach doilgheasach : gidh-eadh, 'na dhéigh sin bheir e uaith toradh slothchail na fireantachd, do'n droing a ta *gu dligheach* air an eleachadh ris.

12 Uime sin, togaibh suas na làmhan a ta air tuiteam sios, agus *neartaichibh* na glùine laga.

13 Agus deanaibh cos-cheuma direach d'ar cosaibh, air eagal gu'm bi an ni sin a ta bacach air a thionndadh as an t-slighe, ach gu ma mò bhiodh e air a shliánuchadh.

14 Leanaibh sith maille ris na h-uile dhaoinibh, agus naomhachd, ni as eugmhais nach faic neach air bith an Tighearn :

15 A' toirt an roaire, air eagal gu'n d'thig neach sam bith a dhéidhláimh air gràs Dé^b; air eagal air fàs suas do fhreimh seirbhe sam bith, gu'n cuir e dragh oirbh, agus le so gu'm bi mòran air an salachadh:

16 Air eagal gu'm bi fear striop-achais ann, no neach mi-naomha sam bith, mar Esau, a reic air son aon ghream bìdh^c còir a cheud-bhreithe.

17 Oir a ta fhios agaibh 'nuair a b'áill leis an déigh sin am beannachadh a shealbhachadh, gu'n do dhiùltadh e: oir cha d'fhuair e àit aith-reachais, ge do dh'iarr se e gu dùrachdach le deuraibh.

18 Oir cha d'thainig sibh chum an t-sleibh ris am feudta beantuinn, agus a bha losgadh le teine, no chum duibhre, agus dorchadais, agus doininn,

19 Agus fuaim na trompaide, agus guth nam briathar, ionnas gu'n do ghuindh an droing a chual e nach

labhairteadh am focal riu tuilleadh :

20 (Oir cha b'urrainn jad an ni sin a chaiddh àithneadh dhoibh iomchar. Agus ma bheanas fiu ainmhidh ris an t-sliabh, clachar e, no cuirear sleagh a mach trid.

21 Agus bu co uamhasach an sealadh, as gu'n dubhaint Maois, tha eagal ro mhòr agus erith orm :)

22 Ach tha sibh air teachd gu sliabh Shioin, agus gu cathair an Dé bheo, an Ierusalem néamhaidh, agus cuideachd do-àireamh do ainglibh,

23 Gu làn choimhthionail agus eaglais nan ceud-ghin, a tha scriobhtha sna nèamhaibh, agus gu Dia breith-eamh nan uile, agus gu spioradaibh nam firean air an deanamh foirfe,

24 Agus gu h-Iosa eadar-mheadh-onair a' choimh-cheangail nuaidh, agus chum fola a' chrathaidh, a tha labhairt nithe a's fearr na *fuil* Abeil.

25 Thugaibh an aire nach diùlt sibh esan a ta labhairt: oir mur deachaidh iadsan as a dhiùlt an ti a labhairt o *Dhia riu* air talamh, is mòr is lugha na sin a *théid sinne as*, ma thionndaidheas sinn air falbh naithesan, a ta *labhairt o nèamh*.

26 Neach aig an do chrath a ghuth an talamh an sin: ach a nis gheall e, ag ràdh, Aon uair eile fathast crath, am cha'n e an talamh a mhàin, agh nèamh mar an ceudna.

27 Agus a ta *am focal so*, Aon uair eile, a' ciallachadh atharrachaidh nan nithe sin a chrathar, mar nithe a rinneadh, chum gu fanadh na nithe nach gabh crathadh.

28 Uime sin air dhùinne rioghachd fhaotainn nach feudar a għluasad, biodh againn gràs e, leis an dean sinn seirbhis gu taitneach do Dhia, le h-urram agus eagal diadhaidh.

29 Oir is teine dian-loisgeach ar Dia-ne.

CAIB. XIII.

FANADH gràdh bràthaireil F agaibh.

2 Na dearmadaibh aoidheadh a thabhairt do choigrich; oir leis so thug dream àraidh aoidheadh do ainglibh gun fhos doibh.

3 Bithibh cuimhneachail orrasan a tha ceangailte, mar gu'm biodh sibh ceangailte maraon riu; agus air an droing a tha fulang anshocair, mar muinntir a tha sibh féin mar an ceudna anns a' choluinn.

4 Tha'm pòsadh urramach anns na h-uile f, agus an leabadh neo-

^a mar bu taitneach leo.   ^b gu'n cloaon neach sam bith o għräs Dé.
^c lòin.

^d nach feudar a chrathadh.
^e deanamaid greim do għräs.
^f am measg nan uile.

shalach: ach air luchd-striopachais agus adhaltrannais bheir Dia breth.

5 *Biodh bhur caitbeadh-beatba gun sannt; agus bithibh toilicte leis na nithibh, a tha làthair agaibh: oir thubhairt e, Cha'n fbàg, agus cha tréig mi am feast thu.*

6 *Jonnas gu'm feud sinn a ràdh gu dàna, 'S e'n Tighearn m'fhear-euidich, agus cha'n eagal leam aon ni a dh'fheudas duine dheanamh orm.*

7 *Bithibh cuimhneachail air bhur cina-iuil, a labhair ribh focal Dé; leanaibh an creidimhsan, a' beachd-achadh air crích an caitheadh-beatha.*

8 *Iosa Criosd an dé, agus an diugh, agus gu siorruidh an ti ceudua.*

9 *Na bithibh air blur giùlan mu'n euairt le teagasgaibh eagsamhla coimheacha: oir is maith an ni an a' idbe bhi air a dbaingneachadh le gràs, cha'n ann le biadhaibh, nithe nach d' thug tairbhe do'n droing a ghnàthaich iad.*

10 *Tha altair againne dheth nach 'eil còir acasan a bheag itheadh, a tha deanamh seirbhis do'n pbàilliun.*

11 *Oir a ta cuirp nan ainmhidh sin, aig am bheil am ful air a toirt a steach air son peacaidh do'n ionad naomha leis an àrd shagart, air an losgadb an leth muigh do'n champ.*

12 *Uime sin chum gu'n deanadh Iosa an sluagh a naomhachadh le fhuil féin, dh'fhuiling e mar an eudna an taobh a muigh do'n gheata.*

13 *Air an aobhar sin rachamaid a mach d'a ionnsuidbsan an taobb a muigh do'n champ, a' giùlan a' haslaidhsan.*

14 *Oir an so cha 'n'eil againn baile a mhaires, ach ta sinn ag iarraidh aoin a ta ri teachd.*

15 *Uime sin tridsan thugamaid*

suis lobairt buidheachais do Dhia a ghnàth, 'se sin, toradh ar bilean, a' toirt molaidh d'a ainm.

16 *Ach na dì-chuimhnichibh maith a dheanamh, agus comh-roinn a thoirt vaibh: oir a ta an leithide sin do lobairtibh taitneach do Dhia.*

17 *Bithibh ùmhail d'ar cinn-iuil, agus thugaibh géill doibh: oir tba iad ri faire air bhur n-anamaibh, mar mhuianntir d'an éigin cuntas thoirt uatha: chum gu'n dean iad e le gairdeachas, agus ni h-e le doilgheas: oir tha so neo-tharbhach dhuibhse.*

18 *Deanaibh ùrnuigh air arsoinne: oir is doigh leinn gu bheil deadh choguis againn, air dhuinn bhi toil-each ar beatha a chaitheadh gu cubhaidh annus na h-uile nithibh.*

19 *Ach is mòid a ghuindheam oirbh so a dheanamh, chum gur luatbaid'a dh'aisigear mise dhuibh.*

20 *A nis gu deanadh Dia na sloth-chaint, a thug airfais o na marbhaibh ar Tighearn Iosa, àrd bhuachaille nan caorach, tre fhuil a' choimhcheangail shiorruidh,*

21 *Sibhse coimhlionta anns gach uile dbeadh obair, chum sibh a dheanamh a thoilesan, ag oibreachadh annaibh an ni a ta taitneach 'na làthair-san, tre Iosa Criosd; dhasan gu robh glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.*

22 *Agus guidheam oirbh, a bhràithre, sibh a ghiùlan focal na h-earalach; oir scriobh mi gu h-aithghearra d'ar n-ionnsuidh.*

23 *Biodh fhios agaibh, gu'n de chuireadh ar bràthair Timoteus air a chomas; maille ris-san, ma thig e gu goirid, chi mi sibh.*

24 *Cuiribh fàilte orrasan uile a tha 'nan cinn-iuil duibh, agus air na naomh uile. Tha muinntir na k. Eadailt a' cur fàilte oirbh.*

25 *Gràs gu robh maille ribh uile. Amen.*

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL SHEUMAIS.

CAIB. I.

THA Seumas seirbiseach Dhé, agus an Tigbearna Iosa Criosd, a' cur beannachd chum an dà thréibh dheug, a tba air an sgapadh o chéile.

2 Mo bhràithre, measaibh mar an uile għairdeachas 'nuair a thuiteas sibh ann an iomadh gnè dheuch-ainnibh^a; a bhuaibh.

3 Air dhuibh fios so bhi agaibh, gu'n oibrich dearbhadh bhur creidimh foighidin.

4 Ach biodh aig an fhoighidin a h-obair dhiongħalha féin, chum gu'm bi sibh diongħalha agus iomlan, gun uireashbuidh ni sam bith.

5 Ma tha aon neach agaibh a dh'uireashbuidh gliocais, iarradh e o

Dhia, a bheir do gach neach gu paitl,
agus nach dean maoidheamh^a; agus
bhefear dha.^c

6 Ach iarradh e le creidimh, gun
bhi fuidh amharus sam bith: oir an
ti a tha fuidh amharus, is cosmhui
e ri tonn na fairge, a shéidear le
gaoith, agus a tha air a luasgadh^b
chuige agus uath.

7 Oir na saoileadh an duine sin
gu'm faigh e ni air bith o'n Tigh-
earn.

8 Tha fear na h-inntinn dùbalte c
neo-sheasmhach 'na uile shligiibh.

9 Deanadh am bràthair-a tha iosal
gairdeachas 'na àrdachadh:

10 Ach an duine saibhir, 'na is-
leachadh: do bhrigh mar bhlàth an
fheoir gu'n d'théid e seachad:

11 Oir air éirigh do'n ghréin le
dian theas, crionaidh i am feur, agus
tuitidh a bhlàth, agus théid maise a
dhreach am mughad; is amhui sin
mar an ceudna a sheargas an duine
saibhir 'na shligiibh.

12 Is beannuichte an duine a
ghiùlaineas buireadh: oir 'nuair a
dhearbare, gheibh e crùnn a beatha,
a gheall an Tighearn do'n droing a
ghràdhaicheas e.

13 Na abradh neach sam bith
'nuair a bhuairear e, Tha mi air mo
bhuaireadh le Dia: oir ni'n comasach
Dia a bhuaireadh le h-olc, ni mó
bhuaireas e neach sam bith.

14 Ach tha gach duihe air a
bhuaireadh, 'nuair a thairngear, agus
a thàlaidear e le anamhian fén.

15 An sin air bhi do'n anamhian
torrach, beiridh e peacailb: agus air
do'n pheacadh bhi air a chriochnach-
adh, beiridh e bàs.

16 Na bithibh air bhur mealladh,
mo bhràithre gràdhach.

17 Tha gach uile dheadh thabhar-
tas, agus gach nile thiobhlaic iomlan
o'n àird, a' teachd a nuas o Athair
na soillse, maille ris nach 'eil atharr-
achadh, no sgàile tionndaidh.

18 O thoil fén ghin e sinn le
focal na firinn chum gu'm bitheam-
aid 'nar gnè cheud-toraidh d'a-
chreutairibh.

19. Uime sin, mo bhràithre gràdh-
ach, biodh gach duine ealamh chum
éisdeachd, mall chum labhairt, mall
chum feirge:

20 Oir cha'n oibrich fearg duine
fireantachd Dhé.

21. Uime sin cuiribh uaibh gach

uile shalachar, agus anabharr mlo-
ruin, agus gabhaibh d'ar n-ionnsuidh
le macantas^f am focal, a tha air a
shuidheachadh annaibh, a tha com-
asach air bhur n-anaman a shlànuch-
adh.

22 Ach bithibhse 'nar luchd-chur
an gnòmh an fhocail, agus ni'b'ann
'nar luchd-éisdeachd a mhàin, 'gar
mealladh féin.

23 Oir ma tha neach air bith 'na
fhear-éisdeachd an fhocail, agus ni
h-ann 'na fhear-deanamh d'a réir, is
cosmhui e ri duine a tha 'g amhare
air aghaidh nàdurra fén ann an
sgàth:

24 Oir bheachdaich e air fén,
agus dh'imich é roimhe, agus dhí-
chuimhneach e air ball ciod an coslas
duine a bh'ann fén.

25 Ach ge b'e bheachdaicheas gu
dùrachdach air lagh diongmhalta na
saorsa, agus a bhuanacheas ann, gun
e bhi 'na fhear-éisdeachd dearmad-
ach, ach 'na fhear-deanamh na
h-oibre, bithidh an duine so beann-
uichte 'na dheanadas.

26 Ma shaoileas ncach air bith
'nar measg gu bheil e diadhuidh,
gun bhi cur sréin r'a theangaidh,
ach a' mealladh a chridhe fén, is
diomhain diadhachd an duine so.

27 'Si so'an diadhachd fhior-ghlan
agus neo-shalach am fianuis Dé
agus an Athar, dileachdan agus
bantracha phiosrachadh 'nan trioblaid,
agus neach 'ga choimhead fén
gun smal o'n t-saoghal.

CAIB. II.

M O bhràithre, na biodh agaibh
creidimh ar Tighearna Iosa
Criosd, Tighearna na glòire^g, maille
ri gnùis-bhreth^h.

2 Oir ma thig a steach d'ar
coimhthional duine air am bheil
fàinne oir, ann an eudach dealrach,
agus gu'n d'thig a steach mar an
ceudna duine bochd ann an eudach
suarach i;

3 Agus gu'n amhairec sibh le meas
air an duine sin air am bheil an
deadh thrusgan, agus gu'n abair
sibh ris, Suidh thusⁱ an so ann an
ait inbheach^j; agus gu'n abair sibh
ris an duine bhochd, Seas thus^k
an sin, no suidh an so fuidh stòl mo
chos:

4 Nach 'eil sibh mar sin leth-
bhretheach annaibh fén, agus nach
d'rinneadh sibh 'nar breithcannaibh
dhroch smuainte?

^a nach cuir nàire.
^b fhuadachadh.
^c fear an dù inntinn.
^d théid as
do mhaise a dhreach.
^e bhréagar,
ribear.
^f céannsachd.
^g creidimh glòire
ar Tighearna Iosa Criosd.
^h meas
air pearsa seach a chéile.
ⁱ salach.
^j urramach.

5 Eisdibh, mo bhràithre gràdhach, nach do thagh Dia bochdan an t-saoghail so, saibhir ann an creidimh, agus 'nan oighreachaibh air an rioghachd, a gheall e dhoibhsan a gràdhhaicheas e?

6 Ach thug sibhse masladh do'n bhochd. Nach 'eil na daoine saibhir ri ain-tighearnas oirbh^a, agus 'gar tarruing gu caithrichibh-breitheanais?

7 Nach 'eil iad a' toirt toibhеim b' do'n ainm bìrdheirecc, a dh'ainmichear oirbh?

8 Ma choimhlionas sibh an lagh rioghail a réir an scriobtuir, Gràdh-aich do choimhearsnach mar thu-féin, is maith a ni sibh.

9 Ach ma ni sibh leth-bhreath air daoinibh, tha sibh a' deanamh peacaidh, agus tha sibh air bhur fàgail shios leis an lagh mar a luchd-brisidh.

10 Oir ge b'e neach a choimhid-eas an lagh uile, agus a thuislicheas ann an aon àithne^d, tha e ciontach do'n ionlan.

11 Oir an ti a thubhairt, Na dean adhaltrannas, thubhairt e mar an ceudna, Na dean mortadh. A nis ge nach dean thu adhaltrannas, gideadh ma ni thu mortadh, rinneadh fear-brisidh an lagha dhiot.

12 Gu ma h-amhluidh sin a labhras sibhse, agus gu ma h-amhluidh a ni sibh, mar iadsan air an d'théid breath a thoirt le lagh na saorsa.

13 Oir gheibh esan breitheanas gun tròcair, nach d'rinn tròcair; agus ni tròcair gairdeachas an aghaidh breitheanais.

14 Ciod an tairbhe, mo bhràithre, ge do their aon neach gu bheil creidimh aige, agus gun oibre bhi aige? an urradh creidimh a shlànnuchadh?

15 Ma bhios bràthair no piutbar lomnochd, agus a dh'uireasbhuidh teachd-an-tìr lathail;

16 Agus gu'n abair neach agaibhse riù, Imchibh an siothchain, bithibh air 'bhur garadh, agus bithibh air bhur sàsachadh: gidheadh nach tabhair sibh dhoibh na nithe sin a tha feumail dò'n chorpa; ciod an tairbhe *ta ann?*

17 Is amhail sin is creidimh mar an ceudna, mur bi oibre aige, tha e marbh, air dha bhi leis féin.

18 Ach a deir neach àraibh, Tha creidimh agadsa, agus tha oibre agamsa: nochd dhomhsa do chreid-

^a a' deanamh fòirneart oirbh, 'gar sàrachadh.

^b maslaidh.

^c urramach.

^d bhriseas aon phone.

imh as eugmhais t'oibre e, agus nochdaidh mise dhuitse mo chreidimh le m' oirribh.

19 Tha thu creidsinn gu bheil aon Dia ann; is maith a ni thu: tha na deamhain a' creidsiu mar an ceudna, agus tha iad a' criothnuchadh.

20 Ach, O dhuine dhiomhain, an àill leat fios fhastattain, gu bheil creidimh as eugmhais oibre marbh?

21 Nach deachaidh ar n-athair Abraham fhireanachadh le oirribh, 'nuair a thug e suas a mhac Isaac air an altair?

22 Nach léirdhuit gu'n do chomh-oibrich creidimh le gniomharaibh, agus gu'n d'rinneadh creidimh iomlan le oirribh?

23 Agus choimhlionadh an scriobtuir a deir, Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhireanachd: agus ghoireadh caraid Dé dheth.

24 Chi sibh uime sin gu'm firean-aichear duine le oirribh, agus cha'n ann le creidimh a mhàin.

25 Amhail sin mar an ceudna, nach robh Rahab an strìopach air a fireanachadh le oirribh, 'nuair a ghabh i ris na teachdoiribh, agus a chuir i mach air slighe eile iad?

26 Oir mar a ta'n corp marbh as eugmhais an spioraid, mar sin mar an ceudna tha creidimh marbh as eugmhais oibre.

CAIB. III.

MO bhràithre, na bitibh 'nar mòran mhaighstirean^f, air dhuibh fios a bhi agaibh gu'm faigh sinn an tuilleadh breitheanais.

2 Oir ann am mòran nithe tha sinn uile ciontach. Mur 'eil duine ciontach ann am focal, is duine ionlan an ti sin, comasach mar an ceudna air srian a chur ris a' chorp uile.

3 Feuch, tha sinn a' cur shrian am beul nan each, chum's gu'm bi iad ùmhail dhuinn; agus tionndaidh sinn an corp uile mu'n cuairt.

4 Feuch mar an ceudna na longa, ge do tha iad co mòr, agus ge do shéidear iad le garbh ghaothaibh, gidheadh iompoicheadh mu'n cuairt iad le stiuir ro bhig, ge b'e àird gus am miann leis an stiùradair.

5 Is amhail sin is ball beag an teanga, agus ni i mòruaill^g. Feuch, cia meud an connadh a lasas teine beag!

6 Agus is teine an teanga, saoghal do aingidheachd: mar sin tha an teanga air a suidheachadh measg

^e le t' oirribhse.

^f fhear-teagaisg.

^g ràiteachais.

ar ball, ionnas gu'n salaich i'n corp
gu' h-iomlan, agus gu'n las i' cursa
an nàduir^a; agus i' fèin air a lasadh
o ifrin.

7 Oir a ta gach uile gné fhiadhbheathaiche, agus eunlaith, agus
nithe snaigeach^b, agus nithe san
fhainge, air an ceannsachadh; agus
cheannsaicheadh iad leis a' chinn-eadh-daonna:

8 Ach ni'n comasach do dhuine air
bith an teanga cheannsachadh; *is*
olc do-chasgaidh *i*, làn do nimh
marbh-tach.

9 Leatha-sa, tha sinn a' beannachadh
Dhé, eadhon an Athar; agus
leatha-sa tha sinn a' mallachadh
dhaoine, a rinneadh a réir cosamhlachd Dhé.

10 As an aon bheul tha beannachadh
agus mallachadh a' teachd a
mach. Mo bhráithre, cha choir do
na nitibh so bhi mar so.

11 An cuir tobar a mach as an aon
sùil *uisge* milis agus searbh?

12 Am feud craobh-flige, mo
bhráithre, dearcan ola a thoirt uaipé?
no a' chraobh-thiona, fígean? mar
sin cha'n fheud tobar sam bith sàile
agus uisge milis a thoirt uaith araon.

13 Cò a ta 'na dhuine glic agus aig
am bheil eòlas 'nar measg? nochidadh
e a deadh chaitheadh-beatha oibre
féin le ceannsachd gliocais.

14 Ach ma tha eud searbh agus
còmh-stri agaibh 'nar cridhe, na
deanaibh uail, agus na deanaibh
breug an aghaidh na firinn.

15 Cha'n ann o'n àirdé tha 'n
gliocas so a' teachd a nuas, ach *tha*
e talmhaidh, collaidh, diabhlaidh.

16 Oir far am *bheil* farmad agus
còmh-stri, an sin *tha* buaireas^c, agus
gach uile dhroch ghniomh.

17 Ach a ta an gliocas, a tha o'n
àirdé, air tùs glan, an déigh sin sioth-chail,
ciuin, agus so-chomhairlich,
làn do thòrcair agus do dheadh
thòraibh, gua leth-bhreth agus gun
cheilg.

18 Agus tha toradh na fireantachd
air a chur ann an sith do luchd-dean-

amh na sith.

CAIB. IV.

Claas a ta còganna agus còmh-raga a' teachd 'nar measg? nach
ann as a so, *eadhon* o bhur n-anamhiannaibh, a tha cògadh ann bhur
ballabh?

2 Tha sibh a' miannachadh, agus
cha 'n'eil agaibh: tha sibh a' marbh-

^a triall na beatha, cuairt an
domhain. ^b nathraiche.

^c an-riaghailt.

adh, agus a' dian-shamtachadh, agus
ni'n comas duibh ni fhaotainn: tha
sibh a' cathachadh agus a' cogadh,
gidheadh cha'n'eil agaibh, do bhrigh
nach 'eil sibh ag iarraidh.

3 Tha sibh ag iarraidh, agus cha
'n'eil sibh a' faotainn, do bhrigh gu
bheil sibh ag iarraidh gu h-olc,
chum's gu'n caith sibh e air bhur
n-anamhiannaibh.

4 Adhaltrannaichean, agus a bhan-adhaltrannaichean, nach 'eil fhios
agaibh gur naimhdeas an aghaidh
Dhé cairdeas an t-saoghail? ge b'e
air bith neach, uime sin, leis an aill
bhi 'na charaid do'n-t-saoghail, tha e
'na nàmhaid do Dbia.

5 Am bheil sibh a' smuaineachadh
gu bheil an scriobtuir gu diomhanach
a' labhairt? Am bheil an spiorad
d a tha chòmhnuidh annainn a'
togaire gu farmad?

6 Ach bleir e gràs a's mò uaith:
uime sin a deir e, Tha Dia a' cur
an aghaidh nan uaibhreach, ach a'
toirt gràis dhoibhsan, a ta iriosal.

7 Uime sin àmhlaichibh sibh féin
do Dhia; cuiribh an aghaidh an
diabhol, agus teichidh e uaibh:

8 Dlùthailchibh ri Dia, agus
dlùthailchidh e ribh: glanaibh *bhur*
làman, a pheacacha, agus glanaibh
bhur cridhe, sibhse aig am bheil an
intinn dhùbailte^d.

9 Bithibh ann an àmhgar, agus
deanaibh caoi, agus gul: biodh bhur
gàire air a thionndadh gu bròn, agus
bhur n-aoibhneas gu tuirse.

10 Irioslaichibh sibh féin am
fianuis an Tighearna, agus àrdaichidh
e sibh.

11 Na labhraibh olc mu chéile, a
bhráithre. An ti a tha labhairt uile
m'a blàthair, agus a' tabhairt breth
air a blàthair, tha e labhairt uile
mu'n lagh, agus a' toirt breth air an
lagh: ach ma tha thu toirt breth air
an lagh, cha'n fhear-coimhlionaidh
an lagha thu, ach breitheamh.

12 Tha aon fhear-tabhairt lagha
ann, a's urrainn saoradh agus sgrios;
co thus' a tha toirt breth air neach
eile?

13 Imichibh a nis, sibhse a deir,
Théid sinn an diugli no màireach
agus a' leithid so do bhaile, agus
fanuidh sinn an sin rè bliadhna, agus
ni sinn ceannachd^e, agus gheibh
sinn buannachd.^f

14 'Nuair nach 'eil fhios agaibh
ciod a tharlas air a' mhàireach: oir

^d Tha an spiorad.

^e mìannachadh.

^f dhà-fhillte. ^g marsandachd.

ciod i bhur beatha? is deatach i a chithear rè ùine bhig, agus an déigh sin a théid as an t-sealladh.

15 An àit gu'm bu chòdir dhuibh a ràdh, Ma's toil leis an Tighearn, bithidh sinn beo, agus ni sinn so, no sud.

16 Ach a nis tha sibh a' deanamh ueill as bhur ráiteachas féin: is olc gach uile shamhul sin do uaill.

17 Uime sin dbasan d'an aithne maith a dheanamh, agus nach dean e, is peacadh e dha.

CAIB. V.

MICHIBH a nis a dhaoine I saibhre, deanaibh gul agus caoidh air son bhur n-àmhghar, a tha teachd eirbh.

2 Tha bhur saibhreas air truailleadh, agus bhur n-eudach air itheadh leis an leomann^a.

3 Tha bhur n-òr agus bhur n-airgiad air meirgeadh; agus bithidh am meirg-san 'na fhianuis 'nar n-aighaidh, agus ithidh i bhur feòil mar theine: thaosg sibh ionmhas fa chomhair nan là deireannach.

4 Feuch, tha tuarasdal an luchd-oibre^b, a bhuaин sios bhurn-achaидh, ni a chumadh uatha leibhse le feill, ag eigheach: agus tha glaoighaich na muinntir a bhuaин, air dol a stigh chum cluasa Tighearna nan sluagh.

5 Chaith sibh bhur beatha ann an sògh air talamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhur cridheacha, mar ann an là a' mharbhaidh^c.

6 Dhit agus mharbh sibh am fireand, agus cha 'n-eil e cur 'nar n-aighaidh.

7 Uime sin, a bhràithre, bithibh foighidneach gu teachd an Tighearna. Feuch, feithidh an treabhaiche^e, ri toradh luachmhòr an talmhainn, agus fanaidh e gu foighidneach ris, gus am faigh e an ceud uisge agus an t-uisge deireannach.

8 Bithibhse foighidneach mar an ceudna; socraichibh bhur cridheacha: oir tha teachd an Tighearna am fagus.

9 Na deanaibh gearan an aghaidh

^a an reudan, mhial-chrion.

^b nam buanaiche.

^c an àir.

^d an t-ionracan.

^e an tuathanach.

a chéile, a bhràithre, chum nach ditear sibh: feuch, tha am breith-eamh 'na sheasamh aig an dorus.

10 Gabhaibh, mo bhràithre, na faidhean, a labhair ann an ainm an Tighearna, 'nan eisampleir air an-shocair shulang, agus air foighidin.

11 Feuch, measar sona le inn iadsan a dh'fhuilingeas. Chuala sibh iomradh air foighidin Iob, agus chunnais sibh crioch an Tighearna; gu bheil an Tighearna ro thiom-chridheacha agus trócaireach.

12 Ach roimh na h-uile nithe, mo bhràithre, na tugaidh mionnan, aon chuid air néamh, no air an talamh, no air aon mhionnán eile: ach gu'm bu h-e blur còmhchràdh seadh, seadh, agus ni h-eadh, ní h-eadh; air eagal gu'n tuit sibh aum an diteadh.

13 Am bheil neach sam bith a' fulang uile 'nar measg? déanadh e ùrnuiigh. Am bheil neach sam bith subhach? canadh e sailm.

14 Am bheil neach sam bith tinn 'nar measg? cuireadh e fios air sean-airibh na h-eaglais; agus deanadh iad ùrnuiigh os a cheann, 'ga úngadh le h-ola au ainm an Tighearna?

15 Agus slànuichidh ùrnuiigh a' chreidiadh an t-euslan, agus togaidh an Tighearn suas e; agus ma rinn e peacanna, maithear dha iad.

16 Aidichibh bhur lochda d' a chéile, agus deanaibh ùrnuiigh air son a chéile, chum gu'n slànuicheadh sibh: tha mòr éifeachd ann an ùrnuiigh dhùrachdaich an shirein.

17 Bu duine Elias aig an robh comh-aigne ruinne, agus ghuidh e gu dùrachdach gun uisge bhi ann: agus cha d'thainig uisge air an talamh rè thri bliadhna agus shea mìos.

18 Agus rinn e ùrnuiigh a ris, agus thug néamh uisge uaithe, agus thug an talamh a mach a thoradh.

19 A bhràithre, ma théid aon neach agaibhse air seacharan o'n fhirinn, agus gu'n iompoich neach e;

20 Biodh fhios aige, an duine, a dh'iompoicheas peacach o sheacharan a shlighe, gu'n saorg e anam o bhàs, agus gu'm folair e mòran peacanna.

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL PHEADAIR.

CAIB. I.

PEADAR abstol Iosa Criod, chum nan coigreach, a tha air an sgapadh tre Phontus, Ghalatia, Chapadocia, Asia, agus Bhitinia,

2 A thaghadh a réir roimh-eolais Dhé an Athar, tre naomachadh an Spioraid, chum ùmhachd, agus crathadh fola Iosa Criod: Gràs agus siothchaint gu robh airam meudachadh dhuibhse.

3 Gu ma-beannuichte gu robh Dia agus Athair ar Tighearna Iosa Criod, neach a réir a mhòr thròcair, a dh'ath-ghin sinne gu beo dhòchas, tre aiseirigh Iosa Criod o na marbhbaibh.

4 Chum oighreachd neo-thruaillidh, agus neo-shalaich, agus nach searag as, a tha air a coimhead sna nèamhaibh dhuibhse,

5 A tha air bhur coimhead le cumhachd Dhé tre chreidimh chum slàinte, atha ullamh r' a foillseachadh san aimsir dheireannaich.

6 Ni anns am bheil sibh a' deanagn mòr ghairdeachais, ge do tha sibh a nis rè 'ùine bhig (ma's feumail e) fuidh thuirse tre iomadh buaireadh.

7 Chum gu faighear dearbhadh bhur creidimh, ni's luachmhoire gu mòr na òr a théid am mugha^a, ge do dhearbar le teine e, chum clù, agus urraim, agus glòir aig foillseachadh Iosa Criod;

8 D'am bheil sibh a' toirt gràidh, genach faca sibh e; agus air dhuibh bhi creidsinn ann ge nach 'eil sibh a nis 'ga fhaicinn, tha sibh a' deanamh mòr ghairdeachais le h-aoibh-neas-air dol thar labhairt, agus làn do ghìor:

9 A'faotainn crìche bhur creidimh, slàinte bhur n-anaman :

10 Slàinte mu'n d'fhiorsaich na fàidhean, agus mu'n d'rinn iad geurransachadh, muinntir a rinn fàidheadareachd mu'n ghràs, a bha gu teachd d'ar-ionnsuidhse;

11 A' rannsachadh ciod i, no ciod a' ghnè aimsir a bha Spiorad Chriod annan tan a' foillseachadh b, 'nuair a rinn e fiannis roimh-laimh air fulang-asaibh Chriod, agus a' ghlòir a bha gu'n leantuinn.

12 Muinntir d'ann d'shoillsicheadh, nach b'ann doibh féin, ach dhuinne a fhritheil iad na nithe a tha nis air an cur an céill duibh leo-

san a shearmonaich an soisgeul daibh, leis an Spiorad naomh a chuireadh a nuas o nèamh; nithe air am miann leis na h-ainglibh beachdachadh.

13 Uime sin criosraichibh leasraidh bhur n-inntinn, bitibh measarra, agus biadh dochas diongmhalta agaibh as a' ghràs c, a bheirear dhuibh aig foillseachadh Iosa Criod;

14 Mar chloinn ùmhail, gun bli'gar comh-chumadh féin ris na h-anamhiannaibh, a bha agaibh roimhe ann an àm bhur n-aineolais:

15 Ach a réir mar a ta esan a ghairm sibh naomha, bitibhse naomha mar an ceudna 'nar n-uile chaiteadh-beatha :

16 Do bhrigh gu bheil e scriobhta, Bithibhse naomha, oir ataimse naomha.

17 Agus ma ghoireas sibh air an Athair, a bheir breth a réir oibre gach neach gun chlaon bhàigh ri neach seach a chéile^d, caithibh aimsir bhur cuairt an so le h-eagale :

18 Air dhuibh fios a bhi agaibh nach do shaoradh sibh le nitibh truaillidh, mar a ta airgiod argus òr, o bhur caitheadh-beatha dìomhain, a thugadh dhuibh o bhur siamsireachd :

19 Ach le fuil luachmhoir Chriod, mar fhuil Uain gua chron, gun smal :

20 Neach gu deimhin a roimh-orduicheadh roimh chruthachadh an t-saoghail, ach a dh'fhoillsicheadh anns na h-aimsiribh déireannach air bhur sonsa ;

21 Muinntir trìdsan a ta creidsinn ann an Dia a thog esan o na marbh-aibh, agus a thug glòir dha, chum gu'm biadh bhur creidimh agus bhur muinghin ann an Dia.

22 Do bhrigh gu'n do għlan sibh bhur n-anama le ùmhachd a thoirt do'n fhirinn tre 'n Spiorad, chum gràidh neo-chealgachd do na bràithribh ; feuchaibh gu'n toir sibh gràidh d'a chéile a cridhe glan gu dùrachdach :

23 Air dhuibh bhi air bhur n-athigħineamhuin, cha'n ann o shiòl truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an Dé bheo, agus a mhaireas gu siorruidh.

24 Oir tha gach uile fheòil mar

c sùil gus a' chrìch agaibh ris a' ghràs.

d gun urram de neach seach a chéile. e fàitcheas.

^a a neo-ni.

^b ciallachadh.

fheur, agus uile gkòlòir dhaonna mar bhlàth an fheòir. Seargaidh am feur, agus tuitidh a bhlàth dheth :

25 Ach fanaidh focal an Tighearna gu siorruidh. Agus is e so am focal, a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t-soisgeul.

CAIB. II.

UIME sin a' cur uaibh gach uile mhioruin, agus gach uile mhealltoireachd, agus chealg, agus pharmada, agus gach uile anacainnt,

2 Mar naoideana air an ùrbhreith, iarraibh bainne fior-ghlan an fhocal, chum as gu fàs sibh leis;

3 Ma's e's gu'n do bhlais sibh a' gheil an Tighearn gràsmhor.

4 A' teachd d'a ionnsuidhsan, mar gu cloich bheo, a dhiùltadh gu deimhin le daoinibh, ach air a taghadh o Dhia agus luachmhor:

5 Tha sibhse mar an ceudna mar chlochaisbh beotha, air blur togail suas 'nar tigh spioradail, 'nar sagartachd naomha chum iobairte spioradail a thoirt suas, taitneach do Dhia trid Iosa Criod.

6 Uime sin tha so mar an ceudna air a chur sìos anns an scriobtuir, Feuch, cuiream ann an Sion pròmh chlach-oisinne^b, thaghla^c, luachmhor : agus an ti a chreideas ann^c, cha chuirear gu nàire e.

7 Dhuibhse uime sin a chreideas tha e'd luachmhor : ach dhoibhsan a tha easumhal, a' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinne dith,

8 Agus clach-thuislidh, agus earrug oilbheim, dhoibhsan a' thuislicheas air an fhocal, air dhoibh bhi easumhal, chum mar an ceudna an d'orduicheadh iad.

9 Ach is ginealach taghta sibhse, sagartachd rioghail, cinneach naomha, sluagh sonraichte e; chum gu'n cuireadh sibh an céill feartan f an ti a ghairm a dorchhadas sibh chum a sholuis iongantaich féin.

10 Nach robh uair-eiging 'nar sluagh, ach a nis is sibh sluagh Dhé : dream nach d'fhuair tròcair, ach a nis a tha air faotainn tròcair.

11 A mhuianntir mo ghràidh, gndheam oirbh, mar choigrich agus luchd-cuaire, sibh a sheachnadhbh ana-mhianna feòlmhor, a tha cogadh an agaidh an anama :

12 Air dhuibh deadh chaitheadh-beatha bhi agaibh am measg nan

^a Do bhrigh gu'n do bhlaic sibh..
^b clach-oisinne àraidh.
^c a dh'earbas aisde.   ^{d'i.}
^e dileas, àraid.   ^f subhailcean,
buaidhean, cliu.   ^g roimhe.

Cinneach ; chum an àit olc a labhairt umaibh mar luchd mi-ghniomh, gu'n dean iad o blur deadh oibrigh a chi iad, Dia a ghlorachadh ann an là an fhiorsrachaидh.

13 Uime sin bithibhse ùmhail do gach uile riaghulit dhaoine air son an Tighearna : ma's ann do'n righ, mar an ti a's airde inbhe ;

14 No do uachdaranaibh, mar do'n mhuinnitir a chuireadh uaith chum dioghaltais air luchd-dheanamh an uile, ach chum cliu dhiobhsan a ni maith.

15 Oir is i toil Dé gu'n cuireadh sibhse le death dheanadas tosd air aineolas dhaoine amaideach :

16 Mar dhaoine saor, agus gun bhur saorsa a ghnàthachadh mar bhrat-folaich do'n ole i, ach mar sheirbhisich Dhé.

17 Thugajbh urram do na h-uile dhaoine. Gràdhraigibh na bràithre. Biadh eagal Dé oirbh. Thugaibh urram do'n righ.

18 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhail d'ar maighstiribh maille ris an uile eagal, ni h-e mhàin dhoibhsan a tha maith agus ciuin, ach mar an ceudna dhoibhsan a tha anamèineach^h.

19 Oir a ta so cliu-thoillteannach, ma dh'iomchaireas neach sam bith doilgeas air son coguis a thaobh Dhé, a' fulang gu h-eucorach.

20 Oir ciod an t-aobhar molaidh a ta ann, ma's e an uair a ghabhar oirbh airson bhur ciontaidh, gu'n giùlain sibh gu foighidneach e ? ach ma's e 'nuair a ta sibh a' deanamh maith, agus a' fulang air a shon, gu'n giùlain sibh e gu foighidneach, tha so taitneach do Dhia.

21 Oir is ann chuiige so a ghairmeadh sibh : do bhrigh gu'n d'fhuing Criod mar an ceudna air blur son m, a' fagail eisempleir agaibhⁱ, chum gu leanadh sibh a cheumanna :

22 Neach nach d'rinn peacadh, ni mò a fhuaradh cealg 'na bheul :

23 Neach 'nuair a chàineadh e, nach do chàin aris ; 'nuair a dh'fhuing e, nach do bhagair ; ach a dh'earb e féin, ris-san a bheir breth cheart :

24 Neach a ghiùlain ar peacanna e féin 'na chorpa féin air a' chrran, chum air dhuinn bhi marbh do'n pheacadh o, gu'm bitheamaid beo do fhìreantachd : neach a tha sibh air blur slàngachadh le a bhruillibh.

25 Oir bha-sibh mar chaoraich a' dol air seacharan ; ach philleadh sibh

^h ordugh, shuidheachadh.   ⁱ do-mhiorun.   ^l reasgach, croisda.
^m air ar soin-ne.   ⁿ agaibh.
^o air ar saoradh o pheacaibh.

a nis chum Buachaille agus Easbuig a bhur n-anaman.

CAIB. III.

MAR an ceudna, a mhài, *bithibh* ùmhal d'ar fearaibh féin, chum ma tha droing air bith easùmh-al do'n fhocal, gu'm bi iadsan mar an ceudna, as eugmhais an fhocail, air an cosnadh le deadh chaitheadh-beatha nam ban.

2 'Nuair a bheachdaicheas iad air bhur caitheadh-beatha gheannmaidh maille ri h-eagal.

3 Na b'i bhur breaghachd, figh-eadh an shuilit agus a' eur òir oirbh, agus dheadh thrusgan umaibh, a' *bhreaghachd sin* o'n leth muigh :

4 Ach duine folaithe a' chridhe, ann an neo-thruaillidheachd spioraid mhacanta agus chiuin, ni a tha ro luach-mhor ann an sealladh Dhé.

5 Oir b'ann mar so a rinn na mnài naomha o shean, aig an robh am muinghin ann an Dia, iad féin breagha, air dhoibh bhi ùmhal d'am fearaibh féin ;

6 Amhail a thug Sara ùmhlichd do Abraham, a' gairm tighearna dheth : d'an nigheana sibhse am feadh a ni sibh gu maith, agus gun geileadh oirbh le h-uabhas sam bith.

7 Mar an ceudna, fheara, gabh-aibhse còmhnuidh maille riu a réir edlais, a' tabhairt urraim do'n mhnaoi mar an soitheach a's anmhuiinne, agus mar mhuinntir a tha 'nan comh-oighreachaibh air gràs na beatha; chum nach cuirear bacadh air bhur n-ùrnúighibh.

8 Fa dheoidh, *bithibh* uile a dh'aon inninn, biadh comh-fhulangas agaibh r'a chéile^b, gràdhachibh a chéile mar bhràithre, *bithibh* truacanta, cairdeil :

9 Na locaibh olc air son uile, no càineadh air son càinidh: ach 'na aghaidh sin, beannuichibh; air dhuibh fios bhi agaibh gur ann chuige so a ghairmeadh sibh, chum gu'n sealbhaicheadh sibh beannachadh mar oighreachd :

10 Oir ge b'e le'm b'àill beatha a ghràdhachadh, agus làithean maithe fhaicinn, cumadh e theanga o olc, agus a bhilean o labhairt ceilg.

11 Seachnad e olc, agus deanadh e maith; iarradh e sith, agus leanadh e i.

12 Oir tha sùilean an Tighearn air na fìreanaibh, agus a chluasa fosgailete r'an ùrnúigh: ach tha gnùis an Tighearna an aghaidh na muinntir a ni olc.

^a fir-coimhid, fir-amhairc thairis.

^b *bithibh* iochdmhor r'a chéile.

13 Agus cò e a ni olc oirbh, ma bhios sibh 'nar luchd-leanmuinn air an nic sin a ta maith ?

14 Ach eadhion ma dh'fhuilingeas sibh air sgàth fireantachd, is sona sibh : agus na biodh fiamh an eagail-san oirbh, agus na bithibh mishuaimhneach;

15 Ach naomhaibh an Tighearn Dia ann bhur cridhibh : agus *bithibh* ullamh a ghnàth chum freagradh a thoirt maille riceannsachd agus eagal, do gach uile dhuine a dh'iaras oirbh reuson an dòchais a tha annaibh :

16 Air dhuibh deadh choguis a bhi aghaibh; chum 'nuair a tha iad a' labhairt uile 'nar n-aghaidh mar luchd-mi-ghniomh, gu'n gabh iadsan näire a tha toirt toibheim d'ar deadh chaitheadh-beatha ann an Criosd.

17 Oir is fearr, ma's e sin toil Dé, sibh a dh'fhuilang air son maith a dheanamh, na air son olc a dheanamh.

18 Oir dh'fhuiling Criosd féin aon uair air son peacaidh, am fìrean air son nan neo-fhìrean, (chum gu'n d'fhugadh e sinne gu Dia) air dha bhi air a chur gu bàs san fheòil, ach air a bheothachadh trid an Spioraid :

19 Leis an deachaideh e mar an ceudna, agus an do shearmonaich e do na spioradaibh ann am priosun ;

20 A bha o shean easumhal, 'nuair a dh'fheith fad-fhulangas Dé aon uair ann an Iàithibh Noe, am feadh a bha àirc 'ga h-ulluchadh, anns an robh beagan, sin r'a ràdh, ochd anaman, air an tearnadh trid uisce.

21 Tha'm baisteadh, mar shamh-lachas a tha coimh-fhreagradh dha so (cha'n e cur dhinn sal na feòla, ach freagradh deadh choguis thaobh Dhé) nis 'gar tearnadhné, trid aiseirigh Iosa Criosd :

22 Neach air dha dol gu nèamh, a tha air deas làimh Dhé, air do ainglibh, agus do uachdranachdaibh, agus do chumhachdaibh bhi air an cur fuidh cheannsalsan^d.

CAIB. IV.

UIME sin o dh'fhuiling Criosd air ar soinne san fheòil, armaichibhse mar an ceudna sibh féin leis an inninn cheudna: oir aa ti a dh'fhuiling anns an fheòil, sguir e do pheacadh;

2 Chum nach caitheadh e fuigheall aimsire amns an fheòil, a réir anamhianna dhaoine, ach a réir toile Dé.

3 Oir is leoир dhuinn a' chuid a chaidh seachad do aimsir ar beatha

^c an Ti.

^d a mharasglachd.

^e a smachd.

gu toil nan Cinneach a dheanamh, 'nuair a shiubhail sinn ann am macnus^a, ann an anamhiannaibh, ann an anabharra fiona, ann an geocaireachd^b, ann am poiteireachd, agus ann an iodhol-aoradh an-dligh-each^c:

4 Ni anns am bheil iad a' gabhair iongantais, do bhrigh nach 'eil sibhse a' ruith maraon riu anns an neomheasarrachd cheudna gun tomhas, a' labhairt uilc *umaibh*:

5 Muinntir a bheir cunntas dhasan, a tha ullamh gu breth a thoirt air na beothaibh, agus air na marbh-aibh.

6 Oir is ann chum na criche so a shearmonaicheadh an soisgeul dhoibhsan, a tha marbh mar an ceudna, chum gu'n d'thugtadh breth orra a réir dhaoine san fheòil, ach gu'm biadh iad beo a réir Dhé san Spiorad.

7 Ach a ta crioch nan uile nithe am fagus: uime sin bithibh measarra^d, agus deanaibh faire chum ùrnuigh.

8 Agus roimh na h-uile nitthibh biodh agaibh teas-ghràdh d'a chéile; oir 'cuiridh gràdh folach air mòran pheacanna.

9 Thugaibh aoidheachd d'a chéile gun ghearan.

10 A réir mar a fhuaireachd aon an tiodhlac, *mar sin* deanaibh frith-ealadh d'achéile, mar dheadh stiùbh-ardaibh air gràs eagsamhul Dé.

11 Ma labhras neach sam bith, *labhradh* e mar bhrithraibh Dé; ma tha neach sam bith ri frithealadh, *deanadh se e mar o'n chomas a bheir Dia dha*; chum gu'm bi Dia air a ghlorachadh anns na h-uile nitthibh trid Iosa Criosd: dhasan gu robh glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 A muinntir mo ghràidlì, na biodh iongantas oirbh thaobh na deuchainn theintich, a thig oirbh chum bhur dearbhadh, mar gu'n tarladh ni-eigin neo-ghnàthach dhuibh:

13 Ach do bhrigh gu bheil sibh 'nar luchd-comb-pairt do fhulang-asaibh Criosd, deanaibh gairdeachas; chum mar an ceudna, ann an àm foillseachaidh a ghàidh, gu'n dean sibh gairdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

14 Ma mhlaslaichear sibh air son ainme Criosd, *is sona sibh*; oir a ta Spiorad na glòire, agus Dhé a' gabhair còmhnuidh oirbh; d'an taobhsan gu deimhin tha e faotainn toibheim,

ach d'ar taobhsa tha e air a ghlorachadh.

15 Ach na fuilingeadh aon agaibh mar mhortair, no *mar ghaduiche*, no *mar fhear droeh-bheirt*, no mar neach a ghabhas gnothuch re nitthibh nach buin da.

16 Gidheadh ma *dh'fhuilingeas duine* mar Chriosduidh, na biodh näire air: ach thugadh e gloir do Dhia as a leth so.

17 Oir *thainig* an t-àm anns an tòisich breitheanas aig tigh Dhé: agus ma thòisicheas e againne, ciod is crioch dhoibhsan, a tha easumhal do shoisgeul Dé?

18 Agus ma's ann air éigin a thearnar am firean, c'ait an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus am peacach e féin?

19 Uime sin, an dream a *dh'fhuilingeas a réir toile* Dé, earbadh iad an anama *ris-san* ann an deanamh maith, mar ri Cruithear dileas.

CAIB. V.

NA seanairean a tha 'nar measg earalaicheam, air bhi dhomh féin a'm' sheanair mar an ceudna, agus a'm' fhanuis air fulangasaibh Criosd, agus mar an ceudna a'm' fhear comhpairt do'n ghlòir sin a tha gu bhi air a foillseachadh:

2 Beathaichibh trend Dhé a tha 'nar measg, a' gabhair cùraim *dheth*, ni li-ann a dh'aindeoin, ach gu deònach; ni h-ann air son buannachd shalaich, ach le h-inntinn ealaimeh;

3 Ni mò mar thighearnaibh os ceann oighreachd *Dhé*, ach mar dhroing a tha 'nan eisempleiribh do'n treud.

4 Agus an uair a *dh'fhoillsicheadh* an t-àrd bhuauchaille^f, gheibh sibh crùn na glòire nach searg as.

5 Mar an ceudna, dhaoine òga, bithibh ùmhal do na seanaireibh: seadh, bithibh uile ùmhal d'a chéile, agus bithibh air bhur sgeadachadh le h-irioslachd: oir tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibhsan a tha iriosal.

6 Uime sin islichibh sibh féin fuidh làimh chumhachdaich Dhé, chum as gu'n àrdúich e sibh ann an àm iomchuid:

7 A' tilgeadh bhur n-uile chùram a' airson, oir a ta cùram aige dhibh.

8 Bithibh stuama, deanaibh faire; do bhrigh gu bheil bhur nàmhaid an diabhol, mar leòmkan beuchdach, ag imeachd mu'n cualrt, a' sìreadh cò a dh'fheudas e shlugadh suas.

9 Cuiribhse 'na aghaidh, air dhuibh

^a *truisealachd*.   ^b *croas*.
^c *gràineil*.   ^d *stuama*.   ^e *oracla*.

^f *an t-àrd aodhaire*.   ^g *ro-chùram*.

bhi daingean sa' chreidimh, agus fhios a bhi agaibh gu bheil na fulangais cheudna air an coimhlionadh ann bhur bráithribh, a tha san t-saoghal.

10 Ach gu deanadh Dia féin nan uile ghràs, a ghairm sinne chum a ghloire shiorruidh tríd Iosa Criosd, an déigh dhuibh fulang rè uine bhig, ionlan sibh; gu daingnicheadh, gu neartaicheadh, gu socraicheadh e sibh.

11 Dhasan *gu robh* glór agus cumhachd, gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 Le Siluanus bràthair dileas (a réir mo bharailse) scriobh mi chug-aibh^a gu h-aithghearr, a' teagascg, agus a' deanamh fianuis, gur e so fior ghràs Dé anns am bheil sibh 'nar seasamh.

13 Tha'n *eaglais* ann am Babilon, a thaghadli maraon ribhse, a' cur failte oirbh, agus Marcus mo mhac.

14 Cuiribh failte air a chéile le pòig ghràidh. Sith *gu robh* maille ribh uile, a tha ann an Iosa Criosd. Amen.

BARA LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL PHEADAIR.

CAIB. I.

SIMON Peadar, seirbhiseach agus abstol Iosa Criosd, dhoibhsan a fhuaire creidimh co luachmhor ruinne, tríd f'reantachd ar Dé agus an Slànuighir^b Iosa Criosd:

2 Gu robh gràs agus siothchaint air am meudachadh dhuibh, tríd eòlais Dé, agus losa ar Tighearna,

3 A réir mar a dhéònuich a chumhachd diadhuidhsan dhuinne na nithe sin uile, *a bhuiteas* do bheatha agus do dhiadhachd, tríd eòlais an ti sin a ghairm sinn chum glòire, agus crudaile^c:

4 Tríd an d'thugadh dhuinn geallanna ro mhòr agus luachmhor, chum tridsan gu'm biadh sibhse air bhur deanamh 'nar luchd-coimh-pairt do nàdur na diadhachd, air dhuibh dol as o'n truailidheachd, a ta anns an t-saoghal tríd anamhian.

5 Agus a thuilleadh air so d, air deanamh an uile dhìchill duibhse, curiagh r'ar creidimh cruadal: agus ri cruadaid, eòlas;

6 Agus ri h-eolas; stuaim^d; agus ri stuaim, foighidin; agus ri foighidin, diadhachd;

7 Agus ri diadhachd, gràdh bràthaireil; agus ri gràdh bràthaireil, seirf.

8 Oir ma bhios na nithe so annaibh, agus pailte, bheir iad oirbh gun bhi leasg, no mi-thorrach ann an eòlas ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Ach an ti aig nach 'eil na nithe sin, tha e dall, agus gearr-sheall-

ach g, a' dì-chuimhneachadh gu'n do ghlanadh e o a sheann pheac-aibh.

10 Uime sin, a bhràithre, deanaibh tuilleadh dichill chum bhur gairm agus bhur taghadh a dheanamh cinn teach: oir ma ni sibh na nithe so, cha tuit sibh a choihch:

11 Oir mar sin frithealar gu paitl dhuibh slighe a steach do rioghachd shiorruidh ar Tighearna agus ar Slànuighir Iosa Criosd.

12 Uime sin cha dearmad mi na nithe so ghuàth-chur an cuimhne dhuibh, ge d' is aithne dhuibh *iad*, agus ge do tha sibh air bhur dàingneachadh san fhìrinne a làthair.

13 Ach measam gur còir, am feadh's a ta mi sa' phàilliun^e so, sibhse a bhrosnachadh le'r cur an cuimhne:

14 Air dhomh fios a bhi agam gur fagus dhomh àm cur dhiom mo phàilliuin so, amhail a dh'fhoillsich ar Tighearn Iosa Criosd dhomh.

15 Ach ni mise dichioll, chum an déigh dhomh siubhal, gu'm bi agaibh-se guàth-chuimhne air na nitibh so.

16 Oir cha do lean sinne faoin-sgeulachda a dhealbhadh gu h-innleachdach, 'nuair a chuir sinn an céill duibh cumhachd agus teachdar Tighearna Iosa Criosd, ach rinneadh sinn 'nar sùil-fhianuisibh air a mhòrachdsan.

17 Oir fhuar e o Dhia an t-Athair onoir agus glòir, 'nuair a thainig a' shamhail so do ghuth d'a ionnsuidh

^a thugaibh, do'r n-ionnsuidh.

^b f'reantachd Dhé agus ar Slànuighir.

^c subhaile, deadh-bheus.

^d chum na crìche so.

^e f'ràdh, carthanachd.

^f fa dhoill'-can.

^g bhothan.

o'n ghloir oirdheirc^a, Is e so mo
Mhac gràdhachsa, le'm bheil mi làn-
toilichte.

18 Agus chuala sinne an guth so
a thainig o'n èamhl, 'nuair a bba sinn
maille ris air an t-sliabh naomha.

19 Tha againn mar an ceudna
focal fàidheadaireachd a' cinniche;
d'am maith a ni sibh aire a thoirt,
mar do lòchran a tha toirt soluis
uaith ann an ionad dorcha, gus an
soillisich en là, agus an eirich an
reult-mhadine 'nar cridheachaibh:

20 Air dhuibh fhios so a bhi
agaibh air tùs, nach 'eil fàidheadair-
eachd air bith do'n scriobtuir o thog-
radh *dhaoine* séin.

21 Oir chad'thainig an fhàidhead-
aireachd a réir toil duine o shean:
ach labhair daoine naomha Dhé mar
a sheòladh iad leis an Spiorad naomh.

CAIB. II.

ACH bha fàidhean bréige mar an
ceudna am measg an t-slugaigh,
amhul a bhios 'uchd-teagaisg bréige
'nar measgsa, droing a bleir a steach
es iosal saobh-chreidimh b millteach,
eadhon ag àicheadh an Tighearna a
cheannaich iad, agus a bheir sgrios
obunn orra fèin.

2 Agus leanaidh mòran an sligh-
eacha millteach, trid am faigh slighe
na firinn mi-chliu.

3 Agus tre shannnt ni iad ceann-
achd oirbh le briathraibh mealltach:
dream nach 'eil am breitheanas a
nis o chian a' deanamh moille, agus
cha 'n'eil an sgrios a' turr-chod-
alc.

4 Oir mur do chaombair Dia na
h-airgil a pheacaich, ach air dha an
tilgeadh sios do ifrinn, gu'n d'thug e
thairis iad gu bhi air an coimhead
ann an slabhraidiibh dorchadais, fa
chomhair breitheanas;

5 Agus nach do chaombain e an
seann saoghal, ach gu'n do shaor e
Noe an t-eochdamh *pearsa*, searmona-
iche fireantachd, air dha an dilinn d
a thoirt air saoghal nan dacine mi-
dhiadhaidh;

6 Agus a' tionndadh cathraiche
Shodoim agus Ghemorra gu luath-
ree, gu'n do dhite le le'ir-sgrios iad,
'gan deanamh 'nam ball-samphull^f
dhoibhsan a bhiodh mi-dhiadhaidh
an déigh sin;

7 Agus gu'n do shaor e Lot am
firean, a bha fa champars le caith-
eadh-beatha neo-ghloin nan aingidh:

^a ard-urramaich.

^b dò-bharaillean.

^c clò-chodal.   ^d dille, tuil.

^e luath.   ^f 'nan samhluchas.

^g air a shùrachadh.

8 (Oir chràidh an t-ionracan sin,
agus e gabhail còmhuidh 'nam
measg, anam fireanta o là gu là, le
bhi faicinn agus a' cluinnitinn an
gnionharan an-dligeach:)

9 Is aithne do'n Tighearn na
daoine diadhaidh a shaoradh o
bhuaireadh, agus na daoin' eucorach
a choimhead gu là a bhreitheanais
chum peanas a dheanamh orra:

10 Ach gu h-àraig iadsan a lean-
as an sheòil ann an anamhiann na
neo-ghloine, agus a ni tair air
uachdaranaich: Air dhoibh bhi andána,
fèin-thoileil, cha'n eagal leo
anacainnt a thoirt dhoibhsan^h, a tha
ann an àrd inbhe:

11 An uair nach toir aingil a's
mò ann an neart, agus ann an cumh-
achd, casaid thoibheumach 'nan agh-
aidh i am fianuis an Tighearna.

12 Ach iadsan, mar ainmhidhean
nàdura ea-céillidh, a rinneadh gu
bhi air an glacadh agus an sgrios, air
dhoibh bhi labhairt gu toibheumach
mu na nithibh nach tuig iad, sgriosar
iad 'nan truaillicheadh féin;

13 Agus gheibh iad tuarasdal na
h-euceirt, mar d'ream a mheasas
mar shubhachas sòghk san là: is
smala iad agus aobhar-maslaidhⁱ,
a' gabhail tolleachas-inntinn 'nam
mealltoireachd féin, am feadh 's a ta
iad air cuirmibh^m maile ribh;

14 Aig am bheil an sùilean làn do
adhaltrannas, agus do nach 'eil e'n
comas sgurdopheacadh; a' mealladh
anaman neo-shuidhichte; aig am
bheil an eridhe air a chleachdadh ri
gniomharaibh sauntach; clann nam
mallaichd,

15 A thréig an t-slighe dhreach,
agus a chaidh air seacharan, a' lean-
tuinn slighe Bhalaaim *mhic* Bhos-
cira, a ghrádhach duals na h-eucor-
ach;

16 Ach a fhuair achmhasan air
son aingidheachd: oirlabhair as asal
bhalbh le cainnt duine, agus thoir-
isg i mi-chiall an fhàidh.

17 Is tobair gun uisge iad so,
neoil air an iomain le h-iomghaoith,
fa chomhair am bheil duibhreⁿ an
dorchadais air a thasgaidh gu siorr-
uidh.

18 Oir an uair a labhras iad
briathran atmhor^a diomhanais,
meallaichd iad trid anamhiannna na

^a olc a labhairt umpasan.

^b i breth mhaslach an aghaidh a
chéile.

^c k deadh-ghleus, deadh theachd-an-
tir.   ^d l' aineamha, al.

^e fìsibh.   ^f Bheoir.   ^g ceo.

^h uaibhreach.

II. P E A D.

feòla, trid mhacnus, a iadsan a chaidh
gu glan^b as uathasan, a tha caitheadh
am beatha aon an seacharan :

19 A' gealltuinn saorsa dhoibh,
agus gun anna fein ach tràillean na
truaillidheachd : oir ge b'e ni le'm
buadhaichear air duine, do'n ni sin
fein tha e air a chur fuidh dhaorsa.

20 Oir an déigh dhoibh dol as o
shalcharaibh an t-saoghail trid eòlais
an Tighearna agus an t-Slànuighir
Iosa Criod, ma bhios iad a ris air an
ribeadh anna, agus air an cur fuidh
ghéill, tha an deireadh aca ni's measa
na an toiseach.

21 Oir b'fhearr dhoibh gun eòlas a
bhi aca air slighe na fireantachd,
nà an déigh a h-eolas fhaotainn,
pilleadh o'n àithne naomh a thugadh
dhoibh.

22 Ach thachair dhoibh a réir an
t-sean-fhocail fhìrinnich, Phill am
madadh air ais chum a sgeith féin ;
agus, A' mhuc a chaidh nigheadh,
chum a h-aorineagan c san làthaichd.

CAIB. III.

AN dara litir so, a mhuinnitir mo
ghràidh, scriobham chugaibh
a nis; anna le chéile tha mi a' bros-
nachadh bhur n-inntinn fhior-ghloin
le'r cur an cuimhne :

2 Chum gn'm bi sibh cuimhneach
air na briathraibh a labhradh roimhe
leis na fàidhbih naomha, agus air ar
n-àithne-ne, abstola an Tighearna
agus an t-Slànuighir :

3 Air dhuibh fhios so bhi agaibh
air thùs, gu'n d'thig anns na làithibh
deireannach luchd fochaidh, ag im-
eachd a réir an anamhinn féin,

4 Agus ag ràdh, C'ait am bheil
gealladh a theachd? oir o choidil na
h-aithriche, tha na h-uile nithe a'
fantuinn mar a bha iad o thoiseach
a' chruthachaidh.

5 Oir tha iad aineolach air so d'an
deoin, gn'n robh na nèamha ann o
chian, agus an talamh 'na sheasamh
as an uisge, trid fhòcad Dé :

6 Tre'n deachaidh an saoghal a
bha'n sin ann a sgrios, air teachd
do'n dilinn air.

7 Ach tha na nèamha agus an tal-
amh a tha nis ann, leis an fhocal sin
féin air an tasgaidh suas, agus air an
gleidheadh fa chomhair teine air
chionn là a' blàireanais, agus
sgrios dhaoine ain-diadhaidh.

8 Ach, a mhuinnitir mo ghràidh,
na bitibhbse aineolach air an aon ni

so, Gu bheil aon là aig an Tighearn
mar mhile bliadhna, agus mile
bliadhna mar aon là.

9 Cha 'n'eil an Tighearn mall
a thaobh a' gheallaidh, (mar a
mheasas dream àraidih moille,) ach
tha e fad-fhulangach d'ar taobhne,
gun toil aige dream sam bith a bhi
air an call, ach na h-uile dhaoine
theachd gu h-aitreachas.

10 Ach thig là an Tighearna mar
ghaduiche san oidhche ; anns an
d'theid na nèamha thairis le toirm
mhòir, agus anns an leagh na dùile
le dian theas ; agus bitibhb an talamh
mar an ceudna agus na h-oibre, a ta
air, air an losgadh suas.

11 Uime sin do bhrigh gu'm bina
nithe so nile air an sgaoileadh as a
chéile, ciod a' ghné dhaoine bu choir
a bhi annaibh, ann an caitheadh-
beatha naomha, agus diadhachd,

12 Le sùil a bhi agaibh ri, agus
luathachadh f chum teachd là Dhé,
anns am bi na nèamha, air dhoibh
bhi ri theine, air an sgaoileadh o
chéile, agus anns an leaghan na dùile
le dian theas?

13 Gidheadh tha dòil againne ri
nèamhaibh nuadh agus talamh
nuadh, a réir a gheallaidh, anns an
comhluinch fireantachd.

14 Uime sin, a mhuinnitir ion-
muinn, o tha dùil agaibh ris na
nithibh sin, deanaibh bhur dichioll
chum gu faighear leis-san ann an
siothchaint sibh, gun sinal agus neo-
lochdach :

15 Agus measaibh gur slàinte fad-
fhulangas ar Tighearna ; amhul a
scriobh mar an cendna ar bràthair
gàidhach Pòl, a réir a ghliocais a
thugadh dha, d'ar n-ionnsuidh ;

16 Amhul mar 'na litrichibh uile
a' labhairt anna mu na nithibh so
anns am bheil cuid do nithibh do-
thuigisinn, a tha an droing a tha neo-
fhòglumta agus neo-sheasmhach a'
fiaradh, amhul mar na scriobtuirean
eile, chum an sgrios féin.

17 Ach sibhse, a mhuinnitir mo
ghràidh, o'saithne dhuibh na nithe so
roimh-làimh, thugaibh airt-eagal
air dhuibhse mar an cendna bhi air
bhur tarruing air falbh le seacharan
nan daoine ain-diadhaidh, gu'n tuit
sibh o bhur seasmhachd féin.

18 Ach fasaibh ann an gràs, agus
ann an eòlas ar Tighearna agus ar
Slànuighir Iosa Criod. Dhasan gu
robh gloir a nis agus gu siorruidheachd.
Amen.

a thrusealachd.

b car tamuil bhig.

c a h-aenairt, a h-eabradh.

d sa' chlàbar. e fanoid, sgeige.

f greasadh, cabhag a dheanamh

g gu là na siorruidheachd.

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL EOIN.

CAIB. I.

AN ni a bha am o thùs, an ni a chuala sinne, a chuanaic sinn le'r sùilibh, air an d'ambahairc sinn, agus a làimhsich ar làmha thaobh focail na beatha;

2 (Oir dh'fheillsicheadh a' bheatha, agus chuanaic sinne i, agus tha sinn a' deanamh fianuis, agus a' cur an céill dhuibhse na beatha maireannaich ud, a bha maille ris an Athair, agus a dh'fhoillsicheadh dhuinne.)

3 An nia chuanaic agus a chuala sinn, tha sinn a' cur an céill duibhse, chum gu'm bi agaibhse mar an ceudna comunn ruinne: agus gu firinn-each tha ar comunn-ne ris an Athair, agus r'a Mhac Iosa Criod.

4 Agus tha sinn a' scriobhadh nan nithe so d'ar n-ionnsuidh, chum gu'm bi bhur gairdeachas coimhionta.

5 Agus is i so an teachdoireachd a chuala sinn uaithean, agus a tha sinn a' cur an céill dhuibhse, Gur solus Dia, agus nach 'eil dorchadas air bith annsan.

6 Ma their sinn gu bheil comun againn ris^a, agus sinn a' gluasad ann an dorchadas, tha sinn a' deanamh bréige, agus cha 'n'eil sinn a' deanamh na firinn:

7 Ach ma ghluaiseas sinn anns an t-solus, mar a tha esan san t-solus, tha comunn againn r'a chéile, agus glanaidh fuli losa Criod a Mhic sinn o gach uile pheacadh.

8 Ma their sinn nach 'eil peacadh againn, tha sinn 'gar mea'ladh fén, agus cha 'n'eil an fhirinn annainn.

9 Ma dh'aidicheas sinn ar peacanna, tha esan firinneach agus ceart, chum ar peacanna a mhaiteadh dhuinn, agus a glanadh o gach uile neo-fhireantachd.

10 Matheir sinn nach do pheacaich sinn, tha sinn a' deanamh breugaire dhethsan, agus cha 'n'eil fhocal annainn.

CAIB. II.

MO chlann bheag, na nithe so scriobham d'ar n-ionnsuidh, chum nach peacaich sibh. Agus ma pheacaicheas neach air bith, tha fear-tagraidh againn maille ris an Athair, Iosa Criod am firean:

2 Agus is esan an iobairt-réitich

^a caidreabh againn ris.

air son ar peacaidhne; agus cha'n e air son ar peacaidhne mhàin, ach mar an ceudna air son peacaidh an t-saoghal uile.

3 Agus le so tha fhios againn gur aithne dhuinn e, ma choimhideas sinn àitheanta.

4 An ti a their, Is aithne dhomh e, agus nach 'eil a' coimhead àitheanta, is breugaire e, agus cha 'n'eil an fhirinn ann.

5 Ach ge b'e choimhideas fhocal, annsan gu deimkin tha gràdh Dhe air a choimhliadadh: le so is aithne dhuinn ghu bheil sinn annsan.

6 An ti a their gu bheil e fantuinn annsan, is coir dhasan mar an ceudra gluasad, eadhon mar a għluais esan.

7 A bhràithre, ni'n scriobham aithne nuadh chugaibh, ach seann aithne, a bha agaibh o'n toiseach: 's i 'n t-seann aithne am focal a chuala sibh o thùs.

8 A ris, scriobham aithne nuadh chugaibh, ni a ta fier annsan agus annaibhse: do bhrigh gu'n d'imich an dorchadas thairis, agus gu bheil a nis an solus fior a dealrachadh.

9 An ti a their gu bheil e san t-solus, agus a tha fuathachadh a bhràthar, tha e san dorchadas gus a nis.

10 An ti aig am bheil gràdh d'a bhràthair, tha e 'na chòmhnuidh san t-solus, agus cha 'n'eil aoibhar oil-beimh air bith ann.

11 Ach an ti a ta fuathachadh a bhràthar, tha e anns an dorckadas, agus agimeachd anns an dorchadas, agus cha'n aithne dha c'ait am bheil e dol, do bhrigh gu'n do dhall an dorchadas a shuilean.

12 Scriobham d'ar n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrigh gu bheil bhur peacanna air am maitheadh dhuibh air sgàth ainme-san.

13 Scriobham d'ar n-ionnsuidh, aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh esan ata o thùs. Scriobham d'ar n-ionnsuidh, òganacha, do bhrigh gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon. Scriobham d'ar n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh an t-Athair.

14 Scriobh mi d'ar n-ionnsuidh, aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh an ti a ta ann o thùs. Scriobh mi d'ar n-ionnsuidh, òganacha, do bhrigh gu bheil sibh lädir, agus gu bheil focal Dhé 'na chòmh-

nu'ldh annaibh, agus gu'n d'thug
sibh buaidh a'r an droch aon.

15 Na gràdh-aichibh an saoghal,
no na nithe a ta sant-saoghal. Ma
ghràdh-aicheas neach air bith an
saoghal, cha 'n'eil gràdh an Athar
ann.

16 Oir na h-uile a ta anns an
t-saoghal, anamhiann na feola, agus
anamhiann nan sùl, agus uabhar na
beatha, chà'n ann o'n Athair a tha
iad, ach o'n t-saoghal.

17 Agus siubhlaidh an saoghal
seachad, agus anamhiann: ach an ti
a ni toil Dé, mairidh e choidhch.

18 A chlann bheag, 's i 'n aimsir
dheireannach a tha ann: agus mar
a chuala sibh gu'n d'thig an t-anacriod,
is ann mar sin a ta nis ionad
anacriod ann; o'm bheil sinn a'
tuigisim guri'n aimsir dheireannach
a ta ann.

19 Chaidh iad a mach uainne, ach
cha-robh iad dhinn: oir nam biodh
iad dhinn, gu deimhin dh'fhanadh
iad maille ruinn: ach chaidh iad a
mach, chum gu deantadh follaiseach
iad, nach robh iad uile dhinn.

20 Ach tha agaibhse ùngadh o'n
ti naomha, agus is aithne dhuibh na
h-uile nithe.

21 Cha do scriobh mi d'ar n-ionnsuidh,
do bhrigh nach aithne dhuibh
an fhirinn; ach do bhrigh guraithne
dhuibh i, agus nach 'eil breug air
bith o'n fhirian.

22 Cò a tha 'na bhreugaire, ach
esan a dh'àiheadhas gur e Losa an
Criosd? 's e so an t-anacriod, a tha
'g àicheadh an Athar agus a' Mhic.

23 Ge b'e neach a dh'àiheadhas
am Mac, cha 'n'eil an t-Athair aige :
[ach an ti a dh'aidicheas am Mac, tha
an t-Athair aige mar an ceudna.]

24 Uime sin fanadh an ni sin
annaibhse a chuala sibh o thùs. Ma
dh'fhanas an ni a chuala sibh o
thùs annaibh, fanaidh sibhse mar an
ceudna anns a' Mhic, agus anas an
Athair.

25 Agus is e so an gealladh a
gheall e dhuinn, eadhon a' bheatha
mhaireannach.

26 Scriobh mi na nithe so d'ar
n-ionnsuidh, mu thimchioll na
droinge a tha 'gar mealladh.

27 Ach tha an t-ùngadh, a fhuair
sibh uaithsan, a' fantuinn annaibh:
agus cha 'n'eil feum agaibh gu'n
teagaisgeadh aon neach sibh: Ach,
mar a ta an t-ùngadh so féin 'gar
teagast mu thimchioll nan uile nithe,
agus a ta e fior, agus nach breug
e, eadhon mar a theagaing e sibh,
fanaibh ann.

28 Agus a nis, a chlann bheag,

fanaibh annsan; chum 'nuair a
dh'fhoillsichear e, gu'm bi dànaichd
againn, agus nach bi näire oirna 'na
làthair aig a theachd.

29 Ma tha fhios agaibh gu bheil
esan fireanta, tha fhios agaibh gu
bheil gach neach a ni fireantachd,
air a ghineamhuinn a uaithsan.

CAIB. III.

FEUCHAIBH, ciod a' ghné
ghràidh a thug an t-Athair
duinne, gu'n goirteadh clann Dé
dhinn! uime sin cha'n aithne do'n
t-saoghal sinn, do bhrigh nach
b'aithne dha esan.

2 A mhuiintir mo ghràidh, a nis
is sinne mic Dhé, agus cha 'n'eil e
soilleir fathast ciod a bhitheas sinn :
ach a ta fhios againn, 'nuair a
dh'fhoillsichear esan, gu'm bi sinn
cosmuil ris; oir chi sinn e mar a
ta e.

3 Agus gach neach aig am bheil
an dòchas so ann, glanaidh se e féin,
mar a ta esan glan.

4 Ge b'e neach a ni peacadh, tha
e mar an ceudna a' briseadh an
lagha: oir is e am peacadh briseadh
an lagha.

5 Agus tha fhios agaibh gu'n
d'fhoillsicheadh esan chum ar peac-
anna thoirt air falbh; agus cha 'n'eil
peacadh sam bith annsan.

6 Gach neach a dh'fhanas annsan,
cha dean e peacadh: ge b'e air bith
a pheacachas, cha 'n' fhac e esan,
agus cha robh eòlas aige air.

7 A chlann bheag, na mealladh
neach air bith sibh: an ti a ni
fireantachd is firean e, mar is fir-
ean esan:

8 An ti a ni peacadh, is ann o'n
diabhol a ta e: oir tha an diabhol a'
peacachadh o thùs. Is ann chum
na criche so a dh'fhoillsicheadh Mac
Dhé, chum gu'n sgriosadh e oibre
an diabhol.

9 Ge b'e neach a ghineadh o Dhia,
cha dean e peacadh: oir a ta a.
shiolasan a' fantuinn ann: agus cha
'n'eile'n comas da peacadh a dhean-
amh, do bhrigh gu'n do ghineadh o
Dhia e.

10 An so tha clann Dé, agus
clan an diabhoil follaiseach: Ge
b'e neach nach dean fireantachd,
cha'n ann o Dhia a tha e, no an ti
nach gràdbaich a bhràthair.

11 Oir is i so an teachdoireachd a
chuala sibh o thùs, sinn a thoirt
gràidh d'a chéile:

12 Cha'n ann mar Chain, a bha
o'n droch aon, agus a mharbh a
bhràthair: Agus c'ar son a mbarbh

^a air a bhreith.

se e ? A chionn gu'n robh oibre séin olc, agus oibre a bhráthar fireanta.

13 Na biadh iognadh oirbh, mo bhráithre, ge do dh'fhuthaicheas an saoghal sibh.

14 Tha fhios againn gu'n deachaidh sinn thairis o bhàs gu beatha, do bhrigh gu bheil gràdh againn do na bràithribh: an ti nach gràdhaich a bhrathair, fanuidh e ann am bàs.

15 Gach neach a dh'fhuthaicheas a bhrathair, is mortair a e; agus tha fhios agaibh nach 'eil aig mortair sam bith a' bheatha mhaireannach a' faotuinn ann.

16 Le so is aithne dhuinn gràdh Dhé, do bhrigh gu'n do chuir esan sios anam fèin air ar soinne: agus is coir dhuinne ar n-anama fèin a chur sios air son nam bràithre.

17 Agus ge b'e neach aig am bheil maoin an t-saoghail so, agus a chi a bhrathair ann an uireasbhuidh, agus a dhruideas a chridhe 'na aghaidh, cionnus a tha gràdh Dhé a gabhail còmhnuidh ann?

18 Mo chlann bheag, na gràdh-aicheamaid ann am focal, no ann an teangaiddh, ach ann an gniomh agus ann am firinn.

19 Agus le so is aithne dhuinn gu bheil sinn do'n fhìrinn, agus bheir sinn dearbh-beachd b' d'ar cridhibh 'na làthair.

20 Oir ma dhiteas ar cridhe sinn, is mó Dia na ar cridhe, agus is aithne dha na h-uile nithe.

21 A mhiuntir mo ghràidh, murdit ar cridhe sinn, tha dànochd againn a thaobh Dhé.

22 Agus ge b'e ni a dh'iarras sinn, gheibh sinn uaith e, do bhrigh gu bheil sinn a' coimhead àitheantan, agus a' deanamh nan nithe a tha taitneach 'na flianus-san.

23 Agus is i so aithne-san, gu'n creideamaid ann an ainm a Mhic Iosa Criosd, agus gu'n gràdh-aicheamaid a chéile, mar a thug esan aithne dhuium.

24 Agus an ti a choimhideas àitheanta-san, tha e gabhail còmhnuidh ann, agus esan annsan: agus le so is aithne dhuinn gu bheil esan a' fuireach annainn, o'u Spiorad a thug e dhuium.

CAIB. IV.

A MHUINNTIR ionmhuinn, na creidibh gach uile spiorad, ach dearbhaidh na spioradan, an ann o Dia a tha iad: do bhrigh gu bheil mòran do fhàidhibh bréige air dol a mach do'n t-saoghal.

a duin'-mharbhaiche.

b cinnteachd.

2 Le so aithnichibh Spiorad Dhé gach uile spiorad a dh'aidicreas gu'n d'thainig Iosa Criosd san sheòil, is ann o Dia a tha e.

3 Agus gach uile spiorad nach aidich gu-bheil Iosa Criosd air teachd san sheòil, cha'n ann o Dia a tha e: agus is e so spiorad sin an ana-criosd, neach a chuala sibh e bhi teachd, agus a nis tha e cheana anns an t-saoghal.

4 A chlann bheag, tha sibhse o Dia, agus thug sibh buaidh orrasan: do bhrigh gur mó esan a ta annaibhse nà'n ti, a ta anns an t-saoghal.

5 Tha iadsan o'n t-saoghal: uime sin tha iad a' labhairt mu'n t-saoghal, agus tha'n saoghal ag éisdeachd riu.

6 Tha sinne o Dia: an ti aig am bheil eòlas air Dia, éisidh e ruinne; an ti nach 'eil o Dia, cha'n éisid e ruinne. O so aithnichidh sinn spiorad na firinn, agus spioradan t-seachain.

7 A mhiuntir ionmhuinn, gràdh-aicheamaid a chéile: oir is ann o Dia tha'n gràdh; agus gach neach a ghràdh-aicheas, gbinneadh o Dia e, agus is aithne dha Dia.

8 An ti nach gràdhaich, cha'n aithne dha Dia; oir is gràdh Dia.

9 An so dh'fhoillsicheadh gràdh Dhé dl uinne, do bhrigh gu'n do chuir Dia aon-ghin Mhic do'n t-saoghal, chum gu'm bitheamaid beo tridsan.

10 An so a ta gràdh, cha'n e gu'n do ghràdh-aicheas sinne Dia, ach gu'n do ghràdh-aicheas esan sinne, agus gu'n do chuir e a Mhac fèin gu bhi 'na iobairt-réitich air son ar peacaidh.

11 A mhiuntir ionmhuinn, ma ghràdh-aicheas Dia sinne mar sin, tha dh'fhiachaibh oirneachéile a ghràdh-achadh mar an ceudna.

12 Cha'n fhaca neach air bith Dia riagh. Ma ghràdh-aicheas sinn a chéile, tha Dia 'na chòmhnuidh annainn, agus tha a ghràdh air a choimhlionadh annainn.

13 O so is aithne dhuinn gu bheil sinne 'nar còmhnuidh annsan, agus esan annainne, do bhrigh gu'n d'thug e dbuinn d'a Spiorad.

14 Agus chunnaic sinn agus tha sinn a' deanamh fianuis, gu'n do chuir an t-Athair am Mac uaith gu bhi 'na Shlánuighear an domhain.

15 Ge b'e neach a dh'aidicreas gur e Iosa Mac Dhé, tha Dia 'na chòimhnuidh annsan, agus esan ann an Dia.

16 Agus dh'aithnich sinne agus chreid sinn an gràdh a tha aig Dia dhuinn. Is gràdh Dia; agus an ti a

tha fantuinn ann an gràdh, tha e 'na chòmhnuidh ann an Dia, agus Dia annsan.

17 An so tha ar gràdhne air a dhicnamh coimhlionta, chum gu'm bi againn dànochd ann an là a' bhreithcanais: do bhrigh mar a tha esan, gur amhail sin a tha sinne anns an t-saoghal so.

18 Cha 'n'eil eagal ann an gràdh; ach tilgidh gràdh diongmhalta a an t-eagal a mach; do bhrigh gu bheil pian san eagal: an ti a tha eagailach, cha d'rinneadh coimhlionta ann an gràdh e.

19 Tha gràdh againne dhasan, do bhrigh gu'n do ghràdhaich esan sinne an toiseach.

20 Ma their neach, Tha gràdh agam do Dhia, agus fuath aige d'a bhràthair, is breugaire e: oir an ti nach gràdhaich a bhràthair a chunn-aic e, cionnus a dh'fheudas e Dia, nach fac e, a ghràdhachadh?

21 Agus an àithne so tha againn uaithsan, An ti a ghràdhaicheas Dia, gu'n gràdhaich e a bhràthair mar an ceudna.

CAIB. V.

GE b'e neach a chreideas gur e Iosa an Criosd, ghineadh o Dhia e; agus ge b'e ghràdhaicheas an ti a ghin, gràdhaichidh e mar an ceudna an ti a ghineadh leis.

2 O so is aithne dhuinn gu bheil gràdh againn do chloinn Dé, 'nuair a ghràdhaicheas sinn Dia, agus a choimhideas sinn àitheanta.

3 Oir is e so gràdh Dhé, sinn a choimhead àitheanta: agus cha 'n'eil àitheanta-san trom b.

4 Oir gach uile ni a. ghinear o Dhia, bheire buaidh air an t-saoghal: agus is i so a' buaidh a bhuadhaicheas air an t-saoghal, eadhon ar creid-imhne.

5 Cò an ti a bhuadhaicheas air an t-saoghal, ach esan a tha creidsinn gur e Iosa Mac Dhé?

6 Is e so esan a thainig trìd uisge agus trid fhil, Iosa Criosd; ni h-e trid uisge mhàin, ach trìd uisge agus fuil: agus is e'n Spiorad a ni fianuis, do bhrigh gur firinn an Spiorad.

7 Oir tha triuir a tha deanamh fianuis air nèamh, an t-Athair, am Focal, agus an Spioradnaomh: agus an triuir sin is aon iad.

8 Agus tha triuir a tha deanamh

fianuis air an talamh, an Spiorad, agus an t-uisge, agus an fhuil: agus thig an triuir sin r'a chéile ann an aon.

9 Ma ghabbas sinn ri fianuis dhaoine, 'si fianuis Dé a's mò: oir is i so fianuis Dé, a thug e mu thim-chioll a Mhic.

10 An ti a chreideas ann am Mac Dhé, tha 'n fhanuis aige ann fén: an ti nach creid Dia, rinn e breugaire dheth, do bhrigh nach do chreid e an fhanuis a rinn Dia mu thim-chioll a Mhic.

11 Agus is i so an fhanuis, gu'n d'thug Dia dhuinn beatha mhair-eannach: agus tha a' bheatha so 'na Mhac.

12 An ti aig am bheil am Mac, tha beatha aige: an ti aig nach 'eil Mac Dhé, cha 'n'eil beatha aige.

13 Na nithe so scriobh mi d'arn-ionnsuidh a tha creidsinn ann an ainm Mic Dhé; chum gu'm bi fios agaibh gu bheil a' bheatha mhair-eannach agaibh, agus chum as gu'n creid sibh ann an ainm Mic Dhé.

14 Agus is e so an dòchas a ta againn annsan, ma dh'iarraus sinn ni sam bith a réir a thoile, gu'n eisd e ruinn.

15 Agus ma ta fhios againn gu'n eisd e ruinn, ge b'e ni a dh'iarraus sinn, tha fhios againn gu bheil ar-n-iarrtais a dh'iarri sinn air againn.

16 Ma chi neach sam bith a bhràthair a' peacachadh peacaidh nach 'eil a chum bàis, iarraidh e, agus bheir e beatha dha, dhoibhsan nach 'eil a peacachadh chum bàis. Tha peacadh chum bàis ann: a thaobh sin, ni'n abram gur còir dha guidheadh.

17 Is peacadh gach uile eucoir: agus tha peacadh ann nach 'eil a chum bàis.

18 Tha fhios againn ge b'e neach a ghineadh le Dia, nach peacaich e; ach an ti a ghineadh o Dhia, coimhidh se e féin, agus cha bhean an droch aon ris.

19 Tha fhios againn gur ann o Dhia a tha sinne, agus tha'n saoghal uile na luidhe san olc.

20 Agus tha fhios againn gu'n d'thainig Mac Dhé, agus gu'n d'thug e tuisge dhuinn, chum gu'm b'aithne dhuinn esan a ta fiar: agus tha sinne annsan a ta fiar, ann a Mhac Iosa Criosd. Is e so an Dia fiar, agus a' bheatha mhaireannach.

21 A chlann bheag, coimhidibh sibh féin o iodholaibh. Amen.

^a iomlan, foirfe.

^b do-dheanta.

DARA LITIR AN ABSTOIL EOIN.

22.

CAIB. I.

AN seanair chum na bain-tighear-na taghta, agus chum a cloinne, a's ionmhuinn leamsa anns an fhírin; agus cha'n ann leamsa mhàin, ach leo-san uile mar an ceudna a ghabh èolas air an fhírin;

2 Air son na fírin a tha 'na còmhnuidh annainne, agus a bhios maille ruinn gu bràth:

3 Gràs, tròcair, *agus* sìth gu robh maille ribh o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criod, Mac an Athar, ann am fírin agus aun an gràdh.

4 Bha gairdeachas mòr orm, do bhrigh gu'n d'fhuair mi *cuid* do d'chloimsa agimeachd anns an fhírin, a réir mar a fhuair sinne àithne o'n Athair.

5 Agus a nis guidheam ort, a bhaín-tighearn, cha'n e mar gu'n scriobhainn àithne nuadh chugad, ach *an àithne* a bha againu o thus, gu'n gràdhcheamaid a chéile.

6 Agus is e so an gràdh, gu'n imicheamaid a réir, àitheanta-sa. 'S i so an àithne, mar a chuala sibh o thus, gu'n imicheadh sibh intte.

7 Oir tha mòran inhealltairean air

teachd a steach do'n t-saoghal, nach 'eil ag aideachadh gu bheil Criod air teachd san fheòil. Is mealltair so agus anacriosd.

8 Thugaibh aire dhuibh féin, nach caill sinn^a na nithe sin a shaothraich sinn^b, ach gu faigh sinn làn duais.

9 Ge b'e neach a bhriseas *an lagh*, agus nach an ann an teagast Criod, cha 'n'eil Dia aige: an ti a dh'fhanas ann an teagast Criod, tha araoa an t-Athair agus am Mac aige.

10 Ma thig neach air bith d'ar n-ionnsuidh, agus nach toir e an teagast so leis, na gabhaibh e steach d'ar tigh, agus na abraibh ris, Gu ma subhach dhuit^c.

11 Oir ge b'e neach a their ris, Gu ma subhach dhuit, tha comhpait aige d'a dhroch oibrigh.

12 Air dhomh mèran a bhi agam r'a scriobhadh chugaibh, cha b'aill leam *scrìobhadh* le paipeir agus dubh; ach tha dòchas agam teachd d'ar n-ionnsuidh, agus labhairt b'euil ri beul, chum gu'm bi ar gairdeachas coimhlionta.

13 Tha clann do pheathar taghta a' cur fáilte ert. Amen.

TREAS LITIR AN ABSTOIL EOIN.

CAIB. I.

AN seanair chum Ghaiuis ghràdh-aich, a's ionmhuinn leam san fhírin.

2 A bhràthair ghràdhaich, 'se mo ghuidheadh thaobh^d gach uile ni gu'n soirbhicheadh leat agus gu'm biodh tu slàn, mar a ta soirbheatadh le t' anam.

3 Oir rinn mi gairdeachas gu mòr 'nuair a thainig na bràithrean, agus a rinn iad fianuis do'n fhírin a tha annadsae, mar a ta thusa'g imeachd sau fhírin.

4 Cha 'n'eil gairdeachas agam a's mò na blii cluinnntinn gu bheil mo chlann ag imeachd san fhírin.

5 A bhràthair ghràdhaich, is dileas

a ni thu gach ni a ta thu deanamh do na bràithribh, agus do choigrich;

6 Muinnit a rinn fianuis air do ghràdh an lèthair na h-eaglaise: ma bheir thu air an aghaidh iad 'nan slighe mar is cubhaidh do Dhia, is maith a ni thu:

7 Oir chaidh iad a mach air sgàth ainme-san, gun ni air bith a ghabhail o na Cinnich.

8 Uime sin tha dh'fhiachaibh oirnne gabhail r'en leithidibh sin, chum gu'm bitheamaid 'nar comh-shaothraichibh do'n fhírin.

9 Scriobh mi^e chumna h-eaglaise: ach cha ghabh Diotrepes, leis am miann àrd-cheannas a bhi aige 'nam measg, ruinne.

^a sibh.   ^b bhuanlich sibh.

^c do t'fhìrinn-sa.

^d roimh.

^e Scrìobhainn.

10 Uime sin ma-thig mi, cuiridh mi an cuimhne a' oibre a ta e deanamh, a' bith-labhairt 'nar n-aghaidh le briathraibh aingidh b: agus cha leoир leis sin, ach ni mò a tha e fén a' gabhairt ris na bràithribh, agus tha e a' bacadh na droinge leis am b'áill, agus 'gan tilgeadh mach as an eaglais.

11 A bhràthair ghràdhaich, na lean an ni a ta ole, ach an ni a ta maith. An ti a ni maith, is ann o Dhia a ta e: achan tì a ni olc, cha'n fhac e Dia.

12 Tha deadh theisteas air Demetrius o na h-uile, agus o'n fhírin féin: agus tha sinne mar an ceudna a' deanamh fianuis, agus tha fios agaibh gu bheil ar fianuisne flor.

13 Bha mòran agam r'a scriobhadh, ach cha 'n àill leam scriobhadh le dubh agus peann a' t'ionnsuidh:

14 Ach tha dòchas agam t'fhaicinn gun dàil, agus labhraidih sinn beul ri beul. Siolochaint maille riut. Tha na cùirdean a' cur fàilte ort. Cuir fàilte air na cùirdibh air an ainm.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL IUDAIS.

CAIB. I.

IUDAS seirbhiseach Iosa Criod, agus bràthair Sheumais, chum na droinge a tha air an naomhachadh le Dia an t-Athair, agus air an còimhead le Iosa Criod, air an gairm:

2 Gu robh tròcair, agus sith, agus gràdh air am meudachadh dhuibhse.

3 A mhuintir ionnmhuinn, air dhomh an uile chabhag c a dheanamh chum scriobhadh d'ar n-ionnsuidh mu thimchioll na slàinte choitchionnd, b'fheumail domh scriobhadh d'arn-ionnsuidh, 'gar n-earalachadhe sibh a chathachadh gu dichiollach air son a' chreidimh, a thugadh aon uair do na naoimh.

4 Oir dh'eulaigh f daoine àraidh a steach, a dh'orduicheadh roimhe s o shean chum an ditidh so, *daoine midhiadhaidh*, a' tionndadh gràis ar Déne gu maenus, agus ag àicheadh Dhé, a's aon Uchdaran ann, agus ar Tighearna Iosa Criod.

5 Uime sin is àill leam blur cur an cuimhne, ge do bha fhios agaibh aon uair h' air so, cionnus an déigh do'n Tighearn am pobull a shaoradh a tir na h-Eiphit, a sgrios e an déigh sin an droing nach do chréid.

6 Agus na h-aingil nach do ghleidh an eind inbhe, ach a dh'fhág an àite-còmhluaidh féin; choimhdeanamh an geomhlibh siorruidh fuidh dhorchadas, fa chomhair breitheanais an là mhàir.

a cuimhnichidh mi.

b naimhdeil, mòrunach.

c dhichioll d chumanta.

e a' cur impidh oirbh. f ghoid.

g a scriobhadh roimhe. h roimhe.

7 Amhail a ta Sodom agus Gomorra, agus na bailte mu'n cuairt orra, a thug iad féin thairis do striopachas air a' mhodh cheudna, agus a bha leantuinn feòla coimhich, air an cur suas 'nam ball-sampuill i a' fulang dioghaltais teine shiorruidh.

8 Mar an ceudna fós tha an luchd-bruadairk sin a' salachadh na feòla, a' deanamh tair air uachdaranachd, agus a' labhairt gu toibheumach i air àrd-inbhibh.

9 Gidheadh cha do ghabh Michael an t-àrd-aingeal, 'nuair a chathaich e'n aghaidh an daibhöil, agus a rinn e deasboireacb mu chorp Mhaois, dànanas air casaid thoibheumach a thoirt 'na aghaidh, ach thubhairt e, Gu cronusheadh an Tighearn thu!

10 Ach tha'n droing sin a' labhairt gu toibheumach air na nitibh m'nach aithne dhoibh: ach na nithe sin a's aithne dhoibh air mhodh nàdurra mar ainmhidhibh gun reuson, tha iad 'gau truailleadh féin aunta.

11 Is anaoibhinn doibh! oir dh'imich iad ann an slighe Chain, agus ruith iad gu togarrach ann an seacharan Bhalaaim air ghaol tuarsaileil, agus sgriosadh iad ann an anacairnt cheannarcaich Chòre.

12 Is smala iad sin ann bhur cuirmibh gràidh, 'nuair a tha iad air cuirmibh maille ribh, 'gam beathachadh féin guin eagal: is neoil iad gun uisge, air an giùlan mu'n cuairt le gaothaibh; craobhan

i 'nan samhlachas.

k luchd-bruadair neo-ghlan.

l gu tàlr-chainnteach, maslach.

m labhairt uilc mu na nitibh.

searg-mheasach, gun toradh; da uair marbh, air an spionadh as am freumhaibh;

13 Garbh thonna^a na fairge, a sgeitheas an nàire fén mar chobhar; reulta seachranach, d'am bheil duibhre an dorchadais gu siorruidh air a thasgaidh.

14 Agus rinn Enoch mar an ceud-na, an seachdaml pearsa o Adhamh, fàidheadaireachd orra sin, ag rádh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le deich miltibh naomha b,

15 A dheanamh breiteanais air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'nam measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghniomhara mi-dhiadhaidh a rim iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile bhrithar cruaidh, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'na aghaidh.

16 Is luchd-càrnain agus gearain an droig so, a tha'gimeachd a réir an anamhianna fén; agus tha'm beul a' labhairt bhrithar atmhor c, agus iad a' gabhail iongantais d do phearsaibh dhaoine air sgàth buannachd.

17 Ach cuimhnichibhse, a muinnitir mo ghràidh, na focail a labhradh roimhe le abstolaibh ar Tighearna Iosa Criosd:

18 Mar a thubhairt iad ribh, gu'm

biodh anns an aimsir dheireannaich luchd-fanoid, a ghluaiseadh a réir an auamhianna mi-dhiadhaidh fén.

19 'S iad sin an dream a sgaras iad fén o chàch, collaich e, gun an Spiorad aca.

20 Ach air bhi dhuibhise, a muinnitir ionmhuiinn, 'gar togail fén suas ann bhur creidimh ro naomha, a' deanamh ùrnuigh san Spiorad naomh,

21 Coimhidibh sibh fén ann an gràdh Dhé, le sùil ri tròcair ar Tighearna Iosa Criosd chum na beatha maireannaich.

22 Agus gabhaibh truas do dhream àraidih, a' deanamh edar-dhealachaidh:

23 Agus tearnaibh dream eile le h-eagal, 'gan spionadh as an teine; a' fuathachadh eadhon an eudaich, air am bheil smal na feòla f.

24 A nis dhasan a tha comasach air 'bhur gleidheadh o thuisleadh, agus 'bhur cur gu neo-lochdach an láthair a ghòlire le h-aoibhneas ro mhòr,

25 Do'n Dia ta mhain glic, ar Slànuighear, gu robh glòir agus móralachd, neart g agus cumhachd, a nis agus air feadh nan uile linu. Amen.

TAISBEANADH EOIN AN DIADHAIR.

CAIB. I.

TAISBEANADH Iosa Criosd, T a thug Dia dha, a dh'fhoill-seachadh d'a sheirbhisich nithe a's éigin teachd gu crích ann an aithghàrr: agus chuir e teachdoireachd uai, agus le aingeal fén dh'fhoillseach e iad d'a sheirbhiseach Eoin :

2 A rin fianuis air focal Dé, agus air teisteas Iosa Criosd, agus air gach ni a chunnaic e.

3 Is beannuichte an ti a leughas, agus iadsan a dh'éisdeas ri briathraibh na fàidheadaireachd so, agus a choimhideas an nithe a tha scriobhata innse: oir tha'n t-àm am fagns.

4 **E**OIN chum nan seachd eag-lais, a ta san Asia: Gràs dhuibh, agus sith o'n ti a ta, agus a

bha, agus a ta ri teachd; agus o na seachd spioraidaibh a tha'm fianuis a righ-chaithreachsan;

5 Agus o Iosa Criosd, an fhanuis fhior, an ceud-ghin o na marbhaibh agus uachdaran righre na talmhainn: Dhasan a ghràdhaich sinn, agus a dh'ionnlaid sinn o ar peacaibh 'na fhuil fén.

6 Agus a rinn righre dhinn agus sagarta do Dia agus d'a Athairsan; dhasan gu robh glòir agus cuanhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

7 Feuch, tha e teachd le neulaibh; agus chi gach sùil e, agus iadsan mar an ceudna a lot e h: agus ni uile threnbha na talmhainn caoidh air a shousan: gu ma h-amhluidh a bhitheas, Amen.

^a Fiadh thonna. ^b le deich miltibh d'a naomhaibh.

^c uaibreath.

^d a' toirt mòr nheas.

^e nàdurrè. ^f a ta air a shalachadh leis an fheadil.

^g tighearnas, uachdaranachd.

^h a throimh-lot, a skàth e tri'd.

T A I S B E A N .

8 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh, a deir an Tighearn, a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd, an t-Uile-chumhachdach.

9 Bha mise Eoin, bhur dearbh-lhrathair, agus bhur companach ann an àmhghar, agus ann an rioghachd agus am foighidin Iosa Criod, anns an eilean d'an goirear Patmos, air son focal DÉ, agus air son fianuis Iosa Criod.

10 Bhà mi san Spiorad air là an Tighearna, agus chuala mi air mo chulaobh guth mòr, mar *ghuth trompaide*,

11 Ag ràdh, Is mise Alpha agus Omega, an ceud neach agus an neach deireannach: agus, Scriobhsa ann an leabhar an ni a chi thu, agus cuir e chum nan seachd eaglais, a tha san Asia; chum Ephesuis, agus chum Smirna, agus chum Phergamois, agus chum Thiatira, agus chum Shards, agus chum Philadelphia, agus chum Laodicea.

12 Agus thionndaidh mi a dh'fhaicinn a ghutha a labhair rium. Agus air tionndadli dhomh, chunnaic mi seachd coinnleirean òir;

13 Agus am meadhon nan seachd coinnleir, *neach cosmhul* ri Mac an duine, air an robh eudach a rainig sios gu shàilibh, agus crioslaichte b'e crios òir mu chiochaibh.

14 *Bha* a cheann agus fholt geal mar oluinn ghil, mar shneachda; agus a shùilean mar lasair theine;

15 Agus a chosa cosmhul ri umhaic fior-ghlan, mar gu'm bitheadh iad a' dearg-losgadh ann an àmhuinn; agus a ghuth mar thoirm mhòrain uisgeacha.

16 Agus bha aige 'na làimh dheis seachd reulta: agus claidheamh geur dà fhaobhair a' teachd a mach as a bheul: agus *bha* ghnùis mar a' ghrian a' dealrachadh 'na làn neart.

17 Agus an uair a chunnaic mi e, thuit mi sios aig a chosaibh an rieochd mairbh: agus chuir e a làmh dheas orm, ag ràdh rium, Na biodh eagal ort: is mise an ceud neach agus an neach deireannach.

18 *Is mi* an ti a ta beo, agus a bha marbh; agus feuch, tha mi beo gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinnd agus a' bhàis agam.

19 Scriobh na nithe a chunnaic thu, agus na nithe a ta ann, agus na nithe a bhithreas an déigh so:

20 Rùn-diomhair nan seachd reulta

a chunnaic thu ann am làimh dheis, agus nan seachd coinnleir òir. Is iad na seachd reulta, aingil nan seachd eaglais: agus is iad na seachd coinnleirean a chunnaic thu, na seachd eaglaisean.

CAIB. II.

CHUM aingil eaglaise Ephesuis, Scriobh, is iad so na nithe a deir an ti, a tha cumail nan seachd reulta 'na làimh dheis, a tha 'g imeachd ann am meadhon nan seachd coinnleir òir;

2 Is aithne dhomh t'oibre, agus do shaothair, agus t'shoighidin, agus nach urrainn thu giùlan leo-san a tha olc; agus gu'n do dhearbh thu iadsan a their gur abstoil iad féin, agus nach eadh, agus gu'n d'fhuair thu iad breugach;

3 Agus gu'n do ghiùlein thu, agus gu bheil foighidin agad, agus air sgàth m'ainme-se gu'n d'riun thu saothair, agus nach d'thug thu thairis.

4 Gidheadh, tha agam a' t'aghaidh, gu'n do thréig thu do cheud ghràdh.

5 Cuimhnich uime sin cia uaith a thuit thu, agus gabh aithreachas, agus dean na ceud oibre; no thig mi ort gu grad, agus atharraichidh mi do choimleir as ait, mur gabh thu aithreachas,

6 Ach a ta so agad, gur fuathach leat oibre nan Nicolaiteach, nithe mar an ceudna a's fuathach leamsa.

7 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh; Do'n ti a bhuidhaicheas bheir mise r'a iteadh do chraibh na beatha, a tha ann am meadhon phàrras Dé.

8 Agus chum aingil eaglaise Smirna, scriobh, Na nithe so a their esan a's e'n ceud neach agus an neach deireannach, a bha marbh, agus a tha heo;

9 Is aithne dhomh t'oibre, agus t'èmhghar, agus do bhochdann, (gidheadh a ta thu beartach^f) agus is aithne dhomh toibheum na muinntir a their gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach sionagog Shatain.

10 Na biodh eagal ort roimh aon do na nitibh sin a dh'fhuilingeas tu: feuch, tilgidh an diabhol euid dhibh ann am priosun, chum gu'n dearbhar sibh; agus bitlidh èmhghar^g agaibh rè dheich làithean: bi-sa firinneach gu bàs, agus bléir mise dhuit crùna beatha.

11 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na

^a oilean, innis.   ^b criosraichte.
^c prais.   ^d na h-uaighe, an t-saoghal ri teachd.

^e theachdoire.   ^f saibhir.
^g trioblaid.

C A I B . III.

h-eaglaisibh : An ti a bheir buaidh, cha chinrrar leis an dara bàs e.

12 Agus chum aingil na h-easglaise, a ta ann am Pergamos, scriobh, Na nithe so deir esan, aig am bheil an claidheamh geur dà fhaobhair :

13 Is aithne dhomh t'oibre, agus c'ait am bheil thu a'd' chòmhnuidh, eadhon far am bheil caithir Shàtain : agus a ta thu a' cumail m'ainme-se gu daingean, agus cha d'aicheadh thu mo chreidimh, eadhon anns na làithibh sin anns an robb Antipas 'na fhanuis a fhirinneach dhomh, a mharbhadh 'nar measg, far am bheil Sàtan 'na chòmhnuidh.

14 Gidheadh, tha beagan agam a' t'aghaidh, do bhrigh gu bheil agad an sin an droing a tha cumail teagaisg Bhalaaim, a theagaisg do Bhalac ceap-tuislidh a chur roimh chloinn Israel, chum nithe a dh'iobradh do iodholaibh itheadh, agus striopachas a dheanamh.

15 Is amhuil sin a ta agad mar an ceudna an dream a tha cumail teagaisg nan Nicolaiteach, ni a's fuathach leamsa.

16 Dean aithreachas, no thig mi a' t'ionnsuidh gu grad, agus cogaidh mi 'nan aghaidh le claidheamhmobheoil.

17 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh : Do'n ti a bhuidh-aicheas bheir mi r'a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir mi dha clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh scrioblita, nach aithne do neach air bith, ach do'n ti a gheibh i.

18 Agus chum aingil na h-eaglaise a ta ann an Tiatira, scriobh, Na nithe so deir Mac Dhé, aig am bheil a shùilean mar lasair theine, agus a chosan mar umha fior-ghlan ;

19 Is aithne dhomh t'oibre, agus do ghràdh, agus do fhrithealadh^b, agus do chreidimh, agus t'fhoighidin, agus t'oibre deireannach ; gu bheil iad ni's mò na do cheud oibre.

20 Gidheadh, tha agam beagan do nithibh a' t'aghaidh, gu bheil thu a' fulang do'n mhnaoi sin Iesebel, a their gur ban-fhàidh i féin, mo sheirbhisich a theagaisg agus a mhealladh chum striopachas a dheanamh, agus nithe a dh'iobradh do iodholaibh itheadh.

21 Agus thug mi dhi ùine gu aithreachas a ghabhail d'a striopachas, agus cha do ghabh i aithreachas.

22 Feuch, tilgidh mi i ann an leabaidh, agus iadsan a tha deanamh

adhaltrannais rithe ann an àmhgar mòr, mur gabh iad aithreachas d'an gniomhairaibh.

23 Agus marbhaidh mi a clann leis a' bhàs ; agus bithidh fhios aig na h-eaglaisibh uile gur mise an ti sin a sgrùdas na h-àirnean agus na cridheachan : agus bheir mi do gach aon agaibhse a réir bhur n-oibre.

24 Ach ribhse a deireain, agus ris a' chuid eile ann an Tiatira, Mheud aig nach 'eil an teagasc so, agus do nach b'aithne doimhne Shàtain, mar a their iad, cha chuir mi uallach eile oirbh,

25 Ach cumaibh gu daingean an ni a ta agaibh, gus an d'thig mi.

26 Agus an ti a bhuidh-aicheas, agus a ghleidheas m'oibre gus a' chrioch, dhasan bheir mi cumhachd os ceann nan Cinneach :

27 (Agus riaghlaidh e iad le slait iaruinn : mar shoithichibh creadh brisear 'nam bloighdibh iad) amhuil a fhuair mise o m' Athair.

28 Agus bheir mi dha reult na maidne.

29 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

CAIB. III.

A GUS chum aingil na h-eaglaise a tha ann an Sardis, scriobh, Na nithe so deir an ti aig am bheil seachd spiorada Dhé, agus na seachd reulta ; Is aithne dhomh t'oibre, gu bheil ainm agad, gu bheil thu beo, gidheadh a ta thu marbh.

2 Bifaireil, agus neartaich a' chuid eile a ta ullamh gu bàsachadh : oir cha d'fhuair mi t'oibre coimhlionta am fianus Dé.

3 Cuimhnich uime sin cionnus a fhuair agus a chualatú, agus gleidh^c, agus gabh aithreachas. Uime sin mur dean thu faire, thig mi ort mar ghaduiche, agus cha bhi fios agad ciod i an uair anns an d'thig mi ort.

4 Tha beagan ainmeanna agad eadhon ann an Sardis, nach do shalaich an eudach ; agus imichidh iad maraon riumsa ann an culaidh^d bibh geala : oir is airidh iad.

5 An ti a bheir buaidh, sgeadaich-ear e an aon an eudach geal ; agus cha dubh mi mach ainm a leabhar na beatha, ach aidichidh mi ainmsan am fianuis m' Athar, agus am fianuis aingesan.

6 An tiaig am bheil cluas, éisdeadh e ris an ni a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

7 Agus chum aingil na h-eaglaise ann am Philadelphia, scriobh, Na

^a 'na mhaitireach.

^b sheirbhis, mhinistreileachd.

^c coimhid, cum gu teann. ^d fiu-

nithe so deir an ti naomha, an ti flor, an ti aig am bheil iuchair Dhaibhidh, an ti a dh'fhosglas, agus cha dùin neach air bith; agus a dhùineas, agus cha'n fhosgail neach air bith:

8 Is aithne dhomh t'oibre: feuch, chuir mi dorus fosgailte romhad, agus cha'n urradh neach air bith a dhùnad: oir a ta neart beag agad, agus gileidh thu m'fhocal, agus cha d'aicheadh thn m'a'iam.

9 Feuch, bheir mise orrasan do shionagog Shàtain (a their gur Iudhaich iad fèin, agus nach eadh, ach a ta deanamh bréige) feuch, bheir mise orra gu'n d' thig iad agus gu'n dean iad aoradh aig do chiosaibh, agus gu'm bifios aca gu'n doghràdhach mise thu.

10 A chionn gu'n do gileidh thu focal m'fhoighidinse, gleidhidh mise thusa mar an ceudna o uair a' bhuaividh, a thig air an t-saoghal uile, a dhearbhadh na muinntir sin, a tha 'nan còmhnuidh air an talamh.

11 Feuch, tha mi a' teachd gu gràd: dean greim daingean air na bheil agad, chum nach glac neach air bith do chrùn.

12 An ti a bheir buaidh, ni mi e 'na phosta ann an tcampull mo Dhé, agus cha d' théid e ni's mò a mach as: agus scriobhaidh mi ainm mo Dhé air, agus ainm cathrach^b mo Dhé, a's i Ierusalem nuadh, a thig a nuas o nèamh o m' Dhia: agus scriobhaidh mim'ainm nuadh fèinair.

13 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a deir an Spiorad ris na h-eaglaibh.

14 Agus chum aingil na h-eaglaise ann an Laodicea, scriobh, Na nithe so deir an Amen, an flianus dhileas agus fhirinneach, toiseach cruthachaidh Dhé;

15 Is aithne dhomh t'oibre, nach 'eil thu aon chuid fuar no teth: b'fhearr leam gu'm bitheadh tu fuar no teth.

16 Uime sin do bhrigh gu bheil thu meagh-bhlàth, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi thu mach as mo bheul.

17 Do blàrigh gu bheil thu ag ràdh. Tha mi beartach, agus air fas saibhir, agus gun fheum agam air ni sam bith; agus gun fhios agad gu bheil thu dòruinneach^c, agus truagh, agus bochd, agus dall, agus lomnochd.

18 Comhairlichean dhuit òr a cheannach uamsa, air a dhearbhadh san teine, chum as gu'm bi thu saibhir; agus eudach geal, chum gu'n còmhdaicheadh thu, agus nach

bi làire^d dò lomnochduidh follais-each; agus ùng do shùile le sàbh-shùle, chum gur léir dhuit.

19 Mheud as is ionmuinn leam, cronaicheam agus smachdaicheam; uime sin biodh agadsa teas-ghràdh, agns dean aithreachas.

20 Feuch, tha mi a'm' sheasamh aig an dorus, agus a' bualadh: ma dh'éisdeas neach sam bith ri m' ghuth, agus gu'm fosgail e'n dorus, thig mi a steach d'a ionnsuidh, agus gabhaidh ni mo shuipeir maille ris, agus esan maille riumsa.

21 Do'n ti a bhuidhaicheas bheir mi comas suidhe maille riumsa air mo righ-chaithir, amhuil fòs a bhuidhaicheas mise, agus a shuidh mi maille rim'Athair air a righ-chaithir-san.

22 An ti aig um bheil cluas, éisdeadh e ris an ni a deir an Spiorad ris na h-eaglaibh.

CAIB. IV.

A N déigh so dh'amhairc mi, agus feuch, bha dorus fosgailte air nèamh; agus bha an ceud ghuth a chuala mi, mar fhuaim trompaid a' labhairt rium, ag ràdh, Thig a nìos an so, agus nochdaidh mise dhuit nithe a's eigin tachairt an déigh so.

2 Agus air ball bha mi san Spiorad: agus feuch, bha righ-chaithir air a suidheachadh air nèamh, agus bha neach 'na shuidhe air an righ-chaithir.

3 Agus bha an ti a' shuidh, r'a amharc air, cosmuil ri cloich Iaspir, agus Shardis: agus bha bogha-frois^e timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt, cosmuil, r'a fhacinn, ri Emerald.

4 Agus timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt bha ceithir chaithriché fichead; agus air na caithrichibh chunnaic mi ceithir seanaire fichead 'nansuidhe, air ansgeadachadh ann an culaidhbih geala; agus bha aca air an cinn corenas òir.

5 Agus chaidh a mach as an righ-chaithir dealanaich, agus tairnean-aiach, agus guthanna: agus bha seachd lòchrain^f theine a' dearg-lasadhb am fianuis na righ-chaithreach, a's iad seachd spiorada Dhé.

6 Agus roimh a' righ-chaithir bha fairge ghloine cosmuil ri criostal: agus ann am meadhon na righ-chaithreach, agus mu'n cuairt do'n righ-chaithir, bha ceithir bheathaiche

^d gràineileachd.

^e fobhair-shùl, sùil-leigheas.

^f bogha-uisge. ^g crùna.

^h lamps. Sasg.

làn do shùilibh air am beulaobh agus
air an cùlaobh.

7 Agus *bha* an ceud bheathach cosmhuiil ri leòmhan, agus an dara beathach cosmhuiil ri laogh, agus bha aig an treas beatlach aghaidh mar dhuine, agus *bha* an ceathramhl beathach cosmhuiil ri iolair ag iteal-aich.

8 Agus aig na ceithir bheathaichibh, aig gach aon diubh fa leth, bha sea sgiathan mu'n cràirt da, agus *bha* iad làn do shùilibh an taobh a stigh; agus cha sguir iad a là no dh'oidhche, ag ràdh, Naomha, naomha, naomha, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a bhitheas.

9 Agus an uair a thug na beath-aiche sin glòir, agus urram, agus buidheachas do'nti, a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, a ta beo gu saoghal nan saoghal,

10 Thuit na ceithir seanaire fichead sios an làthair an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus rinn iad aoradh dhasan, a ta beo gu saoghal nan saoghal, agus thilg iad sios an corona an làthair na righ-chaithreach, ag ràdh,

11 Is airidh^a thusa, a Thighearn, air gloir, agus urram, agus cumhachd fhaotainn; oir chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoilesa thaiaid, agus chruthaicheadh iad.

CAIB. V.

A GUS chunnaic mi air làimh dheis^b an ti a shuidh air an righ chaithir, leabhar scriobhta san taobh a stigh dheth agus air a chùlaobh, air a sheulachadh le seachd seulaibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal treun a' gairm le guth àrd, Cò a's airidh air an leabhar fhosgladh; agus air a sheulachan fhuasgladh?

3 Agus cha robh aon neach air nèamh, no air thalamh, no fuidh'n talamh comasach air an leabhar fhosgladh, no sealitùinn air.

4 Agus ghuil mi gu mòr, do bhrigh nach d'fhuaradh aon neach a b'airidh air an leabhar fhosgladh, agus a leughadh, no sealitùinn air.

5 Agus thubhairt aon do na sean-airibhrium, Na guil: feuch, bhuadh-aich an Leòmhan a tha do thréibh Iuda, Freumh Dhaibhidh, air an leabhar fhosgladh, agus a sheachd seulachan fhuasgladh.

6 Agus dh'amhaire mi, agus feuch, ann am meadhon na righ chaithreach, agus nan ceithir bheathaich,

agus ann am meadhon nan seanair, Uan 'na sheasamh mar gu'm biodh e air a mharbhadh, aig an robh seachd adhaircean, agus seachd sùilean, a's iad seachd spiorada Dhé, a chuireadh a mach chum na talmhainn nile.

7 Agus thainig e, agus għlac e an leabhar a deas làimh an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir.

8 Agus an uair a għlaċ e'n leabhar, thuit na ceithir bheathaichean, agus na ceithir seanaire fichead sios an lathair an Uain, agus aig gach aon diubh clàrsachean, agus tūis-shoithichean dir làn do nithibh deadh-bholaidh, nithe a's iad ûrnughean nan naomh.

9 Agus chan iad òran nuadh, ag ràdh, Is airidh thusa air an leabhar a għlaċadha, agus a sheulachan fhosgladha, do blārig gu'n do mharbhadh thu, agus gu'n do shaor thu sinne do Dhia le t'Thuil féin, as gach uile thréibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach;

10 Agus gu'n d'rinn thu righre dhinn agus sagarta d'ar Dia; agus riogaħiċidh sinn air aa talamh.

11 Agus dh'amhaire mi, agus chuala mi għu għidha aingel timchioll na righ-chaithreach, agus nam beathach, agus nan seanair; agus b'e an āireamh deich mile uair deich mile, agus milte do mhiltib;

12 Ag ràdh le għu għidha aingel an t-Uan, a chaidh mharbhadh, air cumhachd, agus saibhreas, agus għiġicas, agus neart, agus urram, agus glòir, agus moladha fhaotainn.

13 Agus chuala mi għidha aingel chreutair a ta air nèamh, agus air an talamh, agus fuidh'n talamh, agus a ta air a chuan, agus na h-nile nithe a ta annta, ag ràdh, Moladha agus urram, agus glòir, agus camhachd, gu robh dhasan a ta 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus do'n Uan gu saoghal nan saoghal.

14 Agus thubhairt na ceithir bheathaiche, Amen. Agus thuit na ceithir seanaire fichead sios, agus riem iad aoradh dhasan, a ta beo gu saoghal nan saoghal.

CAIB. VI.

A GUS chunnaic mi, 'nuair a db'fħosgħal an t-Uan aon do na seulaibh, agus chuala mi aon do na ceithir bheathaichibh ag ràdh, mar le fuaimtairneanaich, Thig agus faic.

2 Agus chunnaic mi, agus feuch, each geal; agus bha aig an ti a shuidh air, bogħa: agus thugadha crùn, agus chaidh emach a' bħuadha

^a fix.   ^b ann an làimh dkeis.

T A I S B E A N .

achadh, agus chum gu buadhaich-eadh e.

3 Agus an uair à dh'fhosgail e'n dara seula, chuala mi an dàra beathach ag ràdh, Thig, agus faic.

4 Agus chaidh each eile mach, *a bha* dearg; agus thugadh *cumhachd* dhasan a shuidh air, chum sith a thoirt o'n talamh, ionnas gu marbhadh iad a chéile: agus thugadh claidheamhl ìndòr dha.

5 Agus an uair a dh'fhosgail e an treasseula, chuala mi an treas beathach ag ràdh, Thig, agus faic. Agus dh'amhairc mi, agus feuch, each dubh, agus bha aig an ti a shuidh air, meidh a' na làimh.

6 Agus chuala mi guth ann am meadhon nan ceithir bheathach ag ràdh, Tomhas cruineachd air son peghinn, agus tri tomhasan èderna air pheghinn; agus na dean cron air an ola, no air an fhion.

7 Agus an uair a dh'fhosgail e'n ceathramh seula, chuala mi guth a' cheathramh beathaich ag ràdh, Thig, agus faic.

8 Agus dh'amhairc mi, agus feuch, each glas b'; agus b'e ainin an ti a shuidh air, am Bàs, agus lean ifrinne c'na chuideachd: agus thugadh doibhsan cumhachd chum marbhaidh air a cheathramh cuid do'n talamh, le claidheamhl, agus le gorta, agus le bàs d, agus le fiadh bheathachibh na talmhainn.

9 Agus an uair a dh'fhosgail e an cùigeadh seula, chunnaic mi fuidh 'n altair, anama na muinntir sin a mharbhadh air son focail Dé, agus air son na fianuis a chum iad.

10 Agus ghlaodh iad le guth mòr, ag ràdh, Cia fhad a bhithreas, o Thighearna naomha agus fhirinnich, gus an dean thu breitheanas, agus an diol thu ar fulne orrasan a ta'nan còmhnuidh air an talamh?

11 Agus thugadh do gach aon diubh truscan a fada geala, agus a dubhtradh riù, iad a ghabhail fois fathast rè ùine bhig, gus am biodh an comh-sheirbhisch mar an ceudna, agus am bràithrean a rachadh a mharbhadh mar *a chaidh* iadsan, air an coimhlioadh.

12 Agus dh'amhairc mi 'nuair a dh'fhosgail e an seathadh senla, agus feuch, bha crith mhòr thalmhainn ann, agus dh'fhàs a' glriùan dubh mar shaic-eudach ròin, agus dh'fhàs a' ghealach mar fhuil.

13 Agus thuit reulta nèimhe air

an talamh, mar a thilgeas craobh-fhìge a figean anabach, 'nuair a chràthar i le gaoith mhòr:

14 Agus chaidh nèainh thairis mar rola leabhair air fhillleadh air a chéile; agus dh'atharraicheadh gach beinn agus eilean as an ionadaibh féin:

15 Agus dh'fholach righre na talmhainn, agus na daoine mòra, agus na daoine saibhre, agus na h-àrd cheannardan, agus na daoine cumhachdach, agus gach tràill e, agus gach duine saor, iad féin ann an uamhaibh agus ann an creagaibh nam beann;

16 Agus thubhairt iad ris na sléibhteibh agus ris na creagaibh, Tuitibh oirnne, agus folaitibh sinn o ghùnùs a ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus o sfeirg an Uain?

17 Oir thainig latha mòr sfeirge-sau; agus cò a dh'fheudas seasamh?

CAIB. VII.

AGUS an déigh nan nithe sin chunnaic mi ceithir aingil 'nan seasamh air ceithir oisinnibh na talmhainn, a' cumail ceithir gaothanna na talmhainn, chum nach séideadh, a'ghaoth, air an talamh, no air an fhainge, no air aon chraoibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal eile ag éirigh o'n àird an ear, aig an robh seula an Dé bheo: agus ghlaodh e le guth mòr ris na ceithir aingil, d'an d'thugadh *cumhachd* cron a dheanamh air an talamh agus air an fhainge,

3 Ag ràdh, na deanaibh dochann do'n talamh, no do'n fhainge, no do na craobhaibh, gus an eur sinn seula air seirbhisich ar Dé air claraibh an eadain.

4 Agus chuala mi àireamh: na droinge a sheulaicheadh: ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, a sheulaicheadh do uile threubhaibh cluainn Israeil.

5 Sheulaicheadh, dà mhìle dheug do thréibh Iuda. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Reubein. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Ghad.

6 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Aseir. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Nepthalim. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Mhanaseis.

7 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Shimeoin. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Lebhi. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Isachair.

^a toimhsean.

^b uaine.

^c an uaigh.

^d plàigh bhàsmhoir.

8 Sheulaicheadh dà mhile dheug do thréibh Shabuloin. Sheulaicheadh dà mhile dheug do thréibh Joseph. Sheulaicheadh dà mhile dheug do thréibh Bheniamin.

9 An déigh so dh' amhaire mi, agus feuch, sluagh mòr, nach robh neach sambith comasach air a'ireamb, do na h-uile chinneachaibh, agus thrucubhaibh, agus shluaghaibh, agus theangaibh 'nan seasamh an lathair na righ-chaithreach, agus an lathair an Uain, air an sgeadachadh le trus-canaibh fada geala, agus pailm aca 'nan làmhaibh;

10 Agus gblaodh iad le guth àrd, ag ràdh, Sláinte d'ar Dia-ne^a a ta 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus do'n Uan^b.

11 Agus sheas na h-aingil uile timchioll na righ chaithreach, agus nan seanair, agus nan ceithir bheathach, agus thuit iad air an aghaidh an lathair na righ-chaithreach, agus rinn iad aoradh do Dhia,

12 Ag ràdh, Amen: Moladh, agus glòir, agus gliocas, agus buidheachas, agus urram, agus cumhachd, agus neart gu robh d'ar Dia-ne gu saoghal nan saoghal. Amen.

13 Agus fhreagair aon do na seanairibh, ag ràdh rium, Cò iad sin a ta air an sgeadachadh le trus-canaibh fada geala? agus cia as a thainig iad?

14 Agus tkubhairt mi ris, A Thighearn, tha fhios agadsa. Agus thubhairt è rium, Is iad so iadsan a thainig a h-àmhgar^c mòr; agus nigh iad an truscain, agus rinn iad geal iad ann am fuil an Uain.

15 Uime sin tha iad an lathair righ-chaithreach Dhé, agus a deanamh aoraidh dha a là agus a dh'oidehche 'na theampull: agus gabhaidh an ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir còmhnuidh 'nam measg.

16 Cha bli ocras orra tuileadh, no tart ni's mò; cha mhò a thuiteas a' ghrian orrad, no teas air bith.

17 Oir beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon no righ-chaithreach iad, agus treoraichidh e iad gu tobraichibh do uisge na beatha: agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh.

CAIB. VIII.

A GUS an uair a dh'fhosgail e an seachdamh seula, bha tosd air néamh mu thimcioll leth-uaire.

2 Agus chunnaic mi na seachd

aingil a sheas am fianuis Dé; agus thugadh dhoibhsa seachd trompaidean.

3 Agus thainig aingeal eile, agus sheas e aig an altair, agus tùiseir dìr aige; agus thugadh dha morantùise, chum gu'n d'thugadh se e e maille ri ùrnuihibh nan uile naomh air an altair oir, a bha'n lathair na righ-chaithreach.

4 Agus chaithd deatach na tùise suas maille ri ùrnuihibh nan naomh, o làimh an aingil, an lathair Dhé.

5 Agus ghlac an t-aingeal an tùiseir, agus lion se e le teine na h-altaire, agus thilg e air an talamh e: agus bha guthanna, agus tairneann-aich, agus dealanaich, agus crith-thalmhainn ann.

6 Agus dhuillaich na seachd aingil aig an robh na seachd trompaidean iad séin, chum an séideadh.

7 Agus shéid an ceud aingeal, agus bha clocha-meallain^f ann, agus teine air am measgadh le fuil, agus thilgeadh air an talamh iad; agus loisgeadh an treas cuid do na craobh-aibh, agus am feur glas uile.

8 Agus shéid an dara aingeal, agus thilgeadh mar gu'm bu bheinn, mhòr a' losgadh le teine anns an fhairge: agus dh'fhàs an treas cuid do'n fhairge 'na fuil:

9 Agus fhuair an treas cuid do na creatairibh, a blia anns an fhairge, aig an robh anam, bàs; agus mhilleadh^g an treas cuid do na longaibh.

10 Agus shéid an treas aingeal, agus thuit reult mhòr o néamh, a' dearg-lasadh mar lòchran^h, agus thuit i air an treas cuid do na h-aimhniibh, agus air na tobraichibh uisge:

11 Agus is e an t-ainm a ghoirnear do'n reult Burmaid: agus rinn-eadh an treas cuid do na h-uisgibh 'nam burmaid; agus fhuair moran-dhaoine bàs leis na h-uisgibh, do bhrigh gu'n d'rinneadh searb iad.

12 Agus shéid an ceathramh aingeal, agus bhuaileadh an treas cuid do'n ghréin, agus an treas cuid do'n ghealaich, agus an treas cuid do na reultaibh; ionnas gu'n d'rinneadh an treas cuid diubh dorcha, agus nach do dhealraich an la rè an treas cuid dheth, no an oidhche air a' mhodh cheudna.

13 Agus dh' amhaire mi, agus chuala mi aingeal i ag itealaich ann am meadhon néimhe, ag ràdh le guth àrd, Is truagh, truagh, truagh, do luchd-àitheachaidh na talmhainn, air

^a o ar Dia-ne.

^b o'n Uan.

^c trioblaid.

^d a bhuaileas, a

loisgeas a ghrian iad.

^e gu'n ofraileadh se e.

^f cloich-shneachd.

^g sgriosadh-h leus.

^h aon aingeal.

son guthanna eile trompaide nan tri
aingeal a tha fathast gu séideadh !

CAIB. IX.

A GUS shéid an cùigeadh aingeal
a thrompaid, agus chunnaic mi
reult a' tuiteam o néamh chum na
talmhainn : agus thugadh dba iuchair
sluichd an dubh-aigein a.

2 Agus dh'fhsogail e slochd an
dubh-aigein, agus dh'éirich deatach
as an t-slochd, mar dheataich àmhuiinn
mhòir *theintich* ; agus rinneadh
a' ghrian agus an t-athar dorcha, le
deataich an t-sluichd.

3 Agus thainig a mach as an deat-
aich air an talamh locust ; agus
thugadh cumhachd dhoibh, a réir
mar a tha cumhachd aig scorpi-
aibh na talmhainn.

4 Agus a dubhradh riu gun iad a
dheanamh dochann b air feur na
talmhainn, no air ni sam bith glas,
no air craoibh sama bith, ach air na
daoinibh sin a mhàin aig nach 'eil
seula Dhé air clar an eudain.

5 Agus thugadh dhoibh, cha'n e
gu marbhadh siad iad, ach gu'm
biadh iad air am pianadh rè chùig
miosa: agus bha am pian cosmhuit
ri péin scorpioin, 'nuair a bhuaileas e
duine.

6 Agus anns na làithibh sin iarr-
aidh daoine am bàs, agus cha'n
fhaigh iad e; agus bithidh déidh aca
air bàsachadh, agus teichidh am bàs
uatha.

7 Agus bha cruth nan locust
cosmhuit ri h-eachaibh air an ulluch-
adh chum catha; agus bha air an
cinn mar gu'm biadh crùin cosmhuit
ri h-òr, agus bha an aghaidhean
cosmhuit ri h-aghaidhibh dhaoine.

8 Agus bha folt orra cosmhuit ri
folt bhan, agus bha am fiacla mar
fhiacla leòmhan.

9 Agus bha aca uchd-éididhean,
mar uchd-éididhean iaruinn; agus
bha fuaim an sgiathan mar fhuaim
charbada mhòrain each a' ruith
chum catha.

10 Agus bha earbuill aca cosmhuit
ri scorpionibh, agus bha guthanna
'nan earblaibh: agus b'e an cumh-
achd daoine a chiurradh rè chùig
miosa.

11 Agus bha righ aca os an ciomn,
eadhon aingeal an dubh-aigein, agus
se's aiom dha san Eabhra Abadon,
ach anns a' Ghréigis 'se's ainm dha
Apolion.

12 Chaidh aon truaighe thairis;
feuch, tha dà thruaighe ri teachd
fathast an déigh so.

13 Agus shéid an seathadh aingeal
a thrompaid, agus chuala mi guth o
cheithir adharcaibh na h-altair òir, a
tha'm fianais Dé,

14 Ag ràdh ris an t-seathadh aing-
eal aig an robh an thrompaid, Fuasg-
ail na ceithir angil, a tha ceangailt
aig an amhuinn mhòir Ephrates.

15 Agus dh'fhusgladh na ceithir
aingil, a bha ullichte fa chomhair
uaire, agus là, agus mìos, agus
bliadhna, chum gu'm marbhadh iad
an treas cui'd do dhaoinibh.

16 Agus b'e àireamh armaitlean
a' mharc-shluagh fichead mìle de
dheich miltibh: agus chuala mi an
àireamh.

17 Agus mar so chunnaic mi na
h-eich anns an taisbeanadh, agus
iadsan a shuidh orra, aig an robh
uchd-éididhean do theine, agus do
hiacint, agus do phromusc^d: agus
bha einn nan each mar chinn
leòmhan; agus as am beoil thainig
a mach teine, agus deatach, agus
pronusc.

18 Leis na tri *plaighibh* so
mharbhadh an treas cui'd do dhaoinibh,
leis an teine, agus leis an deat-
aich, agus leis a' phronnusc, a
chaidh a mach as am beoil.

19 Oir tha an cumhachda 'nan
beul, agus 'nan earblaibh: oir bha
an earbuill cosmhuit ri nathraigibh
nimhe, agus bha cinn aca, agus leo
sin ni iad dochanne.

20 Agus cha do ghabh a' chuid
eile do na daoinibh, nach do mharbh-
adh leis na plaighibh sin, aithreachas
do oibrigh an làmh, ionnas nach
deanadh iad aoradh do dheimhnaibh,
agus do dhealbhaibh òir, agus airgid,
agus umha, agus cloiche, agus
fioldha; nach urradh faicinn, no
cluinnntinn, noimeachd:

21 Agus cha mhò a ghabh iad
aithreachas d'am mortaibh, no d'an
striopachas, no d'an gadachdaibh.

CAIB. X.

A GUS chunnaic mi aingeal
a cumhachdach eile a' teachd a
nuas o néamh, air a sgeadachadh le
neul, agus bogha-frois^f air a cheann,
agus aghaidh mar a' ghrian, agus a
chosa mar phostaibh teine.

2 Agus bha aige 'na laimh leabhran
fosgalte: agus chuir e a chos dheas
air an fhairge, agus a chos chli air an
talamh,

3 Agus għlaodh^g e le guth àrd,
mar a bheuchdas leòmhan: agus an
uair a għlaodh e, labhair seachd
tairneanaich an guthanna fein.

^a an t-sluic gun aigeal.^e eron.^b dochoir, eron. ^c a ghortuchadh.^f bogha-visge.^g dh'ēigh.

4 Agus an uair a labhair na tairneanaich an guthanna féin, bha mi dol a scriobhadh: agus chuala mi guth o néamh, ag ràdh riùm, Seulaich na nithe a labhair na seachd tairneanaich, agus na scriobh iad.

5 Agus thog an t-aingeal, a chunnais mi 'na sheasamh air a' mhuir, agus air an talamh, a làmh gu néamh,

6 Agus mhionnaich e airson a tha beo gu saoghal nan saoghal, a chruthaich néamh agus na nithe a ta ann, agus an talamh agus na nithe a ta ann, agus an fhaurge agus na nithe a ta innte, Nach bi aimsir ann nis mò^a;

7 Ach ann an làithibh gutha an t-seachdamh aingil, 'nuair a thòisicheas e air séideadh, an sin gu'm biodh rùm-diomhair Dhé air a chriochnachadh, mar a dh'innis e d'a sheirbhisich na fàidhlean.

8 Agus labhar an guth, a chuala mi o néamh, riùm a ris, agus thubh-airt e, Imich, glac an leabhran a tha fosgailte ann an làimh an aingil, a tha 'na sheasamh air an fhaurge, agus air an talamh.

9 Agus chaidh mi dh'ionnsuidh an aingil, agus thubhaint mi ris, Thoir dhomhsa an leabhran: agus a deir esan riùm, Glac, agus ith suas e; agus ni e do bhroinn searbh, ach bithidh e ann do bheul milis mar mhil.

10 Agus ghlac mi an leabhran a làimh an aingil, agus dh'ith mi suas e; agus bha e ann mo bheul milis mar mhil: agus an uair a dh'ith mi e, rinneadh mo bhrù searbh.

11 Agus thubhainte riùm, Is éigin duit a ris fàidheadaireachd a dhéanamh am fianuis shìogh, agus chinn-each, agus theanga, agus righe lion-mhor.

CAIB. XI.

A GUS thugadh dhomh cuilean cosmhul ri slait: agus sheas an t-aingeal, ag ràdh, Eirich, agus tomhais teampull Dhé, agus an altair, agus iadsan, a tha deanamh aoraidh ann.

2 Ach fág a mach a' chùirt a tha'n taobh a muigh do'n teampull, agus 'na tomhais i; oir thugadh i do na Cinnich: agus saltraidh iad fuidh'n cosaibh a' chathair b' naomha ré dhà mhìos agus dhà fhichead.

3 Agus bheir mise cumhachd do m' dhithis fhianuisean, agus ri iad fàidheadaireachd ré mile agus dà

chend agus tri fichead là, eudaichte ann an saic-eudach.

4 Is iad so an dà chrann ola, agus an dà choinnleir, a tlà 'nan seasamh an làthair Dhé na talmhainn.

5 Agus ma chiurras neach air bith iad, théid teine a mach as am beul, agus claoïdhidh e an naimhdean: agus ma chiurras neach air bith iad, is éigin da bhi air a mharbhadh mar so.

6 Tha cumhachd aca so néamh a dhùnadh ionnas nach bi uisge ann, ann an làithibh am fàidheadair-eachdsan: agus tha cumhachd aca air uisgibh chum an tionndadh gu fuil, agus an talamh a bhualadh leis an uile phlàigh, co minic's is toil leo.

7 Agus an uair a chriochnaicheas iad am fianuis, ni am fiadh-bheathach^c, a dh'Éireas as an t-slochd gun-aigeal^d, cogadh 'nan aghaidh, agus bheir e buaidh orra, agus marbhaidh e iad.

8 Agus bithidh an cuirp mharbha 'nan luidhe ann an sràid na cathracha moire, d'an goirear gu spioradail Sodom agus an Eiphit, far mar an cendna an do cheusadh ar Tigh-earn.

9 Agus chi cuid do na sluaghaidh, agus do threubhaibh, agus do theangaidh, agus do chinneachaibh, an cuirp mharbha rè thrí làithean gu leth, agus cha leig iad an cuirp mharbha a chur ann an uaighibh.

10 Agus ni luchd-áiteachaidh na talmhainn gairdeachas os an ceann, agus bithidh iad subhach, agus cuiridh iad tiodhlacane dh'ionnsnidh a chéile; do bhrigh gu'n do phian an dà fhàidh so iadsan, a bha chòmhnuidh air an talamh,

11 Agus an déigh thrí làithean gu leth, chaidh Spiorad na beatha o Dhia a steach annta, agus sheas iad air an cosabil, agus thuit eagal mòr orrasan a chunnaic iad.

12 Agus chual iad guth mòr o néamh, ag ràdh riù, Thigibh a nìos an so. Agus chaidh iad suas do néamh air neul, agus chunpaic an naimhdean iad.

13 Agus anns an uair sin féin bha crith mhòr thalmhainn ann, agus thuit an deicheamh cuid do'n chathair^e, agus mbarbhadh seachd mìle pearsa sa' chrith-thalmhainn^f: agus ghabh a' chuid eile eagal, agus thug iad glòir do Dhia nèimhe.

14 Chaidh an dara truaighe thairis;

^a am béisd. ^b gun ghrund.

^c e gibtean. ^d bhaile.

^e leis a' chrith-thalmhainn.

euch, thig an treas truaighe gu h-aithghearr.

15 Agus shéid an seachdamh aing-eal a thrompaid, agus bha guthauna mòra air nèamh, ag ràdh, Rinneadh rioghachdan an t-saoghal *'nan rioghachdaibh* d'ar Tighearn, agus d'a Chriodsan, agus bithidh e 'na Righ gu saoghal nan saoghal.

16 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, a bha 'nan suidhe air an caithrichibh am fianuis Dé, sìos air an aghaidh, agus rinn iad aoradhl do Dhia,

17 Ag ràdh, Bheireamaid buidh-eachas duitse, O Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, a ta, agus a bha, agus a bhitheas; air son gu'n do ghabh thu do chumhachd mòr a t'ionnsuidh, agus gu'n do riogaich thu.

18 Agus bha fearg air na cinnich, agus thainig t'shearsa, agus àm nam marbh gu'n d'thugtadh breth orra, agus gu'n d'thugadh tusa duais do d'sheirbhisich na faidhean, agus do na naoimh, agus dhoibhsan air am bheil eagal t'ainme, do na big agus do na mòir, agus gu sgriosadh tu iadsan a sgriosas^a an talamh.

19 Agus dh'fhosgladh teampull Dé air nèamh, agus chunncas ann a theampull airc a' choimh-cheangail: agus bha dealanaich, agus guthanna, agus tairneanaich, agus crith-thalmhainn, agus clocha-meallain mòra ann.

CAIB. XII.

AGUS chunncas iongantas mòr air nèamh, bean air a sgeadachadh leis a' ghréin, agus a' ghealach fuidh a cosaibh, agus air a ceann crùn do dhà reult dheug.

2 Agus air dhi bhi torrach, ghlaodh i, ri saothair-chloinne, agus bha i air a pianadh chun a h-aisead.

3 Agus chunncas iongantas eile air nèamh, agus feuch, dragon b mòr dearg, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air a chinn seachd crùin.

4 Agus tharruing earball an treas euid do reultaibh nèimhe, agus thilg e iad chum na talmhainn: agus sheas an dragon fa chomhair na mnà, a bha ullamh gu bhi air a h-aisead, chum a leanabh a shlugadh suas 'nuair a bheireadh i e.

5 Agus rug i leanabh mic, a bha gus na cinnich uile a riaghadh le slait iaruinn: agus thogadh a leanabh suas chum Dhé, agus chum a righ-chaithreachsan.

6 Agus theich a'bheando'n fhàsach,

far am bheil aice ionad air ulluchadh le Dia, chum gu'm biodh i air a beathachadh an sin rè mile agus dà cheud agus tri fichead là.

7 Agus bha cogadh air nèamh; rinn Michael agus aingil cogadh an aghaidh an dragoin, agus chog an dragon agus aingil séin;

8 Agus cha d'thug iad buaidh, cha mhò a fhuaradh an àite ni's mó air nèamh.

9 Agus thilgeadh a mach an dragon mòr, an t-seann nàthair sin, d'an goirear an diabhol agus Satan, a tha mealladh an t-saoghal uile: thilgeadh a mach e chum na talmhainn, agus thilgeadh a mach aingil maille ris.

10 Agus chuala mi guth mòr ag ràdh fair nèamh, A nis tha slàinte agus neart, agus rioghachd ar Dé-ne, agus cumhachda Chriosd air teachd; oir thilgeadh sios fear-casaid ar bràithire, a bha 'gan cassaid an láthair ar Dé-ne a là agus a dh'oïdhche.

11 Agus thug iad buaidh air tre-fhul an Uain, agus tre fhocal am fianuis-san; agus cha do ghràdhach iad au anama féin gu bàs.

12 Uime sin biodh gairdeachas oirbh, o a nèamha, agus oirbhse a tha 'nar còmhnuidh annta. An-aoibhinn do luchd-àiteachaidh na talmhainn, agus na faire! oir thainig an diabhol a nnas d'ar n-ionnsuidh, agus fearg ro mhòr air, do bhrigh gur fiosrach e nach 'eil aige ach ùine ghearr.

13 Agus an uair a chunnaic an dragon gu'n do thilgeadh e chum na talmhainn, rinn e geur-leanmuinn air a' mhnaoi, a rug an *leanath mic*.

14 Agus do'n mhnaoi thugadh dà sgéith iolaire móire, chum gu'n rachadh i air itealaich leo do'n fhàsach, chum a h-ionaid séin; far am bheil i air a h-altrum rè aimsir, agus aimsirean, agus Icth-aimsir c, o aghaidh na nathrach.

15 Agus thilg an nathair as a beul uisge mar thuil, an déigh na mnà, chum gu'n d'thugadh i oirre bhi air a giùlan air falbh leis an t-sruith.

16 Agus rinn an talamh còmh-nadh ris a' mnaoi, agus dh'fhosgail an talamh a bheul, agus shluig e suas an tuil, a thilg an dragon as a bheul.

17 Agus bha fearg air an dragon ris a' mnaoi, agus chaidh e dheanamh cogaidh ris a' chuid eile d'a sliochd, a tha coimhead d' àitheanta

^a àm, agus amanna, agus leth-àm.
^b uabheist.
^c gleidheadh.

Dhé, agus aig am bheil fianuis Iosa Criod.

CAIB. XIII.

AGUS sheas mi air gaineamh na fairge, agus chunnaic mi fiadh-bheathach a' ag éirigh suas as an fhainge, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air adharcaibh deich crùim, agus air a chinn ainm toibheim b.

2 Agus bu chosmuil am fiadh-bheathach a chunnaic mi ri leopard, agus bha a chosan mar *chosaih* mathghamhna, agus a bheul mar bheul leomhain: agus thug an dragon a neart, agus a chaithir c, agus cumhachd mòr dha.

3 Agus chunnaic mi aon d'a cheannaibh mar gu'm biodh e air a lotadh gu bàs; agus leighiseadh a chneadh bhàsmhor: agus ghabh an talamh uile iongantas an déigh an fiadh-bheathaich.

4 Agus rinn iad aoradh do'n dragon, a thug a chumhachd do'n fhiadh-bheathach: agus rinn iad aoradh do'n fhiadh-bheathach, ag ràdh, Co a ta cosmuil ris an fhiadh-bheathach? Cò a ta comasach air cogadh a dheanamh 'na aghaidh?

5 Agus thugadh dha beul a' labh-airt nithe mòra, agus thoibeum; agus thugadh cumhachd dha cogadh a dheanamh rè dhà mhìos agus dà fhichead.

6 Agus dh'fhosgail e bheul ann an toibheum an aghaidh Dhé, chum toibheum a thoirt d'a ainm, agus d'a phàilluin d, agus do'n dream a ta 'nan comhnuidh air nèamh.

7 Agus thugadh dha cogadh dheanamh an aghaidh nan naomh, agus buaidh a thoirt orra: agus thugadh dha cumhachd os ceann gach uile thréibh, agus theangaidh, agus chinnich.

8 Agus ni iadsan uile a tha 'nan còmhnuidh air an talamh aoradh dha, aig nach 'eil an ainmeanna scriobhta ann an leabhar beatha an Uain, a mharbhadh o thoiseach an t-saoghal.

9 Ma ta cluas aig neach air bith, èisdeadh e.

10 Ma bheir neach air bith am braighdeanas, théid e am braighdeanas: ma mharbhas neach air bith leis a' chlaidheamh, is éigin e féin bhi air a mharbhadh leis a' chlaidheamh. Is ann an so a ta foighidin agus creidimh nan naomh.

11 Agus chunnaic mi fiadh-bheath-

ach eile ag éirigh as an talamh; agus bha aige dà adhairc cosmuil ri uan, agus labhair e mar dhragon.

12 Agus tha e a' cur an gniomh cumhachd a' cheud fhiadh-bheathach uile 'na fhiannuis, agus tha e toirt air an talamh, agus orrasan a tha 'nan còmhnuidh ann, aoradh dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach, aig an robh a lot bàsmhor air a leigheas.

13 Agus tha e a' deanamh chomhara mòra, ionnas gu bheil e toirt air teine teachd a nuas o nèamh air an talamh, ann am fianuis dhaoin.

14 Agus tha e a' mealladh na droinge a tha nan còmhnuidh air an talamh, leis na comharaibh sin a thugadh dha a dheanamhan làthair an fhiadh-bheathaich, ag ràdh ri luchd-aiteachaich na talmhainn, dealbh a dheanamh do'n bheathach aig an robh an lot claidheimh, agus a bha beo.

15 Agus thugadh cumhachd dha beatha e a thoirt do dhealbh an fhiadh-bheathaich, ionnas gu'n labhradh dealbh an fhiadh-bheathaich, agus gu'n d'thugadh e fainear gu'm biodh a mheud as nach deanadh aoradh do dhealbh an fhiadh-bheathaich, air am marbhadh.

16 Agus tha e toirt air na h-uile *dhaoine*, araoen beag agus mòr, saibhir agus daibhir f, saor agus daor, comhar a ghabhail air an làimh dheis, no air clàr an eudain;

17 Agus nach feudadh neach sam bith ceannach no reic, ach esan aig am biodh an comhara, no ainm an fhiadh-bheathaich, no àireamhainme

18 An so tha gliocas. An ti aig am bheil tuigse, airmheadh g e àireamh an fhiadh-bheathaich: oir is àireamh duine e; agus is e àireamh sea ceud agus tri fichead agus sea.

CAIB. XIV.

AGUS dh'amhairc mi, agus feuch, Uan 'na sheasamli air sliabh Shioin, agus maille ris ceud, agus dà fhichead agus ceithir mìle, aig an robh ainm Atharsan scriobhta air clàr an eudain.

2 Agus chuala mi guth o fhlaith-eanas, mar fhuaim mhòrain uisgeacha, agus mar fhuaim tairneanach mhòir; agus chuala mi fuaim chlàrsairean, a' deanamh ciuil le'n clàrsaichibh féin.

3 Agus chan iad margu'm b'òran nuadh e an làthair na righ-chaithreach, agus an làthair nan ceithir bheathach, agus nan seanair: agus cha b'urradh neach sam bith an t-òran sin fhòghlum, ach an ceud

e spiorad. f bochd. g cunnatadh

a béist.

b ainmean *Dia-mhaslachaidh*.

c a righ-chaithir. d thabernacal.

agus dà fhichead agus na ceithir mile, a shaoradh a o'n talamh.

4 Is iad so an dream nach do shalaicheadh le mnàibh; oir is òigh-ean iad: is iad so an dream a tha leantinn an Uain ge b'e àit an d'théid e: shaoradh iad so o mheasg dhaoine, 'nan ceud thoradh do Dhia, agus do'n Uan.

5 Agus 'nam beul cha d'fhuaradh cealg: oir tha iad gun lochd b'an làthair righ-chaithreach Dhé.

6 Agus chunnaic mi aingeal eile agitealaich ann am meadhon nèimhie, aig an robh an soisgeul siorruidh r'a shearmonachadh dhoibhsan, a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, agus do gach uile chinneach, agus thréibh, agus theangaidh, agus shluagh.

7 Ag ràdh le guth àrd, Biodh eagal Dé oirbh, agus thugaibh glòir dha; oirthainig uair abhreitheanais: agus deanaibh aoradh dhasan a rinn nèamh, agus talamh, agus an fhairge, agus an tobair uisce.

8 Agus lean aingeal eile, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon, a' chathair mhòr c sin, do bhrigh gu'n d'fhionn i air gach uile chinneach òl do fhìor feirge a striopachais.

9 Agus lean an treas aingeal iad, ag ràdh le guth àrd, Mani neach air bith aoradh do'n fhiadh-bheathach, agus d'a dhealbh, agus ma ghabhas e a chomhara air clàr eudain, no air a làimh,

10 Olaidh esan do fhionn feirge Dhé, a tha air a dhòrtadh gun mheasgadh, ann an cupan fheirge-san; agus bitidh e air a phianadh le feine agus pronnusc, am fianuis nan aingeal naomha, agus am fianuis an Uain.

11 Agus bitidh deatach am péinesan ag éirigh suas gu saoghal nan saoghal: agus cha 'n'eil fois sam bith a là no dh'oidhche aca-san, a ni aoradh do'n fhiadh-bheathach agus d'a dhealbh, no aig neach air bith a ghabhas comhara ainmesan.

12 An so tha foighidin nan naomh: an so tha'n dream a choimh-ideas aitheanta Dhé, agus creidimh losa.

13 Agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh riùm, Scriobh, Is beannuicte na mairbh a gheibh bàs san Tighearn, a so a mach: seadh, a deir an Spiorad, cluim gu faigh iad fois o'n saothair; agus leanaidh an oibre iad.

14 Agus dh'amhaire mi, agus feuch, neul geal, agus air an neul neach 'na shuidhe cosmuil ri Mac

an duine, aig an robh crùn dir air a cheann, agus earran geur 'na làimh.

15 Agus thainig aingeal eile mach as an teampull, a' glaodhach le guth àrd ris an ti, a bha 'na shuidhe air an neul, Sàth a steach do chorran, agus buain: oir thainig àm dhuit buain; oir tha foghara na talmhainn abuich.

16 Agus shàth an ti a bha 'na shuidhe air an neul, a chorran san talamh; agus bhuaineadh an talamh.

17 Agus thainig aingeal eile mach as an teampull a ta air nèamh, agus corran geur aige-san mar an ceudna.

18 Agus thainig aingeal eile mach o'n altair, aig an robh cumhachd os cionnteine, agus ghlaodh e le glaodh àrd ris an ti aig an robh an corran geur, ag ràdh, Sàth a steach do chorran geur, agus cnuasaich baguidean d'fionain na talmhainn: oir a ta a fion-dhearcan làn abuich.

19 Agus shàth an t-ingeal a chorran san talamh, agus chnuasaich e i fionain na talmhainn, agus thilg e i ann am fion-amar mòr feirge Dhé.

20 Agus shaltradh am fion-amar an taobh a muigh do'n chathair, agus thainig fuil a mach as an fhion-amar, gu sréin nan each, feedh mhile agus shea ceud stàide.

CAIB. XV.

A GUS chunnaic mi comhàr eile air nèamh, mòr agus iongantach, seachd a'ngil aig an robh 'na seachd plàighean deireannach; oir anta so tha fearg Dhé air a coimhlionadh.

2 Agus chunnaic mi mar gu'm b'fhairge ghloine, air a measgadh le teine; agus iadsan, a thug buaidh air an fhiadh-bheathach, agus air a dhealbh, agus air a chomhara, agus air àireamh ainme, 'nan seasamh air an fhairge ghloine, agus clàrsaireach Dhé aca.

3 Agus tha iad a' cantuinn òrain Mhaois f òglach Dhé, agus òrain an Uain, ag ràdh, Is mòr, agus is iongantach t'oibre, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich; is ceart agus is flor do shligheansa, a Righ nan naomh.

4 Cò air nach biodh eagal romhad, O Thighearn, agus nach d'fhugadh glòir do t'ainm? oir is tusa mhàin a ta naomha; oir thig na h-uile chinnich, agus ni iad aoradh ann do làthair; do bhrigh gu bheil do bhreitheanais air an deanamh follaiseach.

5 Agus an déigh so dh'amhaire

d' triotuill. e i. e. an t-ochdamh cuiid do mhàille-fearainn.

f chan iad laoidh Mhaois.

^a cheannuicheadh. ^b gun smal.
^c am baile mòr.

mi, agus feuch, dh'fhosgladh team-pull pàilliun na fianuis air nèamh.

6 Agus thainig a mach as an team-pull na seachd aingil, aig an robh na seachd plàighean, air an sgeadachadh le lìon-eudach glan agus dealrach a, agus air an criosachadh b mu'n uchd le criosaibh dir.

7 Agus thug aon do na ceithir bheathaibh do na seachd aingil seachd soithichean dir, làn do fheirg an Dé a ta beo gu saoghal nan saoghal.

8 Agus lìonadh an teampull le deataich o ghlòir Dhé, agus o chumhachdsan; agus cha b'urradh neach sam bith dol a stigh do'n teampull, gus am biodh seachd plàighean nan seachd aingeal air an coimhlinionadh.

CAIB. XVI.

A GUS chuala mi guth mòr as an teampull, ag ràdh ris na seachd aingil, Imichibh, agus taomaibh soithiche feirge Dhé air an talamh.

2 Agus dh'imich an ceud aingeal, agus thaom e a shoitheach air an talamh; agus dh'éirich droch neas-gaid nimhueach air na daoinibh sin aig an robh comhara an fhiadh-bheathaich, agus orrasan a rinn aoradh d'a dhealbh.

3 Agus thaom an dara aingeal a shoitheach san fhairge; agus rinn-eadh i mar fhuil duine mhairbh: fhuair gach anam beo bàs anns an fhairge.

4 Agus thaom an treas aingeal a shoitheach anns na h-aimhnichibh agus anns na tobraichibh uisge; agus rinneadh iad 'nam fuil.

5 Agus chuala mi aingeal nan uisgeacha ag ràdh, Is cothromach thu, O Thighearna, a ta, agus a bha, agus a bhithreas, do bhrigh gu'n d'thug thu breth air an doigh so:

6 Oir 'dhòirt iadsan fuil naomh agus fhàidhean, agus thug thusa dhoibh fuil r'a h-òl; oir is toillteanach iad.

7 Agus chuala mi reach eile o'n altair ag ràdh, Seadh, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, is flor agus cothromach do bhiretheauais.

8 Agus thaom an ceathramh aingeal a shoitheach air a' ghrein; agus thugadh cumhachd dia daoine a phianadh le h-aiteas teine.

9 Agus bha daoine air an Iosgadh le teas mòr, agus thug iad toibheum do ainm Dhé, aig am bheil cumhachd air na plàighibh sin: agus cha d'rinn iad aithreachas, chum glòir a thoirt ñhasan.

10 Agus thaom an cùigeadh aing-

^a geal. ^b air an criosachadh.

eal a shoitheach air righ-chaithir an fhiadh-bheathaich; agus rinneadh a rioghachd dorcha, agus chagainn daoine an teanga tre phéin,

11 Agus thug iad toibheum c do Dhia neimhe air son am pianta agus an creuchda, agus cha do ghabh iad aithreachas d'an gniomharaibh.

12 Agus thaom an seathadh aingel-eal a shoitheach air an amhuinn mhòir Euphrates; agus thiormaich-eadh a h-uisge, chum gu'n ulluich-teadh slighe righrean na h-airde 'n ear.

13 Agus chunnaic mi teachd a mach a beul an dragoin, agus a beul an fhiadh-bheathaich, agus a beul an fhàidh-blàréige, tri spiorada neo-ghlana, cosmhuil ri losguinn.

14 Oir is iad sin spiorada dheamhan, a' deanamh chomhara, a tha dol a mach chum righre na talmhainn, agus an domhain uile, gu'n cruinn-eachadh chum catha là mhòir sin an Dé uile-chumhachdaich.

15 Feuch, ataim a' teachd mar ghaduiche. Is beannuichte esan a ni faire, agus a ghleidheas eudach, chum nach imich e lomnochd, agus nach faic daoine a näire.

16 Agus chrúinnich e iad r'a chéile chum ionaid d'an goirear san Eabhra, Armagedon.

17 Agus thaom an seachdamh aingeal a shoitheach san athard; agus thainig guth mòr a mach a teampull neimhe, o'n righ-chaithir, ag ràdh, Tha e deanta.

18 Agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich ann; agus bha crith mhòr thalmhainn ann, nach robh a leithid ann o bha daoine air an talamh, a samhul do chrith-thalmhainn co mòr.

19 Agus bha a' chathair mhòr e air a roinn 'na tri earránnibh, agus thuit cathraiche nan cinnéach: agus thainig Babilon mhòr an cnimhne an làthair Dhé, a thoirt di copan sienraioich fheirgef.

20 Agus theich gach uile eilean as, agus cha d'fhuadaradh na beamta.

21 Agus thainig clacha-meallain mòra z a nuas o nèamh air daoinibh, gach clach co throm ri talann: agus thug daoine toibheum do Dhia, air son plàigh nan clacha-meallain; oir bha am plàighsan ro mhòr.

CAIB. XVII.

A GUS thainig aon do na seachd aingil aig an robh na seachd soithichean, agus labhair e riunn, ag

c masladh. ^d aidhear.

^e an baile mòr. ^f fheirge ro gharg.

^g cloich-shneàchd mhòr.

T A I S B E A N .

ràdh rium, Thig an so; nochdaidh mi dhuit breitheanas na striopacha moire, a tha 'na suidhe air mòran uisgeach:

2 Ris an d'rinn righre na talmhainn striopachas, agus aig an do chuireadh luchd-àiteachaidh na talmhainn air mhisg le fion a striopachais.

3 Agus thug e leis mi anns an spiorad do'n fhàsach: agus chunnaic mi bean 'na suidhe air fiadh-bheathach air dhath scarlaid, làn do ainmibh toibheim a, air an robh seachd cinn agus deich adhaircean.

4 Agus bha bhean air a sgeadachadh ann am purpur, agus ann an scarlaid, agus air a deanamh breagha le h-òr agus clachaibh luachmhor agus neamhnuidibh, agus copan dir aice 'na làimh, làn do ghràineileachd agus do neo-ghloinestriopachais.

5 Agus air clàr a h-eudain *bha* a'nm scriobhta, RUN-DIOMHAIR, BABILON MHOR, MATHAIR NAN STRIOPACH AGUS GHRÀINEILEACHDA NA TALMHAINN.

6 Agus chunnaic mi a' bhean air mhisg 'le fuil nan naomh, agus le fuil shianuisean^b Iosa: agus an uair a chunnaic mi i, ghabh mi iongantas le h-iongantas mòr.

7 Agus thubhait an t-aingeal rium, C'arson a ghabh thu iongantas? Innsidh mise dhuit rùn-dlòmbair na mnà, agus an fhiadh-bheathaich a tha 'ga giùlan, air am bheil na seachd cinn agus na deich adhaircean.

8 Am fiadh-bheathach a chunnaic thu, bha e, agus cha 'n'eil e ann; agus èiridh e suas a slochd an dubh-aigein^c, agus théid e am mugha^d: agus gabhaibh luchd-àiteachaidh na talmhainn (aig nach 'eil an ainmeanna scriobha ann an leabhar na beatha o thoiseach an t-saothail) iongantas, 'nuair a chi iad am fiadh-bheathach e a bha, agus nach 'eil, agus a bhithreas ann^f.

9 An so ta an inntinn aig am bheil gliocas: Na seachd cinn is seachd sléighean iad, air am bheil a' bhean 'na suidhe.

10 Is seachd righrean iad mar an ceudna: tha cuig dhiubhair tuiteam, agus a ta h-aon ann: cha d'thainig am fear eile fathast, agus an uair a

thig e, is éigin da fantuinn rè ùine bhig.

11 Agus 'am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil ann, is esan an t-ochdamh, agus tha e o'n t-seachdnar, agus théid e am mugha.

12 Agus na deich adhaircean, a chunnaic thu, is deich righrean iad, nach d'fhuair rioghachd fathast, ach a ta faotainn cumhachd mar righrean rè aon uaire maille ris^g an fhiadh-bheathach.

13 Tha aca sin aon inntinn, agus bheir iad an neart agus an cumhachd do'n fhiadh-bheathach.

14 Ni iad sin cogadh an agbaidh an Uain, agus bheiran t-Uan buaidh orra: oir is esan Tighearna nan Tighearna, agus Righ nan Righ; agus tha an'dream a tha maille ris, air an gairm, agus air an taghadh, agus dileas.

15 Agus a deir e rium, Na h-uisgeachan a chunnaic thu, far am bheil an striopach 'na suidhe, is slòigh, agus coimhthionail, agus cinnich, agus teanganna iad.

16 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu air an fhiadh-bheathach, bheir iad sin fuath do'a striopach, agus ni iad fàs i, agus lomnochd, agus ithidh iad a feòil, agus loisgidh iad i le teine.

17 Oir chuir Dia 'nan cridhe a thoil a choimhlionadh, agus a bhi dh'aon chonhairle, agus an rioghachd a thoirt do'n fhiadh-bheathach, gus an coimhlionar briathran Dhé.

18 Agus is i a bhean a chunnaic thusa, a' chaithir mhòr sin, a tha rioghachadhⁱ os cionn righre na talmhainn.

CAIB. XVIII.

A GUS an déigh nan nithe so a chunnaic mi aingeal eile teachd a nuas o nèamh, aig an robh cumhachd mòr; agus dhealraich an talamh le ghloir.

2 Agus ghlaodh^j e gu làdir le guth mòr, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon mhòr, agus rinneadh i 'na h-àite-còmhnuidh dheamhan, 'na priosun^k do gach spiorad neo-ghlan, nah-ionad cumail do'n gach eun neo-ghlan agus fuathmhor.

3 Oir dh'ol na h-uile chinnich do fhion feirge a striopachais, agus rinn rigre na talmhainn striopachas rithe, agus rinneadh saibhir ceannach-

^a *Dia-mhaslachaidh.*

^b *mhairtireach.*

^c *as an-t-slochd gun ghrunnd.*

^d *sgriosar e.*   ^e *am bést.*

^f *gidheadh a ta ann.*

^g *san aon uair ris.*

^h *am baile mòr.*

ⁱ *aig am bheil uachdar anachd.*

^j *dh'éigh.*   ^m *gaintir.*

ⁿ *'na h-eunadan.*

can na talmhainn le pailteas a sògha^a.

4 Agus chuala mi guth eile o nèamhl, ag ràdh, Thigibh a mach aside, mo phobull, chum nach bi sibh comh-pairteach d'a peacaibh, agus nach faigh sibh *cuid* d'a plàighibh;

5 Oir tha a peacanna air ruigh-eachd^b suas gu nèamhl, agus chuumh-nich Dia a h-eucearta.

6 Thugaibh ath-dhiol di mar a dhìol ise ribh, agus thugaibh dhi a dhà uiread, a réir a h-oibre: anns a' chupan a lòn i, lionaibh a dhà uiread di.

7 A mheud as a ghlòraich si i fèin, agus a chaith i a beatha gu sògbail, co mòr as sin thugaibh dhi do pheanas agus do bhron: oir a deir i 'na cridhe fèin, Tha mi a'm' shuidhe a'm' bhan-righinn, agus cha bhantrach mi, agus cha'n fhaic mi bròn.

8 Uime sin ann an aon là thig a plàighean, bàs, agus bròn, agus gorta; agus loisgear i gu tur le teine: oir is neartmhor an Tigh-earna Dia a bheir breth oirre.

9 Agus ni riglre na talmhainn a rinn striopachas, agus a chaith am beatha gu sòghail maille rithe, gul, agus caoidh air a son, 'nuair a chi iad deatach a losgaidh,

10 A' seasamb fad as, tre eagal a peanais, ag ràdh, Mo thruaighe, mo thruaighe, a' chathair mhòr^c sin Babilon, a' chathair threun sin! oir ann an aon uair thainig do bhréith-eanas.

11 Agus ni ceannichean na talmhainn gu agus caoidh air a son; oir cha cheannaich neach sam bith am bathard ni's mò.

12 Bathar òir, agus airgid, agus chlach luachmhor, agus neamhnuid-ean, agus lion eudaich ghrinn, agus phurpuir, agus shìde, agus scarlaid, agus gach uile ghnè fliodha thiine, agus gach uile ghnè shoithiche do fliacaibh elephant, agus gach uile ghnè shoithiche do fliodh ro luachmhor, agus do umha, agus do iarunn, agus do mharmor,

13 Agus canal, agus nithe deadh-bholaidh, agus ol'-ungaidh, agus túis, agus fion, agus ola, agus min mbinne, agus crùineachd, agus ainmhidhean, agus caoraich, agus eich, agus carbada, agus trà llean, agus anama dhaoine.

14 Agus dh'imich na toraidh, air

^a a sàimhe.   ^b air leantuinn.

^c am buile mòr.

^d a'm marsandachd, an earradh.

^e plùr min.

an robh mòr dhéidh t'anama, uait, agus dh'imich sna h-uile nithe annasach agus maiseach uait, agus cha'n fhaigh thu iad ni's mò.

15 Seasaidh ceannichean nan nithe so, a rinneadh saibhir leatha, am fad, air eagal a peanais, a' gul agus a caoidh,

16 Agus ag ràdh, Is truagh, is truagh, a' chaithir mhòr sin, a bha air a sgeadachadh le lion-eudach grinn, agus purpur, agus scarlaid, agus a bha air a deanamh breagha^f le h-òr, agus le clachaibh luachmhor, agus le neamhnuidibh!

17 Oir ann an aon uair thugadh saibhreas cò mor gu neo-ni. Agus sheas gach uile long-mhaighstirz, agus gach uile chuideachd a théid air longaibh, agus na seòladairean, agus a mheud 's a ni gnothuickean air fairge, am sad,

18 Agus ghlaodh iad, an uair a chunnaic iad deatach a losgaidh, ag ràdh, C'i a' chaithir a's cosmhul ris a' chathair mhòr so?

19 Agus thilg iad duslach air an cinn, agus ghlaodh iad, a' gul agus a' caoidh, ag ràdh, Is truagh, is truagh, a' chathair mhòr sin, anns an d'rinneadh saibhir iadsan uile aig an robh longa air an fhairge, trid a greadhnachais-san! oir ann an aon uair dh'fhasaicheadh i.

20 Dean gairdeachas os a cionn, o a nèamhl, agus sibhse abstola naomha agus fhàidhean; oir dhiol Dia sibhse oirre.

21 Agus thog aingeal treun clach mar chloich-mbuillinn mhòir, agus thilg e san fhairge i, ag ràdh, Is ann mar so le le neart a thilgear sìos a' chathair mhòr sin Babilon, agus cha'n shraighear i ni's mò.

22 Agus cha chluinnear annad ni's mò fuaim chlàrsairean, agus luchd-civil, agus phiobairean, agus thrompadairean; agus cha'n fhaigh-ear annad ni's mò fear-ceird, do ghnè ceirde sam bith; a us cha chluinnnear fuaim cloiche-mailing annad ni's mò;

23 Agus cha soillsich solus coinnleb annad ni's mò; agus cha chluinnear annad ni's mò guth fir-bainnse no mnà bainnse: oir b'iad do cheannichean da vine mòra na talmhainn; agus le d' dhruidheachd bha na h-uile chinnich air am mealladh:

24 Agus fhuaradh innte suil fhàidhean, agus naomb, agus nam

^f air a h-òradh.

^g fhearr-stiùraidh.

^h lòchrain.

uile *dhaoine*, a mharbhadh air an talamh.

CAIB. XIX.

AGUS an déigh nan nithe so, chuala mi guth àrd mhòir shluaignair nèamh, ag ràdh, Aleluia; slàinte, agus glòir, agus onoir, agus cumhachd do'n Tighearn ar Dia-ne:

2 Oir is flor agus is cothromach a bhreitheanais; oir thug e breith air an striopaich mhòir, a thruaill an talamh le a striopachas, agus dhiol e fuil a sheirbhiseach fèin air a làimh.

3 Agus a ris thubhairtiad, Aleluia. Agus chaithd a deattach suas gu saoghal nan saoghal.

4 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, agus na ceithir bheathaiche sios, agus rinn iad aoradh do Dha, a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, ag ràdh, Amen; Aleluia.

5 Agus thainig gutli a mach o'n rigl-chaithir, ag ràdh, Molaibh ar Dia-ne, sibhse uile a's seirbhisich dha, agus air am bheil eagal-san, eadar bheag agus mhòr.

6 Agus chuala mi mar ghuth mòr shluaign, agus mar fhuaim mhòrainuisgeacha, agus mar thoirm tairneanach chumhachdaich, ag ràdh, Aleluia: oir a ta an Tighearna Dia uile-chumhachdach, a' rioghachadh.

7 Bitheamaid aoibhinn agus deanamaid gairdeachas, agus thugamaid glòir dhasan: oir thatníg pòsadh an Uain, agus dh'ulluich a bhean i fèin.

8 Agus thugadh dhi gu'm biodh i air a sgeadachadh le lion-eudach grinn, glau agus dealrach: oir is e an lion-eudach grinn fireantachd nan naomh.

9 Agus a deir e rium, Scriobh, Is beannuicite iadsan a tha air an cuireadh gu suipeir-bhainnse an Uain. Agus a deir e rium, Is iad so briathra firinneach Dhé.

10 Agus thuit mi sios aig a chos-aibh chum aoradh dheanamh dha: agus thubhairt e rium, Feuch nach dean thu e: is comh-sheirbhiseach dhuit fèin mise, agus do d' bhràithribh aig am bheil fianuis Iosa: dean aoradh do Dhia; oir is i fianuis Iosa spiorad ha faidheadaireachd.

11 Agus chunnaic mi nèamh air fhosgladh, agus feuch, eachl geal; agus ghoireadh do'n ti a shuidhe air Dilreas agus Fior; agus ann am fireantachd tha e deanamh breitheanais agus cogaidh.

21 Agus bha a shùilean mar lasair theine, agus air a cheann bha mòran chrùn; agus bha a'nm aige scriobhta,

nach b'aithne do neach sam bith ach e fèin;

13 Agus bha e air a sgeadachadh le truscan^a tumta am fuil: agus is e'n t-ainm a ghoireardheth, FOCAL DE,

14 Agus lean na h-armailtean a bha air nèamh e air eachaibh geala, air an sgeadachadh le lion-eudach grinn, geal agus glan.

15 Agus as a bheul tha claidheamh geura'dol a mach, chum gu'm buail-eadh e na cinnich leis: agus riagh-laidh se iad le slait iaruinn: agus tha e a' saltradh fion-amair fraoich feirgeb an Dé uile-chumhachdaich.

16 Agus tha aige air a thruscan agus air a leis ainm scriobhta, RIGH NAN RIGH, AGUS TIGHEARNA NAN TIGHEARNA.

17 Agus chunnaic mi aingeal àraighe 'na sheasamh sa' ghréin; agus ghlaodh e le guth àrd, ag ràdh ris an eunlaith uile a bha 'g itealaich ann am meadhon nèimhe, Thigibh, agus cruinnichibh sibh fèin chum suipeir an Dé mhòir;

18 Chum gu'n ith sibh feòil righre, agus feòil àrd-cheannard, agus feòil dhaoinne cunhachdach, agus feòil each agus na muinntir a shuidheas orra, agus feòil nan uile *dhaoine*, araoen shaor agus dhaor, araoen bheag agus mhòr.

19 Agus chunnaic mi am fiadhbheathach, agus righrean na tal-mhainn, agus an armailtean air an cruinneachadh, a dheanamh cogaidh an agaidh an ti a bha 'na shuidhe air an each, agus an agaidh ar aitsean.

20 Agus glacadh am fiadhbheathach, agus maille ris-san am fàidh-bréige a rinn mòrbhuilean 'na làthair, leis an do mheall e an droing a ghabh orra comhara an fhiadhbheathach, agus iadsan a rinn aoradh d' a dhealbh. Thilgeadh iad sin 'nan dithis beo ann an loch teine a' dearglasadh le pronnusc.

21 Agus mharbhadh a chuid eile le claidheamh an ti, a bha 'na shuidhe air an each, a thainig a mach as a bheul: agus bha an eunlaith uile air an lionadh le'm feòil.

CAIB. XX.

AGUS chunnaic mi aingeal a' teachd a nuas o nèamh, agus iuchair sluichd an dubh-aigeinc^b aige, agus slabhraidi mhòr 'na làimh.

2 Agus rug e air an dragon an t-seann nathair nimhe sin, a's e an

^a falluing, eudach-uachdair.

^b feirge ro ghàry.

^c an t-slúichd gun aigeal.

diabhol agus Sàtan, agus cheangail se e rè mhlile bliadhna.

3 Agus thilg se e do shlochd an dubh-aigein, agus dhùin e stigh e, agus chuir e seula air, chum nach mealladh e na cinnich tuilleadh, gus an criochnaicheadh^a am mìle bliadhna : agus an déigh sin, 's éigin gu fuasgailear e rè ùine bhig.

4 Agus chunnaic mi righ-chaithrichéan, agus shuidh iad orra, agus thugadh breitheanas doibh : agus chunnaic mi anamanna na mìnnitir d'an do chuireadh an cinn air son fianuis Iosa, agus focail Dé, agus nach d'rinn aoradh do'n fhiadh-bheathach, no d'a dhealbh, agus nach do ghabh a chomhara air clàr an eudain, no air an làmhlaibh ; agus bha iad beo, agus riogaich iad maille ri Criostòr mhlile bliadhna.

5 Ach cha d'ath-bheothaicheadh a' chuid eile do na mairbh gus an robh am mìle bliadhna air an crioclmachadh. *Is i so a' cheud aiseirigh.*

6 *Is beannuichte agus is naomha an ti aig am bheil cuid anns a' cheud aiseirigh :* orra so cha 'n'eil cumhachd aig an dara bàs ; ach bithidh iad 'nan sagartaibh do Dhia, agus do Chriostòr, agus riogaichidh iad maille ris mìle bliadhna.

7 Agus an uair a chriochnaichear am mìle bliadhna, fuasgailear Sàtan as a phriosun.

8 Agus théid e mach a mhealladh nan cinneach, a tha ann an ceithir chearnaibh na talmhainn, Gog agus Magog, chum an cruinneachadh gu cath ; muinntir a tha ana an àireamh mar ghaineamh na fairge.

9 Agus chaidh iad suas air leud na talmhainn, agus chuairtich iad camp nan naomh, agus a' chathair ionmhuinn : agus thainig teine nuas o Dhia a nèamh, agus chuir e as doibh.

10 Agus thilgeadh an diakhol, a mheall iad, san loch theine agus phronnuisc, far am bheil am fiadh-bheathach, agus am fàidh-bréige, agus bithidh iad air am pianadh a là agus a dh'oidhche, gn saorghal nan saorghal.

11 Agus chunnaic mi righ-chaithir mhòr gheal, agus an ti a shuidh oirre, neach a theich nèamh agus talamh o a ghnùis, agus cha d'fhuadaradh àite dhoibh.

12 Agus chunnaic mi na mairbh, beag agus mhòr, 'nan seasamh am fianuis Dé ; agus dh'fhosgladh na leabhraichean : agus dh'fhosgladh leabhar eile, eadhon leabhar na

beatha : agus thugadh breth air na mairbh as na nitibh sin a bha scriobhta sna leabhraichibh, a réir an gniomhara.

13 Agus thug an fhairge uaipe^b na mairbh, a bha innse ; agus thug am bàs agus an uaighe^c uatha na mairbh a bha anna : agus thugadh breth orra gach aon a réir an gniomhara.

14 Agus thilgeadh am bàs agus ifrinn d'a'n loch theine : *Is e so an dara bàs.*

15 Agus ge b'e air bith nach d'fhuadaradh scriobhta ann an leabhar na beatha, thilgeadh e san loch theine.

CAIB. XXI.

A GUS chunnaic mi nèamh nnadh, agus talamh nuadh : oir chaidh an ceud nèamh agus an ceud talamh thairis ; agus charrobh fairge ann ni's mò.

2 Agus chunnaic mise Eoin a' chaithir naomha, Ierusalem nuadh, a' teachd a nuas o Dhia a nèamh, air a h-ullachadh mar bhean-bainuse air a sgeadachadh fa chomhair a fir.

3 Agus chuala mi guth mhòr a nèamh, ag ràdh, Feuch, *tha* pailliu Dhé maille ri daoinibh, agus ni esan còmhnuidh maille riu, agus bithidh iadsan 'nan sluagh aige, agus bithidh Dia féin maille riu, agus 'na Dhia dhoibh.

4 Agus tiormaichidh Dia gach denr o'n suilibh ; agus cha bhi bàs ann ni's mò, no bròn, no éigich d^d, agus cha bhi pian ann ni's mò : oir chaidh na ceud nithe thairis.

5 Agus thubhairt an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, Feuch, deanam na h-uile nithe nuadh. Agus thubhairt e rium, Scriobh, oir tha na briathra so fìrinneach agus dileas.

6 Agus thubhairt e rium, *Tha* e deanta. *Is mise Alpha agus Omega,* an toiseach agus an deireadh : bheir mi dhasan air am bheil tart, do thobhar ainsge na beatha gn sac.

7 Sealbhaichidh an ti a bheir buaidh na h-uile nithe mar oighre, agus bithidh mise a'm' Dhia dhasan, agus bithidh esan 'na fhuac dhomhsa.

8 Ach aig an dream sin a ta gealtach, agus mi-chreidmheach, agus gràineil, agus aig luchd-mortaidh, agus striopachais, agus druidheachd, agus iodhol-aoraidh, agus aig na h-uile bhreugairibh, bithidh an cuibhlrionn anns an loch a ta dearglasadh le teine agus pronnusc ; ni a's e'n dara bàs.

9 Agus thainig a'm' ionnsuidh aon

^a an coimhliontadh.

^b uaithe. ^c ifrinn. ^d glaoedhaich.

do na seachd aingil, aig an robh na seachd sothicéan làn do na seachd plaighibh deireannach, agus labhair e riùm, ag ràdh, Thig an so, nochdadh mísé dhuit a' bhean-nuadh-phosda, bean an Uain.

19 Agus thug e leis mi anns an spiorad gu beinn mhòdir agus àrd, agus dh'fheuch e dhomh a' chathair mhòra sin, Ierusalem naomha, a' teachd a nuas a nèamhl o Dhia,

20 Aig an robh glòir Dhé : agus bha a soillse^b cosmhul ri cloich ro luachmhoir, mar cloich Iaspis, soilleir mar chriostal ;

21 Agus bha balla mòr agus àrd aice, air an robh dà gheata dheug, agus aig na geataibh da aingeal dheug, agus ainmeanna scriobhita orra, eadhon *ainmeanna* dà thréibh dheug cloinn Israel.

22 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir shoillsich glòir Dhé i, agus is e an t-Uan a's solus di.

23 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'na solus : agus bheir righre na talmhainn an glòir agus an urram d'a h-ionnsuidh.

24 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir shoillsich glòir Dhé i, agus is e an t-Uan a's solus di.

25 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

26 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir shoillsich glòir Dhé i, agus is e an t-Uan a's solus di.

27 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

28 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

29 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

30 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

^a am baile mòr. ^b solus, dealraadh. ^c bann-lamha. ^d am baile. ^e trid-shoillseach, tre'n dealraich an solus. ^f buinn, bunachair.

31 Agus bu dà neamhnuid deug an dà gheata-dheug ; bha gach aon fa leth do na geataibh *air a dheanamh* do aon neamhnuid : agus b'òr fionghlan sràid na cathrach, mar ghloin shoilleir.

32 Agus cha'n fhaca mi teampull innt : oir is e'n Tighearna Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull di.

33 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir shoillsich glòir Dhé i, agus is e an t-Uan a's solus di.

34 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'na solus : agus bheir righre na talmhainn an glòir agus an urram d'a h-ionnsuidh.

35 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir cha bhi oidhche an sin.

36 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

37 Agus cha'n feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innt : oir cha bhi oidhche an sin.

CAIB. XXII.

A GUS dh'fheuch e dhomh amháin flior-ghlan do uisge na beatha, soilleir mar chriostal, a' teachd a mach a righ-chaithir Dhé, agus an Uain.

2 Ann am meadhon sràide na cathrach, agus air gach taobh do'n amhuinn, bha craobh na beatha, a' giùlan dà ghnè dheug thoraidh, agus a' toirt a toraidh uaire gach uile mhios ; agus bha duilleadh na craobhach chum leighis nan cinn-each.

3 Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò : ach bithidh righ-chaithir Dhé agus an Uain imte : agus ni a sheirbhisich seirbhis da.

4 Agus chi iad aghaidh ; agus bithidh ainmsan air clár an eudaín.

5 Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha'n feum aca air coinfill, no air solus na gréine ; oir bheir an Tighearna Dia solus doibh : agus riogaichidh iad gu saoghal nan saoghal.

6 Agus thubhaiit e riùm, *Tha* na briathra so dileas agus firinneach. Agus chuir an Tighearna, Dia nam fàidh naomha, aingeal scín a nochdadh d'a sheirbhisich nà nithe gin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.

7 Feuch, thigean gu luath : is beannuicht' an ti a choimhdeas briathra fàidheadaireachd an leabhair so.

8 Agus chunnaic mise Eoin na

nithe so, agus chuala mi iad: agus an uair a chuala agus a chunnaic mi *iad*, thuit mi sios a' deanamh aoraidh roimh chosaibh an aingil, a nochd na nithe so dhomh.

9 An sin a deir e rium, Feuch, nach *dean thu e*: oir is comh-sheirbhiseach dhuit mise, agus do d' bhràithribh na fàidhean, agus dhoibh-san a choimhideas briathran an leabhair so: dean aoradh do Dhia.

10 Agus a deir e rium, Na seulaich focail fàidheadaireachd an leabhair so: oir tha an t-àm am fagus.

11 An ti a ni eucoir, deanadh e eucoir a ghnàth: agus an ti a tha salach, biodh e salach a ghnàth: agus an ti a tha 'na fhìrean, biodh e 'na fhìrean a ghnàth: agus an ti a tha naomha, biodh e naomha a ghnàth.

12 Agus feuch, thigeam gu h-aith-ghearr; agus a ta mo luach-saoithreach maille rium, a thabhairt do gach aon fa leth a réir mar a bhith-eas a ghniomhara.

13 Is mise Alpha agus Oméga, an toiseach agus a' chrioch, an ceud neach agus an neach deireannach.

14 Is beannuichte iadsan a ni àitheanta-san, chum gu'm bi edir aca air cràobh na beatha, agus gu'n d'fhéid iad a stigh tre na geataibh do'n chathair.

15 Oir an taobh a muigh thài

madraids, agus luchd druidbeachd, agus luchd-striopachais, agus luchdmortaidh, agus luchd-lodhol-aoraidh, agus gach neach a ghràdhhaicheas agus a ni breug.

16 Chuir mise Iosa m'aingeal a deanamh fianuis duibhse air na nithibh so anns na h-eaglaisibh. Is mise freumh agus gineal Dhaibhidh, an reult dhealrach agus mhaidne.

17 Agus a deir an Spiorad agus a bhean-nuadh-phòsda, Thig. Agus abradh an ti a chluinneas, Thig. Agus thigeadh an neach air am bheil tart. Agus ge b'e neach leis an àill, gabhadh e uisge na beatha gu saor.

18 Oir tha mi deanamh fianuis do gachuile neach a chluinneas briathra fàidheadaireachd an leabhar so, Ma chuireas neach air bith ris na nithibh so, cuiridh Dia airsan na plàighean a tha scriobhta anns an leabhar so:

19 Agus ma bheir neach air bith o bhriathraighe leabhair na fàidheadaireachd so, bheir Dia a chuibhrionn-san a leabhar nà beatha, agus as a chathair naomha, agus as an nithibh a tha scriobhta anns an leabhar so.

20 A deir an ti a tha toirt fianuis air na nithibh so, Gu deimhin ataim a' teachd an aithghearr. Amen. Seadh, thig, a Thighearna Iosa.

21 Gràs ar Thighearna Iosa Criosd

C R I O C H.

1870

ES, PRACT
and Result
al ne. Mary t. sus
f the s. sec
second
e, Esa
ls in be
Sugges
ningt
Sch

ON AND
Justices the
Pleas.)
is O

Bought

from the Collection of the Late
Professor W.L.Lorimer, LL D., F B A.,
Emeritus Professor of Greek
St Andrews University

30 October, 1967

